LTK 195

B. J. Huydecoper

I. Roman der Kinderen van Limborg.
verdeeld in XII Boeken.

II. —— van Walewein. 1350

Z. H. Alewijn.
1779.

~~I. Roman van de kinderen Otte van~~ Lemborch. (Verg. fo. 1. a. b. f. 24. b. fo. 48. c. fo. 49. b. in fine. f. 119. c.
I. Roman van de kinderen van Otte van
Hierin zijn eenige folien verkeerd ingebonden
Huyd. haalt dezen meermaals aan op Melis Stoke onder den naam van Roman van Limburg, ook wel eenvoudig Limburg of Limborg.
Oorspronklijk in het Walsch beschreven, f. 67. d. ad fin.

II. Roman van Walewein. (Heet in not. op Melis Stoke eenvoudig Walewein) Is oorspronklijk geschreven in het Walsch, zo het schijnt, (fo. 1. begin. verg. fo. 61. c.) door eenen Penninc, (fo. 1. a. fo. 61. d.) en overgezet in dietsche (fo. 1. beg.) door Pieter Vostaert (fo. 61. d.) —— of liever, in dietsche gedicht door Penninc gedeeltelijk, doch die het niet ten einde bracht, en door Pieter V. voleindigd, die er omtrend 3300 versen van gedicht heeft (fo. 61. d.)

Walewein ko. Arturs zusters zoon: Walew. fo. 16, a, in fine
Walewein neveres Artus gemeld in den Spieg. hist. III. 31. bl. 186.

Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde.

M. Siegenbeek
Secretaris.

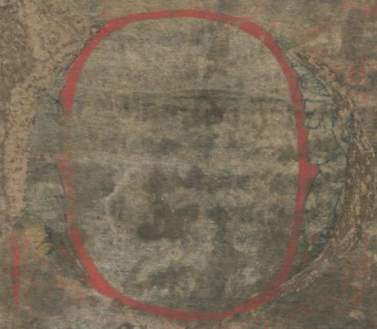

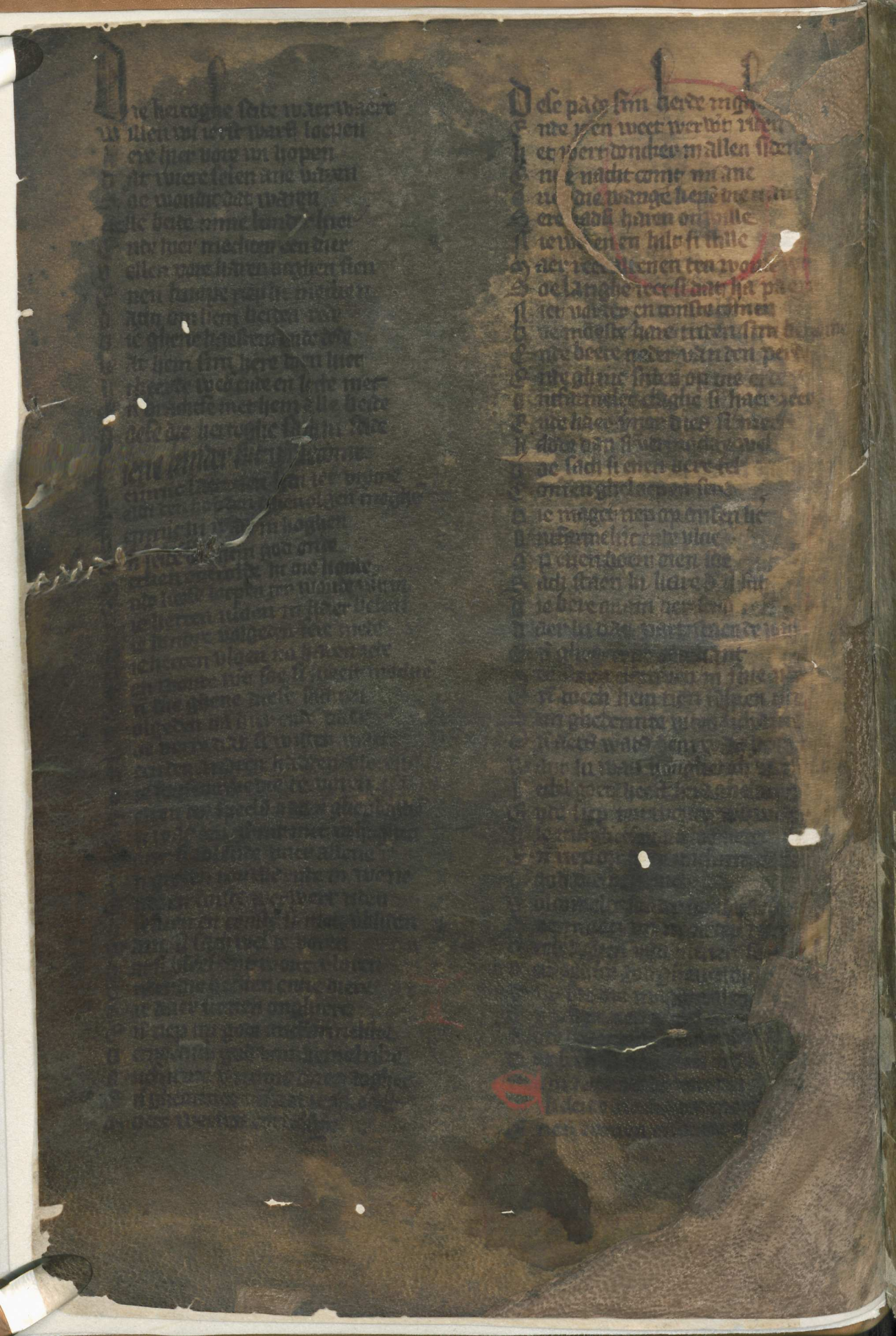

Hantue wch behouden mm pārt
Dit mn die here heeft ghenomen
Ic ware thuus wch weder comen
Want ic en ben niet verre van daer
Die goede man sede wer nar waer
En naesten dat ghi ten lande fuit
Am limbordh toter vespitue
Onder mangsen nēe er ghiere quamē
Dattmen dar ghi harwert nieme
Wē wch dies hebbic swarē moet
Adaie wch behouden mm goet
Oe hadde v mogen slaē in shadē
Dier nu bernende onbarden
Die ghi sult dies es mn dine swier
Ierenear en wenic water
Dier ic gat of weder ic wandele
Dat ic nu selmen mer en messpādele
Dit es wonder altegraet
Ende wonder in wene vā vonlē wer
Ic en ben den eirste al niene eren
Mue dar te lande nier wed heren
Des wille mer v te lande gnen
Oe dat die mager hadde verdaen
Die fi vier maten lude
Ende ginnghen wech tuteren tide
Enen wech die hem wolde
Die hede te limbordh gaen machte
Die mager seide ontfarmelike
Gnade sone van hemelrike
Oe groten wanghen hebbic nū
Die gaede mem spise ic sal v
Wet ghenen dat ic elnes hebbe
Ende was ghendden in mē grebbe
Am mere heeren die mer im gnā
Oaer toe gnade ende mām
Ende braec ende slaec in mīne ghere
Dat maghen vn eren en nēmere
Oe name sult in goeden moede
Dier si am rede alle die vroede

Oe die mācluit was ghedaē
Staenden si hem en wech seien
Ende wech dien si hadden begomē
Oe lanighe dat hem van der sonne
Liede ontgrieuē wert nachte
Ende nepen die gude cnechte
Hier ginnghen varwaer alenen

Hare claghen ende hare wenen
Onde alden nacht ende dāe
Si wenden wel gaen ter dāe
Ende ginnghen emmer tē wonde wē m
Een tvoene was hem die sin
Want hoe si meer ginngē hoe si meer sagē
Dier daer si hem af oerslaghen
Dus ginngen si voren dēghe
In dueren sere eñ in claghe
Enden dach oec al dāe
Dat hem af mesmel ter dāe
Dat si niemen en vnamen
Sonder neghen auonde hoe quāmē
Si ghegaen op ene valeye
Der groten wonne eñ mer ghelaeye
Ende si saghen ene capelle staen
Vp enen planchule vaste
Ies hadde te doene wat menich gast
Plach daer die wile in te sine
Ende vol vā vermine
Want hier was een quaet hol
Ende alwes vā mordenerē vol
Die daer in te woene plaghen
Doen si die capelle saghen
Warden si vblide een leitellam
Ende si pensten dader soude binnē sin
Ende nege creature die hem soude
Wesen hoe si weten wonde
Ende omen souden eñ thuus ghemake
Doe saghen sine daer binnē clare blake
Doen hadden si groten ghere
Die weerene was daer were
Ende wete dat mochte weten
Ende ginngen in merkelen
Hebbē si vnomē dat scutuch wāt
Ende si daer stoet in ene hare
Daer tiwer tuede bouen laghe
Ende si merst dat si dat versaghen
Waren si verueert seere
Wel sine saghē meinē mere
Dat die .ij. doede alleine staen
Sonder vsaghen si staen
Die tafele ghiereckt wale
Ende si sien vnamē meinē dinē wale
Binnen dier cappellen

Dan die twee hue daer wi af tellen
de weman seide magher voet
en trouwen mi drinct goet
at wi hier eten spise ende broet
chebben hongher heete groet
l eilt dat wi sim tonrasten
t roes en moghen wi niet vasten
et heeft ons verwuist onse here
de mager die here vuert sere
ete hare dat ghi doet
al mi dunchen heete goet
ante die hongher doet mi vonet
od die hem auden liet
are den sondare ende sterf
aer ons ghenen dat ons bedarf
ier met sim si ghesteten
ñ ghinghen drinchen eñ eten
v salie v segghen die wat zaken
daer die tafele was den maken
sñ sterke mordenaren
de wreselec ende sterre wraken
den maken die cappelle
p dat enich hare gheselle
come dat mense daer groene
ñ daten sine behoeue
de was alle dine bereet
u was hem ghesteet · i · leet
at · iij · hare ghesellen waren
a twee clerke met waut geuaré
ñ woudense weden eñ nemé clare
e clerke worden te lide ghewaré
ñ weerden hem met pinen groet
ñ slaughen die twee te wet
de derde vlae te cappellen
daer in vant sine ghesellen
e sonde sinnen sitten eten
erst dat si dit weten
oerense wech ghemeenlike
ñ daten bringhen beide de lide
ñ setense op die bare
de clerke soeken die hé waren
ten lande al omtrauen
ñ voeren tolente achter straten
ñ liepen die wede allene ghelaten
twee die ouer tafele saten
en dunchen wille ete aten

nde saten rote ouer midden
de voerden si met groter
nen horen blasen wat wonder
ñ wen quamé met groté gewe
de mordenaren ghenaren
de die in groten angste waren
at was die weman ende mage
euer liede ghi wort en sage
och wen si horden dat ghesch
ghingen si ter waerheden wt
de hermelec ende sac met lide
at · mennen af en wille
de mordenaren dagheden sere
ñ vlaechen menich wark onder
ñ seeten haeden wine vel hemelic
i landene ende qualike
reeden alle bereit waren
se ghesellen die liggé in beré
é weman die dit heeft vhoert
Seide sone nu ghen wi voert
at sim quamen mordenaren
é ghene roger en garen
i waren ghecomen quame wonne
de ghingen si met heren sware
eder ten wonde wert in
dende in heren sin
od onse here vem paradyse
at hilde te lande ghewise
de ginngen si met groten gedinge
enders dages tvam daghe
de scuheren si vnamen
de si binnen der cappelle quamé
at here spise was verteert
me wilden vam torne wreken
ñ voerense zoeken hier en daer
at hem met en bestoet een hare
margere vroech alle was dit
quam die weman enige
p ene sone heet sterre
am bliskepen wenende menegé tré
de seide die sinerlike
od here vem hemelrike
de gewerlec alde ghi sinlampe
uiter van · u · quaden wemme
aet ons een deel vhoe
ñ helpen ons soe

Ghenaden mijns vaders lants
En verdenc mijns selfs een scande
Die wille sij mesdoen ghebeden waer
Aghien sij achter hem comen gheraen
En nemen sconen waghen met vaven
Die maget die haers goets vromve
En dael hier bi vergift
Ach achter wert een edel bat
Een sachter met comen noddich vele
En cnape met groten spele
Die sere slaghen een vaven blide
Er sach sij comen ane tone sire
Haren sconen jongehine
Die vercierde alden rinc
Die vromve quamen voer gaen
Sij alle die met hare waren
En hiert dat sie die magher sach
Ende sij sconegoeden dach
Doen hebben een water vul dat
Ander tvuvel ghi dinct mi
Van limborch ser troghen tochten
Vader soues senen te suchter
Vul dat ghi met mi waert
Achtermest sijn lide sere vinert
Mi vuven wille sconen jonk
Maed die heeft sellen vromve
Dat sine beteruen sal ic wane
Manen quam v dese mer mane
Hi eest in v ghedaen enege ere
Die magher begran sere
Ee verre lien alle die salde
Hi ac si ghevecht hadde te ghemake
Een hoe si vant den ghoeden man
Die seide die vromve comt an
Met sire equipagen vaghie heer
Die magher sere doe si hoer seide
Die jonchfromvoer sinnen hare
Die vromve sceen
Tot ente veermaken salde
Die seme jonchse die sinnerlide
Hi eest graef wille evine wesen
Ghemeten hem ende vermenderen
Dat die vromve here waghen man
Ar in dien sie here comt
Hi eest dame si ghevame saghie
Die si thuis quamen met dagtie
Die vromve seide scone ghi sine moeder
Ende kuepe ligt met gaede
En slaept nes vri thuus comen
Die sonk hadde daer goet vname
En slep entie kuepe mede
Den dach ende die vromve diede
En vaghien sere hemen vaven
Nedre vele dan en dach vruven
En vermen met groter ancht
Den dach mede ende nacht
Uten endren doe ander lane
Er si weder ontspruc
Ad moet ghenen der maget zeghie
Die nu es vt iaren weghie
Mulen ende meer daer toe
Ende sanders merghens vroe
Adden ghevecht die vromve seide
Den ghene waen magie en ghene heide
Die es mere dochter daer varen vi
Ethen waren sere sae bi
Dat sise saghen vore hem stonden
Dochterem sim sae wel ghedaen
Dat onghelooeden ware
Die vromve seide sieden ende
Ese bordi ende die al
Es mine een vrijdi het sal
Uwe een mans ionges te grad wesen
Die magher ende verde metselen
Igaet vromve die mijn here
Mijn vader vuit beghenc sere
Mijn meers sins sone dadics met
Auf vome vuile aer anders met
Eden dat sal waghen sijn
Des verblide die magher sijn
Een seide vromve wel ghemoet
Een bem dochtmus ghe neet vi
Aghin sconeseide de vromve
In mogen vel eveden sond vromve
Eseden worde si comen
Sire die porte een hebbe vnome
Den partier came ieghen hem
Vromve seet hoe blide ic hem
Dat ghi nu come suvert vri
Eide die vromve dat
Die parnev seide vro
Vri vaten alle in groten

Wene hier quam trouwe tu ghenaken
Die litwghe van limborchen tu waken
Die weme dies ghi mer en ghenene
Wt ende hem eten meer bernene
Dan wi hem ghedoen sonde comic
Ic wane die wif sonder der somic
En was die bliden was een tiwont
Dan die was dat some tant
Ende hep lude hier porter
Die god es mijn vader hier
Die porter seide es hi v vader
Hes hier ende sijn ghesinde al gad
Die vrouwe seide some mager
Su slic blide ende onnerseget
Gh sceten nen m corten daghen
Des en torfen meer ghetwigen
Sy si en seide mes telsene
Dat hiere vader mer en ware
Ettelen hecste van den waghene
Die sondie ende begonste te vragene
Der sonfrouwen hoe si hiete
Die mager sede ic hiete margriete
Ons seder die sondiere doe
Ic wout v kennen mit neve soe
Dat ghi mi begheret tenen mam
Die blidste saudie wesen dam
Die me mit sidi op eretike
Eben machtich ende rike
Van rikere van gonde van sedde
Van dieren ghetremer sond al dadde
Wer I mic ende vele borghe
Om ghene die en hebbic sorghe
Dan hoe ic ghetroghe ene mager
Die mi ende mit ghi beliger
Die wenic si mijn leuen blide
Die maghe en messe sceten mer
Arechie sorgen wi des te male
Ich ghelue ghi hinwer nochwale
Gh in slic some ecel ende rike
Gh in sele wel comen ghelike
Sy men veder beghene mere
Ec siene sondie ende wammere
Selen wi comen mdie sale
Die sondie seide some smale
Wi selen sulen daer binnen wesen
Die seghen si comen binne desen

Viere cuspen mer vorisen
Sy er somen elene si mes
Ende ghoeten hare vrouwe sacn
Sy etten quam die hage ghegaen
Toten vrouwen was hi mide
Sy tierde dat in siere dochter sach
Soeen hi vermaten blide
Ende seide hen selven dit
Some hant weder liebdi ghewesen
Ende somen comin en hoe eest
Dat ghesont dat leget mi
Die tweende die mager doe si
Den vader sach ende sede
Hie in groter ellendicheide
Hebbic ghewesen sint wel some
Van vrouwen bem al tore prime
Ich hebbe ghedolte tore dien dat qua
Dat mi sieden magen nam
Mijn vrouwe die mi tore hier brochte
Die litwghe seide hiene ic sochte
Vnse seder doch bem wi
Tsuont comen mne v
Der magde wel sim in hagher
Sy echen qua die mes sende
Mdie some sale ende wide
Ende sceten vermaten blide
Ende sieten die mager wille
Dan some
Die vrouwe vader
Dat mes sine tasele ginge
Sy en doen sonde weder sogen
Die vrouwe nam mader
Den litwghen doen si blide
Ende sade hoe litwghe wonde
Die wel dochte saten wonder
Ende gemaeld te wesene mine
Wat luidende gaets meer te vrene
Sy sonden rike sieden sim
Ich en es die some mijn
Hier vele dan ghi sint
Sy mijn sieden sanghe
Dan sier op gheleghen ende ghesit
Ende end bleef anghe
Hi en hadde ene sonde vil
Den limborghen ghesiedet

Die hertoghe sede vrouwe goet
Ic wille dat ghi ons mede doet
Ende riden uwen eyghenen wille
Die meiger swerch emmer stille
Me seder toe gnet no quaet
Ant doe den vader die d staet
En dar sult weder segghen met
Y god die hem crulsen liet
Die heuen wille moet hã in staten
Daen want si es onberaden
Ic hãghe ghnacter magher ane
Egt scone wel ghedane
Ic en die man die in v steet
Er es een man die m mñ leet
I heeft ghestaen in staden
Eware bleuen onberaden
En want ane hem met come
Al sñ goet was hem ghenome
Er nimen hẽ quade mẽdenare
Die hẽghe sede sal in varen
Ende wel eer in van v steet
Mt in v met ralken heeft gelet
Hier met mdele cale
Ñ men ghme sitten s die zale
En tafelen ende sonde eten gnen
Die mager sach op die tafele sten
Ele pote eñ nappe zuuer in
Ñ vele [illegible]
Are [illegible] zuuere staetlmente
[illegible] gulden al omtrent
En sonden met hẽ die hãghe
Ander werde vleesken magsen
Ae sonde die maghet tẽ eten begñ
Ende bepensede sy dem bñe nen
Ach sie it segghen sonde
Ere benedicte en allae hande
Ill sede die benedicte
Onder tet te seggen mee
Ach si ghinder een ghestuft
An ghenen duuelen gwet gemuscht
Van we hãghe may sendede hier twe
Touen wech sine wisten hae
Ae sechenesse hare ende sede
Er wel groter hute tiede
God here ghewelduch vader
Heuer ewich wnt nu ghedr

Dad here reynder magher lieue
Aer sonder en ghelaet
Ot ne farme v mins mat vouth
Ghelaeft moet sñ talent sout
Anden goede dat ghi m hebt ghedae
Ñ hebt m den weder staen
En quaden ghecht eñ v winnen
Ghelie ghi daer mere ghenam minne
Ende met grieten we hise wale
Er slut hadde altemale
Ñ hem ten rugghe boue wt hare clam
Der hulpen die si am v nam
Ie maget sede ten goeden man
Ere wat dunet v waer an
Waren wi v gnadert mder re nachte
En hadde god mer gelvecst onse wachte
Wie waren nemmer ghenesen
Y nu en elt mer ghelooft moet wese
Amen sedi wenende sere
Dulent vone si ghelooft onse he
Dus waren si m goten ghedage
Den nicht dore toten daghe
Smergens doe hem die dach v bierde
Eñ hare die same same v daerde
En wilden si met waer si waren
Dae saghen si enen pat te waren
Dae ghingen si twe priem tide
Dae wonden si een ledel bide
Want si quamen op die zee
Daer si saghen waters mee
Dans die maget me hadde gesien
Ten coeman sede si met hen
Ag wane here dit mach wesen
I sterc hare eñ bimen desen
Den si weder ten lende waert
Ñ sien dicke hare sten gnet
En huus eñ ene cappelle mede
Die coeman sede bluft hier ter stede
Onf. ic sal ghinder gaen
Ñ sal ons vernemen zaen
Wier wi sñ eñ in wat lende
God moet ons verden van same
Ewille ghi bluft hier om die zake
Ele sonde mi laten met ghemake
Saghe hi v comen achter
I sonden grepen eñ den lachter

Die magher seide ghi segt wel
Die coemen ginne hienen snel
Die maget bleef sittende op doeuer
Die zeeghet ende droeuer
Dam ic v vertellen mach
Dethen si op ghene zee sach
Den scip comen ghesellet sere
Doen riep si op enten here
Dat hi hare moeste staen in staten
Ende wt hare noet ontbeten
Dat si in was bouen mate
Dsi sett met herde droeuē gelate
Dat scip quam metten zeebaren
Dal metten winde zere ghevaren
Dñ zeilde sere met vollen winde
Die magher was sāe ghelymde
Dne dlant dat sise saghen
Die veerman seide in sinen dagen
Dn sagic ginder menschē ghenen
Dnu drinct mi sie ichet enen
Dne vremde stone jonkvrouwe
Dñ scamt hebben groten rouwe
Dic wille varen dar wert
Dñ wille bessen wat hare dert
Dae dede die veerman sceten wt
Dnen boet sonder ghelimt
Dnde voere mede dat lant
Daer hi die jonkē vant
Dhi gruetese si zweechēn weende
Dant si en wiste watti meende
Dme verstont siere talen evine
Doch sae seide dat sone lant
Dn waerlike here god si met v
Die veerman en was niet sae sau
Dme hadde gewandelt i menich lant
Dies was hem meneglic sāe becant
Dhi sprac hare wed in waerlike ame
Dñ seide sone wel ghedane
Dwaren comen hier allene
Die mager die in groten wene
Dat seide ic en ben hier allene niet
Dseilt dat ghi niet en siet
Diemen hier bi mi staen
Dmi vad es te ghenē hulde gegaen
Dende sal hier haestelike comen
Dons goet wart ons ghenomen
Dn ghenen woude dier in quamen
Delle woenaren hier ons nemen
Dsi segt mi here dat v god lone
Daer sim wi nu bi gode sone
Dam vrancherike sten een stucke
Dic weet wel dat ghi met meschucke
Dnt comen in dat ellende
Dhi sint grieken here geseinde
Dende der goeder stad van athenē
Domt met boec daer mede wenen
Daren ghenoughes v iet
Dvader dinct mi en comt niet
Dnden boet beiden wi nā hieme
Die maget seide na dat ic vnieme
Doe radi mi te rechte wale
Dethen ginc mien boet die smale
Dnāe knechten vingen ten nieme
Dsi a den man en beide memen
Dhi hadde dachter sten van dier jonk.
Dies hi was bevaen met rouwen
Dant doe hi daer weder quam
Dñ hi die maget met vnam
Dnen boet sach hi elten tē scepewert
Dem dat die maget wert
Dethen boete ontboet wene
Dere beneden vem vene
Dhi weende eñ creet eñ dreef mesbaer
Dām groter rouwen si wader hi daer
Dat hi te lemborch sal gaen
Dnen hitoghe doen bliven
Doet met siere dochter si
Dnde waer si siet van mi
Dalle hem vertellen lude of stille
Dsi te sterfnisse wille
Dv heet die coemā te lemborch wt
Dene veerman vaer metter vaert
Den scepe wt metter jonk.
Die beiden was met rouwen
Dñ doen si bynnen den scepe quam
Dñ mensse sae sone vernam
Dethen die lieden oppenbare
Dat si die scoenste were
Dsi noit met ogen saghen
Dn hadde ghedaen haer claghen
Dñ hare rouwe eñ haer ghevaer
Daer si dreef al in een

Een wonder dat een aem man
Was die vader vele wan
Des voer hi sde verre lieden
Dat si sauons vore ethenen
Arruerden met ghemelke
Su maect der maget al haer zalke
Ten beiden enten zalechsten comen
Want hare vecnte es hare al benomen
Es si es vere in vremden lande
En al onder der vremder hande
Des sauons bleef maden scepe
Die verman met sinen gesellescepe
Dat sanees dages te sonne opgaghe
Raet ghewees ens grote claghe
Reek die maget in lanc so meer
Si sette god min gnoer seer
Oer v ontfarmech dore v doget
Ale ghewaerlic alse gi v moget
Ende ghi vader al mechtich sit
Scepper vander werelt wit
Ende van ere maget waert geboren
Den bleef si all was te varen
Onder sinecte ende sonder gelimp
Naemdi tere beslotenre dure wt
Es achtes dages wordi besneden
Die vrouwe co quamen vā vre gesceden
Ie v offerande brachte menich kout
Vire wieroet ende gout
Eer dat offerden si v teren
A dat ons die papen leren
Eer ent seker waer si
En nes ghelaeue soe moeti mi
Die ure grote dager ghelingē
Dat ic ten en goeden en moet bringe
Al min vnoy en min mesuell
Se dat ut nacht te bisele al
Vrechen dies moeti mi
Volmaect god geonsidy sin
Des morgens toe die dach ontspranc
Hoerdemē ghinc groet gedranc
Vanden coemanne die v nome
Hadden dat ter were comen
En cogghe met coemēscepe
Alle liepen si ter scepe
Om te beliene met water vare
Dat comen vare ghenaren

Ende doer sie waren sgraven knapen
Die altoes na beraden gripen
Om haer haren sgraven wille
Want daer en mochte lute no stille
En ghoen scip comen an echenen
Die greue en hadde vanden ghene
Die beste scoenheit dat hi coes
Doer in plaghen sine knapen altoes
Ten scepe te comene dat arrucerde
En dem stont elc ende vlerde
Dat sine here hebben moghe
Su laghen si die jonk die heim toghe
Soenre vele man ene godinne
Een knape penlde in sinen sinne
Des scherlic clocenste wijf
Die me van noedre ontfinc lijf
Eer vaer si was bedwelt te sere
Doppans liep in sinen here
Ende seiden oppenbaerlike
Eer sint dat god van hemelrike
Hi aerde den ierden man adame
Doe en wart van moeder lichame
Dannic wel seggen hier te voren
Die sonder wijf gheboren
En nes in ghenen coggie comen
Eer nemele her sal v vromen
Ende nemele baer ulven lues
An hare en es gheen vlies
Die greue seide ic wille wale
Dat men mi die jonf hale
Su haelde mi ic wilde zien
Die ghene liep en wech metten
En scepe ende spraeden vearmāme
Dat hi die scone wel ghedane
Sende sinen here den greue
Ims scoenheits wā hare merane
Die verman was blide en trouwen
Ende seide ter jonkrouwen
In wilde die dattī moeste gaen
Daer si wale sonde sin ontfaen
Den greue sprekende vander port
Die maget seide un behort
Te vertraghene min melual
God alst v wille es de sal
Hi me dmealten beiden comen
Die knape heeft die maget genomen

Metter hant ende leidese wegte
God die moet hare gheuen zegte
Nv leidese die cnape toren grimme
Elc dese sach hedder aue
Hi en ouch te segghene vā hare sweerheit
Die grame waller heide ghemet
Ende vrigede hare wāen si ware
Ende dat si met en ware in vare
Hare soude al goet gheschien
En wt wat lande ende van wien
Si ware ghecomen dat si seide
Ende wanen si quam in die galeyde
Die magher weende bitterlike
Ende seide god van hemelrike
Ontfarme v ere hertsummen
Die in desen lande bin men
Es comen in groten anghelucke
Mijn lant steet hen en i goet stucke
Wt almaengen benuecghe voren
Mijn vader hebbic verloren
Hene sciplede ontfaren mi
En op tlant sac bleef hi
Dolen sal hi wenich wale
Met ons onse goet altemale
Ghe ocst was miden wonde
Wanden wi gaen in behonde
Ende sijn aldus verdolt hier
Wi slaghen menich wilt dier
Dat cy selet te siene was am.
Mijn vad here was een coeman
Ics en hebbic van ghere machte
In minen lande no van ghesclachte
Den grame ontfarmde hare sere
En sede jonc hi onsen here
Ic wille ghi sit met miere vrouwe
Ende verghet al uwes rouwen
Si en sal v niet begheuen
Hi moghet hier bliuen al v leuen
En wesen hier met ghemake
Dese jonc dochte doe hare sake
Ten beste gaen doe sede si
Here dat ghi doen selt met mi
Gaet v lonen god onse here
Vr toest hebdi mi hede sere
Mi ethen quam die grauinne ghegaen
En sachte die maget wel ghedaen

Ende groetese honesschelike beide
Siet dich vrouwe sede
Die grame haet v behaget
Eld jonc segt of ghi sijget
Die dat ghemaecte creature
Hu hare en heeft die nature
En tsinne dinct mi v ghescen met
Si hadse aer ghien verdriet
Sa ware si bouen nature scone
Vrouwe ic wilse mer v woene
Es iese bestaet nā minen wille
Die vrouwe siu eest ontlenge stille
Ende sede si was harde blide
Die vrouwe vrigede hare men nide
Elc dat hare name ware
Die maget sede oppenbare
Ic ware sot op dat ic liete
Vrouwe ic liete mer griete
Si griete wel moet sijn come
Pinct die vrouwe en heeft se ghenome
Ecter hant met bliden sinne
Ende leidese tsiere cumen en minne
Aer si vem harde vele
Die ouesscher magede hā gespele
Die sede harde wel ontfinghen
En blide waren hare wandelinghe
Nv es die scone maget ontfouden
God onse here moet hare wonden
Si waller heide wel te ghemake
Hare en ghebrac ghene sake
Si comse aer dat vōhen met siden
Die an nemen dede van haren liden
En vōhe vermeilleret sijt al
Aer toe weert si se hes ghetal
Alde alle die ghene diese sinden
En goeder herten alle minden
En anden hare eldē eren wale
En si hadde die grene alle
Stappen geleert met wel si blide
Ende hadde aer in corten tide
Ert ontgeten soe dat hof ghevolle
Dat si seiden dat onder der sonnen
Soe wel ghemaecter wijf en were
Alle roget was in hare
Si was simpel scamel en reine
Sine no walter en leefte ghene

Hoe sidher volmaecten
Wese ene sidh in weert verhoghet
Ende seiden gheneenlic allegader
Dat mi arm man was si vader
En mochte niet sin dat arm comen
Sie sde geraect hant gheuan
Die maget haerde hare diche prisen
Sin doenden andren wisen
Sin vertrechen van hare doget
Des danche si dichtenten hagen voget
Van hemelrike daer al af quam
Sie en sagher sine gram
Alwes blide ende in hoghe
Si en wilden niet dat si dier toghe
Dachter van limborch ware
Die sde dioene bleef om hare
Dus was die maget in ghenuechoue
Dat si in was ven groten loue
Alomme en comme elwe sider
Die graue in hadde aer daer
Enen sone hiet Echutes
Die een sloen iongelinc es
Sin een wel varende op time
Hi ane sidh die sone sine
Sin dochtem hare te wel geraect
Sin in allen dinghen volmaect
Sin scone in alder wise
Vore bouen sinenlen prise
Des minduse sde vtermaten
Dat hi alle vriude ghelaten
Hadde ende spel tore hauen wille
Aer hadd ins sinen onwille
Er hi ins hare dorste ghewaghe
Sin in leet en wilt wien claghen
Hoe sidh dat vlinelt hilt
Sie u gheuelt op enen tilt
Dat minne vrouwe die grafenede
Hare sonk ende hare riddine mede
Sin echutes hare sdue waert
Hinghen alle in enen boegaert
Sidse radd nam ene maget
Sin ginghen sitten daer hine behaget
Die grauinne sat ontdich sere
Er enen hoghen riken hoere
Dien si in langen en hadde gesien
Des mochte te bedeuen wille gesiae

Die maers die in den magede saten
Echutes die vtermaten
Hi lide was sat binder maget
Die hem alder best behaget
Onder enen sconen olinder
Aere minne was in nu hier
Hoe in sal iaest beginnen
Hare te spredene ane va minen
Och pensic in liet sidden dus
Want het sat oudinc
Den coenen si helpt auenture
Dus siweech ene corte vre
Die maghet siweech aer daer bi
Mdat si pensde dat hi
Ware in enegiien ghedochte
Daer hem goet in wesen dochte
Dach seidsi sondie hoe vele gin pensic
Es v liste dus hoghe verdensic
Dat gin hebt ghelaet vaste
Dat mi lief si god gheue v raste
Sedat v niet en moete honen
Onse god moete v lonen
Want ichedes te doene wale
Oude minne die sone smale
Ontfarmen daer mi liste op ruit
Soe wetic vele bat ghi ectuit
Den of mi minen vad' grime
Al sin lant en al sine haue
Die maget antwrde mechen
Onche god moet v vlien
Radict wel gin togers winne
Segt mi wel scone sonk?
Dat die sonche tore mine wille
Dit v lite bi v al stille
Helaghen sine gin quaemt hier
Daer gin meneghe radd sier
Hebt gesien sonder beraet
Die maget sette elveren raet
Onche want ic en sach noit man
Die te doene ier hadde an
Des en achtic op hem clene
Die sonche sette sone lene
Die v dan minste hadde te doen
Van iuwen trauen al vloren
Die maget seide dies en wetic niet
Hets hede messluc dat ghesaet

Ic hen hier een wijf allene
mijn herte en es niet vanstene
Dat er hi en wente wat vallen mach
noch en quam niet mijn dach
Die ionchje die dit heeft vlaen
Seide jonkfrouwel gheraden
Wat raedi mi te diene nu
Ic minne ene die mi te leu
Wesen minne in dat hare
Ic segghen minne pmê swaere
Want nu benic in goeden hope
Sedic hare ende si ontslope
Soe beter mit lieder like
Ionkfr' ver gode van hemelrike
Ên dine die minnê van minê vad'
Gheraet mi nu wente quade
Hebbic vele dant iemen weet
Dé maget seide mi es leet
Onchje bi gode v seide
Oer bene met vroet telen rade
Want bi gode i mne plaeges me
Ionkf' dat v hene ghelde
Herraet mi doch nuwen besten
Die jonkf ine wet ten lesten
Onchje bi gode al mdien
Dat ic her mi eens ghesien
Soe soudic gode al bevelen
Ên en sout ter swenster met hele
En soude hare seggen mijn vdriet
Achslaen hare louts ontfarmê iet
En ontginge slat met een iersten wale
Soe quelent tenen andren male
Ên sout hare vore legghen
En gheboere sins met ic sout hã segg
Der de wat eñ merderwerf mede
Ên bidden hare op houesstede
Dat ic comme mijn vadriet
Cleggn jonchje dat men met
Truppen vallen vemden dalen
Ic mi stene grote mallen
Dans bider arichte der truppê met
Eer dat menle dichten vallen met
Ionkf' seide die jonchere
Radi dit sem minne ere
Onchje dits mijn belte met
Onkf' vore god dier al en staet

Spreec die jonchje ende comt v te hier
Soe doedt im selue want ghijt vmage
Ic later best te vervelden nu
Mi leuen mijn sterren later en v
Hi sidt die ghene die nu mach ghene
Ende mijn sterne eñ mijn leuen
Ic jonkf' scaemde hare
Ên sede jonchje mi ware
Ele lieuer bleuen dese tale
Doch en modi met wale
Ichteler meswen iegen mi
Jonchje ic wonde ghi
Ue tale seit d' mensk oer hoede name
Ende dat v oer bat bekenne
Echen een arm mate wijf
Mijn vad' saet vam mi heyaf
Chadde lieuer dat ghijt hier
Dient mesualt men mes niet
Em ghine dies slouch vore amen
Ides magit wale lyen
Dat ic uwes wijfs met en lien
Doch soe dinget mi mijn sen
Dat ic uwe amme met sin
En wille scone jonchje sin
Ên sal hi dine god vlates mi
Die jonchje seide en wilen
Ims met ontfarmen corteliughe
Den here die alle dinghe
Ên alle creaturen wilen
Esal mi selpen met ere pinen
Ore minen lichame steken
Onchere hoe modi dus spreken
Er ware beter dat ic mes moere
En v minute vinghen swoere
Des letter varen inwen voren
Uwe ghewarnien d' ene vloren
Wildi sde hebdi lieue jonchje
Dat mi bliuen doch mijn ere
Ime hebbe hier mijn lant gotes ne meer
Die jonchje seide ofte den lieer
Hem sierde dat ic v nerme
Sout v sin dan bequame
Die maget seide jonchje vroet
Doen wanic met guet
Doch weerdich dat ghi mi talent
Ghi sidt wel dat v bat bekome

Ende seide nemen wy ghelike
En machtighe een ander
Gheweldich goet ende vā mildertē
Sal dandi nit verbringhen
Wy moeder een wyf vā
Die mi hebben beide gheset
Gheliken eren herte vele
Wy jonchē dat blide in spele
Sijn vrouwe sterf op myn moeder ghenāde
Die jonchē die ontfaen
Hadde drie kinderē loē vā sinen minnē
Algelike lief vrouwē ter alre binnē
Een alle die ghene die mids boeghaet
Hingen met ter zalen waert
Ende teren was doen gheredē
Een men ghinc die tafele spredē
Sighingen alle sitten eren
Echtes en heeft niet vāgheten
Ic en ghinc sitten neuē die stone
Des hadde te lone
Nde waer hi was hare en traue
Achta hem altoes neuen hare
Ac hem een twijnt met en bedroet
Nie niemare weet sie ghuet
At men hare seide dat sin ōberdo
Sie hi maechte varen heren verde
Ere seere wert die ghemynne
Ende seide met enen waesten sinne
Wldat onsen sone vleten
Sijt uwer quader tonereyden
Des en waesten wi niet van v
Ach wat ghi ghedaen hebt tot nv
Nberes vort dore onsen wille
Ic maget sweech onlange stille
Een seide vrouwe wel ghemaect
Adde mi myn ghelucc ghewaect
I hadde siender gheweest te same
En uwes sons anne te sine
Aer nv maets onse he wanden
Ic te minnen bouf gehanden
Eest al gader dat hem gheect
Selden bidde dat ghi mi raedt
Vrouwe wat ic best doe
Sone let mi spade ende vroe
Ne om sine vriendinne te sine
Sidt ende dach doerhns mi pine

Waer dadi bluet al verloren
Emmermeer wetic wel te varen
Dat ic sins wines niet en ben
Er draget mi alsoe te sen
At ic dier niet ene wijnē en wonde
Ol athenen van raeden gonde
Nde ic sine anne ware
Sidi hadde hemelr openbare
E sheerne ten lande wert
Alde dolende ende belwaert
Sie wolde tote hier
Nt wont ende ond die selle dier
Aer omme dat gode vlaes mi
Ie vrouwe seide dat si
Dat ies nemmeer en vrieme
Hi ouesselike ātrōmert vā heme
Igode vrouwe dat toe ic ghine
Wouwe wedi mogende i sterne
En wel vrieden in saelt teer
Aten en sculdene mi te meer
Ie vrouwe seide ghine jonk
Trappens sie ghinc die vrouwe
At haren sone en seide hene
Onghe wat esset dat ic vrieme
Ldi mere jonk vrien
F wildise houden tare annen
F wildise tenen wijf nemen
At soudi herde wel bereme
Ē si hare wert te lethel eren
Biden here alder heren
Ē si biter tronwen die ic wyf vā
En sculdich ic sal v quader
Prect meer ieghen hare
Ap ware goet dat si vrouwe ware
An athenen mi mine doet
Ie hier myenen boet
Nam wt enen wende lāde gewijf
In grieken soe nes maeder baren
Ie weet wanen si es ghebaren
Aer ic seggn wel te varen
At ghi v haers ontfet
Ē si en wildis wen niet
Oe moet ouer hare swere
Sclaue wen myenen viere
Verbaren wats ghesciet
Sal hare hare toverie

Wel moen leenen mensch mu
o pheest ghedraecht me sch v
elmes die moeder spreken
ven torme waent hē dite brēde
h ueste ghi hebt onrecht vrouwe
h adde die mager ghewilt mijn ēve
b igode ichadde lange ghegenen
b ijeue sout soecst bleuen
gh aer bitter miere niet
h adde sij ghewout het wa ghelaet
gh sij en wilt v met verwerken
G od meeste m alter wgher gesterke
S ees die beste die ic hebbe
v rouwe binder here die ic mine
g ijeloeue weare ic men die hare
gh elaede shit seker dat hi weare
I eghen mi soe met dach
D at ic hem sonde sim afradich
v an hue vem eren van goede
d ie seggic v mgoeden moede
A l waer dat selue moed vrouwe
w at heeft v misdaen die jonf
S ees dat bat ghe raecke wijf
D at mē ter werelt ontfinc lijf
E n ene die sroenste oec daer toe
b ronsen here wonde soe
I c vaer vten lande met hare
gh neens her heeft hare ghemeine
D at sal mi onduldic wesen cleuen
gh oec her ware beter bleuen
D en ghilde mi onwillich hebt
gh raunck na dat mer seept
D at ouer mi nv moet gaen
h er met wert hi soe ondaen
d at hi mi ommacht ned soech
D e vrouwe die met en swoech
r ep lude jonf comt hare
I c wēne mi vele beter ware
D at ic die quade woener vrouwe
v rmichen dade mdie te vrouwe
D an wi vlieden dus onse kmt
d ie magiet die daer stont omermt
S hoede al die ende saete
al v comme ter ontfarmichede
W at salic nv ane gaen
gh me bi sceepes vrouch gedaen

I nes mines leets es te vele
li ees wonder dat ic met en bemele
H er met bequam die jonchere
G ode haerde die some clagen sere
E n vraegede sciere moed wat hia ware
o m rouwen wilde met laet si hare
E nde segt op dat si v verliest
d at si nemmeer en mest
I eue kmt si mi v soe sere
S dat waer spriet die jonghe
I ac en trouwen spriet die vrouwe
S em mme wijf een mme trouwe
gh oeder die ic ben sculdich di
S al oec wed vnde me m
S oe ghetrouwen vrient dat al
g riehen daer af sprehen sal
D e grammeseide bi gode
S one dit hort here noed
gh sider meer dat moet sim
S ae wilde der jonf sim
A ec vaere doen en alle trouwe
E chi sede bi gode vrouwe
g hi hebt recht ghi doet wale
li er met lieten si dese tale
E chi bloest om dese zake
E en ieghel bat den ghemake
o ndat hi hospe dat met trouwen
S in moed lonen sal der jonf
gh si pensde een ander tijt
t aten ghinc dat si doen ghinc
E n sede here here al verloren
g anse sone heeft soe vaeren
u ese jonf dat hijt sal
t rouwen bouen al
E n wat sonden in dā raden
I nne sonde gerucht nagaen
o p dat hijse te vrome name
A l ees si sone anden liehame
S ochtum en weet men met me si si
gh iere dat beste dunche mi
o m dat ghijs v wijt ghenaden
D at wi onsen sone senden
I n ermenien om dese dinc
a ne minen broeder den coninc
E n selen segghen dat hijne sende
o p dese die vaert vlaendren ghelaet

Doe seiden wi die quade pure
Doen daer nu den laden wie
Ende dienste menen mere vberē
Hi salt wel sue langhe meeren
Dat hi hens verghēten sal
Alse hi comt hebben al
Des mīn raet op dat v voeget
Die gruue spriet her ghenoeget
Ghi hebde wel ie wille ment dē
Mīe vrouwe haestet hare tē
Ende dede enen knape comē
Besien sdeechs sine ghenomē
Ende hiet hem dat hi dade scrīuē
Ceteren sonder langher blīuen
Ende dade scriuen dat daer inne
Dat die comīne ende comingē
Den ermemen ontbieden nv
Mīen sone dat hi met v
Nēme wie hē want sine soude
Gherne nen ende ontbouden
Want lī en hebben lant en ghecn
Ende haer lemt en haer leen
Aer hem mi henen liue blīue
Sal u gaet vollec dwesle scrīuen
Ende segt hem dat hi tcommer wilt
Hi sal hem gheuen wapen en stale
Ende stalme steppens rad melken
Die knape seide vem dese zaken
Alse wel die bodscap doen
Doen ghinc wech die garsoen
Ende dede die lechten scrīuen
Doe en liet hīt met langhi blīuē
Hi en dede siere vrouwen gebot
Dat si maet der vrouwen god
Ne staden staen want hē hīt
Daer pīnt omme des grīmen wīf
Gheuen raden van den rade

Doe wane dat te paesschen were
Dat die greue ēn sine mayscmēde
Ende andere vele haghet liede
Doen tauthenen mdie zalle
Met blusenden saltemale
Ethen quam een messelgier
Hegrien vaet den greue tier
Ende seide here v groet sere
Vm ermemen die rike here

Die siere suller meie vrouwen
Groet hi doer met goeden trouwen
Ende ontbiet v met all dat hi vermach
Dat ghi hem dien hi net en sach
Dat wen sine sent sinen neue
Dien god vele eren ghene
Ende latene niet hem woenē daer
Want hi weet scherpliē vor wā
Dat hem na sinen liue
Al tormentuhe sal blīue
Daer sine begheren sine lere
Ende bidt v vriendelike here
Dat ghine daer comen wet
Doe bidt hīm v vrouwe goet
Dat die vriendscepenē trouwe
Die ghi tehem draghet vrouwe

Alse die greue dit hoert
Doen lieten knape nv hort
Hem alse die comīne wilt minē sone
Dien sendi hem ghine mē om ghewoene
Ende hi groets dienste ende zwaer
Ded nacht te vrouch wat wond weer
Den latene nacht u niet blīue
Vrouch en wilnchen met vdrīne
Die bade sede ghi hebt gheecht groet
Hem here die cō dīene ontbaet
Ende onden alsde wale houden
Alse vader of moed sonden
Dat hem dunt hets wel gedaen
Die greuinne seide zaen
Mins sdons en magne met dīen
Doen in wech te moest beliuen
Die greuwe sede vrouwe ghi hebt gerecht
Alden varen metten knecht
Mit dieden sīm oem ghecrt
Het wille wale dat hi re veert
Ende latet v oer lief sijn
Doe dwerde die vrouwe sīm
Here doeter mede iuwen wille
Alsdat ic swighe stille
Vrouwe seide nv doedi wel
Dat sonde eghi doen el
Dan sīm oem die cō vonde
En wech dat comen sonde
Al tormentuhe en al dant
Alse sīne doet sēghi want.

Wi seleeme hem ghemeenen
su laec ons ghesellscap verdriven
dichues die ionchere
wanne ghi hebt dat niet te sere
dat ict wten lande sonde varen
ic sal verde sonder sparen
aers willic hem niet ghenen
sluut hebt quade wechuchten
dat ic nimmen sonde vlien
de moet mi helpen die zeer
ende peter ofte ic vloeye
mi sal niemen leiden die ic vloeye
si dat mi een mensch ontbiede
ics veer mannen reeden
dat ic v duus segge vnden
mi doen die ic ende mijn mage
ghuen wel niet hiesten beiden
mi sal ic niesselec nin mer gheuen
die ontbieden heet al vlieden
ic hebbe hier mi lange vaken
en wel dat mi blijuen dede
die mijn vader nemer gaet
n dade voerste en weghe
t waer wel dat si en ghinghe
emmer blijuen dachdaes maer
die mader si ancvordt daer
ghode hebbe dues en cluuchten met
dat dinken heeren ghoen vernet
n mijsent niet vant raden gonde
segghen dat men hebbe ter sonne
ende doen hebbe ende ere
are vrouwen wille sonne sondige
en bent die moed die v drouch
daut dam dat vaste anghenoech
negbe dinc die v melsquimme
chudde liener dat men mi mine
dat ghesellscap ende al ghenen
si men mi wed ingeue henen
ermmen broeder m ermene
an ic ghedoghe dat ic sie
are vermwert ic een ewmt
chehde te liener hebbe hant
der sonne en laet die vaert mi blijue
die sonde sonde mē noede vanne
n wildi oec daer blijuen met
ec rade ende ghise met

Dat ghi keert alle ghi begheert
die sonste sede mi doet
oeder dedi ghisle mesnoghet
want si es vol alder dogheet
ghode sone ic en doe
nemen sde en brudere mine
at ald sonde haten hebbe hant
eghi and vam hien mint
ic sondige antwde hemelrike
ghode vam hemelrike
helpen mi and moed mijn
clauter hele te vullegh sin
ec vademe m ermene
die vrouwe sede sde en gheste
mēnen meer hebbe si sal hare
aen ende mijn rothes wille
e sondige die die wde vlogte
uande liede moeder
ide sede vrouwe hiden here
ien wi wille ontbeden sen
esal mi aer proeue sde vaste
at alle die mi beliaen te male
en vader ende aer ghi
alle selt belouen vam mi
n pinsen selt en sere lone
n gadi mi des oec te houen
ide sedet ende si alle quaet sal sin
dat alle die vriende mijn
sy sleen vspin wen en haten
si mede vrouwe b mijne vrienden
dan en daen m een leuen
n vaten oec die sonde beghene
oe hebbe hier arm heyne
die vrouwe sede sonne sal
esal hem een hebbe here
ghode sone sede die grene
sonne vorsten mer minnede me
ec sede die sondere hene
are die vrouwe die ghi te male
rugge sde bidde v mare saue
sy ec die noede sadre
n die v sedet togeen ghen me
ghode sone sede die vrouwe
sonne vorst v een ewmt ontsien
oe sede die sondige mechen

Ghi mochtet mi tenen male
Met uwen goeden v̄stoeren wale
Dat ghi mi of v vader gaue
Want arm man nes ghee̅ graue
Trouwen ic sculdich ben mi nē he
Den graue ende v jonchere
Doe ghinc echi eer iet lanc
Daer hi sinen gheselle vant
En̄ seidem om welke zake
Hi ware sere tonghemake
Dat hi ducht dat men der jonf'
Doen sal gonten rouwe
Hi bidt hem om al v̄dienē
Dat hint hem late wetē alsoe sinemē
Die cnape ghelouet hem daer
Dat sog gic vil ouer waer
Echi seide des hebt danc
Ichebbe gheweten ouer lanc
Dat ghi mi gerouwe hebt gewese
Mit mocti mi ontdesen
Sonder lenghe sere moest ghecouwe
Ghi wet wel [illegible] jonf'
Dat miere moeder leet si
En̄ hier ōme hebben si mi
Ghesent te minen oem waert
Ende willen hare in dese vaert
Doen beroepen dat ic se minne
Ende daer si niet en beuet inne
Dat wetic wel dat ons sal sin
Dies biddic v gheselle mim
Dat ghi mi hier in sit getrouwe
En̄ [illegible] dat mē die jonf'
[illegible] ende sere mesbiet
Doe mi [illegible] en [illegible]
Ghine laten mi moeten te raphay
Sonder twinel daer vint men an
Dese maent [illegible] daer
En̄ [illegible]
Ties ic wel die wheit [illegible]
Doen [illegible] waerdi [illegible]
Van ertenke doe si v drouw
Menich warf si op v louch
Here doe ghi gheboren waert
En̄ oec soe was si sere veruaert
Doe si v ons tenen exemple
Symoene offerde inden temple

Siere mayse nieden die vore was
Ende reet met hem sinen pas
Vort te ermemen waert
Ende soe haeste sine vaert
Dat hi des andes dages te raphay
Quam ende daer soe bleef hi
Alsoe hi tote eucx seide
Dat daer soude sin sine heide
Nu es echi wech gheuaren
Dies vader en̄ moeder blide waren
Die vrouwe seide toten graue
Wi moeten ons derre puten [illegible]
Ende cortelike verberren [illegible]
Sine cousse ons nemeer [illegible]
Dan dat si onse kint beweert [illegible]
Het es onrecht dat si leest
Laetse ons marghē vut wt leiden
Ende een scoen vier ghereiden
En̄ v̄berrense morpeleke
Ensi dat zake dat si breke
Hare quade tourmē
En doet sut met soe moet sie
V̄berren sin in enen vrere
Doet sut oec soe moet sie sere
Weder besuren in dat wont
En̄ hebben de pine soe menichfout
Alsse te voren ontsinc
Als inden wonde ghine
Here en ducket v niet goet
Vrouwe nemt wat [illegible]
Dat dit goet si ghedaen
Doedut en trouwen ic laet goē
Ter goeder hant [illegible]
Doe [illegible] berren [illegible]
Inwelke in trouwē wat ghi doet
[illegible] siet dat ons sut goet
Wat [illegible] wat soude de pine
Siet soe coene sin dat si wet
Brachte doe te tourmē [illegible]
Om te [illegible] onse kint
Nu ontdoet die vrouwe de balm
Hi balm [illegible] ic beuele v
Dat ghi [illegible] jonf' valet
E[illegible]
Hebb[illegible]
Acharme [illegible]

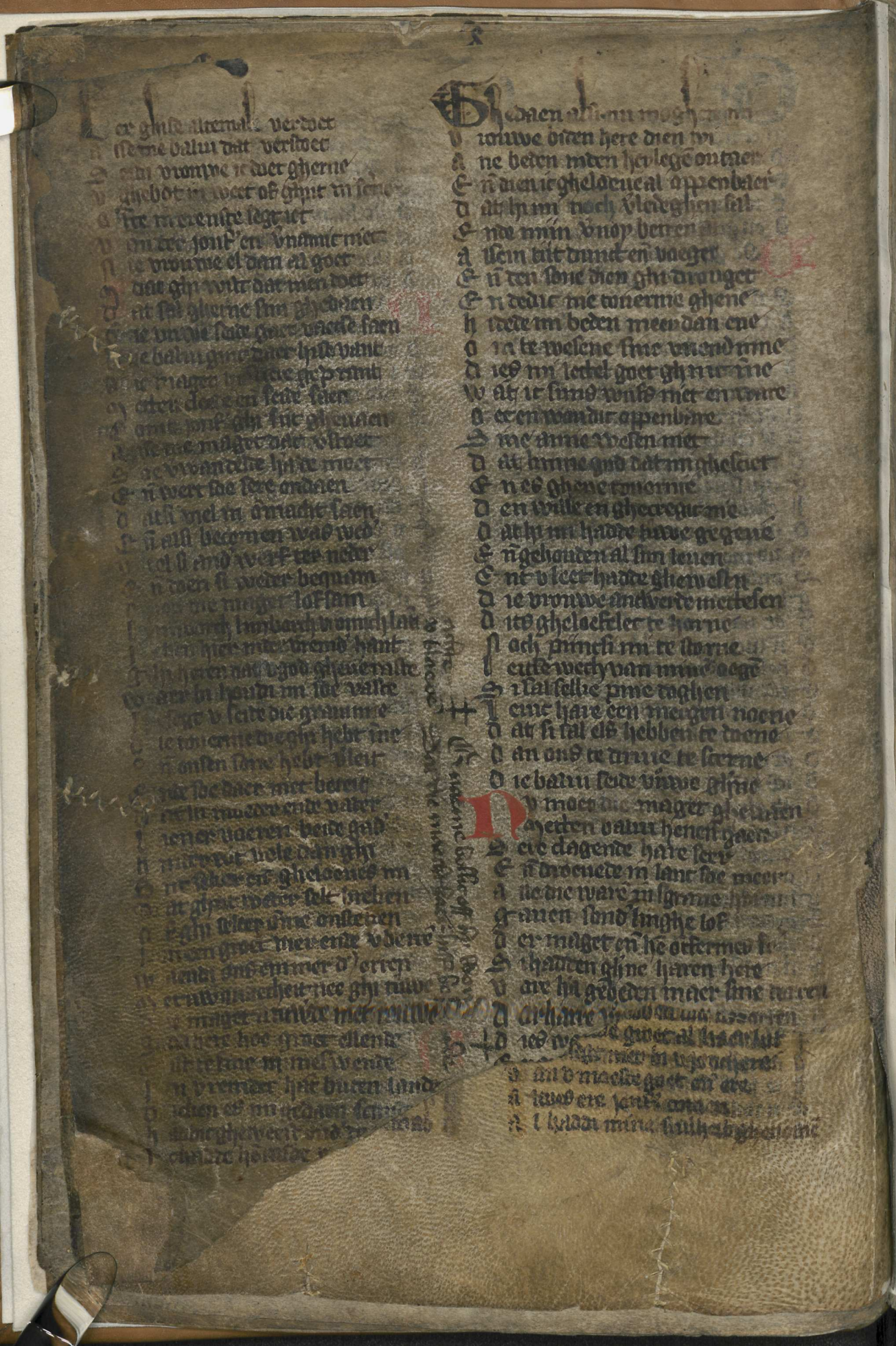

Quamme vollec of hi wonde
Dat die maget hare lijf behoude
Ende hi hem haestelijc weders te woene
Hi en heeft maer verste tote marge noene
Die gode haesten met snelre vaert
Eer hi nadie middernacht
Echi quam ten hongelme
Ni verteldem al die dinc
Doet metter maget es ghegaen
Eñ hi waer staen
Die verwoet van ermilden
Dat hi waent sins sins mildē
Ende dese ghereden sonder sparen
Om wonde wed te athenen varen
Eñ dede porren daer ter stede
Eñ sine mayslemede quā al mede
Met haesten ende met rade
God gheve dat hi come te tide
Doe die maget was sere tōgemake
Die baliū seide dese zake
Jonc die si van hen
Mocht emich sins ghelaen
Dat ghijt wed mocht vragen
Die mocht vlijf ondragen
Naers sins lijfs die eist vloren
Hi selt emer die doet beraden
Die maget die here droene was
Dat seide duwalsch dinct ict in las
Wel ende vtermaten sere
Eñ seide ay god ghewechdich he
Onder v en ghelaet met
Hi sijt here diet al vorsiet
Die menuldich in emichēden
Her in volmaechtheden
Sond begrijpt en send ende
Die sdeine an tijdt mit ende
Moet blijuen al verloren
Wijt here ghi wort gheboren
Van der maget uwer moeder
Sal achtem wieden slijpende woeder
Van ertenke die si vrouch
Mit emich werke si op vlouch
Here die ghi geboren waert
Eñ doet sdie was si sere verdaert
Die si vons tenen exemple
Dymoene offerde in den temple

Ende hi segde nu sijt blide
Hi selt binnen corten tide
Van desen kinde mine vrouwe
Sien bitterlec en gheert rouwe
Dat hi vlijt ouerden ontfaet
Wolmaect god dat es waer
Eñ mijn gheloene ghelijke
Nu maect mi lijf van hemelrike
Voeden van mere moet
Mijn vingher es alte groet
Eñ nie vele heues ghewesen
Songhenaden ane mijn ghelesen
Eñ heeft ghewerft langhe tijt
Ach here begher dijt
Die maect v wille al ghelaten
Die baliū seide metten
Gode jonc mi es leet
Dat v mijn vrouwe es doot verweet
Eñ nie vruchte v costen sal
Lijf ende v leuen al
Nu moet miden herde gaen
Die jonc seide sien
Ghelouet si die maget mare
Die ghelonden en geremden mē
Ende vlijt alsic onsaldich ben
Eñ en penste nort mijn sen
Om ghene touene en dachte
Die mocht mi mi tere nachte
Verlossen van minen wonde
Getrouwste maget vrouwe

Dien nacht lach die maget stille
Mi buteren eist mi ghenene
Wel ende hilde ontfermelike
O god spruc si van hemelrike
Eñ si al leet eñ allen toren
Ende te mine bouc verloren
Mit dalt te minen vad vlacht
Eñ mine broed hebbic alle
Gheweest in pinen eñ in elle
Als nu es die mel vende
Als ere vele dan noch was het
Doen pine vingher verdet
Angenal lachter en stonde
Eñ mine doet voer mine hande
Hebbe sonder mij vrienen
Als mine oghen si mi doch bienen

Uten lande ende lieten mi graen
al en hebbic met gheslaen
Soe dadden si wel eñ ael moese beide
Eñ dinnen dien dach si dit seide
o nesthep die maget my moet hã
God helpen wat si es mi vare
ende seere van der doet
hare angst was alte groet
Smorgens doe die dach openbare
Ende nachtegale seine
als in mine was gheraene
hadre die bellu die jonk' stone
Eñ seide jonk' my moet god
u wijf ele offerme mier vulle gebot
ay aetic wen al eist mi leet
al lde helpe mi god dat al an steet
Jc wonde ghi waert te dene wilen
henen aner hondert mile
Eñ ic te mids sde veere henen
dat ic en quame binnê athenê
n eine maent eñ s meer d' we
doet si deert mi soe
hare dat lonu god onse he
die maget met wde met stere
doe quã die hangdiek we gegaen
nde ghinc bider maget staen
Eñ dede hare haer cleder wt
Doe reyne dat hare ane die huut
Sêmer dan dat hemde en bleef
dat mel vaer dat si we dreef
Enten vouwen eñ dat seer
En vollaeuic nêmer meer
en sach heren lichame
die te siene was bequame
oare dat hemde dat si drouch
an hare was te prisen genouch
Swas swender vele te waren
an alle die binnen guichen wat
d' mense leide vt waert
Wonden die hede seere bestvaert
Eñ si den alle soene toget
Doe seere ghi v swenheit clagê mogt
die ãmer tie blift vloren
doe seide die maget wel geboren
y god here vanden trone
toe maken mi soe soene

Ende ghint wale wisten al
ay mi vernoy ende mijn mesual
die minste gratie die god ghener
Enen armen mã dats dathi heue
Sone hander ic segge dijn
die vike willeme ligghen bi
Eñ si den se wed' met luttel eren
En haadde de mine des jancheren
Echy ane mi mer beleuen
Elware mine ere bleuen
ay nu en eist met allde
hi ter met sim si comen we
daer dat mer es ghemaect
Entie maget wel geraect
Eñ si hem allen ongen eñ oude
bat si dat si vor hã baden soude
det hã gheloueden alte male
h ey wasser x. ay. wale
die balin ontboet die gruuine
Dat si quame ten beghinne
die maget ware ten meire came
d' mense mi soude vrie men
ay en ghinc aec ghenê viere toe
vaeghe houte ende gee shoe
adem mer in dat een waghe
en tween male hi adde ghedraghe
die maget die thier sach soe groet
nte varen wilde hare doet
Vel in ómacht ter neder
Eñ alli beamen was wed'
Eñ hã mit vnoy wilde soe niep
lonjonde maget si niep
Egheen der naturen cracht
die uwen eyghenê sone bracht
Sonder smerte ende blame
an uwen heylegen lichame
d' wi bi gracie dat wi te voren
onsen ierlic moed' vloren
Soe moeti mi noch vanghen
Eñ tenen gueden eñ bringen
Hie die bi adaems souden
Worpt minden helsche couden
Propheten eñ patriarchen
die v minden hãe sterken
Eñ al v vriende met
die waren vand' godsch wet

Die ghi weder mer uwen blaedt
Cacht ime der crucen wede
Ghi onthint die bitter wanden
Are onse ruile zonden
Hemchelt met ghereden leden
Hegeselt dat v tallen leden
Dat blaet sepelinghe ut ran
Aer vn ierst antfinghen an
Ate van onser draechseit
Dit dede uwe grote ontsarmicheit
Die ghi met en wout bedwinghe
U moetse here vorwt bringhen
Ite helpen ente vromen
Die dat ichter bi moete comen
Te miere onsculd volmaect vad
Die riepen si samen allegader
Die liede die ghinder waren
Aetchen quam daer ghenaren
Die graue ende grauinne
Die si ane sach met droeuē sinne
Die grauinne die aue ghinc
Ende ghinc sieten inden rinc
En sede wat seit dese jonk?
Sien ontfiet ghenen vonde
Ses mdie quaechelt vaderen
Hoe selme elli te barentert
Ghi vrouwen ic ben sculdich den graue
Ende minen sone si sal ene
Doen heere quade touerinche
Die selfde cortelinghe
Werpen doen mdit vier
Die duuel brachte noit hier
Emmen bouk wetic wale
Doen ontliede die honeste smale
Vrouwe aldre ghewlike
Hepe mi god van hemelrike
Alle mē en penste om quaechelt
Uwen sone no om barmecheit
Anders dan hi seide dat hi
Vore alle die leneden minde mi
Hi hadde mi wel haddic gewonde
Emsie tere annen ghehouden
En dat were mijn dinc qualike
Sien bem hier met rike
En vdreuen heytlic
Hier en warte soe sem min luit
Maer wareti in minen lande
Ichte soe vbringhe in die scande
En ter wilt enten vrouwe
Dat hi mi gheghene hadde trouwe
Nitida die grauinne sede
Ji wille mer dat mē langh bede
En werpse mi hier met ruchte
Mijn jonk es van madre
Worpse met mer vollike
Die hangdic namse haestelike
Ende wonde hā vt den dat hemde
Die mager seide dits vremde
Dore dere van allen winnen
Laet mi mijn hemde an bluē
Ji me ville en trouwe seide de knecht
Want hets mijn ghelet recht
Die weende die mager ontfarmelike
En alle die liede ghemeenlike
Riepen met enen monde laet staē
Het ware scantelec ghedaen
Dit ghedinghe dinc te langhe
Van ere halven minē ginghe
Want nacht liet hem die knecht
Dadi moghen neme sijn recht
Edy die jonchere
Die ise haestelike here
Quam ghereden met grote cracht
Aetchen degen altenen hi wacht
Oec achenen mer saghe
En cortel vare middinghe
Dat hi een cortel bouen achene
En sach ane dene zide henen
Vele liede vtermaten
Den wechter stont vt heesti gelaten
En wert ten lieden soe hi best can
Aetchen ontmoet enen man
Die hi vraghede wat mēre
Were daer die liede waren
Die man seide bi gode jonchere
Dar sijn vele liede in here
Want men daer verberē sal
Scoen silf dat mē wercelic al
En soete joncfrouwe hi geboren
Edy slouch toe met sporen
Dat hi mach met grote cracht
En quam recht alse mē de mage

Dheworpen soude hebben mit vier
Ende riep brachtu die vruwel hier
Segt hier grieue van athenen
Ghi ende mijn moed' maect vhene
Oft ic werpu mden brande
Ghi hebt mi ghedaen scande
Hi riep daer die hangdieb stoet
Ende warpen en die gloet
En' vgout hem daer sijn recht
Den balluwarp hi na den knecht
Die riep hi den vader naer
Die moeder hadde selue vaer
Dat hi riep lieue here mij
Waer bi stat dus ontsint
Sidert lieue here mij laet staen
Wi selen beteren dat hiere es mesdaen
Wat hebben wi ons verstoumt
Ach es si armer sont
Aer vaten ic ende v here
Selen hare doen allde grote ere
Alse wi hare omeren daden
Dat sal sijn tuven staden
Doe die jonchere haestelike
Sijn tappen nam die siuerlike
En' warp hem sijn cleet ane
En' sette bi gode wel gedane
Hi sal v sde hoghe wreken
Al grieken sulre af spreken
Opten vader die mi wan
En' mijere moeder op dat ic can
Die maget sette jonchere
Dore mi en duet hē ghene onere
Bi sde bem vertroest
Ende vander doet vloest
Hadde ghemeret ic ware vloren
Av god here die gheboren
Wort van alv moed' der remd' vruwe
Sal emich ende mijns rouwen
Hier worden tenegh tijt
Aer here ghebenedijt
Sv jonchere doe den vader
Die ere rike maecte al gader
En' doe siere moed' der remd' maget
Hi eedis hebbic ghenouch bejaget
Dat mi mijne cleder ghewen
En' laet mi wed' gaen vdreue
Alden lande onghescaedt
Dat ic nu here ben v smaedt
Sonder vdiente dat kint god
Ech sijn-seide sde waric sod
Hetic v dus verdriuen
Igode ic sloude eer ontliue
Vader ende moed' beide
Eer ic v nach dwekheide
Alde hebben liete
Dore gode sone mergriete
Bi ist hier mit lant ic sal
Verdriet doen beteren al
En' allde vele caren doen
Dat radde no bauen
Inal grieken en es
Hme sald' alf sprete seide ech
En' en wilde oct bliuen niet
Iden here die hē cauen liet
Mijn moed' die nu siwicht al stille
En' lettel dede minen wille
Aten grame minen vad'
Alic dore steken beide gader
Dat pinen icher af mich ontfaen
En' sal wten lande gaen
Eer v ende sal v knape sijn
Egijn die ghesellesap mijn
Dat kinne god wel ghedane
Dat ic liever hadde te game
Eer v om der hede bivet
Dan te beliftene mijn heersap gr
In dien dat v bequame ware
De jonf'. scarende hare
En' seide des en s ghene noet
Ach ware beter mijne doet
Ghelveelt dan des lands vlies
De grauine die haren knies
Iet wel en hadde quam toe
En' seide der jonf' doe
Come nv comt met mijne sone
Sal v beteren sde scone
En' dien eren sde vele
Dat ghijt vtellen selt in spele
Dat wi sient alle wale
Dat sijne stout es altemale
En' ghijs ghene waert aue
Igode scone sprac die grauue

Wilen v doen vele eren
Wlden met ons weder heren
Doen sede die mage wel gedaē
Ghelooft sĳ god hĳ ed sde vergaen
Gh̄ĳ mi dat ic en weet waer
Eren met v es mĳ swaer
Ende dat dolen es hĳ vrame vele
Ochtar dit nochte bi spele
Ertellen dat pruldar sere
Agh̄ bi gode sede die jonchē
Wldn met ons heren weder
Die jonc sede seder
Eer dat mĳ aldus sleet
Ae ealt midbelte dat ic weet
C wille ghene met v varen
Alle die liede die ghĳ d varen
Ouerden ende waren vroe
Atsĳ verlediget was allde

Nv es die mage dies wouwē auc
Eñ vaer wech mecten grauc
Achenen weer daer sĳ was onthaē
Wel ende vele eren ghedaen
Eñ was wel te ghemake
Edsĳ die sine zalie
Alalic vorwĳ dochte gnē
Ad met groten sere bevaen
Des hē dimet die mage goet
Ietsen wout wathĳ doet
Ere daghed him melual
Ant hem comt ten archsten al
Mĳ moeder walter bander side
Ere dioene ende onblide
Ant sĳ weet wel te voren
Dat haer sone bluſt vloren

Genen tide lach die grauinne
Bi haren here met dioenē sinne
Ende sede here wat nadi
Nden sone verliesen wĳ
Eñ al bi dere quaderssen
Me mogende vroen no persssen
Are hem hĳ heeftse lief
Dat es qualic onse gherief
Dat doen wi d mede wethis iet
Ie grime sede nemic met
Ie trouwe sede soe sulic dan
Us raden ten besten op dat ic tan

Diet ghĳ wet wel dat wi varen
Oeren te houe sonder sparen
E conſtrinoble mĳ sinxen daghe
Am radic wel dat men bedaghe
Ne den keyser dat hĳ neme
Dese jonc dat hĳ ghereme
Eñ wi selent wed segge sere
Hĳ salt willen doen alle here
Ist ons lief of ist ons leet
It es dbeste dat ic weet
Eñ hise siere dochter ghene
Eñ alle wi wech sĳn dat wi de tene
Ae verberen die wi haten
Ae siere wi al vlaten
Ie grano sede ghĳ segt wel
It sal men doen ende met el
Ets mi herde wel ghedaen
U moete god in draden staen
Er mage sĳ behoeues wale
Ant op haer craecter altemale

Hier binnen naect die vaert
Dat sĳ souden te houe waert
Varen ghelic dat sĳ dalden
Dalden ane diere ghewaden
Alle diere vaeren mede
Dsĳ oec ane dede
Sĳ wive cleder ende keryse
Eñ die mage van diere wise
Sĳ vaeren sĳ te houe waert
Die mage was onuervaert
Want haer ame alle gader
Ech ane den hemelsten vader
Dus vaeren sĳ te samen
Datsĳ sinxen auonts quame
E conſtrinople mĳ die stad
Eñ alle die heren wisten dat
Waren sĳ vtermaten blide
Eñ ontfingense ten stride
Aer was spel ende feeste
Eñ grote feeste sert die greste
Die daghe al omme ghenc
En dander deer ende sine
Al waest daer vol van spele
Wat holpt dat us maecte vele
Onderlinghe was daer ghepruſt
Die mage van limborch en ghewist

Ende seiden al oppenbare
Dat si emmer comen weare
Van goeden halluen na hayê sin
Ofte haare ghebaente liegher in
Selue die keyser prüste sere
Ende seiden bi onsen here
Wout se met miere dochter sin
Ichtose al dat leuen min
Doen die feeste was leden
Ende si hem dinus ghereden
Ghinc die grauuine heymelike
Toten keyser van den rike
Ende nemmene ten en nauwe rade
Here seide dore god ghenade
Ghi moet mi doen ene bede
Ghi wet wel ic brachte mede
Ene jonfrouwe met mi
Ende memen en weet wat si si
Ende mint mijn sone so sere
Dat ghi mi ende minen here
Doeden wilt dore jesen wille
Ende wi en dorren luden no stille
Hare doen enich quaet
Si hebben wi ghepensteneê raet
Dat ghi ons here bidden selt
Ende dat nemen met ghewelt
Ende wense met miere dochter sin
Dat en sal die sone min
Niet dorren weder leggen
Ende alle wi wech sin dese leggen
Waer ghi wilt mi prisene
Of dese wi hebben te dene
Die keyser seide bi gode vrouwe
Ic sculle houden sonder rouwe
Ende wense met miere dochter sin
Ay i dunct die jonfrouwe sin
Vele goets ende eren weert
Ic salse onthouden wat ic begheit
Hebben sint ic dit erst sach
Si gaet sdese erst mach
Comt ten graue eñ salse ôthoude
Si ichten pensten dies moet god wonde
Ende selue die duuel vter hellen
Die keyser quam met vele gesellen
Daer hi den graue vant
Den in groete altehant

Ende seide here oppenbare
Dies ter goeds niet ghi sult hat
Die keyser seide met zaeten sinne
Ghy waer es die grauuine
Die jonchse seide here si es hier bi
Soe wetse dan spreken ieghen mi
Ic moet hare bidden ene bede
Die vrouwe men stappens hale rede
Den keyser goeden dach
Ontboet hierst dat sine sach
Die keyser seide mighen vrouwe
Ic bidde u op alle trouwe
Dat ghi mi gheeft eñ laet sien
Die jonf' metter dochter min
Die vremde die hier quaê met v
Die grauuine anetwerde nv
Here sine mach er v gheuê met
Si sonder ast comen vanet
Dar sine moetê miere v wînen
Wat mine sterer met tôberen
Seide die keyser si moet met vs
Ghy seide here waer wi bi
En mach se mi vûwe behoudê met
Sceens jonchse wats ghesaet
Si moet hier binnen sekerlike
Dare gode her keyser rike
Soe bidde ic v dat ghi hire en wet
Spraet die jonchse als dan goet
Ic hebse liever sekerlike
Dan al dat leeft op erterike
Bi gode jonchse nv sint blide
Ic sal hare doen tallen tide
Grime beide liene ende ere
Ic eben blide sprac die jonchse
Dat si hier met v sal sin
Dan si ware metter moed min
Die magher dier al heuer gehort
Hare behagede wel des keysers wort
Ende wert blide vter maten
Si pensde te hebben meer baten
Ay et hem dan metter grauuinen
Die keyser seide hierch binnen
Si comt jonf' met mi
Here seide die magher dat si
Ghebet doe it ghierne
Den sneets met comenne

Hier mer[ci]te wenen begonste
de gremmine si en ontste
hare soe niet ontsenden
Sine vloet hogede wat hi onsonde
hadsi der maget vrient gheenen
ies seidsi jonf' wel gheraden
ore ouden here van hemelrike
gheeft mi nv ontfelike
at ic meldadich ben
eghen v want mi[n]nen
eghaert v te beterne sere
et onrechte dade v omere
ies wille v beteren na uwen wille
ie maget sweech onlanghe stille
me sede vrouwe onse vader
gheue ons onse zonden alghad'
at gi hi ane mi helpt vrient
chlue van herten v vrient
chy die jonchse wel gheraden
die sidi dat herten sonde graen
etten heysse die jonf'
adans here groten rouwe
nde nam orlof in hare
onf' seid wat ie vare
oe blide v ghe rouwe vrient
egge jonf' holps et vrient
at ghi mi helpe wed' wert
enchse ant wde de maget t vaert
i hebdi mi vele goets gedaen
chebbe leets de vele ontfaen
an v gehadt en selt vrient wghe
at mi dier omme vlederen moghe
lle minne die leuen
onchse hoe dat wit nu beghene
at selen witenen andren male
ach maschien betren wale
ni dat mi v moed' heeft gedane
al mi aer wter isten graen
chy was aer om dese zake
ede sere tonghemulte
ath mi[n]t bat berecht en si
ni hi van der jonf' vri
u nochtan dier seeden moet
ouwe ende toren moet
ede groet hem over ghinc
ant mde wereit en es dinc

Dat die liede doet mogt ontsinne
in dat sceden doet van minnen
ichteler es sceden van goede
vem minnen eist ermoede
ies hadde die ionchse rouwe
ntie honestlike jonf'.
m orlof an alle dier ware
ni hertse goden volen varen
le die waren metten graue
are gerechteler droeue d'aue
Die maget die den jonchse
droeue sach so over sere
are ontfermes en ghinc te hemne
ni bat hem dat hi mer en nieme
m haren wille ten groten rouwe
en ierlken sde en wert ene jonf'.
tremale mer vwonnen
d' bi die meine die beiden gnen
vcrighen haren wille wale
wi sachi scone smale
ni machtic doch op hope leuen
oe wane blide maer vdreuen
eest v mi[n] moed' en vwrecht
ni m groten sere breeht
at stil heure te spade berouwe
rouwe ieben schuldich onser volwe
esalt dinus sde bereiden sien
salue ome hare hande slaen
Dan heysser des vertwes
ende sede comt aue dies
ni laet onse jonf' gnen
ere seidsi hets ghedaen
us saet die maget van he
en reel blide t haren sen
ni ghinc meiten heysser te hone
d' si wart van groten lone
a ie heysser tredse met sieredicht
a ies si was blide wat si mochter
el te rechte blide om sin
nde dat jonfrouken
a es heysers dochter gecreech hare
oe liefdelic oppenbare
vblidet wels al stille sach an
nt hof en was wnk no me
me worden stille hare vrient
a ies soe hadsi sien verdient

Aus bleef sitte houe
In bliscepen ende in loue
En in sijn hart salich wel gheuellen
Alde moet sij doen ons allen ame
Nv lant van der maget bliue
Ch wille v vort bescriue
Van den goeden coeman
Die gijnc soe hi best cam
Den rechten wech te limborch wt
Tote zee neder wert
Ote dat hi tere hauene cam
Die gijnc hi soe vre dach omme
Gijnc hi doe ende besach
Wt lande dat wesen mach
Want hi en wiste waer hi was
Walsch sprac daer ict in las
Dat hi der talen niet en verstaet
Des was hi droeue in sinen moet
Die van colne was gheboren
Die penste wel te voren
Alten god daer hadde gheuaget
Trappens hi den coeman vraget
Die stad hiete een dlant
Er ware hem hede onbecant
En si hoe vere hi van colne ware
Die goede man sprac oppenbare
Die stad heet auerne
En dit es die grieke zee
En oec sidi te desen mille
Hondert mile vn colne wille
Wt eist wildi daer wert ict
Die man sprac in beghine el niet
Dan ic mochte comen daer
Anter sprac ic seggu waer
Ghen willen wi daer wt vare
Et onsen scepe wildi ervaren
Hi mogher varen mede
Ic coep en dier ghine tote
Die gijnc hi met den scepe wt
Smargens bestont hi te vaert
Ende paerde van daer
En voeren wel een half iaer
Er si quamen te colne inde stad
En die die coeman wiste dat
Wer hi wter maten blide
Daer na in corten tide

Dam hi orlof en sine heren
Die hem gouden met eren
Ende hi ghinc te limborch inne
Die ijstoge ende ijstoghinne
Want hi daer ende heinrike mede
Den iongen ijstoge vander stede
En noch dienen si gheet seer
Om hare dochter in lant soe meer
Want si waenden dat si dier ware
Om dat si vnamen ghene mennare
Want peert daer die maget op reet
Dat die here mit wout vleet

Erst dat die crepe den ijstoge sach
Ontdaet hi hem goeden dach
En si seide hare god ghene v zeghe ere
Om wiven wille die vroet sere
En v verlies es nu leet
Ic meer af te seggen weet
Den ghi of iemen mit lant
Die ijstoghe seide altehant
Waer af mendi dat segt mi
Here of ghiet ghebiet dat si
Dats van uwer dochter die ic liet
Daer si haren wille en hadde met
Achtermi seide die ijstoghe doe
Wat bringdi mi sellie mennare toe
Ijm dochter es doet dats waer
Heer dan auer een half iaer

Die coman seide hets seeren groet
En trouwen si en es niet doet
Des in grieken wert wale
Si u eist ene ongheloene ghe tale
Seide die ijstoge dattu seghes
Du best vere buten weghes
Trouwen here in ben met
Ic seggu dat ic van hare saet
Op die zee en wt mi ontfort
Si u grieken dat hebbic vhort
Want ic ghelouede te comen hier
En te sine here mellelgier
En si te gheuene te vlesme
Waer si voer en waer ic heer ane
Si uam salich vlaten haeren
Wi daer toe gheuen aeren
Die ijstoge seide mic en trouwe
En een teel vgeet here met sinne trouwe.

Here ic was een coeman
die met smen aerbeide wan
des ic leuede ende minne kinder
ic ic met en sach oit sinder
aer nit wout mijn goet vloes
ere ic sinte hebbic altoes
hedolt tote dien
dat ic quam alle ghi moget zien
ere doen ic bedect was sde
en hadde ic wijf te vane toe
sijn ament mi altemale
den bleef met dat hint godwale
onder twen ic seeden soude
de nimmc broet dat mide monde
viel vem mijere heeren neder
ic waende thuus wt loepen wed'
et groten rouwe clagende sere
ethen sae verslagic heere
wer dochter die daer slat mi wout
en dreef groet ongheduit
an vare went een bere groet
adde hare part gebeten doet
i weende sde sere ende bermde
ere dat mi meer ontfermde
aren rouwe en hi iamerheere
ant minns selues scade dede
ere si was onberaden
en ic waende hare staen i stede
en hebbense wed' hier brachte
den dach toe enden nacht
doden wi in dit foreest
ic prime vem hongere was ons meest
och quamen wi tere cappellen
wi twee doede ghesellen
onden liggende in baren
andre waren wt gheueren
ndat wout hem ghenaren
ant het waren mordenaren
etene vonden wi goet gerede
ne teifele met etenen witte cleder
onden wi ghedect en alles genouch
de ghingen wi eten onse ghenouch
ote diepe inden nacht,
de hoeiden wi met groet cracht
le staken en comen ghereden
en wi ghingen met bedendicheden

Heymelet wt onghesien
en ghingen wech wed' methen
den nacht tote toten daghe
ngroten wenen en in gedage
echt tote priemende
doen worden wi eendel blide
ant wi ere vrouwen waghe
et vele ridderen comen sagen
de vrouwen kenden miere jonk?
en seiden sa wat groter rouwen
er om haren wille ware
en het mere jonk' comen met hare
en mi mede si soude ons beiden
et hare ter liberagen leiden
ere we saten wi opten waghe
nde waghen men ghinc iagen
et sde moetic gode claghen
et wi saen waren ghedraghe
t onsen weghe alte vere
des wi te rechte waren ere
de vrouwe liet ons vlaen
et wi wesen souden gaen
er here int dit lant
en jonchee een stone serlant
een hi die reeter mede
de vrouwe grote bede dede
iere jonk' in dien
at hi ghine hadde ghesien
at hi ten ionchee weere comen
en sine te mamme hadde ghenomen
in jonk' wed' sedt al gheli
n weere oft woude hier ander
ere we vonden wi dier
ne borch dier voere wi naer
de brochte ons die porter memare
atter ghereden comen were
de hi toge va hi borchen sine maysemede
de een sagedi me sae blide liede
se wi waren doen wi v saghe
en ghi begonst ons vraghen
amen wi quame toe mellendi
ne brulocht tulichee die maget wi
en met tulichee den iangelinc
alde men eten ghine
en hi in jonk' sechene began
er ghinder een ghestruk dedt niemen

Dies weder gelde en hadde ghesien
Hoe alle ghene dmele vlien
Den bleuen wi allene mit wout
Ñ dieuen groet onghedult
Dien nacht wolden wi allene wesen
Maerghens quame wi op dezee
Ñ ic ghine tere cappellen waert
Die ic slachende hadde begheert
Dat mijn ionc bleef op dweer
Mit mins beiden want weuer
En hadde si met wel te gime
Dat kinne god eer icher ane
Nam sde hadde sle verloren
Dies hadde groten toren
Dsachse vaeren menen boet
Dies hadde rouwe groet
Ñ voerdense ſ gnaken henen
Ndie stad van athenen
Dat en sagicke mé sider
Ñ ieben te lande weder
Comen en hebbe geseit wder
Scheerder noch ellí daer
Ñ dus saedic vam hare
Dies mi was te moede swaere
Die hoghe sede dies wondr groet
Ic hebbe ghewaent dat ſ ee wer
Waer bi segdi datſi leeft
Ñ hac ſi ghenaden heeft
Dies wi v gheloenen te bat
Want wi quamen tere stad
Dm rpaert vonden vbeten
Den wonde wi datſi ware ghete
Vor voeren wi bore verre
Ñ vonden saluaren die ene kerre
Brachten die ſi hadden ghewelt
Dies sidi te bat ghelockt
Wi vmgense d menſe sede
Sa mense op hare berstenhede
Dat hem ghene dnic meer en derde
Dan dat die coeman op die erde
Dbroet nit dat vand herre wel
Cnepe dat v sente michiel
Lonen moete soudi kinnen
Vherre ok ghise liger binnen
En trouwen unt wat soudic el
Kennen soudise herde wel

Wae leidemenne daer si swet
Nde noch lach daer op al dat goet
Doe sede die cnape dat sanne god
Die gheual heuet ghelot
Dat dese herre was mine
Rit sine die magher sine
Nam entie rouweren quame
Iese mi niden wonde namen
Ae wit die hoghe herde blide
Nde sede hi goet man tesen tide
Ebdi mi vhaget een deel
Herre die hier sleet al gheel
Iet men sleen op die zake
P dat men nacht cōema spake
Dat mense hem sonde wed gheue
Ier bi sde elli noch gheel bleuen
U vaerde wechter goeder tit
Idi hier bluc en beghane
Nt seker ghine wt met vorene
Ote dat v god nemt cleuen
Ie coeman sede dat sonn god
Dat ghi mi biedt dit scone gebot
Mi wilt mi kmd lieue te lande
Ie cōmer hebben menegh sande
Ñ al mijn goet hadde met mi
Cōme beghenen meer won di
Ere dore god te wesen daer
Ihebben te beide te swaer
Ies sde lant mi nat hse sere
Ie hoge sede bi onsen here
Ies leet dat ghi mi onthaert
Siter meer dat ghi ut begaert
Ae moete v god onse hse gelede
Ae en woude die coeman met beide
Ñ voer thus wt herde saen
En gaf hse alle mé mi dede vlue
Walsch haut d ict mi lus
Wet swoenheit dies vele was
Ae dat hi blidelike
Aet vanden hoge rike
Ñ vriendelec te gode beual
En sim sine zaken al
Sa sine begiste tē beste ghenalle
Al die moeten si coen onsallen
Amen amen aghesp.

Ale alle die ende begimme ſmuten. Ende die werlicha re muten ghelaten van tron wen die ſiweer

at die ſcone zamer ontfeet
nde men ſach den haſel bloyen
n Wondic mi met langh vmoyen
c en wonde volſcriuen dede ſtone
ntie nu dicke mine memorie
dwoeſte ende vmmoleerde
nde ſeere diſcorfeerde
are ene met mi maken hiet
ach en lieties daer ome met
le vrouwe es van minen ſinne
d venus ghierechte minne
oe ſalde noch troeſt ontfae dā hare
ant ſelder ler oppenbare
ragic pmen meer dā ghenouch
ierc noch mer hebbe mi ghenouch
at ic bi zaken varen liet
n biddic gode duet al vorſiet
ath mi ghieue ſin ende ſpoet
oe dat ic wolmaken moet

Ouen nde van den zare
Ic wane dat miden meye ware
at ſcone ſtont loeft ende gras
as die litoghe daer ic af las
e limborch en henric ſin ſone
ie ſcone was ende vrome
waren vele hager liede
nde bach daer dit ghiſchiede
ie litoghe ſeide ghihere hort hane
el alt recht dat ic mel bare
n bem nke man van goede
n weet dat m armoede
mi dochter leeft en m mel wede
nde es m gheken m ellende
iden here die hem cauen liet
nde mine weſe zoeken met

Vondic iemene dier wonde vaē
c ſout hem lonen ſonder ſparen
at hi mi all mijn leuen lanc
outde dienen en weten aene

Henric ſin ſone hordē al we
wat ſin vader ſeide doe
i ſeide here vader here
et wel dat ic clammere
n genauch bē tē wapene te dane
n daer met ommē te ghane
c wille nidder ſin ghedaen
nde van v dan varen ſaen
ere liener zuſter zoehen
l die werelt mach mi vloehē
at ic ſde langhe hebbe ghepaert
ie vader ant werde ter vaert
ouwen ſone ghime vaēter met
lanc v toren ende vōnet
nde rouwe ſonder beghenē
lene mi vort al mijn leuen
oe ware mi troeſt al vloren
ae ſeide die jonchē vp vanen
i gode here en mach niet blinē
et ſwerden moet mēn athmen
ic heerde om al die hane
an vinndē dieſe mi ghane
aert mi radōf ghit ghebiet
n en wilt doen met
oe wille veē altehant
idden den hroge van brabāt
at hi mi ors ende wapenē ghene
ſtelt wel doē hi es mijn neue
ie hroghe ſeide ſlaet meer
at wesen moet ſoe doe ic teer
an ic v elre varen late
od ghene dattet ons af bare
amen moete beghenē v
eſen ſinnenē dat hi er bi es nu
oe wille v ridder worden
ie jonchē wad derre zaken
nde ende bereide al
ath daer toe behaenē ſal

Es ſmeen daghes vroech al
tſmen bonk dat men weet
at hem behoeft te ten nōd ſtepe
es ſmeen daghes doe die ſtepe

Op stoet ende hem ghereide
Met guldenen decken hi hem dede
En̄ ghinc te biechten oetmoedelike
Ende bat gode van hemelrike
Dach die ordene maeste dōghen
Dien dae soude anegaen
Te gods eren ende sire salicheit
God here dore v dienst dicheit
Oec̄ mi omen ongespaert
Dae ghinc hi te messen waert
Dae quam die ioncghe toe ghegaē
En̄ doen die messe was ghedaen
Die ioncghe spien sine sporen
Dā gorde hem dwāt vōren
En̄ leide hier ontdade dwāt
Om dat ghi daer met ōuerwaert
Dien heyleghen lichame ons heren
Gedwoven eñ wesen selen ontbaden
Waer ghise vmt in angheweit
En̄ hi ontfinc daer met eren
Den heyleghen lichame ons heren
Gedwoven eñ wesen selen ontbaden
Waer ghise vmt onberaden
Heert onrecht waer ghi moget
Ontdert recht dats groote doget
Gaet te messen ende ghenaden
Mit ootmoedicheiden
Ende en verwaert v niet
Al eist dat ghi meer liet
Wed̄ zaken dan ūw ghedwanc
Want wi hoeren tellen
Dat wi dat machabeus seget
Dat die victorie niet en leget
In groter hoepe van gaede
Dach in vele lieden maer die vroede
God onse here van hemelrike
Ghener al gheeclike
Ende mine wile dacht dit leide
Gaf hi hem enen halslach mede
En̄ leide sine dese slach
Dal v gedinken doen den dach
Dat ghi leest nv sint goet man
Ic sal op dats mi god an
Gelōde die nuwe ridd̄ saen
Gecken sin si mit zale gegaen
En̄ ghingen eten en̄ waren blide
Tote sanders daghes metten tide

Smorghens vroech doen de dach
Die nuwe ridd̄ waren wach
Sadle stont hi op een paert
Ende ghinc te messen waert
Ende alse die messe was ghedaē
Si nā hi mit zale ghegaen
En̄ gruete den ioncghe sinen wād
En̄ siere moeder beide gader
Here sidi nv es v cont
Dat wi ic wīl ridder werde stont
Eere sluter hebbē wi vōren
Dies wi alle hebben toren
Dheeft ons gelert datti noch leest
In gruechen dat im god gheest
Gheslonde ic stille zaken varen
In gruechen sond langhe spaē
Tes ide vinden mach
En̄ mine wane achter ende dach
Siet langhe beiden tenegē stonden
Tote dien dat ide hebbe vonden
Of ic sterue mit wille
Die ioncghe swoech ōlenge stille
Eer seide sone sider meer
Dat ic en can ghenen heer
Vinden ghine wit ēnen varen
God onse here moet v bewarē
Die neue lati mi eñ ellendich
Neue sone nv slit ghenendich
En̄ ontwaert noch met en spaert
Inghene dinc dats mijn raet
Een sal v ghenen zomere en̄ cnapen
Die vore v paeren selen v wapen
Igode ic en wilre met
Dae wet sdemins ghesaet
Mine wapene eñ end̄ dinc ghene
En̄ willic maer varen alleine
Die vrouwe die dit vōr sloet
Wert droeue ī haren moet
En̄ seide sone ontfaet dī mi
Mine welwaert voerdi mede
Dach bemes te mīn beswaert
Dat ghi mwer sluter zaken waert
Mijn her hem die met en wonde
Ic etten hiet dat men bonde
Sine wapene brachte alse mē dede
En̄ hi wapende m daer mede

Met wapenen roet van sindale
Die dedi ane altemale
Dien roet was dedi ane
Ende daer in ene halue mane
Van witten zilvere v̄heuen
Sim moeder haddene hē ghegeuē
Doe brachtemē hem .i. ors geleit
Met selker paruren ghecleit
Doe sat hi op blidelike
Ē nam orlof haestelike
Ane vader ane moeder sond' sparē
Ē ane alle diere waren
Ē baden gode dachine geleide
Moeste doe voer hi weth sond' beide
Nu vaert die ridd' siere straten
Ē heeft droeue liede ghelaten
Met feesten reet hi ten woude wt
Stoutelijc ende onuervaert
Ē doen hi binnen den woude quā
Ē dweder soe scone v̄nam
Begonsti een liedekim
Van minnen scone ē fim
Ē reet met feesten soe
Recht toten auonde toe
Des auonts doent donck' was
Beeti van den orsse mit gras
Ē liet bi hem penstren daer
Die ridd' hadde deinen vaer
Hi lach ē sliep in sinen salt
Alse een die ghine rusten wilt
Hier binnen heeften v̄nomē
Een bere ē esser toe comen
Ē dors begonste te neyen sere
Doe datter bi ontsprant die hē
Stappans hi doe op stoet
Het haddē wond' herde groet
Wat den orsse deerde ē was
Doe sach hi neuen hem mit gras
Den bere dint dors ontsach
Doe haesti hem wachi mach
Ē ghegreep salt ende spe
Entie beresettem ter were
Ē ghinc hem mettē claen toe
Die ridd' geraecten doe
Metten spere wel ter core
Recht in die borst vore

Ende stacken ter herten in
Dies was hi blide in sinen sin
Ē ghinc wed' sitten neder
Nemmeer en dorsti slapen wed'
Smergens doet daghen began
Stont hi op die edele man
Ē reet sinen weth weghe
Onse hē moet hē gheuen zeghe
Toter hogher vesptiit
Metten hordi groet ghecriit
Bi hem doe reet hi daer
Met groter haest doe sach hi waer
.v. mordeneren hadden gheuaen
Enen ridder wel ghedaen
Ende .ii. siere knapen mede
Dit dochtem iammerhede
Entie knechte creten sere
Om dat men mesuoerde harē hē
Hemruit quāmer toe ghereden
Ē vragedem methaesticheden
Wat hem die ridd' heeft mesdaen
Dat sine voerden dus gheuaen
Si seiden dat selue dachi doet
Nu bettet vollic neder te voet
Of ghi moet beeten sond' houerde
Ende daer toe sceden van uwen perde
Alse mīn h' heinric dese tale
Hoerde bequam si hē niet wale
Ē seide soucti dit quadien
Bider maget sente marien
Ghi selt hier alle laten cleuen
Die drie hebben den ridd' begheuē
Ē voeren heren .h. toe
Her .h. vinc doe
Tē sxde daer hise met ontfinc
Soe wee hem dat hise begine
Want hi clouch den enen bouen
Op chouet dat hijt hē heeft gecloue
Recht toten stoudren neder
Doe v̄toech hijt weder
Ē clouch den andren inne
Van bouen toten kinne
Doen ghingē hē dandre .iij. toe
Dat groet wonder was ē hoe
Hijs mettē liue mochte ontsaen
Hier binnen laet hi gaen.

Dmn swert ammc haefscher hande
Ende clouchden enen and die tande
dat hem chaest viel vanden bake
Gheselle sein vanden stulle
Duucht mi es die clop verloren
Die ander twee hadden thoren
Ende glyngen valte ane
Ein hi weerdem met clene
Dathi gheraecte bi gheluchte
Den enen dat van hē ·i· stucke
Sinn arm al metter swerte oftsprane
Gheselle sein swaer gheclane
En maecti meer met die poteten
Alde sere aller es miden lesten
Setten saltmen vmden die aude
Die vergadren selen die hude
DSlen die ·v· gheselle sach
Dat sinn gheselle ter ned lach
Hi addi tde grote vnucht
Dathi hem selven sette ter vlucht
Hi hem nic ontbant dē nod daer
Dae glyngen si hem volghen naer
Hi sach was hi hem wten aegen
Den ridder dien sinn dogheden
Sae dede sede hare
Dese quaet al es hi sere
Hequetst hi sal ons wisen wel
Waer die mordenaren sel
Sinn ok wi nemen hē cleue
Hi ware quaet achter bleue
Si nn her ·h· wech sinn swert
Ende liep te hem wert
Ende ghene riep ghenade
Segt eer ic v meer sade
Wildi mi leden daer ic sal
Vghelinde vmden al
Hi sede here laet bi gode
Alst dat ict die node
Die mordenare ster op si pt
Dē leide den ridd tē woude pt
En si quamē op ene valeye grēde
Mi ethen sagen si daer bi neden
Ene ceppelle met ere planchse
Wel gheraect valte van prise
Die woeuer sede sier ghi heren
Salic vdie wheat leren
Sae seden hier ghesellen vinden
Comt naer dorpen v ghemoeden
Hi sekt nv ghelden minc mouwe
Ach hebdi den ierden rouwe
Prac nnn herch wenc wel
Dae riep die mordenare fel
Hesellen comt hier wt
Si sinn hier comen sond gelaut
Die ande ghesellen hebbē vrlagen
Alde dat ghene riddaren sagen
Orden si vereaert sere
Doen wech thūt die vremde hē
Si clouchden ghenē ten tande toe
Ende sede hoe selden wepen hoe
Dae quamen si vare die ceppelle gereē
Ende sagen comen mz haestichseden
·vii· mordenaren wt springen
Die sele biden bredelen vingen
Nn her ·h· wert gram
Dat memme biden bredelē nā
Ende si hek clwert en clouch dē ghenē
Dat hem choest alse ghymd henē
Viel vanden hals enochte
Ende si wenctelde gelūc enē blochte
Ander weerdem hde sere
Nāē goede vrende here
Ende si nnn her ·h· noch ādrouch
Swt daer hi met noch enē clouch
Dae sere ter eiden neder
Dathi nēmer op en rechte weder
Ende nten hals metten arme ane
Gheselle al waert dat mē v gane
Oer ghyme wisset hoe ghenemē
Sal noch dandre alaus vleme
Sprac die ridder metter memen
Dandre die hem noch wenē
Weren vechten noch vromelike
Ende si slaugen op nnn her ·h·
Eneghen slech sond beghelen
Ende daer gud hi ware bleue
Die eue belaidde met sere aracht
Her ·h· die sere vacht
Ecter noch ·ii· gheslegē wet
Dandre hadde den zwert sae gnet
Ende si vlae achter ēn ene poterne
Her ·h· die hem volgen sonder ghene

Her haelde den [illegible]
Ende seide ghesellic nu ontsteken
U we heeren doeghen sin vroedsten
Ghine dorfse nemmer dach ghen
Alde dat des ridds knapen sprac
Waren sijs veer maten blide
Mm her h. volgede tien tide
En andren in die heyghedechte
Oe langhe in op ende neder lochte
At hine vant al waet spaec
Ntie ghene riep ghenade
Ere sidi ontfermt nv mins
Esels v sde vele ghesten sminne
At ghiere op al v leuen
Elt onthouden sond beghene
Mm her h. seide dat si
U comt alf ende ghevet m
Ie ghene seide here ghenne
Ae leidme in die posterne
N wulstem zuuer ende gout
N ander sierheit menich sout
Altene winn ende waren
Hebic die heden haddé vloren
Alden alsen orsen mulen
Iet en het huis hem ontsteken
Ien belaget altemale
Mm her h. loept en hale // seide
En andren ridderic daer bouē
Ishe ic ben ste vlonen
Prat die ghenc ter dreden tuit
Erdic gheboren dat gh sint
Oe mm meesten mm here
Addes raet it hate v sere
Nemc mme weets wat doen
En es niemen ontslaen
Ecd al vslaghen cute m
Ridderic segt waer sidi
Mm here entbiedt v dat gh comt
Ih vint hier binnen dese v viant
Ih moget wel seggen ter goed tist
Ae quemdi in delen strit
N tonsten groten angheualle
Mm ende ghesellen doet alle
Die ridder quam d beiden
N bestach die stoemheden
N minchene van n venen

Mm her hemme h sede
Here wi vinden goede ghereide
T en etene wert nu laet ond eten
En trouwen ghine wme weten
Wer wi morgen vinden iet
En trouwen ghine messegt met
Selde die ridder van limborch
T en knecht sidi ghinc en belaruch
Spise die wi eten mogen
Die knechte die wel in hoghe
Waren haelden hē ghenouch
Wat si vonden wel haer genouch
D aten si ende waren blide
En vi gherust vanden stride
Mm her h. sprac den ridd toe
Ende vrageden hae
H i quam ane die mordenaē
Segt v here quam ghevaren
Van brabant wt ein stoute
Ghine varen op dat god wande
T otre triere mdie stad
En mach v seggen om wat
O p dat ghijs selue met sit voet
Die stoge vam loreine hi doet
Den vam der stad groten pine
Wat hi dronghe hē af ghine time
H i ende sin broeder en hise v dronge
Nde menden bisscop dvanghe
En ntie heyleghe herte te male
Die ghene soudse berechtē wale
Sme vullens doen met
Wat sde hem daer na ghelaet
Des heeft die stad beleghen
Mi en menegh cnechten deghē
Die daer in hare helpen sin
Et menegh hē hem opten rin
Daer es die cō van bylsem
En ntie stoge van oestrike mz he
Die stoge vā berre die gue vā baire
En vam limborch die ginne elvent
D sin si binnen stere vlaten
Mi echtem iemē slaen in straten
God soute hē lonen nv ein echt
Want si striden om hare recht
En daer waert sve hebbicten wille
Heden quamme te minnen onwille

Dheeden m̃ dat soreest
Solepe m̃ die hepieghe gheerst
Ear ics iet wilde ſ̃ m̃ vmgen
Ende sere meslooden ghingen
Eñ nochtmeer souden hebbē gedē
En wanc bi v met ontgaen
Hare nd wetti alinale
Om̃ ghesellen van op eñ calle
Om̃ her h· die ghehort
Heuet des ridders wort
Ende here ic wille twaren
Et vlieuen te trecte varen
Op dat ghi m̃ere ghesellschap ghert
Igode here ic hebbe wert
Spruc die ridder ende wille v
Lieuen beide herht eñ nv
Des hebdi regghen m̃ vaient
Dat ic ben v ghetrouwe vrient
Her binnen hebben gheren
De ridder die lectel weten
Wet te varen vgonden heeft
Om̃ her h· seide en leeft
Am die meer enoghe zalde
Eghert no bat wa te gemalde
Dan ic nv te slapene doe
De ridd̃ hi antwerder doe
I gode here gracy liggē slapē
Ic sal walle binnen cnapen
Tuwen alle doen neme ware
Om̃ her h· seide appenbare
Doe willet dan liggghen neder
Alt tut es sine roept m̃ wed̃
Doe ghinc hi neder liggghē slapē
Elinen alle slagen die knapē
Eñ geuē hē hoyd eñ corens genaech
Dat walewas slim gheuouch
Want ni tween dagen corē en at
De knapen die oer waren sat
Lyngen slapen en die ridd̃ mede
Sl u meert wat die mondere dede
De sde hadde ghenade ghebeden
I quam met behendicheden
Ote daer m̃ m̃ her li lach
Eñ hiefs slim slōt eñ gaf hē ene slach
Eñ wiendem af sladen den hals
De ridder hadde meer ghevals
Ende ontsprane eñ slach den ghenen
Eten siverde die wel waende hene
Eu malien ende vlien
M̃ her h· vel gedem mellen
Ende her hacten weder
Eñ slouchen metten salte ned̃
Eñ nam hem cloot water haut
Eñ maecter af enen tswant
Eñ slauch hem af die hande beide
Oen hut ghedaen hadde hi sede
Egt rabaut hoe waerdi doe doene
At ghi v pmet dit te doene
Ie ghene sede here ic segt v
Ltoes sdehebbic tote nv
Oene ghesweest m̃ mordaet
Ende emmer ghesweest een quaet
Eñ daer na cust m̃ wel comen
Hi hebt mi mine ghesellē ghenome
De sher maecten dese cappelle
Ei en es bleuen gheen ghesselle
Eñ sdue hebbic die hande vloren
Dat segghic v wel te voren
Hi mager van gheluchte spredē
Dat ghi m̃et en suit doe steken
U vaert alle ghi wilt heed dach
Eñ voert vor v uwe beach
Vlaa met dockheden
De wetti met hacluchteden
En ridder ende sine knapen
De nach heede v alle slapen
Oen stonden si op eñ nemē egoet
Eñ daden laten meder spaet
Eñ voerdent met hē en weghe
God gheueden nuwen ridder zeghe
Want hine begheerd tuwt
De ridder sende mer ghemt
Huus waert metten gaerssen
Er h· vragedem wachtoen
Oude hi antwrde twaren
Ic wille met v te triere varen
Ende uwe ghesselle wesen
De ridd̃ antwrde metten sen
I gode hē ic dancke v ghine
Oe laten si die quaden ne
Eñ reden here stucken weghe
De ridd̃ seide dat v god ghenc zeghe

Sdie stad al comme beleghen
En oec mi wellier weghen
Wiere comen selen mine
Om h. arnout ant wde m. sinne
Here m deser zide vander stad
Lepten een water en dat
Hoec van lisselenbosch die grene
Diere quect ware te bringe aue
En met hem die grene van bare
Achste wiere te watre m varen
Dae maesten wi van bouen come
Anders water ons benomen
Mm her h. antwde twe
Stappene mm h. arende twe
En sede dan mach met ghelaten
Sselen mi die hem varen zien
Ic wille te rechte tote hem riden
Hae here en wilt dan met striden
Praet mm h. arnout wat segdi dan
Ic en trouwen ofte mi god an
Er ic nemer come mde stad
Here ende wat holpe v dat
Dat quame v ten deme baten
V leuen sdi sien laten
En trouwen dit wt gremenert
Want met en zaet met en slurt
Ic salt emmer auenturen
Here dat maet sin ter guedr vre
Ende onse here moet v beweren
En trouwen mi dar met v met vare
Ic wille varen van bouen m
H. arnout hadde dreuen sin
Dat die ridde woude veren
Eghen sde memch moed baren
Om dat gode onsen here
Dat hi behouden moet lif en ere
Die ridde voer bouen weghe
En mm her. h. die god zeghe
Gheuen moet voer te rechte
Gheuen ontmoet. m. lineghte
Die rechte wren here quame
En tierst dat si den ridd v name
Gheten sine en seiden
Here god moet v gheleiden
Mder dat lonu onse here
Dat v god gheue ere

Dae maet seggen mi
Here wel v name si
Dat ic doch tere ander tit
Alle v telle wie ghi sit
Aghe seggen muen name
Mm her h. sede die sind blame
Loes was sede vitalit weten
Emmic bem gheseten
An limborch sedroge lant
U segt mi een heles hovet
Oe dat v name si
Ie ridder sede men heet mi
Er arnout van aerdenen
Gode quaet di nach dar wtsene
C sdunts here blide wesen
Oe reden si wech metelen
En dach toten auonde twe
Si quamen gheseten twe
In ene stad die vilvorch hiet
Aer bleuen si sonder vlet
Si vnamen oec daer dat
Dat die van triere vter stad
Waren gheuaren tenen stride
Mit vam bander side
Reuense m met crachte
Si volgeden hem tote op h. grachte
Ontfingen die vem vander stede
Ende die hem sv dede
Oe mm her h. dat vilvoet
Ende here wesse v goet
Vlouden methen va bm varen
Trechtes methe ia wi tvaren
Praet h. arnout ic met wel
Ues nachts hadden si spel
Si liepen met ghenalle
Si hem en gebrac ghene zalle
Margens doe die dach atspranc
Ghine liwerke semc
Tonden op die ridde beide
Si daden leggen here gereide
Ende saten op metter vaert
Si voeren te triere waert
Mm her. arnout sede ridd he
Me dorne ons met haesten sere
Wi simre m. viere mien hi
Mm her h. sede segt mi

Doe sciet nu mdat here
Ende alt oes ghereet ter were
Buten vane buten wee quame
Dade die knechte dat vernamen
Saten sy here bi gode raet
Ende waent dach no nachten sciet
Ende vinter liede ghenouch ghereet
Sonder alde ende alst nv steet
Om dat van lutsenborch die grauē
Hem sciet alle den ligghen aue
Ende sy hem sciet eten met hemē
Die nadē sciet alle vnemē
Sade eist nv tijden eten tijt
Sy nu legt mi ter goeder tijt
Waer dat sy ongadert sijn
Here binder trouwen mijn
Sy iedi ghene ten ten alle mare
Ende sy op elke ene banniere
Ende en lazare daer dore vare
Wiche baesten ofte strupte elware
Ende ter enen leeuwe van helen wet
Beten here die mi ghebiet
Daer eten sy met groter ere
Ende sy mi die meeste die meeste here
Doe mijn her hi dat verstaet
Wart hi blide in sinen maet
Ende sy bereal te gode die sonder
Ende sy voer haestelicke ghesonder
Tote daer dat here at
Sy ter een boghestote vand stad
Dat dochtem sijn ghenouch wale
Ander te sprekene enege tale
Daer in midie meeste tente
Sy tauthert graet ende ghenente
Dade dan ane en trouwen
Die heren die alles rouwen
Hy ghesten hadden waren blide
Ende sy mijn her hi sonderlide
Ghesciet wel die meeste heren
Hi weet vert sonder keren
Ende sy seide ghi heren dore wat
Ligdi hier vore die stad
Om dat ghi wilt gode ontrauē
Gheen maetet laten of bestrauē
Sy sciet wat mocht te doene
Dade ene wijden die nadas wene
Wat comt ons tese ontgheren
Hi mach lichte hem selue vlieren
Ende ingheen wech sciere verde
Doen mijn her hi dat horde het ter stede
Hem wer maken sciere
Ende sy seide bi gode her grauē hē
Van lutselenborch ghi moet mer mi
Ridie stad af ghi
Selt mi lachteren lec ontbliuē
Ende patten met meselē mi bliuē
Worpen sy na hem alle
Ende hi ghegreep bi genalle
Dade en ginne van lutselenborch dat hi sat
Ter tafelen wien sae dat
Hem of leet te siene was
Ende sy leidene ellick las
Ware hem diwers sijn martlae
Dade en sloudi met sporen die baroē
Haestelijc ter stad waert
Ende sy dat here wert ter vaert
Alle mi voere ende vinghen
Des sijne saghen binnighen
Van lutselenbarch den grauē sae
Ende sy volgedem alle toe
Sy aer hi sloudi sciere met sporē
Des hadden sijne saen verloren
Ende sy vander stad diene stighē comē
Hi eibene wel vernomen
Dat hi sciere die stad beghert
Ende sy hopen vollec ter vert
Ende hieten den ridder mi
Sciere blide om haer ghewin
Waren die porten vander stad
Eindi wart sy men te gode bat
Dade alten god ghesterken moete
Die grauē die op sijne vaete
Hem leec ander die porteē stridende
Hi bat hem ende muidende
Dade sy hem en medaden met
Mijn her hi seide wats ghesciet
Hi en sal vlieden maer alle ere
Dat hopic an onsen here
Dade sy hem selt seden die heren toe
Die here waren comen toe
Doe mijn her hi die grauē
Daer ghenouch te seggē es aue

Wedden dom mad hwsle ghadeh dadh

orden eer-lic m die stad ontfien
ñ alle die liede willen sien
ät daer een ridder comen ware
ie wten here appenbare
en grauue vā lusdenborch ätwerde
ät dochtem coenheit en baerde
ät emich ridder sae dede
nde sauende h̄berghe vand̄ stede
aden si den rädd herb̄ghen de
ethien quam daer die bisscop te
iene heede wel ontfinc
emich menschē daer ghinc
m te besiene den rädd coene
ie bisscop seide wi haddēs te doene
ere wel dat ghi hier quaemt
ät bi mier trouwen ghinc vnaemt
ie dom echt dat men ons doet
u dunct m dat god onser rouct
ñ heeft ons te sorghen v
helonet ghelent ane hē nv
u legt m here dat v god lone
met ons steet dus onstone
ät rädi ons ane te grame
ier leit met menegē sconē vane
ie hegge van loreine en sūn broed
ie hem pmē gode en̄ siere maeder
ämmerlic tonterue hier
de antwerde die rädd̄ sier
ere hiere es te desen male
ie grāue vā lusdebordi ie rade wale
ät wme senden om die saene
nde hiere hem met pme wel te doene
ñ laten varen siere vaerde
les mān van sde goeden aerde
et sal ons te baten comen
ät wi goet hadden ghenomē
ñ wme hadden ghebliuen eert
les ghenoudi te bauentweert
ñ sal onsen wille doen
ie bisscop antwerde den baroē
doer al nuwen wille med
et willen alle die van der stede

Mīn her h. sprac dwe
den bisscop vā triere twe
ere so doet dan ontbieden
ie vorbiedste vā nuwen liedern

Ende laet hem verstaen
Dinchet hem oec wel ghedaen
De machtment dien vele tebat
ie bisscop ontboet die vand̄ stad
ñ si squemen alle saen
De liet hem die bisscop vlaen
Nde setten een sermoen
Van onsen here die mēn truen
Ät ende nochtem al vorliet
Wät dät mē ertertibe ghesciet
Gh hieren sēlē ghi wet wel
Ät ons die hertoghe sel
Hh eest beleghen met ōrechte
Oh ert algader sinen ghesleechte
Dät wi qualic mogen waren
Si u heeft ons god ghesent hier ned̄
E- nen ridder enen man
Dä ie wel en die wapenē cam
Dä ie ontfoerde wten here
Dä en grauue vā lusdenborch sond̄ mie
E- ñ heeften ons bracht al hier
Si u riet ons die rädder sier
Dät wi den grauue laten vare
E- ñ hi hem pme sond̄ sparen
Hi oe hi aus te payse ghebringhe
Dä oec hūt aec ert wel vōghinge
Dät si goet en toet his mēt
Hi en sāl ons selue ghieen vōriet
Dä oen en̄ sāl varen siere verre
Hi es mān van sde goeden aerde
Camen hi sāl dyus wt tien
E- ñ alse dat die andre sien
Dä at wi hem doen sde vele eren
Oh elen si oec thus wt keren
Dä it met hi v heren van der stad
Di ie een beter woert hi segge dat

Doen dat volc dat vlerde
riepen si met enen woerde
Hi gode sset dunct ons wel gedanen
Wi willene alle met grien
Wät ons met die rädd coene
Dät sim wi ghereet te doene
Wi willen hem dienē boter baet
Oh trippans men den grauue ontboet
E- ñ hi quam altehant
Dä daer hi die heren vant

Hae heeten sine willecome
hi antwerde god gheue v vrome
gh hn heren wat begheerdi simms
el eben gheeert ende wille ckims
v gheuen om te ghetene mi
m mi her h· die ridder vri
S eide here ic segghu dat
d at die heren venster stad
d es en tijmt niet beghaen
g odsten si hier recht alleene v iverê
d' si alle ommete strijdene dmichen
E er sijt hem iet laten mindren
D at si begheren bouen al
m ijdmet dat met v laten sal
g nghecentert hennen varen
d er sie bidden si v te wraken
d at ghn doe die ere van gode
w esen wilt heue ghegaen we bade
t en hoghste ende simen broeder
d ätsi nemen niet een ietiet vroeder
E n si laten godes sin recht gebruken
E n condse dus niet ghelouen
S ae biddense v dat ghn heert
E n si laetse onghequetset
E n si sijt toch here ghebuer
E n si bliuen moet al est hē suer
D ie hoge moet uwes te doene
a troes hebben her ridd' coene

E delen worde andwrde die greue
Goeden tijt sde comt eue
ssi tijn gheuen diches dett dūct mi
h er ridder ic bidau dat ghn
m et mi vaert ten hoghste nu
o p mijn gheselde sde nemt v
E n si nemt ū· parten van der stad
E n si vinemt hoe ende wat
l eden hoghste seggheu sal
b iden here dien wi al
a ne beden ic sal die tale
h em allen seggen allūe walc
d at v sal hebben wond' groet
b iden here die mi ghebaet
S ede mijn her h· ic vare met
t wee parten van der stede
s amsi mede eñ voet van dien
E n vaeren al oppen bret

t ate van lutselenborch sgrauen tente
g od saetse heren sand' gesterte

N v was die greue wel ontfaen
o yen vingeen sere hae hn ontgaen
w are ende hartelinghe
E nde oft hn ghrote reynen mighe
h adde ghelaeft daer hn hem medc
h adde ghequijt wter stede
E nde oft dat die selue radd' ware
D iene ontfuerde oppenbare
d ie greue andwarde saen
v i gode mi en was nie dstad nz ghedrē
D en al goet en alle ere
d ies ic mi belone sere
s a dat mi was ygaen
E n si dese ridder heeft ghedaen
a ne mi mine edelheede
S ae den die portien vand' stede
S me baden mi maer ene zake
o fte ic mach dat ic make
l eghen den hoge heren vrede
E n si heten peys ende hier· miede
l aten si mi hennen varen
d aen brachte met mi t varen
d esen ridder ap mijn ghesellen
w are iemen die hem mesdade
S ijt seker dies dat hi
a l dat selue doet mi
d ae die greue vā berē hadde vnamē
d at van lutselborch wa wed' comen
d e greue was huis herte blide
E n si reet te hem tien tide
E n si ontfinghen blidelike
v i gode sijt dien ic wilke
a lsheer heeft om v zake
S ere ghewerft tonghemake
i n wellker wijs sidi ontgaen
d aen yteldūt hem saen
S idi bi anden here
s u hebben si met dogaten sere
a ls allen vwonnen nu
s u willic varen met v
E n si wille aer helpen om de zaene
d e ontfinc hn wel ten ridd' coene
E n si baet hem simen dienst sere
E n si mijn her h· die here

voir

Dantes hem en sede
Ghy heet deer· v edelheede

Aanckies hem ende ſeide
Gh in heren tore v edelheide
Gh dpt die vander ſtad tore gade
Gh ie hſtoghe hi mach ſi noede
Gh nte ruen willen met onrechte
Gh ie greue van bueren ſeide ic ſlechte
Gh en ghenen aren doghet v vmt
Gh ie porteren en waren met lemt
Gh ie waren lieten dus den greue
Gh aren vn weeh comen wilt ane
Gh et es emmer toe mee dan tijt
Gh m her h· ſeide ghi ſijt
Gh el bereiden dinet m
Gh nde metelen reden ſi
Gh en hſtoghe weer aner dwater
Gh er enen ſcepe daer m ſtate
Gh ecten greue hede vele
Gh ñ tegen weeh met ſpele
Gh e die daer ten hſtoge quame
Gh nde tierſt dat ſine v nemen
Gh weren ſine honeſtelike
Gh ñ hi hede hoeſtelike
Gh oet willecome weſen
Gh en greue vinghen metelen
Gh ere hae ſijn ontgaen
Gh ter ſtad daer ghi ghenaen
Gh n weert met meliualle groet
Gh ñ ontlanghe daer m hebt ghedurt
Gh et wondert m̃ hede ſere
Gh n darf met hſtoghe here
Gh ie lieden deden m alle ere
Gh es ic hem danche hede ſere
Gh ñ met allen rechte weten moet
Gh i en wonden van m ghen gaet
Gh m dat ic om hren pays ſpraeke
Gh ñ ghilde lieet met ghemaeke
Gh aer om bidde v vrendelike
Gh are anſen here van hemelrike
Gh et ghilde laet ten paeſe comen
Gh i en hebben v met ghenomen
Gh ñ ghi ſoudt hem onrecht eme
Gh et ſtemt dat ghi here gheuume
Gh er greue waert ghi helpt hē wel
Gh ſi behoeuen te hebben el
Gh m trachtuamme ſelen ſi m ontſitten
Gh ñ ic hſer doghe ſomers hitten

Ende des wmeers conde wi ſtaen
biden here die nout en vſtuf
Ofic hebs minen wille
Spreec die hſtoge nv ſwiget ſtille
here her greue dies biddic v
wi hebben hier alle tote nv
beleghen die ſtad en̄ ſelen hiere
ore enen man met ōneren
m̃ dadic om ghene haue
alous en trechtiers mer aue
Die greue vel luſenborch ſpē de
Echt den hſtoghe van lo eme toe
nde ſeide ghi hebt onrecht ghet
ie liede bleuen eer alle doet
er ſi oer m hant ghingen
nders ſins moetſe aer dwinge
m met nwer haghet tale
hi moget v tale wel ſmalen
ñ meren v daet of ghi comt
er ghi ene parte wont
waren ſi ſonde v tollen eer
aets ende volcs meer
m ghi winnen ſoudt mde ſtad
ie hſtoghe ſeide ſidi met
greue ſde vaert v thuis wt muit
hi wilt m goeden tijt anſien
are dat v een ridder ymc
nder v liede ende onghinc
ies modi v ſere ſemmen
en ſal v emmer meer blamen
gude hſtoghe ghi ſegt waer
ie m vinc ſteeten daer
heeft v here wel beſien
hi ſelt hem lichter tijt ontſien
ach hi v ghegripen ten eghen ſtede
en doe v dadi m dede
ñ dat waer v de mere ōnere
ie nv wilt ſim ſoe groten here
ie hſtoghe ſeide es hi dat
me heert nemer m die ſtad
bereidene ſde gude weer
ſtal eiſt v hef of leet
er ans heren veren
ngeſtiedt ſpē die greue vā bare
ñ nemer en weert ſde me ne
at ghi hem print te meſdene

Die hertoghe sprac metten
Ic salme metten oeghen an sien
Gh ghenen dienere m sal ontfoēre
Bliden riep hi tier vren
Naet ten wapenen gh heren
Naet sien sal hi ons ontheren
Die greue van lusenborch seide
Den radē brachte op mijn geleide
Ñ sullne wedersenen vaeren
Ñ salre om auenturen
Nit ende goet bi ansen heer
Die hertoghe balch hem sere
Ende sprac her greue ghijmesel
Die wile dat dunde dit ghesciet
Wapenden menich deghen
Mijn her h. die ghesweghen
Ach heeft seide her greue
Omen wi des scaldens aue
Ñ heren wi tuwer tentē wt
Ende wi wapen eñ swt
Ñ ghesonde god hebs danc
Ñ nath en demt met swaerme
Dat icke te sere ontsie
Dich eist beter dat ic vlie
Dan ic allene met elender were
Belonde te vechten tegē al die here
Den hertoghe ontsie ic alde lettel goet
Twaren here alse hi mi doet
Nv willen die heren henē gaen
Die hertoghe vmc ten wapenē saet
Ñ alle sine hede goden weet
Dier stre diere was ghereet
Dat was die hertoge van oesbike
Hi entie sine ouamen haestelike
Ende reden den heren naer
Die heren vonden dat es waer
Hare scepe beiden na hem
Die hertoghe die smen sen
Here stoet om wel te doene
Wat naest alles den radē coene
Ñ riep bi gode gh blijft hier
Alle dat hordе die ridder sier
Seide gaet met stap gh heren
Hier comt een die mi keren
Wilt duen ende es wel gereden
Ende trouwen sinne ontulien mi heer
Ic sal weten wat hi begheert
Die ridder hi trac sin swert
Alse alse hi stoet te voet
Ñ quam in sertoghē ghemaet
Ñ vragetem wat hem derde
Die wille sin meest van nwē swerde
Ñ vleuen vaeren met mi
Igode hertoghe soe sidi
Eide sere onberaden
Ende soude mi allen mi leuē seiden
Auic veen heer wt minē volke
Ñ alde vele te men belake
Ic wert wel dat gh nit doet
Mi dat gh zier dat ic te voet
Den ende wilt mi vors ghenē
Die hertoghe die sin leuen
Ein ermissen waent laten
Seide ic mochte mi seluē haten
Ende woudic dit met scappans wrekē
Naet v her ridd ic stil v stekken
Die ridder seide alse gh wilt
Warp vare hem sinē salt
Nē hertoghe van oesbike
Nam ghereden anchtelike
Ñ stac op hem sin spere
Die ridder die sins ghere
Raet hadde hes tswert
Ñ slouch den hertoge wert
Pten erm met goeder trouwē
Ath hem al metter mouwen
Nde meten spere wel ter neder
Die hertoghe waende heren wed
Die ridder ghemerten erst
Oe dat hi auerecht
Er neder viel van sinen pde
Die ridd die des ors gherde
Mecher toe en sprinckt bouē
Me auenture begonsti louen
Iselde gh heren vaert en weghe
Ad die maet ons ghenē zeghe
Ilit in die stad wille varen
Een here sprac die ghue vil bare
Wi wildi varen in nwe doet
Omt eñ sit hem mesen baet
Wselen siden die moselen liden
Ñ dan mogh in die stad riden

Bi gode here nine does met
ertesen hi comen siet
hene heren alle te hem wiert
aenlike ende emmerwert
eet hi hem ten ghemoete
nde stucher twee onder voete
oe dri al daer ter stede
en derden enten vierde mede
ñ dor vreede condichlike
ie heren van oesterhe

De quam die comte vñ dyhē
Ende vele beyeren ieghē hem
nde heere voer ghemeen like
u möet god mijn her h·
e sinden staen hi heues te doene
ach werdu hem alle ridd· doene
ñ slonghen menegh̄e te doet
oe quam die auerperste doe groet
at hi die stad sere begherde
ñ voer daer wt met sinē pde
at hi ghelecsten mochte
en comte van byhem dachte
at hi hem lachterlijc ontvoer
i slouch met sporen eñ swoer
at hine soude dien heren
lene voer hi vor dandre henē
eer dem enen boghescote vare
es hi lichte mach worden erre
i sede pautenīs· glorioen
us en sidi met ontfloen
hi moet met mi wed· keren
ie ridd· nep die stēme des heré
i sede te hem selue saen
ese es den simen te verre of slaen
e wille sines beden hier
ethen quam die cō· tier
p mijn her hemi· ghereed·
at sim spe ten menegē stede
p simen salt in spientren diic
mijn her h· die sim ghemaet
et versach daer hi sonde liden
emmehene emm beste sine zaden
ñ leidene op sim ors vor hem
me pmde hem met te vane bi he
aer recht hi henen vloe
a sim beste ter· stad wert toe

Die porteren die verſaghen
dus sere den ridder· ieghen
W apenden he eñ quame he iegen
oy et meneghen stouten dieghen
ſ uamen si ieghen hem wt
oy mijn her h· dien tgheluut
h arde hi was vier· maten blide
h i sede hi comme van desen stride
h i ebdi v bliscap verloren
S ae langhe slouch hi tore mi spare
d at hi voer die porte quam
d· hi ghesellen vele vluchtē
d ie sinis heerde blide waren
h i redem hae hi hadde gewāt
E ñ bat hem dat si ten cō· hulpen
E nde methē keren wtten
D at slūt deden ter goeder tijt
h i wilde weder· mē slūte
d ie porten anē wēden vand stede
d at si alle wtten mede
d en cō· sendi mdie stad
d ie ridd· die noch wichghier sat
r eet den stroghe ten ghemoete
V an beyeren dien hi onder voete
S aen ter neder· rede vallen
d aen wert hi bestaen vñ hē alle
oy et simen lieden crachtelike
ſ· die porten die vromelike
b eslanden den ridder· coene
d ie ghelue enen hyaene
V acht stere met wtiegē leden
E ñ slouchen menegē mi haestichēre
h ant hoefde af eñ voete
W ie hem quam ten ghemoete
h i moeste daer laten ret
h i en spaerde d· menegē met
ſ iemen constem ontlimen
ſ och andren sond· mochten

Dat hare al in roere waert
Sy quam toe vlaende merter waert
oy mijn her h· ten ghemoete
d ie ist ontsine herde onsoete
E ñ slouch menegen toet
d i wachtdat hem met en besloet
W ant sine vene achter laten
E ñ die vem ter stad stonde i stricken

Hem heide willechlike
oer si worden anechtelike
weder gheuuen binnē muere
mm her h. dien dauenture
Dochte heide quallic gaen
Ach noch sere met sporē slaen
Den lstoghe van beyeren tē mure wt
Die noch heide sere begheert
En nemm mine hant dat spe
Die lstoge die sinns ghere
Groten hadde voer hem negen
Ontechlike alse een deghen
En clouchene opten sulc
At hine clere ongewlt
Een ak voerde altemale
mm her h. dien walle
Epaente ghenaecte geraeden wed
Ict te hoghe no te nede
Aer recht mm die berst vore
At hem bander side tore
Ut yser ghewaten quam
Die lstoghe seide ghi sint nu tam
Orden dunct mi spric die he
Ic wlent v doer heide sere
Ghi mit side ter erden wert
Ic wane ghi uwer ghesellē ghert
Ende ic wille keren mdie stad
Aerdi thuis bleuen v ware bat
En hadt gade dat sine ghelaten
mm her h. voer lief stuten
Ende her toghe viel neder doet
Des hadden de sine rouwe groet
Mm her h. voer mdie stad
Die porten vnamen dat
En ontfinghene heide blidelike
Die beyeren namen dē lstoge rike
En dinghene clere teuten wt
Clere waster sere ak beswert
Ende tonghemake sere
Dalse dus allene een here
Ceft ghercest heue raden
Den lstoghe vā oestelike en olde vnroyen
Iemen sine state was te graet
En sine pine eis sinen noet
Mep den lstoghe van lorein
Die vore hem dier was op tpleyn
Ende sinen broeder alden
Ghi heren sendet v god loen
Ic eben hier comen van vren lande
Are uwen wille cū mi es sende
En sende groet ghesaet
Ic waudic minne conster vberge mer
Men arm hebbe vloren
Och hebben ons die porterē corē
Alte groet nu ghedaen
Den cō hebben u ghenaen
Anbyhem dat v condich si
En oec side dere my
Van beyeren des lstoges doet
Alse sende es alte groet
En si sim mi hace behout
Slim uw oene ende stout
Are enen duuel dier al doet
Ic radic wel ouer goet
Dat wi onse liede doen gereide
En wi morgen metter vromicheide
En ledel vare der samen
Er si wt comen cnnen
At meme vore die porē beleit
Oe en comen si ons niet te na
Die ridder diere es binnen
Al prijs willen winnen
Ende sal vore dandre riden
Dan sal comen van beliden
Vroeder radic bat
En onder riden hem die stad
Er vele lieden dacht mage
Liuen ghenaen spirac die lstoghe
Dat vrighe vinē wi souden vrike
En souder emmer meer ak spreken
Mm her tybaut van lorein
Seide alde helpe mi germeyn
Dat selen wi doen condechlike
Doen ghevoet men hastelike
Den heren dat si hem dus ghecraten
En langher niet en beiden
Sdadent willechlike cū gherne
Mm her h. die met scerne
En niet sceiden was mde stad
En neuendenc van hyhem sat
Was here wel ten ghemake
En sprac om menegher ande zake.

Daer na allemen hadde gheten
Sijnre dienre raden vermeten
Slepen want hi was moede
Hi moet hem helpen god die goede
Die coninc van bylhem die tegemaelde
Was om menegherande zake
Ontboet den bisscop vander stad
Ende poirtren bouen al dat
Hi sede nu hoort ghi heren
Hi vlaet mi dat v god moet eren
Ende wet wel ghi sijt beleghen
Met menegher coenen tegheu
Iare wille moet emmer ghelaeen
Hi anders gheens sens aene tien
Hi ghi en wet helpe ghene
Raets dan enen raad alleene
Die hier wt vrienden lande comt
Ende wordt mer ghi op v gramt
Ende voere sware straten
Doe hadden v hier ghelaten
Hi mesne pinen mere bant
Am hi te varen vant
Ende hi heeft voer seker lide
Am beveren den hoge tide
Hi oec heeft hi ane ghelegghe
Am aestride den coenen tegheu
Men rade dat hem deert
Hi wanneer dat v die raad ontfaet
Hijft v open een hals die veede
Die ghi draghen moet met leede
Ende hi en selens met v gheseten
Oec sde sidi hem te na ghesteten
Hi moet liggheu ende die valle
Hi haer eyghen bluuen alle
Dit sieti wel dus ist comen
Die scade die hi hebben ghenomen
Oec emmer op v arghen
Wouden die sonste malen
Wen pays hopic am gode
Hi ghi en moget wen met noede
Uten hoghe den raad ghenen
Dat dat men v al v ghenen
Die die meldaet die hier es meldae
Hi ghi selt alle quite gaen
Oec met peysse in v stad
Die men sal v al dat

Dien laten dat men v heilsche
Waende dat die hoghe ghenoechsch
Dat v sde leet es die mesdaet
Die saels hebben goeden raet
Ubenaet v wel ghi heren
Die vare buten en sal heren
Oec in in onsen here
Hi pinen mi om v here
Dat dat ghi wilt benaet v nu
Ghi heren wel dat radic v
Die poirtren die mi die veste laghe
Ende lange orlage onclaghen
Saden en touwen wat soude wi el
Emmer en betren wilt anders wel
Dat hebben wi liggheude ane heme
Dat groote veede alsse vriene
Die coninc brachten hier me
Der bisscop dat v heuc ghesche
Aer vinden minen here den co
Hi laet hem beren onde mine
Es hebbet een man vlaten
An wi emvelike voren
Saden ende pine sinder
Ende onse sunder oec daer naer
Hise die bisscop dat v staet
Dat hem allen wachte goet
Sprach tote hem met sere
Ghode sde hecft queden here
Die raden ghedient wilt me allde
Oec daer dat lant mi lief sin
Dat hi trouwen daer god sin
Sin lijf dus verliesen sal
Dat sal mi deren bouen al
Die sede een poirt vand stad
Oec vele bere es dat
Dat een man vliede sin lijf
Ende wi alle bleuen here
Aer varen den co ter goed vrien
Desen rade bi desen consalen
Aer men den co wt varen
Hi alle die ghemd weren
Sceden die na hem weliken naer
Ende co voer van dier
Hi sterghen tente va torren
Oec menich raden mi pinen

Quam doe si den comme dagheen
Want si alle ghereet lagheen
Alse smergens te bestormē de stad
Alse die cō vnam dat
Dat si alle vgadert waren
Ende die comineghn heren tvarē
Uliggen hier in groter scade
En wi hebben bi sōnen rade
Onse goede liede vloren
Ende oer wert wel te varen
Dat ons van tusselen worden vā hare
Die genuen sinn beste ontfaren
Ende heare volc altemale
Ander side doe wert walle
En vā beyeren die stroge es diet
Ne clene es oer tritwilich gniet
Ander side bene ghsellen
Sin mee nwe schilde gedeken
Des hare dmoeten beiden come
En ridder lieuet ons al bequame
Nu hebbet brachte die stad toe
Dat si v selen margheen vroe
Den nadē leueren ghenaden
Diet ons al heuet ghedaen
En dader oer selen wi met are
Rechten enten lantē lieren
En dat es bat van mode
Dan wi vechten in mene stade
Die stroghe die die vstuet
Seide bruedē mich vnegoe
Alens wederden der stad quame
Die stroghe seide met vlite
Dwilde mi ouerden radē wesen
Die beyeren diene horden spreken
Seiden doe willen wi oer tiden
Wi sin alle bereden met ron we
En hebben die meeste sende
Wi willen bi nes coē node
Die stroghe seide sider meer
Dat ghi t beghert die willet teer
Alene en tenicht mer bestriden
Here her comt die ghi selt riden
En si leuer tene ons hier liggen dā
Die cō seide wi mer an
Ge sine ons best leuer mogē
Broeder sin bruedē stroghe

Doe die stroghe wale dat
Dat sine ons margen vroe stad
Leueren ende met hē comen
En si erst dat si hebben vnomē
Dat hi buten es ghereden
Dan heren in met haeslichēden
En sluten hare porten toe
Us bliscē mer ons onnoe
Dan selen wime vlien eñ dēghue
Ighode dat en lietic mer bliuen
In al die heue selre like
Die es binnen erterike
Die cō seide ghi segt wel
Sellen heer die cō sel
Er stad wert daer mē alde nacht
Si hem heeft ghewracht
Orlien knapen die vnomē
Hadden dat ware wedē comen
Seiden hare cō hebdi bracht
Onsen pays in dese nacht
Die cō seide wat en trauwen
Des v met en darf heromme
Morgen selen vallen tegeden
Hime selt met willen beiden
Die selt willen vt riden
Egheen eghene om striden
En die ridder sal vore varen
En si erst dat ghi vnemt tvarē
Dat hi buten comen si
Die heert mighi porters vri
En si sluut toe v porte ny verden
En laet den ridder eñ hem ghesellen
Hier mer hebdi pays eñ vrede
Hi heren vander stede
Uwaren die porten wide
Dat si pays hadden al sac
Ende weiden vtermaten blide
Die ridder die die ter tide
Achtende schep met ghemake
Use cleine dede spinke
En si schep toten sonen daghe
Hi wilde diene van desen bedraghe
En dat gode van hemelrike
Ebidden oemoedelike
Dat hime besterme op dien dach
En alle daghe want hit vermach

Dat sinn broeder wet ware
wert hy soe erre oppen hare
dat hy swaer hy burghten
doen vaer hi dair wert sonder sake
Ende met hem menich ridd' coene
wert wonder groet vm abroene
hi voer op hem met groten slegē
die lieten die dede vlughen
doeden vromelic ane
en vel wedene sloe met slane
dat ich en wille wat ene vaen
doe mendi wonder op hē slaen
die slne vraghen met pinē graet
eer sae slouch hiere wet
ae sede dat onghewenichede
sculdi dinchen dier vele
vm her abroen die ghrach wels
Doe ridders zetti eilsct lid
i gude her ridd' slic seher dies
dat ic te vmme om minu vries
laghen dies ic vl hebbe ghenaen
waren mne lieut met ontgaen
m triewe lol vam wedru gode
nde al waert dat ic dien woude
die hoge vam adelike
n biete met om al erenlike
ech die beweren dat were wale
m her hi die dit tale
aerde bi verdoeden here
od sint ghewdich here
nde eilst toch m trouwen guet
en mulwer eren dat ic wet
luien maet oemoedich god
dat here en walle sot
dat ic em te veare vliet
m muet vale dies es m ghesciet
der dit vermey ende toren
m dit ed vaer te hant vloren
nde mne hebbe ghenē vient
en net en hebbic met vdient
dat sinnin vient louden sinn
vmaigriete sulle vmin
am m seldi te vreden blinē
nde sinen sinnen m ondue
Em her abroen nam de ridd sinn
en leidens m die tente sinn

nde ontledene al bloet
tare sinen hende en ondoet
die beweren ende oelberghē
quamen m wenen dinghē
enich ridd' slout ende coene
uhort hier vam abroene
ilede ghi heren sier hier ghenen
en rade die ons heeft me sonden
eer dan iemdn die ic nert sach
nimer m hae ic best mach
erlest dier over ghewrechen
stelen quamen toe ghestreken
die comne van brbem hastelike
nde hoghe van oetrike
m her abroen diese verstien
heeft slone op tegen hē methen
nde hieste willecome wesen
hi heren sett metelen
ier hieden glodwen ghenoen
die ons vele heeft meldaen
maer hae m ons wrekē moghe
n mmne broeder doet sertoghen
m here comne van brbem
n vam oetrike methem
eiden abroen doet wel
n ghecst ons den ridd' sel-
ilelens ons sae hoge wrehen
en salse emmer meer af spreke
m her abroen die hem sere
alch seide here comne here
n wenen met dat die ridd' wreet
m heeft gedaen alsoe graet leet
ide ienene m al dit here
ies hebbic alsoe groten ghere
e wedene den ridder vri
ic bidde dat ghi m
aer hae ichē quieto ghedoe
die oetrike anelide twe
abroen ghi doet deine ere
enten co mnen here
dat ghi ons onsegt den man
aer bisset here dieder wi an
helooven ghi sels mesmeten
n aer en selet v met beseten
ilelene ons auer wrehē alsoe wale
ide ghi selt te desen male

Dvoen seide mine gheere mere
dat ghi v wiret wille wel
e woude wel dat menne vaade
redūt bi ghemenen rade
an dyhem die grote here
eide it raet wel sem mīn ere
Doen seide mīn her alroen
Suet wat willen wi hem dā doē
ie hstoghe seide sem mine trouwe
e rade menne īn vieren houwe
sī doen quaertier hier vore de stad
ier doen seiten op een rat
sī dander quaertier wildi
ullic datt men ghewe mi
at slute seiten al die ghelike
e weenen īn oelderlike
nde terde quaertier gheest dē boere
ielent leueren haren meyeren
nde selen hem datt selue doen
at wi den onsen hebben ghepla
ieide quaertier dāchter es
ullic datt men sette voer mes
e op enen rat reddūt
broen seide īn corter tit
onsen here dit es goet
e wille wel dat ment doet
v es die raet īn dorgen groet
eē mī enyste van der doet
ghi heren seiti nv verdeldi
luwen wille ouer mi
ets recht ie ben v ghewangene
ich mī te doedene of te hangene
ghi doet wel mine mages niet were
aer hoe hier es ghevueren
ut v een lettel bat beraden
sī nemt vore mine mel daden
eter nesse die v eerlic sī
eal sde sere reymeren mi
at v wonder hebben sal
sī daer we den lieden al
ant dorpe ende calkele
heuic v ende rūchede
e wille weiden aer v man
e ay. uddren nochtan
emen en sal blame vnden
e wille alle vre allemē mi vrie sinde

Doen sachten daeghen eā cāmēsen
n deere der rein der maget marie
oen voire die zielen melle singhe
ach ywillic mīn mueer vowingen
e wille maken ene camelic
an xx. cenonchen eā ene abdie
an houdert moneken op datt v voegt
a liwaert dat ghi mi vlooghst
ghine hadde vrierde niet te mier
broen seide menegheu hoer
ouch wi dat wel hebben
ous en wouet wie v geuet ene
me begheere te weten mere
biden here die hē ruen liet
ore onsen wille en togedē pme
eal v sde doen treynen
nde nimen bi eden an marie he
en sālden een mei meer ff spreken
ie hstoghe van oestrike seide
at holpt dese lanchse beide
en verdoene alte hant
ie cō. seide vem bi hem lant
ets verre bouen noene
nde wi hebben eten nō te dene
en bringhe mī dese tente
Aden etene magen wi elmē tormēte
ere maken dem vn seiden
aer ons nā den etene baden
nde doeten haeden uwē cnapen
selen ons ant wapen
ant wine dorpens niet onsien
elue en mach hi ons niet ontlien
ae valde es hi male noet
er haten al there coter doet
l en worde van ons met vaden
olc en lieten niet mēy ontgaen
etene aer met hem pmen
er wine altemāle treynen
mī her alroen sede dat sī
ets wel ghedoen doē gesmgē sī
lle eten meeten comme
nmen beual dese dmc
t wee knapen diene wiechse saude
mī her b die ter mouden
at ghebonden droeuede sere
ī dat menech warf onsen here

Dat hinne daer vledeghen moete
Ende seide m[en] eerna zaete
Si u comt mi[n] m[er] in staden staen
Dat m[en] v recht be[n] nie ghenaen
Ende si met grooter vallcert mgeb[ode] vulleg[en]
Dies moeten mi helpen wt minne vrouwe
Nv later van den here staen
Ende wille v voort ane slaen
Van den goeden ma[n] van ardene
Hi arnoude die al bouen hemen
Mi[n] her h[er]. was ontsaren
Om dat hem dochte t waren
Dat hi[r] dulle[n] ane vinc
Daer bi waest dat hi hē ontgine
Eerst dat hi quam ten here toe
Doe wert hi onthouden doe
Ende hans met her abroene
Si sach hi ten raad woene
Mi[n] her h[er]. mi here
God sterk ghewelddich here
Ende hier nu een ma[n] ghenaen
Die mi meer goets heeft gedaen
Dan alle gader mine maghe
Hi verlaeste mi van wet slaghe
Der mordeneren en deder mi aue
Ende gaf mi daer toe grote haue
Die it sende thuus wert al
Dat hie hem vt lonen sal
Ef hier colt mi[n] mi[n] liif
Hi ghinc tliere tenen alde stuf
Ende dede sine[n] knapen vstaen
Dat met hem waere ghedaen
Hi met sine[n] wapenen hemelike
Met tween paer wapenen rike
Ende een siere knapen mede
Ende ghingen ter selver stede
Daer die ridder genaen sat
Die knapen die vnamen dat
Dat die ridder quam d' inne
Stonden si op met bloten sinne
Ende seiden sit willecome nv
Hinder sterk god loens v
Mi[n] here mi[n] her comen hiet
Dat eist gherecht v iet
Ic maet v helpen hoeden de man
Segt mi es hi selver an

Dhebonden dat wijs scheer sin
Al hi bider trouwen mijn
Hi es om enen rente baem
Ghebonden gra[ve] scelen dats wi[n] oem
Daer beide strect ons ende smert
Ic willene ghebonde hebben bet
Daer vollecen haelt v here
Si reden wi went ghine here
Si ghingen weghe alle beide
Al er wel grote haestichede
Ende sadelt mi[n] c[ap]en tvie
Ghi here here sterk die
Si ghingen te dat die ridder gereide
Die ridder ghinc vonder beiden
Daer hi her h. vant
Ende sneet hem sinen bant
Ende seiden staet op ridder stout
Ic ben mijn her armout
Ic hebbe tuwen bouc wapenen
Si wetse an edel man
Dat mi[n] her h. wert blide
Ende wapenen hem ten tide
Ende ghingen ser armouts teten wt
Dat si ghereet vonden vt pert
Ende laten op ende voeren weghe
Dat die moet hse gheue zeghe
Si riemen en woudse weder staen
Dat mi[n] her h. seide laen
Alsus en varic niet telen tide
Si moeten weten dat ic ride
Si ochen weets niemen niet
Ghe here wats v ghesaet
Antwerde mijn her armout
Och sie sijn mi te stout
Dat ghi begheert v vlies
Dats mi leet sijt sekere dies
Ic kinne ouer dach ende ouer nacht
Dat here hebbic al verwracht
Dat ic nuwen wille liene here
Ende god moete hebbe[n] lof ende ere
Dat ghi alsus sijt ontgaen
Hoe hier es ghedaen
Laten ons varen onser straten
Ic moestu allene varen laten
Dat soude mi[n] sere weghen
Ende mijn h. heimo[n] seide ieghen

Tl waren mach met ghelaen
E moet abwene sien
H aenout selde soe moet v
Als here ghelaeden nv
E n moet v altoes bereden
Ne mi hebdi altoes bi vlieten
Nen raden ende enen vrient
Ies hebdi ieghen mi ondient
Im her h. selde te waren
Er hebdi ieghen mi gheuaē
At ic v saude dienē mi mīe liue
Od ghelaedu ende ic blue
Nde vare dese heren sien
Aet ghelue moet v gheladen
Nv laeden die riddren ontuaert
Ech mi her h. voer te tente waert
Aer die heren aten mine
N nep ic wille men mi trūe
Abruen ic ben die man
Ghi uwen moet wout coelē an
Nde wout mi op. iij. raden selden
Agic en trouwen ic salt beleden
Er ic come wten pauwehoene
Oe paer hi tote abwene
N claudsen bouen op choelt
At hem thūt ten tanden stoet
Ie cō die dat heeft vlien
Aende wel ontulien
Mīn her h. haestem sere
N ghemaecte den here
Ouen den oeren mi selliē slaghe
At droeue worden sine mage
N hi viel ter erden doet
Nt here wart gheruchte groet
Et vme ten wapenē ionc en out
Im her h. selde menich stout
Aren die pmen ende tormēte
At ghi mi viseret in vlente
U eist ouer v ghegaen
Oe ghinc hi met sporē slaen
Nde voer henen sonder sparen
Nt here en was moeder baren
Iene dorste weder staen
Ies was hi ontkaren saen
Nde voer op ten rine wert
Stoetelike ende onneruert

Louende goede den hoghen comine
De hem halp dadi ontghinc
De van beeren ende oesterlinghē
De ten erchsten saghen hā dinghe
Oeren dinus wt altemale
N lieten die stad t payse wale
Oe halp god smen vrient
Hadden sins quāde verdient
Die van truere waren vroe
Dat si vlendicht waren allde
Nde dancten gode menichstout
Et trau hem dat si den nod stout
Adden allde begheuen
Ant dies hi was te liue bleuē
Aren sins sere te ghemake
Duchten dat hem mocht die zake
Oude te haren lede vergaen
Ist daer na dede wel saen
Ant minu hi aenout van ardenē
Oer te limborch heuen
N dede vlieten den hoge ruke
Oe die van truere heren hem ruke
Men sone hadden vraden
Die die groetheit vel sinē daden
De hoge selde es dit waer
Ionsen here si sien mi daer
Er pēmer lit dsd maent
N selc die nu weten waent
In groten payse eñ mi vreden
Elen met groter ämerheden
Ortelichē heuen ende doen daer
Im hi aenout wt blide vor wē
Oe wel was hi ontkaen
Iemen en mocht hem vlieten
N hi nam orlof haestelike
N men gaf hē seuen hert ruke
Oe dat hi met heeren heuen
Eder heerde te erdenen.
Nv hort van den goedē hoghe
Die gheerde sin orloghe
N si voer te truere waert
N om lach die stad ter baert
Si mach v segghen mi wat sieden
Dat ic horde den walsse bedieden
Was die hoghe van brabant
En vlaenderen eñ van hollant

Die greue van ghelre en vâdene
Een laen van gulike sîn neue
De bisscop vem lutecke en vâ bône
En noch greuen dierc ane comen
Een lutelenborch en van bâren
En noch heren riuuen
Die ic vertrechen met en cam
De ath hem die stad aue wan
En slouch der die portien vroet
Die riet der portien ane sloet
Enten bisscop hilt hi ghenaen
Den hi dit hadde ghedaen
Hi cam thuus met groten eren
En danckes allen den heren
En si hadden ghewonnen vele
Ath si reden met spele
Die leiden die vand' thuis
Die mocht ons god lonê dat
Ath wi soe vromen mân vrîdê
Die comen es van soe hogher lidê
En trouwen in dien dat wi't woudê
Hebben wi't met allen rechte ôgonê

Cone sarlden en
saeten tit der
voghel sanc
no haer delit
raelen bloemê
no ander cruit
sla ghene bloemê
die spruten wit

En malen in soe coene met
Dat ic vort torste comen iet
De volmakene dit ghedichte
En dacht ene die mi lichte
En ne ghinc pine ane verden met
Des soe wetende ende soe goet
Dat si mi met hare togen vrumt
Den mensche diese lant
Die here en dar it laten bliue
Een moet vort bescrmen
Hi sint onse lîe van hemelrike
Die maect min her hemelrike
Die helden die nu hienen vaert
Den min op waert
Lidelic met hoghen sinne
Die berghe die dale op en inne

Menegh stad ende menich lant
Leet die ridder vaelant
Er hi ten ghebechte cuî
Riep die ridder lof sam
Aer dat ghebechte liden
Aer ômoet rîden
Men sonf in groten merkare
Si twee ridden met here
En knapen ene prie
Min her hi eme sach die
Si vraegede sa wat hi mesquame
Here sedi daer ic ghene aue nême
Dat mochtiele ghecrighen
Mene ic mach wel sinighe
Min vlies es alte groet
Ic woudic stoene doede doet
Dare en minne god onfermê
Den ridder der de dat here men
Die sede sonf wel ghedaen
Hine sout v met sde sere vlaen
Dore god om een clene mesual
Een her radd hens met smal
Min vlies ende minen toren
Alte vele hebbic verloren
Min knap es alte groet
Min here min vad es doet
Die here was van mer laen
Si nu sout mi wesen ogter daen
Dat grieksap altemale
Du comt min oem en seit vale
Dat grieksap sins vad was
Des waer hens ghec i ghed was
Her vstarf op minen vader
Du seit hers sine algader
Si wollet mi nemê met brechte
Dheeft die macht vs onsê ghesechte
Ene es hi sde ouer see
Dat men mêen in een peer
Eghen hen dar comen te cute
Dis hemt mins lands tsuute
Dleit in tal houden clene
Dmen sale hen tusscê vsone sane
Die wimen al bi eyghte
Dleit hine onslaghe met achte
Die sterke noter met
Die men mal tgrieksap met

Wies en dárme memen beltarn
Want hi heeft sue vele ghedaen
Al eer sinen live daten ontsien
Dat ue diene met oeghen zien
Here mues mi oppenbare
Hoe raden dat ic ten cō. vane sloude
Van allen maengen dat ic hem clage
Dat ic hem dan op draghe
Dat weder van hem ontfa
Ic sal of god wilt daer na
Helpen senden altehant
Dat ic behouden sal mijn lant
Here twaren nv weth
Waer ome ic te vermoye si

Alle mijn her hi verstoet
Der jonfrouwen droeue moet
Ontfermers hem herde sere
Si seide jonf sem mijne ere
U verbiet een luttel stim
Ic wille v ridder sijn
Ende helpen v rechte vervveren
Ic ware leet waerdi mi ontfere
U sijt mi hoghen ende biede
Ghestane mi stride
Si mi campe emmer een
Oe dat deen van ons elween
Immer sal loues lyen
Here dore sente matien
Prade die jonf en voert mi met
Dat si sekere dat ghesciet
Emc bi gode scone
Mi al dat goet vanden trone
Der stont wert die scone maget
Er bliscker een die ghi noit sagen
Si keerde metten ridder woene
Des helpe si wel haerde te doene
Ate meylaen in enen saltreel
Die haire bleuen was ghelpeel
Oe wert daer wel ontfaen
Die ridder wale ghedaen
Ende ghedient herde wel
Alsons was daer vraude en spel
Aden eerene gingen slapen
Ende ridderen ende knapen
Ouypa die scone sinaile
Besach den ridder herde wale

Ende haar behaghede wel sijn ghedaet
Van al dat wel an ridders staet
Hi eelt hi dies dinct hare wel
Went god en dact memen el
En mach haire deren met
Mer ghenas alse hi den dach siet
Ende si tsaren aem ewee ridds vroet
Die hem baden dore oemoet
Dat hi der maget liete al gader
Goet dat haire van haren vader
Leeft liette hare ghebruke
Hi mogher wel om niet sijn ruken
Prachere from bout
Ewane mi meer toe bestont
Mi vader dest was dan hi dede
Iere mighten dier wilt teilen mede
Al en weth oer wale
Dat nu nuwen vader altemale
Up haren vader bleef al
Wilcht ghi maect te gover ghestal
Si vaert henen uwer straten
Ime waens haire met sde vele laten
Dat siere meer vronden aue ghewint
Ware si vorscoens mijns broeders lant
Die boden seiden sint met beschet
Oe hort wat si vonden iet
Et ons liedes nu al her
Oi stout ende fier
Dat ghijt torrent auenture
Oe wille sijt in corter vren
Eghen v senden enen ridder ten ende
Wint si v sde wilt si quite
Esen eñ haer lant daer tue
Ende her sent si v den hant staue
Enten camp soudi ghijne sien
Oudi here maghen ghesaen
Die wert mijn her flormont
Er waeder vele dan een hant
Si seide bi gode hi wont wale ande
Si vme nu den hantslae
Si ghegreepen haestelike
Hi waende wel seker like
Ic voren al hebben ghewonne
Aer wilt god der magher ommen
Die op here recht sterken sal
Oe en heeft hijs met gewonen al

Tanwelet waren die heren ontfaen
Ende heerden weder saen
Te hare ionf' eñ seden hare
Dat hare oem ghereet ware
Ten campe te comene mit crafte
Er nemmer mer ghen priem ruit
Eñ in hier op ten hanctroe
Sam seide die maget toe
U moet mi helpen onse here
Want ic hebs te diene sere
U hort wat doet hier fromont
Ic ontbaet mi corter stont
Alle sine vriende eñ sine maghe
Dat si quamen ten naesten dage
Men camp ane stouwen
Ende tkerlics der ionf'.
Dat si souden tien dage
Vare hare lant eñ vore hã maghe
Naé maget ontboet bander side
Aare vriende tien tide
Dat si quemen tote hare
Ier oerdaden appenbare
Inden lande van merlaen
Doet die maget hare vriendé vlitè
Dat si enen camp hadde ghenomen
Egghen haren oem metten vromen
U moets hare god helpen ane
En ware dat hi hare vrede gaue
Soudem lonen emmer meer
Ach vgat si som haer seer
Ore den riddé tien si ontfinc
Oe wel dat v die dinc
Iemen vrellen mochte
Want here wel mit iser dochte
Dat sine minde vare alle man
Me vanter mét te lachterne an
Ane beduam al sin ghelaet
Ane dunct dat hem al wel staet
Eñ voeghet dat hi dede
Hem ontsaghe d' mede
I blijft al hare herten voghet
Dat sine duchte al dinghet
Nv es die maget met minnē benē
Enten ridder wel ghedaen
Vmmes te sine daer toe langhe
Des anders dages te sonne op gonge
Tont op die ridore wel ghevaren
Ende ghinc ter herden messe haeren
Dat ridderlijc hem bereiden
Sine wapene dadman mi ghaet hi gaē
Eñ bringen die hi ane dede
Twee ridderen waren d' mede
Die hem dienden willichlike
Eñ hi wapenden ghesentelike
Mids die maget wel ghedaen
Quam tote hem gegaen
Eñ ontboet den ridd' goeden dach
Die ridd' die de maget sach
Sende scone god loonē v
Ionf' ic wande ghi sendet nv
Om te besiene of v oem quame
Hi es ridd' van soe goeden name
Prees die maget hi sout doen
Eten hi nes met sine bloede
Die ridder seiter ter goeder vrien
Edoart oec wel aventuren
Inden here fromont die bandē side
Hierich oec was tesen stride
Ende ten ghenen m̃ gods willē
Die met hem daer quemen
Alle ghededen v here werden
Want met payse eñ met verden
Alle v houden altoes
Im inder nacht in sinen slaes
Dat si mi met en valt ten voetē
Mi machts mee ghenaden omaeren
Dan si sal met tallen groet
Eñ alle haren ridderdoet
Hebbe dan heeft sic al vloren
Dan mach si weten wel te voren
Er willic doen ghebueren
Dat velt alden lieden
Dat si van mi hier goet ontfinen
Eerst dat ic dem hebbe ghevaren
Quam hi ten campe waert
Eñ menich oec medse op die vaert
Inden here hi die coene degnen
Vammet oec ghereden eghen
Er mene eghen man enic maget
Inden here steen enuerlaget
Eñ quam blidelec ten campe
Dad moeten haeden van rampe

Doen die ridders ten arte waren
quamen die van der stad gemaen
n̄ hebben gheeyscn enen man
ac̄t̄ si alle hoeden an
n̄ c. gueldenen ghemaect
Daer van den rechte ier liect
at sijt heren te rechte
Iwaren alle van groter ghesleechte
oe die vem der stad comen waren
en campe met menegh baren
uam haer haermen gereden
n̄ seide ghi heren bi rechticheden
prehic vore die stad
n̄ mach v segghen om wat
hi wilt om claghe wed̄ striden
och moeti weten in beiden siden
nde eischen wat ghi wilt
nsi ander sins vspilt
me weteme af bi no ba
hi heren ghi porten horter na
o dit v eischende v tale
luepen aer altemale
m̄ heer h. die seide
at louen wi beide
u segt her nad̄ wat eischti
an uwer mchten der maget wi
frommont seide wedē wat
eischemiere mchten dat
atsi rume al gadei-
lant dat was mins vad̄
ant m̄ altemale toe hant
een lumme haue mer i. oere
n̄ dat cist dat ic eische hare
ore alle dit volc oppenbare
Mm̄ heer h. antwerde dader-
Ic wille v doen hien oppenbaer-
at dit lant al gader-
as der jonc vader-
nde van sinen vad̄ bleef
atten miemen en verdreef
ilt hmr angchellengiert
n̄ aer onghenuechlicht
l simen tuit tode dat hi starf
nde scone maget xiveuf
ier noch haer hemde claer toe
n̄ hier op sendic v den hemelsoe

Ende wille der maget recht berechten
u cuit tuit dat wi vechten
ic kuuiten van der stad
ic verhoert heuet dat
ende ghi heren ter goed tuit
oe vaeren wech wit dat artit
ic kuuiten tode met vlite
ilc ghi wilt beghint den strit
ic liede al wt weit slaen
nde liede lieren slaen
aer orlle loepen te samen
ic sde vrecdler te geld̄ quame
at die strechte te geld̄ brabē
ochten si noch sellie ioelre gesellē
en vremden ware si te waer-
ant heer frommont dats war-
eest sde ghenect den him borchghe
atin sims aertsens heldd ghere
n̄ hem met arichte ame hilt
m̄ heer h. die met ghevilt
uam ghereden en met arichte
herrechten oer metten strechte
atin dangrade ende al
rat ende hi gaf enen val
aen op die erde neder-
aeltelijc stont hi op wed̄
n̄ wonde mm̄ heer h. toe
n̄ē ridder seide doe
wat heer nad̄ ghi helic trechter-
longhe v dus ic hads lachter-
n̄ ic wille mer v beteren te voet
nuwen of ghi wilt sde doet-
nders sla ic dard te doet
n̄ dat ware strede groet
m̄ heer h. beete ter eerden
Een die ghinghen si merke switen
nder honwen vromelike
at waende hoe dapperlike
acht mm̄ heer frommont
ic ridder diene oer wed̄ stont
n weerdem loyliker mer i. riumt
rechtelec mer alle een lant
hmr hi heren frommonde ame
nde vdechten sde stare mer clame
atin te hem seluen seide
e mer groter ellenden heide

Bemic te lanes henden comen
Wert mi dus mijn lijf ghenomen
Van enen kinde dat mach mi rouwe
Ende mijn her h. ghinc houwen
Opten ridder sonder verdrach
Die stonc mi gheet dier al twe slach
Et sonder beghinnen slach t slach
En slach si mocste bliuen dach
Ende louede gode hoechelike
Sim her fromont die elant rike
Van meylaen vlieden waren
Dat sinen maghen ende maren
Dat hem sinen willen in staden
Want een deel es hi verlaten
Her fromonts maghe die twe hoede
Soughen ontwee ghinc corten
Ende wouden den limborchse twe
En mijn her h. ghegreep twe
Sim ors ende sprenchier op
En lyeck clwt ende gaf enen clop
Fromonde opten helm bouen
Dat hem hadde choeck gedouen
En waert met ghestempelt af
Mer hi ten slach begaf
Slouch hi hem af den arm
En stoet dat swert alde warm
Hi een beneden ane die die
Dat hi hem dbeen bouen den knie
Metten sleghe dien hi slouch
Er mede ane dmouch
Doe seide her h. dese tale
Wi maghe selen v helpen wale
Comen si v wel ghenoeghen
Ghi sceen volc quam voert mechelen
Al louerden ridder coene
Die wel helpen hadde te coene
Sijn recter coenlic leghen
Ende weerdem alse een deghen
En slouchier menegh ten ned
Die meer op en rechte wedr
Dorsten sine qualic ane verden
Elc ghenouch si ghebeden
Die ridder was gherucht
Herijst sine lede en ghesperuch
En slouch dat voer hem quam
Die veghe voer her slappens nu
Van der strid die kynuten
Die daer hilt op tplein
Voer toe met sinen lieden
Ende den raet dat si saeten
Her hemrics ors was doet
Dat stont in die noet
Ende maget quamer toegereden
Ende dede ghebieden met haestichede
Van haren talluen pays en vrede
Ende kynuten hi dede
Sire jonk ghebiet
Haren oem die alse een sot
Hadde ghenauen vinc hi
Ende dandie die den ridd vri
Alletide vaeren an
Die wel en was mieman
Onrecken alle die limborchsche
Ivaerdene met groten ghere
En hare jonk inde strid
En louerden gode ome dat
Dat hise dus vroest heuet
Ewene mi man en leuet
Die bliden volc te male sich
Er was wel noene anten dach
Ende ridder volte hem en steden
Die maghet seide ghi selt onbeden
Er ridder tote marghen dach
Hi selt mallaen vnemen nach
Dat v wel ghenoeghen sal
Die maget outdaet al
Die magen tene nauwe rade
En vraegede hem wat si bet dede
En vromen ridder cheren
Die hare ghelpen hadde met eren
Die kinuten van der strad
Ende jonk ic rade dat
Hi slut edel ende rike
En trouwen ene suuerlike
Lagher v herte ver an
Dat ghine trouwer tene man
Die ware vlaet al vive
Want hi es stout ende onuerueert
Cone ende wel ghemaect
Die seide die stone wel ghenaect
Craet oer soe bidde v
Her willem dat ghi gaet nu

totem met minen maghen
Ende legghet hem vore ic saltwaghē
Seide her willem mi comt met mi
Ghi heren wi selen den ridder vri
Vore legghen ende hi sal
Blide sijn en doe ongheual
Doe ghinghen in die zale
Toten ridder altemale
Eñ namen ten en rade
Die ridd was herde ghestade
Eñ hoerde toe wat si seiden
Her willem sprac met ghestadicheidē
Here goet bode en mach lichtelike
Niet mesdoen dathi qualike
Wert ontfaen in eneghen houe
Dbi sprekic met orloue
Here mijn jonf sentons tote v
Die hare sere beloost van v
Eñ van der eren die ghi hare
Hebt ghedaen oppenbare
Dies si v voldancken niet en can
Dōme heeft si hare man
Eñ maghe vergadert al hier
Die hare raden her ridder fier
Dat si v lone aist v betame
Mijn jonf es scone eñ bequame
Edel ende van groten ghesleghte
Eñ van lande ende van machte
Eñ rike ende wel gheboren
Noch wetic dat hare toe behoerē
Vaster borghe ende meer
Viertich staden die sond keer
Dienen moeten eñ dorpe ·cc·
·v· hondert riddaren wien dats wond
Dats si soe machtich eñ rike si
Nu en wetti wat mijn jonf vri
Doen te eren ente liaie
Dan wert here van he van uwegenene
Dat si v maect here ende voeghet
Van al desen goede eñ ghi moget
Begheerdiit onse here wesen
Mijn her ar h. anderwde te desen
Bigode dits een scone ghebot
Weder seidict soe waric sot
Maer mijn jonf es mere eren
Wdich ende groter heren

Dans mijns die vare achter lande
Ende en hebbe goet gherande
Dan ic haer tote hare beiage
Mijn lant ende mine maghe
Woenen henen meneghe mile
Eñ daer bi en waert maer ghile
Dat ghi enen vremden man
Uwer jonf daer ghi an
Leghet soe vele eñ es soe rike
Ghi huutse wel an haer ghelike
Banderside es noch ene zake
Die mi hout tonghemake
Eñ mi van lande porren dede
Eñ oec en laet te ghere stede
Mi ghedurren te male
Dat ic se bringhe ten ende wale
Ende hout mi herde onghestedich
Ende nit herte herde onledich
Dat mi vele pemsen doet
Ghi heren dat v god gheue goet
En verstaets in arghe niet
Mijn dogheden mi es ghesciet
Dat ic bliuen niet en mach
Mijn moet morghen alsic den dach
Varen miere straten
Eñ wille v allen gode laten
Her willem die dat verstoet
Nam orlof an den ridder goet
Ende bat hem dat hut i goede
Ende in dogeden al verstoede
Want hadt toe moghen comē
Wi hedden v gherne tenē here ghenomē
Eñ danckets hem met trouwen
Doe keerden si thare jonf
Ende seiden hare haere ware geuarē
Die doe te maget hadde frien ghebarē
Hi soude wel van minnen cellen
Hoe si hare vriende can quellen
Si riep acharmen keytiuinne
Wat wit mi nu die minne
Van enen ridder die op mi
Niet en rouct wat mi si
Mi steet wel sins tontberne
Weder ict doe noede of gherne
Sins moetic vort quite wesen
In hare camere ghinc si mectesen

Venende here buterlike
Ende sede god van hemelrike
Hae machtic vaden qualiker
Werlic armer of riker
Van vroeden sde voerc bat
Asi ongheveet es mi dat
Sorghe ghepems rouwe en clage
Bluft mi van hem alle dage
Dus bleef die jonk'm sere
Des ennens was die here
Wel ghedient ende sterlike
Ens comc inde werelt sde rike
Die hem scamen dorfte dier scelde
Sy die jonk'en comde ghelesten
En ghene scelde van serdscheden
Dy saten si tuschen hem beden
Sprekende om mene ghescadde zake
Tot hae dat hi wert in wake
Here sede die stone magher
Hi ouct wel dat ghi ghine sager
Dar men v te rasten dade
Hets tijt want her es spade
Ane mi hebdi ene vriendinne
Vore alle man die ic minne
Bluc v ghestrde vrient
Des hebdi negen mi zdient
Ic ridder ancwerde hare
Bi gode ridder sde waer ic vare
Hebdi enen ridder gene mi
Ende mechelen sde saeden si sie
Ende ghingen claghen gemeinli
Maer zate arme ende rike
Dae die riddr tosscaem
Up sim hoede ghesleghen aue
Was hi slappine ontslapen
Wenter ridder was val wape
Europa die stone jonk?
Ende met herten groter rouwe
Hebdre ghine om sdads rouwe
Ende tore haer seuen stille
Aen bene herinne
Dat ic dus hebbe mine minne
Hebbe geleit in enen man
Die vremde es ende waterin
Es ons van der werelt uloeme
Vin raad scape die ic noeme
Ende hae sondt ghelaten
Sluemen en machten haten
Hes stone ende wel ghesiect
Es in allen togeden volmaect
Elpe ende sellics moeten terren
Dae sellic tortelike beserren
Esterren moect lieftinne
Elpe watt taet mi de minne
Eben dat armste wijf
Ie nie ontfinc ter were lijf
Dat ic hebbe minre lande
Es mi min huis ens sdaes bestande
Eghen hem sprekende grien
I gode ic wilt nochtan beraden
Al wonden sijt alle zien es haeren
Ic te minen lande haren
Dae sloet op die wel ghedane
Ende dede haer pelsen ane
Ethen bepeilde haer
Dus hae grote scande her ware
Ede si thaer seuen of in ent sage
Ic werde ghelachsteert alle dage
Ic moet laten tore den lachsteren
Sal nochtan achsteren
Aten tore der lieder talle
Ic mi ane ghingen altemale
Dae mi die ridder stont bi
Ic wille grien sprekende den ridder vri
A ende wat sal hi wemen dan
Dat ic te bedde ga saelden ene man
Acter mi lichticheit toe bringet dware
Ies sa moeten laten varen
Dat ic gade dat en wa mer goet
Een hus sde houeschen sde vroet
Dae wetende ende sde gestade
Dat hijt naede sonde in quade
Ic moet emmer auenturen
Ic wille totem ter goeder vrien
Aen en latent hem vlieden
Dae ic met minen lieden beraden
Es tore hem toghe quale
Sal mi mallaen troeste wale
Die wel ghemaecte sinnecliche
Die vrouwe was van sinen rike
Stont op allene ende ghinc
Dar es vant ten ingelinc

Die dene pensle om die jonk
a wen togede die wel gemaecte vrouwe
ant valste thep hi die si quam
n die die mager dat vnam
et sarghier heeren sadi sie
ekpe wat mi mine wif
at ic te beade zaelen ga
nen nadt dier lectel na
m mi peist of wacht
n een twint niet en acht
ats lachter gaet en onere
i es beter dat ic here
ondic dare enen man i saende
ilduen dus wpen mallen lande
enic met hier ware sothe
e wille gaen eer men mi sie
p dat hi mer en wilt minus
ae en willic oec met wed sins
heres te hare eynderen wert
s seidi oftehi mi onefert
saelen ic den ermmermere
alle laten dore onnere
e sprehene min zoete lief
aer i es sae wel min gheref
ae wanc dan zalerhste die leeft
ste er tebline binnen heeft
ae heuse weder ten nadt stout
mme malese hede bout
at sine wecke liselike
n seide eutem ghetrudelike
nadder dore gud ghenade
n vlaet met m quade
at ic hier tutu ben comen
od lanu ic hebbe v ghenome
ute vromc ende talde
nde ic en mach v met valde
ouden ghi wilt heren varen
u dwinet mi gherechte mi dware
ic ic totu drughe nader gaet
at ic dus totu comen maet
n sprehen eer ghi mi onfaet
ae sprac die nadt te hia waert
i gode willecomc maeger vrie
u comt hier liggen neue me
chen u wes hede blide
oe wech hise neuen sine zide

Ende cussese an haren mant
Vi gode scone talre stont
hehi enen ghenouwe vrient
ies hebdi tegher mi vaent
ctien toch hise te hem wert
Ende nader ommer vert
ne verde die maget scone
at hedan van hare te lone
ae seide die jonk vri
uen wille hebdi gedele met mi
ies ic en conste vriuen met
ier bi eist ghesaet
at ic om arbore vare
ien ic v segghen wille oppebare
Eben van limborch ser togen lemt
die mi met gueder heren minne
Ende naede lier heren varen
a en trouwen mi wande met spare
En mach v seggen bi wat zelden
ae ic best ein gheraden
ey es leden menich dach
ies mi wel ghedanchen mach
at mi vader vaer tegher
n am dat wilt gline saghen
Ende mins sustersbeide gader
ede ons hulen min here min vad
ende mer sustersier sede
i valgeden den honden mede
m sustersvaer emmermare
ae lenghe dat wi en wilken waer
wi hebb ende vloren ic sedert
aut me sine en quam si wed
aue peur vonden wi vlieten
ae wederden wi dattii gheren
an eneghen quaden diere were
ies ons te moede was swaere
aetten quam i mi ghegaen
e limborch die ons dede verstaen
atti noch leet en es gheldt
er sedi ons te mer stont
at si mi gnaden he onthaer
ae seidi selderlee ende swaer
nde seide guede lieden mede
at hise ons gheloeuen dede
Nv bem ic comen op die vaert
te varne te gnaden waert.

Ende niet en wille wed' comen
Ic en hebbe van here vernome
Maer wet dat stone openbare
Terst dat ic ier vneme wā here
Dat ic al hier comen sal
Ende tellen v mīn ghenaden al
Ware dat sake oec bi gode
Dat vienen ier mesbode
Ontboet mi waer ic ware
Ic souder comen oppenbare
Ende vrienen met minen live
Vaert du here ende ic blive
In die prime ende in die noet
Ic wouder stoenre doede doet
Ende sage soe ware mi ghesaet wale
Dese laghen si met dare tale
Dat dat was biden daghe
Die stone seide met groten geclaghe
Her ridder nu selen mi ontfaen
God die moet v bewaren
Ende mīn behouden altoes ghesonde
Doen ontsie en haren monde
Ende si stonde op sere bedwaert
Ende ghinc te hove cameren waert
Ende mīne stoue dach ontspranc
Die jonc' stont op eer iet lanc
Ende mīn dede haren drossate halen
Ende mīn here ridders mi corter tulen
Ende mīn her willem den trouweyn
Ghi heren scuit mī wel veleyn
Mach seggen die ridder dat wi sin
Want hi niden arbore minn
Sō mōrs verloren heeft
Ende mīn men hem ghen and' en gheeft
Dat waren dats sere meldaen
Willem ant werde saen
Ende i gode jonc' dats wijsheit
Doen hiet si voller sonder beide
Dat mense hem vele bringē soude
Ende mīn here hem nemen welen woude
Ende mīn men dredt vollike
Hort van minn her hemelike
Die op stont ende hem gheveide
Die stone die mer en beide
Die proseenteerden dat ors
Ende mīn seide here ghi sit wors

Dancken dem ic gherne saghe
Ende gode stone alle daghe
Ende oec en wel ic wel varen
Ghi hebt regheen mi soe ghenaden
Die ic v ridder bliue altoes
Ende mīn v vrient al sonder laes
Doe nam hi een ors ende seide bouen
Dat hi meest horde louen
Ende bevaelt te gode alle
Dat hi se hoede van meliualle
Die jonc' seide waert v bequame
Here ic wilde gherne mwen name
Dank' ic laten v ghene weten
Hoe mīn van limborch heme ghesceten
Here nu moet v god ende here
Ontgeden ghesellen emmerme
Wat wert dat ghi henen vaert
Sine laten siste beswaert
Nu vaert die ridders sieke straten
Die jonc' heeft gelaten
Met minne vrienden dat li niet sere
Doen wanter die mens ghewaer waert
Waren here alle die heren hier
Hoe dat sijt wisten van wien sijt quamen
Doe worden si here ghenadich ghenoch
Ende mīn doet te haren termine quam
Vrachte die jonc' lōflam
Ende stone knapelen dies si
Vlijt waren diere bi
Ende mīn alder-jonc' ghesellachte
Want tusschen sine stonden birachte
Ende stone auer van gonde
Dies seldemen dat wesen sonde
Ghewelsich cō-ende dat was waer
Dat hi weert cō-daer naer
Over al spaengen lant
Ende mīn was oliuier ghenant
Van spaengen die ridders coene
Ende mīn woende metten cō-noene
Die weten wille sine auenture
Hoe dat zaete ende dat zu
Ende mīn hoe hi erst quam te houe
Hi gaf met minen orloue
Een boecke dat van hē es algheda
Want ic here te sinen vadē

Nabt arbore gladē

Nv ridt die ridder sciere straten
die de jonc heert ghebaren
In pinen ende in rouwe groet
In hem dat hare mene beslaet
Ende tlruders blust si voert quite
Ie in henen ridt met vlite
Ae hi best mach te gruchen wi
Weet die ridder en uer waert
Een na den anderen menege dach
Eer hi mensch wonder sach
Dat ie ghesaruen mene cam
Eenen tiden quam die edele ma
Nt lant van calabren ghereden
Ie ridder die met hoghen seden
Quam ten ende van enen wonde
Slae al dat god wande
I quam ane ri· rodden daer
Den hi vrigede oppenbaer
Dat lande het ware die er hi aud ane
Nie hoe dat vrouwe sin name
Ie ridderen diene wel ontfingen
Enen heere in waren dinghe
Vn calabren lant
Ie sead hier vore es ghenant
Heibar dat wert wi nv riden
Ide god moet ons in vorden laden
Twesten ende al elant
Ie sadde vragede te hant
Hi heren dat v god ghene goet
Wi hebdi rouwe in uwen moet
I gode here om ene zake
Wi wille tom ghemake
I hebben ene conincghinne
Alle dochter es mine
Ne ere ende alle mildicheit
Ouerscheit ende scamelheit
Si dies elant heeft vorren
Om mi vrouwe hier te varen
Nde es des coninc sister van auare
Dat wi wonden dat si daer nv wa
Nde vele costen moeste den lande
Dat te noemen ware scande
U meigher v seggen here weder bi
Dat elant om here die ene si
Es de grime van pecunie
Den god late sin ghescant

Ende onle hene wonne
Die die quaetheit ende on
Ie hi ane tijt die coninc ghe
Ie weert es in allen sin
Er al den lande sin ontfinghe
Y god of mi ne hinghe
Dat ware den lande ene blide ame
Ant hi sede die comine
At hi quam sl hare cam binnen
Hi dant bider conincghinnen
Iggende haren camerlinc
De weert min here die comine
De ere dat hi verbeide dede
En camerlinc nv wilt hi mede
Ad selue der comingi doen
Achtem nam die ghesoen
P sine ziele dat loghene vore
Die alle die lieden oppenbare
Ie comingi seit dit
Dat here sehue die grane bar
Si om dadin hem ontleide
Alre si wel dat hi soude doe lade
U stil menie beren heden
Si daer ome es met in vesteden
I lant van calabren ouaren
Si daer weert willen vi sien
Min her hi dien die sere
Derde sade hi anden here
Ie wille oec mede d wi varen
Si oec mocht sde come ouare
Hem soude vouwen dat hit sede
Si dat hi mi in ielizen leide
Ie wel gerneete vruwe brachte
Doen reden si met crachte
Es si quamen daer ghenare
Weende mi mi moeder hare
Die die wel ghesede vruwe
Ie daer stont in groten rouwe
Si weende menighe herten innen
Si sede dat men mochte vinden
Od here dier al
Si en sal wesen
Arte selle vor v deghen
Ie tele pine moet dogen
E eere wilen onuerdruen
Ebdu allen gods vrienden

Dat ghi alle dit ver-nm
En ñ of iuwer-enich ſi
d' ie nie iegen meſtre
In wandelinghē ok in whē mede
Vo gheuet m te delen gde
d ore den here die m sine zde
Gheſchen was eñ al vgēk
M erben menich ane vde gak
En de riepen god ons here
M aem quiten van allen sere
D ie greue die dit d' cogñ · vri
B eriden haddē hilt daer bi
En ſeide ghi heren comes ane
En were niet goet dat met vgene
H iere vrouwen eñ lieſe vte
M en werpſē mi vier die pute
S i heues verdient daer ic sach toe
M m her h · hi wert toe
S oe erre dach vort dinc
En ſeide dies men hem wille danc
B igode her greue ghine ſegt mer w
I e sbe en quaem di daer-
D aer ghi saget m eneghē sinne
I et mē doen die comingh sinne
En dat wille v doen iuen
B eer maget ſente merien
En dies biedic v den hemelcoe
D ie grime hi antvde toe
H ridder inne hebs met te wene
H ebbet v of ghi sit cuene
W ldi worden haer-panier-
S oe ſoukket eldre dan hier
B igode h greue neme met
M aer m es leet dat hi iet
I eghen haren wille heeſtde vrouwe
A l dlemt heeſter ome rouwe
En daer omme segge dat iagene si
D orendut becorten ieghen m
O f and's moet si onſcaldich weſen
D ie grime antvde metteſen
I me hebbe wat doen met ulvē
W at m ben noch met berge gheden ege
V beret die vrouwe hets tit
M m her h · ſeide ghi sint
E en quaet vedde coleim
D ie vrouwe moet emmer sin
q uite af ghi proeuet met mi
h ort her comme ende staet bi
I cſegge dat al laghene si
d ie greue ſeide si
h em dachte met dachte
E n ghi her cō· die me wrachte
b ide quaden ladders rade
d at ghi sint comme dat es ſeide
H er greue dat v god moet hate
wildi die vrouwe quite laten
d at segt mi af wildit procuē
d ie greue begonſte te drocuen
E nde ſeide hine vochter ome met
d ie ridder ſeide wildi iet
h cō· der vrouwē vō neſſē wen
d ie cō· antwerde den heren
b i gode her ridder iaic gherne
gh me segt met m scerme
I cſegt m gueder trouwen
I cwille vonneſſe doen mier vrouwē
a f ontfaet des riddes hemdcoe
a i segt dat ghiere me en quaem toe
d' ghine vant m dene wile
I cwille wel dat men mi prise
I ch en nome spirac die greue
h et ware beter dat ic hem gaue
d en doet slach m enen crite
d an dus die quade vrouwe bleue quite
I cwille des riddes vedde ontfaen
E nde ridd' gaf hem saen
a lle die liede gheinen like
b eide arme ende rike
w eenden van blidepen al
E n baden den ridd' goet genal
d ie wel gheraecte comingh
v iel met enen bliden sinne
t en vaeten den ridder goet
d aen hiefse op die ridd' vroet
E n troestese vtermaten sere
d aen ſeide die cō· bi onsen here
w eltit wildi ten campe come
g hi here die ghi hebt ghenome
I me mach hier met langh sin
S ekes die erbore minn
I cwont wel tuit wme merge dade
h ere ic sal m bat beraden

Wnde salt v laten weten
Wselen dyns vaders eten
Ende daer salic v weten laten
Dat vader die cō sliet straten
Dyns ende al dbit mede
Nu hart wat die cō dede
Hi seide her gōne nu segt mi
Welc ridt wilt dat tesen camp si
Een cō ant wōrde die grāue sel
Ne straten sone comic met wel
Inde leven v ghetrouwe vrient
Ñ hebbe negen v verdient
Voter dagen te menegh stūc
Ñ daer ome sagic gherne wonder
Ath mē tesen camp hier naer
Es te noch ñ naer
Inde wi hier binnē semen leerden
Dat moghen wi onste bat beteren
Inde weren hede vromelike
Doen ant wōrde die cō rike
Are sine ridders vor sine barene
Nu hort seit her ridder coene
Hi hebt hier enen camp ghenomē
Inde emmer moet volcomen
Eghen den grāue van perāt
Nu hebwi hier alte hant
Die ghedraghen ouer een
Dat si den camp van v tween
Ant tesen daghe hier naer
Al ligghen ouer twee naer
Ñ des willic van v beiden
El sin ñ zeker heyden
Dan hi hermic ant wōrde twe
Den cō van cellabre twe
Igode here her comic
Dat were onghenoucsame dinc
Ondat bluen ede langhe
Die were sere mi bedwanghe
Ñ borghe en hebbic hier ghenen
Wildi mi recht hier lenen
Die wilt het beteren mighē vrouch
Igode het were onghenouch
Ondat hier ome moeten bluē
Ñ soudemē die die vrouwe vormē
Die es onrecht alte vere
Dat bluen ndm bespere
Die coem ons onrecht groet
Mer biden here die mi gebaet
Ons en bluut hier met
Die cō ant wōrde riddr beliet
Die v borghe wesen sal
Mi vrouwe en sal hebbē ghēe melual
Hebben sal al dit ghelaghe
Es het comt toren daghe
Dan si tot nu hebet gehadt
Ñ uit en mach met sin bat
Anders bluet saldich mi vrouwe
Dit seden sem minne trouwe
Its vellscheit mallen sinne
Ñ of ic storue hier binnen
Die waric mins camps mute
Ñ storue hi wat sonder ten crute
Die cō ant wōrde methen
Anders sde en mugen met geslaen
Die raddr seide dits vellscheit groet
Ñ wie sal hem hier mi noet
Are mi worpen dem wetic
Iemene sde en kinnic
Die mi hier v borghen mach
Die grāue die dit toe sach
Ñ ghine des raads mute were
Selde ten comic oppen bare
Here hi saint raddr sde goet
Nu nien dat hins selue gelo toet
Die gheloenes hē hets mi genouch
Inde methen die raddr louch
Ñ seide her graue bi gode
Dit hort vter maten rade
Dat ghi sde ghine nemt respit
Et were mi ghen beter dit
Die cō spruc den raddr ane
Hier gheloof di te beidane
Den grāue ten campe hier naer
Dan heten ouer twee naer
Op dat ghi gheldt sit
Ñ selde comen hier o mit
Dagen ane sien ēn ane scouwen
Ir ridder stepe ēn bi trouwen
Die raddr ant worde saen
Hi wilt mi alte nauwe benaē
Dat benic gheldt ēn mins gebruikt
Inne ben niet sāe smuikt.

Ofbeme daer ict om vmme
Some latict met verdinghen
In die thda blue die vrouwe
In haren woest sonder rouwe
Doen ghelouede dese dinc
Ende vort ghelouede die co-
Dlaeth houden sonde die vrouwe
In goeden payse ende sond' rowe
Dus was tusschē hem die vrede
Ender vrouwen payd mede
Doe nam die ridder orlof
Ane alle die weren met hof
Ende si sechende ene ende seiden
Dat hem gha moeste gelaiden
Die vrouwe quā te hē gegaen
Ende si si seide her ridder wel gedaē
Voor gode moet u leuende sin
Ende hebbn den rouwe min
Dlicht dat sonu onse heere
Ane mi hebbi emmermere
Een dienst wilt wael ghi vaert
Die ridd' seide omuerdaert
Ic gode vrouwe luttel zeker dies
Dat ic om gheen verlies
Een liete inne soudu dienē ghine
Ende si dies en wilt met i steene
Dienst ridder wilde sin
Vrouwe al dat ic leuen min
Ende ic hebbn nam in orlof
Ende rumde des coē hof

Nv vaert die ridd' sier verde
Die ghene dinc meer en ghinde
Aan den wechten gaen wiert
Ende wech ongheraect
Met hout ende muste heide
Dat hi die neste seide
Quam hi ghereden ane ene cruusiede
Ende sach hi ghene liede
Daer vant ene weghestrate
Ene wechte hem gherede
Dat si dine den wonde ghinc
Doe sach hi vort wael een rinc
Ghinc om een cruce van stene
Die ridd' die daer hi tallene
Sach letteren ant cruce stoen
Die hi begonste te lesene saen

Ende daer stont ghescaren ane
Dat mienen en pine te beraine
Den wech te ridene no te gaine
Want der doet ware hi wane
Ende alloes te sine ghemake
Die quame in die wreede bane

Hide die ridder hadde ghelesen
Die letteren docht hem wonder wese
Waer bi dat die wesen machte
Enghe stont hi ende dochte
Ofter rouweren binnen laghe
Ende beesten daer si hem ane ofslage
Ne wist wat seggen doe
Dem schuen seiden doe
Den wech wilde emmer vaeren
Doe soudichen doden sparen
Sone gheerde die auenturen met
Eller bender side aen met
Dat minne hi nemen mochte
Ende hi vinghe doe wonder rochte
Al tenen cruicken ende comen
Warde in hare minne hi ghenomē
Doch en benc maer een man
Ende waer bi bedie dan
Hi wille vaeren in gods ghelede
Ende waer daer in den hut seide
Die straate met bloden mode
Emmer was hi op sine hoede
Mine her h. die dat wonder
Meer peinsende menich fout
Veel meer dan .vi. goede milen
Doe sach hi corter wilen
Ene scone prayerie
Ende stad en sach hi mē
Doe pensde in sinen moet
Doe mochte hier el dan goet
Hem wandelen ende methen
Dese vier vrouwen verliesen
Ene borch die schone was
Ende druwelijch daer ict in las
Dan enich eertsche paradijs
Doch wechte hem in dare wijs
Dat met dan goet en ware
Ende verdach hi ene stare
Van vrouwen die met hoechliheden
Ter borch quemen ghereden

Die scone te ansiene waren
t ehem seluen seide die nad' tvrue
Dits emmer een stone ensconwe
De grotene alle die jonk
Es hi dancbes hem houesscelike
Echter quam ene vrouwerike
Wonder dan men ghenoechē conde
Ewane men met en vanden
Ominc mal ertenlike
Die hare comen ghelike
Adde verleesten moghē
Sceen blide ende in hoghen
Ende tierst dat si den ridder seich
Ende si hier hi· goeden dach
Ghene v god van hemelrike
Ghi moet hier ē mīn cominclike
Bliuen ghenaen wi gaet met mi
Hier hi· seide dat si
Ic vare waer gi ghelieft
Ghi hebt recht en dadīs met
Ewaer dat met dare stralen
Die heerden si weder met dre tallen
Ic comingmine seide methen
Ghi moet hier bliuen tote dien
Date dat v een ridder halt
Dat ic na beide altemale
Ethem laten v dan varen
Ende onder v tween seldi t ware
Wert sluter mergrieten vinden
Nders en torfdīs v niet gelīde
Ant het ware pine vloren
Dat wetic wel te varen
Wandic ic berechtes v walle
Aer niemc met twaen altemale
Dan willic v sīm gesellē maken
Ēn gi selt beide wel walken
Mīn her hi· die verstaet
Wel die comingmine vroet
Seide dare god vrouwe ghenade
Ic werbe gherne bi nuwen rade
Mit v cont es dat ic dole
Ic ben seker dat ict bequole
Estorue en vordacher met
Ondicke mi ware wel ghelaet
Aer slaet meer dattī nadi leest
Ende gin mi sae goeden troest ghereet

Soe hoghen vrouwe alle gin sūt
Hi opit nadi mi corter tūt
Vt eblūt te sine het van heare
Dit ic gline vblūt af ware
Ertelen quamen si mide zale
Die ghesiert was sde wale
Ilde ault den radd' dachte
Dat niement volprisē mochte
Een dieren ghestemte was die zale
Op ghemurt altemale
Ēn van linen goude ghenoert
Were in quatme wert bernt
Et groter vranken eīn munte hi
Soe wert hi vroest hier bi
Soe auer scone was dame sien
Die coningī· seide methen
Her hi· hoe behaget v hier
En es hier met anghier
Al steet ant cruce mit wout vare
Wie hier comt hi blūst vloren
Dat es om dat ic miene wille
Dat hier mi lide af stille
Ualme enich vadde cocken
Dit heerstrap dits al mīn
Ic wille v leggen mine voghedie
Isīm ghesellinnen drie
Een heet mino dam pallas
Ēn ic venus die met en was
In ghederlike were vlien
Mīn vad' was vad' vā ons dien
Onse broedre moan sien
Een heet iupiter in latin
Eptus ende pluto
Endare twee heeren alde
Iupiter es god hier bouen
Den wi liede dienen eīn louen
Eptanus es vanden ware heere
Ēn pluto es ontlien seere
Mit hes vander hellen cō·
Luto mīn broed' in ware dmc
Eest enen sone eīn vochtere drie
Soe seere en hetic liede me
Alle die die landare sine
Adus die god es vanden pine
Aect die liede soe onmachtich
Dat niemen umins en es ghedachtich

Wi weeten sde plomp datsi vwerlien
Wat dogheden ic m hem can sterken
Wm dochter heeft adwos
Cleos lanchens antrepos
Dat wat maken die
Hi pinen ende corens alle dne
Est steppen smenschen leuen
Leeo die can hem ghenen
Wat si m here ghebore brengen
Sal laten sise m allen dinghen
Sde ongeraect m cams volbringe
Jn ghenen gaeden dinghen
Sal heeft die deeo euen sone
Sdicheit sde heeft die gone
En heeft ene vrouwe ghetrouwet
Die me en weet ghehouwet
Dat sal mi al mm leuen rouwen
Iere vrouwe hoeidē moetsi trouwē
Die heeft tmdel herde vele
Die benemen alle spele
Eene heeft vore discordia
Under ghierichcheit volchter na
Een dieften eñ achter sprake
Dat al dat die liede maken
En scanden gaet dnes sint moed
Dat heeft dinght mm broeder
Ide comen van sier ere dochter
Andre es dach een deel suchter
Hi reet den draet die deo spint
Wanneer ghewonnē es een lint
En deo volbracht heeft
Sde comt lanchelis die hē gheeft
Mm leuen sde hi lanet mach
Het brinch den droeue dach
Antrepos die derde vrouwe
Hi brinct broeckheit eñ rouwe
Want si bidt den draet ontwee
Dan en mach leuen met mee
Dese doet m de meeste pme
Alse entne jonf' mme
Hebbe die liede ten dogeden bracht
Sde comt die vrouwe mz here cracht
En claecse draet ulghinder
Ontken si oer si daden m quad'
Een steruen houesse liede eñ wise
Die sluen m alder werelt prise
Dan die snodele entē dmme
Nt wout benc hier ōme
Comen woenē mz mmē jonf'
Ies sere sm m rouwen
Ät mms broed quade geslachte
S m de werelt sde vñ machte
Ñ metten lieden sde cōbeuen
Atsi mi hebben al vbeuen
Ñ maken een del met mi
Ie edel sm ende vi
Rouwe ende stramelheit
Ouesseert milcheit eñ wisheit
El helen simpelheit eñ maie
I waenen alle mait ghestate
Ñ sm vier werelt ghedreue
Mo mine ghespele heeft m gegeue
Out eñ ghestemte altemale
Dit hier leit m mine zale
Ñ vpallas gaf mi mede
Ie dat comt m dese steede
Ath vrome ende coene
Ives weet m smen doene,
Elue benc vrouwe vand mūnen
Rē ghi nout en wout belumē
Aer ic beide noch met staden
Mme wille v noch d' vroed mz vlaten
Ent hadt gheweest mm wille
Lite ware bleuen stille
Ne die jonf' van meylaen
Ie met tmde bleef benaen
Am v dat noch bid' mmen
Raet heerstap sal ghewinnē
Wer linster die ghi sdulde raet
Eeft m leet oec eñ onwaert
Dett es bi minen ghedoghe
Ant dese mint es hā te hoghe
Dā dien dat hā m steet
Ach heeft pme ende leet
U willic oec hier rādd sier
Dat ghi blijft hoghende hier
Ote dat hier comt een rādd sm
Ie vghelde sal sm
Ñ mme rādds alle beide
Mm her h. hn seide
Vrouwe t blijue hier ghine
Wes willen steet mi met cōne

ghetchen namen nemen altehant
de coninghs. bider hant
nde leddene thare cameré binné
aer hi vant mallen sinnen
coné jonf. ene partié
ladene stonden die
ushonden ap neghen há vúwé
ñ sí beual hem met trouwé
alsi des rodders wel plaghen
te jonf. die dat saghen
aren sinne hearde blide
nde ontfinghene een stride
ñ haddén met sé spel en roye
te radd die ledel te vermoye
as hi bleef in vroiden daer
llomme entome. ñ. iaer
ñ sacher meinich wond' binné
an der groter coninghinnen
aer die radd vele leerde an
u latie van den edelen man
linen ende willu saen
an Ech. doen v strien
gauuen sone van athenen
ae hi van constantinople henē
ciet eñ liet mgrieten daer
ies hem bleef dat ste swaer
ñ quam met eren moede
u moet mi helpē gad die goede
at ict alsde ghesalden moete
at vte harme duchte zaere. anē

Gaye minne
Rche mi dwinct
es die zake dat
mi dinct.
te volbringene
dit ghedichte.
dat achter weare bleuen lichte
ant ic ben sde anghestede
n daet ene die met rade
talmes stoket daer twe
naet mi sere dat ict doe
ies en dar ict laten met
ine ste dese ontlier
ñ in dart ghees sens laten
ant si es sde houeslich vtermaē
dat ict ghelaten met en can

Daer en bluet herte an
dit en benic oer allene met
wie datse met oegen siet
heeftse van naturen liet
c wondi hinghe alse een diet
die hare onghetrouwe ware
si iemen die plage met hare
te wandelne dat ic ben
oe seie heeftsi minnen sen
aer ome alsic vm há pemse
at ic minne herte vheyse
at ic en weet wat ic spreke
aer si die volcomelicke
lie doghet heeft m hare
eert ten besten wat dett ware,
ies moete hare lonē god onse he
u ende oer eminnerinne

Haer latic van her h. bluen
eñ willu vort beseruen
van Echtes van athenen
doen hi was ghescaden henē
van constantinople daer hi
ghelaten hadde de maget mi
ghiete daer ic vore af scride
daer hi met groter zerlheide
t huus wert eñ liefde daer
leie moeder sidi oppenbaer
vrouwe nv cust v wel comen
die maget hebdi mi ghenomē
et gheuen minder herten
et salv al v leuen smerten
ghelaenes weint ict v seide
at hare eneghe quaetheide
u vaert thuus met blidē sinne
die moeder seide heue minne
gh hebt onrecht alte groet
at magics dett ons de heyser ōbaet
ñ huse ons nam alse miere quamē
ñ es gheuen al sine te samen
i mochte ons lichte meer nemē
aer sde moetic im vlemen
et enen siwerde ic en sal
ae quaet sinn dat gheuen al
prelen sal vam mere andaet
ntrouuen jondf. dans sde quaet
iemen alde die v guet an

Spract dev vrouwen wagheman
Echtes woert vwoert sere
Ende seide nu ouer m duuels ere
Wildi vmins ontervinden
Dies selen cranchen loen vmden
Sim swert hi vertrouch
Aer hi den wagheman met slouch
Thoeft af dat viel op tarde
De moeder die viel op die hā vnde
Pepghi heren helpt mi saen
Ic ontsite hi mi sāl vlaen
Des grauen rotiers scoten toe
Ende wonden hē thuys nemēde
Echi-wert doen al vwoert
Wat rotiers hi ontmoet
Minch hi of slouch doet
Des hadden si den angest sdoet
Dat si vlien wat si mochten
Hem was leet dat si vachten
De moeder smeerde den sone
Ende vader dat die gone
Sy payse doe quam te lande
Sv vonret menegherande
Dese hem eer hiere quam
Sy remen en torsten make gram
Sy ach mether wandelen tuwit
Dan Cuper sieere vaester moed' kint
Dat was altoes sim naeste met
Wanneer hi dede emich quaet
Sone torsten menen callien
Sy a salden no verspien
Dan euer al moeder lene
Sy elsetem remen groet of clene
Dat sloudi hi doet sonder genade
Wat ouerdede of wat quade
Hi dede sieere vāl ende sieere moed'
En conitene niemē gemake vroed'
Hi was sdoe quaet ende sdoe ondeindich
Dat hi en was mi mens ghenadich
Sy remen ru al ded vader lant
En conike ghesien sinen tant
Doe dat m al grieben wi mentare
Dat Esly die quaetste ware
Die van moed' me weert ghebore
Die moeder wonde wel te varen
Dat vonrouche m die denouwe
Of dat rene eneghe quade vrouwe
Met heare lede vten lande
Hi dede hare doe menegha samde
En sdoe menich vnoy oppen baue
Dat pijlen te vtrechen ware
Hi hadde ducke die moed' duer
En ware dat hem vboet
Euer die seide dat hi te quade
Dade dat hi ennemer dies mene dade
D'den den lande prise
En entrede aer die vriende sine
Dan athenen die rike greue
Die sinen ouwille hadde hi ewelike
Achtenen tide bi sinen wive
Vrouwe seuen een sin wel kertine
Vare andere prinsen van den lande
Wi hebben goet menegherande
Ende sim rike vtermaten
Hadde ons god talre ghelaten
D' wi ghierne alf hadde ghenome
En ware onse sone an togeden come
Ghelic ander heren tinder
Dese ware onse vrouwe minder
Dat ons god heeft ons geplaghet
Des bem die doesste die ghi me sagt
En dogheliche torment ende vrouwe
Here seide mi hia die vrouwe
Sy ach vilieret enen riet
Die met en ware quaet
Dat wi senden ane die sone
De constantinople op trouwe
En ontbieden hare onse vonret
Weuren si en es sdoe dorp met
Si en sāl vken bi onsen rade
En sāl helpen mindē onse scade
Sien haet oec Esly met sere
Pe etelic en sāl onse ere
Ghine slen ende onse talre
En hout sieere hia negthen valte
Dese selen wit den kiesser ontbieden
Enten andren sinen lieden
Dat sijs hare broden dore hia vaen
Ime weine met vmie selen zien
Vnsen sone hier beren mede
Ende mindren sine quelieden
Die greue seide hets mi lief

God late ons comen an onse gerief
Des anders dages die grauwme
op stont met enen droeuē sinne
Riep si enen clerc tsiare
Ende dede scauuen oppenbare
Ene lettre ane die jonk:
Diere si dat op allen tiden we
Alsi echt hadde ghemaect
Ie sdoe sere ware in quade
Ats onsen here ontfarmē moete
Ñ wolleſi vn ghecaeghens boete
Atsme ontbode ende hare seide
Wondt van hare ontscheide
Ath hem proeuen moeste dat
Ies baten si hare op al dat
Alſi nemmeer meer dore hare
Achte ghedden wat sdet ware
Ach sdoe waert al bi hare comē
Ñ si haddt hem al benomen
Ende mochten sine haere gerechte
Emmermeer woudſi hare ghetē
Die dese brief was ghescauen
Dedene die grauwme gheuen
Nen cnape dien si benal
Dat hitt wale dade al
Ie cnape seide hi sdut doen
Die vaer wech die ghesiden
Te constantinople daer hi vant
Gnaeten die maget faliant
Steruonger keyserinnen
Ie sdoe hadde in allen sinnen
Ieuer dan iemen mochte
En keyser selue dochte
Alsi weert ware alre eren
Dan hi hare dade of dand here
Die ghemint was si daer
Ie bode groete oppenbaer
Ie jonk doe hire sach
Onk seide wath si mach
Truet v met getrouwē sinne
Van achenen die grauue ende grūne
Ñ senden v desen brief
Ñ bidden v alsbe lief
Ind ghi hebt hare weluarē
Ñ ſi v ghetrouwe waren
Dat ghi doet dadder in steet

Si si en moghen met haer leet
Den dach verwinnen dien si leue
Alene modi hem troest ghenen
Die die meget dat vlodet
Penſte si in haren moet
Dat set groets datſi wille
Aghet nochtan ic salt shilen
Haren coren ende haer leet
Die lettre si die op sneet
Ende las dadder in ghescreuē stoet
Ende doen shs wel was vroet
Ende si thaer selue doe
Ende wat salue vanghē toe
Die vrouwe scheet mi sdoe vele mes daē
Dach bem ch haue hier ontfanen
Dier men mi vele eren doet
Dat haddic al mins vader gaet
Een mochte vn met doē meer eren
Ende mesuaert oec des jonchere
Dat deert mi bouen al tenale
Want gaets aenmi hem wale
Dies scestu tegben mi vrient
Dat ic ben singhetrouwe vrient
Een cnape seide die wel ghedane
Die vrouwe die mi sduct ane
Te ontbedene haren sine vri
Enheues met vdient negbē mi
Dat mach elc linnen wel
Dach en wilhe hare met tefel
Wesen mwilt ghine ane gaen
Ene lettre screef si saen
Ende ontboet den jonchere
Echt dien si groet sere
Ñ bat hem dat hi quame tot hā
Want hare wonde te oppenbare
Waer in hitt hadde gelaten
Doen vaer die bode scier staten
Ñ nam orlof an die meget
Die bode voer wech onuerseget
Weder tsiere vrouwen wert
Die ere hi dede vlien ter vert
Dat vgelen ware wel sine dinc
Ñ daden die maget wel ontfinc
Die vrouwe was herde blide
Ñ siet den cnape ten selue tide
Dach te echt ghinghe

Ende gaue hem den vrede sindelinghe
De bode dede der vrouwen beheet
Ende ghinc daer Ecki ghereet
Die eere ghinc ende ontghinc
Eñ hadde sins vaders cort myc
Ghe worpen am dat hi met
En dade dat hi hem behiet
Die bode hemelde die hyme sach
Eñ ontbaet hem goeden dach
Eckì seide den bode
Ghyme vliet ic sla v doet bi gode
Ionchere dat ware mi dlaen
Hi en soude emmer wel ontfaen
Baden die van hene quamen
Want alst die vriende vernam
Weten sins hem dede groet
Hi ethen hi hem die lettren boet
Hi erst dat hi den zegel sach
Hi aesde hem wat hi mach
Dm te wetene wat er in stoet
Eñ die hit wilde hae wel gemoet
Was hi ende sde blide vā hyme
Want hi seide god daer wi mme
Ghelooven eñ heuet noch die smale
Sins met vghetten te male
Dae es noch toget an my gebaē
Inders sde cilt dat al vloren
Siere moeder sde ghinc hi
Rouwe selu nv helpt mi
Te bereidene mine vaert
Ic wille te constentinopole wt
Daer sde wille wesen
Die grauēne ant vde metesē
Ielie hem dues helpt v ghyne
Na dat ghi t met segt ī steerne
Eme moeder ic willere varen
Eñ mergheu poren sond spare
Dae helpt mi sde sterlike
Dat ic moghe eerlike
Varen alsic hebbe gheplaen
Iene eñ men salt ghyne doen
Ochta die wals hede blide
Ghyme eñ seide den selue tide
Hi aren goeden man den grane
Die hede blide was d ane
Eñ deden hem wel bereden
Ende meysemeden vele ghereden
Hi er samen ghesinde bestont hi te vaert
Te constentinopole waert
Ende reer sde langhe dat heere quā
Eñ erst dacten die keyser vnam
Dā comc ontfaen wale
Eñ sine meysemede te male
Doe ghinc hi mdie eamere bīnen
Toter iongher keyserinnen
Die iene liefelec ontfinc
Doe ghinc vort die iongelinc
Dī die magt vā limborch want
Die hi mm metter hant
Eñ groetese vriendelike
Eñ vraegde hem hoe hi mi ruke
Waenen machte ende hoe hi dade
Die maget was hem de ghestade
Ende bi gode ionchere wale
Eñ wat doen si tuwen wt alle
Mn vrowe v maed ende v vrīd
Mn si ghesont beide gad
Aes ionk god sīs ghelooft
Hi dunct dat ghi hem wel hoost
Ionk dats wel bi mīnē orloue
Wat cilt leit noch vlīte sde hoghe
Eñ cilt an mēnen ghenert
Ontsē en es an mēnen ghenert
Ontsē hem ak es swigen belt
Die es vn hebben bete tide
Dat waren sde vele goeder dade
Eñ hebbut met vem vhoē ghewage
Na van vriende no van māgē
Dat ghi ionk sculen soult
Ā mīnen vā hebbē ghewout
Hi och hopic maget wel ghestaen
Dat noch tote nv en es met gelīē
Hi en segt met dat went al
Het comt vnoch dat te habe sal
Het es pine menegherande
Den onden hont doen gaen m bande
Die es duchtic m hde sere
Hi eighen selen wi bat ionchere
Die gader sprehen met staden
Dat hi selt mi seggen ic sal v bereden
Dies ic vroeder ben dan ghi
Ende ghi selt weder riden mi.

Soe dat vn goede gheuriende bluc
me wille v met allen nz vorue
Des auons was wel ontfaen
Eds· ende grote ere ghedaen
at beghinsel es sins vrouwe
n̄ slat en̄ at bider ionk·:
n̄ oec mage wel endel wesen
v diende haue alse wit lesen
oec schelike alse hi wel gste
ant hus heare van hten oriste
ie strepe die bider maget slat
ti lettel goet drank of et
ede ionk· tore god ghenade
l heeft v bi queden rade
m vrouwe nm̄ moed· vvracht
chebbe m̄ ghepint met al dat ie mach
at te betren waer dat ict conste
y ende ok m̄ god onste
at ic m̄ trouwen vvorue
we mine eer ic storue
c loude te bliden leuen
me weluaert mo du mi gheue
n̄ anders mienen dan ghi
n̄ wilde oec ghi mogt m̄
m ghien weder· meilde dien
ies men m̄ tote nd sach phen
u ontfarme v mins tore genade
ach hopic en cust met te spade
u troest m̄ sone want an v steet
m̄ weluaren en̄ mins leet
erquete die wel heeft mesdaen
oe dat met edsches vgaen
n̄ hoe hi noch tev toget vt̄ sloude
en bereiden op dat si woude
en ontfarmes wel sere
nde peinste dese ionchere
eest m̄ vloest vter· noet
nde toe ghedaen ere groet
at ichen wel van hsten mach
ant seker· cust dat ichen sach
n minen vmoye herte ghenouwe
n̄ loeste m̄ wt swaren rouwe
ies u hem den vrient sere
oe stride si bi gode ionche
hi hebt tore m̄ vele ghedaen
n̄ menich vmoy weder staen

Dies benic v van herten vrient
oec nacht en hebdi met vlient
ne ionk· te stukene minne
ent wie soe es van uue bekinne
achtert v ver maten sere
nde dedt weare grote armere
at men tere ionk· sede
i mint dat alle de werelt vlede
oec ic radu wat ghi doet
aert ridder van prise goet
nde treet v ter eren waert
ant minne hste stere begaert
aerde vrome en̄ vtnene dus
n̄ comen in elder werelt prus
oe salic v minne sond· beghene
n̄ machstaen selc· lidehen ghenen
at ghi mi trouwen selt ghine
elc· al hebbic ghelest n sterne
at een coeman was min vad
at es steruen altenen gader
lden van edelen lieden gheboren.
ie ghi noch hier na selt horen
u proest v wel sin selke· dies
at ghi bluft mer hsten lues
chi die wel te ghemahe
was onder ionk· sprake
ere stone salic noch vvinne
ghen mer goede· minnen
et togeten en̄ met vromicheide
walten soe vullic mi gheriden
er· dogt enter eren wert
werden ionchere ic begheert
an v meer dan vā al dat leeft
f dedt grichen minne heeft
onder mins selues hoed·
n̄ minen vad· en̄ mere moed·
ien ic en sach m menegē vaut
chi seere sdete eere
oe vullic emer· mod· werden
en maeste dege ofte arden
er met was mde zale gheseten
e twee die te samē gheseten
adden saeden bliddiche
chi ghinc ten heyster vlie
ere selli weth weer bi
nd comen si

Ic claude gherne ridder vlesen
de heyser aenwerte metteren
Ionchē dat dae ic gherne
op dat ghi met en segt in sterne
igaet here nemt met
Ic wert aner maghē op dat güt gebiet
de heyser seide tiwaren dat si
Ende wie sal ridder werden mech
ere mijn enape eneye die stone
Ere vaeder moeder sone
de heyser seide dach met goede
dae sieden si met blien moede
Echi ghinc hem ghereeden
Eē eneye sonē langher beiden
Sanders daged deden si maken
Wat hem ghebrac te heren zaken
Ende wet aer wale dat
at jonk' merguere mene sat
Edich te al delher naer
Si hadde den crenstrusde goet
Om te maken ene ghemde
Wapenroc ende ghierlande
Iseen ridderscape behoert
Ē gaft echi vort
Ier van hare welantinc
Des derdes dages dien die jongelinc
Op stont ende sine ghesellen
Eer aer dae ic saf telle
Sereden si hem aerlike
Dae quam van den heyser rike
De jonk' ende hare ghespele
Iere te moede was wale
Ē van limborch die ridde smale
Ende ionchere nemt van nn
Ese panre ic wille dat ghi
Dae v proest sde ic van
Want delke drager die hefte man
De ic me sach op erenike
An zuere metten leende rike
An helen metten sterte ghesplet
Ic wille wel dat ghi t wet
At ics v van heren an
Sethen ghinc die edele man
Te messen wert en sin geselle
Eer aer dae ic sine telle
Oec hadde die heyser hē theren
xx andere jonchēren
Ende alle hoghe jonchere lond'
Ander dien bereden ghinder
Ende wandse mede ridd' make
De blide waren van dien alde
Ē quamen aer te messen wert
Te buchte om den hals elke
Ē ghingen staen side an side
Echi wert herde blide
Ē alde messe was ghedaen
Nam die heyser voert gegaen
Ē seide ghi heren nv v bereet
At ghi hier nu om tkaet
Ne hoghe ordine eē ene var
Hi lut sal dich metten hude
Te bestermen die heyleghe kerke
Ende met worden eē met wrake
Ende doe hi vare echi quam
Smen recken spare hi nam
Ē sp̄iene an sinen vaet
Doen goeden hem elken goet
Ē gaf hem enen hals slach
Ē seide tote hem v mach
Elen slach gedinchen emerme
Hi dat dogert ende ere
Dae maecht dem' ridds mede
Ade alle hi echi dede
Ē dit was ghedaen
Wt ruden die heren eten gaen
Mi her echi dede carieré
Ene dat wonde tormēren
Dat hi quame buten der stad
De nuwe ridd' hordent dat
Ende weerens vermaten blide
Ē m̄in her echi dede dien ride
Elken een ors prosenteren
Des men hē sprac vele eren
Vaeren alle ten velde wt
Toutelike eē onneruaert
Ē v gaderden vromelike
Eens hoe menich pōgis rike
Ede dier m̄in her echines
Ic wane dat mēnē en es
De me sach stoens' bortagie
Dan was m dese compaignie
De andre ridderen die dat saghe

Dae stonc dat moeten eñ wighen
wighen ten wapenen mede
Wonder dat echtes dede
Dit was omme alluc gheet
Eer hi sach die meeste naet
Aer maecti hem in die poesse
Ende warper enen van den orsse
En vroemsten die op steit was
Ende was ghecleemt dutulas
Eñ was here van reline
Tat ende lant was al sine
Als nam mijn her Echt
Iere heide blide aue es
Eñ sender van limborch d' jonc
Eñ bat here in ghierechter trouwe
Dat hi neme sijn ierste ghewin
Dat het es sijn begin
Die maget ontfinct blidelike
Eñ Echt vacht sdie vromelike
Dat alle die ghene diene slughe
Euden dat si in heuen dachten
Nemen hem proeuen dat
Jin Echt dede vore die stad
Sleiden alle moesti leuen
Eñ wouden god gratie ghewe
Ende worde van der werelt bloeme
Ende quam altoes ghelucken stoeme
Die touue vore hem ter ned druist
Dae hi meer stuit sdie hi meer vluist
Ende met willegher hant vacht vele
Ende volgede menegen in den spele
Die heden v seiden wel te vonden
Dat ine ghesiede die temporen
Dae doer vele vromscheiden
Dae daer ghesiede ender herden
Al dat doen dachter es
Adde allene echtes
Die jonc duer tot horde
Elsagede wel diere woorde
Ende sine daet nach dat
Dae quam die keyser vand stad
Ende dede op nemen die
Dae en dorste meneñ meer dor d' aue
Aer vaeren alle ter herbergie wt
Mijn her Echt dedem ter vaert
Ontwapenen eñ voer te houe waert

Mijn her Echt dede hem ter vaert
Ende daer hi al die straten vaert
Wert hi van menegher ghepruist
Ende mocten vmghere ghewruist
Doe mijn her Echt te houe quam
Euden die keyser vruem
Here sdat willecomme
Weuen eñ god gaf wt vromme
Wldi de wapenen hem teren
Sdie ghingen sine festeren
Ende eren wiene ane sach
Iemen mdie wereldt en mach
Mi alden ridder sdie goet
Ende dat men hem ere doet
Ende ome die voreheidsede
Iemē hē om sine vromscheide
Doet pinen meer om die ere
Eñ arbeide ghine ende sere
Mijn her Echt ghinc te hant
D' in die maget van limborch vant
Ende gruetese houeslelike
Ende sede god van hemelrike
Mact v gheuen ghelucken segghe
Su ende alle weghe
Eñ danct hebt uwes prouentes groet
Dat ghi v pinet was ghene noet
Aer doch verwindt in deser mede
Dae waer ic ben in wat steden
Bruicke v tere vrienden
Canden ere ende prijs ghewinnen
Her echt antwerde here
Gode same waer ic vare
Mijn lijf blijft v alsdille
Eñ nemer meer en moet ender wille
Ad onse here ghenen mi
Eder dat mi got oc arch si
Su salue varen te lende waert
Eñ wille mi sdie proeue op die veldt
Eñ aer mede in endren lenden
Dat mine vriende die mijns scande
Ghehadt hebben sdien hem
Clouen dat ic ghebetert ben
Ans mi onse here van hemelrike
Die jonc sede houeschelike
Gode here dat hout ghene
Eñ dat en vlucht niet in scrine

Ic cam v wel wtwaren
Ic wonde gh̄ hyr se vā roome wt
V blume vā liten gheuonwe
V i gode sae die ic v sonde
Ic wille varen blict gheselle
Dae wonde sē cussen an hare mōt
Si sede des en wet niet
G hyme sint nacht wōdich met
T e lonkene an ene jonc dat
G hyme hadt v erst geproeft dat
D ān gh̄ noch hebt gedaen
E n̄ dām sonde sine gherne ontfaen
E ch̄ nam orlof ane die smale
E nde men ghime eten mōe zale
H i moeste suken te dien tiden
V anen nemen des keysers site
D aer men hē grote ere an dede
E n̄ grote weerdicheden
S laden etene grime mē slapē
V ele nadren ende knapen
E nde mmn her ech̄ nam orlof
A n alle die waren mādt haf
D mergēs vp die dach ontspranc
G hine hilverbe sanc ede
S tont op die mā en sine mayslem
D ie alle heeren alle blide liede
E n̄ voeren te athenen wert toe
E nen bode senden si vore
A ne den ghime en ane die grime
E nde ontboden hem m bliden sine
D at hare sone rād quame
E nde were dalre beste hchamme
D si me wandelden mede
S me manieren en sinen zede
S mn m dogeden gekeert al
E nde loeft ist dat h̄ wōen sal
D ie vroemste van al erterihe
W at wādā of ter blidelike
D ie vorbode mes ontfien
D es en hebt ghienen waen
D ie grane was blide vande ghene
S ae waren alle die vā athenen
S i reden tegheu hem wt
G hinder wert groet gelaut
V ān temburen en vā trompē
S lieten m die mōre strompē
D ie orlle die hem reden tegheu
I me wene met dat mē mochte plege
E nighs mans liever bert
D an men sins dede mte strāt
S m moed was soe blide
E n̄ sim vader ten selven tide
D at si weenden van blisscape
S ae daden alle hare cnapen
S lemen mochte vtellen dat
D ie vonde die was mte strāt
D e grimme loeder sere
D ie wile onsen here
V anden goede dat hi hare
H adden ghedaen oppenbare
A n haren sone dien si minnt
D at sine sde vol dogeden linnt
D es was men daer ō hagen sere
T enen tide seide die here
m oed̄ beeret mi t waren
I c wille om auentuure vare
E nde om tornieren ō vremde lande
H ae magic vwinnen die scande
D at ic hier dus ligge stille
S ere te minen onwille
I c wille emmer henen vare
H et leuer semen arme t waren
D ie mi dade bluen ter
D ie moeder seide lieue nv siet
S mr gh̄ emmer wilt wegh̄e
G ad onse here ghene v zeghe
E nde wer wert wilt hemen tien
I c segt v moeder maget m gesaen
I n vrancr̄ ende meiver el
D aer es van tornieren groet spel
L ieue sone nu segt mi
E n̄ wie sal varen meth
H i gode moeder niemen met
D an sde allene alse ghi m siet
M ichiel die dat vstoet
N wert droene m hare moet
E nde seide sone gh̄ wilt vare
G ad die moet v achter waren
O ns laeth m droefheden
T ate dat ghi heert nav beden
D ae quāme die graue tue gegaen
D ie vraegede der grimmen saen

twn si soe tontralten weare
Edi seide here ic vare
Ic vrenchenke om auentiure
Ic graue seide ter gueder vre
Es hoert soe gin ierst moget
Od ghesterke v nu alre togt
Nde verdu van allen rouwe
Aten varen ter gueder tijt vrouwe
Egt waneer wildi henen varen
Ere morgen vroech twaren
Dat maet ter gueder tijt welen
Men sal v bereiden binnen desen
Altemale v behoene
Vrouwe laet staen v droenen
Chens vter maten blide
Sen bereiden we te tide
Wes hem daer toe ghebrac
Des daghes hadde groet gemac
Es hi nam orloff ouer al
Nwas in worden soe lieftal
Dat altemale thoft twaren
An sinen wille droene ware
Morgens doe die dach op ginc
Stont op die ionghelinc
Es dedem bringen sine wapē saen
Es alle lude hadde an ghedaen
Namen vader ende moeder bede
Ie droene weren vem dē gescede
Es beualne gode anden here
Es bidde hem dat hi hem bekere
Es dat hi en late nemermere
Adore colt no dore pine
Ant wide der moeder sine
Gode vrouwe nemē miet
Ant mi beual ende hiet
Ie scone wel ghemaecte smale
Ie voget bliue altemale
An mire hten waer ic vare
Es god ende here gheue hare
Hare begheren dach ende nacht
At si heeft mi of god vulbracht
An groter quaetheit d ic was in
Acht nu enen anderen sin
Edi dat si mi gheloost heeft
Dat si mi hare minne gheeft

Dat ic eneghe doget verdiene
Nu saelt goet sin te siene
Ne mi wat minne wilen cam
Ier ic ben eyghen man
Nu gheeft mi min ors hets hie
Men sal sider meer dat ghuit
Egheert ende emmer wilt
Ic wondse die v heeft gestilt
Ere van soe haghen comme
At men uwes hare ghine comme
Ant op dach edel weare
En weent mennen die ic vor hā
Oude dat gin gewout hadt seker like
Oe brachte men hē een ors rike
At men te rechte machte louen
Oe spranch in mden zadel bouen
Es bequalde te gode alle
Nu behaeden god van meswalle
Ant in rudt siere straten
Es heeft daer droene liede gelate
V rudt die naden siere verde
Die gherne ere ēs pris begheerde
Eneghen dach achter een
At in ame en sach gheen
Aer in pris an machte bewage
Ic veet bosche ende haghen
Emich berch ēs memich dal
Ec tachtem groet ongenal
At in gheen wonder en sach
Ne wel ē quam in op enen dach
Hereden m ene wstine
Aer in clene vogeline
Ongen herde memich font
Cone ende groet stont dat wont
Oe wt in pensende op ende tale
Ele om die scone smale
An umborch ēs om hā voget
Nde hoe sine heeft vhoget
Es wart hem sine hetre binnen
Oe verbliet m allen sinnen
An v iemen vtellen mochte
Ic wile in reet m desen gedochte
Uamen veghen hē tere steden
Scone magede ghereden
Ic veghen den radd ende leden
Ic nader die vol blutheden

Veer van minnen ende esch̄ met
Mettien hi noch comen siet
.xx. scone knapen ende mere
Ende weenden vtermaten seere
Ende neghen hem ende swegē stille
Die ridder die wel sinen wille
Hadde om tgepeins daer hi was ine
Pensde meer om die minne
Dan hi dede om hare mesquame
Die scone daer hi gherne af name
Twelc maecten sde blide dan sinne
Dat hem haren couwe met ghemoedē
Doe reet hi vort ende heeft vlien
Comende neghen hem mettien
.M. houesscer vrouwen wale
Die alle waren bleec eñ vale
Wenden alse dandre daden
Si leden alle den rudd̄ met scaden
Ende neghen hem sond̄ meer
Die ridder bleef alse in wad eer
In sinen ghepeins euen eens
Des en begroeten hem gheens
Ende lietse liden ongegroet
Mettien hi antmoet
.xx. vrouwe ridderen wale
Die angedaen altemale
Waren ende bedroeuet seere
Eñ noch leden si den here
Eñ hi lietse alle liden
Die minne hilten tien riden
In ghepeinse dat hi met
En achtr op die hi daer liden siet
Eñ die si alle leden waren
Want een knecht na hē generē
Dat een mager hongerich pert
Alse een die saen na vert
Eñ nierst dat hi den ridd̄ sach
Ontboet hi hem groeten dach
Die ridd̄ en hoeres met
Want die minne hem en liet
Die knecht seide here waer bi
Ende sprect met neghen mi
Wat hebbic tegen v misdaden
Dat hi selt selken ontmaeten saden
Daer ghi mi tegen selt sprekē moetē
Doe dorperlic sal hi v groeten

Dat duchtic vtermaten seere
Ende ghi sint sde scone een here
Dat mi ware vtermaten leet
Mettien hi hem ane reet
Ende groeten vriendelike
Here seit dat v van hem elke
Dat maet gheuen ghelue eñ zeghe
Daer tenen andren wech wegħe
Want ghi ontmoet hier seker like
Den duuel selue baer like
Al quader mochte man quad̄ wesen
Die ridd̄ ane sde mettelen
Al lieue knape wie es hi
Dat wat mach hi scaden mi
Ic segt v here wildi ghenen
Ontmoeten enegħe liede vare
In desen weghe dien ghi comt
Dat hebdi v ter ghevrumt
Dat ghi se niet ontmoecet
Dat lietse liden ongegroetet
Ende alse ghi mi dadet
Doe wanende dat ghise vlimet
Eñ saec es hare couwe segroet
Si wonden alle sin wet
Eñ si hadden ter ghenaden
Dien dat si waren ontladen
Van der groter swaren pinen
Die hem sal haer lenen staen
Achtem sint al edel liede
Hets ene dwerue mensmede
Here eñ mach v segghen tin
Die ridder die hier volget mi
Es here van desen wonde
Daer naecte nemen in riden saude
Minnen wel sine affare
Des die vreeselikeste oppenbare
Die mine ridders name antfinc
Des keyser na comic
In dese werelt dien hi ontlief
Mine laet met vreden geduren met
Die grote heren van desen lande
Voert hem pine ende scande
Die arme volc slaet hi dwer
En riden dien hi pine groet
Ibrunct hier in desen wonde
Daer si pine menich vonde

Doghen moeten ende verdraet
Sine moghen anders eten niet
dan fonteyne ende broet
Sine sijn nā vaen hongheren doet
Ghi saget die heren ende vrouwen
al daer comen sere met rouwen
want hi heeft se dats waer
ghi leuen ghehauden menich iaer
Ende nu doet hise ene varen
dat sijt selen hebben twaren
dobbel vinay ende prime
Eist twee wijf steet hē daages te sine
Ghi gheselt met starken riemen
hen es mate werelt miemen
te ene saghe hare barmen
em en sands herte sere ontfremt
me moghē ene wijf spreken met
prauen si ende wise hijs ret
Si moesten endelec besteruen
moeten si eenwelike deruen
dat den gruwelicken tyrā
here mat seit oec datten wan
Een groet diwerch ene een wijf
Ic wane hem en es sijn lijf
herder vele dan een steen
al waer hi ghedauen in tween
Een slacht bleue meerre nochtan
dan ene ghe tiwee ander man
hier bi es hi sere ontdadich
Ende alten lieden onghenadich
here daer bi redic v wel
dat ghi sault den tyrā fel
Ende vaert ene andre strate
dan hem comt v ghene baete
Doen her Eijf dat vlwer
Pentdu mi simen moet
ane desen eist vgraden quaet
Ic sde mieneghe ondaet
heeft ghedaen sde groten here
si hac sandic hem ontheren
In bleue vore hem doet
Ochtan dore ghene naet
En salic sauwen dese straten
Och hebbic hemer dat ic late
Eer lic vore hem mijn lijf
Een wat soude segghen dat sode wijf
Die ic mijn ne dore alle die leuen
dat ic dore talle woude begheuē
den wech dien ic hebbe begonnē
als mi god onse here onnen
dae nam hi orlof anden knechte
Ic sede here ghi hebt onrecht
dat ghi met en haet na raet
al couter v ane quaet
dan sal te rechte mēne claghē
ghi moghet noch v lijf ontdraghē
Wat sauwen nuwe doet
die ridder sede dore ghene naet
En liet mine sonde voer varen
God moet v bewaren
Si radde dat wetic wel dine gaet
Maer gad handu ic maet
Endelike vort riden
here mi ende tallen riden
Got v haeden onse here
ghi ontfermt mi here sere
Die nuwe nod van athenen
Doer emmer vorwert henen
den wech dien hi hadde bestaen
Mere was hi sonder waen
dae ontmoeten comen ghereden
Een ridder met ouermoedicheden
Rauende ghelijc enen barlibaen
Ende hi hiet versien saen
den ridder die hem quam tegē
den riep die ontsiende tegē
Segt vilem wenen comdi
Ende hac corredi tegē mi
Comen hier mijn forcest
dae helpe mi die heylege gheest
ghi moetet ontgheldē metter balge
Elmighe mi lichter ande galghe
dan ic mi v liete ontrupen
ghine moghet mi met ontslupen
dan dandre hebben ghedaen
ghi moet met mi comē ghemē
Si sla v here te doet
Iest of ghi wilt die minste noet
den vāde tween moet ēn ende wesē
Elc ontwīde metten
Igode her redd dat wet wel
al waer di noch enilde fel.

Jnne geuet v wt minnen coluie met
Een haer dat gin mi quite liet
Jc wille calen gieren
alle die vromven goed dieren
die ic ontmoete metre straten
Jnen magic met langh laten
Jc en moet v dlijf corten
doe ginc in dors met spoen ijnte
dpe echtes die sinns ghierde
ende vromelike ghebeerde
dat wondaren mochte elc mesche
die nad roet-r-ors dem wensche
ende hoghen wel enen voet
dan echi was ende nach alldegoet
en liet ferrant die nad morent
die felike die was m al dlant
hi gerelecte echtes alle
pfen salt dats omroe
echi wel na blenen was
dach moesti vallend mt gras
wandi of en wonde
echi die noede sonde
angle liggen hadden wed
doe geraect dathi neder
gi echem oec ter erden lach
echi diene liggen sach
waendem wel sheten we
gi morant swet op doe
en gine echi weghen
die ieghen hem steen ongedege
m orant seide bi gode hey mi
gi in moet hier laten dlijf
dan tieac om ghene haue
echi seide eer ic v gane
een haer vore wt sine kinne
esoenen lyne hadde de daniel ine
u hoet v dem desen slaghe
wes blinen guite al v maghe
doe liet hi clivt mi beden hende
en waende echi ten tanden
laen maer dat hiere iegen douch
en salt daer hi op clouch
athi sde staut met en was
me moeste vallen mt gras
orant diene vallen sach
af enen groten soech
Ende seide wilt ene poppe
dus sere laepen oppe
doe hebbic lange genoudi gelect
echi die geheert heeft
m gecleep in sprane op
ende gaf hem enen dop
p dioest dathi struhelde ned
hi eclelic stont hi op wed
en seide wicht wat waen hi
ulin di nadi weten nv
a ghi dunct mi sem minne
hi beteert m sde steke
onen vliegen sbe biten
esal v renen slage sde smite
at ghi v sluten selt laten
an zwlic varen mere straten
doe vtwech hi dat swt
at menegh maer was vpt
en weenden toten halse slaen
echi sprane besiten saen
en liet liden den slach m ende
echi die sinns begheerde
hi eelt sinn swt verhene
en hem noch ene slach ghegene
athi anerecht viel mt sant
en echi sprane altehant
otem ende na he clivt
athi steke begheert
morant swet op al mi ontmoete
en seide du daets alle de vroete
athi neames mi mi swerd
at menegh maer es wert
et sneede wlant
en es minnminc ghenant
et voerde wedege die ene
hi sonde te vele hebben te wene
let m sonde ontkueren
doe waende me ter selver bren
echen sinnsten saeten twe
echi ontmoeten doe
et mmmige op choest bone
athe de hsienen heest toe clone
doe sondi choest maer dat beliden
swt stoet ten selven tiden
en gerechene bouen toere
at hilde hem sneet al tore

B. N.

Ende cauene met ontiuee
E, dsi seide dese v ier wee
h ridder slegt dier vliegen bete
I me wane met diev nachsmete
S elken sleeg en soudn deren
W at eist maech v sceren
M et mi mule colpersoen
S u moet nuwen ende doen
M alde en wouts met
E dsi diene comen siet
h ief dwt en heeste gemaect
b one op choet en heeft he gemaect
E ne grote wonde tere snede
I en slach was sde sw mede
E ch plattelinge wel op eerde
E dsi dio sims gheerde
S ranc he vloghs opten lichame
M et grant seide ouer mi duuels name
E s te mine wel groten scande
E nic uv comen te mins hande
S ae menich vnoy sde menege tore
I t wonnen hedden dese te voren
S u spelen die kinder met mi
E dsi seide ic rade dat ghi
V p gheest ende mi geneme
S ae es nwes genade vort ane
M orant die v woenden waent
E nde si dat ghi vmaent
A t ic ben verwonnen
D n es ridder ond der sinne
I waert dat hi v te helpen quame
A t ichen ontlage m duuels name
I gt van minnen sterken leden
D e waendi met sterchede
h em ontworstele mi lyme gde
D us laghen si sde lange stonde
A lsi beide sde moede waren
D at een kint van vi iaren
I ouden den vroemste vande riveen
D ebben gheslaghen af die been
) laghen si ene langhe wile
M t rant tegane ene mile
D e wt hi pensende om die smale
I e sine ste heeft te male
h e dat sme hiet vrome wesen
E nde hi wert binnen desen
S ae wel gemit daedn op sprane
D ies mochti weten des seend dane
E nde maectem den hals al vlaet
M orant hi ontsach die doet
I ochtam en wondi bidde met
G henade wat sae sims gelaet
D ie ontsach al verseet
D e hief hi dwt willichlike
E n slouchene sde vromelike
D at hem choest vanden buhe sprane
E dsi seide dese groten dane
D aer hebben god here
I e mi hebt behouden tare ere
M m hi edsi heeft geleden
O ulanghe sde siet hi gereden
G heliic den duuel vter hellen
d e enich siere ghesellen
E nen ridder comen die riep seere
V lem bi gode onsen here
h et moet hier an vlenen gaen
W at hebdi mi nen broed gedaen
D ie here es van desen wonde
S egt of ic v weder honde
v idic v dare dsi dit spere
E dsi die ghenen ghere
S ims te wachtene heede te voet
G reep dat ors dat bi he stoet
E crant dat morants was
E n springher op alsiet las
E nde seide ridder wat souch
W at wildi hebben van mi
D ie ridder seide ic segt v
I c wille ghi mi berecht nv
W aer mijn broed es ghenare
I en ic sde seere honde mel bare
E dsi seide en eist mer el
D e vaert met goede soe doedi wel
A er leit die binne en d choet
G hi moget wel kinne hets sde groet
I t was sim ors en dit sim swaert
I st iet el dat ghi begheert
A t segt die wile ies willich be
I en ridd hief de die sen
E n bi gode quaet glotoen
S u moet nuwen ende doen

Ghi helt minnen broed' doet
ende houter met v steren groet
t waren ende god ghi mocter bewepe
het ic late op v loepen
Die liet loepen die rad' doene
echi heeft she vele te doene
god en sta hem in striden
t erste hadden sere vladen
der hi mocte sere af was
u es sin broeder brodas
p hem come mogelike
ter quam gheseden ghelike
p echin diene liden
iet tieuen hem besiten
n hiet minminge tgoede hó
n slouch den rad' en sin pt
at vore hem viel int gras
ae was geriect brodas
ath liggende s' ómachst bleef
chi die dede wonde heeft
prince van den orsse mit sant
n ontwapenden alte hant
n lieten liggen ties hi bequa
ae hi was bedmen en vnam
ath ongewapent was
at ghenade brodas
n seide slide rad' hebt mins gena
hi hebt mi gedaen grote scande
hi hebe minnen broed' doet
selmen bracht in groter noet
ore gods wille ontfaet m
nde sent mi vere of hi
c vare gherne liene here
chi seide imme custe v nemere
c wille oec dat mede vare
e rads ende vrouwen thare
e ic ontmoete heren eer
minde sae groet seer
brodas seide here dat si
aden wi totem willen wi
selen hde blide wesen
hi hebcse van der doet genesen
emermeer en ware si ontgaen
ere en hadde dat gedaen
chi-seide ic vare mede
oe loeden si ter selver stede

Morante op sin paert
nde voerden ten casteele wt
v ridr echi ende brodas
ter borch die brodas ibroeder was
et was amont eer sie quamen
ae die vander borch vnamen
at morant hi here was doet
reuen si som blisep groet
nde som leuende met rouwen
die riddren ende vrouwen
ie daer sivaer gheuengé sine
reuen blisep vtermaten
n vielen ten voete echi alle
ie blide was van den genade
brodas sede ghi heren
n ghi vrouwen eer ghi keren
o varen met mi
aer ons ghebiet dze rad' vri
sleden dat sint ghi ne deden
echi sede doe met striden
oe vaert mi alle tote athenen
ae ghi rechts moghet hienen
n groet mi den grene ende grune
n doet hen vlieten met sinne
ae dat wi hebben gewarc
n dese heren etwaren
n hoe ic slaet van v gheloft
n daer nu en bet ghene stont
hme vaert te constantinople wi
n vlaet wel minne waert
hi vint metten kepser daer
te jonk' dat es waer
e ic minne vore alle die leue
n hoet margriete dier selen ghe
an minnen telue-V-groeten
ridder dit selbi doen moeten
echerlec dat segghic v nv
n segt heure hoet tuisten mi en v
gelen es bidde v sere
nde uwen broed' den sellen he
er bidde v hire eren telue
ese vrouwen en dese jonk' ine
at silde mi groeten sonder lmghe
sleiden here mi waren amighen
i selent doen ghierne
n daes en staet ouc met tonbne

Brodas die ridder coene
heeft wel gheloost te doene
een nacht bleef ecki daer
mergens doe die dach was claer
stont op ecki blidelike
en nam orlof honestelike
ne alle die ere vrauen
en voer wech sonder spare
alte in een wonde waert
lidelijc ende onverfaert
ensiende om die scone smale
ie sine herte heeft te male
ene hilt van herten blide
rodas die bem der side
ie ridds die knape ende vrauwe
nae magede die met rouwen
aren uit hadden leden
hereiden hem met blitheden
oeren te griechen waert
u latic steken van haer vaert
n seggu van ecki doert
ien de minne sere cort
n veet berch ende dal
ode in hem alwes bevaal
oe lanche veer die ridd coene
ath een maghens vore noene
uam in enen stone vgier
n midden stont ene eglentier
onen ene stone fonteyne
ondre al die stonden reyne
usen her ware in te svaer
ie fonteyne was aer sde claer
at wonder te seggen ware
ie ridder penisde eer ic vort vare
llic mi hier een luttel rusten
et mochte elken mese lusten
e rustene in allde stone stede
ibeete neder ende dede
m ore peilsten gresen met gras
ghine liggen eilaf las
lepen onder ghenen eglentier
n gheen ouer stone vergier
ach ende slep tote middaghe
oe sijnne daer mi gten gedlage
ne meer wijf doe sine seghen
ieten si steken haer claghen
een sede ter ander ghesellinne
ie vroemste ridder dien ic inne
er ende slaept mit vergier
andre sede wenen quam hi hier
ets ecki van athenen
ie dinc sede hi vaert henen
n tor nope in vremdicheit
at niet hem die sinnerlike
gnete des edels sproghen lant
an limborch die hi te minne
n die hi te vrouwe hadde gecregen
aer sijn moeder was daer tegen
aer sine met verwachte
ost nachten haer ghesladite
hetint also wel alle doe
me hadden met geleit toe
erste sede nu segt mi
ne wenen quam die maget in
en limborch tote athenen
n es limborch met vore henen
aer en trouwen dat es waer
er angen alle quam si daer
n heeft daer menich leet ontfaen
are desen ridder wel ghedaen
ecki die daer lach int gras
oe vast hi i slape met en was
ien hoerde haer trie
n vilwet herde wale
oe hiet hi claet op ter vaert
ie meer wijf worden vnaert
nden vlien doen sede hi
hi vrouwe en vliet met vā mi
aer segt mi dat v god lone
e die wel gheraede scone
aer ghi af sprect te voren
an haghen ghesladite geboren
oen sede dat een meer wijf
at nemic sculd op mijn lijf
at vam limborch die goede sproete
ie es van ghesladite haghe
e hene vader sijn wijf haer moed
hem ric haer goede broeder
aerde sdelen dochter lande
n doget pine menegh ende
n ic seggu lutteken goet
at ghi mi te bat gheraden moet.

Ghi vaert te vranckenrike waert
om dat ghi tormierens ghheert
onder weghen seldi ontmoete'
Enen knecht die sal v groeten
En sal v vraghen of ghi iet vnaet
Inden weghe daenen ghi ghaet
Van enen ridd' die van limborch was
En her hemmic hiete oppenbare
Dem sal hi v voert doen vstaen
Hoe die jonf' van meylaen
Hi eest enen sone van heme
Die tusscē sīn scondē bracht-i-sarme
Van gonde nu es si ghehuwet
Dies liare herte sere beruwet
Want hare man wilt thint doede
Hoe sal hi wāt memē cōne vbloede
In campe ende daer bi
Doeten soudien die vrūwe vri
Hemmic sīm vad' der maget broed'
Die she sere haet v moeder
Enne ghi mint vor al dat leeft
Est dat v god gratie gheeft
Hoe modi heren metten ghi saen
Ute meylaen den camp doen
Van thint dies moye gi mint
En segt dat nuwen vriendē thint
Hestont soe hebdi wel vdient
Dat margriete si v vrient
Nu blift te gode wi moeten scede
Onse here god moetu gheleden

Dus vaeren die meer wif wegē
Echi dien god gheue seghe
Dat op sīm ors een voer sier strate
Pensende sere vtermaten
Van dat hem dat mer wif seide
Heneghen boschen menege heide
Voer hi ende memch lemt
Enen tide voer hi daer hi vant
Ene scone wide valeye
Scone groyende alse m meye
Dwoer was scone ende claer
Gethen she versach hi daer
Ene scone fonteine springhē
Hogher dan hi mochte vlinghē
Daer stont hi open sach
Hethē haerdi groer hemde gelach

Hi quam opten berch comen
Den stouten ridder entē vromē
Hi verderfde dit heide sere
Helsem selven seidi god hē
Wat mach dit wesen
Hoe vhaerdi binnen desen
Dat ū gewapende ridds gheme
Enē mēne maget dies si hē scame
Mochten vtermaten sere
Echi diē umghē here
Ontfarmde dat hi dit toe sach
Hoe menegen swaren slach
Hauen si hare beide
Die maget die in desen leide
Wad riep ontfarmeliche
God here van hemelrike
Wat hebbic misdaen iegē v
Dat ghi mi hebt geleidert nv
Den swaersten vrammen die leue
Hi hebben minen broed' vdienen
Enē minen vad' geslegen doet
Echi heds iāmergoet
Heidese ghi here dat dwaet stake
Wildi dus dese maget mesmake
Waren ghi doet dorpheide
Die een ridder hi seide
Dies vragen wi v here
Omt v dat wi hi'a doen ōnere
Hoe comt ende nemes recht
Iettemeer dem dri enē knechte
En lieten wens nv vaert mē straten
Hoe machte mi wel die maget haten
Die mi mi liste es comingemme
Pensde echi m sinen sinne
Hander se van mi dus saden
Hout ghi heren ghi moet beden
Weren ghime ontvoertse mi met
Ic dit doen radd' siet
Heidi gheselle laetse hē hebben
Ic slongen eer toten rebben
Praecd. and' eer icse hem liete
Wel est recht dat hi mi smete
Siere groter sotter mē
Heidi dat ichen antsie
Eneē ene quade not
Echi seide gi siit sot

B. IV

Dat ghi v sinins onderwint
Waendi dat ic ben een kint
Ghi moet hier die jonf latē
Soe mochten wi ons sere hatē
Lieten wise dore ene bede
Soe hoet v dan echi seide
Dat si doen quamē te samē
Een en darf hē niet scamē
Soe sere heeft hine ontmoet
Ē soe anxtelike ghegroet
Den iersten stachi dat op derde
Met allen viel met sinen pde
Soe sere dat hē sin arm brac
Ē echi diene sach liggē sprac
Mi dunct ghi seltse mi laten
Dat salic te minen ō baten
Dander seide dan salic niet
Mettien hi toe loepen siet
Dors ē liep echi ane
Ē begonste sere te slane
Opten scilt [illegible] swde
Dwalsch [illegible] geberde
Soe vrom[illegible] wond es
Doen seide min her echi.
Twaren ridd hens gheen spel
Dunct mi herde wel
Ghi dunct mi een fel ghebuer
Ghi maect mi vele jonf suer
Nu eist tut dat ic mi were
Ē tuwert and sins ghebere
Doe hief hi tswt met beidē haden
Ē slouchen dore toten tanden
Doen viel hi ter erden doet
Doe hadde die and anxt groet
Ē nep here dore god genade
Ē en doet mi nēmeer te quade
Ghi en sprect niet alse een sot
Ic wille doen al v ghebot
Sprac echi. ghi segt wale
Te voeten viel hē die scone smale
Ontfermelike seitse here
God loens v ghi hebt mi gt ere
Ghedaen ende sere v troest
Ende wt pinen sere v laest
Echi hief op die maget vrie
Ende seide scone wanē quaemdi

An dese ridders an dit wout
Segt waest sonder uwe scout
Tferdriet dat si v daden
Here soe moet mi god beraden
Ai hebben langhen tut
Here ghestaen na mi respit
Min vader was een ridd here
Die mi minde herde sere
Ende voerde methē daer hi voer
Dese ridder die ons achter voer
Ē sim gheselle slougen doet
Minen vader ē daden mi noet
Om dat ic sims niet en ghide
Noch warit mi lieuer onder derde
Begrauen vele dan si
Haren wille hadden van mi
God lonu ghi hebt den ene doet
Dander die sine hande boet
Seide dore god here sent mi
Wildi verre of bi
Ē laet mi quite daer met
Echi seide ic wille ghut wet
Ghi entie jonf moet varen
Tathenen sonder sparen
Ē segt minē vad den graue
Hoe ghi van mi sciet ane
Ende van daer moen vort
Te constantinople inde port
Daer vindi ene jonf.
Dier ic dan hiten ben ghecrouwe
Metter iongher keyserinnen
Die groet mi in allen sinnen
Scone dan sprect selue mine wort
Ē waer ghi wilt rudt dan vort
Die ridd entie scone smale
Seiden si soudent doen wale
Echi nam orlof an hem
Ten woude waert daer sin sen
Drouch voerhi met bliden moede
Nu gheleiden god die goede
Ē dand. ii. voeren ongespaert
Soe si rechts mochtē tathenē waert
Die nuwe ridd van athenen
Voer bosch ē heide henen
Soe langhe dachi quā gereden
In roemenien tere steden.

Dit maect comende enen gaersoen
t ierst daden sach die beiden
S oe gelvapent comende geuaren
g voetne die knecht tvaren
E nde seide her ridder dore aulen hé
b eecht mi dore v eere
o f gin ielveren vernaemt
J nden weghe daer gin quaemt
v dn enen ridd' ielver iet
d ie her henrike van limborch hiet
J chebben gesacht menege mile
E n pine geheadt die vile
W ant mi lagen wt daetsake
d ie ic v wille cont maken
v dn meyden die rike vrouwe
d ie god quite van allen vouwe
h eeft van den ridd' sim
E en sone knapelim
s n es si mi velinghe ghehuwet
E n heeft enen vylein gheruwet
s achtem es hi dié vroemste man
d ien men mal dlant vinden can
s n wilt hi dant doden doen
d ies duvene es menich beiden
W af tusten sine scondre dronct-i telm
b racht vam gonde een cruce sim
d ies minnent elle die liede sere
s n weet wel die folle here
d at hem sim sine mage verre
E nde wilt daer ome dat ment vbere
E n wilt oer iemen verweren
d at moet sim tenden sim spere
d ies en dart menen weder staen
d doet mini vrouwe sheken gaen
S men vader af ic dan
o in te helluisene haren man
D oe min h' eelsi dit vsloet
p enste di m simen moet
s n ei stral vaer heide
d at mi eroeder niet vnis sede
J c wille dant vlossen varen
S ond' emich langer sparen
W ant ic sonde dant gisine sien
d ien knecht sadi metten
J c wille varen met vtelande
E n loesen dant iveren bende
W ant hek hebbic des knechts mage
E n leest mem men ic eer sagghe
d ant dlames vader dade
d ie knecht seide hé dor god genade
W ldi om dant vanen turen
d at moet sim ter goeder vren
S prac die knecht my here wi
d ie ridder seide dat si
S heerden beide te meylaen xit
E nde ridder ommeruert ..
S eide ten knecht die sier-gimen
S egt mi sera in gods namen
W aer willen wi varen mne
d ie knecht seide here die gisinne
W illic gaen spreken en gin selt tivene
J n ene herberghe hier-bute varen
d ie ic v hier-vinden sal
E nde it sal vernemen al
A ne mere vrouwen hare raet
E nde wat ons te doene staet
d oe voer-hi mene here ge goet
E nde ridder in wet
h em te gemake ende peyse
E n was vtermeten eyse
V hep die knecht tsiere vrouwe
d ie here was bevaen mi vouwe
W at dies anders dages wonde die gine
d en des lants doen came
d ae die gisinne de knecht sach
V ragesi he sdesi erst mach
d a sti den ridder vonden heeft
d ie cnape here emme ghecft
E n seide vrouwe nemic met
E nders sde es hier-gesaet
E n ridder comt hier met mi
d ie seit detth maeci si
d es lants ende wilt wreken
d oen cuwpa hoerde spreke
S oe wert si een deel blide
E n ontboet tien tade
d ien ridd' deden tote hà isme
d ient was herde gename
E n quam daer heymelike
d one die gesinne rike
S ach sde auer wel gedaen
S ende si th aer selmen saen

13. IV.

Oe god wilt ic weide vloest
t erst dat sint sach ane
b iden rudd' en tlant vloest
e muopa die wel gedane
S i ontfinchen heide wale
S eide doen ontfarmelike
e n hare jonk altemale
o god here van hemelrike
e n seide willecome moeti sim
d at deste deme creature
b i gode her rudder sim
d ie heeft de stone figure
W ant helpen hebbic te doene sere
o ec tamerlic vdreuen sim
a lse v geleit es her rudd' hare
d oer ane sach die rudd' sim
e n wille morgen vroen mi lant
e renstelic de hi best mach
e t mi hte sere minet
d oe tochtem dach ane sach
a nt ic hebe selerslike
g ueten sieir vriendinnen
a nden vroemite van eedrike
d oe waert hi mallen sinne
i dere dat weetic wel
S oe vblint dat hi seide
t street hier tegen ene rudd sel
v rouwe laet staen v tamer heide
n en camp dore mine lieue
d at lomme god eer ic liete
n brachte mi weder in grieue
d ic lant vallen in vdriete
m lant dat min oem te dore
I estreet ome in campe eer
h eadde genome en wa vloren
I egen hem vii ende meer
l even en hadde ghedaen
W ant bi gode onsen here
n a de weert de vraen
d es lants mage minne sere
u isten ons dat wi sint
t lant drouch me wech tien tide
g elderden ende ic hem een lant
e nte vrouwe was heide blide
t ouch dat hem gelilet sere
m i hi ersi seide vrouwe vri
y wildit sien lieue here
h oe selen wi doen dat segt mi
o e en sagedi me creature
h ere ic mach v seggen dat
e bben de overscone figure
m argen allemen vier stad
a rtict seggen oppenbare
t lant brinct d' met doeden stal
a p dat ic sim moed' ware
S oe salne met loepen tholt al
D e nadre antwode te dier tale
e n min here salne bi riden
g oede vrouwe de diet da hale
g hewapent mallen siden
i c grauwe seide dat si
d am siter ghecoect bi
e chi seide vrouwe nv segt mi
e n ic sal bewesten mi
o e die vad' van hier staet
e t minen magen mz minen liede
a er hi voer vriendinnes ret
w ilt viemen els mes bieden
e mt anders met here
d at si v selen ten steden staen
a n hi mi seide dathi sere
u aert ter herberge hets best gedae
o ngemake weare dore dat hi
a ts min man met vrieme
e re suster ene maget vri
h ilduts sere belghen heme
l oren hadde en hadde vnomen
d oe vaer die rudd' ter herberge wt
a lsi weare in grieken comen
t ote smorgens dede die dach vdaert
n die stad van athenen
S liep hi doe stont hi op ter vaert
w aert voer hise zoeken hene
e n wapen dem ongespaert
m e weten af te seggen ends met
e n ret in een bolsterkin
e thelen si hare bringen hier
d' hem gelelt wels dachi sim
e re lant dat men tede slaen
S onde daer hi comen sonde
o e weende die vrouwe menegen trae
d' wonden tote dies meels honden

Datsi quamen metten kinde
Dien si sonden doen sinē inde
Come ontspringe die dachjen claer
Die grane dede gebneden daer
Dat memen en quelme clene no gr̄
Sidde dan die hi ontboet
Doe nam hi tsinte d' moed sim
In een gulden bandelim
Dedit dragen tsiere duet wt
Die maecter die hare sere vuert
Viel m̄ omachst vñ warf
Hets wond' dat sins merbeldarf
Van gioten bitterlichen rouwe
Oo wi arme sprac die vrouwe
Dat minne clene poppe
Doet sterven alder werelt te scoppe
Gr̄ moete here sente ambrosius
Ic sal vgheuen gheloefdams
En lemt van zinnere allde groet
Doest minn lemt vter noet
Alle die liede ghemeenlike
Weenden alle ontkarmelike
Dats enē stene mochte ontfinē
Die grane die clene acht op sī herme
Soen mict reet ter vaert
Eeten simen wt waert
Enalse hi quam op der heyde
Biden bolsche dan ghereiden
En groet vier van droege houte
Iwonde dat saen vsmoute
Sine gesellen die met hē weren
Comen hoe dat hē mesbaren
Sochstem ontkarmes hē met
Wat rouwen hi daer siet
Sseide ic sal den baldaerd
Sin doen varen hinder waert
Dam athenen die vrome degne
Doe hyme sach qua hi gelegen
Vten bolsche ginnevelike
En nep hide grane nhe
Hout ic calengiere dit lant
Ic hebbe ende sine mage gemint
Hoet vlzier tegen mi
Die grane seide wat memdi
Ellt v m spele of m scerne
Wed' het es ichoede mi ghne
Ech seide raet en trouwen
Ic sal v doen leuen mz rouwe
Of ic sterue moten wille
Die grane seide bert al stille
Gr̄ hyme wet met goet mā wat gi raget
Wy aendn dat ic ben vñ sagel
Sine met gheloenes mi
Doe rechte sin spe die ridd' vri
Op ech quam hi gheuaren
D' menich doe sach clwaren
Te eetin ontwee sim spere
Ech die meren ghere
Des granen hadde geraecte wed'
Opten salt dat hi ter neder
Viel van den orsse ter eerden
Ech die vinc ten stride
Alsen die grane op rechte sonde
En ñ slouchene allde houde
Opt thoeft datin nimede beide
Stegereep ende ghereide
En ñ viel op deerde al plat
Sine vriende die sagen dat
Voeren alle ech toe
Al was hi in anxste doe
Dat was wonder clene
Doch en ghemoeti ghene
Sine wed' sahen der ghedermgen
Hi me slouchene met mmmmge
Doe diep michoet datter in loet
Die grane stoet op doet
En ñ gaf echi enen slach
Dath op tpt in ōmacht lach
Ware hi bleuen doet
Daden dronch vter noet
Er ant dat wel dmgende part
Doe death becomen waert
En ñ we die ridd' was become
En hi heeft vñomen
Doe vre vten stride ōdgen
Begonsti hde sere clagen
Ende seide god gewaldich hē
Doe bem̄ gomeert d' sche
Sin echen slouch hi weder in
Doeende m̄ simen sin
Doe hi ontsloen was soe vre
Den grane ontmoeti allde ere

Ende hief minninge alsoe heet
dat te dien slaghe sneet
En ñ gereeden op dat sel ter cure
En ñ slouchen in bellune dure
dat beneden den goedel wt gaã
de seide die ridder lofsam
tint hadden dat quite gelaten
lle die daer gewapent saten
oeren hem altemalle toe
in hier echi ghinc de
an ierst striden op die here
iemen en constem ontiere
ant sloe wien hi ghereet
eesti ene doet wonde gemaect
Hiere Jonk vrouwe eñ maghe
quamen toe met gheten gedrage
Ende gingen ten anderen toe
ie sach ierst mochte hi vloe
ñ sieten tint inden wegge
echi dien god gheue segge
am tint eñ cuilent ande mont
nde voer ter selver stont
er moeder die blide wes
de nam minn hi echi
rlof ende voer wech d' maech
me wonde met langhi bline daer
les si alle droeue waren
nde reet wech sonder spare
e vrancki sloe hi best ende
hi menegde teuchronde
nde menegh eñ tornoy vwan
de dat men den edelen man
prac al die werelt dore
iweert sloe onerwinne ter cure
de wel geraect sloe goed tiere
an seden eñ van mameren
at men mids cõx sele
an hem sprac altemale
ie cõx orlogede i normãdie
bonen allen ptien
de deedt sloe wel hi' echi
ath meergepruttes
an die andre altemale
ier laetc van hem die tale
ñ leggu die bodscap voert
d' ghi voere af hebt gehoert

Van den riddē ende vande vrouwen
die hi vloest hadde van rouwen
Hier laetc van echi staen
eñ wille v vort ane slaen
de brodas die ridd' stout
ie iegen echi vacht int wout
ñ sim geselscap voere henen
de si best mochten te achenen
ñ alli vorten grane quamen
nde voere die gruuine te samē
roeten side vromelike
nde seiden gud van hemelrike
oer v hoeden hi graue here
ñ miere vrouwen mids werelt ere
ier hier heeft ons gelint
ie vroensten ridd' die mē vint
n geuangenessen hier te sine
de riddren entese vrouwe sine
eesti vloest wt swaren sere
i slouch doer enē den vroensten he
ie mē wanic ars besaret
at mi wale mach wesen leet
ñ hier merant vanden wonde
de gheue mi god alle vronde
ende die stoute brodas
at die ridd' mijn broed was
ien slouch hi inden wonde doet
i brachti mi selven noet
at ic hem gemade bin
ie hi mi dede om dat
at ic dese ridds liet varen
ese vrouwen dese magedē clinen
ie laghen in swaren pinen
cuaen van den broeder mine
er gelouedic hē inden wonde
at ic hier totu comen sonde
ertelsch die hier comē gheuaren
nde veertellen v onse generen
Die mids dat vernoet
vingede si den ridder goet
ath here seide eñ mene lieve
ie wate die ridd' eñ hoe hi hiete
iene tote hem sende daer
wdas seide oppenbaer
rouwe ds en wene mer
ie hi was eñ hoe hi hact

Dats mi van gaeder heren leet
die graeuinne seide gheweet
Wat bekene voechi wildi wat
Ic vrouwe ic seggen dat
Sal dien dat ghi dit weten wilt
Van witten zilure was sijn sält
Daer waert in die ridd' weert
Van helen een leeu gesplickert
Een ioncfr ridder ende een sconc
Twaren dat es mijn sanc
Echtes dat weet wel
Ende sendi v ieluer el
Ic sal vrouwe bi miere trouwe
Te ostantinople tere ionkf'.
Die ic in mijnt vore alle dat leest
Terst dat ghi ons orlof gheest
Varen wi gheweet dar wert
Die graeuinne seide ter vart
Dat willic dat mangen si
En si oec soe groetse mi
Dies bidde ic v vtermaten sere
Des sullens was die here
V ter maten wel ontfaen
Smargês doe in dê dach sach op gaê
Stont op die ridd' met sinê gesinde
En si waren wech met ghemake
Te constantinople mare stad
Daer si waren ontfaen bat
Van den heysser dan ic mochte
Vtellen hoe sere ics rochte
Groet willecome hiet hijt wesen
Iodas vraegede metten esen
Sal die stone daer in
Ghesont was entie ionkf' vri
Die heysser doedê cute haer leeden
Terst dat sise sagen si seiden
Met enen monde tote here alle
Een ridd' dien god van ongevalle
Oec hoede w in hê bekert heeft
Want hets die beste die leeft
Want ane vns heeft vele eren
Vt dient ane vrouwê en ane here
Wat in tlouch doet dê quaetstê tyran
Die noit luf of ziele ghevan
Die ons sw luchtit geuaen
En si menege pine sw ontfaen

Dien doedi inden wonde
Entesen ridd' diene wiche sonde
Bleef ver vommen ende mett
En si moeste haer connen om dat
In v gheuangenesse ionk:
Met griete seide sem minê trouwe
Die ridd' es vele eren weert
Die dus achter lande vert
Helpen die mi naede sijn
Die nemen orlof die ridds sijn
Entie ionkf' altemale
Met griete seide nv vaert wale
Alaus steet mi nv mijn sin
Want mach iach dies ic wene bin
Ghijne waert nv nv dr saen otgaen
Ime hadden eren meer gedaen
Die nemen si alle orlof
Liemen en bleef daer mi hof
Sime prijsden echt sere
Sclue die heyser haer hê
Prijsdene heide menich fout
Die ionkf' dreef nv ongedout
Om hem alsi vnam
Dat hi te allue hogê loue quâ
Iodas ridt siere straten
Sijn willic varen laten
En si seggen voirt vande greuue
Van athenen die heer aue
Was vtermaten blide
Eer was tien tide
V ter matê dreue tvarê
Dat hê echt was otfaren
En ijme dede ridd' mahê
Here sein waer salic gerahê
Daer ic echt vinde
Al sdudichê zoukê ten mde
Ic moet te hê emmer varê
Die greue seide tvaren
Ic wonde wel dat gi bijsê waert
Sal dien dat ghijme te sdukê begert
In vranckrijc sdudme vinden
Woudi v soulens ond' winde
Sal bi gode van den trone
Ic soulen spreic eu ax die stone
Die weerlt dire toren vier enden
Oec agic of ic salme venden

Die wile si sloeden m̃ dese telle
Sagen si comen mde selle
Een ridd' ende ene jonf'
Die den graue sonder ronwe
Groeten van echi wegen
Alle die van der zalen sivege
Ñ lieten hē seggen sine wille
Die ridd' en swech met lāge stille
Sede here v groet met m̃
Nde met dese jonf' vri
Die beste riddre die leeft
Of die de werelt bin nē heeft
Ats v sone die ionge graue
Ñ mach v seggen waer aue
Ic tou ben gesent here
C ēñ een and' ridd' haten sere
Eare jonfrouwen vader
Ñ here gesladste algader
Ies hebbē wi bi crachte bewene
Dat wi haren broed' vdriue
Oneten quamē wi gheuare
C ēñ min geselle tivaren
Die een viome ridd' was
Ñ ont moeten heure pas
Eine jonf' vader en hā
Dat m̃ lieuer bleue weare
Dat den vad' slongē wi doet
Er mager daden wi pmegt
Dat wi slougense hde sere
Oe quā ridende m̃in hē
Sone heerde vromelike
Ñ wonde emmer die sinlike
Iosten dede ons hadde hde ouit
Sone was onnerneit
Ñ bestont ons alle beide
Men geselle opter heyde
Iouch in doet ic bat genade
Ochtem hadde swaere scade
Ebrac minen arm ontwee
Ach en dedi m̃ nēmee
M dat wi varen soude hier
Ñ vort ter magert fier
E constentinople mde stad
Ach liechi ons omme om dat
Ñ wi gelouedent hē tivaren
U behoedu god wi moetē vare

Van achenen die rike graue
Was heerde blide hier aue
Ontfinc die mager sdewel
Enten ridd' al was hi fel
Dien dach moesti bliuen daer
Sanders dages portedi vand' naer
Eue die wel hadde vstaen
Oet met echi was vgaen
Edem wel bereiden tivaren
Ñ wonde echi souhen varen
Ñ nam orlof en hē allen
God late sim dmet ten besten valle
I voerde mer hem enen knape
Ste wel bedaent ten ridd' scape
Ñ voer ten vranckī waert
Su latic sine vaert
Ñ seggu van den ridd' vort
Die vaer te oldentinople mde port
Oec daer hi die mager vant
Ñ menegen ridd' stelant
In midden hem alle sde shreechi
Ñ groete alle die ridders vri
Die bloene vand' werelt es
Ñ es geheten echi
Ñ es sgremen sine vā achenē
Clieten menege m̃ le henē
D' hi minen geselle bi louch
Dat ic selue dinc ondrouch
Des wasic vter maten blide
Doen vteldi daer tien tide
Oet met hē was vgaen
Dae mochtemē hē hoerē louē sien
Echi vter maten sere
Ñ selue die heysti here
Eide bi gode van hemelrike
Su dinct m̃ seherlike
Die vroemste ridd' vre te vore
Die mē vt gnehen wt geboren
Ond' alle remder die comic
Die alder werelt bouen ghinc
Die maget die dit hoerde tae
Nelide den heysti die
Eare dat hoerc gline tivaren
Me mochte nēmer sde wel vare
Een ontsem vele meer
Ichebbe tore hem menich seer

Veden enen anxt groet
d ach̄ loest̄ mi̇ vā der doet
d ies ic hem den van hē vrient
a l hadde der daer niet vā dient
d ae die ridder hadde gedaen
S me hoofscaps was hi̇ wel ontfaē
d ie keyser wonaste onthouden
a lle beide of si̇ wouden
S i leiden neuli̇ si̇ namē onlof
a ne alle die weren mit hof
E nde voeren wed̄ ten lande weert
S u lāc stricn van hare vaert
E nde here an enax weder
d ie heeft geneuen ie seder
d ath̄ stiet van athenen
t e vranckī waert henen
ie wereld
die vā groyt
steet. die
roese die
vten hotten
gheet.
die baeme
die geblayt
stricn. Eñ
dien mi̇ dit
gedūchte mer
die vāen
t e volmaliene en dede ene
d ie mijn liue heeft allene
a ger here doget al vā wonnē
E n es men onder der sonnē
P lage here ier te wāldene mede
E ñ lage hare wel gheraecthede
h y me moeste hare sin natuerlic biēt
S i heeft iegen mi̇ oer verdient
d at ic mijne vare al dat leeft
a chte ertrike binnen heeft
d ies sae moeste gud die goede
E nwelike mi̇ sine hoede
E nde sin moeder-onse hene vrouwe
W ānt mijn herte es here getrouwe
E nax die nā henen vaert
h ēlebeluchte vranckī waert
E nde quam sae langen tijt geuaren
D ath̄ quam tarlems geuaren
E nde vragede om ech̄ sere
E nde men berechtes den here
d ath̄ metten comene ware
v are sessoen oppenbare
t e orlogene den grane robbrechte
E nde wel met goeden rechte
a y wilda here vā dienen gaet
S oe radic wel wat ghi̇ doet
S oe vaert te stemps ridd̄ wijs
t ussen hier ende parijs
d aer hebben die lant liede noet
w ānt daer legget een cnode groet
v an mueneren die hem dagelike
s emen wat si̇ hebben op ertrike
v aert daer ende sijt haer leids mā
d modi wel wmmen ān
S i hebbent den cō-duen were
a y hi̇ heeft die stād beseten
E n̄ heeft daer te wone vele
d ath̄ m erenste of m̄ spele
h em en cām met gestaen ī stād
w ānt hi̇ es daer genoech vladen
d e grane es here wel geboren
E nde laet op des cōr-toren
S me porten open staen
s ach̄ nie en worden si̇ toe gedaē
d are alle des cōr here
d ats vranckī-ene quade mere
h er op sijn die mueneren coene
c raet v wel stont v te wone
d at ghi̇ den lieden stont m stād
d ien die mueneren vladen
H er enax pensde ī smen moet
I c wāne mi̇ ware noch alde goet
d at ic beswede die mordeneren
a lamic dus mit here geuerē
a ngepweckt ende angestreden
h ae machtic mi̇ vā manlichede
e rcomen m hadē gepweckt te vare
a f lof nam die ridd̄ vā roren
E nde voer recht te parijs waert
S oe lange baer hi̇ op die vaert
d ath̄ quam die ridder vri
n ere m̄ len stemps bi
d oe waende met pense liden
s m etten quam van besiden

Si vlieghen dapperlike
Ende riepen vromelike
Dat her ridder wy willen v spreke
Een bedi met ghi wert vorsteken
Dwaux die dat verstoet
Die penste te hems in sinen moet
Dit sim gesellen der quadien
Die hem hier houden met pinen
Doe quamen te hem alle viere
Doe seide een ridere saere
Edi ridere ofte knecht
Des willic dat ghi mi berecht
Dat gheeft ons ter vaert
Die wapene ende v paert
Ende dan segt ons wie ghi sijt
Dwaux seide te dier tijt
Dier af salic v dit gheuen
Dit hier van rechte beskreue
Dwildat in vortsen nemen
Dat sal eer hondert warf bedemen
Eer ic v ene vloe sal gheuen
Dy hebt hier dairme volc vdreue
Dat sal duuen steenden wesen
Die wenieren emmedan mechelen
Die wi doet den glotoenen
Die moet ny sinen ende doen
Doe gingen si hem alle ane
Si hi weerdem met slane
Doe crachtelic dat wond was
Dat endi sijns slages genas
En enen slouch hi doet
Endere deden he pine groet
Doe slouch hi den endren dliuc
Ouen op thoeft dat time wit
Oten stemme deer weder stoet
Swart was emmetelike goet
En derden slouch hi af ten arm
En vierden alsoe warm
Slouch hi met af sim hoeft
Dat hebben genouch gheroeft
Die gene die den arm vloes
Die al die scade die hi doe
Doe voer hi noch gesellen halen
Si brachter m cen ter talen
Die gheweperet herde wel
Als hi heeft hi deme spel

Want swaerlic voeren si he ane
Si begonstene doe sere te slane
Dat gode mochte ontfarmen
Dat hi werdem metten armen
Doe vromelic en doe met cracht
Dat hi sinen hadde die achte
Dat hemmdert tote op he dmen
Dic wane dat noit was gesien
Dat een ridder alleine vacht
Dat soe ouer groter cracht
Dand dnegingen he toe
Die twee slondi hi doe
Dat li liggende bleue doet
Die derde hadde den vonwe groet
Si waendem ontflien
Dat en mochtem met gedaen
Want hi was hem altesel
Si hei haelde den ridd tel
Si wouden oec slaen te doet
Dier dat hi die hande boet
Dat seide hi ridd hebt mins genade
Doe mocn sauwen mwe scade
Want mids gesellic es hondert
Dic waens v sere wondert
Si ieben hare ridd here
Dier mi leuen doe bliift v ere
Si doe salic beuen mi
Si mmu gesellstep ridd hi
Si doe es v groet ere ghedaet
Dat ghi bedwongen hebt dat met
Die comine van brandr en conde
Edewinghen te ghere stonde
Dwaux penste in sinen moet
Si trouwen mi es herde goet
Dat ic hoere na desen raet
Doe dien dat were quaet
Si heddic shade hier bouen
Dedi hem sinen zede vlouen
Si tedem comic met goed minen
Dechem te stramps binnen
Si eer siere corten vrienen
Was daer die mene vort gheuaren
Dat daer ghine een ridd wel gedaen
Die caboeters brachte geuaen
Die meesters vanden mordeuen
Die doe ekole hadde sien gheuaren

Van blisteren die si dreuen
Het sondem wonderen al sin leue
Die vadre was wel ontfaen
Ende cabaetse al was hi gheuaen
Die gheboet cabaetse sinen lieden
Ñ elkender sinen mayseneden
Eelke sqamen te stemps binne
Si mochten daer wel comen mz minne
Want hi sondem pays maken
Op alde ghedane zaken
Eelke neemmer weue en sonde
Ach op straten no op wonden
Die die bode te hem quam
Waren sins alle gram
Ach moesten sitten een ende
Ñ vlaeren haer zeden te same
Ñ hilden vort gestaden vrede
Alsi haer wat hier euaxe dede
Si nam orlof ende voer vort
Die paus mdie port
Aer hi dien nacht in lach
Morgens alst was dach
Want op die vadere aduenuert
Ñ voer te selden wert
Nach lach hi mden mgane
Aer hi goede herberge vant
Ende daer men hem dede vlaen
Dat eelke ware ghenaen
Van dies dages daer te voren
Des die coninc hadde toren
Ñ hilt altoes gewapent vore te stad
Achter en sloten si dm dat
Here porten en twint met
Dat heere men metten cop siet
Alle dat hier euaxe vnam
Wert hi vele maten gram
Ñ swoer bider goeder sente sophien
Hi sal eelke van dermemen
Weder hebben ofte steruen
Die en wondus nemer derue
Anders dages die hi den dach
Schone ende claer vbaren sach
Want op euaxe die schone
Hi beual hem gode van de trone
Si voer weder mt here
Dat altenen hilt wtchi ghere

Maer ten porten en dorsi met raden
Euaxe hi sach tien staden
Die porten al open staen
Ende menegen man wel gedaen
Binnen mdie porte houden
Die hem sere weren sonden
Maer dat mense beletede
Ñ hier euaxe die goede
Eet daer ghenghere te porte wt
Ise een die seere begheert
Die straten op die van binnen
Dat hi laetene noch ghewinne
Ghelue prijs ende ere
Want hi auenturt hie sere
Si voer en en scalle straet beginne
Sere weerden hem die va binnen
Ende euaxe vachte vromelike
Die dat die co van vrancke
Ende dat sente jorijs ware
Ff sente mouillis appenbare
Want hme kunde strijden met
Dat wonder dacht when siet
Eelken hem te helpen quame
Die van buten dier vnamen
Ñ daer twe menich franchoys
Die graue van vmendoys
Die minn hier herbrecht hiet
Een torent sere dacht met
Die franchoyse onde achte gheden
Was sijn aue broeder van selden
Ñ voer op euaxe slaen
Dene onclme herde saen
Ter maten bliclike
Alsi dochte vorbaer ei rike
Ñ penilde mochti desen vaen
Eelke soude wel ontgaen
Des reet hi hem swaer lic toe
Die franchoyse dreuen doe
Binnen muere die van binne
Dat mense quelike mochte winne
Die greue vem vmendoys was ere
Eelken ter porten was sdoe vere
Ende waender wel binnen vlien
Euaxe ontmoete dien
Ñ grepene biden breidel doe
Franchoyse quame daer toe

Diene hem vaste holpen houden
bi euax soe verbouden
die fransoyse ende woudē wed'
die porten warp men ter neder
m' dat mense soe vaste sloet
doe was buten blisdep groet
wat wel waest hē vgaen tien stride
En binnen droeue banderside
Mm her euax die ridd' coene
voer mit heer met sinē gersoene
En met hē die geuangē graue
hine wiste waer beten aue
Noch waer sine paerde doen
hine hadde logie no pauwelioē
m' die coninc dedene halen
En ontboeten mz houeisser tale
doe voer hi metten cō wecht
hi entie graue herbrecht
En tierst dat die cō vnam
dat die vremde ridd' quam
ontfinc hine weerdelike
Enten graue rike
doe dedemen ghind' tafelē makē
d' was gedient van allen zakē
ghenouch ente poente wale
ouer etene seide dese tale
Euax die biden cō sat
Sa dede sgrauē broed' vand' stad
dat was euax teren ghedaen
here seiti woudi anegaen
m men raet ic wane wale
dati ons goet ware te male
die vander stad hebben geuaen
Enen ridd' wel ghedaen
En es sgrauē sone vā athenē
En van daer comic henen
woudi ons here wisselen laten
den graue om hē merre batē
Souden wiere hebben aue
dan wi hebben vandē graue
hi es vtermaten vroine
hem eist dat ic soulien come
die coninc seide bi gode here
dat begherit herde sere
dat wi den riddre mochtē verigē
want hi cem striden en wighē

Ghelut enen riddre coene
hies van soe vromen doene
doe sendense enen bode in die stad
die vragede den graue dat
ofti woude weder gheuen
den ridd' die d' geuaen es bleuē
men soudem den graue wed' sendē
men soude cume enegē blid' venden
dan die graue vā sessoen was
Ende seide weder alsict las
Ech' mdes cox' here
Euax hadde groten ghere
te spreken iegē sinen here
hi liep vtermaten sere
Iegen ech' daer hine vant
En doene sach die ridd' faliant
hiet hine willecome wesen
Entie niemare liep binnē desen
dat euax al hadde verslagen
die roeuers die in stamps lagē
En daer ware peis tien tide
dies was die cō herde blide
Soe was die stoute ech' mede
Entie coninc hi dede
den graue librechte met eren
weder in die stad keren
dies si binnen blide warē
buten en was d' moed' barē
Sien priisten den vremdē he
Ende men dedem grote ere
d' soe bleef hi liggende daer
vore sessoen cippenbaer
Lectel meer dan .ii. daghe
Euax naemt i ouer draghe
Ende seide here wat liggen wi hier
Ledich en menich ridd' fier
dat men wel betren mochte
waert dat mē die stad sochte
Ech' seide hoe mochte dat sin
Si en hebbe poerte no poertkin
Sien steet besloten vaste
Si vruchten deine vā ouerlaste
En wattan lieue here
wi selense hē doen ontsien sere
Nemen wi spet en smout
Stroe ende droege hout

Ende wi maken wi vore die porte een vier
dat vreeselijc si ende ongheper
Ende wi beren wi dene porte alle
hem saels ontsien te meer die grave
Ende andre porte selen wi hen liden
alselgieren ende bestriden
Ende selensle daer ontledich maken
Ende chi seide dese saken
her euax dunct mi goet
Smargens we die dach ontloet
Soe hadde euax den gheresden
Sonder en lich langh beiden
Ende noch sonder des coē weren
dat hi euax hadde gheseten
Ende euax dedt vore die porte voeren
Ende sedent al ter auentueren
Ende chi voer bander side
Ende bestont die porte mi stride

Doe die vender stad vernamen
dat die fremsoyle quamen
hare porten alselgieren
her ontploheneē dameré
een si hem ten gemoere
dat ontmoet was onsoete
was gheslreden ysee sare
euax die here
die vachte soe vromelike
dat die coē van vrancr
ende dat meer dede die rudd ine
an welant of olivier
sie m haren leuene daden
die vaut binnen waré vladen
Ende nouwen met heē te seve
Ende mmn hi euax die here
die bander side die porte ontlac
dat was den portren angenac
Ende we si vboren was al
hadden si meere ongeual
want mmn hi euax reter dine
Ende beswerde van achter een vā vorer
die fremd hadden bestaen
hi riep hers met hem gedaen
werdn edele frem vel
mm her euax was heē te sel
den portren allt heē vel sceen
hi slouch op hem al m een
Ende doe echi vnste dat
dat hi euax was inde stad
Was hns vtermaē blide
Ende reet inde porte met mide
Ende slouch den graue hi brechte
op thoet met mmmnge te rechte
dat hem ten scoudren m voet
doe seide die ridder vroet
her graue gheest op die stad
Ende dat striden mi duchte dat
die fremd niet lagen we
reden alle binnen doe
Ende sloffierden die stad sare
Ende her euax die here
vacht boven geloeue wel
hi was den portren alte fel
want alsi wilenden vlien
thuus vōt ommoetē si methen
desen vreselijken weder stoet
want water quam i sin gemoet
doesten een let ten minsten laten
doe waende mer ander straten
die graue van sellaen ontsien
en mochtem met ghesaen
her euax was hem te bi
Ende seide hi graue gheloeues mi
hi moet nv myne geuangen wesē
die graue antwde metesen
here dat willic ghane sin
ut m die helpe mmn
Ende euax seide ghi crue doe voerde hi
ethem den graue vri
er porten vt die euax wan
Ende euax die edele man
daer met crachte dore die stad
die portren waren alle mat
hi dede stehen op die vre
des coē· teehen op een mure
erst dat dedt die coē sach
iep hi lude wat hi mach
die stad es ghelvommē mmn
ghebenedit moeten si sin
dese sonder mmn were wōnē
ethen quēt een knecht gevommē
en coē· ende seide here
heeft euax gedaen groet ere

Hi heeft v ghewonnē de stad
Ende sim ridder ic seggu dat
Ubrinct v den grauē genaen
Te orloghe es wel vgaen

Dae dese sime bodscap hadde gedaē
Quam eilax ghereden saen
E echi die comen was
Ende seide ghelooft mi das
Hier es die graue van sessoen
Dat willen wi mechem doen
Echi seide ic wille dat wi
Een leueren den cō· vri
Uex seide ter goeder vren
Ic wilt met auenturen
Dae reden si ten cō· wert
Dese hadde sere begheert
Si presenteerden hem dē graue
Dier hi blide was aue
Dae dede die cō· die stad beseete
Die voer wech sond' leeten
En louwen weert een wech aue
Si voeren met hem dē graue

Hadewijch die cō· lof saem
Dien hi weder te louvē quam
Ne finc hi die ridds eerlike
Te hem summeerden vranckī
Ant woeuers een van quadiē
Ic summeerden hem al normiēdē
Mendijs ende sam pegē mede
Ende meneghe gwede riedē
Ics dedem die cō· grote ere
Dier bi pinxten si hem sere
E dienē armen ende riken
Dat men met een anstē gelukē
An dagheden va ghenē ridds hē
Me sweden na gheen gheiven
Na ere een na prijs tonkame
Ics begonste haer prijs te game
Vranckī· ende dant al dore
Dadem ē genoudi te seggēter· core
An hē een van haren gesiene

Alle die werelt ghereide te siene
Dus sim die ridds in vranckī
Ogecten cō· loder rike
Die haers met eren plach
E ne werf op enen hart dach

Quam een eruut mdes aug· zale
Ore die heren altemale
Criep enen tornoy groet
Dat menegi menschē vloet
Ussehen cōme ende bomē
Die duutsche die ghine ere gewōne
Dauens vter maten blide
Si vragedē omden wech tē tide
Si mē seidem of sier weten woudē
Dat si henen riden soudē
An limborch doe sē togē lant
Doe penste echi alte hant
Dat es jonc meisieren vad'
Doe vtelaut euer al gader
Dat hi mit wout hadde vnome
Si hoe hi was te helpen comen
Een kinde dat haers broed' was
Dat was blide das
Dat si was van soe hogē liede
Ethien dat si hem bereden
Dat si wonden ten tornoye baē
Die cō· leueden dwaren
Si sē pacte gheldes ghenoudi
Dat wale weis haer ghenouch
Si si ghingen ridds ondsoudē
Een baetsleers die met hem wonde
Dat porrenden si ten cōme waert
Doe langhe reden si dar waert
Dat si in dennen auonde te samē
Die binnen limborch quamen

Dae die ghoge vnam dat
Dat dr vriende ridds waē inde stad
Dat vragen sonder-sparen
Wanen si ghe boren waren
Ine weet ofter ier sim
Dan dachenen die ridds sim
Die soe vromelsim ghesceten
Dat soudic herde gherne weten
Die knapen seiden ic seggu waer
Si sim alle beide van dier
Dachaermen en mochtē si met
Dan miere dochter weten iet
Die mē mi seide dat si henē were
Dien ridd' hiecht dachi vare
Een ridds bieden vriendelike
Dat si mechen hoghe rike

Des anders daghes eten comen
die ridder heuet wel vnamen
en voer dier hi echi vant
ende bat hem alte hant
va hertogen halue dacht quame
ende in ghenen anghe name
anders dages met hem eten
echi die gherne hadde ghweten
die maniere van den here
en liet hem met biden stere
aer seide dat hit gherne dade
en seers hem grote ghenade
ae heerde die ridd weder bouen
ende seide here si belouen
hem hoorde sere
en comen ghine sem mine ere
die hertoge was blide en dede gereide
ghenouch ieghen hem te volheden
anders dages quame te houe
die .ij. ridders van groten loue
entie hertoge quã hẽ ieghen
ae hi ane sach den deghen
achtem wel dacht sach ane
argrieten die wel ghedane
ie hertoghe onckincle houeschelike
oe dede die hertoginne rike
en alle hare gesellen mede
aer stone gelaet hi stoene zede
aer lant ende hare mayseniede
en soe vele hoghe liede
alle die te dien houe waren
chageden echi wel te waren
ende pemste in hem selven wale
at selue borch ende selue zale
ghenet sin en vader were
ende wa le oec oppenhare
es hertogen dochter dacht
aire weert beters mans dil in
te die hertoge anckincle wale
die heren altemale
ae die messe was ghedaen
ghinc die drossate voert gegaen
en seide here hets al bereet
ldi gaen eten hers in leet
prac die hertoge dat wi iet staen
ae quã die hertoginne ghegaen
Ende nam echi bider hant
come cnapen die men vant
tonden dier die water greue
namen water vr grauen
ae ghinc sitten die hertoginne
ende nam met ende bliden sinne
hare echi van ermenie
ende oe gheseten waren die
ghinc bi hem sitten die graue vã deue
ende bi hem sin lieue neue
ie stonte graue van ghelre
ie hertoge ende en ax gingen ebre
utten tere andre stad
en dat den ridd gedient was bat
em ie vtellen mochte
in her echi dochte
at ware alde eerlike dinc
le ofti weire een comic
want den dier mee liede ware
ant waren te voren .c. vn ware
ome pemste echi vele
ie vrouwe vrageden in spele
er om wat zaken peinsdi nv
cwaent veire es van v
at vnv pemsen doet
y here dat v god gheue goet
n vnoye v met dat ie v vraghe
di van grieken en hebdi magne
nnen athenen der stad iet
waren nine vrages varge met
echi antwerde der vrouwen
at vrouwe in mer trouwen
cmach v seggen waer in
es vraghe her ridd vri
et es leden .v. jaer
en oer mer ridd waer
at mijn here sonde vare iagen
at ic een mermer moet dage
me .ij. kanter voeren dier
een en lagic nie dier naer
at was mijn dochter een stone kint
mijn dochter seide mẽ nie sint
acsi hẽ gnetoert was in athene
es mijn sone geuaren hehen
en soucle dar vt soe hi meest mach
en een gedincken den dach

Ju dien waren dat ic henen ter
Em hem vnam dus es mi gelaet
Ende hebbe mine lendie verloren
Wilhelm rike ende wel geboren
Onse vrouwe es menegherande
Helaes si god van groten lande
Adden wi gehadt onser dochter hier
Wi hadden die maget fier-
El bestaedt hoechelike
Ne den co van vranck
Ie mere suste dochte hoeft
Weent ouse ghelucksieeft
Dore god biddic v
Ere dat ghi mi berecht nv
Egin mi griechen ter vnaemt
Fin athenen alse ghiere quaemt
An sine ghelegender lanf
Liecr maugriete bi miere trouwe
Piac echter vrouwe methen
Trouwe ic hebse daer ghesien
Iqua met ene scepe m gevare
Nde woende metten grauve tvare
An achenen nv woent si
An grieken metten heyser vri
Vrouwe nochwemen die gnechen al
Acli noch trouwen sal
An athenen den iongen grauve
Mne wane met hime waere nv ane
Addi ghelveten oppenbare
Acli ruver-lieder lemt vware
Nde van sine edelen lieden come
Ihadse nv te wive ghenomen
Nde ane hem leit huvelec groet
Ms oems com mr doct
An ermenien sine bluft hi
Amme vrouwe geloeues mi
Aede aer die grauve henen
Iblene met grauve vā athene
Ier-bi leit groet hnvelec an heme
Ie vrouwe sede alsic vueme
Ae mach sint doen wel te rechte
Ics van sine hogiien ghestechte
Chope dene si have wā houde sal
Ere dat v god ghene ghenal
Ide ghi weder comt te lande
Aer here ere menegherande

Ē nē helpt hare dat si hier come
Dae antwerde die ridder vrome
Ii gode vrouwe ghyme dunes mi
Siet bidden sagic die maget vri
Ic sloute haer doen alsoe grote ere
Alse ghi sint ok mijn here
Ochten weende die vrouwe sere
Dae seide ewax toten here
Ten hoge wat heeft meister
Mm here dat mi vrouwe saect
Ic hoge seide mi weet wat si
Flier sprechen si ende hi
M onsel-dochter die wi vlore
Wie es die ridder wel geboren
Ewax seide he wildit weten
Echi sine es hi ghesceten
Nes sgremen sone vā athene
Dochter si es dar wert henen
Aer de wi sonse herberge gelvagen
Ens met een maer dat vrie sagen
Te constantinople mere stad
Aer wert nidd ic segghu dat
Mm here ende ic beide te same
Sheysers dochter ende si die vname
Emen si ons panuren diere
Dochter die maget fiere
Waende met minne heren vā
Ende met siere moed daer si algrā
T lant minde ende hedde lief
Si was soe wetende ende soe gerief
Dat wel gherief sheysers wijf dats
Ende namense mer vrouwe geloeft m
Ende dedse met hier dochter sim
Siu woent daer die maget fijn
Ende die vi nidds worden gemaect
Gaf die ridder wel ghemaect
Mē here die wapene die hi draget
Aer bi dat sere die hoofsche maget
Dat en ceme met geleggen wale
Ic sie te desen male
Te menegen strid hier gevarene
Ies hier duct mi wel zijn
Doen hi acte die hoge goet
Heren ewax vlivet
Vluchti vtermaten sere
Ende dese god legt mi he

Vam wat gheborten sentsi daer es
Jc segt v here ghelaest nu des
Sijt dat een mate coeman
Was die vader diese wan
Ende dat sine bi athenen vloes
Dat heuet sijt ghelijt altoes
Die hertoge seide die selue coemā
Brachter nu erst vanen am
Nē seide dattsi noch leuende ware
Ende bi athenen saet van here
Die vaerse soulden mijn sone
Den god beschermē bānden came
Ende hebse beide te male vloren
Jnne een vnemē no gheboren
Vam sie met een tiuwt twaren
Warwert datti es ghenaren
Ende die vloet den here
Die hem bedroefde seere
Dare van sinē lāndren tferlies
Sere ontfarm dem dies
Ijsere here ic vnem
Ane minen here dijt quijt
Inde stad te meylaen
Ende gnuinne wel gedaen
Hadde van nuwen sone een lemt
Dat scoenste dat vore no sint
Jemeren hadde gesien se
Dat dese heren mem dē güe wee
Ende nū woude themt vberen coen
Mijn sie slouch den glocwen
Doet eū vloeste themt
Dat die moeder haddē gemint
Om dat men seide oppenbare
Dat een des vroems ridds were
Die erfenisse heuet binnen
Dae wt die hertoge in allen stimē
Vblijt om dat scone lemt
Ende seide nā dat mijn hte vsint
Doe heeft mi gedaen v here
Ane minē lāndre groten ere
Mijn ectesen ijnam in ghegaen
Een knape die het verdaen
Den hertoge dat die tornoy ware
Op ghenomen oppenbare
Om dapper dieren waremt lant
Ende nū mijn her ectsi wert te hant
Verdroest daer af herde seere
Ende nū euare die stoute here
Nv heeft men mi zale ghesē
Ectsi die hem heeft vmeten
Ten tornoye wert te vaerne
Begonst smen lieden toppenlīne
Dath te vrancrijc keren woude
Doe die hertoge sach dath sonde
Keren ende scaden vam hem
Sach here bi gode ic ben
Vghetrouwe vrient haddis te doene
Mijn lijf mijn lant hijt mijn doene
Ende oec al mijn goet bi gode
Dat staet al tuwen ghebode
Des gijn hebt hte wel vdient
Ane minē lyndre ende an mine vriē
Nū dor god of gijn wed quaemt
Dat gijn van mier dochē vernemt
Weest se dochen helpt hare
Dath te lande weder vare
Hadde si oec goets te doene
Een hare ridder coene
Jc woude vore ene d. dats w
Gherne een pont senden daer
Mijn hijt ectsi pensde toe
Grote macht hort dese lieden toe
Ende seide den hertoghe hi sonde hā
Denen sue waer si ware
Ende nū hi nam orlof met die tale
Ane alle die ware mede zale
Ende mede ane die hertoghinne
Dene met goeden sinne
Dat gode benal ende enare mede
Die voeren si wech tier steder
Ende bereiden here vaert
Wed te vrancrijc waert
Ende hertoge ende hertoghinne
Bleuen een deel vroest vā sinne
Ende ectsi banderide
Was vtermaten blide
Ende vrijgede ende hoe he behaecht
Ghelachte margriete der maget
Ende ware si bleuen miden lande
Hadde gehadt mede hemde
Vrancrijc ende ware comen ghinne
Dat meligis dat vele mine

B. V

Hi es beters weert dā mīn wijf tsīne
God moet hare verden alle pīne
Uax seide gīn sēgt waer
aden wi dit wel ghewerden daer
at wīnv hebben vernomen
et ware nv tenen ende comen
Mīn her ecfri ende sīn gesēlle
daer ic dogeden vele āne telle
uamen wedr te louvē gerēde
aer se outfinc met blitscheden
ie cō ende sīn ghesinde
iese met goeder liten minde
aer waren sī enen langē tīt
sī hadden groet wt
n tenoye m tauelronden
at die liede mēt en ogen
ie daet die h eux dede
sī ecfri emmer mede
rome en hadde den name sere
ant hi was eux here
e hauf meete alse vand somē
ie loep sāe hoghe was ghewinnen
e halen ghescouen was
at die comte alfict las
an vrandē mīne zāle
sī vele beroene tedien male
uā vore hē gaende een bode
sī seide here die machte vā gode
aet vbehouden m v ere
ere v ontbiet mīn her
ie ruke cō van arragoen
ie van sorghen en weet wat woē
ant hi es claermer van hde
u es hi m elke side
eleghen van herdenē lieden
ie hem willen dant vbieden
nde leggu here weer bi
m here heeft ene vrouwe vn
hetwont ende ceu lant maer
sī es wchter deels waer
ms heren scoē van ceelie
nde mīn vrouwe heet sibilie
u wilt die cō van arabie
men here nemen die
sī hechten beleghen mīne stad
u bidt hi v am gode dat

at gīn hem sent helpe en troest
al hi ret warden verloest
at moet bi uwer helpen sīn
oe ant vaderde die cō sīn
oe es sīne macht hare clene
achen van arabien allene
en comt houden beseten
een hi here wildut weten
es met die cō van perlī
ñ oec van damas gelocues m
ut sīn siere broedre tvee
.vii. ammirale ende mee
hebben si m here hulpe bracht
u hebben sī merc arte macht
g eueneē mīn hē de stad te vaudeau
ā lām sī hem quaet ghebuer
me moghē hem mēt wel deren
a lōc langhe dāt hebbē wat vteē
ies sent hi an v com helpe here
u slicwerken dore v ere
Doe vint die cō van vrendi
ant bōt den bode hoevesschelike
i gode verstaet mīne talē
et staet m saem mach met wa
et orloghen vten lande van en
ñ wie wonde mīn lant dāt ware
wilt cuech mere hede twaren
en cō te hulpen vechten
ec cō mī vter maten bequame
oe varen dam m godes name
ie bode seide dats ene beate
at gīn dē rādās opent die sunte
ie leghē die heydene wille strīde
oec iemen diere wille riden
ste voere m arragoene
waren mīne stucs met te dene
m here gheeft hē thout gereet
ware vter maten leet
at mīnen he goets ghebrake
heeft te diene sīne goede talē
ñ hi gheuet oec sīne mīscliche
ie āne hem comt pōt rike
m her ecfri die ghecoert
heeft dē boden wart
ede te eux sīnen ghesēle
ware m hoeue mīne helle

Dan ic hier altenen laghe
Een ruste mi van dagere daghe
Die cō. en heeft ons te doene
Emmeer varen wi tarragoene
Ende laet ons daer onsen coist winne
Gen sal ons te vorder kommen
Neer seide ghi segt waer
Ic wonde wi nv waren deer
Dae die bode sine tale
Hadde geseit te paenre wale
Dae nam hi te hans orlof
Ende vouwen rumden scoc hof
Om dathi aendachtec was ontfaen
Ebes die ridder wel ghedaen
Ende hier euay alle beide
Ghingen ten cō. ende seide
Here god moet v achter waren
Ende vort meer m dogeden sparen
Ons hebdi grote ere ghedaen
Van gode moetus loen ontfaen
Wi willen orlof nemen nv
Here later liet wesen v
Wi moeten varen m andren lande
Ghi hebt peys m uwen hande
Ende vrihe altemale
Ghi moget ons onbaren wale
Bander slue lde ligghen hier
Ende rusten die ridders sier
Soch en tormenten no en roesteren
En ligghen alle daghe ende vieren
Dies moeten wi here eder varen
God die moetu achter waren
Doe wine die cō. van vrancrike
Aen tvde den echte goedlike
Here siden meer dat ic mer en cam
Beholden daer ic am
Henouch vliese ni mi wane
Dae radic v altoes te ctane
Sa prus ende na lof te ghewinne
Dae sal v alme were minnen
Heluc ghi hebt mi ghedaen
Aer ghi v bekeert sond waen
Dehebdi enen vrient eine m
An minnen goede sae wat dat ghi
Eghecrt salic v ghenen doen
Om hier echt die beiden
En hadde van siere ghehe mer te wene
Aer euer die wene
Am vant hem een stone peert
Ende hem edeer dat goede swert
Ath sider verloes al
An enen ridder diet he stal
Dae name die ridre orlof beide
Od die si m hare ghelede
Ende voeren te arragoen waert
Erch ende dal onghespaert
Enich dorp en menege stad
Dae langhe dath vrienen dat
Ath si quamen t arragoen
Dae vragede euere die baren
En lieden waer die co. ware
Tanetwerden appenbare
Athene menich tol ghelder
Adde beleghen te vanseauer
Ende stad die vragen hi
Chter noch ier vere si
Sieden naet noch xx. mile
Rieden vort te dier wilen
Dae langhe dath tier stad quame
Erst dat siere waren si vname
Ie stad liggen vol sondere
Ies waren die hbergen diere
Och hadden si herbige goet
Rm her echt die ridd vroet
En sim gheselle vem groten loue
Ghingen tote des cōr houe
Chtes vragede den cō.
Iese herde wel ontfine
Sa soudemere woude athonde
Ie hem ghine dienen sonden
Pyreus die comic seide
Ghi heren dore v edelheide
En vstaet m arghe niet
At ic v segge mi es ghelaet
At ic ridders nemec en wille
Ie selne die hier sim liggen stille
En sien die vriende vore hi a egen
Lle daghe hem vtaghen
En latense onbestrede hie en
At soude mi meer ghi here
Eben selue een out man
Ie an striden mer en cam

Ende mynne soudemere en doen met-
ter menen nachtem hier vele siet
des doet v beste radic v
me wille nemer radds nv
chi sach op cuex doe
n seide geselle wat mer we
m here die co heeft ons ocleget
onder vorder raets gheweget
llen wi heren ten lande wed
ge quam die coninge nede
m der cameren mde zale
nde sach ghene radds gelepē wale
et dochten hare vrome radds sim
nde sede bider trouwen mmn
ese rāders wille ontbonde bade
m hier echi in sede
hi sint soe some creature
elet oer al in auenture
m lif vrouwe der vrouwen wille
m hier cuex swech al stille
ie de vrouwe ane sach
oo seit dier al vmach
u dunct mi dat swentle wif
ie pie gnetine van moed lif
ese heeft mi te minen sen
l eyghen hare soe waer ic ben
ec gelouedit te bringen mede
n te hene der vrouwen vand stede
oe heerden si ter hbagen nede
come ende claer was dat wedi
en nacht lupen si met ghemake
en en ghebrat ghene zake
en dat cuex te vele peinsde
nde sine herte te hage leide
se me ghene dies met en weet
n die isem oer es onghereet
Mergens doe die dach vclaerde
Ende hare die some somme vbaerde
tont op echi ende sim ghesellc
aer ic togeden vele ak telle
n glimgen ten muere vand stad
nde lagen hae ende wat
ie viande dede eñ hae si quame
ore poie me porte vele te same
nde soren mdelt sere
n lagen hare come eñ hā ere

Doe verlaghen die heren
are wt varen eñ haer here
ier verre van daer een bosscelkin
at dochtem hare genoech wel sin
chi sede un seken verlien
eghen bat cu seken nen
uich houde mghene batsaelge bosse
nde alle comet hare batsaelge
elen wise bestride van achte
ien van binnen sacht sim lachte
n staen si ons met m staden
e radds heerden dus beraden
n die herbge met ghemake
en en ghebrat ghene zake
an dat cuex mnde die vulve
at was hem die meeste rouwe

anders dages ter sonne op gag
Stonden op die radds die noed
ieren souden en voeren wt langhe
el ghewapent totter huut
n reden m die bosscelge houde
u moete god wonden
n hehoudense m haer ere
selent auenturen sere
ier st dat die sonne op clam
n men mdat here vuam
uamen u ammirale
are die stad bereit walle
et menegen man ect like
ae si plagen dagelike
nde soten ter stad wt m
at was dagelix hare begin
e ii radds die dit laghen
uamē wtē bosche d si m lagh
n riepen sla doer die swaden
n reden m ghene puen
n slougen menegen doet
e heydene die de naet
agen en deel van achte comē
en deel wt hare troest benome
ant si duchten dat tre nach vlen
ouden damen die quamē
es weren si congemelike sere
euex die stoute here
i vacht met hantscare sbe
uts die heydene waer omme

Ende nu ontslagens hem te mere
hi slouch menegé wonde sere
dat p die mule stert.
Alsi mi dedem pine
diene nachtens vlerecte sere
Ende ons ech die stoute hé
hier mannige aertoe gaen
diemé en mochte voré hé staen
Sulongen vele volcs doet
die sarié die te maer
dagen op hé van u here
egonste te hé wt heren
En u weerden hém zo gré cracht
Wat waendi hae sere dat vacht
die ämirael van brandd
Ende ämirael alsoe
Sa antiochié der goed stad
Siemen en ghesedu dat
Van antiochié die ämirael
Wert roed vele dan i sindael
Van ernesten dathi sach
Dat hen den rudd miene mach
Sedwingen maer ni allene
Sme gesellen upen ghemene
Dat ele vromelic vachte
Si vaer vort ende sochte
Dat im her ewaert den woene
Dies hi sal hebben te wone
Die toet eer hi vā hé steet
Die ämirael hem ghereet
Die ewaert wert vollike
Die hem weert vromelike
En u slouch hé amedeat boué
Dat alle die her sine louen
Dat p chaelt dat hé toé gordele woet
Die ämiraelachte tedel goet
Waer wi dat sin ons gheet
Dat sathenas pid die viele ghereet
Die antiochié die dat saghé
Hare here liggen vslagen
Wat li die eue vter maten
Die ghene die op die mure sitté
Soudemere en andre liede
Dagen dwond dat d gesciede
Van u rudaré gesaen
Veden some wt metten

En u beslonden die serrasine
Dat waendi hae grote pine
Dat im dat ewaert die toe sach
Dat die conigi lach
En tinne en sach den stric
Dat nemer was prem tric
Addense de heydené saen vslaget
Dat daer was grote vacht
Am den heydenen die vloen
En her ewaert die bleuen
Slouch mer sdoe groten slagé
Dat alle diene saghen
Eden dat die vroemste ware
Ander werelt oppenbare
Die conigi diene ane sach
Dat mi duct wel dat ic mach
Me rudds prisen sere
Waren tghene es i vroem hé
Die den salt van helen vaert
Die met enen arue roet
Pheuen van goude
Dach tā vdiet dat dat mé soude
Vsen den rudd mette leeuwe
En soude mer tusse n sueuwe
Miden mew hare gelike
Echen sdoe gnā grāmelike
Idende dämirael vā brādd
En wonde ewaert toe
En slouch opten salt enen sach
Dat die conigi twe sach
En ewaert nāmene om sme side
En vaerdene vten stride
Ndemt hé allé dier waré
En queemer mer m de stad geuaré
Ech die buten was
Treet altené m enē pas
P die heydene vromelike
Ie en sach man die gelike
I ragesle wed nit here
Andre soudemere sadé ghé
En goede dathi daer vonden
Och sue en onder wonden
Shem van den goede met
Ote dat ewaert quam en siet
Slué neme dach hadde ghelvōné
Siemen souts hem vanmen

B. V.

En dine marghen woude wed' comē
Of god woude her soudem vromē
Die soudemere waren blide
En deilden tgoet tien tide
En vaerdent mdie strijd
En seiden met enē mōde dat
Wi willen alle mechē varen
Iemē en soudem nv spearen
Wi hebben oer die ons leiden
Die val sim van vromicheidē
Vreden si weder in̄e
Ende die strijd met blijden sinne
Sach en̄ ouex die scame
Die wel mochten dragen avone
Vare elke mā met vromicheiden
Voeren ond' hem baden
Ver bergen mdie strijd
Die comēgē si vnam dat
En̄ ontboetse beide te hāne
Die ridds van groten māne
Voeren meiden bāde daer
Warden si appenbaer
An den co· wel ontsaen
Die co· seide ten heren saen
Sir heren sijt willecome mi
Vare ontsen hē ghi ridds vri
Daet mi mi staden ic hebs naet
Die heydene wē mi lachter gevet
Ende mine vaent wed' strijen
Dat doen die dāge die mi aneginē
Des helpt mi dore gode werch de strijd
Die wile die co· seide dat
Vā die comēgē ghegaen
Doe wi ouex swe sere ondaen
Dat sijs hadde mit siere vrouwe
Dat meinen en merke dā die vrouwe
Doe pensde die comēgē vri
Die ridd' minte mi weet wient si
En̄e sond' die mi gelubet iet
Wi wil swe ondaen alse hi mi siet
Hē ethē gevetese die heren
En̄ seide minne mādś moetē mi weren
Soch vol enden heren tuit
Dat hē mē wi hebbē vanē delut
Om die heydene die ons dunāgē
En̄ mi groter pmē vrīgen

Ende sō vaste belegen houden
Al were dat strijt dat wi woude
Wech varen vme conden
Wi me moesten wachtē die stonde
Sulu sidi hier ghi ridds stout
Die hier dienen comt hom sout
Al dagen vuit v gheets mētame
Ghi comt hier om prijs vontfane
Dat went sere wel
Onse vnoves v maec spel
Vuer ghiechten si ridd' doene
Vuet wi en hebdi tswint tedoene
Wi ghenese v omden strijt
Sijne ende willen v die strijt
Sijt ghi soudemare ende dānich mēne
Dat antvāte tederre sāle
Sit sēk wel gheraecte vrouwe
Sen mīn lijf en̄ mine trouwe
Wi selen v sere d' straten staen
Er wi v nēmen mi ontgaen
Dat bliuen miden wille wet
Naer hads oec ghere gruet
En̄ sīde vrouwe lider mere
Dat v ghelooft heeft mi he
Dient v meiden liue
Doe antvāte die vrouwe riue
Weiren die wedi ons ere groet
En̄ god laets ons sond' v noet
Vā dien en er ghi ons ontsaet
Die comēgē tedeten vaert
Ontbieden vand' strijt die here
Vare soudemere sond' heren
Dat sijs quamen mdie sāle
Dat sijs daden altemale

Doe die heren vgadert were
Seide die co· sond' spearen
Ghi heren ghi wert alle wel
Dat hier liggen die heyden fel
Die ons willen al vlaghen
En̄ ic hen tsaer mer van daghē
En̄ en̄ en̄ ghestriden niet
En̄ ghi moget quellijc iet
Ghedwenghsijne hant leids mā
Sulu lūt ons hier comen an
Ridds gedaect moets god wesen
Die v selen m allen resen

Gheleden nv dier haren maer
het stinen heide sond dereter
dae die portren vem der stad
ende toudermere vlonde dat
weren si vermeten vlide
ende leiden twe tien tide
vm ons here de willecome
weren hertim nadren vome
vnden ons dat bidde wijen
at mengen sal sim onse beghe
nege stede bi mere eren
es dus den wille mins hert
dae salde mengen buten muren
waren auenturen
ende die wijen clware
agen alle mede varen
ende here rene selen comen
m die steede die si hebbe genome
achteger dan si heren daden
n dam selen si mer staden
em echter comen op he slaen
n dam sal mm he siten
ie porte ondaen en vte ride
n selense dus tallen siden
elaren va achē en vem vare
n brechen heare steire dore
n stoffieren se crachtelike
p dat ghint raet ghemechtike
Gecht dier wel vlaet
Seide dese raet is goet
aet sien wie sal mer cnare vare
dae leiden vele dier waren
ie ghine ere en pris ghewone
wijlen margh ban somen
ren en varen mede
di heren vter stede
ere was v. wale
mm hecht die heer tale
el bequem was hare blide
n doe saet die raet tien tide
echt bleef simons te hane
nde nad van gode en lan
nen sieke noesten moed hit
ie doe stere mer heren mint
ie comingi hine machte gebuet
mne wichte bi naturen
n hem wond alte groet
me songe en sine noet
as swaer wanch wale weet
at sim hte de hoghe gheet
ne die stone die wel gemaecte
ie honeste ende wel gemaecte
ie te werelt heuer nine
we die mechtege comingi
nde vem comingē al ut gebore
n oer wech wel te voren
ath si een eren beetste leer
n ongeborlich dats wel cleer
ies en mach hi meer ghewine
aghen ende leet m allen sinne
n were dath hem troeste wch
at v venus sins nach
n gode ontfarme en heer some
Cupido die heere brinct some
en ghewonnen minne were doghe
i sal noch vele pmen doghen
n oetmoede in vromicheden
i salse emch sins vleden
sert hi in groter vreesen
ntemen ghine eren binne desen
ae ghine die comic dwaen
nde minn her echt saen
nde comingi tier stede
am heren eude mede
nde gingen tere tafelen sitten
ie stere begonste vlieten
nde verwolen oer daer neder
at was euer appenbeer
penide vele ende en at met
at memen en merct none sier
an die stone comingh me
en co ghine els mne
n spreet iegē echt am raet
ant sine dine quelne graet
nde her met sert die heere
nde echt onledich stere
ibelie die stone comingi
die stoender was dā die gode
ach op euer ende segde
wenen h nad my duch my leide
n met v nore leidi den ant
i duch dat gh vwonne sint

Met minnē altemale
Euax antwōde na der tale
God laets v ten houede comē wale
Dies onstic v vtermaten wale
Vrouwe dat lonu god
Het sciint wel dat ic bē sot
En dat ic te haestelic besta
Dinc die mi gheet te na
Want dat doe ic v cont vuwe
Dat mi hēte es herde nouwe
Ende haestelec es comen toe
Ende ic en weet selue hoe
Daert mi oec te hoghe si
Ende niet en mach dat dunct mi
b Troest of raste ghewinnē
Dats die dinc die mi doet swinē
Waeudic met doghene of met pinē
Vercigen miere vrouwen houde
Sit dies seker dat ic soude
Noch hopen eneghē troest tōtfane
Dies ic en ben in ghenen wane
Die houessche coningi sibille
Die vhoerde des ridders wille
Seide her ridder troest v wel
Die en was vuwē hēte soe fel
Men vwanse met dogeden wale
En met vronicheiden altemale
Al ware si coningi van liue
Sien heeft maer cherte vā enē wine
En en dorreduit hare seggen niet
Proest v welende alsuit siet.
Dat ghi ghne suit bi hare
En v grote doget oppenbare
Sisal v wel stade maken
En dan vtelt hare v zaken
En v xrnoy doet hare vstaen
Sisal v gherne hopic ontfaen
En ghi moget v hier bi
Wel ghetroesten ridder vri
Hier binnen was gheten inde zale
En men dede op altemale
Euax nā orlof an siere vrouwē
Die hem een deel sims rouwen
Ghemindert bi desen troeste heeft
Hi pemist nach op dachi leeft
Vrouwe enich sins vā miere minnen

Hi sal dienen met vronicheiden
Om siere vrouwē hulde doe gingē si
Ghene ridders ter herberghē weert seide
Stoutelic ende onuerueert
En reet wech echi en sim gheselle
Dic dogeden vele af telle
Ter herbergen en ghingē slapen
Soe daden die ridders ende knapē
Die doe scieden van houe
Mer die quamen ghene in loue
Dat was euax die sine sinne
Hadde ghedaen die coningi.
Hi lach dus dien nacht al dure
Her echi sliep wel ter cure
Te hem selven euax seide
Ic ben in ellendicheide
Comen gud dore ene vrouwe
Toren ghepeins ende rouwe
Bluft mi van hare enwelike
Sies mechtege ende rike
Ende ic een arm baetseleer
Dies en maghic nēmer meer
Van hare eneghen troest gewinnē
Mer wiste si iet van mier minnē
En vstoede suit in spotte
Soe waric besceret gelic enē sotte
Ast wel ware recht
Ic ben maer een arm knecht
Ende was eer ic ridder wert
Nu hebbic ghesopen herde haert
Dat ic mine minne wille doen
Ane die coningi van arragoē
Dies ic te minnen grotē ōuromē
God en does mi aue comen
Dus hadde die ridder menichfout
Swaer ghepeins en ongedout
Dat lanc was eer hi ontsliep
Soe groet ghepeins en soe diep
Haddi al die macht al dore
En echi sliep wel ter cure
Amergens doent dagen begā
Stont op euax die edel man
Ende wapendem vromelike
Die soudemere quame dapperlike
Die prus en ere wonē ghne
Waren ghewapent met in sterne

Maer vaeren met enre bute mure
de hem sere sette in dauenture
dore der comē ghinnē mūne
Ende vaeren eyen wolsche ūne
dbleuē si voer-sāē op gange
de heydene die in bedwange
ander-dages waren gheuloē
si hadden vloren menegē barē
si senden weder vare te strid
leden ghewapent biet
Ende der sae quamen mede
de van damas vor die stede
Met vieren andren āmiralen
dare hare sceide wonden vhalen
si quamen die porten alsēlgheret
Cracht-elike sonder-vieren
Ecsi reet hem tegheen
Et meneghen stouten delen
Daer was een lide fel ghemaet
Emich heyden wert daer-te vaet
Ghemaect te gane van diē van binē
de heydene die in allen sinnen
Minden te werne vromelike
Aden pongnis vromelike
Uten lieren grote noet
Ecsi dede de weer sae groet
dat wonder te vtelne es
Wat dat ghesciede ecsi
Wat bleef ghehelike doet
Ach daden si den sueē grote noet
de tō-van damas entie sine
Aden den ouden grote pine
Si dreuensē met crachte i de strad
Alse euer vsach dat
Eadi ghi heren waren wi na
U est tijt dat mense beste
Dae slouch wt die bauen
Ende riep hude arragaen
Weer du sets tijt ghi vromē hare
De de hadden sich bereen
En riden comme van damas
Egen enre gelaest mi das
I soude leggen oppen bere
Ach een vromē ridd' ware
Ende ontmoeten vromelike
Ende slongen crachtelike
Opten salt dat cume was
Euer vaere ghevallen in gras
Ach ontsiet hem die barē
Et crachte vare an sim aer-slaen
Ē de hi becomen was
Hi thiet alsict las
Slaghen bauen apten helm
Ach bleef ni een bedwelm
Si bleef in ēmacht mit gheriede
Mi hier enre in stede
Comme mi dūcht v vaect
Waer du nach alous gheraect
Hi liet die strid met gemake
En cō-bequam dē sinē zake
Vale crachte gaen ter-eare
I waende wieder-heren aure
Enre ontsinchen wed'
Si slaghen opt hoet dat hē ned'
Al plat vel op die erde
Euer vmc wieder ten swē
Si waendem dhaest af slaen
Die comme baet saen
De hande ende gaf hē op
Aer hi mede aduentuchten gaf
Ant enre ontsinchen bliedelike
Si prosenteerden houeschelike
Er-comingē vander-strad
Iene wel ontsinc om dat
I waent te paenē met comē
Danches sere den ridd' vromē
De wond' wrachte op ēn tale
Nder-die heydene amiralē
Ende onder-heren volc ghemeine
Ach geriede groet ofte clene
At moeste al die wer ontsien
De mangen wonde heesch gedaen
Ae wel ende sae vromelike
Aer twe sach die cō-rike
Mie comingē-mede
Ende menege vūwe vād' strede
Ach den meestē prijs achtme
De mē ghevan iongelinc
Ecsi die vromē here
De vacht sae ouer-sere
I slouch ni-cāmrale doet
Ende enre mi die naet

Die merde sette hem ter vlucht
Ende wanen dit niemen gelouen mochte
Hoe die perliue sy hemen vlaen
Die volgeden die van Carthagoen
Vromelijc tote mit here
Dat gheweer was ter merre
Ende sy hare stede hadde ghenomen
Ende souden weder ter stad sijn comen
Die heft daer een wreeslec strijt
Dat was omtrent priemetijt
De comine van arabije
Die comine van pijse
Die namen elc sijn ghemoete
Ende ontfinc hertoghen soete
Ende slouch den tyrhen pijm
Daer toe sach die arabijm
Alte tijmelike met gras
Ghelach dander toe was
Dat mochtu vtellen ghoen man
Dat ghymgen alle elc sijn an
Die deden hem wel gheuet vaniet
Die sijne en comen hem met
Elc staden gheslagen doe tharmach
Als dat her ouere sach
Dat here toe vreeselijke
Die perijm was haestelijke
Als vmonteert en quam hegen
Dat slouch den vaughen doghen
Die diep miden meden weden salt
Eer hi wijt of en wilt
Dat moeste sijm hoet daer laten
Die vere geneeten bat te maten
Ende gaf hem ene slach soe groet
Dat doet met hem voruot stoet
Dat stad weert tote witen here
Die vere die sijms hadde ghere
Dat weet hem na dapperlike
Dat inne wors die comine rike
Dach bedwelt hijme wilde hoe
Een quade quammer toe
Dien beuet ouere die wise
Dach vaste den co. vam prise
Die stad der comine ghijmen
Ende hilde hem groete in alle sijme
Die quade seide hi soutoren
Die slouch weder die heiden

Die heiden wilde vromelike
Dat weerende hare aerdelike
Dat hi van athenen vlucht
Doghen die heydene met groter macht
Doe lauch hi enen ammirael toet
Die ziele voert tbelsebues soet
Die heyden vlouch hi
Daer sere verbliden bi
Die annelen diere wachte na
Dat hem die ziele met antga
Die vaere wrachte wonder groet
Dadet heyden quoet
Ende alle die hel sijme sonderlike
Dachten here vromelike
Dat lancke striden wilde
Dat willu tellen ene andre telle
Die quade voerde den co. genaen
Der comingi wel saten
Dat groetese wel sere
Dat ouere weghe den vloute lie
Dat sterke vrouwe vsent hieraen die riddare fieren
Dat ieghen present met mi
Den rijhen co. vam pijs
Die comingi dies was blide
Dandem sere te dien tijd
Dat sterke ghehoert moeten weten
Dat heeft mi vbbit mijnen
Dat ibelie die comingi
Dat pruste wel i heiden sinne
Dat here die ridd heeft ghesent
Dam u comingē een present
Dine weet bi wat saken
Dat sach den ridd wond make
Dare here oegen om hare wille
Dat haer selue strijdi stille
Dese ridd dete mi belemme
Dath was beuoen met minen
Dacht hem te hoghen si
Dier en weet ofti mi
Dmy of ene andre vruwe
Dent hi mi sem minne tuwe
Dae es sijme pme al vloeien
Dach weet wetic wel te voeren
Dach si vrome vtermaten
Daer mandi mi te louden haten

Hi mede trouwen ende vriue
d' met en sout nochtan met bliue
d oe was die vrouwe hertde ongenedich
d en rudd' die hertde anedich
W as miden strijtom hare wille
S ietemeer en hilt hi stille
d' an die walk ond' de scarpedaet
d' hilt vmt onbehoet
E nde dacht vtermaten sere
E nde echi sim here
d at wond' te vtelne ware
S oe dore braken si me scare
E chi quam ghereden
S tridende met willegē leden
I egenden cō· van arabie
V ramelijker en street rudd' me
E nde slouchen opten helm bouē
d at wonder was hine wa gedouē
l ehn ende hoet bēde te male
d oe viel hi ende dwste te dale
d aen dat sagen die arabie
h aren here mdie pine
q uamen si op echi alle
g ad die hoeden van mellualle
E nde ghingen op hem striden
S oe vreeselec mallen siden
D at wonder te vtellen es
d ach weerdem echi·
S oe dacht die scare bret
g et groter cracht dare ret
E nde was buten een del gereden
g ethen quam met haeschedē
d e am mirakel van pilont
S ere bitende alse een hont
g et-ū-dulent sare·
d e hem stere ghingē pinē
E chi te bringene onder-
C aen het groet eū wond
d ede die ridd' van ermenie
S e ware die cō· van arabie
h - uam met cracht te slegē
g et menegen sare sten tegē
E n vingen echi met cracht te
d iet vdrouch onsachte
E nde sere clagede sim seer-
A y margriete nēmer mee-
E n sie et v maget vri
S ach nemmer meer en sledi mi
I eden onder die sare
W at sal seggen die moed' minne
E n nmi veder die greue
V ort meer bliue si mins aue
G od here van hemelrike
S u troest mi allde ghewaerlike
A s ic her· street op v viande
O m te wrekene v' ande
Q m her enax die sere street
op dander side eñ mene weet
d at echi was gheuaen
t e hem stide met groten sere
d at men echi den here
v an den velde voert
W at waende hae dat bevert
E nax wart van ernesten
h waende sims sins messē
E n ret echi na met cracht te
d e cō· was van machte
E n wonde enax wed' staen
a hi her enax vlnek saen
l ancelet dat goede swt
E nde slouch den cō· weert
v an arabie op sine hoet
d at tuten brinne m stoet
S oe dedi den here van pilont
d e ziele voer md' hellen gront
D oe voer hi daer echi was
S ende dwalsch daer ict in las
E n vlouch die sare·,
d e echi dat den pine
d e ghene die dat vlaghē
d at hare here was vlaghē
S eghen wel si bleue vloren
d e erst mochte reet varen
E n vloen d' si vlien mochten
E nde andre dese sochten
E chi ende enax mede
E nde andre van der stede
l agedense· ū· mlen vre
d e sare· vloen thuis wt ere
E n die her stine heerden weder
E nde worpen die tenden neder

Ende laeden tgoet blidelike
Ende voerdent mine sind rike
Si wel worden ontfaen
Dese dreef hem allen saen
Des si alle blide waren
Die [illegible] was ten beste gheuaren
Die sonde mere saeden te hant
Dine cō. hi bedde dit lant
Si ouer dit platte dade aue
Si ochi dien hi noede begaue
Dach van dinen huse dit platte
Dedem ere bouen mate
Want bi hem es hē goet gheualle
Dese moet dien ons allen. amen.
Die cō. van damas
Si van antiochē die was
Hem aen maecten hare vrede
Ende worden sōy. man mede
Si dader met liet mense riden
Si ghuten te dien riden
Om hi ouer die ridd' wijs
Viel mal der werelt prijs
Ae eerlijc bestelde sōe. dine
At hem beloue die cōmine
Ewaere dat hi sere qual
An minnen dach al
Der werelt sere
Nelach hi der viuven ere
Si aet sinne senes vrede
Dese sint hi vurachte d' mede
Ae waere hi leuende daet
Des hedde den amet groet
Us verslaet hijt allene
Iche met daghē ein met vene
Slach ouer te nauphont
Ende ochi tuere stont
Si lagen mene vermenade
P heere bedde eens auonts spade
Ende spraken om menegerande dine
Dochi die iongelinc
Eide te ouer sine geselle
Ic grote dget auetelle
Igode ouer geselle weert
Ulanger lere thuus wert
At ic eminer- vaeren moet
Aet ons vaeren dūcket v goet

Bereide wi ons haestelike
Want ic wille varen endelike
Minen derre weden wegh
Ic ware nēmermeer- varegt
Aste op dat ic bleue hier
Ae seide ouer die ridd' fier
Igode here ghi moget wel uare
Ese ghi wilt sonder- spaden
Want ghi sint rike mē van lande
Aer ic thuus dat ware mi scande
Ochi ben een arm man
Usmic thuus si wille vān
Me hande slaen of te vaen
Ende hier- es mi er gedaen
En goet goet magedhier wine
Er groten peyse ein mi minen
Dselt- beter dat ic blive
Hier- metten cō. te minē live
An ic vaere ten lande wt
Aer- dat mine ware saen vtert
Er ochi hoerde altoe
Si seide geselle wat waendi
Hi en sout wesen met mi
En dach dat wi beide leuen
En soudic v met beghenen
Ochi dan ghelic mi selue houden
Pine en bleue met onigoeden
Ic ghi hebt dine mi ghedaen
Emermeer en soudic v aeggā
Ewaer seide des ghelooeuet wale
Hi het steet sde tesen male
Dat ic hier- nv bliuen wille
Ochi die mē ten siveech stille
Seide bi gode hes mi leet
Dat v sde mit herte steet
Dselt- v sae mit hire si
Dat ghi wilt heren ghi vint an mi
Ic v hant sonder- beghenen
Den dach dat wi maghen leue
Ettesen onetliepen si beide
Swenen dvene vende gheleide
Ochi wert mer slape benaen
Ochi hem quam mi dvene sāe
Dat ware hem quā ene comingi
Aer hem tochte dat mine
Dat eueꝛ seide sde.

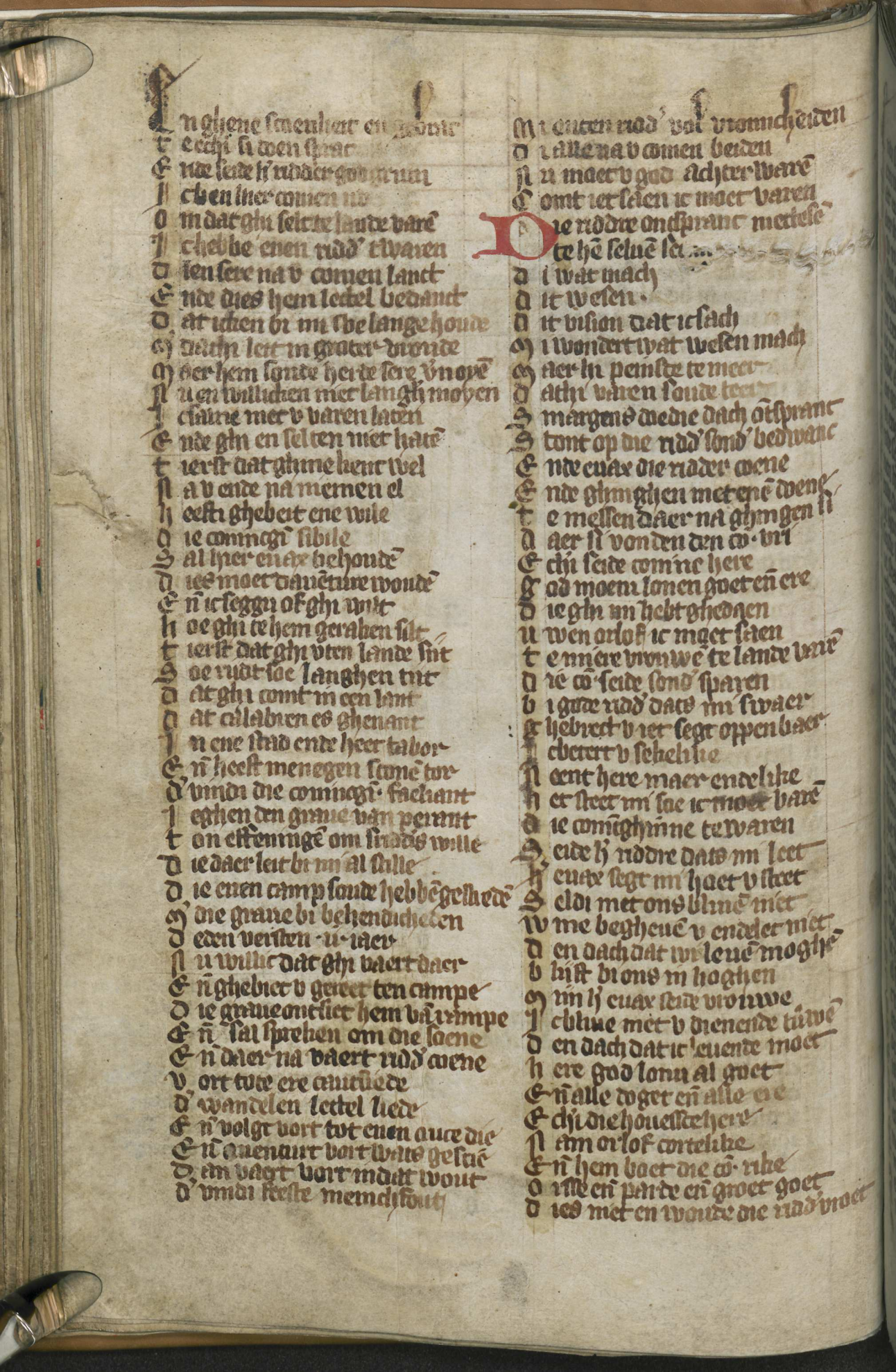

In ghene scoenheit en [illegible]
te echi si doen sprac
Ende seide h' ridder god grum
Ic ben hier comen nu
Om dat ghi selt te lande varē
Ic hebbe enen ridd' twaren
Dien sere na v comen lanct
Ende dies hem lectel bedanct
Dat icken bi mi sve lange houde
M' dathi leit in groter vroude
Maer hem sonde herte sere v'noyē
Nu en willicken niet langh moyen
Ic salme niet v varen laten
Ende ghi en selten niet hatē
Tierst dat ghine kent wel
Na v ende na niemen el
Heesti ghebeit ene wile
Die coningi sibile
Sal hier euax behoudē
Dies moet dauēture woudē
Ē ic seggu of ghi wilt
Hoe ghi te hem geraken silt
Tierst dat ghi vten lande sint
Soe rijdt soe langhen tijt
Dat ghi comt in een lant
Dat calabren es ghenant
In ene stad ende heet tabor
Ē heest menegen scone tor
D' vindi die coningi faekant
Leghen den graue van perant
Ton effeningē om sridds wille
Die daer leit bi mi al stille
Die enen camp soude hebbē gestredē
M' die graue bi behendicheden
Deden versten ·ii· iaer
Nu willic dat ghi vaert daer
Ē ghebiet v gereet ten campe
Die graue ontsiet hem vā rampe
Ē sal spreken om die scoene
Ē daer na vaert ridd' coene
Vort tote ere cautsiede
D' wandelen lectel liede
Ē volgt vort tot enen auce die
Ē auentuit vort wats gestiē
Dan vaert vort in dat wout
D' vindi feeste menichfout

Mi enten ridd' vol vromicheiden
Di alle na v comen beiden
Nu moet v god achter warē
Comt iet saen ic moet varen
Die riddre ontsprant mettesē
te hē seluē sei[illegible]
Di wat mach
Dit wesen
Dit vision dat ic sach
Mi wondert wat wesen mach
Maer hi peinste te meer
Dathi varen soude teer
Smargens doe die dach ōtsprant
Stont op die ridd' sond' bedwanc
Ende euax die ridder coene
Ende ghinghen met enē doene
Te messen daer na ghingen si
Daer si vonden den co· vri
Echi seide conine here
God moem lonen goet eñ ere
Die ghi mi hebt ghedaen
Uwen orlof ic moet saen
Te miere vrouwe te lande varē
Die co· seide sond' sparen
Bi gode ridd' dats mi swaer
Ghebreet v iet segt oppenbaer
Ic betert v sekelike
Neent here maer endelike
Het steet mi soe ic moet varē
Die coninghinne te waren
Seide h' riddre dats mi leet
H' euax segt mi haet v steet
Seldi met ons bliuē niet
Wine begheuē v endelet niet
Den dach dat wi leuē moghē
Blijft bi ons in hoghen
Min h' euax seide vrouwe
Ic bliue niet v dienende tuwē
Den dach dat ic leuende moet
Here god lonu al goet
Ē alle doget eñ alle ere
Echi die houesste here
Nam orlof cortelike
Ē hem boet die co· rike
Orsse eñ parde eñ groet goet
Dies niet en woude die ridd' vroet

Ende saet hone sselue van daer
em was te maede swaer
ät cuare achter hem bleef
aer hi groten rouwe ämedreef
Nv ridt echt sciere straten
die ouax heeft ghelaten
lendich in vremden comtrike
in den weth vragen haestelike
ie te calabre lach
ilde alse hüt in diveme sach
ae qua hi mäm gaen vä mepe
n ene stone valeye
nde sach voer hem ene stone stad
nen hselme vragen wat
tad dat ware dätin slöt
ie hoe en sweech langh mer
seide heer ridd saeliant
ie stad es thabar ghenant
ethen penisde die graue
es die stad daer in aue
ie comegi in diveme seide
en heide vragen sond beide
ät mercy in die stad ware
ie heide seide oppenbare
at die graue van peramt
comegi dade groten pant
m enen camp dien hi
henome hadde uege de ridd vri
ae vtelai hem altemale
lut ende wt te paente wale
ae die camp was ghenome
n hoe die ridd mene ware comē
ochtam ware maegen die daeth
ie ridd pensde dat mach
el sin dat ic in diveme vnem
c wille der brouwen lof slam
aren verlossen of ic cam
ae nam hi orlof enden man
nde voer in die stad
ie porten die vnamen dat
aden miere vrouwen hēpe es comē
ne herberghe heeft ghenamen
nde voer hem ontwapene d mine
ethen quam voer die comegi
iemare dat comen ware
aer ridd die ware dare

Doe wert heare te moede wale
ethen quam echt in die salc
aer hi den comte vant
nten graue van peramt
i groeten comte sin
nde alle die met hē sin
n ontboet hem gaeden dach
alde vele leedt alle vnach
em god ghewen en emich sa
aer hebben die graue int peramt
ath mē ide edelen vrouwe
ebben dede sellen rouwe
iet hem comte nv benichten
lle goet ridd ende fier
e vollestene mīi gelof
oer alle die sin t v hof
u en mach his met ontgaen
n me moet maegen camp beiden
Die graue hoerde alwe
datten echt vsprake
ide hi ridde ghi helt vnrecht
yne slüt maer een dene vrecht
eghen in dats goet te siene
e slaughe vnser wel tiene
enen male ende nach drie
dat it die sonde ontlie
es vulle leue merghemake
ier ic laechene ald sake
ie ic vanden vnwen seide
i mere trouwe bi mer wheyde
ere heer comte sond waren
ete lagene dat ic v dede vstaen
en der vrouwen minn
m dat ic mer heere wonde sin
ū lūs met wonde ghinghen
ghingic die wort wt bringhe
ere nv modise wel quite leiten
ridd ende vaert nauer straten
echt hoerde den graue
e ere loedchen en hier aue
ū seide heer cō es dat v ere
ath v dunct dese omere
chadde onrecht alle vneme
redic meer iegen heme
a iegen mi es quite mīn vrouwe
aer heere sem mine vrouwe

Ics goet ende sal bliuen
Enten ginne salue vanliuen
De woude echt wed' heren
Ñ hem dencken alle die here
De quam die comingi gegaen
Iene wel hoest ontfaen
De nam orlof die rad' wt
Ñ voer ter cantsteden weert
D' hem wilde die comingi
Uten dier stad quã here ine
Ñ weet tote hi ten cruce quam
De weet die rad' lofsam
En weh ten woude wt m
Ñ· mi len leetel mi
Ath qui m ene prayonie
Aen d' stad en sach in me
An die selue sted was
Gade dwalsch dier ut m las
Ethen heest die rad' vnome
T ere borch ghereden comen
Ne scare van samen vrouwe
Chi selue scadi binnen liuwen
Ics een stone ane sien
Ntie vrouwe quame methe
Atem gereden in sin ghemoet
Ñ gruetten den ridare goet
Doen die vrouwen waren lede
Quame achter hē gereden
En ridare ende ene comingi
Ie hem dochte ni allen sinne
Dat wel die selue wesen mach
Ie hi m sinen droeme sach
Ñ twen si vore den rad' quame
Woeten sme bi namen
Ñ seiden echt willecome
Ie comingi seide rad' vrome
Et m moeti ter stiberē vane
Ckal v wel ontfaen tware
Nde dese ridare na v
Eest ghebeet tote nv
Al mer v siere straten riden
Ñ ghi selt beide m corten tiden
In ghehen te grade wesen
Chi seide methelen
Vrouwe ic ave ghine nwt wille
Die hiten si en lange stille
Maer voeren alle male
Der ñ menegerande talle
Hadden sanons onderlinghe
I ghingen alle tenē rinche
Ieten die rads ende vrouwe
Comingi beden si met trouwe
Atti hen berechten wille
Aer bi si de langhe stille
Den rad' heest in haer gehoude
Ñ twi si meten heest vgenaden
Echt sine grote trouwe
A en sidi der trouwe vrouwe
Die modi dan gerechte minne
Die langhe alt nueren
Ter venus die comingi
Sat met bliden sinne
Tt alle ñ· rads goet
Ñ neuen vele vrouwe vroet
Sere ghi wt ghine wns
Ñ wist ghine vele wat mennis
Die here hoeren die her sin
Wille v die mem are min
Een deel laten weten
Ghi wet wel ieden geheten
Vrouwe omer gherechte mine
Ñ waer ontrouwe es mine
O bem ene swaere wrake
Ñ vrehe alwes deste zake
Omer ende winter bem groene
Ieden alwes in saylbene
Wt in sprinct alle toget
Ñ al dese die werelt vloget
Ie m aer diene moeten sin
Heset na die mem are min
I moet sin stempel en goet
Etende aemoedich ende moet
Sel mel milde ghestade ghemate
El helen quite van barate
Etende ghetrouwe sonder waen
Al hi vem m laen ontfaen
Die dit heest mach he vlaten
Em mi te comene te baten
Rads sde es al om met
Atti echt beden hiet
At was dath met en hmde
Ie die maget was die in minne

Maer nu sant hise wale
nde heere vriende altemale
esen rodre hebbic aerher gehoudē
m dattī beide vgadren souten
le sāl bī amen tseen comē
ant mē mochte beide mēt vuromē
wy nu willic dattī veren
ant het heeft te doene tware
le heysser van grieken ende sme
ant hem doet grote pme
an babilonien die soudaen
iene hout beleghē sond waen
et .xx. conincgē die ic v
lle wille noemen nv
Daer es die co. vam orient
die co. vam middaghentsent
le co. vam der weder zee
et .xxx. admirā en cō mee
le co. vam pfi die co. vā punrim
calexandie die co. en vā carrim
le co. vam rula der vloet
le noch hout .xx. steden goet
le co. vanden woesten lande
le co. vam mathelbeusten sande
le co. vam midegge esū
nde co. vam synay
le heeft noch .xxx. stede goet
anden daer nv es die vloet
admai en gomorā mede
le co. van egypten der stede
le co. van der weder zee
le co. vam sichē oec mee
ese hebbent belegen altemale
et .b. hondert ammirale
ies willic dat gin hē te staden
aert want hi es verladen
Daen hier echi dat vloet
uert hi droeue i stuen moet
nde leide eele nouwe vri
dan oec hier echten mi
un hme belegen heeft
n watti wille deathi hē gheeft
le conincg. seide ic segh v
le heysser te heuer nv
ne tochte here same
ne wille die soudaē hes sult sone

Gheuen ende sme wilt
hier bi cast daer ser conste
etten ghinc men ginder een
dit was gheseten
hem nie den hmi borch ghe
es hadde groten ghere
e wetene wie hi ware
e conincg. leide oppenbare
hi heten ic hem hier noch blue
dat ic mer late varuen
n willeden heysser rike
aerten belaude culike
e conincg. seiden vele
oes ames en bispele
an minne en wat mine ware
at ic vtellen saude oppenbare
dat nu ware te lange
nde ghus nu came sine wert dane
e nadis ginghen slapen beide
aten dage in vromicheiden
e die same somme op claim
uam die conincg. lostam
n hiet die nadis beide op staē
atti daden hare saen
n ghereiden haue vaert
n vaeren te griecē waert
n nā men alof haestelike
u wet wel dat ic ouer stuke
enegerande zaete tale
n dat palays hae wale
et was ghemaect en vrelike
at la doc al varen quite
ane duallich en segis nu nēr ecc
e nadis pairmen haren heer
oes hi best mochten te griecē wt
en vriagede op die vaert
e hi ware en vane hi quame
n die ele wille nadis uame
n wat echi hadde ghedaen
are heer h. doe nie hi saen
an hem wert maken blide
nde reden wechten tade
e dede andren groete are
u ghcleadse god onte here

Amen.

De soete
tijt die
coele mey.
Der vogele
sanc ende
haer ghesey.
Ghi doet mi
mer niet
mocht dal
maken.

Ende dit ene die alle sanen
Dat ic dine wet noch leggen
Al are en dan wec leggen
Dat hare wel ghenoechlijct
Dat mi allen dinct
Dat ghesegen ende dat ane sien
Dies ne ghien mijn alle ghedaen
En mach ghiere lanc sijn
Alle ben dijn lanc arm
Al moet mi goet gheuen dat
Dat ic hare tenechen steu
Dat dienen sie dat si
Dat ere moet beloven vā mi
Dat ic begliere herde sere
Dies moete mi ommen onse hē

Bade die nadis die nu hebben vare
te ghehen wert macht achta vare
Onse hare ende geleiden
Al u late varen hem beiden
Ende ne wille v vare ene wet
Die ghe sere es beiden
Dat ghi ser mi dinken
Dat wel wet hem onrecht
Sijn seer maect allene dinghe
Ende sijn lachen ende sijn dagen
En hijn rouwe en sijn dinnen
En ween wien claghen met
Op enen nacht lach die nadi mi
Sere clagende dat hi
Was ghe tormilten om die mi
Ende ouer die hoghe cammen
Den ulse der minne vroude
Ende in pachten hare ghenouwe
Ware dagen hem sere
Dat ware bleuen mi mine ere
Wel en hadt venus ghedaen

Mijnen here hebbe mi ontgaen
In ghehen den zoeten aert
Dat ic in ghebaren waert
Ende mine vrient ende mine mighe
Ende liggelijer in swaren ghedinghe
Dat was een deel ten wapene goet
Den hier mi vromich ende vroet
Ende dit wert al verloren
Dat ic nemmer hier te voren
Hadde onder menegen dach
Dat ic den lieden te ghenen plach
Dat wijsheit toenhet trouwe
Dat ethen mel in mi groten rouwe
Ende weende bitterlijke
In dere claghen mōre gelijke
Dat ich in tote biden daghe
Dat met en minderde sine claghe
Dat ethen in een leitel ontliep
Dat dochten dutten riep
Den hemt dat was al haect
Ende drouch ene brēnt die blaect
In dine hant mi dander i spere
Dat hoent gerecht mijer gheere
Dat ware eens cāpijnt
Het was met beiden aegen blint
Twee vlogele hadt oft vliegē ware
Dat sachen op ene lange stronte
Doen seide themt hem ridder goet

Segt mi waer bi ghijt doet
Dat ghi ouermiere moed draget
Dat ic ghi nout met oegen en saget
Het schint wel dat ic ben blint
Dat ghi die schiere voels moed hant
Met ene hoghe cammagi
Ende vuldie trouwe verstē beghinne
Ebben oft v verslaen
Weren alde en maget mi gaen
Dat ghi moet beiden wildi
Dat achtem en achtic met dat ghi
Hare doet meten nwe quale
Dat al v mallaen troestē wale
Dat twaren hadde ghedien
Dat ne hadt met lagen gedaen
Dat chadden bracht an v gelijke
Dat ghi schint vromē en niet rijke
Dies bert noch een schuchelēm

Wet dat ic doen wille
Ic sal mi uwer hulpen sin
U haedn god her ridder vri
Nde en claget nemmer aui mi
Hant datt wael hebben we
Ie ridder ontsprac hme wilcheloe
Nde peinsde in hem seluen dat
At enich ware dat tier stad
Ath dier hadde gheslen
Lam hem sach in methen
Nde alsi en quam tiwmt
Och brant noch lant
Lagedn heide sere
Nde peinsde wachē anse here
Ete dat hme sde sere pinde
Iqual sde dat hem scinde
N leest sde gedaen heytic
Ñ samen moet al minn luf
At ic twe datt tumet mi
Ae stont op die ridder vri
Ant her was scone dach
Nde ghinc sae hi erst mach
E mellen wert bidende gode
At hme beschinde vam noede
De comegime sibile
Hadde ghehouden lenge wile
Ne jonf nuet heire alsict las
Ie dan grieken gheboren was
Nde was colette geheten
Hme consti nier gedien weren
Ae vrient si ende was
Nde oec geloeft in das
In dath van grieken ware
Ien hieten ghene hme spare
Ath si volbringhen mochte
Ene jonf dochte
At enew sere auenam
Nde tot hme ane sach si quat
Ñ vragedem wathē melsame
Ath sde sere aue name
Ie jonf hmdi ghetrouwe
Ñ seide hoenesliche jonf
E mach v segagen hme quale
Nde nim vnoy altemale
Oet mi min v vrouwe comegi
Nes meester van minen sinne
At mocte allene draghen

Want mne dart niement ghewaghē
Dus sde sal mi nemen minn luf
Dat wel ghemaecte scone wif
Ies si een tiwmt mene wet
Ochtan comer mi af lief of leet
E salt here doen weten
Hme mach mi selue met al eten
E moet hare emmer doen vlieden
Oe seide die magen wel ghedaen
Igode mi es leet
At v dus mit hte steet
Ie minne van mere vrouwen
Aer er ic sterue vā rouwen
Sherlec ic claget hare
Hme sonde met wanen dat ha
Are herte meer es steinin
An andre vrouwen liden sin
Nde oec en troestue v niet te sere
Oe seide eneu die here
Onf des bēt beraden
Al waert dat mi sonde scaden
Etelen sde saeden si
Oe ghinc mit hof die radd vri
Nde dede mit hof eten graen
Aden etene sonder waen
Ghinc sibille die comegi
Ñ eneu thaven boegande me
Ñ vele craepen ende jonf
Sibille sach wel dat niet ronwē
Ie ridder-heiden was
Nde gink hi hem allene ut gras
Utten onder-enen olijū ei-
Ñ eneu die radd hier-
Wert vam ende wetin roet
Aetien hē sin hte onstoet
Ñ seedi nemē hare comacht
Ie comegi was wel bedacht
Sat bi eie fonteyne clar-
Ñ hare ghesellcap was vamd
Oe vere gesceen dath met
En sien wat d es ghestor-
Ie comegi penste wale
At dat ware der mēne quale
Ath si swere sullekine
Ñ nam mi hā hande hme
Ontvme me si den raden hm

Hauesteline mi sinen anstum
Ende daer mede bequam hi
al y mi seid hoe wee es mi
die vrouwe sede ic geloets wale
dat hi er wave der minnen quale
hi er sene wel gheraecte smale
en hebdi dus v edelheyde
hi hebdaen haer melopheyde
wa en dat troest mi sere
hi hebt behouden mi mine ere
dat ghi dus hoemelike bi dive
en gijs niemen en ghevoget get
u vrouwe ghi hebt mi in stade
hi helpen noch mogen mi of laten
wijdi van mi ere pinen groet
want ghi sit die mi sleet met
te sen sterven leuen
vrouwe mogi mi alsoe ghescie
want sonder v ic nemmer en mach
Heer ghecaghen bliden dach
Hulde die bekinde
me den ridder dat hise minde
wert vlooghen heide sere
Ende sede wat mendi here
dendi hier ome altemale
en nouwen soe mendi wale
men here te sinen ommere
hi moget wel te lande kere
en volle vaert uwer straten
mme wille hier niet lang laten
c wille ghi uwer vde vaert
want biden maget die me en
es dicht v were beter bleue
waert bleuen mdie hele vele
ouch mine oge en mine stemme
oebemc mdesen lande
el te minen leede comen
oe nen ridare ende vromen
en wilhc me selue dullen dehen
mocte al die werelt vlochen
ete dat al aughe clager
die dronesde man die gi me lager
as mendere selue like
nie comingen like
melse mer talle mesdic ane
en in pinen hem ome te slane
Ende sede vrouwe sitet mere
at ves iegise thite soe sere
oe salus vrouwe glinc ak comen
at seldi here tuwen on rome
mme nemeer uwer freste
dienst en es mer vande meeste
cen ruche v dienst tumt
ille dat some sint
tant ap ende ghinc weghe
ie ridde dien god ghene sege
edele in here es mere weder
aer te varen no seder
amen quam me droeu ma
tappens hi henen ran
l ver woet wten hone
aer hi in was van laue
en die hi quam mdie stad
cordi wt al dat
ath wt hadde en ame
atse hi quen begonsti tesiane
mdie man ende wif
achti dien nam hi thif
ie parten mene sagen
egonsten sere claghen
en seiden hoe es dit comen
ier twe den ridare vromen
ie bloeme was der werelt al
oe laept in dus m dougenal
l moeder naect dus achter straten
ne mer ghemake mer en laten
ie kynder time enge wif
me beworpen sin stene hif
ier binnen quam niemare
hi ghi oec dat her eniar ware
t sinen stamme men wilde om wat
Ende al naect liepe mde stad
ie comingen die dat vnam
l was si te varen gram
are ant ferende des ridds sere
bi en sedlit niemen mere
oe went wilde die comme
en haendi naet soe dro eue mme
Ende sende sine ridds daer
ene vingen dede waer
Ende leidene m die liberge sinn
oe mendi rouwich anstum

Dat dier am her eueꝛ was
Sie ontwalsch daer nit in las
En mocht tu gheen man gelvagē
Alle diene met oogen seghen
Wel eendē ontfarmelijke sere
Ende de bonden si den here
Inene camere met sterkē ijmē
Dus bleef hi daer met pinen
Et achter wēde den riddē gram
En knechte die met hem quā
Tgrueten die hem was gecomen
Riddē riddē hadden groten rouwe
Ie cō·ende sine mayselmede
Si alle dandere liede
In dat hi sie groet meschiet
Was die blaeme der wereld al
Dus lach die riddē gebonden daer
Al omme en tōme·n·daer
Wt siere memorien altemale
Ende selken tuit met in quale
Si quam dat tenen riden
Ie comnegi sonde riden
Her eueꝛ bimmen lach
Die hi hoerde dat ghedrach
Aen den lieden en vanden vrouwē
Die wandene die comnegi sōndē
Die riep h' eueꝛ sinen knecht
Si seide vrient nu berecht
I watter buten si
Ie knecht seide wat weth
Ie riddē seide ic hoere wale
Dat ghesuchte altemale
Ie knecht seide ic segt v
Ie comnegi sal hier nv
E messen al mer liden
Ie riddē begonste vbliden
Si seide bier vrouwen die ghi
Oneꝛ sint saldi nu
Ontbint mi en sadelt mi pt
Si lact im riddē te mer vrouwē wt
Me sal mesdoen ghene zake
Ghi sal weder mer ghemake
Een ende mi gematen
Ende weder bimden laten
Des mogi mi gelacnē wel
Die knecht seide en wi ghēspel
En vrouwen mesdaen net
Die cō·en liete im leuen met
Ende seide vriendt
Si gin hebt mi langhe gedient
Si dier tue die neue mi
Ie mi met narre machte si
Si en wildi dit met doen
Die sidi een ongetrouwe ghisoen
Twaren ic sterue en doedis met
Alse dat die knecht siet
Wendi vtermaten sere
Ende seide ic salu riden here
Si sal v ontbinden ghine
En wildis v pine met te werne
Te bimdene alle ghi heet
Want hetit ic ware onteert
Si mere trouwen nemē met
Ethen toneꝛ hem vte liet
Ende cleedene vriendelike
Ende scoydene ghemakelike
Si sat op sin paert
Si reet ter comnegi waert
Die hi ond' weghen ontmaete
Hi en seide no ne groete
Weer achter heren waghē
Alle die ghene diene seghen
Ervaren dem hē en trouwē
Ghi mogen wel weten dattet vrouwē
Ongheende anet was heide groet
Want si weet wel des riddis moet
Es comen oneꝛ mids heere
Dwet si mi groten were
Tate dier si beeten sonde
Die riddre alsde honde
Si hiet die trouwe af
Si leidese eeꝛ hus begaf
In die kerke ende daer bleef hi
Tate dat weder die trouwe vi
Thuis wert waren sonde
Die quam hi weder alsde bonde
Si halp heere op heē waghen
Alle die ghene diene seghen
Utkarmen sins heide sere
Dat die vol maecte vrome here
Alde was tonghere che
Si hi voer heide haue sdeleke

achter wagheⁿ sciere vrouwe
daer hi sciere om qual vā rouwe
Doe die coninc̄ clynus qua
beete die ridd're ende nam
die vlaeme eñ leedese mde zale
Ende noit en sprac̄ ghiene talle
hi heet dese liberghen neder
Eñ liet hem ionetse bmdē wed
doe lach die ridd' ende seme
slachtē was hi soe arme
dat wonder was dat hi ne
want sine quale hem vsurte
wat waendi wat dē bande
weer met bitene met tande
hi sporte te metalten leden
me geseidu mēt vā watzede
hi was ende houdene quaet
die vrouwe dat vstaet
die m groten anxte was
ende ten cō· allick las
here sach en wech met
wat mi opten wech es ghesaet
here cuaxe hi quam ane mi
opten wech eñ hiet me mi
an den waghene hebbe wde
bi gode ic verwerde
sidse vtermaten sere
dat ic dochte dat die he
soude hebben gelegen doet
des was mijn anxt herte groet
die cō·sede mi es leet
vrouwe dat hem sae steet
wout met hem bat ware
het es sceide oppenbare
want vromer ridd' sekere
en es binnen al erterike
Hier·laten van hi cuaxe bliue
eñ willu vort bestane
van saxē·lone van arabie
die droeue soe was he
dath den vader te voren
in aragoen hadde vloren
van·u·stoute ridds eñ vromē
een ware wtsinē sinne comē
and' es te gruchen waert
ende en heert met mē aert
sulc cuaxe vwoet eñ gebonten
ende heeft gedaen van dien stonte
dath em onthoet sin here
oec weet wel dat claermere
die cō·es out van daghen
eñ en mach nēmer wapē draghē
doe ontboet hi sine maghe
dien besproken en daghe
eñ alle geld' sine hede
want hi wonde eer hi saede
in aragoen sinē vad' wrechē
menegē heyden hoerdemē d' spreche
des vtermaten willich waren
ende voeren sonder sparen
in saxē rijcx lant
eñ slichten roef eñ brant
Svbonent al dien stonden
wat sijs buten vesten vonden
eñ dadden den lande grote noet
eñ sloughē vele hede doet
dese mere aldus stuer
tijn den cō· te vancuer
doe die heydene m arabme
vslaugen die hede sine
eñ vberrenden al sin lant
eñ dien der herken groten pant
want dem cameren eñ stalle
doenten si die herken alle
eñ hi en vweerde haestelike
hi verhest al sin rike
Die cō· die dit vlwet
dath dus vloes sin goet
clagede sine ontsere
ende cuaxe den stouten here
o god here seldi
doe cam ten argeste comē mi
nu te minen ouden teen
in mijn lant nes mem ghoen
die mi mach te baten comen
hier was een die mi es ghenomē
dad hi ongenalle
nu sijn vn vloren alle
die cō· entie camingi·
waren wel met droeuē sinne
te gader· ende dageden hare leet
dathem swaer· over· ghoet—

Die jonk' van gracken waert
die dese was beswaert
ende te hare vrouwē heymelike
hn moget v scamen lachterlike
ät bi v bedruven es
ie vroemste rädd' sūt geves
ie de werelt binnen heeft
et es scade dat ghi leeft
nde ghi doe some figure sit
at mē op ghenen tijt
ae vroume rädd' v vroes
ät hare bi wert simeloes
ies en sidi wūnich met
l haddme ghetroest iet
rouwen wat hadti monts te men
f hoghet vō semst uwen sen
iet een clymt dat vō staet
hn mochter sond' quaet
è doene wel hebben gehoudē
n blusepen ende m vrouden
u neme uwen waldē altemale
ille seide ie wonde wale
äth van mi vroest ware
ī hn ghenase appenbare
ät ware mi vtermaten liet
ie maget hoerde hare gerief
ende vrouve elst dan v wille
ät ic te hem gā al stille
nde troesten van uwen weghē
et ware scade ware hi bleuen
us vloien tote een wijf
ī vloie sim some luf
ie commagī seide raet
c wille ghere gaet
nde troestene tote v ere
want sme bate beghenc sere

Die jonk' die dit vlomt
ghelectehare wech m cort' slot
aer si cuam vant
i vraegde ionefte te hant
ät dat sim here dade
onk' seid tote god ghenade
ualijher dān noch iet
n-ī-dinghen en ät hi met
ie maget seide gheme tote hē
h eymelike en vnem

Of ichen sal spreken moghen
clyope ichen sal verhoghen
dae die knecht binnen quā
nde cuam vnam
ragedi hem oppenbare
ät daer voert ware
aer es jonk' colette nv
ī sprake ghine reghē v
ie rädd' vluchte diepelike
ī seide haelse vollike
onet ghme eī deedē comē
ert dat sime heeft vnomē
en es vtermaten sere
nde seide bi gode here
v vnoy es mi leet
s mi dien dat nach steet
troest v het sal al goet sim
want seker ter die vrouwe mijn
ent mi hier tote v
ī onbiet v bi mi nv
ät ghi vblidt en vhoget
ent op dat ghi ghenesen moget
sal v ghelden v vriet
want hare es leet dat es gelaet
s dat hare onuerlienlike
want wde sae ernstelike
er eueu die dat vstreet
brie tallen steden clweet
t ende vluchte sere
y enich werk nep die here
epe tot time slaen mi
ī wat maget helpen di
ät ic ligghe mdē quale
ī met mi seuen altemale
ät dat mi met oegen siet
v jonk' helpet v iet
ät ghi vsiwaert minē vrouwe
at sende achten mijn vrouwe
p mi die ben een heruf
ie jonk' seide sem mijn luf
m vrouwe hiet mi comē hiere
n wildis met rädd' sie
helpen dat si seker waere
ae wille v halen daer
elc liteken daer ghi bi
t e bat selt ghelouen mi

Ay ionfrouwe dore god laet wet
a nelwerde die ridder vroet
C olette die scone sinale
G hinc te hare vrouwe inde zale
E nde seide vrouwe dore god ghenade
E nde valt in sellien rade
d en rod' selen wi nach wale
h elpen beteren sine quale
h open an onsen lieuen here
E nde ic bids v herde sere
E nde wildi dan dat ic we
s u ghenater selue we
I clegt v hiere vrouwe mm
S ent hem emch lutekem
D ath in kamme van vaen wege
S o' mach hi noch baten plegh
D ie vrouwe seide ic dade dat
E nde sentet hem wilic wat
E n negerande elenaede
S oudich wernen ifte naede
D och wilic hem sende i vnghim
h i heuet anden vnghi mm
h ede mench werk ghesien
h i sal wel ghelouen dien
D ae aneldade die ouesche walsinale
t waren vrouwe nv segdi wale
E nde ic sal wel die bodscip doen
s a mme machti an dien baden
C olette die scone jonk
die ghine mndte snaps vrouwe
G hinc vollen tiere hi bergh wt
E nde die ridder omeuert
h adde hem doen tetene makē
W ant hem die selue zaken
h addem vele goets ghedaen
E nde maget quam ghegaen
E n vragetem hem hoe he ware
b i gode seida heide swaere
a s bi uwer groter dogher
h ebdi mi een deel vsjagher
d ies sde hadde tetene lost
h et was ene elene kost
d' ghi mi vhaghet mede
a s hers houeschen liede zede
d at si die ziehe troesten ghine
t waren here m sett m ghene scrine
S prac die maget wat mm vrouwe
w ilt v sin van liden ghenouwe
d ies sent si v bim hi radd' sim
t e lutekene hare vnghim
S i seide mi ghi kommet wale
d ae gaeckt hem die scone sinale
E nde doent die ridder ane sach
E n sach hi tme sae bheen dach
E n nep lude god here
n ukerme v minne bidde v sere
d blaet sprac hem ten neste wt
v an kweene wt hem nat die huut
S ere beuede die radd' vrome
d ie maget hierin willecome
S cone hoe mochtic v nemermē
v oldanchen den dienst endec ere
d ie ghi dore mi hebt ghedaen
b i v benic al ongaen
h ms leeds en mere pmen
h et sal mi al mm leue scone
E nde v bidde scone maget
a l was dat salue dat ghi mi saget
I n sellier pmen m sellier naet
o at ghi hier na v steren groet
s ieten maect al to gedat dit
d at ghins mi nach mene vrint
C olette seide neen si bi gode
a s si soude geen wesen bade
t e miere vrouwen hoe dat ghi
S nt ghenesen her ridder vri
d ae nam arlof die maget goet
E n ghinc te houe wed' te vaet
E n seide der vrouwen oppenbare
d at euex ghenesen ware
d ie vrouwe sede haueschelike
g helooft sins god van hemelrike
d ats den lande ene guede mere
d at nv es morlogen swaere
M m her euex die v staet
wel die jonk' want al goet
h eeft hem hare troest ghedaen
f e hem seluen seide saen
c moet wed' mm liif make
f god wilt m sele mme zaken
t en beiden vgaen na mm beghm
h i quam weder m sinen sin

B. VI

Ende dede hem baden eñ bereiden
Ende met verschen cleden cleiden
Us at hi ende was blide
Ende die mere quam tien tide
Vander comine ruhe
Ie antwrde haestelike
U wille wel die wijsheit wete
At god onser mieren heeft vgete
Want hi heeft ons vroest een wel
Tcommen hie blijft al geheel
Hiem vroest dat hi hadde te wene
Eñ doe ontboet hi den radd' wene
Dat hi te houe quame
Ende radd' sonder blame
Dat op ende voer te houe wt
Eñ dier hi achter stantē voert
Wat waende hoe hi was besien
Om den heren die om hē tien
Eñ gode loueden menich fout
Want si biden ridder stout
Een steen noch pays te gewinne
Des begonsten ekolc te minne
Dat om hem te siene an
Die vrome jonghe man
Hadde ene ghenomē sde seke
Dat s ontfarmde menegē here
Doe hi quam te houe
Nederlichen met groten loue
Die comine ende sine mayseme
Ende oec alle die hoghe liede
Doe quam twe die commagī
Die den radd' met bliden sinne
Ane sach si sitte metten
Here willecome moeti wesen
Doe vraegdi ende hoe steet v
Ni dit hof hebben tote nv
Weme liede om v ghewesen
Egt ni hoe vaerdi ende hoe eest
Oec v sijn ghenesen sere
Doe antwrde die vrome here
Die vrouwe ghelooft sijs god
Eñ scone wort eñ houesch gebot
Vgode here te ons v wale
Here dore god hoert minne tale
Eñ sint ons hulpich eñ genadich
Hier leit ons here ontgenadich
Die cō van arabie
Die swecrt wat sijns gesie
Hi sal op ons sinē vād vrēde
Emich torp heeft onsteken
Eñ doet den onsen pine groet
Dies hebben wi goed helpen noet
Want mijn here es van daghen
Ende en mach ghene wepen draghē
Sijn riet here wat es best ghedaen
Alle die vrede wt sal gaen
Die nach wel duut ende maent
Hier binnen op dat mier en caent
Gheuerst si hier radder wi
Dare minnen wille berecht mi
Eere die der vrouwen tale
Vstaen heeft herte wale
Antwrde here haestelike
Hi gode sluti vrouwe rike
Ic rade na minn beste
Dat gin ontbiet ī dene veste
Legghen dat wt griet die vrede
Al vlant ende al v steden
Ende ic sal binnē desen wale
Een sēlue comen sin alremale
Eñ dan selen wi striden tegē hem
Te velde dies ic seker ben
Dat wilde selen wel vwinne
Ende met eren comen binnē
Die commagī die dat vroest
Vroeste here op ten radd' goet
En trouwen eñ was dies blide
Ende tē cō te dien tide
Den dede den radd' wel te ghemake
Hem en ghebrac ghene zake
Dan troest te hebben sins rouwē
Ne wert sceiden vrouwen
Dat si tore god hē ghene troest
Ste hi bliuen toude vroest
Die vrouwe die here sceinde sere
Dempste wat si den here
Gheantwden mach dien hi
Ier vroest mach sin bi
Dat sine mieren vinne
Eñ ger m here ere blive
Si leide he bi gode m es leet
Te kenoy dat v mi ste steet

Van minnen weghē m wille mer
dat soe noede van v suet
ach soudt nemē m̄ v̄ draghe
ſuet en valt die boē tē ierſtē slage
ſuet here des soudi wel
v̄ draghen al ſm̄ v̄ wē sel
Vn dierste te haer vriendē wt
Gh hebt onrecht dat v deert
gh̄ en sieth ende het es recht
v̄ rouch here es langhe knecht
d̄ bi stit m̄ hoghen cō coene
Ende v̄ wint met hoghē wene
V rouwen minne oſ gh̄ comt
h addi ghelegheu onghesont
E mmermeer ic ware anne canē
te e bē̄ hadde uwes wāgenomē
gh̄ slit vrome soe modi
ſ ach wel v̄ winnen m̄
E uex die dit v̄ swet
p ens te wel m̄ ſinen moet
S al ne minnen die v̄ uwe ſm̄
d at moet bi vroem cochete ſm̄
h ſcate vrouwe ans m̄ god
d ie ouer al heeft ghebot
Vn ſel m̄ proeuē ſhe wel
Gh ſelens v beloue wat soudi el
S oe modi tvesten ere ghelyne
gh̄ echen saeden si met minne
d ie v̄ uwe pens te m̄ haren moet
ſ u sal dese ridd're goet
p mē om onse lant meer
d an hi hadde ghedaē eer
Hier binnē nalet dien tide
dat die vrede m̄ elke side
W te ghymt ende eu ax wale
gh̄ henelen was altemale mē
E n̄ weder binnē sine v̄ tuut co-
te nen daghe hadde ghenomē
a lle die heren vanden lande
d ie coren hadde mene ghande
a m̄ tkernoy ende stede
d at hem dede met oū dade
d, ie ionge cō· van arabie
d' tue die starcste die was pe
w as hi entie vroem ste mēde
d ie men vent ten eghē stede
d aer op v̄ liet hi hem sere
ſ u heeft hi v̄ nomē dat diese
E uex weder comen si
n̄ dat die cō· dier bi
S are v̄ went es entie sine
d oe pens den̄ ic wil de arghe minne
p roeuē ic ghē den stom tē man
Vn enē camp op dat ic can
W ant alle hem hebbe wet
S oe hebbe hi ste dene noet
d andre te v̄ winne n̄ stride
W ant si bi hē m̄ haer side
S are v̄ went souden wesen
p rieus ontboet met desen
A lle sine amirale
E n̄ sende te hē dese tale
gh̄ hieren uwes v welcomt
d at wi hebben langhe stont
d ese stad ſ̄ v̄ ler beleghen
d ie nv dare enen deghen
v̄ stuyt es alte sere
W are v̄ wonnen die he
S oe weare hi a tvestal lede
ſ u bem̄t van manlich ede
d anc hebbe manz v̄ nuent wel
E n̄ ellen rudd' alle sel
d' bi riedt gh̄ hieren
Vn c saude onbieden met ere
d en cō· op dath wonde
d at ichen quite laten soude
d en doet slach van minne vad'
E n̄ van sine lieden al gader-
W oudi tegen m̄ op ekelt
d en radd' senden mer ghewelt
d ie minne vad' den cō· v̄ louch
C amc hen ghedven ghenouch
Vn camp e soe wille ic dat hi
m̄ lant al houde van mi
E n̄ bint mi sin radd' and'
d at niet geslaede selc wond'
S oe wille geden m̄ hant
E n̄ ontfaen va hē min lant
E n̄ te lande wed' heren
d t salic den radt gh̄ heren
h oe mochtic m̄ saend' wreke
el le die met tonghē sprechen

B vi.

Een vanden enen ridder mer
de reghen in dade ter
Doen die heydene ammirale
den cō· heidden vlaenen wale
Seide die een lī cō· here
ghi duecht wel dat ghi v ere
ghine meer niauwe macht
hets waer ghi hebt groete cracht
bouen elken mēsche die leeft
op dat v mamer gratie ghecft
Sdewaer reghen v allene
sware twee daer hoe clene
hme mach hem met te moe vwere
dan een lam ieghē twee beren
ngenael en slooghen toe
ī dat comt saen mer wech hoe
ies lacht ons allen met v striden
ī wi sālen se ni connen liden
ebben hare vele ghewonne
en ander seide wi begonne
ualuc om te vā riene hem
em duncht mi haren sen
at si sīn scher sere
hebben binnē enē ure
e hem sere ghemaect
l ware nochtā mīn hē naect
i vloughen lichtelike
tiede wel den cō· rike
dat hūt mare stad onbode
i mennet mīnen gode
chouder vore dat hē
ume comt striden die rād hie
uame hi aer soene sint hi met
men here alse hi me liet
oe tals hē bewonne ic wame
āt vmin lie heeft die ghedane
at here tiene soude vlaen
idmen alsie ghedaen
ī ware hi allene vwonne
andre en souden hē onen
weren hemme scher wale
e nv bi hem alremale
m vroent alte sere
oe seide pyrrus die here
i mennette ghi segt waer
c wilt onbieden daer

dat ic den cāp hebben wille
me wille met langh stinghē stalle
c wille dat ghi aer vaert ghi twee
mmmaleende nemee
nde vlect den cō· dat
at ic hier vore desse stad
men vader den cō· vloes
ī hoe ic sie alwes
ebbe die wrake vā hē begheert
ī mi gheen dinc meer deert
an dat ic wel hinne
at hi te vaste daer· inne
at ēn binnen sde scherē muere
ach sae salidier vore duren
aer leedic sde langhe
c en winse bi bedwanghe
ī dit mach hi wol ten wale
er enen rād altemale
ie hi sende ieghē mi te arme
emc vwonnen ic leiten quite
ī cust dat ichen vlia
oe wille dat die cō· onsta
an mi sīn goet ēn sīn lant
u vaert ghi heren altehant
ī der desc bodscap wel
sceiden wat souden wi el
sclense wen ans ons mennet
ore den cō· vele ber
oe voeren si wech methen
ndie stad daer si sien
si meest liedē saghen
en viagedem wat si sagē
sceiden dat si boden waren
oe hiet mēsteden cō· veuen
em arraigen die cō· rike
ēn mīn hier cuene die gelike
ī alle die portē en alle die here
aren vārdert met aren
ndie groete zale ēn sprake
n welker wijs mi welle zaken
hem sanden magh vwerē
ethen quame ni ghededen
yrrus boden ongespaert
ī groeten den cō· welert
ī alle die met hē waren
een seide sond spaken

Here wt sim ghesent hier
a lde boden van den cō fier
v an arabie die v dat
o ntbiet dat hi dese steu
a lous sal beleghen houde
t gte dat hi sterken moet vā oude
a fte hine wrehe den vad sine
a ne v ok ane die comingē
d aer af sceide soude sim
a les ontbiet hi v hi cō sim
a p dat ghi us v wijfet ghemindē
e n moget enen hemp vnden me
d e leghen minē heere ten hēpe cō
e s hi sde staet ende sae vromē
d ath minen lijf vwinnen cam
s im heere wilt wēden v man
v wint hi aer uwen hempe goet
s ae wilt hi dat ghi cleue daer
s tet hier op sim vi comē uw
l e rade wel bespreken v
e n cort uwes lēdes scande
h ets onnere dath i uwen lande
h eest ghi eleghen met ghewoude
d e cō sprac en daet mi aude
h me hadde nochtmet ghelegē
s u en camet mi in ghenē wegh
v olen dat ic hempe ghevume
g hi selt sacs die comingē
l e al enen hempe vnden
d e hem daer twē sal ghemindē
l eghen hem te comen te stride
e uere sijnt neuē heare side
e n si sceide heer rad goet
l eer dat u sere dat ghi niet
d elen camp dare minē mille
e uere hveerlijc onlange stalle
g heide vrouwe gode weet
l eer dens willich en ghereet
w are hi vlien te houden tuwē
d at en uwen wille et stuchē houwē
w ammer sal dese camp wesen
d e dore sceide binnen delen
b egheren ouer merghse he
e uere sceide te beghinne sere
s al daer ons mithē scherhete
d and admirael hi sede

H er nader hine ontbiet v met
a er tierst dat ghi me siet
l et dat v cliste niet en ontga
s al v comen alte na
s weet wel dat ghi me mene saget
n et dat v behaghet
d e twee ten cō ghelouen alle
s e cō sceide se die
n ien dat wijs scher sim
a n uwen heere den admirale
s e admirale hvoeren sere
i n manechte haren heere
d at heere cō soude houden
d en heeren si wed ongescoude
e heren heere weert
a re cō was onuerueert
e striden tegen enē heersim
l hadder vij ghesim
d edem gheraden wale
a sim behouk altemale
n i was des camps side blide
m in heer eruxe die bant side
e len camp heerst ghecomē
s ber comingē comen
n i sceide vrouwe wat radi
n i alle dese rads vri
d e wi dat best beraden
f si ons des ghelouen af gaen
e comingē sceide heere
n ev staet al onse ere
b i raden selue twe
d at ghi wilt dat mē due
g ode vrouwe dat si
n i comt merdie cō vri
d e selen vor alle wē vare
n i bestrenke sond sware
i es laet v bolc ghewapēt wesē
a lle riepen si metheleu
c herlen minen here sterwe
n i met delen saet die tale
n i die stad was vrsade groet
m ar si hoopten vter naet
e comen bi cuexe al
n uxe hadde scaloūs sele geual
a th i sat biden vrouwen
d e begin sel was sim vrouwē

3 VI

dene tvaelfte heere stare
ende seide bi gode here
ic mer tue m groter tiuven
n̄ latu heren sond' vouwe
at hemme god dat ghere stere
oe seide ouwe die here
vouwe sine v es bequame
oe wet ghine in gods name
et lancter mi sere naer
n ghene pine en es mi liu
e ic dine v mach ane gaen
at dat ghi mi hier bestaen
elwedr tone die mi van v
e mi nachten es hie sau
uchtic v ter maten sere
e vrouwe seide tware hē
hmedr st v oesten ghenē voghē
esal goets raets ghine plegh
ter met de saeden si
e vrouwe pensde hier bi
al in nachte willegil sin
time wande met dat mi
are die werlt en ic hā vrouwe
n̄ ic date mine mā ontrouwe
die nād die bliue saet
vander vrouwen en ville mer
are ghedochte meer no mm
pensde m sinen sin
ach hē sal vromelike werē
leme sal in hem vueren
sands daghes den make
ache ghebr ter tine kinē
n̄ inen gaf hē alles genouch
at welle was sin ghenouch
len dach en then nachte mede
die vander stede
achten den nacht al gad'
nde boden gode anden vād'
l dien nachte mer herren
ath haren hempe ghester hē
aet ende ghenen segghe
elde ub ende alle weghe
es des dages toe die deich ātspreit
aet de men buten groet gedant
ende van trompē en van bolme
nde heren van den lant'

Decem wapene belaghelike
ayot twen paer wapenen rike
ayet ·ii· swaerden en ene ghistarme
n si dat gods ontfarme
ae es ouwe moet
ibrachte mi hē een groet
an sanc' ende singende schare
an apolme haren here
mm̄ her ouwe die bānd side
lhem geraden tesen stride
wapendem edelike
a die wise van vranck
n̄ nam hantecleer sin swert
emmeer hiere begheert
n̄ quam allde ten arte gereide
ayet oermoedde ende met simpelheide
nde co· ende sine liede mede
ie as· die vragen dede
en sanc' oppenbare
ū wonde houden dat d'ware
e voren ghesprokē ghestade
i seide dat hut ghine gode
oe voghen si achter m̄ beide sieden
nde lieten hē beiden here striden
onden allene stinen mit ontt
et was omtrent priemtijt
n̄ dived' was claer en scone
ie sonne stont hoghe ende tsone
ie tijt die nacht onte hulden
n̄ beiden met en witen
haelden ut en lieten loepen
arte oer moet bewopen
ū strijt dien d' dach beghinne
quame strene t allen sinne
ie as· gemuchte ende den here
p sinder felt sde saet sere
at ouwe bleef hine weve gheualle
ghine ende mer allen
ach hut in hem ende aerclame
es he wel hiere
oe dach met en wal nād
n̄ ende ghenoechten wede
nder den hemme sae hiermet
t waren he hadde hut ghelaten
n̄ ware bebroken nie der hē
ach he wt in tumelare ene

Ende viel metten orsse mit gras
cweet wel dat hi blide was
ath sins ors quite waert
i sende norts die sterke was hart
at es di vore dme coet
at es di ene ere groet
emmer eren en mach di wten
esal di onder mme vocte ter dō
helic enen quaden wortme
at waenstu ongheded vortme
aenstu weren di regheren mi
eenstu maer wtdi
i op ghenen ghenaen
oe blusti dr dm leuē sond waē
ende sal di daer toe makē rike
m dattu di ghine weres vmeli
āt ic hebs de macht wale
ende sede cort nuwe calle
it op of ghi v wilt weren
a heyti ende tot di gheberen
egheren mi dus vre selike
oe moetic v mahē tenē like
een begheere des ors met
uax sede wats ghesaet
ome strijdic met regē v
een ware ghebeet nv
oe beet dam sede die pain
hi maget wel vā edelre hē sim
oe beede die ridder-eene
ic seggu dat die vā arragone
gi moten comen d' om dreue
een ware heue wa hi bleue
sidende m sim gerede
ntie commegē sede
ad here ghi moet beseme nv
nsen hempe vn beuele v
tware hi heeft i-edel hte
ers nēmer dacht me sinerte
adde dare een vuls houdich
elerlic hen was met wdich
ath soe gaat tor mme wille
ic ridder die niet stille
n hilten gingc hem ondhan
aue een mocts bewuwē wen
en een vmch dat hi sniden
sidenwen m beden sieden

Dathe speren van haren salten
ic si vore here borst hilten
logen vore hem inden dale
ntie maelgien hilde wale
uax vacht met hantecleve
ntie payim herte sere
et sieren handaer die scarp was
nde hi was staut slit seker das
n clauch vreselic slagen
me wane met die nv sagtie
elhen camp hme soudē louen
tragoen was nach bouen
streken vier maten sere
at sere den heerdenen here
wies haddens gehadt vacc
nde sede te uax mi quaet
aendi met uw vliege steke
i werpen tonghereke
eenstu met desen sladi graet
rmch waer lic dme coet
ic handaer hiek hi mi beede hant
n wanese hem slaen ten tanden
uax die stonte deghen
asper hantecleer regheen
nde antese hem twe bid hant
ath vore hem inel mit sant
ic cō vuerdem doe
nde saet dmen orsse toe
n ghegreep een scarne stvt
n heerdem te uax weert
ere verret liep hi hem oppe
nde sede ongheden poppe
ad wltu regheen mi di were
et heest mi nach gewecst scere
u wille ic m neren ste striden
nachtan modi vblideu
ldi v op ghenen ghenaen
nde vort van mi ontfaen
tragoen ic saelt v ghenen
e behouden al v leuen
nde oer leueren tuwen wille
ntie scarne commegē sibille
u pensi wel wildic doen
oe sede uax die bavoen
i gode heer cō dits om met
ghelof ende v ghebet

Ghi moet hier sterue vor mijn swijn
ic hadde ten commc ouweert
ũ seide bi mamette wedst
u heues groet recht
ũ ic seide sotteert groet
ich dese slach es ome doet
de lijcht dijt die cõ· ruhe
euax die ghesinnichlike
achte den cõ· liet besiden
euen hem den slach liden
nde cõ· slouch in der de
nde euax die sijns ghierde
lest dijt willichlike
nde slouch den cõ· ruhe
euen opten helm van stale
at hantedeer te dale
doet toten kinne m
ies vblide m sinen sin
uax ende dandies gode sere
nde seer sithe here
iel neder doet mit grab
den vrouwe diere die was
nder die heydene en machte v
n gheen man vtellen nv
i nãmen ent laeden hare he
ũ waarden e met groten sere
en lande weert eñ heer dẽ wed
e cõ· en quam nie sedert
an belsebuke sinen here
die feeste entie ere
e men mi die stad dẽ rad dede
e cõ· entie heren mede
n machtu gheen man vtellẽ
el ontfinghene sine ghesellẽ
oe dede die houeesche conniegi
ũ seide her riddre minemine
ebdi vom sere ghesenenaert
waren gin liebt ghenouch belaet
nde sere vadient
es bluut van liden vient
e ridder die dat vslaet
blide sere m sinen moet
nde dancte der vrouwen sere
nde seide dachi eñermere
e haren dienste blene ghestade
aert hem vrome of seide

Dus bliuft die ridder van groten love
aldus binnen des eñ hane
p hope leuende dat es waer
aer na wel een half iaer
i troeste nochtẽ een kijnt met
leist dat hi die vrouwe siet
nie daer hare met ome groetẽ
waer lijse mach ontmaeten
nam in ghine ieghen hare
achtan dat hare lieuer ware
at his onbeerde of hi woude
ach nochtem hem sãde
iet gheuen te vstane
ie riddre nam in sine ghedane
oe sere af dat wonder was
e hem seluen seide sijet lag
elpe wat wit die minne
ñ gin venus comingi
at hebdi mine doet ghesweren
oetic bluen dus vloren
m ene vrouwe die met
n rouet wat mins ghesiet
ochten acht minne noet
y arabie dat es doet
here dat es mi leet
y dat hantedeer sdeet
at es mi seer lijke swaer
ighelouedi oppenbaer
ie cõ· een sconc ghebot
at ict liet wasic sot
lant entie comingi
aer ic meer an en wijne
n ghenen troest ne minẽ weme
ochtan saltet hã leggen ane
waren eñ god allieste sie
ñ auenturen wats ghesiet
ethẽ dath spreet dit wort
ñ die comingi vort
t ere cam en ghegaen
oe sach si den riddre d'aen
ere ontfaen van erhede
igroete die vrouwe sond' beide
nde si groete wed' den here
ñ seide nv pensdi sere
at sanct wel si rad doene
y hadt wel troest te doene

Dat dunct mi wel an v ghelaet
Dve werelt ghehoel altemale
tret v soe bi gode raet
ñ oec alse some wil dat wel wale
vrouwe ende wat wilt gaen
Ise selue venus die godinne
n delen hoegaert hier bi
o en mochti in minē sinne
at raedis wilen mede gnen
ier comen in ghere wis
te ridder in anden saen
ch aeds v ghinc wondis
uc vrouwe of ghint ghebiet
u farnen ende oec ghi
er dadic vrouwe dat ghi mi liet
vrouwe ghelaet mi
an enich menschē god aē mochte
te vrouwe seide ghi segt ware
eben die ghene die en rochte
u segt mi dan openbare
at pinen ic dore v dade
ebdi enegheē ghenouwē vriet
u dien ghins minis haet genade
n delen lande daer ghi vonden
echten quamen si inden vergier
ebt enegheē vrien scap an
nder enen samen oluer
ic wilt wilkoste man
hmgen si sitten haer en tare
at segt mi seide die coninginne
n ridder dien te moede swaere
ax seide vrouwe ic kinne
as ane groete die coninginne
n minen knecht vrouwe groet
vrouwe seid mi vre minne
i gode here die re es noet
ech wel die dunch mi sere
aert mi v herbighe nette
me dughen ende ommere
nde ghelaet v liet weten
s mi comen van v groet
ñ beset uwe time wale
el na wasic op die wet
or uwe ziele altemale
uolen vrouwe dit uwe minne wille
ñ wet uwen knape bereidē al
t was mijn dughen saen stille
ae men v te raden moen sal
ouesche vrouwe alle ghi wout
ñ maect v of ghi wet waert
ñ ghi ghelouet mi dat ghi sout
ñ wet v stinne ter waert
oesten ende gheuen raet
uwen knecht maken heymelike
uwech vrouwe haet mi staet
et sterken af dies ghelike
mi sterken mijn leuen soe sidi
ñ maect v heymelec weghe
emen en mach mi gheuē dat ghi
od onse here gheue ons zeghe
ille die houesche coninginne
ente na corps ridgelikē waert
pense wel in haren sinne
t uit dies sekē ende omer waert
at die ridder waer seide
an heden dē dughe ouer i raet
nde hi grote ghenedichede
ae salic endelike al daer
ae haren wille haddē ghedaen
ae comen dat ic en kere
n ridd soe seide si saen
emmermeer te minē here
ere wat souch mi en
mt ic uwen wille doe
hebbe minen goeden man
me coninghe nēmer mē toe
ef mochti aen nemen el comē
men he den cō minē mā
aert v mochte moer vromē
den ic nachtē goets an
at ware mi vele bat bequamē
me wille haer elker wif met sin
ae seide die ridd sonder blame
m v salut den here mijn
rouwe hoe ghereet wa mi te wene
aten ende mijn coninclike
n es vrouwe m arragoene
nde alle mine maghe rike
och mi al die werelt mede
od gesterke v mi alre doget
l hadde si mi haer me ghenedē
u comes aue soe ghi ier si moget

Nv cust tuit dat wi sceden
Nv heert god moeu ghelede
Ñ siet dat ghi alaus daet
Ie radd' seide vrouwe goet
Claelt daen ans mi god
God lonu duts een sone gebot
Nv es die radre heide blide
Eñ ghi met ter hebbergh' tuè tide
Ñ riep te hem sinen cnape
Anons eer hi wert in slape
Ñ seide wnet beliet
In wille hier langh' bluè met
Et wille te lande wert tien
Ñ dues en mochte mi met gelaen
Dat die cō-ghenoeschen ode
Et woudic goeden raet vonde
Oe ic hem ontfaren mochte
Alsmen mi wed' mene sochte
Ets waer men wert mi hier ere
Anders en went nēmere
Elande wi mic wel iet
Ier en tamc vi hoghen met
Och hadde enen raet nu
Ondic enegne trouwe i v
Ñ torfiet v benouwen wale
Onet seide dese tale
Ere ghi toget mes b' eñ v dinet
In soudi mi ghenouwen met
Oe hadde qualic met v
Hewees it u desen lande uv
In mi mada v ghetrouwen
I gode ende bi onser vrouwe
C sal an v trouwe groet
Eseghē cote mi mine doet
Naer seide dies bem vroe
U siet rater selue toe
C moet emmer en wegh
Sient wel wat ic du segghe
C en wille met dat si
Em ter völgten op mi
Ñ mach v seggen op wat zake
C sal mi weder sieet maken
Ñ soe came dat ic sal
And' werelt v sceden al
Ñ wet mi leggen mde same
Ñ pinter v hermelet bi dine
Eñ alle ghi siet inve state
Soe wet op sonter met mere rade
Ie same ende laet mi wt
Ñ wilse sonder ghelimt
Erstenen dach alde sv si
Alsi te voren was met mi
Ñ dan wille mi male hene
Ñ dan volget mi m achenen
Alle die samet erden gedaen si
Ñ maect aet groet scer om mi
Ñ dus moet emmer wesen
Ie cnape seide mettesen
Dat hiit doen soude wale
Ighenghen slapen te male
Maughens we die dach oesprane
Soe was cuer heide crane
Ñ ionet seit te hone
Oe was die radd' vā grotē lone
Iedaget vtermaten sere
An menegh' vrouwē eñ here
Lach hi enen corten tit
Een nam ghieen respit
Beslecte alle sine zaken
Alde alde inse woude male
Oe sterk hi alst hē best dochte
Aen men d' na die lutte brochte
Aer menne binnen leide
Alde alse hi imette seide
Ie vrouwe die om cuer was
Alde dwalsch daer ict in las
Alde van mannē eñ vā vrouwē
Ñ mochtu ghoen mā bet raden
Lach hi den dach al doze
Anons die wel ter aire
Ñ ionet sine stede siet
Ewene dat hē sin here hiet
Ie wile alle die liede aten
Ie bi sinen here saten
Oe liet hi sinen here vt
Onder-emēgh ghelimt
Ñ leider enē steen i nedel
Ñ laet die lutte wedel
Ñ sin here ghinc ter eermaē na
Ere blide m sinen sin
As die radre om teld dinc
Och deden die jongelinc

Ende nam sim behoeft al
den knecht int gode beual
Ende streect wech heymelike
die knecht weende rameliike
Ende ridde streect stere straten
a wagoen heeft ghelaten
Ende quam tsente iacops m
Sere bliden sinen sin
God comme dat die saete
Alde alle seide comen moete
Dbeide die ridde daer
In groten vlanghe dat haer
Ende van wagoen die cō ruhe
Ede sim vlede hoechelike
Ende menich haghe man die was
Alde allet mden wallde las
Helpe wat mach mē al
Hēre aracht en es mer smal
Dat si den ridd wt voren
Al temale laet vloren
Die side vrome van dade was
Hen es nv maer ghedwas
Sims was saen vghneten
Wat herest hē die mīne ghelaet
Si pinden em malder wijs
Venus vrouwe wat modus
Dat ghi houelde hede slaet
Al en bem dies selue met
Dat heeft mi wonder hde dene
Want seker let ic mīne ene
Die bloeme es van allen wine
Wat selden ic wille emmi mē bliue
Hare eyghen man waer ic si
Dat ghebot heeft si ouer mi
Te mere maken heric wed
Die reiner vare leide neder
Een ende was vghneten saen
Na wagoen sond waen
Ende hertoghinne te nathe scare
Den tide dat die here
Die cammingē volghe soude de
Ende si was oer die ghene die wou
Den ridd sim gelof volbringe
Wils hare god gehinghen
Penen nacht side lach si
Heaten here den cō vri
Ende si de here hoert imme tale
Ende raten twe side wedi wale
Hi hebt dies ieghē mi vdient
At ic ybein van liten vrient
Ende die grote ere ghedaen
Ies side wene si menighē traen
Die cō-side vrouwe vri
At ghebiect v tiwi weendi
Hebiect v eneghe dinc
A en bem een ric comme
Ic maget v ghehelpen wale
Ethen ontuel altemale
Er cammegī hare sprake
Wart pensende om die gale
Die si den ridd ghelooft heeft
Die si en gheens sens begheeft
Ander side pensde die vrouwe
Mi die ere ein om die trouwe
Die here die cō heeft ghedne
Den si nv wit ontgaen
Ende si pensde het vā grote gnere
Aer ment gheneischte nēmermē
Dies was si m groten vare
Die mīne nachtē raet here
Dat si emmer ten ridd gal
Iere allde wachtet nā
Oe side si en cammc
Ies comen ene dinc
Evaren dat moet ēmer sim
Dae side die cō vrouwe sim
Egt nuwen wille i gods name
Ic stil mi sim hde bequame
Die cammegī side here
Ad moet v lonē ēmerme
Oe wille v seggen dan
Ic moet side ic erst cam
Ende bedenkert wen dat es water
Die verre es ende swaer
Ic sente iacops m compostelle
Ic es daer ic ōme quelle
Hae ic daer ghecomen sel
Die cō-side vrouwe laet al
Uwen vrouwe here al tivaren
Ic wille selue met v varen
Oe eer lic vrouwe vri
Dat ons beiden eer lic si

Die vrouwe seide here mijn
alde en maget met sijn
Ic moet varen heymelijc
ende lieden alde lichtelijc
alsic met eren varen mach
Ic moete sijn op desen dach
de cortelinghe wesen sal
u biddic here dat gijn al
hept mijn behoef verlien
ende wat ghesellscape eñ mijn wijf
Ic hebben sal met mi
dat salde ghereet si
dat wi binnen .vij. dagē mogē
corrē ende varē in hoghen
Ic cō· seide vrouwe mijn
mit dus heymelic moet sijn
Oe besiet wat gijn begaert
Ic sal vhelpen and̄e vaert
De vrouwe seets hē grotē danc
daer na ouer ict lanc
nesliep si tote dagh̄e
de vrouwe me wel hā gelage
ne haren hān here den cō· vant
bereide hare alte hant
alde aust hā goet wchte
ñ be si heymelecs machte
Dwas si onledich doe
mē tijt was comen toe
dat si sand̄ dags ponen saude
Alsi dede met groter vronde

Die conincgī· van arragoene
Sibille die mer deme wone
bereide hare bedeuaert
bidelijc eñ onuerdaert
ende· paerden settel meer·
Si nem orlof sonder seer
ñ reet wech haestelijc
Semen was hare heymelijc
an colette die jonf·.
de om den rad hadde rouwe
Dreden si menege mile
ñ oer soe langhe wile
dattī sente iacops waren bi
In ere dachuaert sde quamē si
In enē scoonen woude ghereden
ene riuiere met snelheden

herde sere neuen hiep
die swart was ende diep
die conincgī· seide laet ons bidē
colette hier besiden
oe reden si neuē die riuiere
die maysemēde beide scāere
ict jonf· sēde die conincgī·
ghi wet wel dat mi die mine
ēde comen al hier
men eten rādde fier
den ic emmer sprehē moet
des sijt seker eñ vroet
dat ic daer na nēmermē
en here wedr te minē here
Ic wille altoes met hē bliuē
ine wille mi selue vordriuē
si siet jonf· na dat staet
Oe hebbic ghepeinst enē raet
ñ dat moetic emmer dien
me here met wed mi arragoen
wat dat mijns d' af gestaet
daer mē mi mer aegen siet
si vstaet mi wat gijn doet
Ic gel al dit wout te voet
en rādd wt seherlijc
si begaet heymelijc
ict hier mijn cappe eñ mijn pt
ñ rijdt te desen waterwt
d' dwerts es af heldich scere
ñ sedet tpt sde met here
dat hi ghijt hurt mit waterned
an wuptdie meysemēde wed
mē cappe legt op tpt segt hem
dat ic mit water ghenallē den
erpden eñ mer cappen te male
an selen si wenen wale
ons dat ic vtī onchen si
ore gode soe bidde dat ghijn mi
nder dine cnicht gen pruue wesen
olette weende met desen
ñ sede si burghsme doen
oe seide die conincgī· wel arragoē
si louse hā maken een wonde wt
Ic wane si nēmermeer en ghert
e comene mer ghenē doene
en cō· van arragoene

Colecte die wel gheracte
de groten rouwe maecte
Sam der commagē rouwe
Met sam bouwen eñ mz liden
Eñ leedet ten boerde sde daer
Dñ hurte doen nep si
Een aerte met groten vare
Hi gaede liede ammet hare
Mi vrouwe die commagī
Es gheuallen hier mine
De liedē quamē we gheuaerē
De alle hare serich waren
Slaghen opt ammē ghelwōmē
De viede liede metten cōmen
Aenden wel daet die commagī
Ede ware gheuallē dñ mine
De cappe slaghen si daer vlietē
Eñ metten ware henen saetē
De si vmghē sde si ierst machtē
Die vrouwe die si sochten
Af en vnemen si met
Sochten se m ghenen vliet
Pente ned veste eñ bi
Wat si sochten gelaeues mi
As al gader mi ontspoet
En leert mā ghoen sūe moet
De v wijs mochte maken des
Den groten rouwe die dēs
At si hem pinden was mi met
Sde aner diep was die vliet
Eñ sde sluer dwe mede
Hen belooet met wat mi woe dede
De heerden si ten lande wt
Rochelic ende seer behūt
De men sarragōē vluam
Dat die commagī met wed quā
As daer hare ruet met beer
Die al daet es waer
Hade den rouwe alte guet
rouwe ende desen naet
Den men daer sach den lande
Eñ machte ghoen met beslaue
Hare vad die co vem cecile
Roefde ame lanche vnle
Was daer om der vrouwē doet
In al cecilien rouwe guet

Nv late v van den rouwe blue
Eñ willu vart besaue
Dam der commagī seruis
De sachen gaet haren anuis
Eñ doen seere langede met hā
Sq̄ā dolende hare en teere
Sde verre quā si ghegaen
Buten den wonde dī si sach slaē
Een huus daer ghinc si inne
De sade die stone commagī
Rouwe god moet met v wesē
Vruelicken antwōrde met desen
Dat moet v lōnen god lonē
Charles ic lieus rouwe
Dat ghi v hout in desen leuene
En vond in de weerelt met vñ
Comt wijf dem ghi
Eer iāmer di mi
Dat ghi sijt van lichten sinne
Sde antwōrde die commagī
Hi hebt onrecht tware vūwe
Ic quam haer daert op rouwe
Su berecht mi mine vaert
Ic wille te sente iacops waert
Eñ hae na bedt daer
Vruelicken seide vor waer
Hi hebter noch vi milen toe
De commagī seide sde
Su besiet rouwe of ghi
Uwe ded wilt willelē iegē mi
Cstal v de mine gheuen
Hi blues te rucht al v leuē
Vruelicē seade neme en rouwe
Et soude mi contelike rouwe
Anet mine clene v
Ebeme vele sekere nv
Am v poyrier margē quame
Eñ mi die uwe weder neme
Sde hadde cle vlot en ermere
De weende die commagī seer
Eñ seide god ghevelaidi vñ
Ic mach den mēsce dōe quād
Am hi mach hem selue doen
Ame bleue mi arragoen
Eten cō minen man
Cle spreet mi nv lelic an

Hi soude mi dughen eñ mighe
Vallestdstsahyhdeeadbeajwdhwebvedeadhdadg
u hebbe ghewonnen dwinge
wowe sertli nv vstaet
lim wwe cledre quaet
c wille die mine oen duwe gheue
heen puter aes mi bleuen
waren dies en ghert met
an eens die v verdriet
oude doen ongherne
waren mi segt in ghenē sterne
c wille tsente iacops wt
ele soude mi lien op die veert
lous comen te ghereke
i sprake mi ane dorplede
quame gelende i v ghesinde
i soude mi laten liden
Doen dat wiuelic dat v stoet
peinsel mi haren moet
ele jonc mach wel segge w
ethen wisselenden si daer
ae nit orlof die aenginge
ti peinste t hereē sinne
m den wech dien si woude
ti quame alst wesen soude
es ends dreges voer middach
uten der stad daer si sach
uere comen regē here
doe here wt ghewaet
as hi die ouer bruclere mā
ie me ter werelt luit gewan
i aldeste te dier stont
el xx. waf an haren mont
ti sede wel gemerkte vrouwe
i gode vwes mi al mim wouwe
graen gin hebt mi wel ghedoent
ti een tiwint met ghehoent
ti doe sidi dus ontgaen
oen lieflit hē al v staen
oe dat hare meyslemede
ti alle demdare liede
acti aude vaonhen si
ie rads seide ghelaeues mi
hi hebbet vrouwe sere beluit
ti v seluen ghesaenturt
are minen wille dat lonv god
gerect doe weerct sat

Doe waren si vtermaten blide
e nie ghingen spelen doe beide
v an lande te lande beiden dat leit
n ellie stede die men vant
een minde den andē sere
d eus god die emmermere
a lde mochte wandelē mi sinē lieue
h i hadde alle dinc te ghereue
Dus ghinc die tid die entie vūwe
Spelen sond' enegien rouwe
a l omme comme si tacē
e ñ hier binnen dat es wāer
w orden hare cledre quaet
d ies si en hadden beteren raet
w ant si waren bloet van goede
a nders dan si dermoede
s amen wel in ghesonde
h adden si hute hadden si coude
d een vgeleds metten andē wilde
s i quamen si tenen male
g hegrepen vow een hof gheet
d' ginghen si na eñ baden bloet
d aer gode alsi eer daden
d ie monche alsise sachē
S oe stonc geuen si hā te meer
v uggen bloet eñ vele teer
d anste te gheuen was hā sede
d f dan men enegen anderen dede
d oen ginghen si voert mit wonne
d pene fonteyne cout
e ñ nerten hā bloet d' m doe
w ant els en hadden sier met toe
d us aten si met groten spele
d een beghet den anderen vele
v an der fonteynē metter hant
c wame men doen met en vant
t wee ghelieue dem si waren
d ie feeste dies si hadden elwaren
e t leidene ende met spele
e ñ met ghetene dies was vele
e ethen hadde si veer groet
d ie vrouwe sliep in sinē ads soet
d ie tidre die belachte wale
e ethen seide dese tale
t elsen seluen dwenelike
g ad here van hemelike

En was dit ene comingh̄ vri
Ic hebbe selue dore mi
Hi cost ghevorpen in sorghē sere
Hi ic was een arm here
En n̄ niet vōdich dat si
Hi adde ghesproken segghē mi
Si was mēdich ende rike
En n̄ moet vt te mēlike
Hi enen ende gaen dor mīne mille
Hi de en comt hē met ōthoudē stille
En n̄ weende grote tranen
En n̄ ginne pemsen ende wanē
Hi ere goet en heve vogetie
En n̄ dat iammer was dat hē mē
Hi en sach met oegen an
Hi a pēmsde en was haer mā
Hi de rike comine van arragōe
Hi wes dat salue dat icke coutspoē
Hi de arm was ende onbegrame
En nāe met en hadde dā rādē mame
Hi ewas onvōdichende quaet
Hi ers iammer dat aldus staet
Hi ier ōme weende die here
Si de vtermātelike sere
Hi āt bedichte die tijme sīn
Hi ielen der vrouwen mi dansam
Si de dat here ontspraine bi
En n̄ herst dat si den rādre vri
Hi eenen sach voe vingere si
Hi vn weenden her rādre vri
Hi ie rādre sende mine doe mer
Hi ie prouwe sende mi dore vōnet
Hi er dets ginst mi lachēde vast
Hi mi leue nēmermer ghesiet
Hi hine segt mi wet gin recht
En n̄ weer bi dat ghi wenet
Hi de die rādre dat vōdet
Hi athint hā ers mer segge moet
Si eidi ic segt v vrouwe vri
Hi i iammer dat ghi aus dore mi
Si ut comen mi dit meshvende
En nāe mi dit grote ellende
Hi ies ic wōdich niet en ben
Hi ie vīdne sēde hout nwen sen
En n̄ laet ons lenen niet spele
Wi et wel ic hebbe lieuer bole

Met v te game om mīn goet
Hi an te besittene die bliscap groet
Hi bi laet varen dit vānet
Hi en en vaert mi een tīmt met
Dus troestene die vrouwe goet
Hi toe veiechte den rādē moet
En n̄ sliep mēr vrouwen stoet
Hi n toe dronch trouwe groet
En n̄ doene die vrouwe en sach
Wi enes al dat si mach
En n̄ seide god ghewēdich here
Hi a en es verloren sere
Hi ic vroemste dē rādē die leest
En nāe aenste waer men heest
En uchs raders tewene
Hi elpe wat maeth in arragon
Hi rote daet die rādre vri
Hi ie nv al verlaten si
Hi i im dies ic wōdich niet en ben
Si ādi sde smen sen
Hi ne m ghelert heest dīn al
En re bi vōgheten sal
Hi ore mes hi ca weredt met
Hi ie van vogetē es sond ghenoet
Hi at ic stone was dats saut
En n̄ datt mi bi mīnen rāde
Si oe vromen rādē wit te quelle
En n̄ sīne daet sōe ghesiste
Hi es bi mi vloien al
Hi e gode dat ic benen sal
Wi ānt hermeler willichē ōtgelden
Si ne sinen mont custe sīne sueten
Hi emch wert ende weende sere
En n̄ beuelne ānden here
Si mi haelt lēde si hē tōt tgras
Si ende dwalsch d' ut mi las
En n̄ liep allene weghe
Hi ad anse here ghenc hā segghe
Wi ānt wel heest si te doene dat
Si oe here liep si dat si mōe shuld
Hi e vrenegien quam ghegen
En n̄ si begonste te rēchen sueten
Hi e sieden d' si en lg bat
Hi an ienen dēde mōe shuld
Hi bleef si woenende daer
Hi altoes was hā thste swaer

Dm haere bef daer si af saet
nt wout daer sine het
ach wart si daer soe lief gerai
an heuen ghemeten al
at sijse pruisten vermaten
lle die bi haere saten
ñ si wandelde vriendelijc
ende met armen eñ met rike
Uan den vonwe laec bluen
Eñ wille v vort bestriuen
an den ridd daer si af saet
nt wout eñ slapende liet
oe in ontspringe eñ mene dat
ie comingē riep hi te haer
y heruf wat salue doen
chebbe mijn vrouwē vā aragō
er ouder haeden vloren
charmen wan wanic te baē
leuen doet eer isse vlaes
ewane me man en cues
oe grote scade alsse mi
o ghesaet waer medi si
mi ghenaren mi wondert dat
me weet die wile si hier sat
sse mi remen heeft ontvoert
ent si hadde mi ghevert
oe dat ic ontspringen ware
ent si es gelaepen hā entare
wenende achter wande
oe riep die ridd met ongedulde
vonwe vrouwe wat hi mochte
eweet wel dat hijse sachte
ridat wout vene of bi
ier binnen sae quā hi
aende op ene valeye
hi haerde met ghesaerne
ne mueget eñ ene ridd wout
ese hadde genome mit wout
ñ in slouchse mi heue anstechte
eneghen slach wel bedachte
euaf weende meeteen
at die sine hadde ghenesen
ñ volgede den riddre an
ie riddre seide toe hē hi man
eert uwer straten
si ic die v sleuen laten
t wi volgen mi laet mi varen
ie ridere was mi alleen sieden
el ghewapent toten teen
ñ hier euaf volgedem alī een
m dadi ghine die jonke sage
ie riddē seide te dinē droeuē dagije
outen mi volghē wene wale
uaf seide laet im die smale
esien ic hare weder dan
ie riddre seide es die man
woet ic wene en vonwē iaa
y dorper ghi maect te groet gerae
sal u sleen met minē spere
er sal v al v leuen deren
er euaf seide ghi dreicht om met
ten here die hem crijcen liet
esalse sien al haddit ges vorē
eweet dat wel te varen
at ic v ontlie clene
len benic maer allene
ñ al hebdi v wapen an
ie ridder seide mildorp mā
ich hier dinen wet sterke
ie riddre die wel te ghereke
an orsse van wapene eñ vā lede
ñ quam op euaf gereden
pere ghecrecht salt om als
uaf ontbeide als
ñ alse in hem quā bi
mete her euaf doen weech hi
antedeer dat goede swijt
ñ slouchten ridd dat hi t'peert
umen moeste eñ viel ned
ñ euaf het haelde wed
swijt ende waenden doedē wale
ine wapene waren vā selke stale
at hijse met en consite ontghīnē
oe pensden i hem selue binnen
och ic den riddre bringhe tonder
me geue die wapene met om i me
an goede sie hep hi
er neder den riddre vri
ñ sprac hem opten lichame
alden riddre wels onbequame
ñ ontwapenden sim hoet
m dies hi hem die hande boet

Slouch hi hem sijn hoest aue
Jme wane met die hem gene
hi onder mate van weten goude
dat hi sae blide wesen soude
Doe besach hi die jonk'
die hem bat op trouwe
dat hi haers ghenadich ware
en hi hare gude holpe here
dat si weder thuus quame
en van haren goede name
ttemale sijn gerieft
dat ware here vtermatē lieft
hi sede hi sout ghine wen
hine hadde anape no ghelden
d' dede selue die wapen an
die hi opten rudd' wan
hi pensde soudi met enegē sine
wēd' comen an die comingē
dat maelte met vroemhedē sijn
doe halp hi ter jonk' sijn
dat si weder thuus quam
doe nā die rudd' lof sam
rlof eñ voer lier stratē
en heeft die jonk' gelaten
Hi cuere hadde groet ongedult
d' om die hi sochte mit wout
here en tere ende hiere mēt
en want alsi dit liet
pensedi ni simen moet
at hem ghene dinc si soe guet
en were alse dat hi here
in arriagoen daer mēne eerde
si dade die vrouwe vinden daer
si reet dar wt met hiren live
doe langhe wile dat hiere qui
en alse hiere wijs hi vnam
dat die cō. were wet
en dat daer qui. here giet
van arabien die comt
ende en liet om ghene dinc
hi me soude wichen bede gad
mē vader eñ sinē oudē vader
en quā met menegē payin
d' die van arragoen al sijn
in vnoye ende in doghene
die hem pinde te wgene
van vrancrijc dien comme
die hem slechts aue glymt
doe dede die cō van ceale
d' laghen si ene langhe wile
in orloghen ende in onureden
en en cristen hi ghere behendichedē
en ghenen here vinden
die hem haers cortste ondervindē
d' slagen si in enighe groet
ende in borgen vand' doet
legghen met menegē felle ghebuer
nāde stad van vanscaier
doe anxtelike eñ sine in were
si quam [illegible] cuere
Om hen cuere die dat vnam
Alle hi in den lande quam
was hi vtermaten vroe
te hem seluen seide doe
god here ghelooft moet sijn
wi dūcht dat die sal zen mijn
doe ten helten wert slaen
sal dien dat mes ontgaen
wijn vrouwe die comingē
doe wilde ten ierste beghinne
te vechtene wert raden
en willichlike met hem strijdē
si delen minne blide wesen
hi voer dar wt binnē desen
doen hi vore die stad quam
en dat en wert vnam
vtgeden si hem weich waude
si sede dat hem dienē soude
pt dat ghine wonden si
si seten tes op dat hi
negē hemelse hadde mde stad
si sede wayende op dat
si noch leuen die hi daer liet
doen hi echtert van d' scaet
doe liet mēne binnen riden
si voer weich in corten tiden
doen goeden mā die sijn wt weis
ende dwalde daer ict in lis
ierst dachten die wt sach
onder dem twet wesen mach
want cuere dochte hē seker like
in ghedane ende in ghelike

B. VI

Vaer dat men ouer weer uit
Hi vraegede den ridder wat hi wilt
Eneas seide hinder mi niet
Doen ic achterst van hier saet
Wanen mi hebben ghegraue
Eva et ghi mi ghenen scauē
Dat mi men den mi knecht ē wilkē
Aldā ten doet ic v met luste
De weet seide es dit waer
Eneas seide aer oppen baer
Hi bem ic hier comē wedē
Fi wille den loghe leggē nedē
Dat ghi uwen he hebt vloren
Dat sie wetet wel te voren
Des sie wille v gheleiden
Eghod wilt met vromcheden
Ni vlant saen verweruen
Nine viande saen vderuen
Ende mogen wel her vōt
Ecommen doch ane mi in siet
Ni aer ane dit vinghi mi
Et was der goeder vrouwē mi
Eliet aer te nimmen grame
Hans doch seker ane
Want ghi me vinder d ane gheen
Ndat liste dan enen steen
Die wt dē heide wale
Bequā des ridders tale
Ieten groet willecome wesen
Ie weer dinne quā metelen
Nhe wert vrāgede hare
Fsi iet wiste wie hi ware
Ie ridder die d steet
Ie wdinne seide goden weet
Ni weare met dier oppen ba
Eneas ic seide dat hit ware
Nu en wete niet wier si
Ie weert seide gheloues mi
Ic eist selue ende meinen el
Ie vrouwe seide het es spel
Ie ridder es gaede wile doet
Ie steed es heide groet
Ie weert seide hi en si
Des dit gheloues mi
Ie vrouwe seide wats mi gelaet
Des en mochtic gelaeuē met
En weare dat ic den ridder sim
Saghe tusschen de scouderen sim
Dhaddi een cruce van goude
Eneas moeste alsoe houde
Dat cruce toenē en doen siit saghē
En mochtu gheen man ghevaghē
Oe wel dachi daer was ontfaen
Die wt ghime henen laen
Ni sleet den heren vandē lande
Ni luttelene menegh hande
Oe ghingen si alle ten grime
Si daden die erde stuc
Int graf en vondē si dme gheen
Dan die luste entuen steen
Doe gelaef dem sins he wale
Ni ghinghē te te hē te male
Ni heten willecome wesen
Ni vragedē he bminē desen
Wat si mochten ane gaen
Die ridder ane bidden laen
Ni seide ghi heren uv segt mi
Wat tuimteine soe hebdi
Ni wien hebdi cō ghemaect
Ibehoeft te sime wel gheraect
Die heren seiden wet dat te vare
Me hebben ghenen noch vloren
Die ridder seide dats time leit gwet
Eliet ende sniet een haet
Heren es gheen aer int lant
Ga vrient dies graet mi hant
Aet te gadre haestelike
Ni sniet enen cō die v nhe
Eest ende dien maet here
Ni die sniet sim sen minere
Ni abeide raden dat hi weet
Aet te gadre ghi heren hi saect
Anders selda dicwerden
Nde met onen vlant vweren
Oe die heren vhoeden dat
Pensten si dat si met bat
En mochten wen dan hi hē nede
Oe ghenghen te gadre ghene liede
Ni louden sniesen enen here
Angle eiuden si ende soe
Want elc wonde sniesen sine vrient
Des regheu hem hadde vdient

t en lesten quam h̄ euax wert
d ie sēre sīne ere begheert
E n̄ seide ghi heren lieft wel
h en gaet ons an gheen spel
h ier nes mē sāe will ich tīme
w ilk̄ dat dese prīme ontfaen
S onde dō ende h̄ euax sonde os
h mē sonder hem regē vnaren
d iche sāe h̄ eest hūs wel vāent
ō at men sīm sonde sīm ment
h uult clamt in minen here
d en cō· die vile mē ere
E n̄ onse viande haten ons sere
E n̄ wi en worden ne mē erme
n ute en si bi beskwanghe
E n̄ waer ōme tīlte wi dā lange
h esen wi den radā ter goed̄ vaen
h i sāl hem ghīne auenturen
E nde sāl ons n̄ payse brīngē
E nde h̄ eydene aer dwinghē
a lle die ghene die waren daer
d roughen aner een oppenbaer
D at al waer̄ weare dat
E n̄ dat an mēmē en wā bat
b estaet dan ane den radā coene
d ae ghingen si met enen doene
E n̄ cosen euax dn̄ jongelīnc
t enen here ten en anīnc
E n̄ antlinghē vam hē hā leen
I ngie stad en bleef hā gheen
h me wt sīm man daer
n es dē nādre dats waer
S me dinc ten besten ghenallē
a lsae moet si doen ons allē· am
E uax die cō· van arragoen
d ie ten besten es vgaen sīm dē
I ach mde strid te vanseuer
d aer h̄ meneghen ghebuer
w as belegheen dathē sō wās
a p enē dach allēt las
o nchoet h̄ den cō· van aralne
d ath̄ voller vaen d̄ stad vlie
E nde sīne met· den lant
a ls h̄ vinden opter stadē
d es dendes daghes tē tinghe
E n̄ segt dat ichen mīghe

h elue ic primus sīnen oem dede
d ien ic vā slouch vor dese stede
d at selue [illegible] h̄ wachtende sīm
d at segt dene alsīm
t wee grauen hier af waren
b oden en̄ voeren sond̄ sparen
t en heydenen buten mit here
E n̄ seiden hem dese mere
v an euax weghē en̄ doen vlīne
t en cō· seiden si saen
d ie cō· here van arragoen
a ie met meneghē stoute baroē
h i leit hier mē strid
h ere h̄ ontbiet u dat
d at ghi voller rumt sīm lant
o ftē her si v bereant
d at h̄ v al sond̄ biden
a uer morghē sāl bestriden
E n̄ sāl v dat selue doen
d at h̄ dede den baroen
u doen oem primus den cō·
s u bera et v op dese dīnc

D oe seide die cō· van arabie
s lu segt mi wie es hi die
d' cō· ende here ghemaect si
w aent h̄ dus vuaren mi
a ier sinen word̄ vā gheadreghe
s een h̄ met ic sālne swaghē
w ant van machte bem chē te groet
S louch h̄ primus mīnē oem doet
w at es hi weder ammen
I c waenden bessel hadde ghenome
E n̄ met hem wech gheadreghē
w at es hi noch te lute blene
d ies moet die mael wanden
a i wonen nochtan honden
v an mīnen sīm lant af staen
h er sonde noch wel vgaen
d ie boden seiden bi gode here
g h̄ primt v om met sere
a i die cō· sāl v bestriden
E n mīner mīn h̄de cōmē tiden
E n̄ sāl v sen alde bereidē
a lse h̄ dede hem beiden
d ie comīnghe die vore v waren
o f slachter ter seldā hem ontfaen.

Die comme die dat vlucht
Sgde te sinen lieden vloet
In heren mi duct wale dat
Dat al clant ende stad
Es verwent here sere
Ñ allene bi enen here
Ul te rechte moghen wel
Eben dues seker dat mi ene el
An here gud selue en sy
Ant in hem altoes steder bi
Ñ dader bi hadden wtte quaet
Bi duch im die beste raet
In heest hier tons ghelent
Et ñ grauen een present
Ie moeten emmer te waren
Et mi m arabien varen
Ñ moeten woene met heynue
Ñ dader al haer leuen bliuen
Ie arabien vlonden dat
Ñ en consten hare willen bat
Hen arighen van haren here
Ñ pnsteng he hare sere
I mamerte nuwe tale
Met ons alle gaet te male
U vaet se en vaer sle mer v
Es meer dan tut nv
Ie boden die he vnder se sere
Eden bi gude dues emmere
Oden soutenne te rechte vri
Aden varen vere ende bi
Ie co· sede gin segt waer
I lagte hier ·xl· raer
C name ten ende alsele be aeh
Slie nv met payse hebbe mach
U bret op en laet ons slaen
I moeten emmer met ons gaen
Oe brac op dat heyden here
Ile met enen groten ghere
Ñ vaeren here straten
Enen en gaet hebbe si ghelaten
Ant slne dr sten beden met
Ile die co· dat sliet
En en tragoen dat al vliet
Ensla om haer v drier
Ñ dede wapenen sine lede
A sse in quam buter stede

Dat here ene in hethaelde
S nit seker dat hnt bet aelde
A nders met dan met se aghe
W ie in was binnen slaghe
E n clouch hare entare
Ey ethen quam he menare
D at drie vallithe arabm
H eest ghe euen die bode sm
E n vaer se met he sier strate
D ie wede en co· hadde sien gelate
H i boute hebben gelet seker like
D at m al ertenke
S me ghelike meren ware
H i drie reese oppenbare
E n volgede en co· vere
D es maeli worden ere
H adden si ghehadt herts ret
D ie heydene maer neen si met
S oe sere ret die co· wert
D achi den co· achter vert
E n riep mile penin
Gh eommeert moeti sm
E n v hoer al meten toppe
D at gin me hter oppe
B oern die v ghelent waren
Sl n sedule moeten laten varen
T uwen lachte en tuwe seare
Ll aet sien sedut gnen grane
D ie co· in vnder dem sere
E n riep ghenade lieue here
Ll e wede v man vore hande
B ede van gude en van lande
O ntfarmt mins ic hebbe mi dae
C ille m uwer ghenade straen
D ie co· sede dat si
Ss gin moet mdie stad met m
Ll ede dat wille gine doen
D aesede die co· van arragoen
W sm die ghenangene here
S i moeten met ons mde stad here
D ae sede die heyden arabm
H ere dat sal ghedaen sm
D oe dedemen die grane ame
E n vaer dat si hebben vnome
D at si quite ghinghen sde
W aren si blide ende moe

Ende voeren met mare stad
die co· die hem ghenade dat
Sede here wat beghert du vā mi
Sdat ic quite vri
ghe mi ere straten vare
die co· sede swet mi ware
ghanstap hute vor wt meer
En nēmet mer te dene heer
tetere me ofden lande
des bidde ic en biede mīi hande
Sede die co· hi mer wer
dit swaer hi ende her met
let menne varen her straet
a tragen heeft ghelaten
En voer weder mi arabien
Ina tragen en heeft me
a tragen dat rike lant
dat te varen mi cranc her hant
Sdant heeft nv enen here
die ontlien was hire lere
Sme ghebuere entic herstme
p minden hē ond dam ich te sme
Sin lant hut hi peselhe
En sme liede m sin rike
dade seiden dat se god onse hē
hadde vt roest here de sere
Sa mintene alle sond ingh e
En alle die weghe mach hē ghmge
D'si varen wanden en heren
Sme ontsaghen ghene heren
Sa voeren en lec d'si wonde
hare here dreds te rechte houde
des hadden sme liet ter are
En oec viel hem vore
gract hi wel ec en ghenouch
dath here ren lec venouch
dare der cominge· wille
die hem lude ende stille
a tres mit here lach
En soe sere ver wach
dat hē swaer te vanage was
Sdi hi pensde ghe ver steen des
dath co· mi arragen ware
Sdoude emmer comē dare
a tres te hem weder-
hi ter-leggie ven hē ned'

En segge van sibillen vart
die te vinegen mde part
Sibille die hoochste vrouwe
die om den rad' rouwe
hadde el was si hē ontgaen
Squam te vinegen saen
a lene quam si dader m
d' si hadde dem belan
dach qua si trenē wnue gegaen
die wrachte mz sidē dier vragesi ste
Fsi woude houdē ·i· wat wilt
hi hebt sde ouer saone hilt
Spreet dat wilt hadde ter an
Sisde en lieu ghoen ma
Sen sonde tallen taten
Sm v mine doe op raden
Sal achtem en willics laten mer
a p dat ghi des wets ant ter
die comingē weende sere
En sede dare gode onsen here
Sacts v lonen ghi segt wale
Si ghmc in mer dre tale
die leidesi hare wer vare
dat si conste wel ter are
Dat die meeste sede dat
dat binnen venegien d' stad
En ghoen sde goet wer wilken wa
dat wert stappens oppen bare
onder die cremēe ouer al
En si wert sae liet ghetal
dat alle diese slaghen
hare goede liste draghē

Isdie stad was ·i· ionchē
diese minde herde sere
Want si bequam hē wale
En hene ghelaet en hi tale
Was sde shere en hare ghedame
d' were ghenouch te segghē ame
hi quam te hare ende ghmc
Sen idi suchten in ontsine
a m dat hi pensde dat si en soude
Sal ter willen doen dat hi wonde
hi hads gretwout ter-
des ghenoesh hē te meer-
o p dat hi hi sde bequame
dat sme ghme te mēne name

Die jonchere seide dats ghenouch
Ghi moet nochtan doen mijn gevouch
Ime mages niet laten hz moet sijn
Tierst dat ic vander marct mijn
Come daer ic varen sal
Mine scrincke god en ongenal
Die coningin antwerde met sere
Fortse en es gheen recht jonchere
Methen sciet hi van daer
Der coningin bleef thee swaer
En seide god volmaect vader
Hoe mochtict nu hebben quader
Mi duct ic ben ghevoet oppe
Sekerlec te alder werelt scoppe
En dit dedit mi selven al
Dat ic nu becoepen sal
Sere ouchtic en hebbe becocht
Ontfarme vimins suete god
Nu swighic vander jonker stille
Die sere was tharen onwille
Dies si den jonchere ontsiet
Dies hi hare cracht ontbiet
En seggu van coeplieden twaren
Die van arragoen geboren waren
En quamen te vinegien inde stad
Daer si vercochten al dat
Datsi daer te coepe brochten
Vort gingen si ende sochten
Comenscap menegerande
Die si weder souden voeren te lande
En doen si hadden gedaen
Bepeinsden si hem saen
Datsi ineen gaven haren co
Te prosente ghene dinc
Diese te rechte hilt wale
Doe droughen si ouer een te male
Datsi een clene clenodekin
Wel ghemaect ende fijn
Wouden doen maken datsi souden
Haren co prosenteren wouden
Doe sochten si al dore de stad
Een wert wijf die conste bat
Dan eneghe die men vant mit lant
Soe lange sochte men dat men vant
Sibeken die coningin
Deen coeman seide met sinne

V rouwe wat seldi ons raden
D at wi aerbeden begaden
W ilm coepmanne van antwerpe
E nde souden ghine doen
O nsen nuwen cō·cre
D e ons hout in ōsen cre
E nde straten open eñ dam
S oe dat onser ghoeden en want
W ō sake no goet vloren
S int dat hi cō·was vō coren
H er om ghenē wi hē ghine oppēbaer
S oenheit die hē ōrkandelec wā
b audelme ende conerdre
D e vrouwe seide na dat ic hoere
S oe berechtet ghi int ghine wel
S u segt mi ghi heren sond spel
E n die cō·thesus doet
I ay jonk' sond' ghenoet
S u heuet dat lant beleet
I c wille dat wel weten
D at dant sond' aer bleef dese
D e coepman sceiden dats wā
S i hebben nv enen vōren
D e langhe was vloren
E ñ dien si hilden ouer doet
H i es van rudd' steipe sond' genoet
H i es gheboren van gruelen nōt
D e comingi vragede ter vaert
E ñ hoe es hi ghesceten dan
D oe antwōrde deen coepman
H y cuere es die neme sint
D oe antwōrde die comingi sint
W anen qui hi ant cō·rike
W aest te wrinne sue lichte like
D e coepmanne seide ic cent tware
D oe sceidi hē al sond' spare
D es si hem de blide was
S ede dwalich d' mit in las
S i sede ghi heren ic sel v
S elue dedre mainen nv
D e de cō·sel v hoere
g hine sien eñ louen sere
S u beit enen corten tit
S i geuen hare contrespit
E nde bloemen halende dese naci
D e comingi·dat es waer

G hinc hare hande te wrie setten
E nde wrachte sonder letten
E en doet te poente wale
E ñ wrachter mi alte male
H are gheuaren tusschē hē beden
E ñ hoe si van hem was ghescēdē
V an ende tot de eñ anders met
D an hē te voren was ghesacht
D oen die dedre waren ghewracht
D die coem ame diere ghewacht
H adden voeren hare straten
V enegien hebben si ghelatē
E nde voeren wed' te lande waert
I c wille v corten hare vaert
E ñ segghi voirt dne si quemē
D' si den comine vnamen
D e genen si die ded' sine
H em om sin vriēt te sine
W el·alsus hadden te doene
D ien die cō·van antwerpene
D e dedre wel belach
E n sach hi mē sue bliden dach
S oe ouer blide was die cō·
D at hē sin hte al ontghinc
E n sedech ned' mi ōmeacht
E ñ doen hi wed' hadde de cracht
S prac hi met enen bliden moede
D at v lone god die goede
W e maecte die ded' segt v dat
H ere te venegien met stad
O ec liefde dat sceenste wif
D e mē ontfinc vel moed' lif
E ntie wel ghemoedde mede
I nne sedech mē binnē hertē hede
I e ghehilder wif ghene
I nder werelt dan die allene
S ullen es onder comingi
S o geluct hare mi allen sinne
O ec sere ontfermde mi
D at sel met hē tē rike en si
D e cō·sede segt mi dat
S oudi noch iet onen ter stad
H erbergen dier si si
I a wi here ghelouen mi
D e cō·sede de moetsare varen
A lle met mi tvaren

de ic coemenne seiden h' comt ric fier
wi sel enle v halen hier
ende seg ghen hare dat ghi sult oubliet
een lime weare wi dich miet
at ghi v pmet daer om hare
ic cō· sede oppenbare
et wille emme· vaeren daer
ies mee· eren oppenbaer
dich vele dan dit si
clemde vele dat dan ghi
ele sālve wonderde sere
en ghen mein dat die here
wonde vaeren sochen een wijf
och en was daer· ghen blijf
i eli bestont die vaert
nde vaer· te venegien waert
et dulent pfen eī moer· d'we
ae quam daer· die bodscap toe
mmen venegien datter· quame
ie comme van groter· name
ie cō· van arragon
n all die stad was groet doen
ie heren reden wt te male
egsen hem scame eī wale
Ibelie die houesse vrouwe
die die wile om den rdd' rouwe
hadde ghehadt doen si vnem
at die cō· om hā quam
ert in vtermaten blide
e haire selven seid si nen tide
y maria lieue vrouwe
nes mden cō· grote trouwe
stac dat ribe om hē lief
ochtem en beghee si mi miet
sach die lieden wt riden
nde gaen mē allen siden
si si bleef mi hnus allene
i was haire woninge clene
i melliese stone regen sim come
ie iondse die die heeft vnomen
atli allene m hnus si
i quam ter· comingi vri
n seide jonf nu wert te rade
cō· het si uwes daines ofmz oudste
gh moet nu doen minen wille
hets mdie stad nu hee stille
v weren en sal v miet moghen
h elpen ghme wert bewoghen
wildi v eghen mi weren iet
ic comingi· die dat siet
eide ghi hebt onrecht groet
t weren mne ben miet v ghenoet
gh lant mi haide qualike
a len bem nu miet rike
dadi mi iet v soute berouwen
h er soute mi al mi leuen vouwē
l ietet mi dus beghenen
w aenduit mi al ontaeghen
s egh bi gode en ghmet haer· ame
S ibelie die stone ghedeme
W eide haire sere vtermaten
S me heeft hem met due ghelaten
S me soter hem al wt
a l toter· bloter· wt
d it gheuecht en die ghestruit
d nde sde langhen tijt
d at die liede quamē bmnē
E nde en conster· miet ane ghelwīnē
as die eygesde dat hsde soude
d aeden sme daet dat hi woude
d atli hem ontseden altemale
w ath haire daide ofte quale
B minen dese quet die cō· mde stad
eī iet ten coep mānen dat
d atli voeren reehte al daire
d aer· si wisten datsi waire
w ant hi volde reehte al daire
E ñ si quamen oppenbaer
r echt diese die ionchē en eygede sae
E nde cō· quāmer· toe
d ie coepmāne riepē hare
d ie qu culpe meet bloter· hare
b atch hē ende scuemden saer
as den sibille sach den here
w ene se vol beide hā oeghen
E ñ seide dat moe tic toghen
d at ic was vrouwe vā enragae
E nde mi sde quiden ghersoen
h eet ghedaen selken doen
t e doei tait wdr ghebore
a gie seggen hei de wale
d ie cō· hoiet en sprane telle

Ende alle die met hem quame
Doen si dat vernamen
Dat dat here comen was
Ende die gheeste dese rict in las
Tsoeken si le vter maten sere
Oft die cō here alder here
Was boven al natuere bhde
Ende vroede bander side
Dat here die knechst sdemels boet
Ende hem af slaen sinen hoest
Den ghenechte van der sneeuw
Hi ghinc voort na dat
Ende nam die comingē was
Ende sdede sdeeden lāge fenis
Ende trouwesde d' met groter feesten
Sa dat rict las mder ieesten
Ende hem allen dene eē groet
Vā telde die cō daer al bloet
Al here gheueden aussche hē tween
Doen keerden si sonder ween
Met groter ioyen ten lande wt
Ende mae liede quame ter vaert
Wt waert ieghen hem gheuelse
Die vele maten blide waren
Dat si here vrouwe hadde wed'
D' ghedinchen esse ak was ned'
Oft die cō van ceule
Wilste dat sin dochter sebile
Weder ware comen inne
Ende noch ware comingē
Was hus vtermaten blide
Ende al clant te dien tide
Oft im here cuene was acc brue
Om die comingē de
Want here beter dine was gheuallē
Ten besten sine moet ons allen

Hier latic vā ende blinen
Hoe wille v vort beserue
Van celi vā adenen
Ende het hem te hē die hene
Van vennise sin ghesteden
Si vaeren ander hem bedn
Den rechten wech te girichē waert
Int lite een tuel bi waert
Om des keisers grote sende
Die si duchten te comē te spade

Dies reden si te sēre vele
Nu latic reden met spele
Ende segge vā den keiser vort
Die lach te constantinople in der port

Mine hope
ende ontsien
van minne.
die ic hebbe
van mijere
vriendinnen.
daer mi vol
mellic tsele ceste.
Alest deine hers in dmoeste.
Ende dat swaerste dat enich si
Mi mit mi dit te volenden mi
End dat het here wel ghenechlicht
Die mi altoes vare ogen leit
Ende ane steet sae houesschelike
Sdier ser wanc allde rike
Alle nabugodonosor die cō.
Ende aer alsae wroet op alle dmc
Alle die wise salamaen
Ende alsae same alle absolon
End ā alde langhe leuen sonde mede
Alle sonde metalliis dde
Sone corneghene dmc die ware
Int die werelt vore here
End ā aer legeste m pinen sin
Dat ic alde alsic bin
Wonde dat ic aldic ware
Ende ic soeken sonde yā here
Sie sere minde die hte mm
God ansē here moet here sin
Hout endeyment m allen zāle
End ā here hte suchte eenn vōt male
Hier latic vaer sonē blinen
End ā wille v vort beschriuen
Van heinrics den sunden
Die tot al met here hoest beneden
Constantinople die grote stad
Dat die keiser niet dat
End cunste berechten no dā dat hi
Hadde vele radors vri
Ende dat lant besette sere
Oft et meneghen stouten here
Die landen hadde enē bued'

Die wetender was een vele vroeder
Ende starker was dan yemen int lant
Sine gheliike men nie vant
In alla no m affrike
Het was sceate scherlike
Ath was een sarasijn
Emophon was die name sijn
Ese hilt met fiere vromicheit
E stad inselliken aerbeit
Dat mienen en conste wt gheraē
Van allen diere binnen waē
Eneghen strijt hadden si gehadt
Dat die verloren vander stad
Dat die langhe dat orloghe
Dat men ghepensen mene moghe
Ach hilten si hem behagelike
Emmer alle daghe enen gheliike
Ulieret ten riddren weder
Die hem ghereden te seer
Atli van venuse sceden
E ere en machtu mēne bedieden
Ie den vanden andren heest
P dat maugriere nach leest
Ende dlant nach met ghelvōnē en si
Dae ghevesten hem die rodes vri
Ende reden sere te grieken wt
Oe si ier st mochten mz stelre vaert
Ende reden sae vre daeki vriemen
Atli brimen gecken quemen
Vernemen si mienare
Dat die cō sere ghewaelt ware
Ende sere ghevont in sine zide
Ens morghens vroech ē enen stride
Ues waren si tongheinake sere
Ndehaesten hem tē mere
Aen si te constantinople ware
Hem ruc vraghede elli twaren
De si comen mochte mē stad
Dji seide wme moghen met bat
An mids rechte die here
Ats te vaerne daer it gene
Prat her hem ruc nv varen wi dan
De vaeren beide die stoute man
Echte die here ter stad weert
Toutelijc ende onuerdaert
Sul hoir it sal v doen vlieten

Dae haraus die soudaen
Y adde sinons ghevecht te rade
Ende hadde vp riden dat hē steide
Ware dat hi sae langhe laghe
Ende hi yeide gherne sighe
Dat al tenen ende quame
Waendi dat it mi met en scame
Dat richer ligghe om met
Sl u merct ende beset
Hoe it best tenen ende came
Aies die heyser selue vrome
Hies sae ghequelt dat sine mā
Ghenen twelt hebben daer an
Dies waren si te yant vwonnē
Of dat were ier an omen
Calfus die cō van libie
Ē nach andre cōghe die
Dielsaen here den soudaen
Hi te wel hebben vleien
Seden het cō wet var w
Ons en wonder met dat vliw
Dat dat gin hier ligt sae lange
Wilin marghen te sinne op gaenge
Selen wi here onder vrieden
Ef et onsen lieden allegieren
Die stad ende wimensse v
Alle modise here nv
Voller tenen ende bringhē
Doen sae danch hem vā dien dinghe
Die soudaen vri maten sere
Dae stont op een and here
Ē was van elpadochien cō
Ē sede dat ware ene stone dine
Ghi heren mocht volbringhē wale
Ander dine dan grote tale
Dchaelt daer menle winen sal
En dadem givet ongheual
Mi here beducle mēnighē vrouch
Sl achten vder beslich ghenouch
Mme segge niet mdien dat
Sl mi weet wel dat gin vore die stad
Ghelue auentuit
Si druct mi sae valle ghemuit
Dat it niet en cam verstinnen
In wellier wijs ghilt selt winnē
Calfus vem libie die here

Halch hem vermaten sere
En sidde cō· als ghi v vuert
Sie heert weder thuus wōt
Ghi selt spade comen vromcheit
Ghi onckerden aerbeit
Dat alten sidi altoes ghewaene
Die selde dem ap· die woene
Tote cellpus den cō·
Ghine sout met te se v ume
Pulen sine ware ghesaet
Die cō· hine messelde met
Van capadochien selduse winē
Ghi moetse ander sins begrime
Celspus seide sie salue wel
Ghi die meester en cam met el
Dan hem te houde te eysse
Want ghine leuedi met peyse
Die cō· vam capadochē hi seide
En lieten dor den soud· vn beide
Sinden beuiten mine meeste
Wet dat her cō· van libie
Hi doch seluse bedepē ghenouch
Er ghi die stad marghē prouch
Eer mmen hie ghewonnē gheuie
Her met es die raet bleuen
Gaulus die cō· van gallilee
Ende vam der roeder zee
Colaphus die comme rilie
En vam colarim dier ghelike
Die rilie comic vaeliant
En vam libia die seriant
Ghereiden hem dien nacht wale
En wel· e· amgmirelle
En tierst datti laghen
Dat beghonste some daghē
Voeren si die stad asselgiere
En beldiuen i menegh memiere
Hi went vnemen die van brime
Haecten si hem opten timmen
En woeden hem lide vromelike
Die dat vnem die keysser rilie
En hi daer met sim en mach
En sach hi me sie dioeuē dach
Vore den keysser sie sat daer
Sim dochter dat was waer
En margriete die some maget

Draeuer dan ghi me sagher
En riepen met groten rauwe
Sente merie zaete vrouwe
Antfarme v des lants enter liede
Charme dat me ghesaete
Eer iemmer· more mi
Sede enschia die maget vri
Des en bem· winch met
Hi ethen si hare sde mes liet
Dat wonder was te siene ane
Hi griete die wel ghedene
Bepen ste hia dat tore hare
Die beste rddre vloren ware
Die sper· me den lande qua
En sper bi si aermede nam
Hi elken rouwe en sele vriet
Dat mense en comste v troeste met
Hi was die camere al vol rouwe
Van den keyser enten lanke
Celspus die cō· die vromelike
Asselgierde die stad rike
Hi ende sine wachten wond
Me wame met en ware and
Die stad vore hem ghegaen
En hadt god selue ghedaen
Die hem sende te dotorsle daer
Twee rddes oppenbaer
Die hem vaeren vromelike
Waren mim hi hem rike
Hi agter v segghen wond groet
Dat hi sach ghene groet
Hi ende elsi sim gheselle
Begonsten si daer ene felle
En ene swaere bataelge met
Erste dat mim hi hem tote
Dat was dath voer· te hant
Hi celspus den cō· vant
Im dath hem vorbaerst dochte
Dine waest dathme socte
En slouchen opten helm bi stale
Dat hem saet ten tinne tale
Dat slaet al die eer twee helt
Die ziele voer· m sdunels ghelvelt
Limborch limborch riep hi doe
En nō· etsi diere quam toe
Slouch seuslus den cō· wet

Wat waendi wat wondre groet-
ie nddaers daden alle beide
cpaent v miemen en ghesciede
i cloughen doet dat vare hē qua
c wane men mē en vnam
omer dat van ñ heren
at here daden si wed heren
ñ vlien van der stad
ñ moest sae qua daer bi dat
ath die comnege wech dvouchē s
ie si mt beghin vtloughen
bi vloen si vter maten
eghene die en tinne saten
ñ dat wond slaghen an
eden wel dat nie man
mch wonder hadde ghesien
at een tvmt ghesect dien
i aghednse tote mt here
ñ hceiden wed wichghiere
echte ter stad wart m
aer si hadden dene belm
och ontfmanense wale
ñ si daeren te dien male
e ech herberghen naer
nde ontwapenden hē daer
Een ridd die ten tinne sat
en ghesien hadde dat
iep ten heyser te hant
ien hi hcide dweue vant
nie stone maghcden beide
ie riddre kmelde ende seide
ere hi heyser nv sdt blide
hi slit v vdest tesen tide
ie heyser seide waer bi
eene vrient dat segt mi
a en stormt men die stad met
ñ doet den lieden sin vmet
ie ridde seide neemt elwaren
quame ñ ridds in gheweldē
an buten die sdoen sen die stad
eslach ten tinne daer ie sat
at doen vslouch mware dme
en libia ceasrus den comne
ie ende slouch doet mee
asluse den cā van gallier
oe ghingen si op dand houve

Bi gode en bi onser vrouwen
wonder daer wrachten daer
are ons allen oppenbaer
are engelouelec te hoien an
ñ sagheden die ñ stoute man
l dat volc wed mt here
ñ hceiden mde stad sond dare
Doe die heyser dat vlwet
wt in blide m sine moet
ñ vragede wie die ridde ware
ie ridde seide here elwaren
me weet met wel wie si sin
doen riep na die vstanesse mnn
mbarch mbarch dat wenewale
mcht en weet welcs es die tale
dende in dvouch seker like
an siluere ende leen rike
an helen enen scarc ghesplet
me weet eft ghn nv ier wet
ie die vrome ridds sin
eme seide die heyser sin
guede die al toe ghehoert
euet des ridds wart
ert vblit hde sere
ñ seide bi gode here
cen es ech van athene
ñ dand es van vren henen
ust die ridd wet dat ic wane
ie heyser seide wel ghedane
ñ wie sdut dan segt mi sin
ere die hene broeder mnn
opic en gode van hene like
ethen quame honesdelike
eide die ridds daer ghegaen
ñ si kmelden beide saen
ore den heyser daer in sach
ñ onthaden hē goeden dach
ie heyser ontfmese wale
oe ech sach die smale
iep hi tote daer si stont
ñ aussese an haren mont
ñ gractese vter maten sere
ñ seide same die hwge v he
wet v sere en v moeder
ñ tghene es hi hem nit v broed
en ware ridd en een wert

Ende die woenste die mē gonde swert
Doene die maget ane sach
En sach si mē sue bliden dach
Ende liep te hem daer hi stoet
Ē ghegrepen rudd goet
Mi sinen hals eren stelike
Ē sedde god van hemelrike
Oec sim ghelooft dat ic v sie
Want lieuer man en sagic mē
Al waer die lichte mim vad'
Weder sint wi beide gelde
Waren te lombarch veren mage
Hebbic menich leet v draghen
Ic mvn heer hi wilde dat
Dat was sin suster was hē dat
Te moede dan ic v seggen mochte
Want vonden hadden dach sochte
Lieder man ghi mēne saghet
Al bliden wilkem was die maget
Si weenden van bliscepen beide
Ewane v niemen en ghelerde
Die bliscap die daer was
Ē lieder binnen alsict las
Aelt mi al die stad wondē mare
Dat sanct' marg' broeder ware
Een ridder diere quam
Ende ridder lak sam
Was echt van ermenē
Lieder liede en sach mē mē
Dams die liede alle waren
Si waenden alle wel t waren
Dat si souden bi hem v winne
Des ghetroesten hem die vā binnen
Die heyser selue van den rike
Ontfinsc sue bliderike
Dat hem sine wonde bersten dwee
Ē wart er hem af sue wee
Dat hi sterc op die stad
Die doe ghesien hadde wat
Ouwen ēn doe wat sere
Hi mē hads vghereen nēmermē
Dwas ghewoent ēn ghelaget
Wat waendi dat die maget
Vn dochter weende en creet
Ē hoe si hare hande sleet
Dat ware mi te seggghen swa

Want nv vergadert was dair
Ontsceptmet groten rouwe
Eusebia die jonk'.
Clagede hā vlies te sere
Ē sedde a god ghewelaich he
Nv vlielic dat wenic wale
Mi want altemale
Wie sal mi te staden staen
Het sal mi nv al af gaen
Dat mi te voren stont ī staden
Ay laten nv bluit onberaden
Augniete die weende oec sere
Seide jonk' bi onsen here
Mīn broeder sal v mi stade staen
Ē ōec en sal v met aue gaen
Hapte ēn echt die ridd coene
Selen v helpen tuwen doene
Ē ōec troesten ēn geraich welde
Echt antwōrte te desen
Vi gode jonk' dat selen wi
Doe dandres hem die maget vri
Sethen ghinc mē daer ghereide
Hem lūc met sewen heiden
Dat wel betiemt den heyser rike
Ende men ordēn eerlike
Die heydene die oec die stad
Beleghen hadden lieten dat
Aire storme dat si hā like mede
Troeuen alle die vend' stede
Vde si hare heire dē heyser draden
Eusebia die onberaden
Was oncd oec hare liede al
Ē vrageden wat si doen sal
Setten orloghe daer si an
Ē en twindelien mēne cem
Doe rieden si hare dat si neme
Dp dat hare ware besqueme
Echten hoestman
Atsiere machten houeden an
Want hi sal v ghetrouwe sin
Want wel weth jonk' mīn
Dat hi sin want hout vel v
Des doer hem jonk'. nv
Ontsceptdoen ēn oeden mede
Dat des des lands zede
Eusebia die scone maghet

Smit vraet alsae ghedraghet
kelicken ghine tenen voget
chebbe van hem alle doget
aeren ghewaghen lenghe tijt
chiadu echi dat ghi lijt
omboere van mine lande
elet v al in v hande
Mijn h echi die dat vlwet
Seide bi gode jonk' goet
ets waer ghi biedt mi ghere
sint hner steet sae vromen i here
lse es jonk' marg' hroeder
one wille god no sijn moed'
at ic vore hem sal pris ontfae
ñ hi daer hi sal shille staen
aer mi ecken van den lande vogt
ant m hem es alle doghet
me sal v mer laten onterue
i salt verweren ok steruen
ñ ic helpen met alle mire macht
ulebia die wel was bedacht
ende ic en lemme des nidts met
ach hoe dat sijn vad' het
Mijn her echi hi seide
Symen vader eñ sier moed' beide
aghe die mi wel ontfinghen
et sijn liede van hoghen dinghe
eerdich strogh ende rike
es sijn vader seker like
cleggu dat wel te varen
n ware mi guete met vlaren
ijf was bi ongheualle
aer si droeue bleue om alle
i weere worden seker like
ominagi van vranck'
at een meere commerlike si
an grichen es ghelacues mi
ñ ermenie es dat weenic med
eere die mi haer vader dede
ie was ouer tullic groet
ie nidts es oec stand ghenoet
an doghieden ghelocues mi
aer droulven die ic si
uldich v jonk' eñ mine vad'
are tilie mijn algaden
nde en mochte selue ni staden
c colene in desen tiden
enen momboere vande lande
en doeter ane meneghermde
a deel mede ende ere
ulebia seide sider mere
at ghijt raet willet ane gae
h here duchet v wel gedaen
ede si die wel ghedane
ie liede rieden here vaste ane
are dat hine pijnde sde seere
echen riepen si den here
an daer hi bi siere suster sat
ie hem v telt hadde dat
at hare sint was ghesaet
at sine moden woude liet
m her h quam te vride
ulebia bat dore ghenade
echi daetsi hem seide
aren wille sond' beide
ae anelite die baren
at hijt ghine sonde doen
Mijn her echi seide here
a mijn jonk' groet v seere
nde oer alre doghet
ñ dat ghi wel v dienê moget
ñ ghine doe ulven wille
aer men mer lude ok shille
lle here heeft ghedaen
at moet v dienen saen
ñ miere jonk' steden i stade
l tfolc heeft ghe raden
at si v wit mombare malie
an algader haren zalen
ñ die orloghe op vladen
sell v lonen mich met strede
a here goeder liede raet
aer here bi te doene staet
ñ si selen alle ane gaen
at ghi hem heren selt bestae
ñ selt wesen here ald' here
i gode he dus groten ere
n ghi mogher ghine sijn
ñ ghi sijt oer sculdich rad sijn
ñ mich v segghe oer waer bi
h sijt goet rad' edel eñ wijs
ñ van den goeden wet ghelesen

Ches seldi wedmuyen eñ weselen
Sauldich te stane mi stratten
Waer dat ghise vint vladen
Dats ene salue ridder sim
Dat ghi hare moet gehelpich sim
Ander es dat hare weder salden
Nise wet weder malden
Dat ghi sauldich te weerne sit
Eñ elc ridder tellier tit
Ende es dats hi eest ghehoude
In spele ende in vrouden
Wel sulker langhe wile
Die vem huus es menege mile
Ende hier bi is ridder coene
Sidit te rechte sauldich te coene
Nu hier hem ruc dat hi eest vlae
Ser echi ant wide saen
Dat laens miere jonk' stere
Waren si doer mi groter ere
Der dem ic vdienen machte
Dbi waert bi waert dme die nzen dochte
Dat ic were vaghet vã hare lande
Si heuet riddren menegh ande
Vlome ende coene wit dat si
Iclegt vuel jonk' vri
Dat ghi mi segt dats ni scaren
Wie dout dat dan vlaeren
Dan echi die daer steet
Ende seher ter binnen gheet
Vem nad scape alle die leuen
Dagic hem eneghẽ raet gheue
Of mer daden bi staden
Dan salue mer si laten gaen
Hes vem riddren blaeme
Eñ noch beter dan ic noeme
Ofte noemen mochte soe es hi
Eñ si aer vmen vroulue vri
Dat heuet hem dats mere ere
Dan ghi it gemet enẽ vriendẽ he
Sachtan met raide eñ met daden
Alle vghine staen in straten
Hier echi vem er me me
Emmer mer en wille dat gesie
Dat ic hier si hey der ridde
Vor vsel ere hebẽ d' haet elike
Soe vrome ghi sit soe wel geboren
Eñ vam nad scape soe vaeren
Dat sint dat mijn jonk' ghebiet
Dat hi me god in naems met
Alle vuiste mden lande bi me
Al sondicher here mede winen
Constantinople altemale
Ridder hoes stat ende wale
Eñ wert mombore mire jonk'
Salt vemmer lonẽ mz trouwe
De mage baets hẽ aer vriendelike
Soe daden alle die vam den ryke
Ende margriete die suke sim
Eñ seide lieue broeder mijn
Dat ghine miere jonk' gebot
Want si heest mi dat lieue god
Gheweest rene goede vrient om me
Hier hi seide sint ieder mine
Amen maeg sbe wel ghine
Vallen en prinees mi met telwine
Sal wen imme macht
Dat vlene mi die crucht
Soe dat ic vdienen moet
Jonk' die ere die ghi mi doet
Nu es die ridder vam den lande
Vaget ende steet al tsine hande
Vlaende ten here die daer waren
Ghi heren nu dat hier es ghecome
Soe behoeue wale raet
Ebidde ni dat hier staet
Dat ghi ons raet wat vn best doe
Hier leit me mich bedroen
De hem pmen tallen sinne
Soe si die stad moghe winen
Si sim vn mer een deel liede
Eñ tachte mi goet op dat met neer
Echi ende ghi alle mede
Dat wi me ghe vter stede
Oeren tote in hare here
Al si meest waren sond were
Het dat mans crichte like
Eñ vam salenen die co rike
Ende grene vem crefore
Souden houden die porte vore
Het alden ghenen vem der stad
Eñ weue dat si seghen dat
Dat vn te stre waren vladen

Sae quame ons dan ten stade
Dit dochte mi ghedaen wale
Echi seide dese tale
Dunct ons allen goet wesen
Entie raet saet mectesen
En heerden alsoe ter herbergē wt
Sonder die men te houe beghert
En mē ghinc eten in die zale
Mim her. h. vraghede wale
Mim her. echi. wat hi riede
Wat riddren wat liede
Met hem souden wt varē
Des ander dags sond' sparē
Dat si bereet warē tilic ghenouch
Si dadent en smarghens vrouch
Stonden op die ridd's coene
Die hem bereiden tesen doene
En voeren inder heyden here
Die si vonden sonder were
En slougher doet een groet getal
Int here wert groet gescal
Die sere riepen v'raden v'raden
Wat si riepen die onse daden
Die soudaē vinc tē wapenē sond' sparē
En alle die met hem waren
En demop'. die broed' sim
Ende menich sarrasim
Dese quamen sere ghetleghē
Entie onse hem ieghen
Vromelike alse ridd's coene
En alle waren van hogē doene
Van sissia die coninc rike
Ende van edussen die ghelike
Maecten hem vorbaer sten qmē vorē
Den enen ontmoeti wel ter core
Mim her. h. ende seide
Ghi comt te mi tuwen leide
Die cō. hadde grote cracht
Ic seggu dat hi cleine acht
Op mim her. h. ende seide entie sine
Mrechte sim spere sond' pine
Ende stat her. h. alsoe
Dathiis wel na onuroe
Was worden en hadt dartsoē gedaē
Hi ware ter erden ned' ghegaen
Mmin her. h. gheraecten wed'

Sore salt dore halsberch en dore leder
Dachi doet viel int sant
Nu ouer in der duuele hant
Riep lude die limborch ghere
Mim her. echi. hilt ter were
En gheraecte den andren sae
Dat hem ontwincte no ontulae
Opten cant van sinen salde
Weder hi wilde of en wilde
Hi moeste tumelen vandē pde
Ende bleef v'torden op die erde
Die riddrē waren vrome beide
En daden grote vromicheide
Op there dat brachte die soudaē
Demop'. die ridd' lofsaem
Sach ech. werken wonder
En vercoesen besonder
En reet te hem wiichgier
En seide brinct v de duuel heier
Venten riddre mecter manen
Eusebien die ghi selt wanen
Trouwen seldi hier v'liesen
Deen van ons tween moet hies kiesen
Of sterven al hier ter stede
Soe vgheuē in mim ghelede
Dat een moet emmer sim
Echi die stoute ermim
Seide twaren in gaue v niet
Tquaetste haer dat ghi hier ziet
Hangē an mins perts stert
Mim heu et heide onweert
Dat ghi mi dit legt vore
Nu we ert v of ghi cant t core
Wi m oeten sien wie vromer si
Va v her cō. of van mi

Die lieten si te gad' loepē saen
Ende elt ghinc op andrē slaen
Met groten slaghen langhe wile
Men hadde wel ene halue mile
Moghen riden daer binnen
Dan deen opten andrē ghewinnen
Een twint en conde niet
Die cō. van salencen die siet
Dat die sine waren v'laden
Wondem comen staen in staden
Alse hi dede crachtelike

Alsi mi her hennric die vromelike
Wederstont des soudaens here
Vacht altenen met groten ghe
Riemen en constu ghevliete
Die grote daet van dien ii here
Dae quam die co toe ghelaende
Die den heren seere bmaende
Dat si hem weerden vromelike
Echt die crachtelike
Deghe heren demop street
Die hem weerde wel gheveet
Dach die hulpe vander stad
Esi bmonteerdem een lettel bat
Esi hiet tkert met beiden handen
Esi waenden slaen toten tanden
Dat demop die deghen
Wert vollic den salt veghen
Dat hi den slach op ontfinc
Ectien sdoe quam die co
Van salenten toe ghevaert
Dat demop met groten scaren
Esi dreven achter mit here
Dies hadde demop dere
Dat hin ontslaen was alsoe
Entic onse reden toe
Ende dreuen den soudt achter
Dies hi hadde groten lachter
Dat mijn her hi die coene
Vacht sdoe dat mē vellīē coene
Dat ellen groet wonder mochte
Dat menich sarra[illegible] becochte Waren

Die wile dat [illegible] uluchtich
Die sarra quamē [illegible] ghevaren
Twee conighe met [illegible] harē sceren
Die ghelic den duuel gh [illegible] varen
Die co van den Welden lan [illegible]
Esi van den makelieuscē lande
Esi weder stonden sē met pinen
Esi maecten here den sarra
Van salenten die co groet
Esi daden hē groter doden moet
Demop die met hem heerde
Ende dien thite sere vleerde
Dat hin vlien moeste dore noet
Met laghe waren groet
Esi quam heren hi ten ghemoete
Dien hi an sprac ansoete

Her ridder seit wat waendi
Mijnen broeder den saudaen en mi
Verdriuen uut desen lande
Een ghi met het ware scande
Aer men ons ghewaeghe
Het ware bat van onsen ghewaeghe
Dat ghi ons hier rumet trect
Dae selen eer vespertijt
Out mi maer met ghesont
Me woude met hebbē teser stont
Gaet dat al die werelt heet
Ni dien ghi mi onbleeft
Me slooghe v daer mer mine pde
Her hi dien dit aerde
Ende ewaren ghi segewaer
Dat ne loe ic v dat ware sivaer
Het soudi deren wetic wel
Esi selue ghenc aer el
Dan v tontruliene of tontgane
Mit pinen ende talre ane
Dat ghi mi vrunnen moget
Aer sien waer toe ghi duget
Hebdi doghet ghi moetse bare
Want mi en mocht niet ontkare
Esi ic en dinche v niet tontliene
Mit vromen sdoe hebdit siene
Dae heten si te grater laepen
Een vanden tween moet becopē
Dat vergaten moghen si
Mijn her demop die ridder vri
Dat heren hemelike sac
Twaren dattin wel na dae
Ad gheuallen op die erde
Dat die mane vande pde
Esi steghereep daer hi hem an athlet
Et ghereedt bouen den salt
Eren demop sdoe vromelike
Dat wel na die co rike
Gheuallen was van den pde
Dach hadde sdat hem deerde
Dattin hem den helm wt stac
Mijn her demop hi sprac
Twaren hi ridder die stelie was siv
Want mijn helm blijft ligge daer
Ni weert v ter gued cromven
Dae ghi mghen si hē ende haluwe

B.VII

Waerluc hem ene langhe wile
el omtrent ene halue mile
de hadt ghewecst na minen wane
doe quam ghesleghen ene
te cō· van egypten wert
et meneghen tūrnuernert
n̄ waeren mīn her·h· we
rouwen ende god die doe
hesien hadde die were
te doe dēde die lmborchere
i hadder aue ghesleit wond
lle een leen ghmc in onde
nde weder stont die steruē breet
c weet wel dat sīn swēt sneet
at dan ie ghesleghen conde
i slouch daer meneghe grote wonde
n̄ meneghen slouch hi doet
op hem quam there sue groet
at die cō· van egypten
lde waren dat si beclipten
nde si bermghesten mi meneghē inā
n si dats hem god an
blūst doet os gheuēn
ant si ghmgen op hē slaen
n allen siden crachtelike
od hadde mīn her·h·
te hem weerde wachi mach
lle sīne lede hi dore sōchte
n̄ slouch doet dat vore hē quā
ntie ridder· lofsam
art verladen alte sere
och so quam hi ande hē
en cō· selue vromelike
n̄ hiet thūst segghenlike
n̄ slouch den cō· ten lemme toe
te ghesien hadde doe
ghetrūt dat die heydē maerte
te soudens sere meshaken
nde sere te vliene begondē
et meneghen diepen wondē
i souds hebben gehadt feeste
aer doe quemen sert die geeste
ede die cō· te hande
an malrabie en̄ vande woestelande
n̄ met meneghē scarē
n̄ voeren opten rudd fīn

Met ghescutte met strulen
gad en doet hi moet betalen
etten liue sīn ghelach
die ridder die hem antlach
ede deine vore hem aue
nde begonste te slane
pten cō· van malrabien
lees daruc die wheet lyen
ere die slach volcomē wale
i hadden ghesleghen tē gordale tale
aer dat hem een deel ontwant
ach en mīste die rudd snelgant
ūt seker alremale met
want eer hine hē ontkerē liet
oe moeste di sīne hsienē baden
an hem blūst hi meer ontladē
aer die sīne scoten toe
n̄ dander cō· die met en vlae
n̄ demop· saudaens broeder
n̄ xl· ammirale vroede
nde memich stout paym
e alle sīns ghelīch sīn
n̄ slouchen op hē crachtelike
n en haerde man des ghelike
aes emich rudd mochte ontsē
wat hi mochte beuaen
īnē slages moeste ēmer doet
ach sue wert hem nder noet
īn ars and hem doet ghestrehē
ach ghine soude wrekē
ete wale haddis de macht
si slouge met groter crachte
p hem sondē ghenaden
aede hulpe sal hem te spade
omen want god en doet
ethen sagen een rudd vroet
n̄ voer te echi ghereet
e op dend sīde stroet
rachtelike en̄ verrichte wondē
ere sein ghinder onder
lemale ghseen heyden hē
er ghenuille die lmborche
ant op hē es al die noet
c vruchte hi sal bluē doet
aer hem voller mīn huden
ant hi es alte sere vladen

Qm̃ hercolijne dat vlieten
waert crocene m̃ lmen moet
E n̄ vaer dat wert al vwaet
d en iersten dien hi ontmoet
W etic wel dat lyme ontfinc
d ath̄ nemmeir meer en glyme
d at was die co van archadie
d oe voer ecth̄ van ermenie
V oer ten ridder onuerfert
d ie hem crachtelike wert
E nde heelt ghelleghē m die noet
V an den woesten lande doet
d ie co ende hadde tors beseten
m ethien quam m ghereden
d at stoute ermin ecth̄
E nde toende wel dat hiere es
S m̃ lieue ghesellē m̃ bedinghe
W ant wath̄ binnen slaghē
o ec die veyghe doet ontfaen
d wonder dat dier was gedaen
E n machte vtellen ghen man
S ewaer dat hem ghinc an
d ie auōt hi: ware al ten ende comē
o die grieken hadden ghenomē
S elden want een deel ter doet
V erbleeft mit noet
o aer ter heyden toemoet
d atter was sdoet ouer tallic groet
d atter bleef op ten velde
h i mit leeft mier die v̄ velde
d voeren ronde mit stad
E n̄ dand ten tente wt al mat
E n̄ waren strijdens al moede
d och waren si op hare hoede

Die heren die mit stad ware
quemē ten tentē alle gemare
t choue dier wel was ghedient
d ie vlieten hadden haren vrient
W aren droeue bander side
W aren si oer hiere blide
d oe si vernamen dat si doet
h adden mden strijde groet
vi· ghewente comen ghe
E n̄ vaeren m̃ sond lmghe
d vechtem cheerstap m̃ihē
E nder heyden ariet crūchen

Dies boden si hem ewaren
d at si weder wt waren
d es anders wouden tilike
s u hart van mīn her: h·
d ie lant ten was vā dē lande
S oe wat riddaren diene bekande
d ie hem wel ghehandelt hadden
G roten prijs hi hem ghedeilt
E n̄ oer elken vromen knapen
d at hise wetten ten rād stapen
E nde tedem meneghe ere
S oe dat si begheerden hiere
S anders daghes te hebbē strijt
S i ghinghen na die eren tijt
b ede riddaren en̄ knapen
t er herberghen wert slapen
d ie heydene die nde tēte laghē
d ie hem nv een deel ontslagen
o ec dan si te voren dēden
G inghen hem alle bereiden
E n si seiden hie nv hier te inde
W ilhebben ghehadt scade
b eiden hieren van der stad
E n trouwen wi moeten ons bat
v erlien ende vnsēlikheit
a lsi nv een deel rikeit
S ijhebben vronē liede binē
s u raet ons hoe wi ghewinnē
d ese stad al esi gheret
W andi ghi hads clene noet
d ie te lighen ghelouet mi
S oudaen seide van pēt

Die saudaen emelrike dē kō
En̄ seide dits ene sellen dinc
W aendi dat ic hier ligghe ghine
s ende mine streets mer tuschine
c ristene comingē en̄ ammirale
s ende mer dat wetic wale
d at im̃ here ieghen es
d es sint scher ende ghenes
d iere ic noede weder ombere
S oe helpe mi mamet die ic ghe
e ligghe hier al mit alle lant
a f ic winne an haren dant
E n̄ wīpen die stad ter nēd
s i wille ome senden wedē

In heydenesse altemale
Opten ben van minē lande
Neen here dat ware scande
Seide die co· van putriin
Bent wi liede ghenouch siin
Tebestridene de stad
Jc wel radic dat
Dat mense merghē asselgiere
Eñ seggu in welker maniere
Ghi selt in dene side wesen
Met vele ridderē wt ghelesen
Eñ oec co· van pers
Ende co· van synai
Die co· van der doder see
Eñ noch andre coningē mee
Die co· van nilo der vloet
Die co· van india dicht vgoet
Die co· van nort spaengē mede
Selen v helpen tesher stede
Eñ oec ic dic bander side
Sal v biwed' temp'. riden
Eñ sal bestriden die stad vā daer
Met hem sal riden vore waer
Van capadochiē die co· wreue
Dien gud vele eren gheue
Van orienten die co·
Sal met bestaen dese dinc
Ende co· van cordiin
Ende co· van putriin
Sal mede daer varen
Eñ sal die scarē achter warē
Die soudaen heeft al toe
Ghehoert wat die co· doe
Ghesiet heeft behaghedem wale
Hi seide bi mamet v tale
Here her co· behaget mi wel
Waren die kerstine alse fel
Dand' heren die hier siin
Eñ saghen alsoe ghi nu die ere mīn
Alse ghi doet here wet wale
Wi worpen morghē die stad te dale
Des merghens doe die dach ontspranc
Was mi here groet ghedanc
Onder die sarrasine
Die dat dore ghene pine
Om coninghe ende ammirale

Laten sine willen die stad
Sauhen die hem es ghehat
Ende wapendem haestelike
Nu hort van mijn her: h·
Doen hi vernam dat ghestal
Ontboet hi sine liede al
Eñ seide ghi heren laet ons sien
Wer wat die heydene willē tien
Eer wi teghen hem wt varen
Ghinghen wi eñ laetse ghebaren
Eñ laet ons sien wat si willē
Eñ daer na selen wi ons sillen
Eñ w'ken na dat wi sien
Waer wt si hem tien
Dat loueden si alle twaren
Die heydene die ghewapēt warē
Quamē asselgieren die porte valbe
Clene ontsaghen si die geeste
Eñ in dand' side die soudaen
Sae vreeseleer dat niet ontgaē
Die stad en mach sine hebbē ātset
Haestelijc al ongheleet
Min her h· sach toe
Ende sprac den heren toe
Te langhe letten es ons quaet
Ic wille ons gheuen goeden raet
Op dat v allen dunchet goet
Jc segt v echt wat ghi doet
Nemt met v een deel liede
Eñ vaert teghen demop· may semede
Binnen desen saet die raet
Eñ elc tsinen wapenē vaet
Echt ondede die porte vore
Ende grave van arkane
Vaer wt haestelike
Eñ van putriin die co· rike
Die raet was van desen strijde
Quam vore ghestleghen met nide
Hi wonde den soudaen wel dienē
Hi waer meer dan hem tienen
Daer hi echt antmoete
Eñ side swaerlike groete
Metten ende sins speren
Menne twane met hem wā gheuerē
In sinen buuc en hadde ghedaen
Dach was meen salt anthen

Hier bi en quetste hme met
sy aer eer ech̄i van hem saet
Ghe raechme nidie borst varen
D at tspere bander side mā tore
E n̄ viel doet op derde
D emop' dien dit derde
R echte sim spere ter steke
E n̄ roet gruwelehe
E chi ten ghemoete
E n̄ hadden ghe worpē ond' vaete
sy dat bi auenturen quā
D ath̄ oers bider manen nā
E nde anthilt hem daer mede
D aen trochē si die swde ter shede
E n̄ ghinghen hem ond' houwen
H. are een moets beronwen
W anne wel eer si sdaeden
S e weare dat den quā ghered̄
V an tepadochien die cō·
D ie de gwaue wel antfinc
V an crikore meten spe
D aert toe sach al dat spe
D ath̄ viel uen den orlē doet
D aen weer daer die strit groet
T usschen die turken enae vē binen
D ie cō· van cosdrim waende winne
E n̄ maende vriende en̄ magh̄e
D ath̄ slaen grote slaghe
D ae voer in helpen demophōne
E n̄ leest man ond' der sōme
D ie mē sach teneghē stede
S oe wel doet ech̄i dede
H y hadde ghe sadt demop' doet
E n hadt gheraden die hulpe groet
D ie hem die van cosdrim brachte
D ae voer· ech̄i met craehte
D en cō· alexand' regh̄en
D ien hi saen hadde vēleghē
D aen wt die wich stelende gr
I n beiden siden bleuen doet
S oe vele dat an ghestellet si
S u latic sluten dien middre vri
E n̄ wilu segghen vort
H ae dat voer wer part
V an salenen die cō· wert
T ere andre parten wt wert

Van salenen die cō· wīs
die ghine verdiende loseñ prīs
V oer wt regh̄en den soudaen
D aer in swaer lūt was ontfaē
W ant die soudaē was in haeden
S i moghen hem wel strides vermoede
I n beiden siden nā minē waue
D ie soudaen begonste te slane
S ethen sidde den cō· ten ghemoete
sy et enen spe hoede onfaete
S oe dat die cō· viel ter· ned'
E nde cō· ghenaeden wedē
S oe dat beide men eñ pert
D ie vaete heeden op wert
D oe quamen die andre an
E n groet strit daer· aē begā
V an beiden den heren die vname
S int sekī dat si te gader· quemen
D aer· mieneghe vele mit beghin
D en soudaē drouch sim sin
S ere ten gaeden cō· yert
D ie weder· alde sere beghert
E nde ghinghē sere and' slaen
H et ware auer den enen ghegaen
E n ware die cō· van yli
E nde cō· van synai
D ie wreselic quamē toe
D ie ghesien hadde doe
H oe vromelic hē die grieke wan
I egh̄en die ghenē die hem tegā
H adde sē mē in rechte sere
S e weare het wasser vele mere
D er heydene daut· d' grieken wanē
S ad ende here en wille spare
S oe hebben si tenchste alte vre
D ie soudaen in waer erre
D es si vare hem duren
E n̄ slouch ter· seluer uren
E nen vromen ridd' aet
D aer· rouwe om was sere groet
E nde seiden wardu ghi heren
S ien magh̄en ons met achterē
S ibliuen hier alle vēleghen
sy ethen quam toe ghesleghen
V an meldpit vromen die cō·
D ie ghelic̄me ghinc

Den cō van salenen wert
de hacketlic vtrecht sim swert
ñ gaf hem op thoet enē slach
acht menich heyden toe sach
at hi doet viel op die erde
ät den heydenen seere derde
ñ ghinghen dē gruben sere toe
aer die ghesien hadde doe
at houwen ende dat wedslaen
ntie gruchen achter geen
ate vare haer anneyde
onde clagē hē ämerhande
Weeren alle vlieghen bleue
ghenaen of vlaenen
n waer mū her hy mer comē
oten strijde met hem samen
e hi van achter toe brochte
ñ riep hude wat hi mochte
elen gnedē weert vsere
ben her hermā vhere
oe vaer hi in den strijde swaer
en iersten dien hi ghereecte daer
as die cō van der wed' see
en slouch hi den helm ontwee
nden hem al metten houede
at hine toten tanne doude
aer gheet touwe om was
ñ hi slouch voert alsict las
ue ammūnelle dat si doet
are hem vielen male naer
ñ riep weer du edel heren
usselen hem onsen voerē leren
us slouh hi der heydine vele
at met hem ghinc al vten spele
e gruchten verwonderden sere
ñ van salenen die here
reesse weder achter weert
nae ridder onuerueert
m hier hy vaer met hem
iere met vslouch men
ēn al dat hi beueren mach
e cō milo diet toe sach
ede in een mer gedoghē
at dese man doet vor mū oegē
men vriendē eñ minē magē
e maet proeuē sine clagheē

Ans mi maner ende mine
ghecert hi mijn lijf toe weert sine
e sal eer proeuen sine craft
hi met tswet met al sier macht
ntie voer heren hy slaen
at wonder was hoe hus oēbaē
achte dach sue sach
i minnet hier cō ghi ment mi
t wouwen ende god an v ghelaet
u moetic proeuen hoe mi staet
at ic eghen comage scarme
hi tsnet dwt eñ rechte sine arme
ñ slouchen douē op sim hoet
at tswt ten tanden in stoet
m hey hy spranc eñ louch
i gode heer cō ghi hebt genouch
ecochet dat ghi ane mi quaemt
i dūct dat ghi v des struds scaemt
ghi mit soe seere ned' wert
ntie ridder anuerueert
achte vier maten sere
ñ van salenen die he
ntie andre heren diere wanē
u laec desle straten baren
ñ seggen van echi voert
e sneet mdam d'side d' poert
echi eñ van cirkene
tie graue die wel street care
rachten wonders altemale
h et ghinc met hē al vten spele
anc tem op was hem siu
ñ menich ander heyden daer
es waren si mi haue vele gedreuē
me leuen met diet beseruen
i oe sueer echi te moede was
e baet sciet daer ict in las
ath i daer menegha vslouch
ñ aer was hi duche grenaut
ne heren tomopha comen
y het wart hem emmer benomē
nder heydene was alte vele
at menichen onsen vten spele
are alte sūlic ghegnen
n haet van athenen ghedaē
e ende graue echi vader
ñ sim volc al te gader

Die ooc een ynghe verst quame
wel ghenuecht maect hoe xpiane
de leeuste dat comen weere
sinn sone een oec die meere
dat die heysser weere voer
ende eutebia mder moer
de een sine suecert ghebiede
en quet daer met vele liede
oy doe erhi vernam
dat sinn vaed met hé quá
wert hi vermaten blide
en voer toe inden stride
en meten willecome wesen
oy ghene emmde gaf in tedesen
oy suecr vromelike
se en sach man dier gelike
och selke daet vá oude mé
wát wat hi brine slaghe gelvan
oy aeste voer hen wiken
oy en mochte wel ghelíken
de aelande een oliuiere
hi vlaadde sae ouer vromen mamé
d athen die sone te wandaene siet
de seldi sone en strudi met
wat doedi dem hier dead leché
se vloudi v were alle ghuy haat teché
sier hier die heydene sere strude
ghme sdoet v met vmmen
se ach aer sparen vaert in
e dhi pemste in sine sin
h epe god oft mi god onde
dat te siet ghelíken conde
oy men vad' sue wanc vromc
oy en prisly mi sere w te comc
oy sinns ghelike en wanc me
a dien dat ichier sie
y ewille mi prime nochtal
h em te slachten op dat te tem
oy etelen wonde clouch hi toe
d en ierden dien hi quet toe
d at was die co· van orient
w ee hem dat hiere was ontaet
w anc hime clouch ten stoudie bauc
e n heesten nuds ontwee gecloue
d aer sim vad toe sach
s one seid dien slach

Hi vaed ten co· vreeselike toe
e n hadden vrleghen doe
e n weere die co· van synai
oy och hadan gheloeues mt
e ne wonde die hé sweren
e n met vlaes dat redder been
d oe wt obedrunc gróen sweet
d e sdudden wablauen daet
e n weren dauont met comé toe
e n saeden maerslen toe
d are den nacht diet benó
d ue mén hi hem wed quá
y nde stadt vt hi wel outkien
d es dages waest wel vgaen
h are dinct ten belle sae hé tochte
e n waert dat mese noch sachte
s oe wonden si wed uten uit
oy buten was groet gheluut
e n wnlue ende wien
w ant si hadden vele vlaen

Doe die sondaen te tene quel
ch sine seide sde gt vnem
v am te cammagé die hi vloré
h eeft hedde groten woen
s ims selues vlies daets w
w as hem boue al te swaer
e n xx co· die hi vlaes
d es was in welna sime laes
e n weende vtermaten sere
e n vlaecte mennz sine here
e n elle sine gode mede
h i seide dat ma met en tede
s iemen helpe en plaghe te dene
y eghen die her sine bauene
d es vspraet sime heere sere
y cen wame met sen mine ere
h me heldden te sluche gherlegé
e n hadder menie gheloeest legé
d emopa· die bi oeden sim
e n aet memich saed
d iene cathden heide sere
oy ethen dinct op een he
d e co· vem synai weis
e n seide hse gheloest mi dat
gh hebt onrecht heide groet
d at ghi op leget desen naet

Moet we[illegible]

Priamet

Moet weten ghebenedijt
Nu weet dat gijn sijt
Een mijn lieue sone
Nu wert v hier eerste wone
Dat ghinghen si hem ontlaen
Eenen v̄ gadaren saen
Ne dem op·den comine
Iene sijt uut ontfine
Die deden dem op· wed·
Ende hadden ghesleghē ned·
En hadt ghedaen sijn eerlāt
Ē eenen die beiden
Gheraecten een lettel bat
Die datti den sadel d· hem sat
Ende mē moeste al deuut nacht
Ē moeste vallen ond· die voete
Haestelijc sprancken op
Ende gaf eenen clap
Eenen slach op dhoeft bouē
Ende wane met en hadde gheloue
En hadt die goede heim gedaen
Die quamen te ghesleghen saen
Ende eytene vreeselijke
Ende clanghen op hē crachtelijke
Ende si voerden met groter cracht
Ende dat de wte mde neicht
Dat die strijt was sijt
Ende cō· van coltrijn wert naer
Een ouden graue eñ wonde slaen
Ende graue greepen saen
En beide sine armen eñ voet tē mēre stūt
Ende den doet leet was dat
Die saeten si m̄ beide saen
Ende mo plijen comste met v̄bluden
Dat sine comnege sijn v̄loren
Ende vere bleuen doet te voren
Ende ē ub elsen een gheuaen
Ende en tweech ven wouwē wat enghen
Nv willic v doen weten vort
Hoe m dem d· stee vand· port
Ende m̄ heer hy· entie sijne
Die deden ieghen die saen d·
Ende hem crachtelijke werē
Die dese saghen ghebeuren
Dachten wel dat was eere
Ende cō· van plijen was met vre

Van hem

Ende hem dat saen hē wel
Want sine slaghe waren fel
Dat m̄ heer hy· dat was wreet
Doch ghereechte dat
Dat een helm al was hi valt
Dat was sijn slot luttel gheuult
Ende en deden viel doet
Den soudaen dat v̄ dinct
Waer bi mēnij sijnē hē
Ende sachē hē ghelden soe sēre
Ende sach wouwen dat hijt dede
Ende v̄ponede sine leede
Ē voer heren hy·ame
Ende begonste op hē te slane
Dat vreeselijc dat wonder was
Dat hijs meeten liue ghenas
Ende sede bi mennet glouwen
Ghi moet uwen ende doen
Dese heren hebdi soe vele doet
Dat dau gijn hebbes noet
Ghi bluecs hier endelijke
Die rādē ander wīde houestelijke
Want hē het macht sijn v̄
Een gedrocht nie leeft wel xxv· jaer
Ende hebbit dicken segghē horen
Dat wel dat te voren
Ende sal mi hoeden ende
Ghi hebt op mi ghesleghē· i· slach
Dat v̄ noch omergouden si
Ende ghelt v ghelouet mi
Dat ic hē hebbe dat goet ghewe
Ende verdeen arm eñ mē
Ende touch in al ende mē
Ende soudien sien v̄ magher
Ende comē si nemmer soe te min
Ghi me wert uuwes ermoedes ghe
Die cō· van mā ende met doet
Ende sach mēr doe ende dach
Ende en cō· van sinen tweder oet
Ende tē cō· van s· roeden doe
Ende sijnē cō· van s· roeden doe
Ende sijnē cō· van s· roeden doe
Die cō· van midden heide doe
Ende m̄ heer hy· dat wetic wolle
Ende beseten en hadde tenmale
Ende onergoudē geldet m̄ dure
Ende mēmins hi cuene cnepe was

Hi voer

Mamet dies en heuet sconts
wat medijs dat hi vonchoute
en ende ons allen mede
en nū ligen hier vore dese stede
die memet sere haet
went sme hire sere vsmaet
en nell dat an hem ghelaest
bander side side sien chaest
van heydenesse altemale
en magheide dē comē wale
Alle die ghene die mamet eraent
su cumen met comingē · u · vō hē
en hier dan are alle daer
dies segge v al ouer waer
dat hem mamet belget sere
hare god ende hare here
die strijt met hem vromelike
dies riedet wel sammet rike
wandet dat men sende mare steld
en ane hem ghe cege dat
dat men hadde ene maent vrede
tusten ons ente stede
en nū ghi daer ome slender wed
a m haghe eñ cum nēder
In heydenesse altemale
a m cumingē eñ cum mirakle
en nū van den lande den achte ban
nū sekere dat die dusentechste ma
ic met v met en was al
die hier nach met v cumē sal
dit redet wel dat ghi tuet
dunchet den andren goet
Die ouer mo edeghē louedae
die wel den cō · heeft vō staten
hi et tachtem welen hte goet
en nū wille dat ment doe doet
hi sende mare tuid ane die here
Smen broeder met eren
dcmophō den cumme
en nū menegē andrē iongelinc
dae hi binnē der stad quā
enten minen hier · h · xnam
o nekine lime herte eer like
en nū echi · al die ghelike
Sdaten hem die meest ere
die me ghedaen was enē hē

Beide heren ende vrouwen
dae spreect hi met goed trouwē
te min hier hemelē · tier · stad
here sal wech om wat
Ic hier comen ben tote v
wi hebben hier · ghesteedē nv
dacr vri scade af ontfinghē
van vele onsen cumingē
en nū ghi helpt dat vele liede vlorē
dies riedet ghine wouden hiere
ne maent enen vrede
ende wi onse doede hier mede
v heren mochten eer like
Alle wel beraemt cumingē rike
ende allen souden vri my ons vocē
en nū mamets crijpelle ēmurē
hem theren en hauen ghestadighe
Alle wel beraemt cōgē · te rechte
Nū hier hi · die dit verstaet
ant verteden cō · noet
bi gode here dits den e beste
dach die ic her gherne mede
En li bi ghemenen rade
ghi ligt hier ende doet scade
doet hier nū mier jont like
et here vernoghelike
dach qualike mach ghedoge
Ine wane met li en tal poghē
a m v te vdriuen en mach li
hi ere dat segghe ouer nū
dach willes nū ghine beraē
dae ontboet hi met staten
a m die heren alle ghemeine
vander stad groet eñ deine
En nū redet hem allen v staten
wat daer ontbaet die sdudae
En nū vraghe dem wat sware riede tae
den sal die rade ment doe
dandē sceiden her ware quaet
dach trouwē li nū heren raet
dat sus met en woudē laten,
ghetten quam loepende · i · gloen
In maden den raet eñ seide
te heren echt stond beide
hi ere ic hebbe ghijnd xname
te wee cnapē die v zochen came

Ende v bringhen baadscap groet
van dine cō. hi es wet
ñ v moye vanermeuc
ñ ontbieden v die
at ghi comt tribe ōtfaē
ier binnen quam ghegaen
nare stale die grauen beide
al dat mi die ieeste seide
ae groeten si altemale
ieli vanden māe zale
ñ echi alles te varen
ñ seiden dat sijt alle haer
ere v groeten alle die
ie behoeren te ermene
toghen nidaren en grauē
ñ doen v weren dese begreuē
ie cō. es ende sine vrouwe
tribe om heuet groē rouwe
ies ontbieden si v dats waer
at ghiere comt oppenbaer
ñ ontfaet daere v lant
ae ene wāre die nād' feachant
ighode mine moghter nv comē met
eiweme ghijt wel selue siet
ant mijn Jonk' es corloge groet
ñ mi mach hare mi seker noet
iet eue geien no en can
ant bi gode it den haer mē
am den goede van athenen
ghi heren selt heren henē
ñ selet besetten wale
ae die er wilen en sidien male
at mijn Jonk' v leuchte si
ñ dan comt ghelaeues mi
et alter haest die ic v mach
ñ en sparen n ēmer dach
Die boden endē den saen
t waren here het waermes daē
want die cō. van monbrant
ie wilt comen te lant
at cō. tribe alsē ghieren
ñ en wilt niet langh vere
me wane met here nv bīnē si
dit seide nv mach mi
el deren dat ic leue
ist dat ic miere vāne begheue
dats lachter mi niet clene
Ende laue oer mijn lant allene
ae wene wel te varen
liuet sond' sleach v laren
ier we behaeue wel raet
en heren seid ghi v staet
el mijnen noet ghieraet mi
ie Imborghere seide dat si
el varen wel dat ghiere vaert
ie strid blijft wel v waert
et gueden heden tes ghi heert
n sijts een tyme met beteert
Nv haerde mijn her de mop' twe
wat daer ghesprohen was die
hi heren seid wildi
en lechel nu ghehoere mi
c sal v ghenen gueden raet
a dien dat hier staet
ñ sijt here vrome liede
et ware saide dat v meilaede
ae helpe mi maniet sō duet mi
ni dien dat comen si
hoeft mi wede i halft waer
ide wildi weten dan daer
i saine wed' stedegen vare
nde dan modi sond' spare
ē varen socor sen v lant
at nv die nād' feachant
ñ hier mēnē vier strid
dit seide wat helpe dat
n machte varen no heren
ñ bander side sande mē āteren
lant al ōme vre ende bi
een here ghelaeues mi
lde en sonde met sijn die brede
i wonde wtvoere die vand' stede
ate m anse here
nde wed' heren sond' tere
ñ sachten eñ v cochten
et gueden peyse dat li brachte
ñ sond' enege stede ae were
ouden liggen die bauene
it niedic eñ dede aer wale
acht v gued altemale
ie heren waren doe te rade
aert dat men soe dede

Dat die vrede ware goet
Sint ech̃ waren moet
de sede ech̃ ten cō[rinthe]
wlaūt houden na dese gel[ike]
Jc salt raden dien den heren
hsede den sonder heren
d'wert die vrede beſproke̅ dien
te durne dat hi alle raden
ſi u wonde demop' wed' here
E̅ ñ̄ nam orlof̃ an die heren
de hem baden vriendelike
dach den sondaen rike
ontbode haer ware ghegene̅
E̅ ñ̄ wat dat ter were ghedae̅
E̅ ñ̄ hi dien nacht dar hare mine
lede met hem daer rinne
S rwaren uwer ghelelscap blide
Sint ic vierſt sach maen ſtride
S prake ech̃ behagede mi
t gode wel her- comme vri
waer en herſten na onſe zede
S de machteme̅ prulen v vromichede
want ghi ſiit van allen rads blaeme
E̅ ñ̄ beter- vele dan ic vrome
des begheren vn her- co̅- here
b rgode v ghelelscap sere
daer- ome̅ bidden wi v dat ghi hier-
t emmeer- bluft her- co̅- fier-
E̅ ñ̄ ontbiet den sondaen dat
h act hier- vergaen es mide stred
Om hier- demop'- die dat ſiet
Hae wel men daer- sins plie
h em behagede here vele
d atſi dalen al ternele
E̅ [illegible] hare gelelscap hadde lief
d [illegible] al hier- ghenet
E̅ [illegible] ble ef den nacht al daer-
t [illegible] arboer ly al appenb
h [illegible] hadde gl[illegible]
E̅ [illegible]
h adde ghegheue̅ r- h[illegible]
E̅ ñ̄ hi moede met hem [illegible]
V luien dare hare bede
d are die ere die me̅ hē dede
d ae die sondaen dat vriem
S int ſeker dat hem wel bequa̅
Die mede die daer- ghegheue̅ was
ſi a dat ict maen wel ſiche las
dē ere die ſi demophomme
E̅ n leeft ma̅ andi der- ſomme
d ieli vtellen ſoude moghen
d are hem waren ſi alle r- hoghe̅
Doe ghinc men daer- die tafle legge̅
wert ſondicker- vele af̃ seggen
E̅ n̄ ſedina die heyſer minne
ſi am met enen baden rinne
d emopō- metter hant
E̅ ñ̄ ghinc d' ſiit ſoenlik vaſt
E̅ n die co̅- neuen hare
E̅ ñ̄ daer- na ſat oppenbare
V an ſellenen des co̅- dochter
d es hi vele te ſodicht-
want ſi doue mate was ſcone
y et eren mochti dregē come
E̅ ſiaene hier die magher
S oenre hint ghi noit en ſagher
d ie co̅- haue ved' ſaker- naer-
E̅ ñ̄ ſonē meigriere deits waer
E̅ ñ̄ dondy grauie van athenen
d ie rads saten alle henen
h are en tare in die zale
d aer- was ghedueth hde wale
v an menegh̃ tieren ghecrichte
b ede vare hieren eñ vare tnechte
W ant ſondic d' af̃ maken vele
d' ſpeelde penus van hene ſpele
t e- haghen- tafelen d' ſi saken
S i dede dat ſi met en canste ghelet̃
W ant houeſche hede veer ſi mee-
E̅ ñ̄ ſcone ende etele vele cen
D an ſi daer- conſtuere come
J ewene ſiit doet daer- ome
d ieſe vele bat hem tuere
d emop was goed' tieren
E̅ ñ̄ tuilchen- y- hoghe magede ſat
S iere hien was te bat
ſi ewene penus dione ſcet
h i wert bleef en̄ herde roet
y emich werk en̄ ver- weloes
W ant hem dochte dathi vroes
E̅ en dat alre ſoenſte hint
d at hi ſelch vore no ſint

B.VII

Dat was van salentien eloene
Een dochte dat hi wel mochte waene
Met hem en welde al daer
Mine maechden dat was waer
Dae in dole dat hi en weet
Ier wel wat hem ouergheet
Mine hilden gheraden
I woudi hine comde ontgaen
Ñ altemale dat hi dwet
Met hem vtermaten goet
Ut spraet te hare vriendelike
Ñ seide bi mamechte suuerlike
C woude wi te gader onsen tijt
Achten sin gheweerde tijt
Nt v mi lite allae stoede
I en gheeregen vã uwes vadr goede
Emmermeer penninc wert
Achtẽ soudic v al angespaert
Outen al min leuen tenen wiue
Choude nach comme rihen viue
Em allen soudic v maken vülle
Ant ic v vort bliue gheuolle
Ñ wille bliuen uz liue eñ mi goede
Achtic no chẽ dat mi onspoede
S algader dat ic ghewaghe
Ant v vadr ende v maghe
N gauen mi duchtic v met
Duchtic v beliet
Ghi mi iet moghet minẽ
Ae soudic enegen raet ghewinẽ
Aer ic v ghearghe mede
U berecht im dore v edelhede
Onse ofte iet dieden mochte
Ne v scone ofte ic v̈ sachte
Sloene die stelmde heare
Want si weet wel oppenbare
Athi es heyden al es hi vrome
Ñ peinst eilt dat ic come
Les met vreden aue
Aene woudic met dat mẽ migel
Mi en onthete hem met
At sae mins d na ghesaet
I seide here sijt selder dat
At ic v̈ an vele bat
Eluaert dan enege heydẽ mẽ
N conde mijn lite deler an

Aer ghebringhen dat si name
Enegen heyden dat hare bequame
Y waerdi hiersten dat v̈ staet
Sclouts hebben beteren raet
Want ghi sijt scone eñ rike
Ñ vrome nadr sonder ghelike
Ñ hier met modis mi wale
Ere v̈ laten te sen male
Ñ va wi een ander an
Onse seide ende of ic dan
Risten worde soudi
Dan heren eñ nemẽ mi
Waren here dat v̈ staet
An quame dach eñ raet
Dan soudic v te bat gods onen
Dbleef die cõ al v̈ wonnen
Van talen eñ met mine mede
Hier binne men henen rede
De tafelen eñ ghinc dwaen
Dae ghinc men daer sprekẽ saẽ
Dae est soude varen
Et riddren eñ mi capẽ clvare
Alle nuwe cõ vaert ten lande
D̈ visiert men menegh ande
Hi dae hi best henen soude
Mi her h seide hi woude
Et hem endelike varen
Ñ vele andre clwaren
Y die heren seidenre reghẽ
We dan der stad soude pleghẽ
Chte si alle varen mede
Hem seide eer die vrede
T gaet selen wi weder heẽ
Ns ons god tonder eren
Dae seide van salentien die cõ
Dat were ene onsienlike time
Ier op te rumende stad
I maesten v̈ sehert sin bat
Ondi varen dan alde
Emophã haerde altwe
Ñ seide dat hi ghine vaere mede
Urde langhe genouch die vrede
I seide ghi heren nv sijt blide
Sal menighe vroech bevde
Varen te minen broeder mi hẽ
Ñ bringhen hebdis ghere

Den vrede ene maent na dat wi
bi mamette alder heren-heren-
eghen dat ic vare selue mede
ende bids v op houeschede
dat ghi dat laet v lief wesen
mn her hemel-amb̄te te desen
bi gode her co- here
wi beghieren v herde sere
en nemen v ghesellscap ghene
dmop- van sólofeme
Sets hem allen groten dane
dat ne quet met lant
ghingen slape alle ghemene
ter herberghe groet een dene
de ne nadit waren si t ruste wel
de vechten strijd altemale
Sand temap- den comne
den de mme auer ginne
Vm der sweerder eligenen
ghi acht hi dade v slaenen
Smen broeder entue vā bine
ghi acht die meigt d'ane winne
en hertsten sonde v̄de me
en al sin lant dat hi dede
In desen ghepeinse al de nacht
was hi ende altoos en sinē bed
te dienē den lūtte dat hi mi- acht
Want si bleef vronwe vā sinē manne
menges dede dach alsprane
Ende luste sanc
Sy op temop- en vaer ithe
dat ghi dens en hadde ghene ghe
en sede ten broeder sinn
dat ghi dede me emich sere
bi mamz hie ic was mde strid
de ontfeten was vele bat
dan noit ic werme d' ic quic
en daer me bet mis wel ne
dan vrede sende di m deer
en dien hebbic dats waer
dat mn gonghheer hadde ghe
wā dat quel binē desen wede
ouer boden van ermene
en ridders oppenbare
ende lande dbare ware
en heet echtes van athenen
en hi moet emmer henen
ghen of noch lieden varen
en met hem vele ridders ware
es hebbic den vrede ghenome
ne maent durende na dat hi came
en ligt met pese dan al hier-
en en sint hem met te fie-
hi selter comen m en si wt
bleef sond' ghehuit
ate dat die vrede leden si
en hier bm nen soe modi
nthieden v volc altemale
en dit mi quet redit wale
Vem mdit die- co- vroet
Seide en tvnuve mn duit goet
ic ne dat ghi hebt ghedaen
u sal senden die sondaen
n hebdenesse om al
dat hem nb volghe sal
m dene ende am groet
tappens m ent mde strid afbaet
dat men den vrede staten sal
ut dede ouer al
nde sondae sende t vaert
m al dat mamet dar vt
en achter bm vā sine lande
emop'-ghmeet hande
en sondaen sinen broed'
en sede hie mi sins broed'
c maet met dien vā bine vare
mmer termenen tweren
en ic ghelaue hē dach waer
es maent emmer veren deer
u laet v here lief wesen
en am sent v bm nē desen
ae dat wi ns onse heren
tiden moghen tonsa- eren
e sondae sede hets m lief
ent met v uwe ghenef
ae salichere ans m mamet
ridden wel beset
aeren en sine vaert
en vaer m ter strid waert
en hier echt was aer ghereet
er vele lieden gudewert

Een nacht groete tumbortchere
Ic mede hadde te varme ghere
Ic stad benalenste dats waer
En cō van salenten dat er
Uten grane van achene
Ñ wouden dus varen here
Of dat si dem pō saghen
Egonst hē wel behaghē
Ath ne sde sone quam
Dit hem metter hant nū
En was ghene naet here
Ath ghi v pinet dus sere
Ach maemō hebben danc
Ath wi dus minnen v ghemaint
Nde noch onme ons god ōse here
Ath wi v minnen maeste mere
Ñ ghi anse wepsel moet atdue
Ic sede here vele dincs ghedaen
Ñ noch welle mocht ghestaen
Ñ si reden weth mechten
Ñ name orlof ghem eenlike
U ghelukase god die rike
Ñ sim moeder onse vrouwe
Emt si reden sonder rouwe

Here vrouwe
minne sōd'
laes · dat mi
lyout ghescien
altoes · Ende
valste m here
ghevaut ·

Ic ecte mi mm ste sde bout
Ath ic dese reeste wille volmaken
Out mi god laten gheraken
Nde venus dier ic evghen bin
Ter ieden mere ghevm
Aut pyram' oste tysbe rede
Ic beide sworuen tere stede
Ath mm ste es v leemst
Ne ene jonk: ongheuemst
Ieve ic diene sond' begheue
Ic diene wille al mm leue
God onse here van hemelrike
Ghaet haeden ghemeenlike
Ic ghesellscap diere vaert
Lueliic ter memen waert

Si reden haestelic ende sere
Nde demop' die herten here
I was here ghesellscap blide
Ñ si sime bander side
D'reden si sde langhe stout
Dat si m die stad te avenpont
Nemmen eens menges gheuaren
Aer si wel ontfaen weren
Ic porten daden hē grote ere
Ic si visten dat haer here
Ic cō· wane dier quame
Ñ ndare wane sond blame
Nv late van hem bliuen
Ch willu vort bestriuen
Hoe die cō· van mombrant
Ñ vā barbere die serimt
Ñ van den hunen mede
Ic comighe met mogheden
Mi mē ermenen comen
Ñ hebbens vele te hē ghenome
I wannen daer si ane quame
Me vonden meme dier bedaue
I bevonden doesterē en huisen
Me lieten herlien no cluisen
Me worpen ter erden al
Ch· behaeft groet gheual
Al his hem aer vliaen gnē
Ath aer mannen es and d'sommē
Ic iet meer was ontsien
An die heyden barbieren
Al dat ich vant in dare geeste
Oe was in verre die meeste
Ic mē man met oegen sach
Ic weet wol dat hē met vlinch
En ors te dinghene m sine hant
Onder eneghe rande bant
An hut metter armē divant
I wels -xxx- voete lanc
Ñ aner die scundē · v· breet
Nn haest was gheveet
Ic oet alle een mātelike oue
Nn heet op sim hoet boue
Was harder dant stalen ware
Me aeren waren oppenbare
Ieder dan ene grote plātele
I hadde ene oege elmen dele

En dic stoet hem voremt hoeft
ghelijc enen saldy groet
sm hande wendē tamcen dichē
welere groter plancē ghemichē
sme harme groet en̄ ongelet pē
oehol sim rugghe d' mochtewt
xx· allen tenen melle | lepen
smebeen weuē veuc welle
dichē ofte molē standarts waren
sme voete waren tswarē
veder vele dan emth wan
sle en sich mēlee selken mel
sere was hi onbequame
en̄ pohsem' was sim name
de duuel brachte selue dader
hi was den kūsinc alte swaer
ham et sim god sim here
den hi minde alte sere
den droch hi op sinē hals
gad ghene hē vele ongenals
In dlie herue daden hi quel
en̄ gode beelde d' m̄ vn̄am
dat warp hi neder ōtwee
d' na den noch mee
sme mēmet seth mde stad
d' onse here te varen sat
d' en ontbleef hē nit lant met
t ate ere stad die therm' hiet
en̄ leet op enē hoghē berch
de stad heeft nachdem arth
en̄ stenden met haesten sere
te gheheen vt̄ am onse he
h eren eelh haren cō:
sme wilden met die dme
d ath brimē lands comē were
of die bode weets ghewere
d ath comē were te emapāt
en̄ vaec daer in corter stont
of et groter haest wat hi mach
of t erst dat hi den cō: sach
g wetme here sere
en̄ seide bi gode onsen he
h er dagede here vele tē langhe
w ant· xx· milen ommegenge
h ebbē die heyden v leit gelvōē
Jnme soudi met vtellen onen
d en groten nāmer dien si doen
d e goede stad van viberbrū
h ebben si altemale vbrant
e nde stad van augant
en̄ vele vromer liede doet
s u liggen si vore de stad groet
v an corandes dat m nv
h ebben gheslant hier am v
d m trocst en̄ om socors
s liggen valle brimē mors
en̄ sen comen met wt varen
of vsleet sim si nv etwaren
en̄ naer cime en̄ meer
s me gheuense met op eer
s me zien v moghē si daer
a l waert te doene· u· naer
Die mive cō: hoorde al doe
wat die bode seide doe
s liet wel en waest sim wille
d nlanghe swaer hi stille
h i sprac ghi heren ende cnapē
a lte langhe hebbē wi gestapē
en̄ m dese stad gherust
a l eist dats m lettel lust
o nruste ende des lands saete
w i moeten orlaghē al eist spāt
g hi heren vore god hets nit
d ie hier met m̄ comen sint
d at ghi heert tonser jonst
d e bead na ons met trouwē
en̄ helpt hā dattī hā lant t were
a l haddic te heerne ghere
s u maetē hebbē els te doene
d e seide dem opō die doene
w at haesten hebben wi dar wt
d es sint seker en̄ onverliet
d atti goeden viede hebbē sal
t ate dat wi heren al
d ien viede dien ic v gel
d es ne gelet mē v met al
en̄ elvi soudē wi v begheue
J c wille met v riterē en̄ leue
en̄ alle syten oec met m
J nne wille met datter emch si
d e vaē gelet te dine noet
of en dinghen van den velde met

B. VIII.

Mijn her hemme die daer bi
Stont lief seggh en dē co. mi
men wille altemale
ae spracht met sueten tale
i gode her echi co. vrient
mi heere al est onuertient
iedt v simen dienst wille
E ñ dedts ene corte tale
er noet mach mē dē vriet bet inē
ntbiet v volt mallen simen
E nde v hemmert al dos
atsi comen te tyrannos
an heden ouer. ñ. maent
ets menich die der comst nzen waet
E ñ diet dan weten sal
W ant daer sal vgadren al
D at wi selue selen voere vare
E ñ selen die stad wel bewaren
E ñ dapelijcs die stad berden
E ñ buten tote hem riden
E d it radic v mi goeden rade
d ie co. seide dat hijt dade
G hine ende dede doe ghebieden
h eruaert mit lant sine lieden
at si te tyrannos quamē
mnē ñ. maenden alte same
h i ende sim ghesellesch weert
V aeren te tyrannos wert
W at si mochten hebbelehe
E ñ nach ñ. daer toe
E ach reden si ene weke
E er sijere quamen doe

E Ens smargēs vrouch talike
S tont op die here rike
E ñ beredem sonder spare
W aer si wouden sauons vare
S y hadden dat wel vnome
d at si met en mochten came
y et dage te tyrannos mit stad
d ae dochten dat si bleue bat
i en nacht mit ñ. mallen maet
n een stedelen dats waer
E er en heer lubet
ñ daer louden si hem bet
e rden wat si wouden doen
d aen senden si haer wandelen

E ñ reden sauons al daer
y i ware te telne siwaer
W at hē geseede daer si rede
d ach quamē si met sone stede
t e lubet mit de port
E ñ vnamen d' doe vort
d at die heydene daer ware
d es dages mit stedehē gewan
y si heerden wed talike
d ngewonnen lachter lake
d es was die co. hde blide
d at hi comen was te rade
s u sim te lubet die heren
C amen met groter eren
E ntiē co. riep dmen rade
S me vriende wat hi dade
b s dat. dat grote ongenouch
D at hem die wrede heiden dade
b i ruen mochten en ontlaten
s u bemich hem een deel ghenaect
d e mi sere mijn lant mes maect
h ebben en oec te swert
y ene ghe stad en menege port
s u rater dore god ghi here doe
W at icher best mede doe

O m her hemme die limborchs
die wille hadde en ghe
t e helpen erkil den co.
S at here v staet dese dinc
d e ic v seggh en sal
h ets waer vn sim hier al
V ergeldet die met v quame
E ñ willen te samen
E uen ende sterue met v
A lle gader hier nv
E ñ daer ane ridic v dacht bgaet
E ñ dempō. die co. vroet
d at wi mer ghē talike ride
E ñ dat he vā beside beside
a ls selue en vaere mi heymelike
E ñ segghen dat hee comine rike
d at met vore behendicheit ghecr
d an met slaghē die men sleet
h emophē en ic tsamen
S elen van achter op hē varen

En ſelen claen op hare ſteue
Sae wee hem dat ſy nouwsuame
Vedut aer ghi heren te ſame
Iwonde ghi ſendet mare ſtrid
En den bode die hē ſeide dat
Dat ghiere comen ſout
En ghi wale wout
Dat mē iegher vquame
En dat mē twes wel wel name
Want ghi me comt daer die traē met
Her ghi heren ende ſiet
Ochte v al dus duet goet
Demopō die cō. voer
Ende bi namen ghi ſegt wale
Ons allen bequame wel vtale
Louedent alle diere waren
Dae dedemē enen bode varen
In die ſtrid dier hem ſeide
Die wedie bliden de
Hadde gheſien die ſi dreue
Binnen hē ſoude luſte leue
Om dat hē cō. ware comen
Dſi ſo dele af hadde vnomē
Dageden en vromcheden
Sul tafelē met blitheden
En ſeggen van demopō mete
Hi ſende enen bode tot vordestede
Hy eymelec die hē beſaghe
Hae dat the ghelogiert laghe
En waer hut beſt mochte beſtade
Want hi woude varen riden
Hi erde tilut metten ſmen
Hy acht hi ſoude pinen
Dat echi ſim lant ghewanne
Dat was toget van demopō.

Die bode ghinc ten ſe wert
Dhi te welene begheert
En ſach daer menegen man
En van berberē die hym
En dat liggen van den here
Dae haeſt hem om wed here
En vertrec ſmen here te hem
Hae hut daer ghelopen want
En vanden gheſellen ober im
Die mē ſterker mochte ſim
Dien nacht ware ſi ten ghemake
Die heren die echi ſake
Alle ghine ten beſte ſaghe
En echi ghinc henen jaghe
Eymelec ter ſtat wt im
Ere bliden ſmen ſin
Mdacht hoopt te hebbē zeghe
Die porten die men wegh
Enen cō. ten tīne cōme ſaghe
Ontfingen wel te ſamē
En waren vter mate blide
En leedene de tien tide
In ſim palays ſi ſmezale
Die gheſiet was ſite wale
En al van marbre wt ghewracht
Die van veren ware bracht
Ere cō. behagedem aer wel
Alſi hē ſceen ſin no fel
Een rudder van goeden priſe
In ſim ghelaet an ſine wiſe
Chagedi hem vtermate wale
En ſi ſeiden elle met ere tale
Dae mochte ons mere geluc geſchē
Had hi eſt ons wel hier in vorſien
Dat wi hebbē enen here
Die volmaect es in elder
Vore bliden hadden li

Ghi echi die cō. vri
Rep die heren alre tade
Hi heren ſeut daer god ghenade
Hi wet wel ghi ſiet wel beleghē
Et menegē ſarrazin ſtē tegen
Die vemmer willen winnē
En ic cen am met bekommē
Dat li minen lieden wrē
Dat ſi ſe dus willen vbiten
Dat gheens ſins melch gelaē
U hort wat wi hebbē vſien
Manſen rade te liber
Weren vele raden met
Die hier met mi ſim comē
En onſe raet es ſo ghenomē
Dat wi ſelen mighē vrouch
Dae wi moghē tilighen ouch
Als wapenen ende varen wt
Ond te makē groet gelut
En ſelen ſe van hier beiaen

Een dander selen comen slaen
een slaen hem van achter twe
selen om slaen weten hoe
tzeden een heere volc daer late
mich sins moete wilde maete
ter twe bidde v alle te male
lle die waren in die zale
eden dat suit ghine dade
saeden die heren met ghenade
v late die van binnen vare
een segghen vort al sond spare
at ghieen dinc en si quelde
nde were dem i. vrider
ren selle es een vermin
at met quade mochte sim
eghen den vrider sel
n mach hem mene hoede wel
at vriders tonghe seit
mich in meneghe aerbeit
eneghen goeden man
n hebben hem gheveghe an
les si heede onsaid dich were
raders tonghe die ic tweuren
ulder dan emich swt gheveruit
eneghe hoeft si ter doet ghepine
n meneghe edelen greven wen
etter scanden dien vrouwen
at scene mach telner wel gescien
en rudde die hadde ghesien
at demopo die comne
adde ghesent den iongelinc
n dat hi he seide en belaghe
at there dade en hoet laghe
ae ghinc in hoestelike
ote heren hemn
ie biden ruddren stoet
ere seint god ghene v goet
eth wat ie due al hier
er es memich rudd sier
et v wt gnesien comen
iere wt nualic thof genomen
hi en gheest ons goede ruet
a dien dat ghesteepen stret
oe es ons demop. af ghegnet
n nv salle v den vrien
choede dat een sach here

dach enen bode sende heden ere
ae die co echt wech voer
n hi mamette dere swoer
dach mi here soude veren
n soude seggen sond spare
en heydene co dach hier wa
n si daden appenbare
en raet dat si vlie vinghe
n hi soudu here brinnghen
n v ghesellap slaen doet
choede oec dach he otboet
at die soudae sim brod laghe
et mannen en met maghe
constantinople voere die strid
n hi hier quelme om dat
at hi v wonde wt voere
nde andre v gheburen
n hi dan die strid wonne
n gene en sebie demopo.
n dies here een swspel
u beriter v op wel
ae dese geseit hadde smetelle
wert dater memich bleef en valc
n seiden here dits een quaet slach
ent memen bat vrouden mach
e borch alwes die van binne
el mach lichtelic vwinnen
ti ons aldus vraden
er hemn. anewde met strade
gode des en ghelooue met
at hem dit es ghesaet
helme ghi tons doet v stede
les sim brod die soudae
n es nacht heyden met
ochtel houdichen vel sier wet
ettich nach en ghevouwe
ats waer here en onse ioncf
s stone ende doet goet
eide een rudd die daer stoet
n des ghenouwe sie te nim
nv premie v minne sin
ent ghi choet stit vel ons alle
n ane v meest mochte mesualle
ies nedic wel woudi dat
at ghi voert alstille mede ried
n daet eth vrien.

haer met temopā weue vgnē
ēñ haeret wat hi niete
wi slim hier een deel liede
die vōken souden nauwē raet
alwaerte temop' alsoe gheer
op dat ertñ wilde biimen
hi me sout al te varen met wi
ēñdē hē vaert mde stra uen
ingaeden trouwen radet dat
an ons en sal hi mer beghinnē
pensie wel dese ōmmmē
Mm hi hem die wel bistaen
Hi eest dē rādd' anē dē saen
bi gode wat sae mns ghesaet
I cen scepe vem v met
ēñ tfolc dat mi benolen hi
s alle berechten tote dat mi
a ie doet van hem sceden wet
d emopā· es nacht tam sae goet
a l es hi heyden en goed' neren
d at ic mi ghere memerē
sl ie en penseede none dachte
d at men hier oū hē trachte
sy ten mnsten radic wale
d at ghimt te bat altemale
s nt op v hoede ende ē mede
a ē bid dic v allhier ter stede
d at hem mēnen en late bstaē
I aet sien wat sal hi emeuaen
sy ghen aise hi op staet
ēñde daer selen wi nemē raet
sl ochten wou dies i ordeel dē
d ats me en dachte die bauen
hier binnen saeden die herē
ēñ ghi mi ghē ter herbēgen herē
sy demop· was slapen
d iebeual simen cnapē
d ati sinargens gewet warē
t ihe sond spaen
hi wonde dat hiere vrouch bestaet
hi en hadde ghenen waen
d at hem sine ghesellē wel trouwe
o fvalscerd' sie houdē sonde
d ies en ons tuldich dicken mey
h addis ghewerē aet iet
hi i hads ghewerd tōghemalie
Hi hedt ghesneden mael die zalue
hier hem· met ghetrouwē wonde
d e vaelscheit ñ hem houden sonde
want ghetrouwe hte en waent niet
d at nemen valscheiden plaet
hier bi en wist temopō tsint
sy sinarghens all daghē beghint
s tint op temopō· ende sine
ēñde voeren wt stille sine
ēñ reden ten heere wert
s toutelic ende ontueert
v maende temopō alle sine vriēde
ēñ alle die ghene die hem dienē
d ati vromelike streden
l aet ons hier comē nacht hedē
d at wi echtes den ammē
g hine helpen paenten sine ammē
sy achten wi den barberen gheualē
s ae wā dorlage sere ghedaen
sy ertelē quemē si sheu aer
d en hē dat sint liggē sagen daer
v are hem heide bi
d ae gaf temopō een ghecn
d ae riep hi ere sine cō· ulie
s ae daden dandre ghemeen lude
ēñ slaghen van achter in here
d ati vonden sond' were
s ae vele sloughē siere wer
ēñ er hē ghewapende dat hē gnet
d at ongelouele te seggen ware
ēñ des sware memare
q uā vorde cō· van vberē
d at die cō· vem aruscen
v an eicheer sim hē beswede
d ae vt hem smalic te moede
ēñ dat en mach met sim
I a en es hi een sare·
ēñ bi oeder des sbutmens
h ets laghene dattu waens
d e ghene seide i weet wiet si
sy aruscn riep m en daer bi
ēñ v vole es sere vrieghen
d ae vnt ten wapenē die dighē
ēñ sim vole altemale
s ele hem temopō· v were wale
s ae behoest hi ghelucke

Ic hebben een goet stucke
Aldaer gheuochten een dandt quine
Een stad dier vernamen
Dit ente porten met
Die quam een bade te liber
Te her-hemus-seide dat
Dat demops vore die stad
Adde op die heydē wilch begōne
Enighe van vore een-sommen
Ñ hoester-vele gheslegen doet
Nv ware hi in gheter-noet
Ant al dat here vgeeert si
Achtan stuit die eghē vri
Phem heide vromelike
Uhoer-van minen her-hemus
Idde wapene al sin here
Ñ vaer met gioten gheere
En here met haestichede
Me pruft met dat beide
Te vromelic handelde sine dine
Dat was demopō die oō
Te vromelic threet mi sinē liede
Uemen en machtu bedieden
Dat hi al barberē vt clouch
Dat qualic was des oÿ-gheuoch
Te staden quē te demophone
Ñ riep her ridd' vam wat one
Ui dat segt vollic mi
Ñ waer bi sae roept i
Neause ende wert vt stuten
Dat v bivedi si die sdudae
Dat moeta gheden metten toppe
Mi sot mocy make ene lappe
Nv blaet heide diepe
Emopō-seide op dat it riepe
Elpe ghime spaert mi met
U belet wilā iet
En mi saeue eilt mi ane
Ae begonsten si he tamd' slane
Ree delet met haue sudē
Es wonder dat si der eiden
Elken slaghe met en vielen
Ieken daden si die onsse lamele
Ohfem spruc daer
Dat here slaghe ware su
Emopō-den ommeran

Ñ seide du best een vrome ma
Dat mi ketbi nuwen slagē wale
Sachtan sauc v alte male
Oy cy mine suide ten stucke ee ppō
Dat nēmer meer ei-sceure lappe
Nv en dar hom gheneſen
Nu waendi wel meester-wesen
Spruc demops-ouer mi
Des ic ben eyghen vri
Den ic mine vore alle gode
Eloudu laten here noede
Nighen-moeste uwes meest wesen
Ue ghi stuit eñ bine desen
Uam min her-hemus entae sine
Slaende mdie seere.
Ñ riep gnechen gnechē sce seere
Ñ wat gheraecte die here
Slauch hi twee sond' ghenade
D'ree die ridd' die vrome dade
Dese ve verremden stric
Dath quam de ter tut
D' demops ende poliphemus
Nd' hinghe staden dus
Dae clouch hi dat vt haestelike
Oethen quamen ghemeenlike
Die barberen alle twe
Ente gnechen die twe
Hi aade ghesien den stuit
Ñ dat geiach te dier tut
I cloude hebben ghesett wel
Dat daer was te riden sel
D' moesten die heren hē begheue
Mi hi heim quam beneue
Emopō-de hi was ghesteden
Ñ seide here bi waer-heden
Si was lert dat ghi mi ontfaert
Gr hi hebt v lede sere gheweert
Er-ghi dus mene ghē vaut
Want eilt hoe gaet mi hem
Sidi bleuch al gheslont
Die emopō-me vde tier-stunt
Eilche manech helse lof
Een clage mew of
Dan staden wi sere dats uu riet
Die here waren sond' bariet
Ñ ghingen staden arichtelike.

dr ge strec dun de willichlike
t ate auer noene eer echt
v er gelaet de daer her hem⁹ es
S ae sdre was hi vaer strid
v̄ laden it seggu dat
d alter bleef hi erde vele
d er ber benen m den spele
g ene ghen mēde v slouch hi dwerd
h i dede den lūdmē grote noet
sl e ware her hem⁹ qua em hme
sl a dat it mare geeste vneme
E n sede her ōd bi onsen here
g i dunct ghi haet die onde sere
E n gwerese sunerlike
g ene ghen brmedi ten like
E n magit dat sal v beroumē
d ae ghinc her hem⁹ ap hē houwēd
g er smen swde willichlike
g e then sprac die cō·rthe
b i mennet her rad' ic en weet
sl iet die wlieit wel ghe reet
w ie dat v god v here n̄
g' emmer twendi wel em m
d at ghme nae de saut v̄ s were
g i dunct en wondi r mi met weē
g h wout al uwe here se wrehen
d ie ic hen⁹ hebbe dwet ghesteke
g' dat blust n val anghedaen
J sal v tenen claghe sae slaen
v en sal sdndens met lusten
w ant ghi selt uare meer rustē
d ae hiet hi ewt willichlike
E n wrecte mim h̄ hem⁹.
d en helm doenen metē haefde
g' die rad' die met en dwefde
w an per saen den salt reghē
sl e ware dat hi uare v̄ leghē
E nde antfinc den swaren slach
a pten salt die dwe sach
p, dlikemus seide dwe
h i rad' er ic maet v wed' dwe
E nde anders slaen salic v dwed'
w at waendi mi vblaeden
g et uuer telen negin met
w ut god d' sdnd met en gelaet
g hi selt den cō·sim lant laten
E n uwe gnade talle maten
w ut mi god behouden tlene
d ae ghinghen si hem ond' ghene
g e sliwen claghen en ond' houwe
J c duchte haer ene moets beroumē
Q m̄ her hem⁹ die sdre street
hem was uter mate leet
et echt sdnde v̄ lesen
m̄ lant van angelaen ege liede
S nde sprac polikem⁹ ane
t weuen h̄ cō·m uwen slane
S ae duet mi sae en maet mi ewmet
J c hebbe mi laten slaen alle a·lmit
J c maet mi anders pmen
d p dat ic v eem ghemēen
d ae hiet hi ewt en cloudsen boue
p een helm het ware ghecloue
C oyse ende haet altemalle
sl e ware dat sdrempelde dale
E n maectem mi been ene wande
p olikem⁹ hme cnde
v an er milden anne ghespredē
g' hiet ewt ende walendē vrelē
o uer den douten limborch eere
d ie hem weerde mi giuten ghe
g een v̄ den ewen ware bleue
sl e ware dat die quel ghedrene
d ie bberen ende hlmen
d ie alle op her hem⁹ stmē
g et euen ouete sūlike
E n brachten menegh̄ ten lūde
E n hebben den rad' sdre v̄ laden
t ware mē sdn hem m sdnde
h i salue moeten laten dleue
w ant si ghmghē hem alle ghene
S ware slaghe ende sdre
d ach weer di hem ene langhe vre
d ene eer daer remē we quam
g enegen hi dat leuen nemi
E r daer we quam ghelaget
E n dit dient quall er behaget
d at die rad' swe was tmd'
sl achtan swe wrachta wonder
g od here pemst echt
sl u saint wel dat die rad' et
b laene van nderstepe al

B. VIII

Maer hoe mach hi tgeual
Van desen lieden sde laten vt straē
Dat hi im mint dat twent hi saē
Sy maet hem varen staen bi
Minen lieden seidi volget mi
Wi maecten wi vp strijdē sware
Sy riden vaer in die heye
Ende sinē ptie
Sy vochten wondē menighe sware
Die hinen en tē bberme
Sy verden hē vermatē sware
Ende dēmorē die hē
Sy street bi dē side lāge wel
Dus ghedurde dat spel
Tote dat vore het wt volghaē
Een hadt die auont ghedaen
Si om maesten sceten toe
Die heren inne voeren ter stad toe
Ende die heyden ten tentē waert
Die vloten helddē an die vaert
Menighē man slouter vā pijle
Dies si droeueden tālre wile
Des auonts was wel ontfaen
Dēmorē een grote ere ghedaē
Ende hem allen dieve quamē
Ende her heinr bi namē
Ende lemborghe enten sinē
Ende boude mi cōmē ten pinē
Oudie val vtellen
Die blusep van dien ghesellē
Die vander stad bi der side
Sagen haers heren blide
Want quamē si all waelt spade
Die grote heren te heyden rade
Ende seiden bat hem om raet
Ende dien dat met hem staet
Ende si vrieden ghemeenlike
Anders dags dat mē tilde
Pijlonde ende wt rede
Ende sere op die heyden strede
Ende si en laten hē niet vnoyen
Die mochten ons of vn hē moyē
Sy verden es ghen end' here
Sy verment sde scaden die here
Ende dander sijden hadden si raet

Dat si na dien dat straet
Die stad vormelike stormē selen
Ende si selen hē twene hoe vn ōnē spelē
Op dat si met wt en comē
Ende scaden of te vromen
Dat sach ghine mē daer slapē
Side riddren ende knapen
Alsus allegad' bestaden
Sond' die de salt wachtē daden

Dus reden si seuē dages wt
Die herlinc en groet geluit
Dat was d' m beiden siden
Ende ghinc d' vechtē en strijdē
Toten auonde lanc
Dit durde ene maet ōme ganc
Dat si alle dage wt reden
Ende vachten en streden
Dat menegē man coste leuē
Och was ene maent gegeuē
Ene maent scheren vrede
Ende hier binnen sde dede
Ende linc doede greuē
Ende eren nā dat si van hauē
Ende vām nicheden waren
Ende die heiden si twaren
Vaer all omtrent
Alle nv was d' plement
Om pays ende om vrede
Alle nv gestredē te menegē stede
Dat wanneer het buten vredē stoet
Die voeren wt die nādes vroet
Ende strijden vormelike en sere
Der scarē was mere
Ander ons mē allen tide
Dies bleeft meer mē strijde

Nu letten vām desen orloge strijē
En seggu van den soudaē
Die vore oistamnople es bleue
Den vrede dien hi hiet gheuē
Hi hi scher gheloeues mi
Hier binnen ontbaet hi
Alle die van sinē rike
Ende si ontboet hem scherlike
Dat hi met hem brachte mete
Dies si behoeuede vorde strede
Ende si spijse dier si meest pleghē

Dat mense met mochte vraghe
sl o dore hongher no dore pme
h vhadde met hem appolme
E n̄ matnecte tsmen ghebode
h adder aer iemen andre gode
h vvoude dat niesle brachte mede
w ant hi sal liggen vore die stede
o y et here al sin leuen lant
d e hi vvintle an haren dant
d y heesti wt ghesent bade
E n̄ alle sine heren ontbade
d ies q̄amen menich sare
d aer ic v nā die macht mīn
d e co· aue noemen sal
E n̄ van haren volke tghetal
I ndus die co· van mīnā
S ende tsmen lantē nā
o m dat volc vem sinen lande
d at hi quamen te hanten
E n̄ om siene liede mede
h y heuet wel .v. steden
E n̄ ele brachte .x. man
E nde here vrouwen quamē nochtā
w ant alle steruē moetē sise bīen
d an en mosten here wijf nz inenē
S i en palleren hem sconlike
E n̄ laten hen berren metē līue
d ese brachten met hē om ghebot
l iber baruo haren god
v an gerges colekus
d e co· brachte met hē alē
t ors. luu. dusent man
E n̄ te voet .l. dusent nochtā
o lifante .uij. werē hondert
o p elken enen calkeel besonder
d aer .l. mans laghen bīnē
d y quam aer met om wīnen
p ralūs die co· van pralā
d e met hem brachte wel nā
xxx. dusent sterkte
E nde .vuu. dusent olyfante
w el berett ter strīde
p auca die cogīme die vride
b eknt es vrouwe vā pauca
b rachte .vuu. vrouwē wel nā
d e alle haers mans meester suū

H aere man en moghe ghecn gepīn
o y aer ghemac moet hare weken
w ant alle vrouwē ghenesen
v an lande gaen die mā ligghē
E nde vrouwen horic ligghen
o y oeren hem dienē die termē al wt
E nde ghemac heeft die cor muut
E nde vrouwen moeten arloghē
w ā die mā der pmē niet vmoghē

D oe quam die co· vā arabie
o y et .ly. dusent ridds en dīe
d ese brachten met hē samelīnē
w ant si here heet nimmē
E n̄ here vleesch teren beghierē
d at ons soude sere deren
v an calde die co· calus
b rachte v̄y. aldus
v an assiria die co· rahel
b rachter .viij. dusent wel
o y mus die co· nabicre
b rachten .x. dusent oft mer
o y edus die co· van teres
b rachter .x. dusent gelaeft im des
C rudus die co· van batre
b rachte .v. dusent hemele en dīe
o y et ridders here wel besteen
E n̄ met spisen die si soudē eten
v en guten die co· edme
b rachter meneghen Jongelīc
o y et hem ten orloghe daer
.x. dusent walser wer vor waer
p rūs die comīc van sitē
D ie mensten eten ende biten
E n̄ here dinct drinchē ghīne
.v. dusent en̄ met in sterne
b rachten si ridds onder hem
d ese hebben sellen sen
d atli haren liefstē vrient grauē
o y et hem vele hauen
v an ytenea de co· assep
b rachte in sīn ghesellesep
.vv. dusent ridders wale
d ese pleghen altemale
d atli velder ende moed eten
a ll van onden sīn ȳsleren
v an albame die co· albat

B. VIII

Brachte met hem vore die stad
vi. duisent ridders wt verkoren
d ese werden met witten hā geborē
v am ybria die cō. bodal
b rachte met hem een ghetal
v an lx. duisent ridd's wale
d tout ende viome altemale
w ese cō. te hem quamen
w t groten alsā alte samē
d t clenen alsā quammē dese
d ie er hier na mē me lese

Dam bitina die cō. bitin
brachte. l. ridders fin
v angelana die cō. mulbrant
b rachte te gheuent mit lant
xl. ridders vinecrt
d ie stout waren en onuerueert
v am lidia die comin clut
b rachte. xduisent mde stuit
xl. brachte. gauelee
v etten cō. van plilee
v am yseria quamen daer
d etten cō. milus dats waer
g od gheue hā allen de waet
v am silicia die cō. silus
b rachte. vi. dus
v an cersem die alloren
d amen sente pauwels was geborē
d uammen. x. en oec twee
d et quammen van cerlalee
g etten cō. sessabz mde vaert
vi. duisent ridders waert
S ibrachten met hē hare god
a polim om tghebot
d ien si daden grote ere
d e sde quammen d'mere
d omaghe wt affrica
d ie ic v tellen sal hier na

Dam tyrensis libie
quāmen. xx. wuet die
g et hem alcellem
vi. brachten met hem
v am tercelsem die cō. elfot
v an nubia die cō. abot
b rachte. x. oy. ane

Maurus die cō. van moriane
b rachte x oy. more
d ie swert waren ghelijc den gare
e n brachten van garamantis
o et hem die cō. nilus
xx. ridders snel
e nde ghereden alle wel
v an nilus den eylande
b rachte die cō. ten sande
xx. ridders sijt ghewes
v ten eylande ercades
d' xiii. comin rihen i staen
q uamen. xiii. cō. saen
e n elc met xx. mans
v an fortunacel die cō. alans
b rachte. l. hordic ghevaghe
d ie nout vernoyen en saghen
w ant hers geluduch sere
e n si en antlien mēme mere
d an haren cō. enten soudaen
h em sde sm si onder daen
t ercelus telant telt mē mie
h eest cominerihen die
e n daer waent m die leuete dirihe
d ie alcoes leit m walie
e nde de gulde app le wadit
d' memch om sere waert
d ie de cō. van daer
b rechte seit men m vor waer
ccc. duisent ridds vmeten
e n alle op ghesteten
v an ceprecelie den eylande
a lle mit den wallije becande
q uamen die cō. osa
d ien men onclach vre en na
d ese brachten. lx. duisent wt
d ese hebben sde groten huut
d' alts memen mach ghevaghe
d' we met grote gheelen aeghen
v an cretem demen rupiter was
b rachte die cō. amas
lx. duisent te dien spele
o et brachte ten allde vele
d ie cō. van creius die al dos
e n van lidimo die cō. yros
b rachte. x. oy. vmeten

Eclos van den meghelseten
brachter nu xvij. oft vier
dese hebben ene mamere
alse vader ende moeder uten aut
ontbiedense heere met ghewout
ende maken ene sterke groet
ende tlaen vader ende moeder doet
ende etense mi harre feesten
ende segghen hers beter dat beeste
dat alle eten met weden
dat se die ute worme vterden
van tabarmidi die cō. talsau
brachter xx. duisent daer
dese nemen haren vad oude
ende henghense met groter vroude
ende smighe hem sine vlode
ey et groter hoyen ende met spele
van calpie die cō. caldol
brachte daer ghewapent wel
xx. duisent ende oec viere
dese worpen voie die diere
hare oude volc seit men mi
oe doen die van captur
die daer brachten xv. man
ey et haren cō. labaram
van eskame die cō. elause
brachter van smen huse
xlv. wt verkoren
dit waren die stoutste vte voren
dese plegheen eens reden
alse hare vader es vsceden
oe slaen si hem alf dat hoeft
ende maken des ghelaeft
van den hersenbeche ene nap
om dat hem duuct een heersap
dese vechten sere en striden
eghen hare ghebuere alle nden
nde drinchen hā mande blaet
et duct hem alle goet
Dus quamen dese ghenecht
Enten stride wel bereet
ende binnen dien tere laelwaē si
alle den soudaen bi
ec stadi daer ten stride
die hens was harde blide
ommeghe methē hadde te voren
lxx. wt verkoren
ant die te voie ware vtlage
uamen here liede m cōte dage
are hmchte ten here
u selot hoeren mere
oe vele si emmale brochte
die alle den soudaē vlochte
duisent en vuf hondert
ewane v des sere wondert
ende volcs sde vermaten vele
dat ic m nerensteno m spele
ehouede met en quame tvare
oe mench duisent datter ware
oe die stad binnen vreden
ende slougenre heere gerelt mede
nsebia die heysterinne
die m de stad lachtmet sinne
as sere droeue en vnelert
ende van hten sere vl waert
ant heere duuct dat die sbutie
die werelt heeft al benaen
ende heere hulpe meruer langhe
dieghene niet hebbe strangthe
van achenen dat si ontboe
en en magheh hoopten goe
acti hare wel xv weren sal
ende nsebia deedt al
dat heere niet die greue broet
ende sente al o me die jonc groet
oten ierlen daer si sende
dat wed ten cō. van bene lende
van tritien qnā die cō. al daer
ende van dallemanē dats weder
van cypres die cō. wnd
ende ntie cō. van elodnie
van aacel die cō. ghereet
dachenen binnen steet
ende nsus rechte griechē lant
ende van macadme quamē tehēt
corrus die cō. wt verkoren
dwas elexander m ghebore
dat van achalie cō ghesere
ende s marie quam daer xv mere
die cō. die hem dede te voren
om dat hi m sin lant was gebore
appolin en ercules mede

B.VIII

Eñ liber bauus die te meneghe stede
Die heydene ouer gode houden
Der quam daer met groter vroude
Die nedersiten die neder goten
Eñ hare twee conincge mz groter rote
Van messiā dat bi hem es
Quam daer des sijt ghewes
Die co· ellsict goeme
Der quam daer die keyser vā rome
Eñ brachte met hem tuscalien
Ytalien dat nv es lombardien
Calabren eñ paelgen eñ principaet
Eñ aquitelen dat v̄ steet
Daer quam die co· van vranck'
Eñ van spaengen die ghelike
Der quamer met in die stede
Van cypren die co· mede
Entie co· van odant
Entie co· van ierlant
Van curtadas bin· eylande
Quamē· bin· cogē· tehande
Dese ·xxiiii· co· dats waer
Brachten hare jonc̄f daer
Te helpen goeder lieden v̄metē
·iiii· dusent op ghesetten
Sonder diere mettē keyser qmē
Diere brachte vele meer cleinē
Vele dan trandre daden
Die jonc̄f heeft hare beradē
Datsi die edelen jonc̄f ontboet
Van den lande clene eñ groet
Comtes benaire eñ hertoghen
Om datsi souden shoghen
Die ridders die daer binen laghē
Die hem oec sculdens bat behagen
Souden alsi dat scouwen
Au saghen sae vele jonc̄f.

Nu willict noemen twaren
Die cōe· dochtre diere warē
Daer was van salensen espaene
Ene maget vtermaten scone
Si was tlanc ter maetlic smal
Wel ghescepen ouer al
Hare hoet scone met gheelen hare
Hare vaerhoeft slecht oft ware
Scheploit hare nese recht

Hare mont roet eñ lachende echt
Hare kere blosende alse die rose
Hi ware v̄waet die cose
Vore selke maget eneghe hare
Ane hare en was met d'ane
Jetberesps weder of vort
Sonder datsi in hare wart
Iespite een luctelkin
Sachten en docht niman sijn
Dat hare messit lettel of twint
Dese jonc̄f was ghemint
Van heren demophon eñ v̄coren
Alse ghi hooret hier te voren
Van tracie jonc̄f salamine
Ene honestche maget eñ ene fine
Brachte met hā ·iiii· grauen kind'
Hare ghespele die met minder
Van scoenheiden en wā dan si was
Dene heet enla dandre palas
Daer quam oec ene maget fenis
Van morea des sijt wijs
Eñ van dalmania celidone
Dese was soe ouer scone
Dat hare niemen en ghelcet
Van hare scenen si alle bleet
Van dien jonc̄f diere quamē
Semaer al luttel blamen
Hadden si an heren gane
Want si was al luttel meine
Dies si hare sere v̄meet
Oec quam daer soe ict weet
Van emptus celicona
Hare ghelike niewer na
Van wel spreken daer
Si was scone ende oppenbaer
Wit van hude eñ van hare
Volmaect maer ne ware
Sine sach een lettel scele
Men mesdoet hā niet vele
Van elydanus cōtrine
Hadde ene die scoenste gedaene
Die daer iemen hadde vreof bi
Een lettel cort soe was si
Wel sprekende met vriendelike oeghē
Eñ altewel conste si toeghen
Dies si niet liste met en drouch

Dit spoelde si scerende en de louch
En mē maecten vele vroe en blide
Van achatie was daer hen tide
Ghecomen die scone was
Van allen manen wel thē las
Was si die simpelste van hē allen
Sy en dat ons dat ghevallen
Dat si louch of hadde spel
Want hare scoen alwes wel
Van maniere men validia
Van trapenis venesia
Dese .ij. maghden wt voren
Si daden hem alles te voren
Si waren oppenbaer en scone
Si mochte met eren dragen crone
Came sprekende ende wale
Te gheuene tale en wed tale
Dat was aer selue die heysterinne
Ende sibia die hadde minne
Dy eer sconheiden dat wenc wale
Dan die andre altemale
Dese ware margriete die bouesghine
Alle dat me luf ontsinne
Van sprekene en van ghelate
En van sconheyden bouen mate

Dus heeft die heysterinne
Ontboden mē allen sinne
Dat hulpe die quam
Eer hare vrede ende nam
Dese memare van desen orlaghe
Nam menich krooghe
En mē menich prince ende graue
Daer uchten stooghe aue
Dese quamen op prijs tōtsane
Dat ynement die wel ghedane
Ende onetke die comenghinne
Van amalama die meysinne
Quam met .xx. jonf
Wel te hernalth met goed trouwē
En mē quamen te helpen mede
Der heysterinnen mdie stede
Dese si wel waren ontfaen
Inne mochte met dē vlaen
Dat hem vlanghede mede
Die wile ghedurde die vrede
Dorlaghen si met groter ioyen

Dat shem te min soude vnoyen
Buten lach vele volcs op tfelt
Dat was al onghetelt
Dat pluc te seggen ware
Dach seggine oppenbare
Dat sider dat men troyen wan
Ie en quam sde mensch man
Enen orlaghe alst hier was
Ende dwelsch daer ict m las
Van buten en vē binnen mede
Sy lantsce ligghen tier stede
En mē telle v vort van der prien
Die daer orlaghen t ermenie

Hebbic een stuc ghesweghe
Van den heren die ghelegghe
Binnen hebben ermenien
Dat der waren twee
Adden ghelegghen op en ende
Ghenuel alsic v seggghen mach
Dat die van binnen buten reden
Wtt beide siden ghestreden
Dae sware luden sde here
Came te voren noit ere
Des ghelike me en was
Sy reden sde stre ghelocst nn das
Dat ten kemen ghinge nie bloet
Daer bleef niet in dat ghemoet
Die cō van mombrant
Van barberien die tyrant
Dede alre grote scade
Ware dat god selue dade
Me mochten hem vwere met
Street men daer eer t sact
Dat dupe mden euant
Dus was daer menich ghewont
En mē menich lands here doet
Inden siden was rouwe groet
Sonderlinghe die sare
Adden vem rouwe de mesdepme
Ende sae groet onuerdrach
Dat ment v seggghē mene mach

Die berberien was gram
En mē alle in binnē der tenē qua
Wenden vtermaten sere
Ende sede ware mamet here
Dese scade ware ons met ghesciet

Maer hyne heeft die macht met
te stauen weghen god
dat hene aneboet hn es sat
ser hem en moghe wi ons nv were
dat langhe ligghen machons dere
langhe ligghen vroemt ons twint
chebbe hier te langhe alle een lint
hieleghen sonder auentuere
ewille te senden binnen muere
ne den co· vander stad
f hi wilt auenturen dat
at hi weghen mi den campe come
f senden enen ridder vrome
e enen camp weghen mi vechte
hebben om hem te velt ghesichte
e winne an haren dane
ñ dor laghe dat hier heeft lane
iedurt tusschen ons heren
aer al tenen ende heren
p dat sat couren bestaen
aer sim ridds sae welghedaē
come ende strut sine selen met
aten varen mīn ghebiet
selent ontfaen wetic wale
aen ontboet hi twee ammirale
en hi sine boodscap laed
ñ seide ic seggu wat ghi doet
aert m die stad ten comīc
ñ appenbaert hem dese dinc
ñ segt hem dat ic ligghen sal
ace dat van ouden tiden al
in vole dat hier met mi si
nsi dat hi weghen mi
ende enen ridder ten arde
er vint sīn rad sbest quic
nde ic blive sīn man vor een
ach maect sīn een edel man
comīc of vem cōx· ghesachte
winne smen rad met crachte
ae wilt dat hi vem mi sīn lant
ntfa ende ga in hant
u vaert ende segt hē mīnē wille
ie āmirale spreken met stille
aer daden dat die co· hiet
i reden wech en en spaerde met
nde stad te tiranno

Ende seiden den comīc aen
d aert toe haerden sine hauene
e chtes die comīc caene
eide tvaren ic bens gheroet
s ces vtermaten leet
d ach hier leit eñ heeft ghelegghe
ā ide vrome ridder ende coene weghen
h me hadt ons geseit langhe te voren
w ant hi es ridder wt vercoren
n u ontfa ic sinen pant
a ise te verwerne mīn lant
e nde houde gheestrade ive waert
d ie sīm borchgere springt vort ter bueert
e ñ seide hi soude dem camp vechtē
e ñ echts lant berechten
o p dat hine hem ghenē wonde
h i were die hem belouen soude
v an her echts· emmermere
w auden hem ghenen nv die ere
D e seide her echts die comīc
dat ware ontamelike dinc
d at ic v daide dese bede
ā ide langhe alsic hiken iede
h ebbe gheldīt en mi vnmach
g hi hebt mi hier menegher dach
g holpen hē sond mīn vdiene
h et soude mi ere een stere ontsiene
ā ist recht ware m mier hede mont
d ie seggen souden ic ware ghesont
e ñ en dorste selue met striden
g hi selt sīm hi mier siden
t es wi sekerinchse hebbē ghedaē
r adūt here dies best ghedaen
a y mi her hemelsce heme
t waren ni dat ic vnemen
S oe wildi mven name hoghē
y sen heeft vlde vele sīē doghē
e nde slae vele wihen sien
b eide te paente raghen eñ vlien
ā ise blaeme vem allen ridd scape
h ier en es ridd no knape
h ien lint wel nuue doget
t waren mi duc wel dat ghi moget
w el in dit laten bedrue
e ñ selue i nwer eren blue
d oedit ide coen mi ere

ontseudt mi sdie clagedic sere
Die wile dat duerte desen dinc
Sprac demop̄ die coninc
hi cō van ermenie
bi mire wet mi dat vmē
dē sinē vrīnden mē vrīe
ñ hebbu ghetrouwelike
ier ghedient met mīnen lēde
ie nott van v en saeten
ñ nachten al heyden ware
nde ic aec selue met dware
at gijn selue kint wale
u biddic v alremale
en dienst dien ic v hebbegedaē
ñ nadien sal laet mi vstaē
met m gesonden liue
ñ emmer ghetrouwe bliue
ae gheest mi dore de liene mijn
en cēmpreghen den barberim
emaet vlant emmer vlivere
sal mijn lant saet mi deren
mi her h· dore minē wille
at laten varen en singe stille
ies betrouwic mi tehē vōt
dī die cō omiewert
netvdem gheselsalike
gode he sein van hemelrike
hi dore mi vele ghedaen
ñ menegher hvare pine bestaē
at ic v met vōgheldē en cam
er sidi te hoghe een man
e vechten here der minē wille
aer bi seldi here stille
aten varen uwe bede
er wilic dat ghi vstaet hier mede
aert halt mijn comenrike
f wilert aer selen rike
mi hoghe doen van athenē
lime ghimet met ongharēt henē
nd hindi wale dat
at ic mijn lant en mine stād
chte te rechte beseer mē sal
p dat mi god gheuet gheual
emop̄ seide mi es leet
at ic selc mi selue weet
at ic mi iaren of aer s mere
ier en consteene bede
dienen dat mi aer eer lic ware
met hoed ic vare
eder te minē broed wt
eist dat mi dit dert
camme v te vrīne wel
at walt gi em mi soucheist neraut of spel
i mamerde dies bem ghereet
gen mit hte ende leet
al mi bliuen langhen tijt
at gijn mi enen strijt
ntsegt die v hebde ghedient
helic enen ghetrouwen vrient
mi her hemi die horde
emop̄ droeue like worde
ñ hi henen sceden woude
addi droefheit memich sonde
ñ ghedachte dat hi ghedient
chi hedde alle vrient
ghetrouwe den amdē sal dich si
ude here ghebeenes mi
ie cō en wiste met dat v dese dinc
ae nader mit hte ghimc
ñ aeten ontseidnis v met
walt dader na ghesaet
mit ghijns sdie sere begheert
ae sdijns harde wale wert
ñ bat dan jemē die her si
me bede he ghebeenes mi
ae laten bliue en ghene v dee ert
ae sal die cō aer here
emop̄ seide bi mire wet
hi hebt mi gheaust bet
dan ghi mi ghesellike
adt ghegeuē v comenrike
chi die cō seide
et were om echt dat ic wed seide
mit ghijns sdie sere begheert
n ghi boden comit vor wt
mi here sal den cēmp aerēē
een bode seide selen
ere wet wel die dinc
at mijn hē die comic
an berbeien en hē betemic
at een cō regē hē quamē
f prince vī cōr· ghesleehte

demophon seide ghi dinghet met rechte
ñ wie waendi dat ic ben
me hebbe comen hē met men
an v here die cō· doet
t velle v noemen mijn goet
raise noch meer dier toe
comen lien hoen mi toe
weder bem des soudaens
me wille met daden waens
me ben van goede aldae ruhe
ñ van gheborten seker lhe
ise v here es die berberijn
net hier ontfaet die wāe mijn
ñ laet ons marghē comē tē aire
ie mach hi verhe hē selue quite
Die bode seiden ghi segt wale
dat hebben vsticen v tale
emmer wonder ons sere
mi ghi sijt een heyden here
ñ soudaens bloedē van heydenesse
der ōme ghi helpenesse
elen hem lieden doet
emopō· die cō· goet
eide des en rouct v niet
vaert weth ende besiet
at v here marghen come
ñ due aller raddē vrome
ie boden seiden antlier v ic vint
nt seker dat ghijme margē vint
en aire doe nam es orlof
oe tumden si stad en hof
ñ leiden haren cō·
oe die sahe dier vghijme
ñ wie regheē hē sonde strijdē
seide ic sal sijns ontbiten
waert sere die soudaen
mi hi mi wille v slaen
ae doe ic hem alsdo ghijne dere
ist ic ement doe mi al there
Alous was die camp gen omē
Smargens sim si een aire comē
ie cō· beide na hare wise
emopō· reet een ors vā prise
ñ wies ghewapent tuten teen
ñ stride en voer in maer een
ñ quam ten aire behagelike
anderside die comme ruhe
ohtem quam daer regheē
ie seker wonde sijn des segheē
ñ quet eerlijc gheerden
ñ brachte ene dromedael besaedē
ie v orsse hadde craeht
ñ nis ond den armen en saeht
ñ si reden vrselijc te samen
emop or o sat op sine hamē
ñ viel neder want hijme canst mer
heilden ne mare dat die spiet
rachi ware duer bleuen
ñ hi viel af daer beneue
er gerieeh emopō weder
n die bimmere dāth ter ned
uel achter sijns paerts sterf
ñ heerde de been op wert
ae sloeten si op beide gader
reeselijc of mallijc ands vād
oet hadde sde sloughē ñ
emophō die cō· mi
slouch den stoutē berberijn
pten helm en hadde ghel mi
at af stampelde hi ware bleuē
och soe moest sneuen
ñ vallen waest hē lief of leet
ñ eer hi weder op steet
af hi hem nacheren slach
ie hem heerde sere wath
ae sprac hi op vromelike
i mēmerte sprac hi cō· ruhe
e moet mi weren af vhesen
erlies swaer sae maeric sielen
weren ae ghijme hi ane
emopō· met sde sere te slane
athijme ragede om den vijc
ch die nuve comme
n sach daer sijns wille niet
ertien hier emophō stert
mi hier hemr· dreue strae
ñ pensde in hem selue saen
emop· pensde dat te vare
ch heeft bi mi vloren
mi ruhe dat ic beuen moet
ae keerde die riddē goet
nde slouch den berberijn·

Louen op die sondren sinn
ach hem den arm slouch eene
sl ubeloeft dat menne laue
Sal hi emeth sins gheneseu
d emopō achter haelden binnē dese
E nde geraecte den helm van stride
d at swaert sloet ten oeghen tale
d ach wel ter erden daet
d onse haelden blisteep groet
E nde dandre rouwe bānderlide
E nde vlaen vem den stride
a lle wegh thuus wit draene
d emopō nam tsinen behoeue
d en drommel daet daer hi op reet
p olifemus gaffen hem gheweert
d emopō tote herē hemi. seide
h ere ic biddu op vriendelucheide
d at ghi dit van im ontfaet
d its de laen van uwer daet
d at ghi im holpt dat mē mi gaf
d en camp daer ic bliue af
h er hemi. was herde blide
E n danckes hem tien tide
E chites die comne rike
q uam ten cō. haestelike
i dancke hem sere der eren
d ie hi hem vore alle die heren
h adde ghedaen vromelike
d emopā seide sekerlike
h er cō. ghi daet mi ere gheuet
d at ghi v goet setter ter noet
a ne mi dien ghi en kinnet met
d anc hebbe mannet hier es gelaet
E n vergaen herde wel
E chi seide sonder spel
h ere tes en wondere v tiwent
S ae sidi van mi bekent
h addi mi trouwe al gheheden
H inne waert ongheweert met gerede
n varen wi mē stad
G adanc wi moghē rustē dat
d an hi tote nacht hebbē gedaē
d oen voeren si inde stad sāen
d es auons waren die heren blide
E n vermāenden vanden stride
d ie ghedruct hadde langhe
E nde comen vare tenen wt gange
d es lieden si gode sere
d ieste al toes hūt m de ere
A uons na den eren gmigē slapē
b eide ridders ende knapen
s achtes die demopō sliep
d achtem dattem ene jonk riep
h er cō. segt mi slaepti
g hi moet een lettel hoerē mi
b eter mi wel kindi mi iet
l me comne hier mer am met
g aer dat ic v wille doen bliuen
g erken ridders die uwes drinē
b listeep vter maten groet
g erken dachtem datti sloet
E n hi waende wmdē vā beside
d ae dochtem tghesaute sinden
S ere thiere herten waert
E n hi wart sere verdaert
d ae seide die hoghe conningh
s i penst am dit jonk. minne
v an saken en choenen
d ie men mer en mach v scanē
w ant v wel gheraecheit
E n uwen swaren erbeit
d ie ghi leden hebt heden
a m die doget uwer edelhēde
E n om v trouwe en v ere
S ae moeti bliuen emermē
e t hem en minn radd mede
E n helpt der keyserinne vrede
s i uwe macht dat wilic wale
n gheken sie es altemale
v ergadert der werelt edelhede
o k hebben si beide vele
d at wonderlic te noemē si
n die beiden alle na di
E n na die ridders die hier sinn
s i vaert saen dats te wille minn
E n bliuet ter maget gheuroulve
w ant si es ene hoeilic jonk.
H ier met onckrenc die cō.
h et dochtem ene wonderlike dinc
d ethi hoerde ende mene sach
a v slaen sein owach
w aer es gheuaē die mi sloet

B.VIII

Sweachte mi alle was bloet
hi addic ghehaet minre wapene ane
ichadt ghepint te weder stane
aer nu en belaet mi tlyfft
e maet pensen om tscone lant
at ic de ichenen saet
e constantinople liet
waren wonde si nochtā hoerē
mi vnop ende minen thoren
sloude dore hare wille ane gaē
at ic tote noch niet en hadde gedaē
eens wanneer willen si varē
ese heren ic woude dwaren
atlas willich waren allen
tuggen nv onder die valle
hte draget mi te gruetē wt
aer de welene sere begheert
i mamette soe magt wel
ie jonc es sonder sel
sleide si onste mi goets wale
e ware dat ic hare tale
ere ontsach dies ic was
heyden si vinā ende das
oudic nochtan ghewinnē
neghen tvoest van hare minē
oe moeste mamette laten
oe moeste mi te rechte haten
ietsicken dore ere maget wille
mi broed leit vore die stad stille
i selen se winnen en heren dant
a en es si dan de crant
nde te winne soe lichtelike
e de bloeme van erterike
en rid scape binnen heeft
ets om met daer mijn hte op weest
et mot sin met hare minnen
alicse emch sins gheminnen
lach die cō mi groter claghe
l dore coren daghe
ñ die nacht dochtem lant
mergens we die dach ons brinc
tont hi op ende sma mine dale
ñ ech quam oer telle
ñ gruete demopō sere
er demopā seide here
elcuit radic dat wi vare
te gnehen wt hi seide tvaren
ere wanneer ghi ghebiet
minen vri daghē op dat gnit niet
l sal beseeten hier binnen
mi lant ende laten mi minē
ñ woudi aer iet van dē minē
l waert al tribe sond pinē
nts seker het ware v gheraet
uer vrientscap benic ghemeet
ñ v gheselscap ghiene sere
emopō seide here
ts een herde sconeghebiet
es ulves en ghiert met
inc moen hebben uwonste
ghine warit op dat ic comste
e gnehen wt daer na mi langt
ñ valle minn hte daer na hangt
en der sauendri esynoenen
n vstaet met delt mi dwoene
ier verwaest met vharen
ñ dat ic daer om kere
ystaet die sconc maget meer
aer hi biddic v teer
ie cō seide bi gode ic doe
ñ minn h hemē quetme we
ñ seide ghi here cūt om raet
emopō seide here raet
camt ic wille ghime hoert
ñ raet mi op minre wort
e gnelien wenic hte ghine
ant tlecken begint mi te drine
clief die ioye van minē sinne
lte constantinople binnen
ñ bleef ere maget scone
en talen sen elvoenen
ñ daer om haeste mi sere
mi her hemē seide die here
ie jonc mach v ghine minnen
ant ghi sit mi allen sinne
edich alre eren wale
ies sorte hier ūt minre tale
selemre varē cortelike
ie cō sal beseeten tribe
ñ trechen met ons dwt
ch seide ic begheert
clacht wen doe ic nerst mach

Echi ontbaet op dien dach
Alle sine hoghe baroene
Ende seidem wat hem dat te doene
Dat hi mi grieken moeste varen
Eenen heren die daer waren
Dat si setten enen drossate mit lant
Een selmen dien in daer vant
Die alle die meyeren teere steare
Die bi sinen doem den co. ware
Doe hiet beset hadde te male
Die besedelet ende wale
Bereiden die heren hare vaert
Weder te amsteramopole waert
Als u wert wel dat ic neder leide
Dat prosent ende dat staen heide
Dat men gaf demopone
Enten heren van hoghe one
Allen den ghenen die daer ware
Alsus sim si wedi ghenare
Met ghenaden haelt te ghelie wit
Elanc wale mi hare vaert
Tele ne si reden voort
Tote raphi die port
Vnamen si memare
Dat den soudaen come ware
Den achter ban vem sine rike
Die hadde wel volcomelike
.lxx. comnege wale
Ende .m. dusent admirale
Die volcs utermaten vele
Waren uv gaet uten spele
Sprac her hem gelau vare wi.
Demopo seide ghelooues mi
Mijn broeder es here groet
Die gegruet wel heeft hus noet
Hedenesse altemale
Doe dat comt wet wale
Die blive v lieden vrient
Dies hebdi veghen mi vdient
Dies danken si hem honesselike
Die reden dapperlike
Die quame te ostamopole geware
Daer si ontfien wale waren

Houesschen
bidde es
wel recht.
Dat menne
honesselic
berecht. Die
sins vele te bet touch.
Want dene doget dendre douc.
Helic vdient gelike lone
Dies hopic dat mi die sone
Dit dicht na mine macht volmake
Sal tam sint mi te swaere zake
Te vertrecke dit swaer orloghe
Daer elene mine macht toe doghe
Die hadde sint een god te varen
Dies honesch een vut vercaren
Alle dare mten boube staet
Dies mijn alre meeste raet
Su maets mi maria omnen
Want swaere pine es sijn begomme
Die heren die comen waren
Vut ermenien gheueren
Waren heide wel ontfien
Die si vnamen saen
Dat die soudaen hadde daer
Doe vele volcs dat te swaer
Semen oec te vtene ware
Der vnamensse oppenbare
Dan der keyserinnen doe
Ele volcs wasser come toe
Demopo quam met mede stad
Die vnam die yhert dat
Dat daer een siin orloghe begone
Die dat men nemer die stad en wone
Det trachte en dade ongeual
Doch vsweech hi dit al
Mi elyoenen der maget
Die sier hten wale behaget
Die behagen moet eist hef of leet
Want die mine was he heet
Doe meester keyserinne
Die magheden quame vand bine
Die echi margueten sach
Me hire vlichte alsse te dach
Doe decdt jonf. marg. oec
Want haer hire mde sine loec

Si custe hem ende hi hare
er minen wert mē daer gelvā
de langen tijt hadden gedurt
ñ elkerlijc hadde beliuet
emopō sach eyoenen
lijme torsten met voenē
ät hi soe na comen ware
hi seide dore hare
ouk' mamet die vele vmach
oet v gheuen goeden dach
aut ic ens v ielkerlike
are alle dat leeft op erterike
ere endē die scone maget
le onste die gin te mi wt draget
le moet v lonen god onse hē
cem v beide goet ende ere
uselina die oet quam
die keyserinne oet vnam
are welnaert meest vā sinne
ne heren heme' minne
ede hare wee al sweech sins
ät daden die cō des sijt wijs
le te hare comen waren
äm yeren lande gheuaren
ät sijs hare scelende vor hē
es en minde sijs met te men
waren die heren wel ontfaen
ñ tolden hoe hem vōgaen
are orlaghe was m ermene
ñ hoe demophō die vrie
n cempe vtlouch den barberijn
le met starker mochte sijn
oe seide die cō van vlaendere
chebbe dicwile seckerlike
en barbarijn hoete noemē
ñ en sal quet ten stride met comē
ere neen hi sijnre die hem hoort
ēne meer en doet hi were
demopō slouchen doet
oe gaf hi mi sijn ors groet
er naemt niet een dromedare
ad moets hē loenē wi hi vare
waer wt hi henen si
oe heeft ene vrient an m
aer was den heré feeste gedaen
Bi uuons saudeme eten gaen
Ende demopō bleef den nacht daer
ñ at met hare die hem swaer
lijte memdē maecte
at was die stone die wel gemaecte
an salensen eyoene
er soe sat marg' me stone
i echt den comte
iene heerde wel ontfinc
ñ dandre heren wel gebore
er andren magede die si vore
adden sint si quamen daer
aut si hadden een half iaer
el na gheleghen mde stad
ñ wie si waren ic segt v dat
larit die keyser van roeme
adde voren alsic goeme
an tralien lonk' sallamine
m hare lont al sijn pme
arle van vrancr' lodewijcs sone
mde die maget celidone
an dalamatie des coy sint
er was clonette gheemt
an spaengē den cō maene
le daer was van groten doene
ñ noch minder vele daer
le ic noemē sal hier naer
esde heren daden den raet
mmer allemē eten gaet
atli saten altoes bi hē
meest ane lach sijn sin
n sijn ouer talele gheseten
aer mē te vollen gaf dat ete
at eten was demopō
le met en core die lone
ore die maget d' hi bi sat
le lectel dreme of ät
le hem dede grote pme
oe pensdi hoe hi die sine
egsse beginnen te sprechē ane
ne hi bleue m goeden wane
hi onclach hē mede
ät wel ware een onsde
at heyden kisten ghenalie
ñ daer met achterdē sine zake
i pensde hi soude sine wet
ne sinen god mamet

Der pensdi weder hi sonde hate
ay amer ende sine wet laten
W aude sine mmmen en trouwe
W ät si duicht hē bloeme vā allē uuuē
H herne begonsti wsti hoe
E mich sins te spreken tē
ay aer daths hem vmeet
d ae seidi some hier es ghereet
t waren menich edel man
y i duicht na dat it ghesien can
S oe sal hier in beiden siden
d e werelt alte gader striden
S elde sel hier groet ghesiaen
E syane sprac god moet v vlien
E nde behouden elken sinē vrient
ay m vrouwe en heeft niet vdient
d ät mē heare tesi seide doet
t sondaen v hoed dede goet
l echt mier jonk in vreden
E n haer lant onbestreden
E n aer aelmoesene en wale
d emopō seide uwe tale
S come draget sere te payse vōt
S oe helpe mi mamet it begheert
a er jonk om uwen wille
W ant mmin lite blift al stille
b i v ligghende waer it vare
I c wout hi uwen wille vare
E n wi nemermeer en striede
I onk sae wāi van vele lieden
v rouwe van vi cō rihen
d ie v alle souden wilzen
S ie mine v vore al dat leeft
E n dät die werelt binen heeft
E n coet niet vor v allene
I nde werelt nes ghene
S alue die mi vhoghen mach
D an ghi selue sint it v sach
h ebbit v ghemint van liten
s a om pinen no om smerte
s a en willic no en al gelaten
S n moet v mine vier maten
E n daer ome die it v vlieten
S come om dat ghi ont sieten
h oput en selt memens gi
E hi lut sbe ghesiede van sinne
a l eist dat ic ouer vare
t e minen broeder it wout wi
p ays trouwen wille ghemē
E n aer en steets met tobne
s in broeder mins raets
W ät hme heeft nemer tweilaets
d an mi wät hme heeft hut no aiet
E n sin guet mi te sceuē belaet
l eut langhs of mine kind
t waren some some mochtic vmē
I n v lite dat ghi mi niemt
S nt seker dat ghi er mer quaemt
I n groter ghevelduchede
D or memer ontsaet mine bede
E n antwt mi onbelde
W ant latat ghi brinct mi te like
e ghoene seemde hare
E n en weet mer hoe si dat swa
v an haren halle gebringē mach
S ieide heire goet beuach
ay oen hebben en auētuire
d ät it v aer sbe besiure
d ies en bemt wdich met
y dewile eist ghesaet
d at hoghe heare ned mint
d ies heet men te mine blint
W are dat sake dat mine sachte
v die hebt man en magh
S oe vele ende volghes daer bi
E n hebt sae varen mi
E daer v me te vstenē steet
d an daer de sonne op gheet
t ote hier en halk te werelt duere
S ond dat ic te rechte vore
H henoemt sonde hebbē en geleit
ore v gro nder luchten
E n h wre mote toget
D aer ghi oi herlagen moget
A lle vrouwen en jonk
t e v eens te wapē sonwe
d ät te menich wael hebbe gelien
h ere dät en vsaet met
d ät ic segge om enich sinche
v rouwe herte mach mē wel weche
A ick hebbe segghen hoeren
A n hel vriende alle te voren

Hier gaet nv een orloghe an
dat colten sal menegher man
ode en wilt sonder twighe vrien
n hier in maget wel gheslaen
dat ic sal v den oppenbare
riddersteap an onse saue
n hier bi ende bi andren salue
dags god vele goet maken
emopo· sede bi mamet soone
m te hebben v minne te lone
de salue pinen al mine macht
ni dat en laet dach no nacht
ier met lietent dese twee
emopo· was te moede wee
ath met bet bereidt en was
doch gheual hem das
at die boem ten ierste slage
ret en valt dat mi dat sine claghe
andre die ouer tafle saten
iden mageden ende aten
praken vele dat ic late vare
le riddars die comen waren
an ermene waren blide
a den eerne betade
bingen si alle slape
omige riddars ende knapen
anders dages alst wels dach
En men die somme vbaren sach
tont op demopo· entie sine
ten de minne dede pine
n wouden ouer mit he vare
n name orlof twaren
ne hem allen die here want
de voere mette ridd vaelant
ch ende timbarchere
ter stad al tat mit here
si wel ontfaen waren
n si saghen die grote scare
us liggerden si mit stad
nde riede durde na dat
ne maent alse mene nam
at geen dinghe ten andre qua
de saudaen die vnomen
heeft sins broed wed comen
heten willerome wesen

Om orloghe vraghedi metteſen
an ermenen hoet ware vgaen
emopo· an vde den soudaen
erde wel sint seker here
ant wi behulden dant ei ere
ie studen waren herde groet
nter ander bleeffer vele doet
me comsti met vtellen die scaden
ie men hem dede daer te quade
er kerstine daer was soe groet
en barbern slouge daer
wi compten alle beide
at sal mi vgaen ten leide
uchtac sere seide die saudaen
ieb hem souden sin ondaen
ududse met arachte vomme
de en es daer mienen binne
eide demopo· die here
eswere b mamette sere
at daer in die stad nv sin
adds na dien gheloeue min
ie beste die me gode salt
k die me bekaren pert
sin aer bi mi ere vaerhede
ie comnighe ven al herstenhede
nde heyser van roeme mede
ngheswommen es noch die stede
woudi doen minen raet
a dien dat hier nv staet
de riedic wel om die doene
ant te vele hadden wi te doene
auden wise met arachte winnen
de menich riddre es daer binnen
a die sin alre eren wert
ntie belde die me swert
orden of orsse besaeden
chebbe vre met he gereden
n te vnemen hare affere
n orlogen ei m here
dese alte wel in minne
n ghi here hebber oer me
wide vonnichert ghesien
n dinct v al niet vtien
ant ghi wale kint hare daet
ic riedn wel na dat staet

Dat wi tenen payse quien
Want scherlet quamẽ wi clamẽ
Met orloghe ende met strijde
Aer soude bluen m elke side
Oec menich edel man doet
Dat ware te seggghen iamer groot
Oec antwide die soudaen
Sout na uwen wille gaen
Oec soudic te lande keren
Met scaden ende met onneré
Ñ soude ontfaen cranche soene
Ic kinne v sae coene
Ñ sae groet uwer wonnichede
Dat ghi op ghene bloedsede
Mi dit en segt ende bringt wort
Dat er ôme wondert m wat wort
Alte sere dat ghise spreet
Oec ic bidde dat ghi wreet
Oec me grote scade ende scande
Ic hebbe hier wt menegẽ lande
Ridders ende volcs sae menegẽ mã
Dat niemen anmeghierellen cãn
Ende strijde willic al
Ghi heeft wonder hoe ons sal
De stad ontfiten an onsen dane
Alsoghe hier al mijn leue lant
Ic hebs mijnen wille
Mi bidde wedr kinget des ille
Ñ laet ons deste bat bereden
Dat hẽ bi ghenen dullheden
Verliesen man en sal derren
Semmermeer iegẽ ons porre
Mijn hier demopõ seide hiere
Dat soudic beghieren sere
Oec die stad es ongheworne
Van den op gene det sijnen
Dat dattu weder onder gheet
Ons sijn dat wert gheeret
Bi ere ridders na mijn kennẽ
Van dier die stad nv heeft bijnẽ
Ñ oec hebben si na mijnẽ sin
Ene herde dene nemichte min
Dan mi doen wet dat wale
Bi duchte dat uwe tale
Vn andren saken sal behere
Eneghe vrouwe salt bereren
Heydenesse uwen cruch
Des willic hebben een ghesuuch
Want ic en wils nemer hore
In sijt rad' wt verloren
Nie wt neme de van ons alle
Oec es v hte dus v ontfallen
Dat ghi v dus sere ontfaert
Utlẽn v keert thuus waert
Ote dat ghi wed sijt verwont
Ñ emmer en wdet met vlident
Me sals minen wille vercgen
Roeder des modi wel swighen
Ende demopõ bi mer aonuwe
Oec ic duchte dat v beronuwen
Sal ach sal sere deser daet
Dat ghi met en hoert na raet
Dat wet seker wel vor waer
Dat hier memen en es sae vorbaer
Ic en sal sauwen uwe daghe
Aer in mach der herstme slaghe
Achtan en seggict met om dat
Me an v alre eren bat
An alle die ghene die nv leue
Sint ghijs met wijt begheue
Hine wijt emmer op hem strijde
Oec salic altoes bi uwer siden
Sijn en helpen na mijne macht
Ñ mamet vlene v aracht
Ende segghe ouer al
Eben die met v varen sal
V saet die met tullet hẽ elken
Ende wede durde tenden een
Ne maent na haren keren
Ñ van buten quamẽ die here
Ndie stad sae quammen mede
Ñ mit here die van der stede
Si grote heeste m arene
Dats die soudaen wille begeue
Es orlogens alle die waren
Adden wel laten varen
Want scherlet die ommegh-
Er benus wrachter met me
Onder onder die grote heren
Aer ic v een deel wille nue lere
Se si waren oppenbaer
Te ieen den andren minden daer

Die keyser van roeme mide sàlamã
aer hi âme dogede vele prmen nen
ride cõ van vrancherike
mde âl die ghelike
ân almarien celydone
n van damaus elyaene
mde van spangẽ de cõ ryoden
use v hebbe vueten dien
ân prallisen den cõ van prallia
as macadonien palladia
hemint seere vter tnaten
er hi a en mach hi de stad nz hate
mden mede alle die here
nder lm ghe gaen en seren
oe heeft venus vom d gedane
ant sylue es bestaen
ân byhem die cõ ride
ant hi mide seherlike
alsa die heyden comagine
ant si was vrouwe vã sine sine
ath arme mochte gedure
i dedem vele auenturen
aurus die cõ van montane
ie sde swart hadde die gedane
mde vã achas meliadoren
icke sat deen in den andren
ant maurus die comte
mese vore alle dmc
ân chadis elyaene
as ghemint nã mme wane
ân den cõ colosus
oudre v al vtellen dus
ie daer ware beuaẽ met on
nder buten ende bmme
oe hadde te doene te vele
en mede leneden si met spele
ate dat qua die leste dach
õ colelellus die ghine lach
n maurus mdie stede
n demapõ hi dede
at die soudaen gaf enẽ dach
che es siene of men mach
en pays mahen dien si gere
ant si noede dien vã binnen dere
pten achtersten dach des vreden
uanẽ ten plemente ghereden

Comm̃eghe eñ grauẽ i beide siden
oe vele mme cam v telen tiden
ertellen hare namen
doe si waren alle samẽ
de vraghen die keyser sine
en saudaen met saeẽ sine
at dat hi hare - eyslede ware
at hi de sere prinde hare
ontgoedene eñ tanterue hã mede
nde sde valke hilde die stede
eleghen met sde menegẽ mã
ant sint ghebeteten mene cam
at dat si hẽ heeft meldaen
oe amtvõde die soudaen
chebbe mer voire dese stad
alde alte groet gehadt
ân vele comagen wt voire
ie i hier hebbe verloren
n mins selues arm mede
t moet si beteren en tie stede
er t des orloge ens sal begeue
ficlughghe hier al mîn leue
m hey hemr die limborche
Sede t waren ende god here
e orlogen wilt eñ staden
i moet selken tint ouer hãe
alden die hem swaer sim
a en verloes die vrouwe mm
aren vader vore dese stad
me wilke waer ome no am wat
hi quaemt eñ beleaen hier
ônd redene hier radd fier
n wouten on terue eñ otgoede
or noet moeste here hse iegẽ hoede
l esse te seere ouer hẽ gheuen
waren eñ god hier soudaen
l lien mer vrouwe i vrede
n ongeorloget en onbesprede
lme mesadre me tomt
m sanf es ander i lant
e eer ware hebben m hoghe
am si moet lughghe i orloge
es wille wale dat ghi siet
ats hier en es she eenlut met
en ghi vant den haren ghecrucht
en penneñ sele die nv smucht

Dal daer ome die quet smake
En mach sins anders mit af geraken
t'auont nemt ende die vrede
E ñ wi selen keren mdie stede
E ñ houden ons in peysle daer
ay marghen seldi ons vor wt
t e , welde sien ofs ons god an
W inne die ghewinnen can
Die soudaen die dit vloet
Gi oer hoerde hé dreant sin moet
E ñ seide her ridder hier met blue
A lde langhe alsic ben te liue
S alic houden dese stad beleghé
A f doet wert dicken af ghedreghe
D ie oc die den dach namen
S eiden den soudaen tsamen
H ere of ghi v bat benet
E er ghi dus van hem saet
H oe dadi na onse duchē wale
D ie soudaen seide ghene tale
E n er helpter toe wats gesaé
A lle langhe alsic mette oegē lié
D oe seide echtes die comme
en late dan varen dese dinc
D at met sin mach moet blue
E r ons die soudaen sal v dinne
H et sal eer liden menege vre
D oe heerden si alle binnē mure
N v weert die soudaen met hé
Die dincs en hadde mer ghé
D an hoe hi mach die stad winnē
A ls wils god omen dien wel binnen
E n sal na sinen wille maken
t e vader rieps die soudaen
E, aranghe ende ammirale
D was menegherande tale
D ie it qualen v strecken soude
A l voert oer dat it woude
I t soute qualen comen af
t en lest demopō raet gaf
H ier bat en es ander raet
D at men alle die dach op gaet
p orten sal ter stad wert
h achte men die heren wert
E ñ beraedse wore hare stad
sl achten voert vale dat

Dat wi ghenouch selen te wene
h ebben si sim sae mene
sl u bereit v soe ghi heren
D at wi striden niogen met ere
D es die raet ghesceden daer
g aer heren cō wet vor waer
A l sonder demopō die here
E n haten die stad met sere
C olosus pirasmus en mamus
E ñ drougen ouer een al dus
D at met en wolden striden
D en dach maer al ome riden
E nne grote daer beiden
D ie daer van radis sal ghestaen
ñ laten thuus heren serjant
eere ridders en here olyfant
D ie meer den kerstine soude scade
en noch alle vele der and dade
D us wert dit orloge erst begonē
des margens vroech vorder sonen
Sim die buten al ghereet
E ñ minn her hem & godeveet
D ie hem selwonds hadden bestade
H oech wt met groter striden
ecken lieden van der stede
E ñ ander vñ comingē mede
V an duaen dalmatie pin
alencen clodus en ciprus
V an allen desen was her h here
H i begaf de heide sere
recht te hondē der herberninē
E ñ voer heeselet beghinnen
D en strijt opten comme
V an mdā duene ontsinc
H erbeleet met sinē spere
G aer die stoute limburche
herlecten een lettel bet
D anen daer sloen d hi m sat
at spe corden lichame vloech
at spere en ariecte none boech
ñ daer hi elpe na hē dat
oe viel die comē daer hi sat
ede sinen hals ontwee
le stelte en dedem nemer wee
aer bleef onder de perde daer
E ñ her hem voer wacr

Op enen anderen commc stelien
dat sijn spere moeste brelien
n sijne herte al waelst groet
ntie· co· in viel wet
n her hemc· riep sere
laet mi gin heren dor ons he
romelijc hier esst te wene
act sien wie es hier coene
an draen die co· droet
e rudd· es vam prijse goet
ntmoete den conincalloren
e hem sere dede voren
e ioeste was swaer en vreeselijc
ant daer en was ghen ghewijc
een slaeden anderen dat si beide
elen nede· vten ghereide
ere ghequelst sijn waer si
vam tranen ghelooes in
ijsprane wel haestelec op
nde gaf enen groten clop
men slerhen wed salre
oe dach met on ghemake
ere weder viel beneden
n bleef ond· dorpe vreden
us weert die wich sluen sgroet
emch nadre bleef d· doet
n beiden siden alst recht was
n her hemc· ghelooft in das
treet soe vter· mate wale
at ic v te desen male
ier en conste sine daet vtelle
ach oet mede siere gesellc
e soe vromelijke streden
at si vare achter deden
e heidene die reghe· he ware
ecteslen quam toe ghevare
alcet die coninc· houwe
et al haren stouten vrouwe
n dreef achter in ware dinc
an dalmatien den conine
at waendi hoe sere si street
n hare vrouwen godeweet
hebben den grieken gedert sere
n haer gedae die stoute hie
en traden die co· met sine
e ielegel hapte sijn pinen

Want· iii· coninge mette hare
uemen vreeselec toe ghevare
n dreuen die onse achter
t dochte her hemc· lacht
n warp hem midde mide noet
n slouch· ii· dier co· doet
n haers volx soe ouer vele
at mechem ghinc al vten spele
aer emmer wies he sdeerd an
u latic van hem blue dan
n sal v doen verstaen
at her echt· heeft gedae
m her echt· die co· rike
die in dander side behagelike
echten sinen wt vert reet
et· vii· coninghe ghereet
e willich ten stride ware
et hem soe qua gevare
m vader die oude grave
ghenoudite segge wa aue
an siere vromegh daet
et quam er met dat vstaet
en ridder ein hier· ionas
e wilen knape was
er· Gwar die va he saet
n arragoen en daer hi met
der· af hadde vnome
'alde hi was ten lande come
nthilten die grave va athene
oe vele dogeden was ande ghen
at hem echtes wapen gaf
n maecte· enen he af
e hem proeuede alte wale
n reet vt ten ierslen male
n reet heren demopo· regh
e vore dande quam geslegh
e ioeste was staet die si reden
at si den den andre mene med
n gerecte soe swaere ene ioeste
at hia negheen was hime moest
umen stegereep en gereide
n vielen iegen den de beide
n bleuen liggende clame
ote dat he hulpe toe quame
ieste vmonterden saen
oe ghinc me houwe en slaen

Ende echt die comme sim
Slauchten cō· van putrim
dat echt viel op derde doet
Dart slauch hi mde noet
den cō· van galilee
die nēmer en clagede wee
Am athenen coude graue
veer ende stac aue
Van libia thadalle
Dat echt doet bleef van dē valle
Enn van albamā den cō· albat
Die ene vrehē soude op de stad
Nā opten grauue vā besiden
En gemaecten m sim liden
En wapē van den orsse ned'
Oc saere vmonterden weder
Van spaengen die cō· voen
Die sere vrome was i sim doen
En slouchten cō· albat
Dat echt cumde dors d' hi op sat
En viel op derde doet
Dae wert die strit staec en git
En vrese der te siene an
D' bleef vlegghen menich man
Hem her henric· die stoute here
Die bander side streec sere
Jeghen menegh heydenē man
Die altoes wies helpe an
Dat pralus die cō· dem pralia
Quam meeten smen gerēde na
Met vij· honderd olifanten
Wel gheladen met seriantē
Die quāmē sere dringēde vort
En wrachten m dōse grote mort
Want si rechte vor wt leden
En memens en vermeden
Want sime conscense met bestrēde
En niemē en torste jegē hē liden
Die hede die mden casteel lagen
Anderside si hem antlaghen
Selden sa die olyfante doet
Dae soude de val sim sde groet
Dat mēd menen anstrē en mochte
Die cristen pralus her duchte
Dat echt gheloost hadde dat
Dat echt dies dages op die stad
Hier striden en soude wats gheslaen
Des dedi heren sine liede
En sae dalden dandre toe
Want die auāt quāmen toe
En scleden m beiden siden
Dat se ghingen ter stad wt rade
Die heydene dats waer
Oghen mdie tenten daer
Vo des dat here al m getoge
Die soudaen die met vhoge
Am cam om sine grote scade
Vp alle sine hede te rade
En clagedem vter mate sere
Dat sine hede en sine ere
Vore enen casteel daer vore
En mere alle de werelt vore
Sachtem hadde tē wapen al
Dat ware henlec ongenal
En mochtem ald' met meslaghe
Gamet gheets m af met alle
Want ic heden mden daghe
Hebbe man en magghe
Voren al buten ghetale
En xvij· comingē alde wale
Mm af ghelaghen
Dae magic minē sin vāngē
Dat es wonder alte groet
Cbiddu here m dine noet
Dat ghi mi raet wat ic best doe
Die emo pō· sprachen toe
En seide he ic segt v wel
En es gheen hūd spel
Estarden jegen al dat hē
Dat hets volc van gioten were
Ghi maecter af enē casteel
D' vanden werelt al gheel
Die bloeme vā ridd'scepe es m
Crude wel na minē sin
Dat mē noch te pensē sprake
Dat mē mangē wre trake
Ilike eer si wt reden
En wisse vore hā porte besneden
Oude v die heren helpē meer
Die heden ter stad hitē vrede
Die soudaē seide ghi segt wale
Dae geloofden sint altemale

B. IX

Dacsi des anders daghes tsluke
Qelpen souden den soudaen rike
Ettelen stondensi van den rade
Ensi saeden want het was spade
oe quã den soudaẽ mare
at mit here comẽ ware
rmenuy sieve susterkint
at die soudaẽ sere mint
ouen allen creature
an vreudẽ consta amegeduẽ
oe hi hoerde die mẽare
en woude oer seggẽ oppenbã
at hine an sieve susterwan
met haren ghetrouwẽ maẽ
er hem quaem oer pelias
ie scoe sone van midia was
ese quamen al waest spade
er tsoudaens rade
ñ wouden radd simghedaẽ
een seide die soudaen
hi sint te vane alle beide
ethen armenuy seide
en ghi sekrons radd mahẽ
f wet ñ waren zaken
at wi marghen vroe bende
ede varen mden stride
hie wi doet af ghenesen
emopõ seide te desen
ere soe radeue wale dat
at wi senden mde stadt
m te hebben enẽ vrede
ier binnen moghẽ wi mede
ese kendare radders maken
ñ wi moghen binnẽ desen zakẽ
ethen ende leven binnen
an buten die radds es vã binẽ
ñ op vne si moghẽ tien
ñ welken volgen en vlien
elensi binnẽ den vrede here
ñ oec sal nien die heren
te hier heten bleuẽ doet
ceren ende dẽ ere groet
ñ elken ghunẽ na here wide
aut si radders ware van prise
me mogense mder stunden
so mden velde met liggẽ latẽ

Doe seaden die andre heren daer
Secherlec mint here sett waer
use vriende ende onse maghe
ie heden storuen mdẽ daghe
llen wi grauẽ weerdelike
ñ herensi hoechelike
ie soudaen oec alde wonde
m dath sine neue ketterẽ sonde
was die raet ghegeuen daer
at men sende mde stadd naer
wee conincghe die hẽ al daus
olosus ende maurus
ie beide minden mdie stede
ele te willegh ware sins mede
nde voeren mde stadt saen
aer si wel weaven ontfaen
em den heren die noch te rade
tonden al waest spade
oe si des anders dages sondẽ
traden en hã recht behoudẽ
ñ doen si die herẽ vnamen
ie daer ann den vrede quamẽ
ntfingen sise bhtelike
ant si ontsaghẽ secherlike
an sanders dages den stritt meer
am si ghedaen hadden eer
m der ohkinten cracht
ies si re voren noit bedacht
adden want si ten ghenẽ dan
n saghen met ohkantẽ stride
ñ peinsden dat hẽ goet ware
en vrede van enẽ halue iare
ier binnen soudẽ si hẽ vorsiẽ
ñ mahen doen enich engien
si met [illegible]
[illegible]
[illegible] ene grote woeste heyde
[illegible] aer breem ende gemuer beide
tont ghevassen mans lingde lan
ie wandelinghe steen d'aanc
ant een sauel wet dat wale
adde die heyde altemale
ier vlogen -iiii- boete dicke
cherler doe wanchie
at daer no gras no cruut
ouen wies ter eden wt

alle hn plach te sine ghenoten
Ende soude ten anderen comen
alsi te voren hadde geploge
ñ si heerden in hoghe
die vrede wert tien iaren
vaste ghestedicht i beide siden
wet wel dat men in desen vrede
mich seven wt lede dede
en comincghe die dwet ware
ñ wet oec wel sint spaken
at die van binnen eenlike
an cypeden cō·nhe
er eiden beseden daden
et ghinghe si hem beraden
et wat engiene dat si mochte
at quame die tast dat si vochte
ē stonden die elke diere
en meest smeet ende vlode saere
ie meest tubeil was ghesciet
hn heren seiden wilden weten
euert in strict ei·ne mede
esal eer wt gaet die vrede
ebben gemaect selc enghien
at ghn selt met oegē sien
men dolsamte met al
st ollen ware met wedē sal
ies was blide menich here
ñ dancten hē alle seere
mm her hemō seide noch vort
ore god ghn here nv hort
uweti wel dat die soudāe
enich man es ondaden
hn ons met hout belegē
onder·lnghe es deser·i·deghe
ie staut es boven nature
n memen·den onde ture
ant sine conscientie vanet
ñ mēē en worde si sterken met
ie hede die inden casteel sint
anderside si hem antlan radd' sint
tahen si die olyfante tote seere
ae soude de val sin ide ge heere
ate menen anstrē en in lenden
ecreten prelius her duchten vinde
ath ghelooft hadde dat en
ach dies dagē op die staē

Echtes seide ghn segt waer
ay ic sach heten oppenbaer
ath van minen raddonds
t wee wark te bearbeit was
ñ op choet ghesleghen side
ath matteloes heren vloe
at mi vanden stoutē here
ochtem ontfarmde sine sere
Hē·hemō·seide bi mier·trouwe
dien radd' soudic ghne stouwē
aut seker·lec·hn es wel wert
at mēne seere tiene begheert
aut sines es hier·wel tedene
ae riepen echt die coene
ñ hn quam voire die heren daer
ñ hn wert wet vor·waer
el beden ende wel ontfaen
aut hn was vromē ende welgedaē
ae seide her Echt
ewille mi wel vmete des
at hn hadde enen here
ie was te prisen vele mere
an ridden wel geprisen can
ey hemō·seide wie was hn dā
echt·seide ghecloeides nn
mm her·eu·ere tde heer hn
ñ oec was die raddsin
n vremde die geselle mīn
n arragoen hn mi ontbleef
aer ic voulue ōme dreef
ath met mi mēne quā
em hē ic nout sint vinam
e seide vel spacngē te cō·rioen
Scherlec die selue beuen
s marragoen comme
hn met eien crone ontfine
at segghe wel te voren
ñ es vem hier ghebore
eweet wel wilt die hē vmete
at dese stad dus wel beseten
i doude hier·cortelize sin
ñ side en es hier·side coene heydin
em en sal rouwē gelaeides mi
ath ten slatte comen si
mm her·hemō·seide doe
hn heren nv later doe

Dat ic van vrenden altemale
aer nemeer dan die tale
u hebbic van dat mē wet
achtan hebbic den ville goet
adaic te macht gelic de ville
c weenc selden lage stille
n dore den dienst dien ic draghe
och ter minnen alle daghe
oe willic dic gedicht volmake
ant ic duchte lieut die saken
atse mēnen vort mochte beste
n si loude achter bliuen
ier bi hebbic vort begonne
od onse here moet mi onen
at ic tse ghemaken moete
at v duc te horne soete
Hē ionas die ridder wert
die blidelic henen vert
en enen dach voire den andre ne
eet menegen berch hoge en di
n meneghe valeye diep
aer meneghe fonteyne liep
eneghe heyde en memich wout
echen quam die ridder stout
n een groet foreest gereden
n woeste van allen weghen
nen wech vant hi dien hi weet
ochtan dat hi mene weet
anen hi comt of water hi mē
ochtan weet hi met ghemake
mineer vorwit mit danke wout
och sach pemsdi memdi fout
aer wit dathme lesten soude
och quam hi wten woude
eghen vesptit ghenaren
enders tse quā hi twaren
p ene grote woeste heyde
aer brem ende geniuer bede
tont ghevallen manes lingde la
ie wantelingse steen d aanc
ant een stuel wet dat wale
adde die heyde altemale
uer vlogen iiii voete dicke
cherler tde wandie
at daer no gras no cruut
oit en wies ter eerden wt.

Mit dat die here wt veeren
ten lande es gheboren
oe redic wel dat mene orboe
p dat men hadde ghetrouwe bode
ach dore sine ghematen
iere vrouwen quame te state
me wane met hme salt ghme doe
m her ionas die baroen
ade here dat sal hi tware
n ic sal leue om hem varen
n diene comen m corter stot
s hi leuende ende ghesont
ant tse noede soudit laten
es waren blide vtermate
ie heren ende seidens he dane
nde dat hi porte eer iet lange
oe dacht binnen den vrede here
tsede ic sal ans m onse here
nde margheu porren vrouch bede
es dages waren die here blide
nde hadde spel ende feeste
es anders dages seit die geeste
arrede die stoute ionas
ie blide vander vaert was
n nam orlof en voer sier strate
here heeft achter hem gelaten
n voer berghe ende dale
od moeten achter waren vale
n behoeden telker stede
oe moet hi ons allen mede same
Oe tūt die
luidt ende
auer vert.
Ende oer alle
dinc verteert.
hi heeft tde
verleeren mi.
Ende vhest hoe danicht si
at met mi ineert der vesptit
l minne joye ende mu delut
eit mde scotele ende mden nap
an minne en hebbic mac de clap
nders en dogiche met toe
achtan beme blide ende vroe
lsche ier af spreken hoere
at gheer mi tse wel m doere

Van brem gremmer eñ heyde
o) m̃ her ionas te hem seluen seide
W anen comt dus daemch lant
o) m̃ ors gheet hier mit sant
t elken voetstape toten kmen
G ad here wat sal m̃ins gheschien
h et wert nv al omdr nacht
E nde mme hebbe niet de macht
D at ic tãmeer hberghe vrithe
E ñ hier en es boche na eyke
d aer ic mach onder lagheren
o) m̃s ors en mach ĩ ghere mãmere
V erreuen dat moghe vteren
d at m̃ bouen al sal deren
W ant dits die magerste aert
d ie me wamc ghemaect waert
J c moet raden m̃ weets wat doẽ
o) ethien verslach die baroen
V an veren een stone viere
d ar wt reet die ridd sier
b ider daer heet van den viere
W ant anders was hẽ daer heet diere
E ñ alsse hn biden viere quam
S oe sach hn voire hẽ eñ vnam
D at ene hoghe montrenge was
d bouen ene borch allsict las
D ie hoghe steen van d benede
d ie ridd re ware ghine op ghereẽ
h adde den werch vinden moghẽ
W ant dat sant hadt soe beuloghẽ
E nde ghedreuen of het waren
G wote zee baren.

D oe noopt dors metten spoẽ
doe dochte den ridd wt voren
d atten thier leide m̃ waere dmc
E mmer dors daert hene ghmc
W ant dors ghmc al m̃ een
a lse die gheet op enen steen
d ghmc dors tote bouen
E ne porte die mẽ mochte louẽ
S ach hn daer bouen stien
d ie leghen hem was ondaen
E ne jonf stont daer vore
d ie stone was ter core
A lse die ridd heest vsien
b eeri vanden orsse methien
E nde doet heere goeden auot saen
E nae jonf wel ghedaen
h ieten willecome wesen
E ñ vrageden metesen
W anen hi quame ghereden
E ñ hoe hi die heyde ware leden
E ñ dat ongliere lant
d aer men noit men vant
d at mẽsche mochte staẽ m̃ thãe
d ie ridde was wel beraden
E ñ berechte die jonf wale
E ñ seide stone smale
o p v ghenade comt hier
V an ghere heysten sagic vier
E ñ pemsdae dat ic har wt woude
o p auentuere op dat m̃ soude
h ier herberghen desen nacht
D ie jonf was wel bedacht
E ñ seide maes eñ leden na
E en knape alsic m̃ vita
L eide sm̃ ors ten stalle wt
d aert wel was ghecachten wt
E en and knape sua mede
d ie hem sine wapene aftrede
d ie derde knape sua voirt ghegheghen
E ñ heeft hẽ eñ mãtel ome ghehanghen
d ath nd die hitte en soude
n ethien ghene coude
d ie tafelen ware aert dẽ mahẽ
genouch was van allen zaken
sm̃ beide toe gheseten
E ñ tierst dat daer was ghere
e demen die tafele van hem
d ie jonf seide ic ben ridd
E n teel moede wt v bequame
J c ben die ghine raste name
S ie seide sm̃ v vaert
v bedde es al ghemaect
t wee knapẽ sua mẽ ter vaert
E ñ leden ten bedde waert
d ghmc hn op higghẽ neder
E n die knapen keerden wedere
D u hart ghn heren dat v god lone
d ie ridder wert gebedt scone
J n ene alte scone zale
S i dochtem wesen alremale

Van dieren stene ghemingt it gout
Dat wonderde sere den ridd' stout
Wat hi nachts d'm gesach
Heliicht et ware claer dach
Die zale was lanc en wit
Ere wonderden hier tit
Anen hem selne sierlicht qua
Ethen sach hi ende vnam
Ne segie van elps bene
Die men menegen dieren stene
Als beslet en wel ghemaect
Iet en wasser ane mestraect
Ant het was soe diere i were
Ort ide leidn simen merc
In te besiene die stone zale
Die hem behagede altewale
Doe versach hi altehant
Die scoenste vrouwe die mē vat
Iden op enen setel daer
Et sceen wel an haer gebaer
Dat si was edel ende rike
Si hilt hare simpelike
Dat hare cleder diesi drouch
Varen groen dimme wit
Ntie setel daer si op sit
As hulten met corē getogen
Mē soudu met gelegge moge
Doe wel dat den ridd' bequam
Al datn ane die vrouwe vnam
Et saten vore die voete der vrouwē
En jonchje · en · i · jonf?
Die jonchsere was gecleet wale
Et dobbelecten van sindale
Ghevoedert met bonten al
Want sim goet was met smal
Ene jonf? si hadde ane
Ruum bin net na minē wane
Ghevoedert met vellen vā cosmē
An hare dochtem wale scone
Dat si dicke pensde vele
Ñ luttel achte op dele spele
Die end' jonf? die wel ghedane
Hadde ene linine jupe ane
Ñ enen witten roc onder
Dit dochte al den ridd' wonder
Ende sach ouer an dander side
Doe sach hi ene vrouwe blide
Sitten op een sieten hoghe
Cwamet met gelegge moghe
Doe wel dat sitten was gheseden
Et waect van boven tot beneden
Et samite wel behangen
Die vrouwe had de om hā gehāge
Nen mantel sabulim
Et ere vederen ermerijn
Die hymc hare an die scoudē valle
Aren roc was van purpere sindale
Ote biden borsten gesneden wit
M dat men hare witte huut
Oude te bat mogē schouwen
Et stont op thoet der vrouwē
Ne crone van finen gronde
Die men te rechte prisen soude
Hi hadde te dēne alte vele
Een sach hi aren hals en hā vele
Ore den douc gheloeft mē das
Daer si met bevonden was
Alle claer · appenbare
Alle ott si ontwondē ware
Die hare sieten · jonf? vij ·
Dat gheuoerde en sagic mē
Die ene hadde des geloeft
Ne sidene hmue op thoeft
Ñ enen roc scaerlaken roet
Ñ ghegort daer daer · op al bloet
Met witte hadewen hadsi ane
Dat hi hapt dat ict al vmane
Chebbe nv te dēne wel
Die andre waren alle wel
Ghepaert te prisen sere
Dit wonderde al den here
Ethen hi noch beneden dach
Met diē meer · wondrē mach
Want die salle was sdc rene
Ende van houte eñ van stene
Alst eñ ihaer na hā manere
Mē were na sde diere
Et sde sach hi sitten daer
Ne enen stremē pilaer
Ene jonf' stone eñ rene
Met · ij · jonfrouwen clene

Wel ghepalleert van prise
Na goeder liede wise
Vort sach hi ten ende inde zale
Was te broken altemale
In ghevallen ende oec diep
Die riddre die luttel sliep
Dochte dit groet wond' wesen
Hi sach vort en' mettesen
Een wijf sittende versien
Dore hare cleder hinghē h'a de knien
Hare roc was ghebuet mede
En' ghenayt te menegh' stede
Om hare hoet hadsi een cleet gewōde
En' achter te gader ghebonden
Ghelijc het ene v'woede ware
Vele kinder saten om hare
Selc wel gecleedt en' selc qualike
Nochtan sceen dat wijf rike
Vort sach die ridd' ond' een dac
Sitten dat altemale dore lac
Een wijf magher en' cranc
Sere dunne ende lanc
Den buuc i holich hoge die borst
Si steen v'borren dat dede de vorst
Dat haer gewoest de oegē diep
Daer altoes pip wt liep
Nochtā wonderde dē ridd' dat
Doe sach die ridd' vorwt bat
En' sach op dende achter wert
Een rat ene galghe en' .i. swt
En' menich ander tormēt mede
Daer men liede met v'dede
Doe wonderde den ridd' bouē al
Wat dat dit bedieden sal
En' watter leit an
Methen hi te slapen began
Nu slaept die ridd' niet gemake
Die ghesien heeft dese zake
Mer die slaep was niet lanc
Want hi saen wed' ontspranc
En' sach in die zale comen gereden
Enen jonchē. met behagelheden
Die beete doe hiere binnen quam
Doe sach hi vort en' v'nam
Dat die jonf'. van der sale
Met hē quā ten suden inde wale

Vort leiden in die sale al dore
Methen quā hi gaende d' vore
Daer die jonf'. sat allene
Metten jonfrouwkinē clene
Diene saen te hare riep
Mer wet wel dat hem ontliep
Van der borch die jonf'.
Mer die wel ghedane vrouwe
Si riepen dachi te h'a quame
Ende ene hare dochtre name
Doe seide die jonghe man
Lieue vrouwe wie sidi dan
Bi gode jonchē dat seggic di
Gherechticheit soe heer mē mi
Mine dochtre sim beide clene
Trouwe es gheheten dene
En' hope es der andre name
Waren wi cnape v bequame
Ghi sout met ons in allen houē
Comen in eren en' in louen
Doe seide die cnape bi gode vuwe
Hope es goet soe es oec trouwe
Mer ghi wet wel dat ic doch
Te jonc ben te huwen noch
Ic wille mi noch bat besien
Eer ic mi te huwen wille tien
Methen worde keer di van hare
En' ghinc spelen hare entare
Dachi in die scone zale quam
Daer hi sittende vernam
Die simple vuwe mz hare kindē
Die ghine goede liede mindē
Die vrouwe riep den cnape naer
En' vragedem of hi daer
Nemen wonde hare dochtre ene
Si wonden hē dienē alle gemene
Die cnape vragede wie sidi dan
Ic segt v seitsi of ic can
Oet moet soe es min name
Dat goeden lieden wel bequame
Die sone die hier vore mi steit
Es geheten vorsienicheit
Mine eene dochter heet mate
Dandre vreese in dien gelate
Altoes onsen here ontsiet
Comdi an ons v en mach niet

B. X

Dhebreken ghyme comt te ghoede loude
op enter the ende maen trone
Die knape seide bi gode vrouwe
dyn was gheboden hope en trouwe
de ic liet alle beide
want ic en hebbe ghene haestcheide
an huwelike ende dader bi
oetmis oer vlaten mi
eben ionc ic wille nach wandelen
n̄ minne sticken ands handelen
us es hi geheert van hen
n̄ pensde m̄ sinen sen
at dit ware ene deme dinc
andelen hi doe henen ghinc
ander side mde sale
nde jonk wert wale
ander borch quā and hē wed
iene leide op ende neder
oe dacht quā ane die vrouwe
iere sat met diere ghetrouwe
iij jonfrouwen saten vore
el ghenetsement ter core
wep tehare den iongē mā
e saen te lamelen begen
oe hi die grote vrouwe sach
n̄ oemoedecht hē wacht mach
seide knape nv segt mi
at duet v mi madi
uet minnen ende mine
oe sheet v wel here te sine
seide iene vrouwe wale
ic wilde ghine tesen male
ec v name en ulver kind ware
segt v set si oppenbare
chete die iouerde groet
e hebben en ville ghene ghenoet
eben meer eren wert allene
en al datt leeft groet en dene
me ene dochter heet ledicheit
n̄ sauwet alle aerbeit
oe si hare wel pallerē mach
ats hare wert nacht en dach
me andre heet luxure
are vorme en hare nature
s altoes te sine ghemint
an elken meide die si lemt

En elken loent si sine prime
o er heet die derde dochter mine
ghenuechte van dranche en vā ate
atsi nemet bouen mate
su liet vrient hoe ghi bat
oget ghehuwen tenegre stad
omt an ons soe modi saen
pten stoel der weelden gaen
oe lemelte die knape voerde vilt
En seide wonde si he houde trouw
udut heerde ghine ane gaen
seide raes ende dede op sine
n̄ neuen hare sitten daer
e knape was sond vaer
n̄ nam die weelde die hi d vant
er dede bringhē altehant
m ors en sine wapen mede
ne quinte ine hi rechten tede
aer hi op reet ghelaeues mi
n̄ altoes was hem bi
at riden bequā hē soe wale
e jonk van der sale
at huut altoes han herē wonde
haelde wt sin ors memich fo
an achter were om dat
at te sterker loepē sonde ente ba
oe reet hi en heerde wed
oe sere reet hi op ende ned
at hem daer sin ors ontrouch
ere in sin ongheuouch
ath viel van den orsse dale
eneden mde quade sale
n̄ oer viel ned die wdmne
anghē tūt laghē si daer sine
erstē die rad weder sach
ach wonderdem wat wesen mach
ath van hem en vnemt met
aen daer na hi dar wt siet
n̄ siet enen iongen man
e enen quaden voc hadde an
e te menegh stad te ghinc
een quaet wembeys voire hinc
n̄ een bolzelere en den swert
n̄ ghinc aldus ten wine wert
e om thoet satt verbonden
n̄ hem volgede tallen stonden

Die werdinne wi hi ghinc
Ten wine sprac die iongelinc
Lieue vrouwe staet mi bi
Heren ionas geloenes mi
Hadde wonder herde groet
Wie die cnape was die sde bloet
Stont ende bat genade soe sere
Doe dacht hem de selue iondsce
Die te voren was soe rike
En hem hilt sde houet de lilie
Doe pensde die radt si sme moet
Waergenaren was sin gaet
Want hi bat genade altoes
Den wine die sceen eren loes
Si sede vrient nv sech mi
Wat ghenaden begherdi
Ic segt v vrouwe wet vor wi
Ic was rike ende varbaer
Aer nv bem bloet van goede
En ontsie dat armoede
Ies sde comic tu om raet
Sa den poente dat mi staet
Doe sede dat wif lieue vrient
Hi en hebbes niet vrient
Dat ic v iet bi sta
Want mijn name nes v niet na
Ghiericheit bem geheten
Daer ghi noit af en wout weten
Ies en magic v helpen met
Si segghi dat ghi beslet
Ghene ichlie beeste die ghi mde stret
Ghelu en wel na sander deet
Dat hongher die sal v ontraen
Want mi en modi niet bestaen
Vrouwe sede die iongelinc
Tghene es te liene sde ichlie ding
Dat icher mi af vuere
O pi vghenade comic here
Dat ghi mi staen sout i stade
Want ic hen al tonberaden
Dat wif sede nv beliet
In mach v emmer helpen met
Si hebbe dochteren ende sonen
Die den lieden helpen conen
Die when wille na hare raet
Dat men daer bi ontgraet
Der beesten die ghi hier siet staen
Al v wonder emich met mi gaen
Doe nep si op haere een hant
Dat dienst hiet maer hen pensde
Si het sede vrouwe wat wildi thimt
Die cnape en behoert niet te mi
Isalemde he te wene iet
En ic en mach mi samē met
Mijn houet de hadde varen
Hi eest mi altem ale vloren
Het mi en mach hi met gedoen
Tous ondeit dat gherlaen
Doe nep si hare dochter comē scape
Dat si quame en holpe den cnape
En si sede vrouwe gi segt wond
Die cnape es sere tonder
Hets quaet in elc lant
Bi anichie lachen met vrihe hant
Ies vlorie mine gime
Doe neme tiwee der broeder ome
Si selen he helpen beide
Eynheer ende laesheide
Si selen di mi staden staen
Een vrouwe ons es hi ane gegaen
Gheloeuic alle v wel es ant
Want mē mach te ghere stont
Dat renen casteel winnen
Dan datten vriaden die hē binnen
Ghiericheit sede tiwaren
Slach en latichen met gebaren
Den cnape die mi sde sere bat
Daer op van daer ghi sit
Die ros ende roef alle beide
En si sit mdes cnapen geleide
En si volget hem sde alten en na
Dat hi ghere beesten ontgā
Doe stonden si op beide gader
En si seiden gehic hi wā haer vad
Souden si he mi staden staen
En si sin met he wech gegaen
En si die wimme vander sale
Ghi met he op ende tale
Mi her ionas die radt wt
Slach altoes en sach nar wert
Om te besiene tiwaren
Si aet metten cnape sonde varē

Doe hi een stuc dats hadde gheleghē
hi dē selfsten dach wedē op gheslegheñ
Daer hi ierst den knape liet
Eehen hi comen siet
Nen stonthere met knapē vele
Ñ brachte enē die om die hele
En zeel brachte eñ ōme gebonden
Ñ leedene tien seluen stonden
Er galghen wert die daer stoet
De vnam die ridder goet
Dat die selue knape was
Ic te voren aue las
Nuē wāmme ghinc mede
Daer galgen ende op die stede
Mē mēne entie heren
Ach hi alle weder heren
Nuē wāmme wet wale
Eer de hi die cranche zale
Hise nēmeer en sachem
Ñ doen antliep ionas dan
Een dach nā die rad ontspranc
Ñ sach hi die sale cranc
Nen knape sach hi comen
Nen iongen eñ enē vromē
Cranc weren sine ghewade
Nuē wāmme stont hē ī straten
Ñ leedene ten wuue doe
Ic daer sat vbonden sae
Ic knape seide vrouwe dor genade
Eldi mi doen enegise strade
Ñ wilen den wech d' mē hi omgheet
Henē gruwel die ghimd' steet
Dat seide dat wilt doet minē raet
Ic beeste lehic eñ quaet
Al v sauwen ende ghi hare
Raet op minen lijnd' oppenbare
Iesse eñ raet eñ straet i sluten
Esen knape dachti wāde beraden
I sluten vrouwe dat wille hi dē
Een vrouwe seide dat ghi doen
Dat sde minis daer na ghesaet
Iere ghesellen en willic met
P hem dragic hane groet
Ihadden si minē vader doet
Mine mochte meer haten met
Daer dure god vrouwe beliet

Dē heer es ands en dach raet
Ic vrouwe seide en trouwe ñ raet
Raet op comēscep straet hē bi
Een vrouwe geloenes mi
Ies en es ghene noet
Dat die knecht es mi te bloet
Ñ lim geloeue es te graue
Doe riep die vrouwe eer ierstane
Ienste heren andrē s'one
Tappens stont op die gone
Ende seide vrouwe wat wildi
Eslegt v gheet eñ straet hi
En knecht dat hi met en come
Er beesten die ic hongh noeme
Esal vrouwe wilt die ghilden
Iwes minen wille doen
Eenelheit moet hi laten
Al hi comen tenegh bi baten
Iet wildi doen alsoe
Ic knape was blide eñ vroe
Ildese hi sout ane gaen
Dat dadin hē hi ete beraden
D' strechensi beide weghe
Ñ met ijē ghinc alle weghe
Ic jonk' die wāmme
Ic knape slonch t' alle sinne
Me hi sende daer hi hē geneerde
I comende orlof eñ pde
Ñ ghinc sde lange mit huus qua
Ach quam boue opten gaed
Ñ quam m die stemme sale
Oe langhe ginc hi op eñ talle
Alten te hare riep die vrouwe
Ic vore hare hilt hope eñ trouwe
Ñ dat hē dadin quame in haere
I noemdem vre si mine
Ñ hā kinder met beide
Mendelec die knape seide
Vrouwe vore god hebt minre gene
Eenlic al doen met minen rade
Ñ minen wille seker lijke
Ien willic doen en welike
Ñ nemermeer ane gaen
Eehen heeft hē ghedaen
Enseep mer bliden moede
Eehen seide die vrouwe goede.

Vrientnv hebdi seker vaert
Tecomen te alre eren waert
Trouwe sal v vorwit tien
Hope en laet v niet achē vlien
Doe nam die cnape die kind' bet
Diene name in haer gelede
Ēn hi ginc wandelen mit zale
Doe langhe ghinc hi op eē tale
Dat hi quam mit sele stone
Die ghelieden mach den tvone
Sibcha gedem in simen sin
Doe langhe wandelin d'in
Dat hi die simple vrouwe sach
Dier neech hi doe hi erst mach
Ende vrouwe hieten metten
Gret wel comen wesen
Dat lonu vrouwe sidi saen
Iene vriet seitsi vidi ētsaen
Iere dochteren enege tere vriedine
Ons allen seldiere mi gelvine
Dat vrouwe ghine seide die cnape
Ic ben belaet met māscape
Ne gherechticheit die hoge vrouwe
Ēn hebbe hope ende trouwe
Dare kinder alle bede
Dadich are ontvouwicheit
Doe mochte sins hā sere bedagē
Ēn doe en ghedagetet i mine dagē
Doe goede vriende doe si sim mi
Sceut vrient dat seggic di
Al comdi an mi ēn an mīl kind'
Sachtā en blijft met te mindert
Die vrientscap tusscē v ēn trouwe
Ēn hare moeder d'hogh vrouwē
Dat wi lim gesiuke bede gader-
Vān ere moed' ēn vān euen vād
Wat god es vād van qus beden
Die ons wan ān wi sheden
Die onser beder moed' es
Ēn mindi dy geloest mi des
Doe seldi am hare geraden
Ēn dan modi wel ghenaden
Ester segen die mē mach louen
Ēn dacr si es ghesceten bouen
Ēn comdi dacr sekere lide
Doe hebdi op eren rike
Alrouwen wille eē v begheren
Ēn aer seldi van v weren
Den duvel ende sine gebode
Ēn dan comen te gode
Die cnape seide vrouwe ēn ynes lidi
Die dus sere tyeslet mi
Vrient seitsi vil dat weten
Aen oedicheit bem' gheere
Vreselicheit dene dochter mm
Die gode maet onder damich lim
Hi' omsiet mit leste sake
Altoes ons heren wrake
Die hi toet op die sonderē
Die den sonden met onberē
Ome and' dochter si heet mate
Ende m wlie ende m gelate
Outsi heure na heren name
Dere kind' ic mi met en same
Om sone heet vorsiemicheit
Sond' hem en es gheen nerbeit
Te comen teren ente goede
Want saen te gheet guet sond' haede
Vrouwe sere die cnape wel
Ghachtich iet gheruhen tvel
Dat ic quame en v meysemeede
Ienen dinct mi me gheraede
Dagh vrient op dat ghi
Ghetrouwe wilt wesen mi
Dat vrouwe nā minne wlie
Ghetien in hare mā scap tede
Sus was die cnape ijsere blide
Ēn ginc mit die scone sele die vrouwe
Ēn met hē hope ēn trouwe
Ēn pacele die vrouwe
Vorsiemicheit ende mate
Doe langhe ginc hi dat gelate
Dat outlicp heren was
Alde saen alle in gelvet was
Sach hi enen ritzen here
Die hem dochte xij weent sere
Ghehem quā die wlīne gegaen
Ēn mit kind' die er v dede vlien
Vele seden dat anden hē gelach
Ghetien hi noch sach
Dat die selue cnape was
Daer ic te voren af las

B. X

Doe wonderde den ridd' sare
doe hi worden was selle hare
doch sach hine wandelen eerlike
doe vire ghinc die maget rike
ath quam gegaen tier strad
die behagele vrouwe sat
iene hiet te hare comen
ie here dese heeft vnome
ende vrouwe wat begh di
clegt vleetsi dat ghi mi
ulde ende mine kindre suet
doe wt val dat ghi begheert
eelde genoechte va al dat leeft
n dat die werelt binen heeft

Hy vrouwe seide die goede mi
Segt mi uwen name dem
uent seetsi ic here houerde
ie nort ghehe en ghierde
ond' gelike benic altenen
n oec en begheric ghenen
edicheit die dochter minn
al altoes tuwen dienste sinn
ureurie ende lecherheit
ouden vhoude sond' aerbeit
ant dat modi welle strouwe
at ghene weelde en es da vulwe
ie here seide dat hinne god
at dit es een stone gebot
at ghi mi hier biedt nv
tvaren vulwe dat segt ic v
adict doe moeste mi haten sere
ie mi ghoude hebbe mde ere
reese die jonk' goet
ie mi hureurie laten doet
nde stone jonk' maten
ie mi lecherheit doet late
orsienthett en hope mede
ie mi doe laten ledichere
etmoedicheit en oec trouwe
oec mi v stouwen vrouwe
aer bi en maget met gelaen
od hoedu trouwe it wille vhien

Du lier die here houerde
alle een dies met en ghi
n quea vore die segie gegaen
ie hi dede sach stie stone staen

Daer boue stat ene jonk' stone
die op thoeft ene guldine crone
addemet gestremte diere
n riep met soet maniere
omt te mi die mins hebt ghere
hi wert vlaet va dme altere
ominne die ghene die mi minne
oet en lof toet he ghevinne
et gode walic seker like
oe hi maecte erterike
en huus es die woenige minn
-ui-colume binnen sinn
ie dat comt te mi gheuere
ghene he al sin begheere
omt te mi grote en clene
deile v van minen lene
ie he die de vrouwe horde
n wel vstont hare worde
oude loepen tote bouen
ie vrouwe die me mochte louen
eide comt met gemalie bat
ant mi salamon seide dat
ie hem se seire hateften toet
ath dicke quetst sine vaet
n achter moet bliue sine wille
oe qua die he bat al stille
oec boue d die vrouwe sat
ie vrouwe seide segt mi dat
ldi comen ter groter eren
oe moeti vhoude an minre lere
iseide tvaren uic vrouwe
ewille v dienen en sin gevrouwe
ie vrouwe seide nv dat si
oe comt hier sticken neue mi
ie he gimt sticken neue hi voete
ire crone na die vulwe soete
n settese he op sin hoeft
rient seeth des gheloeft
u best gecosen nv comt
u here di bouen alle dmc
ath u emmer ontsies gode
at es dbeghin va minre gebode
od moet v mi v minre gesterke
n en latu met ghelverke
at beetele leuen si
si onen moet hi v dat ghi

q p eerterhe allde moet leuen
d at ghy hem ene goede zele moet
Hort vort lieue vrint ghenen
vnerderande comme ge mê vmt
d ie ic v wille bedieden
oy en vmt comme ge die hare liede
gr oet en mlde sim tellier stede
E n oer hem seluen mede
a er vmt mê coge. dat vstaet
d se hê en hare lieden sim quaet
d ien prisen dien pê nden met sere
d en der den die pstme m eren
oy die romeme en te gallen
p rusen den ierstê bouê hê allen
d nchout die wheit van m
J c sal v leggen wat mlcheit si
oy elcheit es mdel dat vstaet
t usschê noedichett en ouerdaet
d bi wildi mtde wesen
S oe selde m v lste lesen
v mâcht entie pstme mede
E n wtneer het hceft tit en stede
W ant wie dat stme op ene stondê
gr hceft uulen psden hi doet sonde
E n duet oet den ghenen ghceft
d ies met te diene en hceft
h me hceftes ak prus no ere
oy hi lachtert mlcheit sere
E n die oet ghceft bouê mâcht
h hceft staen hê selue bracht
v an stmen groeten goede
t e. dreuer tit vâ eat moede
L iene vrient vstaet m wale
een cô die time te male
oy et ouer sien chendê vroet
E n te vele ghceft hi moet
a llem gebiet met ômate
a ne dat goet siere ôme laten
S me hant slaen en nemêt hê
E n dat hatene i stmen sen
l ieue vrient nach vstaet
oy aechi uwen name quaet
E n wert ghecheren angerecht
S oe bluf du uwer heren knecht
E n wert gelachtert tolker stad
W ant en es no guet no stat
J n die were ft se bequame
D ie weder mach mahê goedê
a er betaemt allen herê name
d atli wise liede eren
a er hoert dat uwe wadelinge
s ien si te sond lingh he
oy er onweren nedren lieden
W ant ic wille v wel bedieden
d atli der meester salren ene
d' een here bi wert clene
E n dat er ôme hceft seker like
V an mdia die cô rihe
E n schonen sede dats waer
W ant tenen tide mt raer
S oe vgelder trere stede
A l clant en tie cô mede
D ie cô es scuenler gedeet
E n cominchic bereet
W el ghewapent na cxe sede
E n hceft en staet ors bestredê
S me edele liede staen hê in
E n ghenen ene volc geláeues ni
S teet van vrien ende hart
gr hendslic na des cxe wort
D an her ster mê alle die aurê
h oe mê sal guet en lif vbure
A lle die mes daden hi vghceft
d ie men mt lant mes daê hceft
l i vlucht tolle ende asslsen
d at mêne temeer sal prisen
gr rote salren endat men dier.
D an soe staet een op d' naer
D ie meeste prins se van hê lieden
E n ghect vtrechen en bedieden
d es cxe. togt ende louê sere
gr ade dath al selken here
V erlien dat lant van m dia
a er tvech tfolc d' na
D atli altues vor alle dinc
gr hchoer sam bluê hare cô.
E n dat haren kemn ê leren
D ie cô salle wed' eren
V nem dus duet mê alleware
E n hier bi seggic oppenbare
D at m mdia gelocies m
S oe vele volx woenachtich si

B. X

Ende onder dat mich sint den heren
En dienen oec vele mere
Dant eneghen co. doet
En leit oec meer ondoet
En dat here en louen mede
Wat it seggu ouer vlyede
Dat stoutheit der ane saten
En die hē noede dwinge late
Es hue re scharpe
Eren macht en sin rike
Ieue vrient nv luit getrouwe
En en hebt ghenen rouwe
Om salen die di sin gelaet
Want dat en soude plegen niet
An die arme bloede aniet
Oec vbiedic di op dīn luit
Dat ghi sauvet liuaren niet
Want si wul es ende quaet
Hūde dit hionas heeft gehort
En noch vele andre woort
En oec ander liede vnomen came
Ie van goede te meute te goede
En van goede te meute wed
Iech sim haet liggen neder
En ontlief ente het was dach
Oe hme stone vbaren sach
Tont op die vrome man
En dede hme cleder an
Wet wel van al dien
Dach des nachts hadde gesien
Nv nam hi got no clene
Ethen quec die jonk irene
An die calkele die hē vragede
Oehen die calkel behagede
Ueide jonk. heide wale
Ede borchende sale
Nu doet mi brīghē de wapē mīn
Ic soude ghne heme sim
Den wech dien ich hebbe begone
Ie jonk. sette here si cōmen
Nu wapent v mi gods name
Ethen die wapē voer quame
Ie den nadr ane daden
Me wapenē met goede stade
Ie jonk. leide segt weth
Ic min name nim si

Die nadr sede tware nemic
Dat achtem sde beghene
Nu wen name te wete sere
Die mi gedaen hebt selke ere
Hi ridder sde salic v saen
Mien name dien vt raen
Eden geheten dauentire
Ic ghene dat sdete en dat sure
En mit hogeste vā mi ere zale
Oe sit wisheit die na hi tale
Aer hi mach ten dogede came
Nds sde wder hem saen benome
Nu vaert god si mi v geleide
Ic di ghene droege heide
Gaet een wech daet moet lide
Ndere en soudi m lange tide
Gherathen i ghene strate
Dat vane quame bate
Nu vaert mde name ons here
Die ridd nam orlof met eren
En sprechende hē en voer sier vte
Die strate die hi begiste
Oer hi maer hi sach come
En sach staen die hoge tome
Al ydel daer te voren staet
Ene borch scone ende goet
Dit wonder dem en voer sier stra
Corte luc heeft gelate
Dat wout en quam tē velde gereid
Oe weerdi met bluchede
Enege borch en menege stad
Op enen tut quat hi na dat
Ghereden wt enen forceste
En sach staen sleit ons die geeste
Ene stone stad en hert caele
Hi sach die tinnen ente camele
Et vele nadr al besleten
Dit wonderde den ridd vmete
Oec sach hi mede dae
Alle die porten beslote we
En menen daer buten wesen
Op dene side sach hi mettesen
Ene scone jonk. staen
Roene en hare hande slaen
Elsagelūc was hi gheheet
En dier luc bereet

alde cōē · tenderen wel beteem
die nādē den wech daer wt mē
ēn reet ter ionēt bi
i nep lude nādē vliet vā mi
ē slaen seldi sīm vtert
ende ghi ende v peert
Die ridder seide wie sāl dat doē
me sie hier nādē no bouoē
iemi et wille seggen
een here heets vā enderē daden
prate si sere wenende
i vragede hare wat si meenede
i seide her ridder wat holpt v
er ict v half geseide nv
oudi hebben v lif vloren
een seide die nādē wt vā oue
e moet weten wat v deert
onē stone op dat ghnit gheert
ate here seide dat stone wif
ic ontlie sere dat v duf
ontelike sal gebreken
ridder dies liet v gesprechē
ēn gaet ontelike vlien
een dat en mach niet gelaen
prate die nādē begheerde dit
egt mi twi ghi dus droue sit
ende staet op desen putte allene
ie maget seide in groten wene
ere sint ghnit de sere begheert
alie v seggen wat mi deert
Here seide de maget wert seker like
dat ic ben vem desen ruhe
ms vadē des oē · emich komt
ie mi vore alle de werelt mint
ēn om mi es tongem ahe
want mi desen put woent · i · drake
ie vreesel nicke die noit mē seich
ēn hi moet op elken dach
ebben enen mēste clinen ate
ēn dier iegheē nes ghene bate
ēn die moet mē seiden hier
ēn ille wt comt dat vreselic dier
oe tret hme mechē miden pitte
n dede mē dagelics met dritte
oe sdudi comen wt greulogen
gheliche vormaels heeft geploge
ēn verstonden dach vent
ēn ontstiere wel na al dat hi wilde
ēn woelden menege dinc
oe sette mīn vadē die oē
ēn seide mīn here dat i woude
et mē lotte maken soude
ēn op wien dat viele dlot
iegen en was ghoen gebot
me moeste den diere geleuert sīm
tt swaer die vāder mīn
siere armen bi siere sielen
waert dat die lotten viele
p hem selven ok op mi
ghilken vielt hi ridder vri
at lot op mi alst wel scint
mīn vader af es ghepint
ēn es hem vermaen leet
at hi mē ghelwoerden eet
achten bat mē hē menich soude
achut varen laten soude
i seide dies en dade met
oude god die alle dinc vorsiet
egen endren ghenamen
lot en were op mi met anne
were iemen diere woude sclē
ēn were mi opten putte stien
ēn beide doer tote dier slouc
at dier quame bleue in gelouc
i wondem mi te wane gheuē
ēn sīm ruhe na sīm leuen
iemen en was daer sde caene
achut dorste bestaen te coene
lsa ic hier en wachte minē ende
ēn beide dat mi dat dier vlende
u vliet her nādē dure onde hē
want v dier sdude mi doden stere
ēn nn en mocht neet togen
vliet here het comt greulogē
oe hordē die nādē een geraet
daer dat dier wt brac
ie maget die bitterlike creet
ie ridder hē mene vmeet
eet tusschen den putte ent maget
ie sde vreeseler komt vlaget
ēn heeft sīm swōt ghewoghen
daer dat dier qua wt greulogen

In gelate ende in ghebare
echt oft die duuel ware
oe groet ene vlamme sloet hē wt
at den ridder sine huut
an der huiten aempē tochte
at die sine pnde sochte
n̄ es toten ridder comen
n̄ wanden hebben genome
chic hi dandre hadde gedaē
die ridder vtmech saen
lōt dach di ouch vel goed snede
n̄ gerakket sode mede
en grimmelijken vogel
oe dach hem dē slimmē vlogel
ue slouch en̄ alte hant
iel die vogel op dat lant
n̄ wouder ionk toe
die ridder bēte ode
n̄ gmc hē twe metē swēde
ie ridder die hē stere weerde
ede ene tellie gebeete
n̄ slouch den ridd metē sterte
enegen slach opten salt
ten hi manlic vor hē hilt
mē ridd dat was waer
af hem menege wonde swā
ochtem segge dat saen
at hem een tijmt met gereen
die vlamme en dat vier
at vter helen stoet dat dier
adde den ridd stere ondaen
ie liede die ten tine staen
n̄ sagen desen iamt
ie dinde enen lange tijt
aden gode hēre stre
ach gestriten moet de hē
n̄ moet vollen hā jonk
n̄ oet des lands rouwe
ne was die drake vā dē stride
n̄ waent den ridd om sine side
m sine side gorden wale
die ridd hiek tijt van stale
n̄ cartelem sine sterk
anden cloppe ned weert
oe dreef dat dier soe gr mel baer
at v te segge ware swaer

Ende sette hem ter vlochte
Wat dat gheloepen mochte
Inde put hadt gsine gelēde
D die ridd ond ghesiechē desen
De dat hi hadde soe vele gewalds
ach hem ene slouch den hals
n̄ bleef op der lueghende wet
ie jonk die blisdē groet
aden quam ten ridd gegaen
n̄ viel hem ten voete staen
ie ridde deedse op staen
ie maget die menegē trāē
heiveent hadde dancke stere
n̄ bat vriendelic den here
at hi met hā in de stad quame
oe leide die ridd sond bleme
ath met en mochte comē ne ware
ant hi here hachtich ware
ethen quam wt gelegen
at opten muer hadde geleghē
ie cō. enne comingsinne
ie den ridd met bliden sinne
ntfingen en̄ daden camē naer
oe wel dat die ridder daer
as ontkaen en mochte nv
iet wel vtstellen v
i moeste daer bliuē den dach al
u hoirt hoet mē hē veren sal
ie cō. vragede den ridd vaeren
wenen hi ware gheboren
n̄ waer hi henen valet
ie ridd antwōde onghesweert
ere van griecken bemchē
at henen steet een goet stichē
at mē orloghē es benaen
u liedic in vreden staen
n̄ ben geporret op dat ic sonde
varen halen op dat god wonde
nae den cō. van anrigoen
ie cō. antwōde den baroen
n̄ seide hi ridd blijft met mi
ghelof dat ic her ridd vri
heloefde den ghenē diere toe dochte
ach mere tochē vollen mochte
alle v dien dat leue hmt
at ic met hiten hebbe ghemmt

Ende mmn ruhena mmn leuen
Salic v scheerlic gheuen
En̄ blijft mt lant en wt here
Dat radic v sem mine ere
Mm̄ her ionas die wel vlie
Den co· heeft an tvde saen
Hi sede here dat ionu god
Dits een scone ghebot
Sel ware ic ber een arm mā
Gh selt uwer dochter elre an
Vel den ende dat eer lic si
Want ic moet here gehoeches mi
Varen ende heren ten orloge
Dat er menich co· eñ hi togh
Leit te constantinople mde stad
Waer lic here en were dat
Ic soude ghine met v sin
En̄ oec soe mocht den co· sin
Van anragoen met mi bringe
Die tijt soude te sere vlingen
Sandic nv hier d' na halen
Sal ic segghen mwaren saken
Wat behauden v ghelof
Dae ghloeft vore al dit hof
Dat ghi mi die magt wilt geue
Ic wille houden all mm leue
En̄ do ens hare vaste scheringe
En̄ cust dat ic den co· bringhe
Van anragoen met mi hier
Dae seldi v metten co· sier
Den raden here ic en̄ ghi
Wacter best met gedaen si
Dae seide die co· gi segt wale
Ic wille doen na uwe tale
Dae scherdi den co· dat
Dat hi weder mde stad
Keren sal op mine trouwe
En̄ nemen te wife die jonf.
Oec te voren hem onbieden
Mer dat met gueden liede
Dat hi die magt elre beside
Want die co· met vore rede
Sal et en wilt breken no gaen af
Dat hi den ridder te varen gaf
Nv es ghedaen die scherminghe
Sin beiden siden sonder linge

Doe seide die co· waert v bequame
Ic wille ghine uwen name
Ghine here ghelooft mi das
Eben ghesceen her ionas
Van der scarifen godeweet
Ne hauene i gheen steet
Der walic ghe boren
Doe nam orlof die ridd' v coren
En̄ voer te anragoen waert
Inde co· dede ter vaert
En drien den berē op die heyde
Dat miemen en der de die mijlheide
Er waren si blide alle ewaren
Dat li des dracr quite waren
Want miemen en was d' soe groet
Me mochte dagelics na sine wet
Hadde op hem genallen dlot
U heeft de wale vloeft god
U vaert die rad' siere straē
En̄ heeft achter hem gelaten
Dat cōrihe van cuele
Dat hi nach cimen dale
Hebben sal ens hem onse he
Dae lange veet in en̄ sde sere
Dat hi quam te bell profint
Er sde was daer tier stont
De co· ende comneghinne
En̄ mm hi ionas quam ine
En̄ gruete den co· ende seide
God die in gecht hemel en heyde
I moet v here mmen
En̄ mi ere vrouwen dri conighē
Here v ontbiet bi mi
Van griechen die heysc vri
En̄ echt die m ermeme
Dat ruhe hout ende vagedie
Onder dulent salute
U hoert here ewi ic wie
En gepotrent en̄ wie comē
Mi weet of ghijs iet liefs vnomē
Van babilonien die soudaen
Heeft seesten vele ghedaen
Here vrouwe der heyserinē
En̄ set mi haren lande binnē
Ecter weelt altemale
Si u heeft si te diene wale

Hare vriende alre sere
ñ daer cõme bidt sy v lieue hê
are god ende dore ghenaden
at ghy hare camt strac m stade
ant his sere heeft te wene
oe vtrecte hem die radd coene
lle die sellen eñ al dat
at ghesciet was vore die stad
nae noet der Jonk
ie cõ spract bi nacht trouwê
ats mi vter maten leet
addict ghewaren gode weet
chadde ghecomê te hare
oe wert die cõ ghevare
at dat was her ionas
ie te voren hm an epe was
ñ secte sidu dit ionet
at here bi miere wet
ñ sidu radd secte die cõ
at here m waere dmc
ant doe ic saet van v hene
nthi ic m die grave van achene
m uuen wille here mm
ñ echt dede mi radder sin
ies hadde die cõ blidep gvet
m smen hals hi hem scoet
ñ custen ter selue stont
emch wenk an sinê mont
oe dede oer die conmgn
i was ontfaen met blden sinne
at holpt dat van dien spele
i vam die feesten te mêne vele
en radd was grote ere gedaen
ñ hi vtrecte den cõ saen
lle sine selken clvaren
oe hi hadde geuaren
e cauele vore die stad
er secdi ten cõ dat
oudi varen mer hê daer
i sdudste trouwê oppenbaer
es cõ dochter tenen wiue
ñ tromme rhe nâ sinê liue
ets mi geloost allde
ie cõ dies was vroe
ñ secte hi wonde met hê vare
aestelike sond speuen

Bereide die cõ sine vaert
te vaerne te griechen waert
et ñ dulent ridds goet
rlof nam die cõ vroet
n sin wif die conign
ie van hê sciet mi diveuê sine
ñ voer met stouter vaert
et ionas te cauele waert
Ch hi eest geseit tê menegê ma
dat smensten es dat wt hê w
oe mñ her ionas die radd wt
am cauele was geheert
adde sde groeten vroude offe
ie cõ om dat was ontgaen
mn dochter leuende eñ gesont
oe dathi ter selue stont
n ene sware quale slouch
ie hi lange wile dvouch
oe dat me brachte ter doet
me hoege liede hi ontboet
ñ bat hem dathi mer trouwê
elpen souden hâ Jonk
oe ñ berechtê sonde hâ rake
ñ men sande oer haestelike
m her ionas m arragoen
ñ men soudem weten die
at ic bestaet ben ter moudê
ñ dat ic mñ gelof wille houdê
at ic geloofde groter eñ dene
ñ ic bidde allen ghemene
at mêre emmer mede vol vare
p dat begheert die radd mare
chope dat den lande sonde vrot
ant emmer wt ten ê ende com
at swaere orloge en tie pme
at wi tegen die arabme
chadt hebben langê tijt
e wonde oer ghi heren nedit
at mê strappems bodn sochte
ie mê om hem sendê mochte
ant emmer en magit mer ge
en hoge bat hi mer tesen
am middelbaer dat here vare
ie seide dat hus gereet ware
ñ sonde die bodscip den wa
am blidepen wert te dien ma

Dierste salue
Dae verwandt die comme
Dat hem sin aldem ontgine
Een vonke ende dat mel baec
Dat daer was die was groet
Dm des goets comme moet
Een men bestaden tegaden
Erlic na cō· waerdē
Die gereden na doulede
Die hertoghe daer af sede
Een recht heren ionas regen
Den hn ontmoete met mēgē degē
Een cō· van arragoen
Den hn heeft te weten doen
Alle die salue geloost mn dns
Des die cō· blide was
Een vaeren te auele toe
Ene grote brulocht walle doe
Een vm· dage feeste groet
Hier binnen men ontboet
Die cō· ionas die radts boude
Den met hē hebbē woude
Ulent wassy wel twaren
Die met hem souden varen
Een hn nam orlof an sin wif
Die hn mnde al sin luf
Een vaer wech te griekē waert
Der ouerden cō· ouermaert
Een reden berghe ein heyden
Alu lant varen van hē beiden
Die haestelike varen henē
Een tellu vart vam den ghenē
Die te constantinople bleue
God onse here moet mi gheue
Te ende sin dat ict volmake
Een ict alle ghemake
Dat goet te hoeren sy
Alu legt amen met mi

A · m · e · n.

Dierste salue
a pure doget.
want ghi alle
mi vermoget.
ame raepic v
te derre tuit.
dat ghi mi mi
helpen uit.
Een ict ghemt mi dat ic volmake
Die geeste moet ein sde gemake
Dat ic bequame moete wesen
Den allen diese lesen
Want hets seker waerheit
Dat ic menighē aenbeit
Dme gedoget hebbe vroe ein spade
Dm bidde v here ghenade
Dan der groter ydelheit
Die ic daer in hebbe geseit
Doch hebbic die minghe
Gheset om gerechte lerninghe
Want sente pauwels seit dat
Dat ghescreuē es teneghē stad
Dat emmer es dē ome gescreuē
Dat ons lerninge saude ghescuen
Een alle es dit oec gedaen
Alu bidde hem allen sond waē
Dier lesen of lesen hoerē
Dath gode louen te varen
Dan alden gode sekerlike
Dath im op erterike
Hebdaen heeft ein dien sal
Een ger dat ic bouen al
Ogheere dat ewelike leuē
Dā mine moeder lieue boue ghenuē
Een ons allen met telēmen
In gods name nv segt amen. Amē

God onse here moet achter sweuē
Die commege die nv henē varen
Claerle varen en segghu vort
Dan den ghenen die mā ie port
Im te constantinoble bleuen
Den vi ede diere was ghesteuē
Was ghehouden bliddelike
Een ner quam mē dagelike
Die ven buten mē stad
Dadiere m minden wet dat

B.XI.

Ende hadden ioye ende feeste
Op enen dach stert die geeste
Die hult hof die heysterinne
Daer quamen met bliden sinne
Van buten der comingge een deel
Oudic v seggh̄e al gheel
De feesten dierre waren gehoudē
Dwane v somen vnoyen sloude
Aden eersten ginnet met proyeel
De heysterinne en̄ een deel
Der comingge die d'vā butē ware
Nā oer van binnen twaren
Nā oer die ionchrouwē mede
De daer waren mdie stede
Wilt ic mach v seggen dert
Dat ene die liefelichte stad
Was die men mochte vinden
Vriesen boeme menegherande
De drouge menegerande vruchte
Oete ende coele was daer gelucht
Die datter te menegh stad mi pine
De somme en conste doe sine
Der springē d'fonteynē een deel
De sciere vmerschte dat proyeel
Int proyeel dat ic v noeme
Stont menege welde en̄ bloeme
Daer waren die comingge geseten
Ider ghere die hē ghieten
Ede simen rouwe en sin secre
D'was gelacht menich heere
Om tonder vm den die lysten
D'sy dine dogeden sin eersten
Vele houesscher tale en was daer
De in ware alte swaer
Eē vēteine sonderlinghe
D'was spel ende dachcortinghe
De heysterinne was te reide
Gheseten ond'ene straide
Van enen stonen oliuiere
Ghare saten ridds fiere
Sy hem rue en̄ yer echtes
Nā oer mete cluts ghelves
Van salencen die cō vri
Nā oer satter mede bi
Oute graue van athene
Dandre saten vre heinen

Hare entare mdē boeghaert
Angriete quam ter vaert
Ter salen scherpelike
Et hare die cō van vremde
Si waren si mden boeghelaert qui
Nā mīn sy demopō. Vnam
Stont in op iegen hare
Nā iegen den cō. maere
Vlyem stat eshoene
De cuusche maget ende scone
Nā sīn oer met op getraen
Oe ginghen sy vlyem sitte saen
Nā alle dese die andre samīe
De daer saten liden vrouwē
Vonden sy op een ghinge mede
Sitten daer ter selver stede
Ic neem die ionc' mette hat
De daer was sier-lysten bint
Nā bleuen sitten te samē
De daer saten een daer quamē
D'was menegerande tale
D'was eshoene die scone smale
Nā seide wat spele selen wi mengē
Grietse seide ic doet v vā stelen
Hier es menich die sere mint
Nā hem es wēt onbekint
Et int gepint sy
Een spel vnlicons malic d'bi
Ic kennen sal emds hyte
Nā dese sine messat gēte sinert
Oeth cortelike ghelvinen
Nā altoes mehual van minne
Een cō. sal heeten wel
D'ele sal berechten mt spel
Een cō. dies hi vragen sal
Vlegt v hende der wt al
Een op dandre nv tellen wi
Pdien x. valt ic wille hi sy
Uer ons hen ende cō.
Nā wi selen hem op elke dinc
Bedesen dies hi ons vragen sal
Ic loueden sy al
Ic was dierste cō. spel
Dat mi gespeelt was weer-mē vi
Oe leiden sy hare hende daer
Oer wer dat wel ouer waer

Dat cō· bi gherechten ghetale
ergriete wert die stone smale
des si hare scelende stare
dēmopon die here
ende dat hā te rechte we hort
ant slit ier stīwē brachte vort
mt ghnit emmer wilt ghi here
oc willet sīm mē nēme ons here
Ergriete die wel ghedane
Sprac heren dēmophd ane
here leidt comt te hone
rouwe ic benne tuwē loue
u segt mi wat wīe condi wīe
rouwe ic cām mīne vrendīne mīe
m te wetene of si im mint
achtan ast m onbelmt
u sere berecht mi dat
hi hebt gewandelt sīne negestrā
si in desen boegheert reyne
aer m sprect menege sonreyne
aete vān smalre claer vā gronde
tordi nort teneghi stonde
neghe fonteyne claer
at ghi here iet quelemt sve naer
at tuven monde iet headde gen aect
ere fonteynen die soe wēl sm aect
Her dēmophd die dit vītaen
Heeft was my peinsene sd benae
wat hine wilder wat anwēde hoe
en lessen sadiere dit toe
ware rouwe vīstelet mi
ier es ene fonteyne bi
ome ende claer vā socte smalre
si daer ic vore ghene sahe
n casse die mē mochte gesegge
at ic minē mont mochte legge
n haren baere entien grīmē
ochtē hebbic ber vele pīnē
m gedaen eī sere beswit
soe vaste smet hi ghemurt
at ichen met en cām ghelwīne
e gront es oec sde valte brimen
at ichen met y sere no met stale
iet en cām ghelymnen wale
es mi te diep ter tenden
achtam hebbic gedraypt een zeel
wt minen aegē vā buten tsine
schtan en cāme met ghelwene
at ics nēmermeer gecrighe
at ic dwene of wat ic prighe
waren here dats v swaer
ehone doet soe cāmen daer
an salensen elyanen
ic mē cāme mochte vlonē
Die cō· sede Jonk·
siu berecht mi op v tuve
hi hebt hier langen tiden
ien battaelgen eī stridē
ebdi emich swert vnomen
at dwe y hte cō· comen
sinet stehen of met slagē
u berecht mi dies ic v wrage
aer lex vūlve ic sal
segghen die wīheit al
hi wet wel vūlve mīm
at vreesel cher die strē sīm
an den swēden dām die slage
en ynent alle daghe
er slage hebbic vrouwe ofte
ic mi sīm mt sere gegeuen
ī daer m gemaect ene eure
noch en cust met al dure
amē mi negen dē steke gelwedē
ele te min salics echten
ic cō· sede sem minne tuve
hi hebt mi wel berecht Jonk·
de vraegede vort de mager fernē
van prussia her cō· wīnē
hi hebt gelwandelt i dese vrede
ī oec inden andren mede
ndese strīd eī oec al hier
u berecht mi hi cō· sla
iet in desen boegheert yodelveet
memich boem gelwassen steet
ic somer staet en wint gweue
ī altwes i enen sayloene
me delwen no ne dwegē
egt slagen mer tuven aegen
ier enegē dmedie v d mede
et vliehelecte d die strede
Waren v tomingē siet
ene pīm boē daer bīnē stret

Die te rechte alsoe genaemt is
Een vrimboem soe es hi mi
Dicmi duct soe ouer hoghe
Dat ichen ghelvinen mene moghe
Achtein hebbic nu een echt
Derke leden ane gerecht
Een ijse seide die cōmincē
Ope brimet alle dmc ihe
Die cō. vragede na dat
Der jonk. die bi hem sat
Dat was palladas vā maastone
Ne maget vter maten scone
Onk. stuts berecht mi
Hier heeft menich mād vri
Helden in desen lande
Met wapenen menegisande
Segt sagedi enich soe gemaect
Dat uwer lijden es ghenaect
Want een god uut vrouwe ene
Ne glauue ic dat ic mene
Die gerecht steet op chte min
Achticher. gequetst aue sim
Si ongelvont hoe hi im dreicht
De bleuc noch al ongeueicht
Dan ganges die cō. cōlestus
Jerlic wē vragtsi hem dus
Op mi duet mi vlchen
Hine soe hebbi ghegalen
Si gekeert in onse stad
Du berecht mi ic mage vdat
Hi hebt gesien mer viuwen avne
Die diere es een scone
Si beset met diere steinen
Der si heeft menege een
Si menege diere steen
Du berecht mi olfer es ghcen
Ghi ome die avne minit te meer
Si hier mde strid amit cheer
Die cō. anelide ijselstelijke
Elvaren mdie avne rike
Deet vrouwe i. dyamust
Een hertlic steen die mē nait vint
Fijnde mochte i enich lant
Chebbe twe gelet mnie hant
Dat ichen gesteren mochte
Wat ic dede of lechte
Dan mochte mi besaeten elvint
Achtein hebbic mi vlsint
Dat men ne wel doet vuuve goede
Coren met heeten box bloede
Ese diamant hoe valt hi si
Si merct vele mire mi
Si sal v seggen vuuve hoe
Mins ijsten bloet doe ichet toe
Dort sprac die cō. ane
Berecht mi jonk. eliane
Aer een orloge leit een here
Ebben si bracht menege were
Si menegerande wapen bracht
Si segt mi of gijs sijt bedacht
Ebdi hier enich wapē gelien
Aer gijn v af dorft ontlien
Aer vrouwe met ere ghisermē
Men met slaet met beiden arm
Ic slaghe sim steut en swaer
Aer wet wel vor waer
Si hadde gedaen die starke salt
Ien ic alt es vore mi hilt
Si die mi mijn meester gaf
Ach es hi wel na af
Si seide doet wisselr dat gi doet
Si beliet of dende es goet
Ese salt heeft op desen dach
Cheidt een soe hū geslach
Dat ichen soe en comste gesonde
Me moeste mi mde hande vonde
Mie slach stampede godelvect
Doe dadn mi mt ijste sneet
Dare hi vorder ier gegalen
Cduchte mijn leuen ware gedā
Ic cō. seide jonk. goede
Cradu bluft op v haede
Doe vragede vort die wel gedene
Dyaurus den cō. van moriene
Ic van hute was al sey
Achtein was hi mt ijste strey
Crecht mi her cō. hier
Ilichen hier mdit vgier
Mi steinen menegerande bloeme
Segt mi esser enege comen
Doe na dat gilde hebt gepluct
Hepluct. vrouwe soe want mijn

Dat ic mochte met al mer pmē
Om mant den bladeren gerīnē
Van den cnoppen van der roesen
Die ic van herten hebbe gecosen
Ic were die bluchte mem die leeft
Na tuere die m heeft
Een aect van selker gedāne
Oec m anders sms wamen
Van hopen dat ic moghe
Ic gecrigen daer ic na moghe
Ghetelede tm sidi vuert
Hebt hope hets goets wert
Nv berecht mi jonf meliandre
Gelūc gedaen hebben dese andre
Wat wapen naict op v getoghen
Dat v ter herten quam geuloghe
Waer vrouwe vblaet m
Om heeft dicke gheweest bi
Een israel gelūc her wa-r-lamit
Oec mē en quam in m mīn lūst
Want alle daeth mi ghemaecte
Was metten plompen daeth gheracte
Al sloec hi mi op chte een deel
Sl achten bluft m die huut gheel
Ic me segge met ware scarp gecome
Eme hadde m den sen ghenomen
Ef thūf dat ic ontlie
Want mē heeft gestat ort en ic
Dat die cruhe sde langhe gheet
Te watre datt menst ontwee sleet
Die cō van vrancr daets waer
Dat bi celidonien daer
Van dalmatien des coe lant
Dath van al sier lsten mint
Die cōgēne si begrīn
Den cō dus te sprehē an
Here her cō sae berecht m
Wer v dunct dat sterker si
Sl atuire sde lermge sde mīne
Twaren vrouwe ver comingi
Des vraghe es m te liwaer
Of ic sal v oppenbaer
Wel berechten na mīnē sīn
Dat men heeft van natuere m
Daer es men twe herde ghereet
Want aer tes een vast sleet

Nī daer bi dat een mēsche heeft
Van aer de wet dath begheeft
Here nv ede mochtis ontgeen
Och dat mē wet noede vt dichegraue
Liuwe wet aer dat lermghe
Dat dat sīm ghemeskende dinge
Nī daer twe es een mēsce gheweet
Nī abel noch godelyeet
Nī sīne comst hi ghīne went
Inwat lande hi wāent
Men heeft gesēt te menegh vre
Dat vore lermghe gaet nature
Nī daer bi wāme oppenbaer
Dat die menegh sēt dat v
Wet dat m minen sinne
Vele sterker es die minne
Want sī v wint beide dese dinghe
Sl ature ende oec lermghe
Nī sal v seggen vrouwe v bi
Sl u si dat van natuere si
Een mensce vrec ēn gierechmede
Myne bret hem sinen sede
Nī maecten milte wi hi leert
Hoe diepe een mēsce si geleert
Iwert wel beuaen met oñ
Ic sae si meer lermgen inme
Soe si eer bliuen gheuaen
Nī daer bi na mīnē waen
Soe es arch tegh die mīne
Waren sede die comingi
Here ghi hebt un berecht sone
Sl u berecht m jonf celidone
Vare winde waren weet mē wel
Some sdete some fel
Dat zuut west oost ēn nort
Sl u berecht m op dit wort
Es mer en ich die hier te vorē
Die ghi vore dandre hebt v mē
Nī daer v herte meer op staet
En tuuwen v comingi staet
Doe ouer sluete iwnt iwart west
Dunct m wesen dattre best
Want van daer sīm comen
Soe vele sueter bloemen
Nv vrieget vort die comingi
Den comic die mer bliden sinne

Doen cō die met bliden sinne
Sat bi jonf. salamonen
Van tracten die met pinen
En ñ̄ in gepeinse leuen dede
En oec om vele vrouden mede
Hi ere hi heyser berecht mi des
Wi elc dat vermogender es
Doe cō sloe wīn sloe vrouwē
Die heyser sende bi mi et trouwē
Sa mine macht willic v
Hi er op berechten nv
En cōmūne es mi sīn rike
Ic echt allde mi dier gelike
Alle die vreselike regiē
Die vten hemele comt gelegē
Want vore hem hi dicke smit
Ond' blexeme storm ende wint
Grote vlōede daer af comen
Menegē heeft oec dlif ghenomē
Beide tē lande ende zee
Dus ghedaen es mīn nomee
Die cō ende sīn rike
Hi es ontlien gruwelike
Doch iegen die pīne die ghi doet
Doe desten mē hi hem hi göet
Wmen ond' laten ēn sine liede
En ñ en laet hem met melheden
Dī en es gheen gebiet mē cō
Doe bidden die liede vore alle dinc
Om en en goeden ēn cortelinghē
Hier bi düct mi mi weinen dinghē
Alst dgt hi mogende si
En ontlien hi es daer bi
Dat es sterre vore alle dinc
Die wīn went hi den comīc
Wint ende neder legget
En ellien dien te sere pleget
Te nemen ende tonerraden
Die vrouwe ic willu weten laten
Dat die vrouwen ongeloghē
Mi alre meest vmaghē
Elc comīc van groter machte
Die van goede ēn van gerechte
Wingen si geloeft mi dat
Choerde eens leken tere stad
Dat ghestarenē stont allde

Expert o crede magistro
Dats dach geloeue ghi eest
Ane den meest dies gepro eit hi eest
En wīn ende wmme mede
Winghen die vrouwē vand stede
Want die ghene diene wmmē
Doen dicke die vrouwen ontfinne
Laten sine ongewonne
Die wīn en salne gewīnē gnē
Et al siere aracht hine blift vloi
Eghi eest den vrouwen alte vore
Dwart seide die conincgin sine
Berecht mi jonf. salamone
Langhe wile hi hebbe bekent
Dat ghi van hsten hebt geuunt
Use ēgt mi welc v meest toech
Ne mīne daer v hte ane vloech
Ef ghi cont berechten mi
Weuen ende god vīnde dach
Die hi oechet van den grote hē
Die hem vaemoedeghē sloe sere
En ñ neder de die was sloe rike
Alsi was ame mīn gelike
Die tranen ēn oec die hi chtinge
Van sloe mene ghē cōmeghē
Dat stone belof dat grote beha
Hi altoes es toe bereet
Weuen sende die maget
Des ic vi hebbe gerusget
Ebdi mi wel weten doen
Ubereht mi hier o' vaen
Ef ghi cont ende segget mi
Elc die meeste genoechte si
Die den menschē mi enegen sinne
Perterlike mach ghi elc vinne
Vrouwe der genoechte sīn vele
Al eist dat ghi vrīget tuivē f
Dene wille v dien vī raden
Die mi düct bouen dandine gaē
Alsdat eens maregend voerē da
Alsi een lectellien ghesaghē
Adde een sīne bedde ghenaect
Aer hi op laghe al moed naect
En ñ ene cāmere daer robe wal
Die cāmere bute aec altemale
Et groenen biesen ghestroyt sin

Wet soude in een pelsken
En in een hende al barnoet
Die ghene sin daer hē mē af wet
Die ick verdriet eñ cleinen
En in die in mer lijte te varen
Lijt erde lanc ghe heeft begheert
En in hauen alle creaturē begheert
Sande mer bore hē sneen met
Are enen voet hebbe op obedde
Ente andre nacht bene den geset
Si mer sonde op treden,
En in soude met ere hant d naer
Die dekene op lichten daer
En die ghene sonde lyggē sa vame
Alle schippen ond te grijne
Alle dagh strappants comē sal
Want si daer toe bereet steet al
Soch een en willic met
Dat si nare come iet
Dan si sta eñ hise wachte
Sae seit hi mōie blijtsche gedachte
En in oer in dat suetste lenen
Dat iemen mer ter ihe mochte genē
Sae seiden alle die heren daer
Scherlet dat ware waer

Dae vraegde vort die comingē
Desoenē daer si minne
Alle lach van amalonna
Wat het behaegde daer na
Sy u segt mi vrouwe wr vere
Dese boeghert es sonne sere
Hier spr met meinch suete cruut
Segt ghiet hier emch eer erden wt
Dat ghi vore alle dandre gheert
Twaren v comingē weert
En ne bidde me comē hier vter erdē
Die mi duit van sae groter wōden
Soch ic sel hebbē in mijne hande
En in met mi vaeren te lande
En in behoude al mijn lenē
En in dat li niet worde vō mijnē
Daer en comic met vore sekerlike
Alle dese guet van erdrike

Dasen die vrouwe vā pauia
Was daer ghesetten nā
En van bylhem die comic

Diese minde vore alle dinc
Die mager scide vrouwe wer mi were
Vrent man die vre es gesent
Ach hi wōden soe na ghebuer
Ja soe na dat thte suer
Erden soude die altemale
Twijpen soude sine pale
En in al vōrūe van daer hi woet
Trouwe dit es sonne vroent
Wel soe haect v ghebuet
Al en eist met enē wanemet
Ic vōsta v wijnden wel
Dat segghic v alsond spel
Ouer weder eñ ongelagē
Ic hebbe soe vaste an mi getogē
Van vremdē lande enē here
Dat ichen en mach negherme
Soo en wille van mi vdrīne
Ic wille al twes sin gebuer blīue
Ja soe na mi tālre stont
Sine woeninghe i mids lītē gront
Sae vast geplant eñ geuest
Dat mi oin hē duit pensen best
Oe seide die cō vrouwe
Twaren ghi duit mi genoulve
En in dies stadi i minen love
Sy u li-cō comt te hone
Vrouwe sint ic hebbe vnomē
Gebot bencket-comen
Segt mi wat whe comdi whē
Vrouwe ic cān haec ē eñ merlīē
Sellen tit wel selkē tit ōnille
Wat ic haec ic sinighe al stille
Twaren here dats wel gedaē
Sy u segt mi van dat gevlaen
Hier ende ghemict welc datt v
Alder best behaget nv
Dat segghic v wat sbudic el
Ouer sel aumme behagt mi wel
En in ban van amalonna
Elonette ende daer na
Is dit die vrouwe wildait were
Die alder naest mi es gesetē

Hier na nā die comingē.
Een mis op met bliden sinne
En in sede her demophōn saen

Slvnemt ghi moet ontfaen
Im ruhe dat ic v ghene hier-
Een sede die comt ic sien
N onsen lande es een sede
Si vrouwe dien seldi houde mede
En cō die sijn wilt van loue
Sij ontbouden heeft tsine houe
Me hoghe lieden en sine bevene
M feeste en ere hem te dene
One wilt hi met dadi te lande
Ed here v ere hende
Ghecht hem ghisten en beden
Ide wel betam en achtich eden
De selde doen elken here
Si elker vrouwen wilde ere
Elken en selen hem belouen
Im ouer melcheit i elken houe
Die jonk sceemde hare
Ch sede ten cō oppenbare
Dmen soude comen selc hie
Ite bringene m alselke ere
At ic elken gheuen soude
Mr die hu nm bidden woude
Waere selc hare ongheraect
Een vrouwe gode weert
Ic bidt dat mēr te genēden es
Nckert hem selue sijns ghelves
Ic sal vaghē en ghi selc hem
El berechten na ouen sen
Helic vn v hebben ghedaen
Te jonk sede saen
Ere die wilic ghene waghē
Onk sde wilde dan vraghē
Ede dan oplo mer bliden sinne
U bidde v vore comingē
At ghi doer verstaen mi
At dinghen dat mi si
Weuen here sede die maget
Ets hwaer dat ghi nu vraget
Ic bin onder tuechte ghenallen
Ite sere onder v allen
Emt ic hier te doen tue den
Een jonk na ouen sen
Erecht mi sede die comt
At hens ghene cō ongelike dmc

Wrouwe dat ic v bidde nu
Ere selcsi sde selic v
A mijn vlaen alte hant
Erechten hert duet mi een bant
Ie vi listen te samen bint
Ie si verstreden vint
Ics mijne en met el
A mijnē sin dat duet mi wel
Sdaene die wel gedane
Spr ic aldus dr maget ane
Vrouwe nv bidde v saen
At ghi mi wilt dē vlaen
Af desde bant gemaect si
Ni wijne maecte dat segt mi
A mijn vlaen salut twe bringē
Elc bant es vam mi stringē
Ene dats oem oedichert
Ie houe de ond vaere leit
Ouelleit es dand strene
Oem en wrpheit breet die ghene
Ie dēr tede es meden moet
Ie quede ongheē malicē goet
Elc nu die ich hebbe ghelert
Rayt te gader ledichert
Ie degen sim dan die salicē
Ie vremde dmc valt malheē
Emt vlaet mi wel hier-
At die degheen sim portier
Erlsten en daet dit vorsi comē
Acti buten hebben ghenomen
Die cō viragete voit hier na
Van maadmen palladia
Vrouwe nv daet mi vlaen
Elc bant mach hi vgeuen
Ni weden al beghenen
Ni wijnet hi wert vdriuē
Onk vlaet mi wel
At doen vri mijnē brehet wel
En bant entre minne beide
Ni oet vrouwē ongelaubich cede
Oit slat die cō colchus
Ie viragete den comingē dus
Ieue vrouwe berecht mi
Mit dat mi dus edel si
Wi en hebben si met tenemale

Beide te samen alde wale
dam̃li den enen pme doet,
dat met en genaect sands moet
ere des benc̃ onberiden
eben ghewaght dies moetic wade
uer sde ic best cam,
p dats mi onse he am
ere ic hebbe vnom̃e and̃e ghene
ie meester was tote achenen
ie m̃ dat tede verstaen
at miden sirmanie̊te staen
ier bouen· vij· planeten
ie ic nv v wille doen wete̊
aturn9 es sel en̄ quaet gemoet
ñ iupiter· houesch en̄ goet
ars verlaepen ende weet
ie sonne bagel ende heet
arauuu9 simpel en̄ wijs
ñ venus heest vand ayn̄ prijs
ie meine dapper en̄ snel
oe hercules dat wetic wel
ie meestre seggen dat en gelaet
ier op erdrike met
n comt vam delen planete̊ al
u hoert wat ic v seggen sal
alde een limt wt ghebaren
nd ene planete v saten
alle die planeten nature d planete̊
y est dat limt sel di weten
y elstere enechie endare li
er quader planeten gelaeues m
oe doet hiere met dat sine
it met menegen houelde̊ pme

Pertha die commegn̄· daer hi bi slat
Beide Jous̃ berecht m dat
ghi segt dat een hant es ayn̄
ie hint v stedene sinne
ñ dat mach wale sim
ist v commegn̄· sim
oe moet u· dm ge̊ te gad bende
u seggic vrouwe dat wi venden
iche daer ghemint heest een
at wolt den andre̊ en ghereen
alle men vmt m mench lant
ñ minne en es dan ghen hant
ie commegn̄· ant v̄ daer naer
t waren v̄ quene es daer
c merheten pucte daer ic wel sine
achten duct mi een hint ayn̄·
ere ende sal v seggen ewi
et came alde here dat ghi
ilt benden te gad· u· dm ghe
ghi hebt dierste sond linge
en hant op tende dats v begin̄
ñ dene dme ierst daer m
ñ daer bouen dandie met
ere ic wille dat ghi wet
at onder leet nysten hante
ere dats v wel berante
ñ dat gebonden bliue moet
ñ dat minre bouen doet
v sprac Jous̃ chene
volt der commegn̄· ene
v rouwe nv heb di ons de̊ vlaes̃
bi die liede ayn̄· ontfaen
u doet mi vort bekinnen
wi siden enen voede endare ayn̄·
ie maget seide wet vor w̄
ons̃ dit es swaer
ic selue dloeder· vant
aer ic met came ter· hat
cseide hier· vore ende tote wene̊
at biden loepe der planete̊
est gelaet scher· lilie
at gelaet op eterlie
alle dene planete̊ regnere̊ beginnt
ñ dan ghebaren wt een limt
oe wt hem nature en̄ sim leue̊
alues nd die planete ghegeue̊
ort vragede mm hier· mam9
er commegn̄· aldus
b erecht mi vrouwe wel gedae̊
ghi hebt hier· vore doen v̄ slae̊
at ayn̄· den ghene̊ meet en̄ wet
p edelheit no op goet
ñ went d bi redenen ghenoudi
u wilde ghine weet v̄ gheuoudi
f lief laet lien daer bi
at met hire same en li
aer ic here ic wane neent
ant ic v̄ sta wel wat ghi meent
p dat anders sins es ghenech

Want men sach nouwe lelike lief
En̄ men vraget oec gode weet niet
Waer der strend̄ liede huus steet
Waer wael die goede liede woenen
Dan sect es maer een woenen
Die te gheet heerde saen
Helike dat bloemen wt gaen
Oe comt li wt en̄ te gheet wed̄
En̄ valt saen al tem ale neder
Helian die sone mage
Der comingh̄ vort vraget
Sy bericht mi vrouwe dat
Ist gheuicle teneghi stad
Dat iemen sere ghemint ware
Dan eien daer hem af ō maere
Adde en̄ dien hi minnen
Ier en mochte in ghenen sinne
Oe mocha met goeden moede
Heeren dat hus aue stoede
Ende ontoghe hem daer minne
Waren jonk̄ ni eenent bekinnen
Dat wōde die comingh̄ inne
Na dat ic mi ō sinne
Die mi sinne lande ō wandde mochte
Die erde die ware die lochte
En̄ dier cout malie vā nature
Hi soude dien onlange duren
Dort vragede houeslelike
Die cō van vranckerike
Vrouwe bericht mi dat
Et comt dat ic mi tere stad
P houeslede en̄ ap trouwe
En̄ mi duet wel dat die jonk
Hi minne van isten alsic die
Ochtan en staet hi a met albe
Ent hets haue herten bi
Die weren al duchet mi
Ochtan en eenics met ghewa
Eden an haue ghebare
Oe mach dat sin lieue jonk
Dat ic met en kinne vor lochet tuwe
Die maget seide her cō goet
Waren mi ben noch niet sde vroet
Te berechten dese dinc
Wet wel her comine
Dat dese questie es te groet

Mi ende minnen ghenoet
Ende dies seldi e vlaten in
Een vercoringhinne vri
Hi moetse berechte na vlaten
Oe seide die maget wel gedaen
Sint sin moet wat helpt gestreden
Hets te stregheden
U hoet here en̄ ō staet mi wel
Et duet oyi ende niet el
Die v besegen duet die oghe
Ent si es daer vare getoghe
En̄ duet uwen sin steden sere
En̄ segghu dies gelike here
Ent eien wtte d̄ clene
En̄ werpten mi ene claire fontene
Alsi leit apten groot
Wt ende daer ende vort
Dan dunct hi vmare sin
Dan hi dede her comine sin
Helicomē die daer na satt
Sciede vrouwe bericht mi dat
Sint oyi es sde edel ende sde goet
Waer bi eist dan dat si duet
Een die here dient met trouwen
Lien met allen trouwen
Dach vaert wt sinen sinne
Den dunct mi met sae hogede oyi
Ghi et dat dede ame das
Die vii iaer vel oyi bi vaet was
En̄ nach ander liede vele
En trouwen d̄ gaet dien spele
Die maget ant vde met blide sinne
Waren al hadde die minne
En̄ hare nature al bestreden
Hi sin quelien ghegheuen
Die mi nochtem sin te wreet
At hindi wel alle vor waet
Ochtan jonk vrouwe ellic v
Ā mine macht berechten nv
Aer wet die woude ō staen wale
Die queste daer venus strale
En̄ ō staen bestrelike
Hi mochte ō staen lichtelike
Aer daer af willic vort swighe
En̄ wille tere andre maren prighe
Ghi vraghet mi waer bi ay

Vatsi maken enen aemaet
die ic hare dient ghetrouwelike
sin vlaet mi ionfrouwe vilie
ver venus es comingh̄ime
als ic vlerde ouer die mime
ghehveldich na hare mamere
sin achteen heeft si camerieren
die ic hare helpen houden sal sa lene
want si en es maer vrouwe allene
die ouer al met en mach sim
elicr onde heysermine sim
en holpen hi met hare hare
en ander hede met clenen eren
oude si dat orloge ameghelen
oude oec hem iemen bestaen
here sonder der heren raet
al quame hem daer af quaet
des en soudi si den ghenen dinghe
te rechte ouer minen vrouwe clage
want d' comme heeft si raet bi hare
om dies si wille dat mē vare
ouer raden ende m deser mamere
ceft venus hare camerieren
die heyser vem roeme sende jonk.
sin bevecht mi sehp v trouwe
hoe dat men dit belimt
of men ghetrouwelike mimt

Ghe sede die maget wel gedaen
dat wille ic v duen verstaen
als comen te gader si avec
die vem ayī dinghen awec
Ierst raden si bleef ende valle
hare oe gen slaen si strappens te dale
ende bi men vore hem stende daer
oec wisten si corteluc daer naer
ca ver mit ende van verven roet
dat doet hem der minen noet
dan raest eens haer wille sim
in ghevechte ayī en es gheen mim
niet mopers en heeft har ne gheen
want hare herten die sim een
ayī aes daer men met en vindt des
want dat ghevecht mi es.
Doer salamme sat
en vragede der comingh̄ dat

Dvvve ghi hebt eens geseit
dat grote doget ande ayī leit
en dat al toes sim loen es rike
die dat mint gheldadelike
al ubevecht mi es hi oer sel
den ghenen die ghevē met el
an hoe si met hare oyī
agen doen d' met wiff ōsimme
die comingh̄ seide jonk.
die mime doet he dicke vrouwe
en sleefde metten seluen swaerden
daer si den ephdien met verden
want sise dicke oyī doet
daer si minen dicke ī onthoet
ver bi dunet mi jonk wel
dat ver venus es wreuende en sel
p die ghene die sim ondadich
hte haren vrienden ongenadich

Dan spelengen vroen die cō.
vraghede vort dese ame
b evecht mi vort comingh̄.
of ic ene jonk minde
en ic oer wel vane dat si
o ec weder minnet mi
wat dingen magic amevange
daer vechare met de vlanghe
sal am vant ic ghine bi hem ben
want si heuet minen sen
here dat seggic v wale
nit minnen spele en ī v tale
ouerdy en gheert tharen dienste
ach es ene dinc elienste
dats aute ghi selt vā hā graen
dat ghi hare doet vlaen
die ghi wed comt te hare
dat ghi hare selt seggen mare
iesi ghine hoeren sal
en beghveren houen al
daer bi meret en besiet
dat lief en mach te vre met
im dach daer ome vlate
im lief ende altemale late
ic comme vem by hem vraghet
aldus margrieten der maget
b evecht mi vrouwe dies ic v vraghe

Het gheuel mine weet op wat daghe
dat .iij. ridders op gherechte trouwe
Hmden ene jonfrouwe
lesi euen wel ontfinc
dat elc andren vtellen ghinc
ae wel datsi waren ontfaen
lc waende sonder waen
dat hare sin alleneghemint
ie jonf die mene was lmint
etroeste elchen al euen wale
dae gheuel tenen male
datsi alle .iij. etwaren
enen tornoyste buten varen
lc quam te hare om een loenhede
datsi hem de gheene dede
si gaf elken ene steen mouwe
ies waende elc die jonf
ebben allene sond linge
aer alsi vnamen die dinghe
datsi aldus hadde ghedaen
ouden sieke te gader gaen
si sien wien si soude vriue
nten enen allene bliue
ghemme alle .iij. dach tesa
n elc seide hoe ghinc hi ware
n here gemint en datsi seide
ien si minde dandre beide
oudense met payse laten
ie jonf die vier maten
elsen daghi was ende vroet
art den enen opten vaet
en andren dwanc si met hant
en dreden leneel die aegen riemt
ae seidesi ghi heren wat wildi
hi wilt sere beuren mi
dien ic wille seggic v
ebbic selc een lutchen nv
hegeuen dachi vale maghi vlaen
dat ic dandre late gaen
u viagic v vrouwe tes
ie dat meest gemint es
n vrouwen here seide de mager
ts groet dat ghi mi viaget
na mins vlaen salic v tuge
rore lichaet leit mde aegen
l leist datsi den hogeste steden
Menegen losen dach si slaen
aer met ak te houden en si
e voere here gelaeues mi
n dunket ste dat te meste heeft
werden dicke daer me ome gheeft
ete clene of mer het met
aer die hande sin een let
e een mensce selue legge moet
aer hem voeget en dinct goet
ec sin si middel dat men prisen
aet ende loyen talre wisen
ak die wilkeet gods des sin gelues
e bouen alle wilkeet es
elecke v yeuen wt adame
n ere reb be wt sine lichame
let van den hoefde no vende voere
n datsi gelic welen moeten
am hise mte mdoet van hemelne
ere na dien dat ict vnieme
n aer na minen sinne
ae gheuet der hant die ayn
adel die comtesse vroet
S ede twaren vrouwe ic moet
ebidden al bemc die leste veste
hens maer om dat it mine queste
u bereeht mi dine ere
twee vrouwen minde ene he
iere hi met en wille ontfaen
me hebben sinen wille gedaen
n die wilt sinen wille wen
are wilt bliuen die baroen
ene en wonde doen met
ent si sede datsi met me siet
at die minne es vgeuen
lle die wille es ghedae
n si en gheert dat met de mi
andre sede sine vriendinne
ltsi bliuen al haer leuen
n wilt hem al dat gheuen
adn begheret magh van hare
ant si leet oppenbare
adn sal meeste loen ontfaen
e meest dare andre heeft gedaen
u wilt eghine vrouwe sin
ies hi te rechte soude sin
we sede de mager bi mier wheden

Wdus ene herde stone bede
Ende ene subtile cñ ene svare
Jdeme met gesaget te care
Oi duet vrouwe gin vraget mi
Wtuit die vrouwe vaet si
Oe vare den wille sdo na
Vrouwe na dat ic vsta
Salic v seggen claer luttre
Ond enege vaustbe plitre
Salic v dse verstaen ‖ graen
Oi m vrouwe sbort op wi moeten
Ñ beiden tere ander tuit
Ñ stonde twe op alde boegt wit
Ñ volgeden altemale
Der heyser in en mdie sale
Die tafelen gheleit waren
Die herdene doeden tvaren
Nt here cñ rumden die stede
Ñ sander dages gine wt die vrede
Nv ginc gesieten cñ ware blide
Dus and' dages vive bede
Clagen si om haer salden
Ie hem ten andre stunde gebrabe
Ñ tubal hadde vonden ene mane
Aer men met die epen diere
Ellen sonde nde noet
Ut me ne bare groet
Ese iuste ende dese dinc
Aren van elvestre den comme
Engelen dat hise achter ware
Et limen liedern opp enbare
Det herde ginne dede
Ñ tubal wassen helpe mede
Voete lant cñ wit mere
Ie hadden menege mayliere
Aer men met swerde dore stac
Ie altemale stoeden nt dat
Voete ñ hoghe waren
Ñ al van limen salle tvane
Ñ ginc gen bouen te meute wt
Iere m was dede sond' luut
Rader hieren in waren dinghe
Aer si met vorut ginc gen
Ndemt hem net wanden x biede
Et was wel beset met liedem
Maecte hiere cñ sine smede
Bm men dien dat tuerde te vrede
Ese sonden ond' die diere gnade
Ñ sondense ven ond' vsselen
Aire die gaue staet mese toet
Ñ al ware haer val groet
Me mochte een tvint mer leide
En ghenen diese vallen daden
Us ontloet dat orloge hvaer
Ende mem are dats waer
Ie was herde vre geromme
An den op geme ter sonne
Oe daer si weder ond' ginne
Ñ was prince no comme
Me wille wel van dese orloge
Oe dat vnem die hoghe
Ñ libourch die me dexsi et seide
At sine lund' waren beide
Ñ ane hem aer alle die sabe ginne
Cñ dattel heyser no comme
Ñ was hyne dede bi haren rade
Want bi sinne sone dede
Van rudd' stepe ware groet
Vant hi was rudd' sond' groet
Ie hoghe die grote bluetsede
Adde dies sine lund' beede
Euedem ende ghelont waren
Ñ van sde groten weer de tvane
Ginc cñ leit d' hogginne
Vrouwe dat moete god lonne
At ic met en wille spaken
C en wille sguchē vare
En groten orloge gelaet in des
Ñ ane slen dat daer es
Nie sonne hunder liede
Et minē aegen eer ic stede
Want al die swerdet es nv daer
C machen waren sond' waer
Nuriet hoe magh' bet vare
D' vrouwe daer thste begā melbare
Ntlide wenende stere
Ñ sede achtermē here
Ese vaert entie pine die gin
Ne gaen wilt hoer ouer in
Want ellendich lati m vort an
Sond' lunt cñ sond' man
Sander vrouwe cñ sond' ioye

Eñ in ghewene eñ in vernoye
Soe laet mi vort al mijn leuen
Wan mi aldus beghenen
Soe es mine wel vaert leden al
Mijn here dat v god gheue geual
Sint ghi dar wert wilt varen
Ende uwe kinder sien
Soe laet mi dat v god geue seghe
Sijn ghesellen in uwen weghe
Eñ laet mi sien mine kinder beide
Eer ic van der werelt sceide
Voerlegt dat mi dat kinne die vrouwe
Soe hebbic in v dene trouwe
Die hystoge seide vrouwe goet
Mine duct niet dat ghi doet
Vroetheit daer ane dat ghi
Dese pine wilt bestaen met mi
Want dese vaert es swaer eñ lanc
Eñ ghi sitet toe te cranc
Te varene also verre vaert
Het soude alte sere beswaert
Wesen quame v enech ante
Ane me si quame in vremden lande
Lieue vrouwe dies latet varen
Het sal weder keren te waren
Soe ic nemermeer ierst can
Eñ bringhe ons mi god an
Mine kindre alle beide
Heer here die vrouwe seide
Leuic hier het wani swaer
Doe viel si hem ten voeten daer
Eñ grepene om sine been
Alweenende si met ghesceen
Mer seide hi wat helpt dat
Eer ic nemermeer van die stad
Mijn pointe ane enege noet
Het sal eer tuwen voeten doet
Liue ghi me geloeft mi te ware
Eer dat ic met v sal vare
Daer was geweent hart sere
Van der vrouwen en van der here
Den hystoge iamerde dat
Dat die vrouwe soe menege stad
Woude liden en soe menege pine
Doch soe seide vrouwe fine
Sint ghi het emmer wilt te waren

Laet v ghierne mede varen
Nu laet ons onse vaert bereiden
Met groter ernachticheiden
Eñ onse lant besetten te hant
Eñ ontbieden in menich lant
Om ridderen eñ om liede
Eñ voeren ene scone maysenede
Dat ridder eñ vare soe ernstlike
Dat men daer met heyscepe
Ons eerlijc mach ane sien
Die vrouwe seide met dien
Dus heerde goet here
Nu doet alle selp v ere
Nu es die vrouwe op ghestaen
Ende vrouwe es ghegaen
Eñ ontboet ridders menegherande
Eñ soudeniers wt alle lande
Soe dat hadde die hertoge vernomen
Dusent met op ghesetnan
Sonder die hem volgeden te voet
Die hystoge hadde dat sijn goet
Eñ sijn lant vrij dat es waer
Al omme en tomme vij jaer
Eñ dient oec noch es bleuen
Wale langhe al sijn leuen
Eñ hi bereide sine vaert
Wide te constantinople waert
Met scoender geselscap behagelike
Nu ghelei[d]e te god die rike

Ic die ligge aldus in wee
In die woestine van idumee
Sterueliic eñ in sonden blant
Roepic an v marien kint
Dat v minne ontfermen moete
Dat dat hoge ihesu men tsoete
Daer ic toe geroepen ben
Beghevet in mijn herte eñ mijn sen
Vonden die mi leide daer
Diemen es te vinden swaer
Ghi en sijt al moeder ene
Nu biddic v met herten reine
Dat ghi mi [illegible] den wech toene
Eñ helpen soe dat mijn woene
So vlaut no dief en moghe
Dach mi wten weten wege iet toghe
Die de wech sijn soekic saen

Dat ic wt v met moge gaen
v die suit vlyeit ghenegen
d at ic van v met en here
v die suit leuen eenvelike
h eeft m dat eenwege rike
s i ny hē geloost sidā
d at ghi tot lange hebt m
g helpaert die hebbe alle wege
v blimt mdie sondē geleghen
ē n met en hebbe gelegen
d en vrienden die smēschē leue
h em pinen watsi moghē
h ae hi vte van v bedroghē
s och moetse van m yrē sere
W ant ic m altoes trwt here
ē n bringhē selt d ghi suit
d at ic begheert heb be langē tijt
W et god hieren v leit m vast
o p thert dat grote last
ē n tie pme vā mmē gedichte
d at m te swē were lichte,
ē n daer die wille en tie hē
d omme biddic v sere
o m dat m te swē si
S tect twe v hant eñ helpt m
h ere dine v godheit dreigen
w dunt doen het sal behagen
a llen den ghenē diet horen lesen
ē n wedris met sae maget wesen
g helachtert vā hē allē diet hore
ē n dan wā alle die pme vlore

Nv here te den orlage wedē
dat ic hier-bare leide hedē
ē n liggen liet dinē prede
d aer-men binen met en tede
s i us die tijt tbeleden
d at es die achterste dach des vreds
ē n tie sondege mte rāde
v ach sendes dags best daede
d quāmē te rade altemale
C ommoge en ammale
ē n nieman alle dat
d at mē smarges vroech testad
S al allegader en ten ·n· steden
g hic alsi te voren deden
ē n colosus die o wart
ē n prelus selen ter zee wert
d ie sterke porten alsi gere
ē n bestriden met haren elpē diere
W ant die wech wel mynst daer-
nane side dats waer-
l iep die zeem dand sire
W as ene grote veste en vide
ē n daer sonde si ter stad bine
d ie wile si onledich weren
ē n sonden brehen d den mure
a l voir hem een luttel suer-
ē n sonden hē die stad af winne
a nde mx hē allen dien vā binē
o riems god van elyades
d en cō die ghemaect es
o elder van alsi wile
h i sal na dat ic merke
d ie olifente de onckuen
S elen die portē laten stric
d ie lauede die sondē sere
ē n seide ghi here doe v ere
s i es mīn neue rad gemaect
ē n seme kint en wel geraect
d at met wilt ten strīde vare
c duchte mamet en wilt spare
h et sal saen sin lif vlesen
i ch sonder dine doet ome mesen
W ort vlegen mden strit
i ch bidde allen sere dat ghi
v hoet daer ghi it maget doen
ē n v broeder sonit beroen
b ruchet sond mge tware
h i sal met v mi v side varen
ē n pelris van mdie
V bidde dat ghiere liet ma
d at met vde vlegen
i ch sal here stede die dagh hē
D us saet samons die tract daer-
ē n de berichtem oppenbaer-
i egen send dages ten strīde
s i u helpe hō god b end sire

Nv hort vort en vstiet
die vem binen die o tract
v gelert wauen altemale
a ne sprac ha- hz- mz pellicā
D oe god nbrudet ghi heren

B. XII

In wellier wijs wt hanteren
Selen moghen desen strijt
Oe dat wt heren sond' wijt
Ē mesten seghe mdie stede
Ē hoe wt dlifante mede
Ō best moghen wijueren
At Ī ons alō meest mogē derē
Duēt viel na mīs vlien
Ath met en moghē tien
Erheren olyfanten striden
Arē die hede mī ghenen tiden
Want worden emch gheslegen doet
Ududen enen vell sne groet
Nō hare stere gheuen
At menegē sonde alle clenē
In selen Ī dnet mi
Recken al daer topenst Ī
Ī dage Ī pmen te tiene
Elen spi hebben onse engiene
Ē trechen ieghē hem ter were
Ē wi selen ieghen dere
T trechen ē ons bestille
A dien dat Ī henē willen
Argen mdie dagerect
I dunct dat wt ghenē andrē rect
En canēghenemen clware
Wen sien Ī hoe menegē saue
Hem selen margē steden
Nā moghē wt ons gereden

Alle die daer waren te rade
Dochte goet dat mē sde dade
Ē hier met sde saeden Ī
Es Anders dages gelaeues mi
Waren altemāle ghereit
Ghelūc Ī hadden ghesat
Wpert wat die heyden dade
Ghelūc Ī hē hadden beraden
Och elc dere porten trec
Aer hem gemillet was de
Demophō ende sine stede
Och beneden oppenbare
Er porten wt gheloest mi das
Vore die heyster vā roeme was
Er nedster porten qua gheneren
Emophō met sine steren
Wt reet die heyster vā roeme

Die met was benaen mdroeme
Oe vromelīc alle hi wt qua
Ide mopō dat hīa
Eerst tegen hē vrestube
El waren die comēge rhe
Ereden alst recht was
Er demopō geloest mi das
Errecte den heyste opte salt
Ed' hi wilt of en wilt
I viel mette onde ned'
Aet die heyster gerecte wed'
Nder den salt nden bruc
Emophō hadde groet gemut
At vleesch an dije hme
N bleedsch hadde gedaecte w
N stonden hi ware bleue d
Och hadde ene wonde groet
Ie sne stere bloede t waren
Alle wt moeste varen
Ī hem vlende doē ten tide
Er hi meer mochte stride
En speydene halp mē wt de
Echē quam gereden doe
Ie cō van branch'
Ī quam hde deghelike
P alsa van caproenen
Iene wede pinde toūme
Oe vreesselic dat hme mestic
Ī viel dat hē sīm beem brec
Hi gereecte alsa wede
Ereden salt en wpen ned'
P dende ond' die voete met
Nas van aetē die hē groet
Eet echt ten ghemoete
Iene selen warp ond' roete

Oleūs die cō' wtō
Ēn van saussa die cō' als
Ogen recht ter porte wt
Aer men ter zee vaert wt
Ī voeden hīa olifante
Ī op elken .I. seriante
Mmer gmēn .x. welle
Evorhoefde reuen male
Ae dat vslach die cō' wtō
Ie cō' van cleedis
Nedi die porten sceen

Ende dede een der huse wt gaen
Daer na. iv. ende daer na drie
Ende daer na ghinghen alle die
Achter wart ende vore smal
Alsus ghinghen si wt al
Ende staeden in dese maniere
Inden tween ghene helpen diere
Die ghene die op die casstele ware
Gesten emmer vorwt varen
Ende nam stent vordragen meer no men
Want si te vere onder hem
Waren ende te neder vele
Dus waren in desen spele
Die olyfanten leden
Eer die vten huse streden
Die staet elc dore sine meysiere
Inden buut die elpen diere
Datsi vielen met groter valle
Die borghe entie diere met alle
Dbleeffer meer dan .x. doet
Den anxt die was groet
Der ghere die inde borghe laghen
Die vielen met groten vlegen
Elc in die sce sele inde velle
Die dert laghen die leste
Dat die vorste gesellen waren
Entorsten si met vorder varen
Ende al hadden si gewult nochtan
Sine waren met comen an
Want hare wede olyfante
Ende hare casstele hadden te cante
Elegen sine in beiden siten
Datsi mesten si al stille sitten
Dus moesten si al stille staen
Wat vorder en mochten si niet gedan
Slo wed heren hare straten
Want die achterste hen en laten
Die in die huselijne saten
Ende nine heydine sere haten
Voeren tusschen die diere daer
Ende wederden vele dats waer
Ers die comege worde gewaer
Die daer hilden achter die scare
Wonder hadden alte groet
Hoe dolyfante bleuen doet
Ende niet vnemen die heren

Hadden sise weder keren
Ende sagense ende merden mede
Hoe diane wis mese vellen dede
Insi sedensi tusschen hen tween
Dat hare olyfante gheen
Wegen ghestaen en mochte
Enware dat mense sachte
Ende neghende behendicheden
Daer men die vorste mede
Dus heerden si met clenre daden
Ende hadden genomen grote state
Ende ware cheides die co.
Dede heren in ware dine
Alse dandre begonsten te vlieme
Ende wedy in sinen engiene

Nu latic desen co. heren
Ende seggu vort ghn heren
Van her hemr. godeweert
Die vore die onerste porte steert
Legen crudus van babie
Die hilt sondaeghs ghestaechte
Want hn was vromich ende waene
Dies hadden daer wel te maene
Hi lonich minder seluer noet
Den co. van der morien doet
Dies die heyden moesten sere
Ende her hemr. die here
Ghinc ond die sinr. hon wen
Die doen haestelike vlon wen
Wat si mochten een cente wt
Twee comege ommer uert
Cesarius van cesarie
Ende alsalem van libie
Die sijn quamen met hare doe
Ende staet strijt wt daer doe
Ende oec quamer met ame
Edurus die co. van monane
Ende oec mede ylis
Die co. van norymene
Ende oec emd cogr. vne
Die wt daer met scuttr line
Ghestreden herde vromelike
Ende worden erachtelike
Vore hare huse weder staen
Ende co. wel ghedaen
Die daer achter hoede te slaen

B. XII.

Dhadden ghewonnen stridens mat
Aer si quamen tote ghesleghen
Met meneghen stouten degh en
Nvhort gin heren dat v god lone
Een orloghe herde scone
De ionge cammt pelias
De van mdia cō was
Uam elhon etten ten ghemoete
Er cammeghimmē diene ontdete
Ontfinc met des speers orde
Oe dat hi me doet bescrde
Ermenius die dat sach
En sach me sdie droenen dach
Ē vaer der cammegī an
En sach me iongen man
Oe sere striden alle hi dede
Ende alle sine liede mede
Egen die vrouwe ēn iegen hā
De vrouwe hadde ene clene scare
Ē die ionc bleef daer doet
Wel hondert mdat commet
Aer si verflougen der heydē sdie vele
Dat met hē ghinc al uten spele
Aer hare menichte was te groet
Ē straten onder die vromven doet
Hare orsse ēn si bleef te voet
Saende alle een kempe goet
Ē si slouch wat hare genaecte
En groet pleyn si maecte
Oe vromelec en street riddē me
Echen quam sine weet wie
Ē vtfellet den cō vroene
De die vmaende al sine bewene
Acti hem helpen vromelike
Esadden die cammegī rike
Iet hem alle gelocken sere
Oe reet daer wert die here
Wat hi mach met spore slaen
Ē slet die cammegī straen
E voet ende hare sdie were
Dat begonste den cō deren
Ē beete van den orsse te voet
Ē galeft der cammegī goet
De daer stont mdie noet
Si stappans op scoet
Ē hiet te voet dē cō striden
Ē ne reet henen tien tiden
Armenius den ghemoete
Dien si sleet onder voete
Dat ors greep si te hant
Ē ne reet daer si den cō vant
Te voet stridende sere
Ē ne seide live here
Sent dat ors en sult bonen
Me cam nie mer beloue
Demophō die vbonden was
Ē ne ghemoete alsict las
Den ouden graue vā athene
Er si doen iet ghesenen
Valsen si hā sleichte tot hat
Ē nie graue viel met slat
Die weder slaen op scoet
Wat hine hadde ghene noet
Ē demophō reet vort
Ē ne leende sine swerds ort
Saudic vbtellen al sine doet
Het ware mi te wene quaet
Sent hi street vter maē sere
Sinhoert van armemē den here
Die vmonteert wed was
Hi vaer slaen alsict las
Pechi van armeme
Iongen met en sach mē me
Ē nen riddē stoen der bestaen
Dant armenius heeft gedaen
Hi gaf enen slach den iongelinc
Dat wondē was dat hus ontsinc
Ē chi sette hi gode here
Slach dede mi een diel sere
Dat ic vnd wonen sal
Sine sarinche god ēn ongeual
Ē ne gegreep den iongen man
Ā sinen halse sdie hi best can
Ē ne waendem stukē met liste thoet
Sher sach dniere om vuert
Er demophō dier noede liet
Ē ne riep hē en sleet met
Iere hercō om minnē wille
Die cō horet ēn sweech stille
Ē ne lieten gaen en seide siwaren
Hi lieten gherne dare hē varen
Er demophō dencht hē sere

Dae voer vorwt die here
En waer sturden daer na
Jeghen avalonna
Jegen die comingi die vrome was
Dwas gheslaghen allict las
Ende sere van hem tween
Dat van den tween emmer doen
Duchte wale beterne moet
Want si daden menich gemoet
Onder hem beiden op dien dach
Want armemus verweich
Dat si die selue ghenade was
Die dede den co-pelias
Dies reet in haere emmer ame
En haere werde die wel gedane
Vromelic sijt seher dies
Want hen seven dats ysa met vuu
Die strijt was start ende groet
In beiden siden bleuen doet
Vele liede ende vminct mede
Su hort wat elionetse dede

Daen si sach dat si en can
Sliet comen vende iongema
Die ysa altoes ame veert
Sethsi vore thte swert
En slouch ysa ors metspore
En reet hem int ijte voren
Dare hallwech tore al owen
Dat hi moeste sinen ende doe
Wat ysi viel doet op dede nea
En si herwech thuit weder
En liet den wedep vallen
Dat sach demopo· vs and he alle
Die sere om die vriende sere
En swaer bi mamz sine he
Salt ofgeten hine tweet hoe
Ach in haere comen toe
Thwaere haere oec wel comesame
Dat die sone vginct entie mane
Jen steen met het wt dondi mede
Dae hoerden die se i hare stede
En dem dare reden ten tente weert
Dwouende en stere bekwert
Dare die seiden entie onnome
Die si dies dages hadde genome
Grote scade was nen iiden

Daer ghesaet m beiden siden
Dat die dat he ten tenten qua
Entie soudaen vnam
Dat sine neuen waren doet
Hadde ionwe elte groet
En wende en dagede met
Dwi quaet god mamet
Sede die soudaen hoe mul sidi
Macht vhelpe ende ghi
Jsoudu al ten studien honwe
Alsout mi al min leue ionwe
Dit sede die soudae wende sere
Dae qua demop· die here
En sede her soudaen
Waer bi wildi vd vtlaen
En ernet vghme wet op ime
Alaet sin sal moet gelden
Jaet varen vgroet clagen
Wdle nse meigen mde daghe
Weder bestriden ems ons mimmet
Ajmagit bi mier wet
Jewreche armem) genouch
Aer die ghene diene vslouch
Dit selue troeste den soudae sere
Ende sede broeder here
Dachtac mine wille gewinne
Soch omer die ghene va bnen
Sloude min clagen laten vare
Laet ons ontbieden twaren
Anse heren dats wel gedaen
En laet ons sien wat vn best bedin
Sclen morgen tijde
Dae ontboet die soudae rike
Die comingc die in hadde daer
Daer was menich raet dede w
Entie soudae clagede sin vlies
En si sine sede sint seher dies
En bat hem datsi reden hoe
Ider stad soude come toe

Neargulus die soudaen
Sede ic hebbu wel vtlaen
Her comic van psi
Waren si alle alse vrome alle ghi
Sabot die co· sede tier vien
Soudon onlange vore ons dine
Her soudaen nv es hier met

B. XII

Cruytus daert af es scade groet
Sl u liet uuen ghi ghene selt
D ie mogen th eit entie gelu elt
E ntie camstaue lie met
d ie soudaē scade bi mier wet
gh i cuict daetter weerdich sī
W el toe die comine van pīs
l er demopō scade here
E n vlaert v mēr te sere
h ier sīm nach comingc onnuert
d ie sīm vele eten wert
S emt methem oer raet
l oe ment morgen best belaet
d ie sondaē scade broed mīn
l oe mocht bat gelaert sīm
D am men vare ten tiwē scade
g helic un lieden daden
g hi mdie ene eñ v prie
E n mdandere die camstaue lie
h er demopho scade lse
A laus en radict nemermē
M ie nede vele batt
d at men tereportē die stad
e lstriden selen tere scaren
d atti met en mogen wt vare
W i selen se weren mit wt riden
W at belaet ons dat wi striden
t en tiween steden sde en am met
d een den andiē gehelpen net
l aet ens proeuē radict wale
h oe wi comen striden tenē male
N v laet van den soudaen
Eet we v vort vstaen
v am den heré van der stad
d ie divene waren om dat
d atti scade hadden genomē
A lle sīm si te rede comē
O m te beliene hoe men mach
S triden opten andren dach
gh in her hemr wtem scade
gh i heren dorev edelly ede
W at radi ons te doene nv
v or waer soe seggic v
W at steden wi den stare
W at vnoye of wat pinen
W ilse tewerme ghelden moghē

D uict m en mach ons met ghewge
d ie soudaen en ware wet
E n in hout hē achter sim graet
oe verre dat niem am
stem comen en cam
W are in oer doet al moed ene
oe ware onse vnoy dene
S triede wel hoe wi besien
oe wi achter hē moghē tien
gh ē menne vslouge acht sine scar
oe ware onse orloghe oppenbar
E chent ende anders mer
E n werdet gehent wats gheset
D ie heysler van roeme scade
bi gade dats waer he ede
E n dat en cam memen he wel geda
oe ghi moget stout baroen
S van ermemen die co
h er hemr scade m ware dmc
h ier salic mine macht doen toe
W i laet ons sien hoe
h er morghen selen wt varen
M et ecli scade tvaren
gh et ouser ptien ten vi staden
gh helic wi lieden ghedaden
l achtan moeten wi verlien
h oe si seine selen tien
E n daer na selen wi ons scare
d oe steden se alle diere waren
E n ghingen eten altemale
d e it toemen radic wale
E n daer na ghinge si slapē alle
G od die hoede van meliualle
M orgens vroent daghen begem
W ert m wake menich man
n beden siden om striden
S m her demopho hadde tiē tiden
A nons bamere op ghegrene
E n hem cuame doe benenen
A lle die comingc diere waren
E n mer hem alle die steden
E n togen ter ouerster portē wt
h er hemr die ndd onneruert
gh ende toten heren laet ons sien
W er wert si henen tien
v idict deth alle ghemene

Degheeren dese porte allene
Siet en weet wi sint doen
Sy ic seggen edel baroen
Hi eer echt eñ dese heren mede
Al hier vaert vter stede
Eñ bestaetse hier met stride
Ewille varen bander side
Etten ridders van den lande hier
Eñ echt die ridder sier
Sede dat hi it doen sonde
En ontsedē die porten houde
Eñ echt die ridder goet
Ede een vierselet ghemoet
P van eadmen den commc
Ien hi swaer lūc ontlinc
Want hi stacken vore
At tspere vt quam dore
Am ierlant die cō· ridde
Uam geresten degelike
Egen dē· cō· lobam
At bede ors ende man
Velen op die erde doet
Ues hadden dōse blidep groet
Ii hadden siere·ū· vloren
Im her demophō heeft vore
Honesten der comingh ime
Iene met enen stouten sinne
Oe den cō· vecht ten ghemoete
Atli beide vielen onder voete
Haestelīc li weder op stoten
De quamen met heren moten
Ie heydene op die prouwe ridde
Ie heere weerde deghelike
Aer· li inde noet swoet
It vsach die cō· goet
An spaengē die hā stoet i strade
Eñ heestse vromelic onladen
Eñ vmontereſe saen
Eneghē sach hadli oetsaen
Her demopō· sint selker dād
Die weder vmontert was
Ireet vromelike ende sere
Ethen vsach die heere
Aer· chionetre van amaldmia
Louch mitpis van ysaurria
En comme dach doet vp die op de

Her demophon dien dit deerde
Sede dese vrouwen hant
Eest ons gedaen swarē pint
Agict si sculet bewepen
Im ors liet hi te hā vt loepē
Ntie comingē metten
Eesten contende vlien
Eñ sach wel dat hi hare meende
Ie segt wel dat hem leende
Eer tort van heren spe
Oe wert die cō· tomelere
Oe dede oec die vrouwe wene
Ie weder van den cō· raene
Eñ vanden raensen berstert stede
Ert vmōtert eñ beschadt mede
Eus wat strijde vt gaer doe
Eñ mīn her hem· quā me
Laende van mi dander side
Me wane met hme slouch tē dat
Iere comingē vem ontredē
Eñ mīn her echtes
Louch den cō· vam stedme
Onder eneghe langer pme
Nō· her hem· dats waer
As ghedeat sim dromedaer
Eñ hi street te voet vromelike
Oe dede echt die cō· ridde
Eñ demopō· die ridd goet
Stont ende street aer te vaet
Egen die ridde comingē
Ie hare weerde met sinne
Die cō· riden vstaet
Ecclesie allit hadde te quaet
Nlaude sniden hier
Eñ seggu vanden cō· sier
Her eneas den cō· eñ hi ionas
Die nu waren gelaest mi das
Omen met haren baroenen
Aer· hi den pauwelioenē
Aer· si vromelec dore reden
Eñ verborrense alsiere dore leden
At si vonden slougen si doet
Oe vt daer een geruit groet
An den knechte die creten daer
At die soudaen oppenbaer
Et horde eñ hadde gruet wonder

B.XII

Dat dmghen daer was onder
h i vaer daer ende wout vreden
h i waende si ondlinge hadde gestreden
d ae hiere hi was
dh mn her eliax en ionas
h ie den soudaen sagen come
eb ben sine herde wel vnomen
E n dat een groet here ware
d ae vlimtene oppenbare
d ie co· ionas ende seide hiere
h ees die soudaen sem mi ere
W are hi allene doet
S ae ware gheint dit orlage groet
A seide her eliax es dat waer
H ae willichem riden daer
E n slouch met spore haestelike
E n herhaelde den soudaen rike
E n sette her paien onse hiere
G heuet lachter en onere
W at hebdi desen lande gheveten
D at ghint dus hebt besteten
d at sal uwen leste wesen
t siet hiec eliax metesen
E n slouch den soudaen op thoet boue
E n heuet heuet hem ten lime gedoue
E es hi vroe was ende blide
d ae vaer hi vort ten stride
h er eliax riep entagoen
E n her ionas die baroen
r iep cuele wathi mach
d' was gesleghen menege slach
E n menegen hebben si doe slaen
W elseggu dat die heyden wehen
d aer dat leden dede ·u· hieren
ie men en mochtem ontbieren
e mophó dien si op torde
ien si verlingeden mette hide
n vromelike hadde gheslreden
adde nu een stuc ors bestreden
nde dede den onsen groet vonet
W aren en waren samen met
e r eliax miden stride groet
h hadde elyon ecten doet
her eliax sladen saen
doe slage op die vrouwe slaen
d ie hare vromelike weerde

A nde sae stoutelic ghevaerde
t o ionas seide her eliax doe
h ach dese lange duren allde
h i maect m donse ene seuet
e r ionas seide ter vaert
ees her demophó soudaes bi
ie vroemste radd des siit vroe
ie onder alle die heyden es
n siet vrient des co· edelstes
aer hi es den onsen ene plage
er eliax seide ie moet daes w
esien hoe hi sterven sam
etselen voer hi hem an
n gaf hem ene slach op thoe
n heesten ide daer met vt
ath m omacht lach op tpae
n her eliax die radd waert
euet clijt noch vlieuen
n waendem den doet slach ghe
aer dat her eclijs slach
n riep lude wathi mach
dese comme laet straen
are minen wille dat slaen
nde vatene doe mine bede
ide dat hijt ghine dede
i vinciene en sende mide stad
ie seggu wale dat
at demophó die radd goet
een elvint mene vstoet
ant hi lach altenen omacht
etselen es hi mte stad bracht
n galleene der heyden men
iene dede ene camere binnen
ragen en op een bedde legge
n vore hem hort seggen
hine sieten die vrouwe vand' st
n jonk magriete mede
nde stone elyoene
este saten voeten radd coene
ie hem selue met vlivet
n laten den radder goet
n seggu vanden stride
ie vore die stad was met mee
h er eliax die nv comen wa
n sini geselle her jonas
rachten wonder alte groet

Menegher sloughen si doet
En nae co pan pit
Wert verslegen geloeues mi
Van der vrouwen vs amalonia
En nae memare quat hier na
Ny thiere datt die soudaen ware
Slegen doe wert oppenbare
Geuloen dat here altemale
Gaer datt die sonne ghinc te dale
En demophó die ghenaen
Was was sere onbaen
Er hi tehe selue quat
Doe hi become was en vnat
Ath i mden strate mene was
Hadde groet wonder dat
Aer dacht mochte sin
Doe sach hi die heyser sine sin
Te hem dier satt bi
Doe hise sach seide hi
Elpe mamet w bem nv
Te heyser sine seide ic segt v
Hi sint here min geuame
Elpe stone wel gedane
Sede demopo die nad fier
En w wanen quamt genae hier
Dat heeft mi groet wonder
Doe ic quam sde sere tonder was
En vrouwen hie inme wert hoet
Gheinmer sint scher dat
Dat v broeder die soudae
Oc esmen ende heeft gedaen
En mench end hie daer
Weren vrouwe dats m siw
Dat sim mi quade maren
Gheteken quam m genare
Dat here weder mde stad
En alsi vnamen dat
Dat demophó was become
Ebbens heren wech ghenome
Er stad vt altemale
En brachten mdie zale
Aer die heren alle ware
Er demopo seide tvaren
Hi heren mi es daen v staen
Dat ic hier nv ben ghenaen
En dat min broeder die soudae

Doet es dus east vergaen
Te en ende ten ende crimeste al
Use es al tongeual
Su beslet lieue here
Cloude ten hie ghine heren
Beslet wat ghi simins begheret
Er heri. seide her ridd wert
Hi sint goeden pays ghewine
Ochte leuen min vrouwe ms mine
Here ghecloest m ges
En hadt gedaen echt
En were met alld vgne
Alst es met u we broed te soudae
Dat ons allen were leet
Emophó seide ghevet
Des geloene ic v alle wel
Eghen di van m iet el
En goeden pays en goede sone
Es nv meest an m te wene
V latet den co varen
En segghi vort tware
An den heren die mde stad
Wenen te ghemake batt
Anst weren m langhe te bore
Ly hadden si vele v loren
Si wisten nv wel vore te hant
Dat m payse sonde wesen blant
Su latte here feeste blue
En w will vort beseue
An heren demopo die vert
Te stad ten hie wert
En alsi mdie tente qua
En me datt mt hie vnam
Quame te hem die coghe alle
Clagen van haren ongeualle
Doe seide die here colonus
Here wat pmen wi ons dus
Hare god es beter dan m amz
En oec es beter here wet
Dan die anse dat saint wel
Hare god es ons te fel
Doe vele liede sde ons ware bi
Lieue hie nv segt wat wi
Mergen erst selen ane staen
Op dat li ons willen bestaen
Wme comen alle ghi wel siet

Ons ieghen hem vlieten met
ere ionsten en dat
ert ons went ghi sijt onse hoet
Hermophio-seide ghi segt waer
aer ic ben hi gheuangē daer
me mach v met sconen state
raden ic sal v beraden
at wi selen den pays mede
ant sconder sin ijsere saken
an wi dien ende betre were
hebben wi noch dat mere hie
aect ons pays soe wel wale
at hopt dat v lange tale
an haren plemente mede
nt leste droegen si hi salue
oe ouer een dathi sonde vare
si mede oec tvaren
ololius praslis en maur
n sonden pays maken ons
si daden vrientelike
ese · iii · comingē rike
outen werden herten mede
si daden mdie stede
nte heren ihuense daer
ie keyserinne en mgr etedas w.
n som van den andē jonk
was vghheten alles rouwē
n demopō · liet steden thie
n en hadde ghenen ghere
a colosius no maurus mede
ath ruwē wandē die stede
o praslus van praslia
ie keyserinne eusebia
ende der grote eren
en comingē · ende gren here
ie om hi gepinte waren
ndie stad was tvare
roet spel ende feeste
n blidscp sciet die leeste
v hort ghi here die geeste vort
ghi hebt hier vore wel gehort
at som die comingē die d ware
et sterker minen bende ware
de demophō · en maurus
ie cō · praslus en colosius
ie ghine vloet sonden sin

Hier demophio die cō · sin
ic sep ech · den comne
n hier hermithe i ware dme
ant hi te hem comen was
hi heren seit geloeft mi das
at ic met goeden hoen mine
ne jonk van hier nme
ats van salencen die jonk
ie ic ghine sem mine comue
onden soude al mm lene
ondse mi te wine ghene
ie cō hi vad ent ise bequame
ant ic se vore alle wine name
chids v dore te mō van mi
at ghise anden cō vri
emine bouk wilt sdelie nv
at ics mi sere betrouwe hi
are haren wille dats ongelogē
ene mere wet aue getoghsen
i selen ghine v bodscip doen
ad lonn seide die baroen
ech · ende hm boschere
ne beide hebben grotē ghe
andaens bodscip te doene
ighingen ten cō · coene
an salencen daer hi stoet
ech · die comne goet
ivete den cō · ende seide
ere dore v edelheide
i comen van demopō · te sondaē
ie sde sere es andaen
et oi · uwer aght sin
at wi moeste hm bode sin
ne vhe dat ghise he ghene
out vore alle die leuen
enen vnue name hise duet ons wel
n ic segghu sond spel
nt hi gelaten heeft sine wet
ane mochtse mde vereit bet
ie cō · vem salensen seide
vraet mi selue ghi here beide
ant ic ghelaene v alre toget
wenen here ghi wel moget
eide ech die comne
traet wel i ware dme
at ghise he gheeft wat d mede

Wert ghelaert hertenhede
Ende tue wert si vroutue met
Van al der heydenscher wet
Sie salut doen leide die here
Sie laet ons gaen dore vere
En laet ons der maget vrage
En laet sien haet hi sal behage
Si leiden dat slot ghine daden
Die ghingen si daer wt met stade
Die keyserinne groeten si
En aet alle die Jouf vri
Die vad leide tote haere
Wi hi daer comen ware
Ende here beide mede
Die Jouf antwoorde hier stede
Here v sent bem
Want ghi begheert es nuu ghenne
En sint hi aec hertten es
Hebbichen ghelaeft nu des
Neuer dan ic enegen andre we
Het wett ghi wit ic we allen
Die leide die co toten heren
Alsi wale moghe keren
Eheren demoplia sond waen
En doen hem verstaen
Dat ic hem vor alle man
Wale mere dochter an
Die sondaē leide si hi bodscap wale
Die empode die sondaē tien male
Die onderstoudise na dien sede
Die heren ghingen alle mede
Die sondaen en echi
Eñ here ewax geloeft mi des
Vaden den here ghemeenlike
Alsi den sondaen rike
Die ghinc die co van vrandr.
Ende keyser va den roeskē rike
In die cameren ten seluen stonde
Daer si eslaenen vonden
Ende keyserinne mede
Die met hem ghinc tier stede
Daer menste soude ond trouwe
Die daden alle haere Jouf
En bisscop ond trouwede daer
Dat was feeste wet vor waer
Van den heren sond'linghe

Nach waren daer ri comneghe
Die oec haere bodscap loede
Ech ien here hem den goede
En hi ewex en hi ionas die gelike
Een was die co van vrandr.
Die hem vriendelike bat
Alsi tore hem daden dat
En ane den co van dalmatie ghin
En belagen m waren ingē
Emē hem die stone Jouf
Iere hi van hsten was gegenu
Elcom ien ghene want hise sond
Hine wonnen op dat hi wonde
Der bache die ghelike
Die keyser van den roemsē rike
Alsi om sime ville pinen
M der scoender salamine
Ane van trelaen den co
Aen gelaoften si dese dine
Alsa machst te doene wale
Dat malac hier alf langhe tale
Si maecten die brulocht al
Die bliscap was met smal
Nu yebdn ghi haen gehort wel
Dat mide strati was bliscap en sp
Van den brulochte die daer sim
Ech die comint sim
Die noch met en heeft dathi begt
En van hsten hener wert
Hi nep te rade sime vad
En ewex en ionas te gad
En sende ghi heren ghi wet wel
Dat ic noit en ghide el
Dan ic mengriete mer vriedm
Agē ten en wiue wmme
U es die tit comen hier
Dat hier es die nad fier
Mi hi hem haer broeder
Die houetsce es ende vroed
Dan ic wel dm vrien
Dbidde heren dat ghi vlien
Dact ane hem of hi
Iere sluter wit gheue m
Want sleuelet en dadis met
Die weren mi leide ghelaet
Want ic beswirt dat wetic wale

B. XII

Die greue seide laet dese tale
alle die comingen entie sindaes
Sin alle tore here hemo gegaen
Dar in biden co. sliet
Cololius des sint vroet
En biden co van prallia
Die hem ghine ware na
In dath spreken sonde beghinen
Dae hi ghearege siere vriendinen
Dacr maurus van moriane
En dorste met spreken ane
In dach wel ducht te voren
Atsine pine ware vloren
Ele boden quamen here hemo twe
En grotene alle twe
En hi hem wed honesselike
En van athenen die greue rike
Sede hse goet bode en mach lichte met
Segelleggen daer hem af messaet
Sethere here es die sone min
Esi die comine sin
Die hede ghine waert v bequame
Wer sinder te wine name
En hecst dese here gelent tote v
In te beliene ane v nv
Ef ghere hem selt ghecomen
Want venden op gane der sonne
En es menen goet veet
Tote dach wed and ghect
Die hi nemen woude vor hd
Ere op dat v wille ware
Su segt ons her rad vri
Dore god welc v wille si
Her hemo die rad wis
Die stere stont and here prus
Sede ghi heren dore god
Des een hede sroen gebot
At ghi biedt ere mater sonf
Im hse die co. es al vol trouwe
En dat wit hi wenen wel
Waren en god en wat maer spel
Ath ene sonf name
Die hi en wiste wane si quame
Sae riken co. sde hi si
En sde vromen rad d bi
Wearen en kendic sine mamare

Sae honesth met en sde goed here
Cloude wenen in gode
At sit in sterne onbode
En daer bi heren bi wheten
Aren desen feesten leden
En oec dese brulocht
Cal mi haeste wat ic mach
Et hare weder te lande wert
Rocken die it liet bewaert
M hare ende om min steden
Hi heren dore v houesteden
U vtraet dit al in goede
Ie houesse co. entie vroede
Oeren wat swe ouer vele
At mi meieren duet i spele
Her Guex die co. die wel vtrac
Hi adde den rad sond waen
Sede dwaren here vtraet dat wel
At wi hier om gheen spel
N annen maer wet dat wale
At die co. altemale
Loren bluft en ontsint
P dat hise te wine met gewint
En dat were alte grote sceide
En dies biden wi v hse dore genade
At ghere bat spreet swe
Ile die comingen bad he swe
Ac hit here sin ville sin
Cloude sint dieren min
Ore sine wille auentaue
En dore v allen tether vrien
Ghi heren des sint vroed
At min bed en min moed
Ucht noch bethanne soude
Ic hse mach op een hope ochoude
Er hemo here co. here
Maet selue selp v ere
Och wille wale dat ghi hint
At ghi hebt onser moyen hint
En houesch hint en wel gemaet
Len hebbie ghene consaip gemaet
At ghi selue hinnet wel
At swe it hse wat sdude el
Crate wel dat me die maget de co
En daer met in eren leue
Her hemo seide siere mee

Op dat ghint raet ste de ict tee
O p dat heers selues wille sl
S l u heet een lettel zem nä mn
I c stäls gheen vragen heme
S l steden dat wel gedaen ware
Oy ethē es die nād ghegeten
D' ln vant sleve sluser stoen
H i vraegde hä wat hus riede
A ne hse ware de goede liede
C omen commegē ane gēe ptie
V an den cō· van ermenie
D ie v ghsiete wilen name
S ulder lieue wīf v bequame
S egt im inden wille d' aue
D at ic ancvaen mach dē grame
E nte commegē· die daer sim
D ie maget stelde hene broed mmn
W at dat ond' gode leest
E n mans name hseest
B uten mine vader en· v
E n vlstaet m ghenē arghe nv
E n mīne niet vare sine lichame
S o dien ic ste ghnen name
K lsic dade den baruen
Oy hene broed ic wille doē
n wen wille en v beghere
A l lout m al mīn leue trē
W ā broed dat mad vlsne
D at die cō· dore m gheden
H euer pine heerde fwaer·
O nen meer dan ouē ia·
H er hem· stelde be raet wel
W ā die cō· sunte mer fel
D oe ōnder vonden die maget
B i der lede ghi moet en saget
D am si weren alle bede
I nchof was feeste en blutheide
Noch vlstaet mi vort ghi heren
D aet v god geue vele eren
D ie lm borgere hadde vaent
D at al gader was sin vrient
W at daer was ghi et en dene
E nde hersterne rene
Oy mden ste dede hene
D at si me appenbare
O ndē lmge dar sten gewage

Vant si hem bede onclaghen
Oy aer si pensten eer si sueden
A l weren daer noch alde vele lieden
S oude slūt hem weten den
S l u heet wat die baruen
E dh· van ermenien dede
H in am den cō· vander stede
A lle gader tenen rade
E n sei de ghi hare wt genade
S l u heeft mīn liuaghē die nād coene
G hadt hebde vele te diene
I nden dienst mere jonst
H u en came met gelouue
H oe slut hse geloene sal
S i hadde dat heysterine al
V loren en hadde dit gedaen
D at mod hebde wel vlstaen
W at eren sal sere hē vore den
V an sulen sen die baruen
S ede here bider tronwe mmn
W out den die heysterine sim
I c nede haue wel dat me name
W ant hi es stome en bequame
E nne vroemste die mē vint
O f m eteren hunt
V redut oer alle ic ned hare
D oe gingē si vragē wats si wille wē
D oe gingen si ter heysterinen
D' si was m hsa cemē binen
S i gaf erēste vonder beide
V an sulen sen die cō· seide
V rouwe sin sinn hebbe alle nv
Oy er enen rade comen wi
D at wi v ere ghsne seghē
V rouwe nv comen wi v vragē
H ier es heer hemē die l mborch ghe
D e v dicken mer groten ghse
G ēdent heest en gestaen t stede
D' ghi sere waert verladen
S l u berecht ons bliue sine
W at ghi den nād vore sine pine
S et ghseuē dat v eerlē si
D oe ste die heysterine vri
V rouwe op dat v mach belinge
S oe sim wi oner een gedragen
D at wi begheren wīf v bequame

Dathi v tenen vnie name
de heysterinne die die vstoet
ende ghi heren wat ghi doet
en ghi mi torret raden wale
dat salt doen altemale
wi sceiden si nieden wale dat
de onboden si vand hi sat
er heim ten rad hem
n sprac tegen die suster sim
ie sal desteluc ten heren qua
n sim suster lof sam

Dan sal enen die comme
ane sprac dus den jangelinc
ere sel vstaet in goede al
at ic v nv segge sal
a mier vrouwen wegen d heysterine
n van alter here die sim hier bine
heuet raet dat si vlone
en let uwen dienst een stone
at ghi hebbes wel vanen
e sim rond mige v vrient
le die here die heer sim
l hebbense mi e jonc sim
ereden he dat si v trouwe
n oec sde es mijn jonc.
orden te rade wale
dat si v male altemale
ere ve hare lande een voget
at ghi gline doen moget
at ghi met hare seker like
chunt al dat griere rike
im heer hem die limboreh ghe
e alder hadde wille een ghere
n sine mine ane die heysterine
ne vde met ene bliden sinne
ere doger en dere eren
oet v god lone ghi heren
e ghi mi hier biedt tre stede
n oec mere jonc mede
ant ware wi ch sekerlike
e trouwen die jonc rike
ones dine m desen dage
e ic eer dede ok seighe
n bidi ic met wit en si
e trouwe die heysterine vri
oe seldise vele dat

Haechelic bestaen tere and ster
die co sede doet i de name ons he
die rad sede dere eren
omi god van hemelrike
clalt me gaen blaeklike
en bisscop men on boet doe
die ese onder tronde doe

Daer was ses teen bisscop med
stappende me d sprake dede
o m colosius een prailline
b ende die comme gewins
d at ele sine jonc.
oe ende doe onder trouwe
want alle die xiiii nacht ware
t tonde ele sine bruut
d ie alle ter herhen gingen elan
d ie vii bruide die d quame
d iese trouden dier ter stede
n vii comme ghe mede

Dan limboreh die hoge rike
en sim volc gheme en like
ebben doe lange gereden
d at si waren tusdame leden
n alle die lange gelockt im dar
d at si quame tachsene mede sceid
d aer hare noch michil die gaf
b ereide met enen blide sinne
t e verre ter limlocht wt
d aer si sere te vesten begheert
d oe sceide me hare doet under stan
ware comen en hoge doe dat
y me doe vreeselic wilde hi were
d oe sceide me hit oppenbare
d at van limboreh die hoge h
d ie wonne sede gelockes m
s oe eal jonc met griere beid
v enen wi dar se alle geid
n ontfame blidelike
want hi co ele en rike
che hit gereden si sue
oge hoge was laten stane
lle die bruloehte n ende
ie te constantinople ware
n van sine lantare mede
ies hi hadde grote blischede
oe dede oec die hoghinne

Metten stede quā een bode daer inne
Die hem sede datten quāme sien
Die gremmine ende metten
Es hi in sine herberge comen
Alle die hogher heest vnomen
Ende hoghe gramme rike
Ontfingen sise blidelike
Dwas gheset vele honesteit
Watholpt dat vrint al vleiden
Sibereiden hare veder
Ende waeren ter brulochte waert
Ñ quāmē daer met groter vrouwe
Op dien dach dat men sonde
Trouwen doe quā mēmare
Ay grieten dat comē ware
Hare vader eñ haer moed beide
Met wel groter weerdicheit
Ende gremmine vā athenen
Doe wāne mē liede bider en sceē
Dan hi hemē ende sin suster was
Alsi quāmē gheset mi das
Inthof eñ hi hare hinder sagen
Ende machtu ghien mā ghewagē
Daer was die feeste groet,
Wat waendi hae die moed hoet
Te margrieten al dise sach
Alasic v al desen dach
Inne conde vtellen met
Die grote feeste die daer gheset
Wen trouwe die bruit alremale
Ñ daer na tedemē in die sale
Hem aende hoe elc hadde gheware
Saten comingē die daer ware
Ende aet seden si wel te voren
Dat margriete was verloren
Dat god hi amvaden dede
Want me lande selc vromcheide
Hebben ghelesen
Hadde margriete quelike gheweset
Noet was die feeste dats waer
Gemae blusen die was daer
Die xl dagē duerde al wt
Doe nam elc sine omuut
Hem vuic eñ sin vader mede
Leuen te constentinoplē mēde
Ende sin moeder die hertoghinne
Daer waren si met vrouwe inne
Tote dat si beide storue daer
Ende vorden hoghen outdier
Ende in sence sopinen hilie begrauē
Ende sine stene tōme si bede lagher
Die men nach dagelikes sier
Des mi en wille geloue met
Ende gader eñ beries wale
Ende vinder waer altemale
Ende margriete die ionc
Die echte bleef getrouwe
Leef comingē al haer leue
Hier vuic vem hē beghene
Ende mins ghedachte een ende male
God moet mi alle die salen
Erghenen die ic tenegh stede
Selverinx leghen hem meldede
Ende moet mi in sim hemelrike
Ende hem trechen eulvelike
Ende vallen met te samen
Nu segt allegader amen. Amen.

Doe dichten wonde nv volcht hier na
Hoe vloen vem amalonā
Ende onetten tenē vnue nam
Ende vā hoe vem bylsem die edel mā
Ghecreech palchi die vrouwe sim
Daer noed die bereide aue sim
Ende meurine die sime mede
Dat hi vele prime ōme dede
Ende met crachte ontfoerde tē velde
Nu late ons god allegader
Op ertrike al die leue
Dat wi hē ene goede ziele ghēne
Ende segt amen amē vnien. Amen.

Nv es hem vuic die dit moede
Eñ ende hi best comste gheriede
Here primen af ende es hi blide
Die hi begonste midden tide
Dat mē saluerē ons here maer
Mvii dat es waer
Xx men eñ xl ghehent
Als men den daer ghescreue vent
Vander geboerten ons here
Die maria drouch met eren
Xbm hondert iaer eñ xbij

God hoede ons van messaene
o p sente sebastiaens dach
d ie doe op enen vridach gelach
w el omtrent te homestide
s v make god ons allen blide
e ñ geue ons allen pays eñ verde
s v segt amen dat es terde

amen

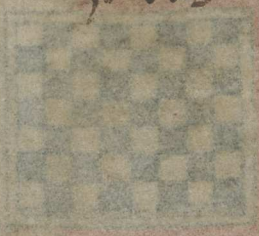

Tinden comme arture Es bliuen me mstje auontu re: Die nemmer mee ne wert be staruen

uhebbe ene stone up heuen
onstacle wel m tvallichje vinden
c soudse lou in dietstje onthmden
oc es utermaten stone
lle die mgie vanden trone
oeten m gheuen herte ende sm
ñ zulke wisheit daer m
ñ mmen sm alld gheslarken
at sire dogher m moetē marken
lle diese zullen horen
od die dor ons was gheboren
nde vanden stene maecte broot
lene m die wisheit so groot
ndesen bone sonder meslvende
an begstme totē ende
tes biddē gode dor zme ghenaden
at hi m vergheue die meldaden
ieic an dese redene doe
ede spade eñ vroe
tes bat pomme diene maecte
ñ mengheu nacht d ome waecte
er hist vant m zin ghedochte
at hi den boec ten ende brochte
hi theghm of heeft gheleert
u bid hi v up houesheit
at ghi zwighet altemale
i sal v vort die stone tale
egghen al wert iet hem te zure
anden comme arture

Die comme artur sat tenē male
Te earthoen m zme sale
nde hilt hof na comme sede
ld hi menich buen dede
et een deel zme man

Die ic met wel ghenomen can
j wem ende pitjenael
Landeloot ende duuengael
E nde hoofsche walewein
S in ghesette was d ne ghem
O oc was d keyse die dullate
d die heren aldus saten
Staden etene eñ hadden ghod weghē
A ld hoghe hēdepleghē
Hebben si wond grroot vnomen
E en stoet ten vemsten m comen
E nde broedde hem ned uptie aerde
Hi mochte gaen spelen dies begheerde
d us laghet d uptie wie doe
D ne ghinc memen of no toe
V an allen gonen hoghen heden
S u wilic v tdaeckspel bedieden
D ie stappen waren root goudijn
E nde spanghen zeluer sijn
Z elue baest van elps bene
Wel belet met dieren stene
men seghet ons m couten worden
d ie stene die ten scatte behorden
W anēbel ghelbaet like
Beter dan al aerture rike
d us saghen zijt alle die deer waren
m eten ijeket up eñ es ghestaren
W eder dame het quam te noren
d es addie die comme arture coren
E ñ sprac bi mine comme crone
Dit daeckspel dochte m sostone
m aerst ghi heren ende siet
Hi en quam hier sond redene niet
D ie up wille sitten sond sparen
d ie daeckspel halen eñ scheē varen
E ñ ieneren nt m mine hant
Ic wille hem gheuen al mijn lant
E ñ mine crone ne minen line
Wilic dat zijn eghm blue
V an alden heren die d waren
S one dinsteer een niet varen
S i saten alle eñ zweghen stille
d ie comme sede doe so wille
Goet redd m mijn hof betalen
Hi sal m dat daeckspel halen
O f ymme ghecrighen nemmermee

Vandesen daghe voort. wt mere
Laten wijt ons aldus aldus ontfaren
Nochzweghen si alle die d' waren
Dne andworde noyt een van worde
Alse die conine dit verhorde
Sprac hi bi mire conine crone
En biden here vanden trone
Ende bi al diere ghewelt
Die ic ye van gode helt
Ne wille mi niemen tscacspel halen
Ic sect jou allen in corter talen
Ic salre selue achter riden
Ic wils niet langher onbiden
Eert mi alte verre ontfaert
Ic bem die gone diet beghert
Dat ict wed' halen sal
Mine lette ramp ende onghenal
Eer ic meer te carlicen kere
Of ic bliue doot in deghere
Ic salre jou mede doen die ere
Ic soude met rechte zijn jou here
Nu salic zijn iouwer alre knecht
Deer walewein die nv en echt
In dogheden es ghetrect voort
Hi staemde hem als hi dit hoort
Datter niemen was so ghedaen
Die dat belof durste aneuaen
Van sinen here den conine
Ende hi trac voort metteser dinc
Ende seide conine artur here
Die worde die ghi heden ere
Seid die hebbic wel verstaen
Die jou ghelof wille anegaen
Suldi houden also ghi seit te voren
Dien eet die ghi hebt ghezworen
Die conine andworde mettien
Ja ic so moete mi goet ghescien
Ware enich rudder bin mine houe
So scarc of van zulken loue
Diet mi leuerde in mine hant
Ic wille hem gheuen al mijn lant
En mine crone na minen liue
Willic dat zijn eghijn bliue
Dies ne kerit heden mijn wort
Alse die here walewein dit hort
So dede hi zine wapene ghereiden

Ende wapende hem al soud' beiden
Ende seide vindict in enich lant
Ic saelt v leueren in uwe hant
So helpe mi god die v gheboot
Of ic bliue in den wille doot
Dies sijt seker ende ghewes
Als walewein ghewapent es
Brochtemen hem gringolette voren
Dien hi lief adde ende vercoren
In sinen sin vor alle paerde
En hi sater up die onneruaerde
En seinde hem metter recht hant
Doe nam orlof die wigant
An conincende an coninghinne
En an alle diere waren inne
Metten conine in die zale
Si andworden altemale
Vaert god onse alre here
Verde jou van lachtre en van zere
En late iou dinc ten beste comen
Als hi orlof adde ghenomen
Reet hi wech met deser tale
En die daer bleuen in die zale
Waren vul van haren moede
En seiden verghinct hem tongoede
Bi gode en biden goeden daghe
Hi souds hebben clene claghe
Dat hi die dinc dar anevaen
Die ne gheen man dar bestaen
No noit kerst ijn horde tellen
Dat si yewer oyt ghevellen
Dies dinc hi ons zijn onvroet
Here walewein siet wat ghi doet
Sprac die conine tsinen neue
En hoort den raet dien ic v gheue
Een sot machenen vroede wel raden
Vandat hem mach staen testeden
Emmer wacht v en v paert
Dat ghi niet so na ne vaert
Den scake dat ghijs hebt toren
Deer walewein hi slouch met sporen
Gringolette al dat hi mach
En als deer keye dat v'sach
Nu moghedi horen keyes tale
Hi riep ten veinstren vander sale
En riep here wal' maert en verstaet

Dadi ghenomen enen draet
Ende hadde eden ant staet ghestreet
So mochtijt nv hebben ghetreet
Dat vmet ne ware ontuaren
Deer walew· seide wildi ontbaren
Heer heije uan ulven quaden steerne
Hclads v vtermaten gherne
Ende laet mi hebben minne auontiure
Es sdie sdete ofte es sdie zuure
Comt sdie te goede ofte te quade
Heer heije ic ne vrips vmet te rade
Dus reet hi henen metter baert
Stoutelike als een liebaert
Deer heije seide slaet met sporen
Heer walewem het hout d vozen
Tsaetspel hen dar iou met ontvaren
Die comme ende die met hē waren
Si seiden hē heije wt v ghenouch
Deer talen hebbi ghenoch
Tvme lati den rudder· baren
Dne god moete bewaren
Ghme wt zelue met sdghedaen
Dat ghi tghelof diu·st ane gaen
Dat hi an hem heuet ghesleghen
Walew· reet wech en zi zijn bleue
Hi nhande mem ghe ande tale
Omme walewejne vmter zale
Die comme entie commighmme
Ghmighen bouen ten hoghē timme
Ēn saghen achter wellewejne
Dne was no groot no cleyne
Me hepen ten vemsteren hare tare
Ēn saghen vut ēn namen ware
Hare waert· wal· henen soude
Hi reet met crachte ēn met ghewoude
Als die gone diemet ne sijt
Achter tsaet spel dat vozem vaert
Bi wilen hoghe bi wilen neder
Bi wilen voort bi wilen wed
Bi wilen verre bi wilen bi
Oer waert sede seghet men mi
Dus zaghet dare walew· voz hem gaen
Ēn hadt wel metter hant ghenaen
Dat hi het dozder goze tale
Die te bouen laghen m die zale
Adsme sien daer achter waen

Endt hem danne ware ontgaen
Si mochter mede hare steerē maken
Me het om eine ghene zaken
Dus reet hi wech al zmen telt
Deer walewejn up een sconе velt
Doe quam hi in ene valeyde
Doe stont die comic ende seide
Here walew· god moet vghelesten
Mijn oghen mooten hier van v steiden
Me comē iou langher met ghezien
Hi keerdem omme ēn ghinc metten
Entie hen alle te male
Vanden vemsteren m one zale
Ēn spraken alle ghemeenlike
Here walewem god vem hemelrike
Verde iou van sachte ēn van seiden
Ēn vandozperlken daden
Ende late iou bezouten wed hen
Getten staetspele tuberen
Doe namen si and tale an hant
Ende hi reet wech die wigant
Na tstaet d hi ome vut was comen
Metten heuet· walew· vernome
Enen berch voz hem staen
Hi dochtem toten hemele gaen
Doe sprac hi daer tvme vmt
Help god sinte marien kmt
Aer· waert mach ic varen ome
Mne zie wech no recht no avomme
Die den scalke volghen mach
Ime sach ic nojt so dronuen dach
Als dat mi nv sal ontuaren
Metten wart walewem ghestare
Aere waer die berch ondede
Aer tstaet m voer ende hi mede
Die berch die werts staet ghesles
Als walew· daer· binnen es
Dat gat te vozen was open
Vert nv staet toe ghelopen
Ēn wal· moeste daer binnen blue
Alene sinen vrouwe dzmen
Hi enen berch die donker es
Des zijt zeker· eñ ghelves
Me hozde d creature ne ghene
Hi nten berch waren stene
Daer hi ieghen mochte spreken

Wel na dochte hem dherte breken
Dat hi tscaec adde verloren
Die wille ghinc hem verre te voren
Dat hijt so verre hevet gheclocht
Ende mids zwaere pinen brocht
Des was hi zere tonghemake
Ende penste menighe ander zake
Hi seide al ware die berch ondaen
Ende ic hier ute mochte gaen
Quame sonder scaec te hove
Ic worde ghesworpen buten love
Ic bem voet van zulken zaken
Dat et soude steren met minen maken
Soe wel hemmic den here bejen
Van hem souds mi meest vreejen
Dat i were hevet soudic sterven
Ende mi delen berch verderven
Also ic wane dat ic sal
Moet me helpe god ende goet ghetal

DEs nachts doghedi groot vonder
Van nauons dat die sonne liet
Waer: sine tes sdewed up ghinc
Deer walewein die jonghelinc
Hi viel in knieghe bede terre waert
Ende sede god die dor ons staert
Ende om ons comet die bitter doot
Ende uthelpt mi here vut deser noot
Want ic hevet mi een plein
Prat die rudder wellevein
Al waren ic. om mi ghestaen
Ende si mi alle willen slaen
Ic sette mi tegheen hem ter were
Dat etten scilde ende metten spere
Hier moetic sterven dor dine noot
Ond dach ende sonder stoot
Des bem ic tonghemake zere
Do us daghede walewein die here
Hi sende hem ende es up gheslaen
Ende ghinc te grimgoletten zaen
Ende stac den breidel an sinen arme
Ende riep wel dicken oen wachterme
Om dat hi tscaetspel hadde verloren
Die wille ghinc hem alles te voren
Dat was cneeste dat hem daert
Doe nam hi zinen breidel ter vaert
Ende doolde mi gonen berch allene

Ende grimgolet zijn wene
Also langhe dat hi dach van veren
Den dach ghelijc ere steren
Ende tegheen dat licht es hi comen
Ende hevet een serpents nest vernomen
Bi. iij. jonghe in laghen ende hepen
Dies dwoet waren dat si hepen
Der waert dat si welden wilden
Wat radi walew. den milden
Die doene na dat es comen
Doch nes hevet hi mewer vernomen
Die oude serpent hi was ghenaren
Buten berghe hem ghenaren
Ende halen daer si bi sonden lenen
Die jonghe die waren bleuen bleue
Achter. ende als dit walewein sach
Ic weet hi wat hi best doen mach
Dat hi haeste hem ende trac zijn zwt
Ende tert hem bet an ter vaert
Ende slouch middel inden hoop
Dat outste hadde den quaetsten woop
Want hi doofdet mids ontlie
Den anderen dedi so wee
Dat het d'omme sterven moet
Den derden slouch hi ofenen voet
Dat vierde sette hem ter were
Ende hadde te walew. grote gheere
Het ontspranc met groten vake
Het was ghewet met ongheraake
Het was zere sel al waest dey ne
Ende stoot up ten here walew.
Bede met claeuwen ende met tanden
Der walewein weerde hem met hande
Ende metten zwde ende metten salde
Weerde hem walew. die milde
Dapperlike metter vaert
Als die gone die begheert
Tserpent te doene ende hine can
Het was ghelegghen in enen dan
Dat niet wijf no man was comen
Tserpent hevet zinen staert ghenomen
Ende slouch walew. so harde
Dat hi neder viel up die aerde
Al waest hem te doene leet
Doe stoot hi up ende nam ghereet
Tserpent vaste met beden hende

Douen ende beneden biden tanden
ñ sauerde hem zmen bec sô wide
at hem thouet lyne m tiwer side
oe haestu hem eñ lyne ten zwde
eer walewem die ouer waerde
tanden serpent dat hadde vlozen
men voet het heuet verzozen
ringoletten eer walewems paert
ñ maecte hem valle daruit

Ettien heuft gringolet vernomē
wt serpent es totem comen
Eñ heuet limen voet verhentē
ñ den scente enen ghesghenen
el te pomte iegheu tbeste been
at hem vlooch mortelinghe ontween
oe moest vallen up die aerde
ñ wal' quam metten zwaerde
ñ nam hem tleuen heestelike
oe dat hijs gode van hemelrike
at hi iem aldus es ontgaen
e gringolette quam ingaen
ñ sette hem m zijn ghereide
ñ reet wech al zond' beide
waert dat hi den dach sach baren
u moetene onse vrouwe bewaren
ldus reet hi den berch doze
ote hi quam voz ene doze
dese tot berch ghelaoert es
oude serpent was wel gheles
aer te vaerne vut endem
ant het haelder zijn ghewm
aert altoos bi moeste leuen
ñ sine jonghe die waren bleuen
chter hem doe hetse het
ñ ailst walewem comen hier
one was hijs boze blide
ñ trat hem an ene side
at hetne met ne mochte sien
i ghereedde hē eñ vmc mettien
ede ten salte eñ ten spere
ñ hi reedde hem vaste ter were
i greep den scacht met beden hande
ñ ghyme voz die sauere stande
nde keerde den ort ter sauere wt
ñ gout serpent dat quam ter vaert
ñ waende biden lond' were

Ende walewein ghenaket mettē spere
o wel dat hijt staal doze
at het viel ned'm die doze
serpent ende begam hem recken
alew' waende ute trecken
en sachet eñ hi was mds ontwe
at trenden tette den serpente wee
at hem tiwer ter kele vut stoot
oe waende walew': wel wesen doot
ander hitte banden biere
i ghyme an sine side sauere
ñ het die grote blaereme biden
ie d' vlooch m allen siden
nden serpente ut kele stoot
m die ameene vander doot
are hem zijn swaert met butē bleuen
et adde walewem ghenomen tleuen
i heuet brocht in zulk' noot
ont serpent slouch slaghe groot
etten steerte iegheu die stene
at si vielen iegheu groot eñ cleine
n beden siden vander sauere
aer mochten drie ruddere riden duere
uer tgat dat serpent hadde ghemaect
adt walewme alsô gheraect
e wane hi waere doot bleuen
l hadde xx manne leuen
eer walewem stont eñ loudy
ñ seide dits wel mijn ghenoedy
serpent heuft m die porte ondaen
v macht ic uten berghe gaen

Ende henen riden d'ic wille
serpent ne lach met langhe stille
at trenden dede hem ondechte
et stont vp sô het eerst mochte
ñ stoot upten here walewevne
serpent was groot eñ hi was cleyne
et quam bernende als een vier
en sach meman sô le hijs dier
lst walew' sach waert hi beraect
nde hi vergat zijn spede zweert
ant hem uter hant ontgleet
at was hem alder-here leet
me wiste noyt hoe hijt verloos
serpent walewevne ver-oos
m te deerne sô het meest mach

Het gaf hem herde menighen slach
In etten staerte al tenden een
Wt elxe waeruen eer het ghescheen
Ht et was up hem verbolghen ze
Ay ettien naemt walew den here
Y n linen staert ende scoudene dragh
S men longhen en latene lenaghen
V t dat se het thettene leuen
M god hemet hem tghelue ghelue ghegheuē
D at ijnd te vozen slouch alle doot
W alewm was in groter noot
Ht addi voz tserpent ghestaen
A lso hi bachten heuet ghedaen
Ht i ware vberm altemale
S ond enighe wed tale

Als mgolet dat ne conste ghedueren
Als men den mure hier hep ter sauren
Vt een sghmc an ene side
D ies was walewm onblide
Ht i bleef allene ende onberaden
Ht em ne stont m emen te staden
Ht i sadde die duuel hout m ghenaen
S o vaste m can hem met ontgaen
E n metten staerte sloghelonden
M ochtic behyen mine sonden
S o ware blide voz mine doot
D e. selue god die m gheboot
Ht i moet m helpen en beraden
E n staen mine zielen te staden
W ant mijn leuen es ghedaen
T serpent ne lette met sond waen
E n vloody damen mett vaert
E nde drouch walewm in zmen staert
V oort waert in enen nauwen pat
W alewm was vand pmen mat
D e hem tserpent hadde ghedaen
Ay ettien sloleeft ghenaen
T enen ghelte het ne mochte met dueren
Ht et was te nauwe buten mueren
Jl ochtamme waester dicke dar comen
Ay trensoen heuet hem benomen
D at hem bleef stekende in de zide
D oet walewm sach was hi blī
Ht i sadde god here doz nuwe dogheet
A lso waerlike als ghi wel mogheet
S o moet mi here heben

Legh sdit felle serpent benneden
Dat m desen anxt heuet ghedaen
D us moeste walewm ghinder staen
S waren ghenaen ond hem bede
S o vaste sine mochte met leden
Jl o wed achter gaen no wort
W alewm mochte came een wort
S preken hi was in zo ghebenden
M et tserpents staerte tien stonden
Ht et heueten brocht m groter noot
E n gaf hem hde menighen stoot
M etten staerte legh hie stene
Z s wulen groot in wulen clene
E n heueten menen pit ghesteken
D at hi came mochte spreken
Jl o gheen let verbaluen
T serpent sneerde metten clauwe
W alewm sus wapine te dien stonden
A nde als hi m zmen staert ghewonde
E nde sloe vaste d m ghenaen
C ame sal hi meer ontgaen
V ander pmed hi m es
Z eer walewm hijt sdoet des
Ht i verloste sine ene hant
D oe taste hi om zmen brant
N zme side hi was verloren
Jl o wed sider no daer uoren
Jl o quam walewm in zulker noot
Jl n alreerst waendi bluen doot

Doe tasti voort an sine side
Ene miserworde dies was hi blide
Ht i dankers gode hi hads te doene
D oe tracte vut walewm die came
E n stac na tserpent harentare
Ht i dede hem harde clene dare
E n het ne mochte hem niet vlune
Ht adt zijn houet ghehadt buten
Ht et ware hem tomeren vergnen
D at hijt soude steken of slaen
Z s edi heuet walewm te doene
W el der helpen vanden trensoene
D at tserpent dus ghenaen heuet
W alewm die met pmen leuet
Ht me mochte w met ere hant
D e mi serworde naam die wigant
D hi tserpent mede stac

Sodathem zijn herte brac
Er nauelen no mīn no mee
Serpent aveesch inde hē was hee
Mme die anvene vander doot
Och was walewems anvene groot
Slach onder tserpents voet
Ter wonde quam ghelopen tbloet
P hem heter dan een vier
Alelwem sprac dit nes ghеen dier
Et es diedumel uter hellen
Ic hier comt eñ wille mi cuellen
Ñ heuet mi desen anxt ghedaen
Ñ noch ne cam ics met ontgaen
Leest gherouet vanden liue
Ñ al ware sterker dan si viue
One mochtic mi met beraden
Ic moet sieden ende braden
Ic diuel heuet mi sō ghebonde
Nt bloet dat comt vut dēser wonde
Et dmet mi heter dan een vier
Idus lach walew. ond dat dier
Nden pit onder tserpents bloet
At hem ten stondzen oit bloet
Us dede hem tserpent grote pant
Eer walewem trac vut mett hant
Ic mi sercorde metter vaert
Ñ hiet up tserpents staert
Ote hyme altemale ontlmochte
Ñ hem zelīē uter pinen brochte
Ic hem tserpent hadde ghedaen
Aer god danc hi es ontgaen
Ñ hi dankets blidelike
Odevan hoghen rike
Oe was hi blide de hi dat sach
At tserpent alsō doot lach
At hem die anvene hadde ghedaen
Ñ hi hem aldus es ontgaen
Sidic ne wille met sorghen
Attusdeden ofte morghen
Nen audren sulx doē verdruet
Ic hope dat ne ghevaert di met
Ic sal di eer dit voet af slaen
Ihaelste eñ als inst hadde ghedaen
Wāt hi ic hope an onsen here
Une dwinghes menschē nemmermē
Istu hier vormaels hoores ghedaen

Det ne mochte met vordi ghestaen
M ijn goede hallberch vander auenturen
Ly me mochte met vordi ghedueren
D me hebstene ghestort eñ ondet
A l mijn lijfkeñ dorpect
E ñ duer die storen hebbic vondē
I n minnen liue diepe wonden
A lomme ommem mmezide
W alewem was drouue ende blide
D at hi tserpent hadde doot
D es sidaddi bhscap groot
B anderlide sohaddi torē
D at hi zijn zwaert adde vlozen
S ijns scaltes moeste hi oot derven
A l soudi d' omme sterven
Y slach onder tserpent te brokken
dj dies es hi wel ghewroken
S ijn strecht was oot mids ontlwee
D iene wart hem nemmermee
G ramgoder es hem ontgaen
D es moeste hi d'allene staen
I n auonturen van zinen liue
H adde wonden drieuf vule
D ie hem tserpent adde ghegheuen
D us leeddi een onlochte leuen
I ochtan ne mocte walewem met
b pdie pme eñ up tuerduet
D at hem tserpent adde ghedaen
A ddi ghelweten waer waert gaen
D at hi mentare hadde moghen vlozen
V anden scaecspele achter of vorē
D us doolde hi ten berch al dure
O mme te zoekene auenture
D ie hyme ghenouch vonden sal
D aer ghesciede hem dit ghenal
D at hi vant zijn goede zwert
D at hi lief hadde ende waert
D oe hief hijt up ende was blide
E ñ staect stiere an zine side
I n zinen sloe dien hi noch heuet
W alewem zucht ende beuet
S ozere smerten hem die wonden
E ñ hi ghemaecte ten scaluen stonden
D aer die berch was ondien
D oe ghyme hi voz die store staen
E ñ vernam d'een stone lant

Ende gringolet quam te hant
Doe zi men hē allene sach
Si liepen al dat gheliepen mach
Die vanden slaghē was meesmaect
Alone tserpent adde gheraect
Mitten claeuwē m̄ mengher stede
Si wisten wat wale wem dede
Hi sat eñ tijt lange wonden
Die zijne mengher heuet vonden
Wier zijn hi doe hilde sochte
Ende segghet dat men met ne mochte
Alewene van ghenen tē liue
Vinden hine hadde weer ende salue
Si weist comen dat hire te doene heuet
Hi was zere als yemen die leuet
Haer water was hem d' wel diere
Ende etten bloede moesti striere
Die wonde wieken ende binden
Alle die hire conste vinden
Als hi dus al hadde ghedaen
Do es hi weder up ghestaen
Eñ quam ghegaen te sinen paerde
Doe sach hi ned' na die aerde
Doe dochte hem dat hi stont so hoghe
Ende hadde met met enen boghe
Vander aerde comen ghelaen
Dote d' wale wem was ghestaen
Hi soe sal hi ned' comen up daerde
Ende gringolette sinen paerde
Want die berch es alle ghemaect
Al waere een ker stijn up ghemaect
Hine mochte meuwer neder gliden
Hine viele met water in allen siden
In dien berch hiep ene riuiere
Die was groot wijt ēn hep diere
Die berch water vut ghewoelde
Ter riuieren heeft hem ghedocht
Een groten stenen ende met starken
Echt ghelijc ere karken
Ende in den berch ghinc ene straze
Daer tserpent voer dicken doze
Eñ hadder zijn nest in ghemaect
Eñ wilde met dat men hem ghenaect
Ende mochter qualike in ghekommen
Hi et vergheten wale wem tōmmen
Dat hi wach was comen in den berch

Des wonder hine hadde groot eerch
Ontfaen tserpent was so fel
Sine sake vergheten hem wel
Alsoe lagheen sine auonturen
Ende mochtijs te bet ghedoren
Hi seide ic bem der anxene ontgaen
Die in tserpent heuet ghedaen
Nochtan staet mi hier te zine
In wesen eñ in groter pine
Aan minnen liue in sprinchē striere
Ende sen berghe in die riuiere
Ater es camp dame hals ontwee
Heuet hier binnen ommerme
Ene wiste wat eten no drinken
Alsus begaen hi hem bedinken
Nu moeti auonturen zijn leuen
Hi se te sterne ic er come ghedreuē
Ende d' men in sal binnen
Hier mochtic lettel prijs ghewinnen
Tonic hier sprac doe die here
Inne ghewesschte nemmermē
Aer dat ic becomen ware
Dus stont hi in groten vare
Hi gringolette sinē irene
Eñ gordene ende sat d' up allene
Hi sendem achter ende vozen
Eñ gringolet heuet verzozen
Die riuiere ende sprane d' neder
Ende ouen ne keerden si nemmeer wed'
Dies zijt seker ende wijs
Hadi ghenesen van parijs
Ere hi adt wel ghine ghesiene
Eñ hi te ontlicen ware bleuen
Hi hilt hem vaste up zijn pt
Dat mengher marc was waert
Sone wist hijs hadde te doene
Het was een deel nader noene
Als hi dus voer in die riuiere
Eñ gringolet ghinc zwemmen striere
Alles der wale wem ghemaect
Die vanden bloede was mesmaect
Hi mach ghoelen sine lede
Die wel zere te mengher stede
Waren van wonde eñ luttel bloede
Eñ gringolet dat wert so moede
Van zwemmene dat ne mmeer ne mach

Doch swamt dat het lant ghe rochte
Metten wouden en stont al stille
Dat hem ruusten wille
Te gone ruuere up een eylant
Et quam hem wel dat hijt vant
En hadde el met dan thouet bouen
Alelwem mochts hem wel belouen
At hi zijn zijs goede ors adde bedaecht
Te hape het samewel beuureden
Et zwam vort an tander lant
Oe beette walelwem te hant
Enen mersch die stone was
Sijghmc sitten mit groene gras
Te vanden liue was meinaect
Was m̄ fetre stede ghemaect
Men hem deelde cuel spel
At sceen an grimgoletten wel
Se lach als of hi ware doot
Des was walelwems rouwe groot
Strac dat gras uter aerde
Sijghmc tote sinen paerde
Begonst torken en wrmen
Wouen oft hem mochte bluen
Oe spranct up dies was hi blide
Af en stont bi zire zide
Haddem semen willen deren
Me adde he mes mede verweren
Me hemet no wed schilt no spere
Aer hi hem mede mochte ter were
Metten of hijs hadde te doene
Was hi bloot hi was coene
Sijn halsberch adde menighe scaure
En sach zijn stone hijt al duure
At hem tdriepent hemet ghedaen
Li moet hi dus allene staen
Grimgolette zmen wrenc
Cht gordme en sat up allene
Te tonghemake was wel zeere
At was walelwem die here
Emt hi ghenen wech ne sach
Aer hi den scalke volghen mach
Oe reet hi vaste al ouerdwers
Walelwem die stone merch
Ontsier en hi vernam
At hi tenen wegh equam
Te hilt hi sd hi best mochte

Doe sach hi alsd hem dochte
Sine borch of sde ware van goude
Oe peinste walelwem dat hi soude
Sm herbergen of hi mochte
Adus sette hi zijn ghedochte
Oe reet hi darewt herde zaen
Oe docht sde hem m̄ een wat staen
Sū up enen standaert ghewrocht van ondre
Aer wonde die comme vanden wondre
Wetti womme hi wond hiet
Claelt y segghen jo ne laets met
I verslaep hem tallen dieren
Te zijn upt lant of m̄ ruuieren
Ander side saep hi hem wede
Allen voghelen die met vedere
Oghen vliegen m̄ enich lant
Ic wane wel dat men noit ne vant
Coomre borch dan hi hemet ene
En ware van walke en van stene
Ochtan mochtsde met swomre weden
Oe was ghescreuen diet conste lesen
Met gonde buten ende binnen
En mach die borch met ghewinnen
Water datter omme gheedt
Et es ere aluer smilen breet
En mach die borch met ghemake
Te die comme hemet doer maken
En si namelike van wre
Te strate hemet walelwem bant
Dene toter porten wochte
Emich sins was zijn ghedochte
Oe beette hi vordie borch saere
Sach hi wond menighertiere
Lomme van herde menigh saken
Te die comme adde doen maken
Sijn paert het hi beneden staen
Sū hi quam m̄ die boorch ghegaen
Vant hi den den comme wondre
Sūzmen sone alsdi sdudre
Sū tstaecspel tusschen hem beden staen
At hem die pme al hadde ghedaen
Aer up sd speulden si ten scake
Oe was walelwem bet te ghemake
Amme hi was m̄ langhen stonde
Mme dat hi tstaecspel adde vonden
At hi langhe adde ghedocht

Ende in meniger pinen brocht
Doe neech hi en̄ groette den connic
En̄ sinen sone den jonghelinc
Si groettene weder in waren sake
En̄ stonden up vanden scake
En̄ onthaelden walewyne den here
Ende leeddene in waert biden ghere
Die ghemaecs wel hadde te doene
Hi adde van sanderdaghes noene
Ghewesen in herde groter pine
Dats sinen wapinen wel anschine
Die so ghescuert zijn en̄ ghetrect
Hi scaemde hem dat menne sach ondect
Sijn sone leddene harentare
Die connic wonder werts gheware
Ende riep twe knapen dat si quamen
Ende den here walewyne namē
En̄ leedden in ere kemenaden
Een and' cnape was die beraden
En̄ quam te gringolettē ghegaen
D' ne walewyn liet staen
Beneden der brugghe als hi up quam
Men seghet ons dattie knape nam
Gringoletten die wel scere
Was comen mac mesmaect uter riniere
En̄ leeddene up een scone stal
Daer dedi hem tghemac al
Dat men mochte doen enen pde
Ic wane dat walewein also begaerde
Hi torttene valde ende wreef
Dat hem een twint met ne bleef
Over hem dat hem messat
Het hads te doene het was somat
Doe dedi hem of zijn ghereide
En̄ decket wed' sond' beide
Doe liep die cnape en̄ haelde coren
En̄ stortets hem ghenouch te boren
Doe quam hi weder up ghegaen
Dand' twee knapen waren ghestaen
Bi walewein inder kemeneden
En̄ daden hem grote ghenaden
Deen haelde water wel ghereet
Te pointe cout te pointe heet
En̄ goot in ene cupe zaen
Dand' knape was ghestaen
Bi hem en̄ ontwapenden gherede

Doe d' woughen si zine scone lede
Die waren mesmaect van diepē wōdē
Dier si menighe over hem vanden
Als sijt alons hadden ghedaen
Doe leiden sine upeen bedde zaen
Dat rikelijc was ende diere
En̄ vulmaect in alre maniere
Van sinen gonde die pilare
Entie sponden van ynare
Wel duer sneden ende duer houwen
Men mochter wond' groot in scouwen
Die maerken conste hi mochter inzien
Te wonder dat in dewarelt soude ghestie
Vanden beghinsele tote dat soe ende
Sal d' mochtijt onderuenden
Vier ingle stondē d' gondijn
Die niet v'betert ne mochten zijn
Die scone songhen ende clare
Der walewein hi wert gheware
Dattie sanc die si ganen ute
Was ghemaect met enen condute
Dattie connic vanden wondre
Dede maken inde borch van onde
En̄ elc heuet in zine hant
En̄ saphier en̄ enen iochant
Indander hant enen carbonkel
Die maket licht daert was donker
Dat te minmachte was also clare
Als ooft noenen daghes ware
Binnen der burch vanden stene
D' wasser menich groot ende clene
Omtrent dat bedde d' mense sach
Nu hoort wat crachte ant bedde lach
Ware een man up tbedde gheleghen
Al wari dor houwen en̄ duer sleghen
Of haddi over hem enighe wonde
Moeste hire up ligghen ene stonde
Tote hi met slape waren benaen
Als hi weder up wilde staen
So wari gans en̄ ghesont
Als hi noit was in enigher stont
D' omme dedene die connic wond'
D' upligghen en̄ decken ond'
Die coverture d' hi ghenesen
Dvan sinen wonden soude wesen
Dus bleef hi met slape benaen

Die mgien hete haer singhen staen
Ic te voren songhen clare
Doe wert die comme wel ghevare
Dat walewein lach en slep
Een knape dat hie nep
Si hi hiet hem of hi mochte
Dat hi walewems wapine brochte
Den ghinc se saelen en make clare
Doe waer dat men wart ghewaere
Dat ander ene maelgé ghelach
Doe wanemer ene meiuwen stac
Dus ghinc men saren en ghereeden
Dine wapine sonder beiden
Der of ne wilde wal' met
Die lach up hedde d' menne liet
Dat slapen dat diere was een goet
Doe wel hem diere slapen moet
Een als sine wapine waren ghereit
Doe leidemer hi datter toe sceit
Ede salt Ende d' toe spere
Aer hi hem mede soude ter were
Detten of hijs hadde te doene
Ende ene coniertiure groene
Met sinen arde wel ghewrocht
Die comme wonder was wel bedocht
En hanke menighe rande saken
Een spraec tote sinen knapen
Dat ons es die spile ghereet
Een soe here godwaert
Doe spoet d' mede dets wel ghedaen
Dets tijt dat wi eten gaen
Der zijn zulke die ghere ne aten
Dan me henet nu ghene ōmate
Dwaert memen dan me mijn gaet
Die wane wel dat hi noch vaet
Hem helpe nu god van desen daghe
Doe leidemen tafelen uptie scraghe
Doe bouen spreeddemen die dwale
Walew. ont spraec mett' tale
Dat sinen slape gans ende ghelont
Als hi nout was tenighs stont
Dan me dedene die comme slapen
Dat hi van allen ongheraken
Doe mont soude zijn ghenesen
Doe sprac god spraec walewein nettelen
Waer waert bem te nu ghenaect

Ligghic hier al moed' naect
Dic ne hebbe coulen sloe soen
Doe ded die ic ane mach doen
Des bem ic tonghemake zé
Dat deer walewein die here
Dus verhorde die comme claghe
Walewene ende dedem draghen
En paer cleder van witter zide
En brocht dies was hi blide
Als hijlt hadde in sine hant
Die wane wel dat men noit ne vant
Sled die waren alld diere
Dat wond': was so menighuere
Dat ander dedre stont ghewrocht
Doe en hadde om dijpont met ghecocht
Doe en es ghoen clerc in al parijs
Doe wel gheleert no so wijs
Dat ict adde ghelesen of ghelesen oft ghehaec
Dat ander cleder was ghemaect
Doe i deedse an en water blide
Die comme adde ten selven tide
Doen maken een sin root
Doe et was scarlakijn root
Dat et en memen vut ghewrocht
Dat hem net men walewe' ne brocht
Doe ni me we coulen en meuwe soen
Die die rudd' an sal doen
Doe i cleedde hem en es up ghestaen
Doe brochtemen walewe' me zaen
Doe en beckijn van roten goude
Daer men hem mede dienen soude
Doe soen hemt vadt dies ghenke
Dat ict dede maken hi was rike
Doe en gaf hem water en hi ghinc dwaen
Doe brochtemen hem die dwale zaen
Dat hi zine hande mede droghe soude
Doe i hadde al dat hi hebben woude
In desen quam die comme wonder
Een zijn sone alder zonder
Met zes rudd's vut' coren
Die come rike ende wel ghe boren
Doen hie walewein ghewaen
Dat si sulde zidi up ghestaen
Doe en si hoe sidi tegheraken
Me deert ne ghene sake
Doe bem ghenesen in corter tijt

Dies si: god ghebenedijt
Ende prac die comme en zijn lemt
Die namen si den jonghelinc
Met groter joyen met gheten spele
Dat waren hoghe hêde vele
Ende si quamen mede voort ghegaen
Dat alle gone tafelen staen
Soe van yuore een lom van stene
Ende si lom waren si van elps bene
Die comme tafle was van goude
Dar walewein up eten soude
Up neinen setel setteme me allene
Dat scherheit een diere stene
Ende si stonden dat cracht en lach
Dat en mochte bleveme no dome lach
Noch ne ghenade saken
Noch e mochte den gonen ghenaken
Die semden setel was ghesleten
Die dus began deer walewein eten
Ende die heren altemale
Soen een beneden in die sale
Ten elps bene sate die grane
Ende si hertoghen van groter hauen
Ende ten yuore hoghe hede
Die udders maet hare maltmede
Die aten beneden ten marbermie
Een stricte van van den coelen wine
Ten tafelen bouen ende beneden
Al hadde deer walewein ghebeden
Die mine goede herberghe een laer
Noch walewein heuede vonde dar
Dat sat neuen stoumre zide
Die zine comst was hem de blide
Voor hem stonden die stopen van goude
Die men den wijn vut schenke soude
Ende si nappe die waren menghierliere
Gone ghierechte ware diere
Die men den heren diende mede
Die comme was blide ende sede
Toten here walewein here
Dat hit te ghemake ic bids v zo
Noch et al zulken als hier es
Deer walewein des zijt ghewes
Was wel beraden ende louch
Ende si seide hier es he ghenoech
Noch me ghelieuet ghene saken

Ic bem herte wel te ghemake
Dus saten si mettelker tale
Walewein sach binnen der sale
Tortijsen staen up candelare
Die alle gader goudijn waren
Die maecten binnen der borch clare
Dat oft noenen daghes ware
Die wel groot was een wel wide
Walewein sach an elke side
Dat i mochte dar men ghen vudde couwe
Dan hyme sachter vrouwe slo jonc frouwe
Die at dochte hem ene vremde sake
Die dus saten die hem met ghemake
Ende si aten een een ware mette bliden
Die ic comme sprac ten selue tide
Wudde waert v wel bequame
Soe wijstat ghine ulre name
Walewein andwerde mettien
Dat ere alld moete mi goet gheschien
Noch ic dat v uutermaten ghine
Die ics ne straer mi met toubine
Walewein es mine name
Ende ist v wille een wel bequame
Noch ic bem vgast en ghi mijn waert
Soe ict mi diuve of ghijs begaert
Ende si wi dat ic ghenaect bem
Die ic comme andwerde hem
Dat eer walewein ghi zijt ghenaect mit wode
Dat anstillen sinne bouen ende onde
Dat eine des wonder mine name
Die er walewein seide zonder blame
Noch oghedi met rechte heten wonde
Dat ier eis schuele bouen ende onde
Ende si mi allen siden ghemaect
Noch ic weet wel ic ne was noit ghenaect
Noch n steden dar it schuele vat
Ende si hebbe ghelweist mi menichlant
Dat is ics nv hier hebbe ghezien
Noch aer alld moete mi goet ghelien
Die it wonder gaet alles te bouen
Dat omme rike een van loue
Die at ic hier sal menighe vudde couwe
Ende si ic ne sie hier viuue no jonchi.
Noch e hort hier ghene commelynme
Noch aet walewein wel sdete minne
Die ic ghi wel varinghe sult sien

Die comme hi ondede mettien
Ene vensture d walewein dure
Sach sitten band side den mure
In enen zale stone Jonchrouwen
Se hire viele mochte stouwen
Alene sat die comighinne
Met enen wel ghestadenzinne
Ende heuet ghedwoghen eñ es ghesteē
Ere tafle eñ soude eten
Serike was ende diere
Met herder menighen camerere
Se alle ware tharen ghelone
Walewein sciet in ghent hone
Equam ic noit in ghenen lant
Sedus groot wond vant
Als ic nv hier hebbe ghesien
Alld moette mi goet ghescien
Ochtan heuet mi dit wond me
Prac walew here comme he
I wat mameē eñ bi wat sake
Ses moeti mi vroet make
Wi ghi woont aldus verstedē
Us sprac si ond hem beden
Die comica dwerde mettien
Hier walewein ghi moocht hierzien
Wonder van herde menighen zaken
Se Je hebbe hier doen maken
Se comighinne was noit mdien
At soet noyt wilde comen zien
Oet ghemaect ware eñ gheworcht
Altoos es sde in dien bedocht
At sde wille wone m die zale
Metten dedemen up die dwale
Aer was gheten mit ghenouch
En gaf water eñ men dwouch
Se hande stone vand spisen
En diende d wel m allen wisen
Aden etene gaf men wijn
Ist doet d hoghe hede zijn
En scijncte eñ men dede comme ganc
Se heren dronken men dede staen
Se stape eñ nappe an ene zide
I waren alle gader blide
Sed waren binder zale
Wat holpe dat ic langhe tale
Met aecte doe sprac alsdus onder

Heer walewein m heuet wonder
Wat saken dat ghi hebt vernomen
Dat ghi mit wond dus zijt comen
Comdi om riden of om josteren
Of comdi zouken auontuerē
Of begherdi goet of te querē
Hi vint wel die v wed staet
Er ghi van henen mogtjet keren
Of wildi bluen metten heren
Jn hire es ullves herte blide
Ende set jou heinen zine zide
Al wildire bluen elc welke
Walewein sprac god die rike
Moete jou lonen dit stone ghebot
Neen ic met alld helpe m god
Dat verstaet wel m ullven sin
Dat ic mit wandelen comen bin
Dat ic heuet m tsaecspel al ghedaen
Dat ic heden sach voer v staen
Aer wi saten tartus hone
Mens commy van groten loue
Met groter joye met groten spele
Saten d zine ridds vele
Sa dat eten ende adden ghedwoghen
Als die hoghe heden plegsen
Dat hebbi wond groot vernomen
Dat tsaecspel ten venstren mi comen
Ende breedde hem ned upte aerde
I mochte spelen dies begaerde
Dus lagset d up die wilde doe
Ne ghinc memen ofte doe
Van al gomen hoghen hede
Here comme Je wilt jou bedieden
Wi saghent alle die d waren
Metten hielt up eñ es ghenaren
Ed dame het quam te voren
Die adde die commcartm toren
Ende sprac bi mire comme comme
Dat saecspel dinct mi sd stone
Aerdt ghi heren ende ziet
Een quam hier dond sal Je met
Ic up wille sitten sonder sparen
Dat saecspel halen eñ achten varen
Eñ leneren mi mi mine hant
Ic sal hem ghenen al mijn lant
Eñ mine crone na minen time

Dit willic dat zijn eghyn blijue
V am alden here diere waren
S one durster nyt een vaue
Is staten alle endezwegghen stille
D ie comme seide sd wie sd wille
G oed rudd' in mijn hof beteilen
Ik sal im dat staetspel halen
O f wijue ghecrighen nemmermie
P andelen daghe vort wt ere
L aten wijst ons aldus ontfaren
N och zwegghen si alle diere waren
D ne andworde niemē vanenen worde
H ie staende mi als ic dat horde
D at d' menen was sd ghedaen
D ie dat ghelof durste ane gaen
V an minen hje den comme
E n ic tert woert met deser dmc
E n seide hje comme arthur here
D ie tale die ghi heden ere
S eit die hebbic wel verstaen
D ie jou ghelof wilde ane gaen
S oudi hem honden alte voren
D en eet dien ghi hebt ghezworen
Dje cō andworde merlijn
Ja ic sd moete mi goed ghelaen
Dies ne wendic heden mijn woert
Ik ere als ic dat hadde ghehort
D edic minne wapmereiden
E n wapende mi al sond' beide
E nde reide vondict menich lant
H ie sdudt hem teneren metter hant
A lsd helpe mi god die mi gheboet
O f ic blene d' ommie doet
S ie hje dus hebbict vernomen
E n bem mi tstaec mit wond comen
E n wanet hier hebbē ghenaen
H e ware mi dmke hets im ontgaen
E nde es mi worden onghereet
D ie comme hi seide godweet
Ik ere walewein addijt ghenaen
S o waerdi groter pinen ontgaen
D ie jou my te doghene steet
M aer mijn staec es mi onghereet
Ik en si dat ghi doet anevaen
T ghelof dat ic jou doe verstaen
H e sal delen en ghi hielen

Dijn moecht dat mi elen ic sal verliesen
Ik ebdi ten scalke grote ghere
S o moet ghijt wmmen metten spere
V p mien met ullen salde
D oe sprac walewein die milde
S o waric damme van dommē rade
S oudic jou lonen goet met quade
E ntie ere die ghi im hebt ghedaen
H een ic here at sond' waen
S talic jou of ghevochte
A ls het wel gheuallen mochte
E n ghi im wed' comme here
D ies ne ghecreghic nemmer ere
H e words ghelworpen bitten lonc
Ik aer dat ic quam in elken houe
M en dolde leggben met ik waert
D ie talleerde zmen waert
A ls hi hem goet adde ghedaen
M i ware hemer wanc ghenaen
H nenen kerker viertich daghe
D aer ic no zonne no mane ne saghe
D anne m den lachter hier ghestaede
D oe seiden alledie hoghe liede
G hi sdet wel als een goet man man
D ie comme seide zuldi mi dan
Ik ere walewein doen ene bede
E nde wmmen tlaet up honestheden
D an saelt staen tuiuen ghebode
Heer walewein seide bi gode
Hc sal doen dat ghi begaert
Heer walewein sd moet tlijt
B aren zoeken metten tlveen ringhen
W ildi dat halen en ic im bringhen
S o ghenic jou tlaet seker lite
Ik et heuet een comme ghi es rike
E n hoet die comme amoraen
S ijn casteel es sd ghestaen
M en machjene nemmermē ghelvinnē
D at goede zijt dat elder binnen
D at heuet hi binnen zine hoeden
Ik eer walewein wi willic beuroeden
W at crachten en dat zwaert legghet
E n ist alld als men ons segghet
Ik em ne mach ghеen man comē te vrē
E n hi d' toe met verkoren
E n trect hi uite dat goede zijt

Her latene ontfine in de mode wt
Daer ne dar memen ome vraghen
Dat d'yemen sal daghen
Hy me si van dien dechten uut vaeren
Van alle den gonen die zijn ghebore
En van ridderstepe mede
Hier walewein moghedi dese bede
Doen en halen in tgoede zwt
So ghenic jou mijn saec ter vaert
Wen wille mede te doene

Walewein spc die ridd' coene
Hie in ghebreict ene sake
Dies bem ic zo tonghemake
Waert dat icse ghecrighen mochte
Sone leuet hi met diet im ontvochte
Noch om zelver no om gout
In leueret jou in jou ghewout
In rede te doene al v ghebod
Die comme seide alld helpe in god
Hier walewein sdet in wat dat es
Des zijt seker ende gheles
Sal saels jou helpen na mire macht
Hi seide jc ne hebbe sult no cracht
Mijns hallberch heuet menighe score
Die im ghevochte in stakeim doze
Des bem ic in grot' zorghen
Die comme seide belt tote morghe
Al uwe wapene die zijn al ghereet
Al dat ten ridderstepestreet
Hier mede heten sdie tale
Doe ghinc men slapen in die zale
Die bedden waren wel ghemaect
Die hie walewein hi es ghemaect
Enen bedde goet ende diere
Up ghinc hi slapen stiere
Den nacht duere tote dat daghede
Doe cledde hem wal' en vraghede
Of yemen zine wapine weet
Die knapen brochtse hem ghereet
En wapenden wel in corten tiden
Walewein was metten bhte
Als hi zinen hallberch sach so clare
Doe vraghedi waer die co ware
Inmen desen es hi up ghestaen
En quam te walewe zine ghegaen
En groette hem de honesclienlike

Walewein seide god die rike
Ghene jou bliscap en ghote ere
Wuet te gode tote ic here
Ic sal jou halen tgoede zwt
Ist dat god mijn leuen spaert
Er ic wed here int wond'
In desen quam alij drulond
Ij beualne gode haestelike
Walewein ruumde die boechrike
En quam ter bruggen of ghegnen
Daer vant hi enen knape staen
Die hem grimgoletten hilt
En sine stacht en sine stilt
Dus sat hi up in zijn ghereide
En hi voer wech als de wilde
Walewein henen zine vaerde
In dan ontuere vande zwte
Er pooten vut al dat hi mach
Die strate die hi voz hem sach
Tote dat hi ten ende es comen
In etten heift walewein vernomen
En zozeest voz hem een wout
Vogelen in singhen menichfout
Ende was nuchtens omtrent prmen
Die sonne verbaerde en ghinc samen

Als hi binde woude es comen
Er hiet lanc heift vernomen
Ene creature so zere carmen
Des mochte onsen here ontbarmen
Ij hoorde roepen owi owach
In ne weet ic wat ic doen mach
Ij vermelwet mijn oude zeer
Vort waert vlanc so meer
Dat ic langhe hebbe ghedraghen
Dus verhorte walewein daghen
Ij slouchmet spoze en reet ter vaert
Die creature mes baert
Te ziene of hi helpen mach
Doe dochte hem dat hi comen sach
Enen knape van sconen leden
Up een arm paert ghereet
Ende was magher ende manc
Sijn haer lo ke en lanc
Ed hinghen hem die oren
Ende sputte bachten ende voze
Sijn oghen hepen hem uute houede

Hme leuet met dies ghelouede
Hy oc dat paert was ghedaen
Hy et hadde tere armer crebbe ghestaen
D hem cō dicke ghelaac
Hy et hadde memdj ongheuac
M en namer toe wel cranken ware
M enliet lopen haventure
S acht ende dach waest heet ok cout
W mē ēn tomer m gont wout
E ñ hadde ghedaen wel memdj jaer
D at mochtemen marken an zijn haer
D at hem alld vlieter lach
D es was leden wel mengh̄e dach
D at ghecom eīt was of ghelaeuē
D en paerde ne was een tijmt met bleuē
D an die huut d men doze sach
W ant men sine been tellen mayc̄h
E ñ zine rebbē an elke side
D iere up sat hi was onblide
Hy em was onsochte te moede
E ñ clouch vaste met ere voede
T paert maer hen halp hē mēr
T emeer hi slaet te mm het diēt
Hy en mochte mēt een voetslap gaen
Hy en moeste hem rusten eñ stille staen
O f het ware ghevallen vp daerde
D it sach walewein domerwaerde
D en dat verdochte vanden knape
O mme dat hi maerde diere sake
D at hi was van so stonen leden
E ñ zulc een paert quam ghereden
O uer die stonde was hi bleet
W ant hem zijn leuen wale steet
D e mēsche hadde stone eñ recht
S ijn wolhooft breet ende slecht
D e oghen adde sconeen grauwe
M me eñ slichte winbrauwen
M in haer herlp ende blont
D en halse fine wit eñ tont
S me lier bloeiden als ene rose
S ijn adem ne roec met ghebode
D e tande wit ende clene
S coone creatuer ne sach mēnā ghene
Hy i was omtrent drie mdde smal
I n sinen km stont een dal
Hy i was vilmaect van allen leden

Ende wel ghemaect vanallen zede
Hy i mochte met erē vandien lande
G rauwe welen maer hi wranc zijn lijma
S o dat hem dat rode bloet
V oren vut sinen nagelen woet
D it sach walewēdes verdochte
Hy i groete den knape so hi eerst mochte
E ñ omboot hem goeden dach
M et al dat god vulbringhē mach
D e knape seide god lone v here
G oet dach ne wert tm nēmer mē
D e bem den goeden dagheontfien
W alewē seide doet m vlien
V wen woulve eñ v verdriet
D e knape seide hen holpe iou met
D at ghi m lettet haet m laren
Hy ere dat v god moete bewaren
A l teldic jou al minen woulve
Hy et ne holpe v mēt bi mire woulve
W odi m es mijn herte zwaer
D es es wel leden xx jaer
D at ic verloos minen enen broed
G heen bet ghemaecter no broed
S o nees mt commerike bleuē
S ider dat hi verloos zijn leuen
M o van duechten bet vulcomen
D e gone diene m heuet ghenomē
Hy i gaet daghehes vor minen oghen
Hy oc mach mijn herte dat ghedoghē
Hy me boots m nout ghene bate
Hy ere bi rechter caritate
M ochtamme deert m vele mere
A nder zake wel heue here
W aer hi m ziet of ane ghemakē
G aet hi zijn steren met m maken
E ist m die kerke of d buten
M e saluene hen gaf m met vlitē
Hy met sout altoos met m zijn spot
G helijc ok ic ware een lot
W ant hem dmet m zmelin
D at ic met beters waert ne bm
D ame hi dus smet onmenninē stamp
Hy ere nv hebbic enen camp
M egheu hem beroupen vonde comme
S ict hier here om dese dinc
S o bem ic tonghemake zere

Nochtam deert mi uele mere
Het es ons gezeit m̄ dit lant
Dat ne mach gheen derfiant
Een ridder roepen te campe
Dat hi trecken wille te campe
Hi moet rudd' zijn ghedaen
Eer hi hebbit ghelaten staen
Ē mijn goet eñ mijn lant
Dan hie den comic mi zine hant
Ē wilde mi god goede auontuere
Heuen: ic soude ten co· arture
Varen ende bidden hem vp ghenade
Wdi dat hi mi rudd' date
Dies zijt seker ende ghelues
Eer men seit ons dat hi es
Eghezalich dien hi ridder doet
Uhebbics v ghemaect noet
Omme dat ic ure hem comen
Ongheual heuet mi benomen
Eten alsdoet wesen soude
Int begon van desen woude
Waendic liden die passaedse
Ndie selle toolne mi die vlaedse
Was mi ghenomen mijn goedezijt
Ijn halberch eñ ooc mijn paert
It arme paert was mi ghesteuē
Us leedic een ouldhte leuen
Ē hebbe ghelaten al mijn lant
Dan hie den comic mi zine hant
Ē ic sal keren te minen daghe
En campe eñ volghen mire daghe
Usalmen seggben sdud' waen
Et heuet mi bloetheit al ghedaen
At ic hem bienen sdud' buten lande
Ier omme doghic grote scande
Ochtume deert mi uele mere
Nder saken wel heuelhere
En sal mijn stone ontheuen
Ē mine kind' moeten deruen
Mijns: ic vare mi vremden lande
Es weende hi eñ wrane zine hande
Ē sdede ic ne weet wat anegaen
Walewein heuet dit wel verstaen
Ē sdede die gaue een ronsde
Ondi moghen tuiuen tide
Eren van stormics arturs houe

Tuiuen campe tuiuen ghelouc
Die ic cnape andwoerde ghodweet
Ic maer hets mi onghereet
Walewein sdude nemet hier tmijn
Une mach altoos gheen beter zijn
Et sal iou wel sochte draghe
Et can wel telden ende drauen
Ē lopen enen hoghen walap
Die knape sdude ghi hout v stap
Et mi here dat es mesdaen
Hi dud wel node heuen gaen
Voet eñ gheuen mi v paert
Walewein die beette ter vaert
Ē sdude nemt hier mijn ronsde
Die knape ontspruct eñ was blide
Ic gheuet iou m dien
Atghi zult hesten eñ spien
Ē want keren van arturs houe
Tuiuen campe tuiuen gheloue
Ē belout iou goet eñ iou lant
Ē want ghedeeren iouwē viant
Ē penst emmi om die ere
Vanden daghe voort waert mere
Uaert eñ keert so ghi eerst moghet
Ē penst emmer om die doghet
Slat hi up sder walewems pt
Die cnape eñ reet wech ter vaert
Eñ dancte hem uter maten zere
Anden goede ende sdud' ere
Die hem der walewem heuet ghedaen
Odat hi wel heuet verstaen
At die knape was harde blide
Ijnam ghegaen ten seuen tide
En pde dat die knape liet
Ghinc dup sitten ende liet
Hettene sdude comē draghē
Et ne conde telden no drauen
Beette ned eñ het die staen
Ē moeste te voet henen ghaen
Uer gont wreest eñ duer dē dan
Men grote doghet an
Ochte marken eñ grote ere
At was walewem die he
Dus quam hi ghegaen duer thout
Aer woghele songhen menichfout
Voet dies hi met dicke ne plach

Doe dochtem dat hi voor hem sach
Een casteel eñ ene riuiere
Hi et was die casteel die hi sach staere
Dede toolne eñ de quade zeden
Hi lt mer ouermoedicheden
Eñ hadde ghedaen wel menighe dach
Teerst dattene die castelein versach
Quam hi te walewein metter vaert
Hi hadde een ouermoedich paert
Hi et was dapper eñ snel
Dat gheleec walewejne wel
Dusquam hi te hem wt zaen
Eñ seide nidd ghi zijt ghenaen
Wlant die zeden m dit lant
S ijn ion hier wel onbecant
Wetaelt ons dat ghi sculdich zijt
Eñ maect ons ghenen langhen strijt
Walewein andwoerdem zaen
Ende seide waer ome bem ic ghenaen
Om dat ulwe tolne wilt ontdraghen
Doe began deer walewein vraghen
Wat tolnen/bem ic sculdich dan
Den halberch dien ghi hebt an
Eñ ulwen/ salt ende jou zwaert
Eñ waert dat ghi hier brocht een pt
Dat soudi m mede gheuen
Deer walewein seide hets achte bleuen
Hic gaeft den knape dien ghi heden
Met ulwer toolne met ulwen zeden
Haemt zm halberch eñ paert
Hi vaertev mede te cardole waert
Jane dedi wel alid helpe mi goo
Ohi ane venen sdr
Vant ende hi v daer ouer ijnde
Hi aeft v ende gheeft m ulwen sdt
Eñ ulwen halberch eñ b zijt
Doet ofcende ghenet m deer vaert
Deer walewein andwoorde zaen
Wie sal hier de tolne ontfaen
Die gone seide dats ic ghereet
Deer walew. andwoorde gheneer goedwaer
Suldi van m die toolne ontfaen
Ghi zult ouer ulwe hoofde staen
Eer ic dit jou gaine up v paert
Ghi voert m nieuer hmder waert
Ghime zult eer staen bi mire zide
Die gone beette m corter tide
Ende seide ghi maect te groot dangier
Hoe wane die duuel brochte jou hier
Hi haeste hem eñ ghime mettien
Ten zwaerde eñ walew. heuet versien
Aj ettien tiue hi dat zme zaen
Hi seide ghi zult nv ontfaen
Hou toolne eer ghi zult hene gaen
Dat seggic jou al sond waen
Sidemeer dat ghijt begaert
Aldus reetten li hare zwaert
Hi erlijc hadde grote ghere
Ende walewein sette hem te were
Hegheu den gonen die hi d sach
Om te proeuene of hi mach
Vellen die toolne ende die onsede
Dmen den menighen pme dede
Aj sgoons ouermoet was so groot
Hem dochte wel dat zijn gheuoet
Hi e was leuende m gheen lant
Doch verdrouch hi mett hant
Tswaert eñ slouch met graten mde
Vp walewme eñ hi was onblide
Dat hi so lange voz hem stoet
Walewein decte hem eñ was moet
Jn retten salde so hi best mach
Hi ontfine van hem menighen dach
Die met ouergolden zijn bleuen
Aj ettien heilt tslut bleuen
Eñ gheraectene wed mett hant
Ende cloofde hem helm eñ neldbant
Eñ sloecht hem m al toten tanden
Doe trac hijt vut met beden handē
Eñ hi seide neimt eñ ontfanet jou ghe
Die ghene viel ned vp gont velt
Doet oze hi ter aerden quam
Hi thetene voren eñ hi nam
Dat goede zwalew. die coene
Dat hi heren stont hi hads te doene
Hi seide swaert ghi moocht wel staen
Hou heere heeft zmē loon ontfaen
Hi ieghet hier eñ zwighet al stille
Eñ heuet dat hijs hebben wille
Hi seit hi sal mnen halberch borghē
Eñ tmijn zwaert al tote morghen
Ofte echt dat ic weder kere

Doe sat up walewein die here
Ende quam voeden casteel gereden
Die met here helden zeden
Hi adde ghestaen menighen dach
Ende alsdene die portier versach
Doe began hi die porte sluten
Ende seide entrouwen ghi blijft buten
Ende late jou binnen comen met
Ende als walewein dat verliet
Hoopte met sporen een tors hep wel
Want het was dapper ende snel
Ende quam gheloepen met groten ghe
Binnen der porten voer waert zere
Ende hilde wel conste ghesluten
Walewein seide inne bem met buten
Blouen dat mach jj wesen let
Portier dat segghic jou god weet

Dettien beeth vanden pde
Ende haelde hem een binc ten zwde
Ende slouch den portier thooft of
Doe wierp hijt voer hem mt hof
Ende nam hem die slotele zaen
Ter poorten to es hi ghegaen
Ende sloech die duere valde sluten
Dat d' menene van buten
Binnen den casteele comen soude
Voer dien dat hijt selue wonde
Ovan binnen ooc ute gaen
Voer dat hi al hadde ghedaen
Dat hi wilde ende begaert
Doe ghinc hi up en de drouch zijn zwt
Al bloot ghetrect mi die hant
Dat to hi daer binnen want
Binnen den casteele een mi die zale
Dat moeste sterven altemale
Vloen in cameren een d' buten
Dat ne mochte hem met bestuten
Ine haelde vte ende slouchte doot
Ne bleef no clene no groot
Ine rouchte alle vanden liue
Ine wille met dattie tolne bliue
Tsende: no die quade zede
Men den menighen pine dede

Als hijt aldus hadde ghedaen
Quam hi te zinen paerde ghegaen
Ende ont die poorte een leedet buten

Doe ghinc hi weder vaste sluten
Den casteel to hi best mach
Alle die dueren die hi d' sach
Die slotele toe behoorden
Walewein sat up mettien worden
Ende warp die slotele in die riuiere
Metteler eet hi daren saere
Ende het den casteel bestoten staen
Wie waer emenen in sal gaen
Ine breke ontwe die muere
Dus voer hi vouten aventure
Over berch een over dal
Die hi ghenouch vinden sal
Die knape d' ic eerst of seide
Hi quam ghenaren sond' beide
Tote tarde le al zond' sparen
Die comic ende met hem waren
Conden ten venstren een hebben bnome
Een knape up grimgolette come
Dat hadde hem wond als zijt saghen
Een began den anderen vraghen
Wes minen he walewein bleuen
Die selde heuet hem ghenomen vleuen
Die hier comt wanen du best
Daer was deer heye hi sprac lest
Hi seide dat ghi set dats met

Die knape die ghi hier comen siet
Hi es bode vanden scake
Daer walewein hi es wel te ghen
Ende hi heuet dat sceec ghenaen
Dat hebbic harde wel verstaen
Ende hi sent minen knape voren
Die houe met rechte hebbics tore
Dat hi hem zulker dinc vermat
Here oi waer seggic jou dat
Walewein heuet onderwonden
Mine beroemelike tale
Ende ic seit hem te vore wale
Het soudem tommen vergaen
Dat hi tghelof wilde bestaen
Dat hier memen nemen dinste
Die comic seide wildi ons vinste
Here heye ghenen vandeser tale
Odadi utei matene wale
Hebber ofghehoort ghenouch
Dat weet ic wel te desen stonden

Keye was blide eñ hi loudi
Ende seide bi gode here comme here
Van walewey ne moghedi ere
Hebben ghereet vet es tijt
Ende ontbaeltene lond' nesnijt
Met uwen maine met uwen maghen
Ochi sprac die comme ende began vraghen
Hi seide here keye wt vghewonden
Van desen talen hebbi ghenouch
I gode van uwen quaden seerne
Sonde ons here wel tonbine
Hebbic walewein aldus verloren
Dalden dat noit wart ghevoren
Hi mochtets noch wel werde ere
Die knape quam hme was mét verre
Die nidders seiden wilhme vaen
Eñ slaphans zijn houet af slaen
Here ghi moet die doot beghinnen
Oe wi wal best moghen winnen
Oe was d' mijn lijf lanceloot
Ne was menen zijn ghenoot
Van diechsten dat weet ic wale
Van alden heren mdie sale
Hi seide here artur comme here
Wer gode ende duer uwes selfs ere
Wbeit tote die knape es comen
Eñ ghi die waerheit hebt vernomen
Wat hi wille eñ hi begaert
Er dat ghi me doot zwaert
En heuet memdj waer ghedeit
Van seer walewens mildheit
Hi es honesti milde ende coene
Wat manne sdos heuet tedoene
Wel stud hi ziet hi dat hijs noot
Hi euet: zme doghet es groot
Hi gaf hem tpaert dat wanne best
Hi dede sd dat die comme lest
Wbeidde eñ alle die met hem waren
Die knape quam mit hof ghenaren
Eñ beetne ned' oñ zme voete
Die comme quam hem te ghemoete
Ende die knape groete haestelike
Arture dé milden comme rike
Eñ alle die met hem zinne hier binnē
Come seidi god moete sijn minnen
Hme was ne bore wel ontfien

Die comme seide doet mi verstaen
Waer ghi zijt comen an dit paert
Die knape andworde metter vaert
Here alle ic v mé segghen mach
Dies es heden die derde dach
Dat mi gaf een ridd' snel
Een dochte ic hads te doene wel
Eñ dede ane mi zine doghet groot
Hem verdochte sd mire noot
Neen swaerstreens moghens vroe
Quam ic ghereden ic segghe jou hoe
Vp een paert van cranken leden
Van ere tolne van fellen leden
Dat was mi lijf dat mijn ghenomen
Eñ als die ridd' adde vernomen
Dat ic was mi zulker noot
Sodedi zme doghet groot
Ane mi ende beette mett' vaert
Eñ gaf mi zijn goede paert

Edi ic was in auontuře zé
Dm te bhelene goet ende ere
Eñ mijn leuen alldot mi swaer
Die comme sprac nu bem ics voor
Het was mijn here walewein
Waer es hi: here bi sinte grauem
Ild als ic v segghen mach
Oe icken achte eñ hi zi voer
Dat hi ouer zme voete ter vaert
Oe tlwoud ter quad' to me wt
Ic sider ne wistet waer hi voer
Die comme seide eñ hi zi voer
Het god nu weet ic wel te vozen
Dat walewein heuet zijn lijf verlorē
Edi die tolne es sd ghedaen
Ne mach ghéen man ontsaen
Emmerme ne werdic blide
Dicken hadden hi mire zide
Alewijf minnen lieuen neue
Knape dat v god ere ghéue
Wlect mi wat ghi begijt
Die knape andworde metter vaert
Here mijn wille dies groot
I was hé mijn broeder doot
Hellegijen dies es wel xx jaer
Comme es mijn herte lijf
Det dede hout met mi zijn spot

Dheilige of ic ware een sot
En pijnt altoos om minen scamp
Hi ere nv hebbic enen camp
Egghen hem beropē om dese dinc
Ubiddic jou hie comic
Wen dienst bi uwer ghenade
En maect mi rudder of ghijs hebt stade
Ende laet mi keren vut uwen houe
Te minen campe te minen beloue
Eist dat ic hier yet langhe merre
Ic maechs wel lichte werdē erre
En het sal ooc ane minen leuen gaen
Ic comic maectene nidd saen
En gorde hem gond een goet zwert
En hi sciede ten knape met ne spt
Vaert wech en penst om me die ere
Van desen daghe vort wt me
En emmer pijnt v ōme die doghet
Ow ghi comt en ghijt doen moghet
En worde t wed uwen en welen
En alle die ghi vmt mi vresen
Escaudde en set jou hie d vorē
Die knape reet wech met spore
Er porten vut do hi eerst mach
Die scarte die hi vor hem sach
Hi me mach met letten sal hi comē
En campe dien hi henet ghenomen
En dat hine wesen sal tetijt
Er rechter uren m dat arijt
Hi reet als een die met ne spaert
Hi mach wel wesen omer uaert
Men hem eer die pine dede
Oe es ghenelt die cuade sede
Walelwem heeft d vergolden al
Wat dmen hem hi eeslichen sal

Dus reet hi henen al dat hi mach
En walelwem quam ald hi sach
Enen berch d es hi comē
Ou caren henet int dal vernomen
Berch dien berchen dat dal
Rudder stepe verdectal
I sach d mengijen rudd ridē
P grote orde en diere ghesinden
I sach se comen met grotē scaren
En tenen castele vor hem varen
Achten quam een gerlden ghereden

Op een ors van stonen leden
Met enen zwarte ende met tiven scilden
Oe grotetene walelwem de milde
Se gerlden was wel beraden
I scilde van lachtre en van scaden
Ere si verde jou god onde hie
Andesen daghe wort wt mere
Us grootte die gerlden metten scilde
Men here walelw den milden
Se groter eren wel was wt
Er walelwem sprac metter vaert
Nape dat jou god moete eren
Aer varen alle dese grote heren
Me varen met verre nen hier in
Eens comics houe heet amadi
Octe vrient wat wat doen si daer
C sect v here al over vaer
One rudder die gond voren vaert
En buten henet ghegert zijn zwaert
I es bervopen van mordade
Campe om dat hi met sine rade
Nen knape nam zijn leuen
Ie bervopere es achter bleuen
Eden camp egghen hem heeft ghenomē
En met der met tocrute comen
Et es een knape van groten loue
En sciede hi soude tartaus ijoue
Aren en bidden hem up ghenade
Idi dat hine rudd rade
It hadde ton sculden en teren
Ont lider nedurfti weder keren
Us voer hi henē uten lande
Ies hebben sine vriende scande

Oe began deer walelwem vragē
Es hier daime emch van zinen magē
Die hem m hulpen moghe staen
Se knape die andworde zaen
I gode here neen het met
An alden gonen die ghi hier ziet
One bestaet hem ne gheen
Och taime es hier memch een
Se comen alle met minen hie
En noch tiv mtich wiuen mere
Onden hebben ghedacht teser stede
Adli ghelueten dat hi heden
Onde hebbē ghezijn mt arijt

Ies wille dat ghi zeker zijt
Oec dunken sine vriende met come
Mi minen here voren nomen
Met haren neue m dat cijt
Wen oriof het es tijt
Oetic hebben sprac die knape
Us es wale wem van desen zake
Recht nv baert god ghene jou ere
Ets tijt eñ wighet niwen hje
Er dat hi v te verre ontbeert
De knape slouch met sporen tpaert
Ñ reet wech al datti mach
Eer walewen quam d hi sach
Ne stonelinde staen upt velt
Wer hi ond eñ helt
Nder die groene linde al stille
M dat hi bestouwen wille
Oet metten campe sonde vergaen
I beete ned ende het stene staen
Sijn paert ghebonde an enen stile
M dat hi zien wilde ter wile
Ezne comen louten ond hem beden
Ñ hoe die camp sonde steden
I sach d menighen rudd baren
Te metten gonen comen waren
De den camp adde ghenomen
Als zie alle waren comen
Ñ hie waren vergadert alle
De walder d hi rechten ghetalle
Wintich hondert ofte mere
Us dochte walew den hje
Ñ bander zide nemmer een
O hempe noch me gheen
Ochtan glimc men up die tijt
Uten castele ghereden een cijt
Die heren m vechten zonden
Name die knape eñ si wonde
O dat die vromde entie joncfrouwe
Tum castele mochten houwen
En camp buten ander heiden
Us glimc men dapperlike ghereide
Ñ stiken m die aerde slaen
En deder corde omme gaen
Atter memen m sonde comen
An die den camp hadden ghenomen
Ist al ghereet was ende ghedaen

Ne sprac hem an die co zo
Here rudder alst wil omkert
So v eñ beat v nes ghestille mto
Oc vane wel hi sal verme comen
Ertien heilt zijn ors ghenomen
Ñ quam met ouermoet ute reden
Men m gont arijst ghereden
Ñ beide om dat hem tout te doene
Ote een deel na der noene
Ochtan ne quam die knape met
De sprac die rudd hje niet
Met v tijt sd liet mi varen
Alle die gone die met hem waren
Ijleden het es meer dan tijt
Die knape ne comt tameer mit cijt
Ets ouerzmen tijt ghegaen
De end worde die comt zaen
An haestichheden comt selde goet
Te wel beiden si zijn vroet
Vient nv bet al met ghemake
Em mach wel deren zulke sake
Hi bi vermanet es
Des zijt seker eñ ghelves
U ghenet hem noch een stic respijt
I beidden toter vesptijt
Ochtoe ne quam die knape met
De sprac die rudd eñ seide liet
Oten comic wel verbolghenlike
Iden hje van hemelrike
Ets meer dan tijt nv laet m van
Alle die gone die met hem waren
Eilde hi henet wel zijn ghelof
Hedden here co m v hof
Hi mogheten wel met groter ere
Ten crite nv laten keren
Te comic pemlde m zme moet
Hi pijnt al gad regheen spoet
Ach ic het sal al anders welden
Mbeit een stic sprac hi nadeten
Er het lanc hebbi v nomen
En knape up ghinsolerte come
Apperlike metter vaert
Nam hi ghenaren ten crite wt
Sijn paert adde ond hem die vo
Alle een pijl vut enen boghe
Us quam hi ghenaren tut cijt

Den knape ne was bore blide
Alst recht was om zijns broed doot
Van rouwen wies hem die moet sogroot
Dat hijme weet wat hi best mach
Doen als hi den anderen sach
Dene hem alsdeshike hadde ghenome
Aldus zijn si te gader comen
Ñ waren bede van claghē milde
Te spaeme vloghen vandē salde
En ena dandre sond were
Elkerlijc hadde anders ghere
Te selle rudder heuet vbenen
Sijt eñ upten knape ghesleghen
Met ouer moede ende met mde
Dat hi hem roede vand side
Men salt altenen male
Si smen hallerch goet van stale
Ont macgierdi te memghere stede
Uhoort wat die knape dede
I sciede gaefdi m deder slaghe uele
Soghmet met mi al uten spele
Ñ ic ne mochte met ghestaen
Mijn leuen ware sdere ghedaen
Hi penste dat hi hem soude
Weken als hi mochte alle houde
Ñ ver-drouch tsijt auesdjer hant
Ñ douedem hem eñne sebant
I ghesochtene sodat hi hem roede
Ouen den oren vanden houede
Ende den dē oren bleeft uptē buue
Swaert sceidde eñ ghmc vut
Ñ ghesaectene wed mt ghenouch
Ander sonderē d hi an drouch
En sciet eñ slouch hē of dē arm
Dat hi viel mt dit al waerm
Doe mosti dunē sond honerde
Ghesende eñ vallē uptie aerde
Oot eer hi ter haerden quam
Ies waren sine vrende gram
Ide honde als sine slaghe vallen
Ne was memē van hem allen
Me quamen met haestichede
Aden knape mit arst ghesreden
Doen ghmkene stelle dād slaen
Seder de sade wilhme vaen
Staken sodat hi viel ter aerde

En dee nater vesper tijt
Sijn paert was van lopene moede
Anden saumen eñ vanden bloede
Adt ghemaect die weghenat
Et was moede eñ tyet was mat
Doe beette hi ned eñ het staen
Si quamen toten comme ghegaen
I sciede hē comme amadijs
Hi zijts wel broet eñ wijs
Dat ic hem te arste comen
Ñ hebbe hier-tegen mi vnomē
Emighen rudder goet van prijs
Iken ghewapent na zine wijse
Te metten gonē hier zijn comē
Te den camp heuet ghenomen
Nde die vor hem willen vechtē
Eghen im ende hem verrechten
Ñ ic ne hebbe hier-memē nīmmē magē
Te m mochte helpē draghen
I waert dat si mi wilden houden
Met arachte eñ met ghestonde
Te-cō andwerde hem zaen
Ic sal jou wel in hulpen staen
Ele bet dan al uwe maghe
I v sconden eñ ict laghe
Ies zijt seker ende sonder vaer
Doe ghmghen si hem ghereden daer
Ñ wapenden hem an beden siden
I waren gheeerect m corten tiden
Ide die gone die met hem waren
Oesten vorten comme zwaren
Ten knape hnede ende vast ghelede
Ins quamen si ten arste bede

Die comme ghmc ten vemstren staen
Sien hoe die camp soude vergaen
Ñ alle die gone die met hem maē
Iepen ten vemstren harentare
Arken of gone hoghe heden
En knape yet sōuden met bieden
Te daer hilden an dene zide
Doe onderstaken si hem met mde
Dat die stachte bede braken
Doe het side vallen ende taken
Te zwaerde ende sloughen merōnitie
Dweet noch met wā sal wmmen
Emmer sloughen si met mde

Doe reden si met haren paerden
Om uer hem wech een wedere
Een staken eup ende dander nedere
Si gauen hem wel menighē stoot
Si wilen dene bi wilen groot
Ende stalden hem wel grote pine
Dus moeste hi doghen sine carme
Alene dies was hi doen uue eñ ere
Die comine was hem d' tebre
Die knape ne weet wat hi doē mach
Dits waleuē die dit versach
Eñ hi penstden sinē moet
Angste bade nes hier met goet
Hi ontbant vander hinde slaen
Sijn paert eñ voer m̄ hulpē staen
Den knape d' up tē heide
Sinen salt eñ spē beide
Alam hi eñ quam met haestichede
Wmen m̄ gont arijst ghereder
Echt ghehsē ere wilder leven
Ghine sagher noit stuue een trop hzelbē
Als si stouen die gond' waren
Doe waleuem dus quam ghenarē
Hi hilt ter stehe so hi best mochte
Sijn spē so wat so hi ghecochte
Ne was gheen wed' segghen
Sine moesten d' den ondeghe hebben
Hi deedsterumen sond' honerde
Ghereide eñ vallen up tē aerde
Sulc brac zijn been eñ zulc zinē arm
Eñ vielen m̄ dat tal al warm
Den naden andren wel ghedichte
Eñ waleuem seide het mochte hehte
Doe comen ghi sout den knape mede
Ghenen al sond' stēr bede
Hi doet soot jou te doene ware
Hi ettien reet hi vort int hare
Enden dorste memend sijns onbiden
Si ruumden wech an bedē zide
Wie sd hem quam te ghemoete
Waleuem quet stene so onzoete
Smettē spere al sond' vraghen
Hine ghenas m̄ xl daghen
Hi dede zulken eñ hals
Wmen die hem herde mals
In aertreer dat waleuem quam

Die zine comsten was wel gram
Dus reet hi duere sd hi eerst mach
Daer hi die campioene sach
Bede liggen ane der heiden
Sulle d' si zijns onbeden
Den lenet dand' es doot
Sine smerte was wel groot
Sed' lenet hi moest verdraghen
Dat men hem dede hine wist wie da
Al' verdoos ter selver stede
Die hem die meeste pouste dede
Eñ riep hoet v metten worde
Oghheractine metten orde
Anden spere aldoer den hunc
Eñ wierpene doot tē zadele uut
Doe moesti vallen up tē moude
Die siele voer daert god wonde
Alelwem beette up tē aerde
Ed' van zijns selfs pde
Eñ nam ten knape sd hi eerst mach
Den hi d' voren liggen sach
Eñ hi halpene up ter vt
Eñ settene up zijn ors hjaert
Dat hi ter quader tot me wan
Hi henet omecht dies hem vian
Dus bleef hi selue staende te uoet
Eer waleuem dier ud' goet
Die knape stat sochte m̄ zijn ghere
Des goons salt eñ spē beide
Die daer doot lach heilti ghenom
Eñ es tote den knape comen
Eñ seide vaent vant iou verwerē
Eghen die gane die v deren
Alle metten heilti vnomē
Eñ up grimsolette comē
Enen mijns hēn waleuzide
Eñ waentene duer steken met
Al ghereet eñ metten
Quet dit die knape vlien
Iene beduidde met zine crachte
Er stehe hilt hi zmen slacht
Hi den gonen mede stac
Dat hem zijn spere brac
In drien stucken voz die hant
Egone wel ned' m̄ dat sant
Hi tuidde sd ic wanem zwoer

Gader voeren die hi voer
hem houet uter matenzere
Gregmgolet quam tumen hie
Helopen dattene verlach
Walewein spoedde hem als hi eerst mach
En later hi hads te doene
Uzijn si torn die ridders coene
Iker hise moet andren beuerē
Was menich man ghereden
Te hem tbeen gheme derē soude
Ach walewein hi sal behoudē
Velt tegheen hem allen metērē
Oeghmeghen si te gnd here
Henendelike elc met zmen paerde
En met haestē vmeghen si ten zidē
Was alle vrede ontleit
Sond ghuen hem ghereit
Etten zidē ghenendelike
Walewein nellouch ghenezlike
En gonēd hi mede was
Tvane men nait in boeken ne las
Aer walewein alzulc wond mochte
Dat steen hem wel diet becochte
Me spaerde oze no man
Ten dat hi ghenaken cam
Een doet hi toter aerden druē
Me es gheboren met van wiuen
Die dade mochte vtellen
Walewein me d ghenellen
Ontie hi tedeup gonē dach
Tgaf herde menighen slach
Ptie brune helme van stale
Een ander ridder deit ooc male
En mochte d zien uptē herde
Nder ridders eñ knapē beste
Eltiue hondert hi ghetalle
Die walewein adde vlieghen alle
Nd hem eñ zmē ghesellē
Dit wonder al of telle

Hero es ghestaen mettien
Een vemsteren eñ heilt al vlien
Die daet die walewein heift ghewicht
Hi v hebbic den knape ontwicht
Alreerst es hi bedocht
Mme den knape ende omzmen brede
Eñ hoe dat hme up sine ghelede
En campe het beuaen mit arijt

Hi sedde het es meer dan tijt
Dat ic den knape ni hulpen vare
Ic sie d somen ghestaen
Te up hem houwen ende slaen
Miden wighe sd es benaen
En ridd nenē zmē zide
Wes es nv mme hte blide
Want hi vecht sd deghenlike
Ic wane hi es van hemelrike
En mochte eñ het heilsene ghestant
Od ōme thelpene dē serpant
En dede noit ridd zulke daet
Us vonden si m haren raet
Dat si ghereedē hare scaren
Eñ quamen tē portē vut ghenaren
Te comme hi quam zelue vorē
Et v ridders vut veraren
De beste die waren m zijn hof
Mme te beioudene zijn ghelof
Eñ alle ghead hem meer wale
Sedē met ystere eñ met stale
Us quamen si met haren scaren
Ntte comme voer sond sparen
Aer deer walewein entie serpant
Sedē vochten hant an hant
Te des vreden adden noot
Sadden ghewrocht wond groot
Nd het tbeen m zuit een haue
Aer walewein hi wert ghewaer
Anden comme een side hie
Omme haesti v ldzere
Hi moecht wel keren het es geine
Ic hope wi zullen wel ontslaen
Eghen die hier zijn hebbijs ghenal
Me zorghen die zijn al
Dat ons die nacht al sal benemen
Te comme die andworde heme
Nde sidē here ridd godweet
Ic hebbe me daen dats m leet
An algader minen me sdaden
Owillic staen tuiuer ghenaden
Hi v hebbic den knape ontwicht
Ic sach up iou eñ wt herdocht
Dat ic vergat al des vreden
Des mi die knape hadde ghebedē
Mm dat iou sach zulc wond werē

Maer rudder ghme moet merken
D it m ghene doorper-heit
D at ic tote jou hebbe ghesedt
Mi en quam om elne ghene sake
D at ic bem to tonghemake
D an mdese lachter es ghesaet
W allelwem seide ghme dwrt met
T onghemakezijn comt tje
G hi sult doen ouwes selfs ere
D ie met meldoet hme dar met boeten
G hne sult den knape stone groete
E ñ zult hem voort in hulpen staen
J ulatic die tale voort gaen
V an desen eñ wille mne woort
V anden ganen seggghen voort
D ie tonghemake warenzere
D in haren vrient om haren here
D ien si in dien dagtje verloren
S i hilden d'eñ hadden ghezworen
D at zijs ghelroken souden welden
D us ghereedden si mettelen
G henendehke hare staren
E ñ trocken vort al dnd' sparen
O mne te wrekene hare scade
W die comic hilt te rade
J egtjen walelwem lãzne meldaet
E ñ soudeghne hadde hijs raet
B etren om dat hi den knape ket
J nzulker noot smetten hi ziet
D at si up hem comen met scaren
D oemoesten si der tale onbaren
E ñ and'zake ane gaen
O f hare ienen ware ghedaen
E ñ setten hem stoutehke ter were
D ie vp hem quamẽ met gr̃e ghe
O mne vmenwene den strijt
D ienacht ghm'an het was tijt
D at men des vrighes adde onboren
M aer dat zijt allie hebben ghezworẽ
D at si de gonẽ zoude varen
D ie hem die scade henet gedãe
E ñ ouer hem ghelroken welden
D us vergaderden si met teten
A n beden zijden met ghewelde
S o vochten si zere in pten velde
D ie comic zelue was rudder groet

I wilde d' doen teerste ghemoet
A ld als ic v mach vedroden
O mne te verboudenezne hede
J egtjen enen dien hi henet voren
E ñ was comen vte tje vozen
M i het mijn here alangremant
D ie stoutste rudder die men vint
V elwerne te mgh' steede
G ñ zijn broeder volghede mede
M i het mijn tje bancram die coene
E ñ doudene beladde hadd'is ervoene
J egtjen die comic en tie zme
D ie des dagtjes dnd' pme
M adde ghelegtjen rudderen cattele
dj si zullens te haren dele
G henouch hebben eer si keren
D ie comic die vaert was uele verre
M i vnic ten salde ende ten spere
E nde sette hem tegtjen dien ter we
D ie up hem quam ghen entehke
M i beual hem gode van hemelrike
D ie knape voer neuen · sẽx · zide
D ie der hulpe was wel blide
D iehem de comic henet brocht
E lkerlijc henet andren verdacht
V pden velde met ommmmẽ
dj ẽ weet noch met wied sal wmmẽ
V ort ands d'mede es vergaen
D eer walelwem beette eñ hi liet staen
S in paert vercoelen het was moede
D aer an dedi als die vroede
M i stac of den helm metteler dmc
E ñ lach hoe d'die wijsch ver ghme
T uldtjen den comic eñ alangremãde
S i mamen die slachte in hare hemde
E nde die vreidele biden knape
D ie orde setten si ten lope
D ie dapper varen eñ fiuel
A langremant ghenaecte wel
D en comic d' neffens dat hi wilde
E n deel neffens sinen salde
E ñ hadden ene wel na met grot' pozsa
G hedaen tumen vandẽ orde
dj dat hem zijn spere ontvent
E ñ sprac te sacken vordie hant
D ie dede dat die comic ontlat

Vter waer sciet men ons dat
Te comme tyme milte met
Vt als men ghedreuen ziet
I ghereecte alangremante ter anre
Er eñ stacte den stilt al diure
O dedi hallberch eñ anne
Alic jou der wheit lyen
Etten spere al die lyut
Nde dronchene doot tē zadel vut
En ende vtn zmen scachte
Et ghenende ende met cracht
Chter waert veen ghereide
Nn wocte verre in tie heide
Nde hetene vallen in tie aerde
Oot ende toze hep zire waerde
Ed dane het quam te weren
Et ydelen stadie hem het vlozen
Men here die doot bloet ter stede
At dede zime ouermoedichede
Noyt herstin ane wan
At verstach mijn he bemam
Te dronne was om zmen broeder
Hi was een deelkin broeder
Anne was min here alangremāt
I stelde quetmet m scpe hant
Et mochte met m alld vergaen
Ist met minen broeder es ghedaen
C wane m es bet tkeit
Te wile dat ic mach met eren
An ic ther jet langhe meere
E gone waren dronne eñ erre
Te d achter waren bleuen
Ñ worden veruaert om hare neue
At si mochten wesen doot
Nde sceden wi daden dulheide groot
At wi-ij ridders hieten varen
Te alre beste vand scaren
Ñ dienen vant m emch tamt
Ilene mdee remmes hant
At was dompheit herde groot
C segghe jou dat si bleuen doot
Oc ghereedden hem diere ware
Ñ ghingte hem m hulpen vare
Et achtienhondert bi ghetalle
Elde goede ridders ghereedde alle
Ñ woeren te hulpen hare neuen

Ende haren here die was bleuen
Mden zelue dagh doot
Oe rees d die storen groot
Pten comme quam gont he
Ende hi ghereedde hem ter were
Ende v ridd die met hem ware
I ghinghen vechten sond varen
Eghen die gone dienp hem quame
Te hem d met nederste samen
C wane wel dat was die seriant
I vacht met ghewillegh hant
Effens den comme zmen here
Us ghinc men d vechte zie
Henendehe met groter cracht
Et was goet stut mde nacht
Attien visch ghedueerde ic wane
I adden thichte vand mane
Si alle bi ghelaghen
Es comme volc begonste slaghe
Is si quamen m zulker porsten
I traken achter metten oxsen
Ñ heten haren he m groter noot
Nbaren des knapē zorghen groot
Oc hi den comme bestudden mach
I gaf d har te menighe slach
Ptie helme metten zwaerde
Nde dio cō die hem oec verwaerde
Ñ weet blijft hine hi es doot
Ñ vhet hi dat es lachter groot
Us waer si bede m groter dorghe
Odwonds wiene d sal borghen
Aer ne gheen weet wat hi doen mach
Its wale wem die gant v lach
Ñ hi penijde m sinen moedt
Anghe letten ne es met goet
I bant de helm up thooft ter vt
Ñ sat up gr migo lette zijn pt
Ñ quam ghereden m gont hare
Helijc oft ene valke ware
Te vloghe ond witte ganse
I d ghelden die hanse
En gonen dien hi vor hem vant
At verstach doe die seriant
Ñ wert verjoghet hte zie
Ñ spraeten comme simen he
Eten vechten hot es wel tijt

Nu gheschiet mi de stryt
Doe sie die bloeme van allen hen
Doe gstymghen si te gad' here
En gstymghen houwen metten zwde
Die gone die hem eerst vaerden
Toutelike si addens te doene
Wale wem makerde alle coene
Es si dandre verdroughde hare zwde wede
Gheliike dat vogle doen hare vedere
Gheenentelike metten armen
Nitte hallberghe begonste vwarme
Ntte maelgen vloghsaf
Achter velde oft ware caf
Smaecten wonden mdie huut
Gont bloet quam gherone vut
En mochte d' bn tween bi dzen
Gone ridders tumen zien
Ende bi meren ende bl vliuen
Ogstymc mende d' ontliuen
Selde te gadere ende zenene
Doofde mende d' vanden lenene
En gstymc d' houwen en slaen
Den enen doot den andre vaen
Odat hi m wel corter wen
Alwartet wal' te zure.
Wnes met een ontgaen
Me bleuen doot of ghenaen
Emelmaect van diepen wonde
Deruumden si m corten stonde

Die comme keerde met grot mine
En voerde mden casteel bnne
Walewme met grot Joyen
Si begonsten alle vermoyen
En wordenblide ene legr galte
De ghevanghene ledemen valde
Si met nemochte ontgaen
Gone knapen quamen zaen
En namen die paerde ouer al
Ende ledesse up een stal
Dese wel te ghemake daden
De saltknechten worde wel berade
En quamen ghelopen altehant
Ote walew endien stont
En ontwapenetse altemale
Die comm ghinne die mdie zeere zale
Was sde dede ghereden saere

Live mantelen goet ende diere
Ende deedse den heren om hem slane
Dat hem ghoen conde sonder gaen
Saddent sdaghes ghehadt heet
Mmen desen was selue ghereet
Die comm ghinne en altemale
Die camerieres sde ghinc ter zale
En heeft wal' bider hant ghenome
En seide here zijt wel comen
Ezulker herberghe als hier es
Ic zijt seker en ghewes
Alwaer sde bet hondert wuen
Ic wilde wel dje wt uwe bedarme
Ent v bequame waer ooc dje
Dat ghi ons bleuet emmer me
Hi hebt ons zulke ere ghedaen
Etten sd quamen si ghegaen
Enen bedde achter den baert
Ende ghmghi up litten doe quam die
Die comme ghegaen metten
Ende hetene willecome wesen
Ighinc d' litten bi zn ezide
Swaren alle gader blide
Die d' waren bnder zale
Dat holpe dat jou langhe tale
Aecteghi was d' wel ontbeten
En gaf water ende ghinc dwaen
Ende wilden eten het was tijt
Shadden ghelevet mden stryt
Olanghe met groter cracht
Nt was bider middernacht
Er si ten etene mochte vaen
Die comme hi es up ghestaen
Idede walewe me grote ere
Sleide ridd' bi onden here
Ghi moet gaen litten bi trouwen
Eten met mine vrouwen

Men wnde die comme
Die ic vor alle die waerlt mi
Bedi sde wilt en ic begh
Eer walew seide ghi zijt mijn wt
Dat ghi ghelnet ic det ghereet
Ere nochtem sd eilt mi leet
Dat ic sdure ete met mine vrouwe
Ene bems met wt bi mire trouwe
Aer jou ghebod willic met laten

De comme leide bi cenrichten
Hi zijt hondt wilde mere
Een waert wel hene hie
Anicker vulbringhen mach
Oec heden up desen dach
Elwas jou ghelike me ghebore
Der walew· moeste gaen ütte voren
Nie ieghen hem die comen ghinme
Ie houedij was m hare zinne
Nan zine zide die seriant
Ute comme andand hant
Ghinghen sitten met ghemake
Vriendelike met soeten spraken
Der tafle dienden salt knechte
An herte menghen gherechte
Aer was al dies ghenoech
Ies de aerde ye ghedroech
At sij si willen ende begheerden
Nde dies men vant bouen der aerde
Alle die maeltijt was ghedaen
Prac men om een slapen gaen
Ene ridds ware sij metmaect
Anden wapmen en si hadde gemaect
Angh den plaghie te doene
Moesten quamen die gaen dene
Nghinghen maken m die zale
Ie bedden uter maten wale
Aer die heren up slapen souden
My· knapen quame en houden
Een e tortijse stone ende groot
Voor hem die comme ghebroot
Ie brocht se but ere kemenade
Hi hilte wel bi hener lade
Walew ijns bedde ghemaect was
Ie stede was claerre dan een glas
Nde verlichte sij duer stene
Ie comme leide dat jou god lone
Ere walew· wildi slapen gaen
Nu tuet jou het dmt m wel ghedae
Hi hebbets herde wel te doene
Herne hie spraec walewem die coene
Hi sect wel hene hie waert
Oen am hi orlof metter vaert
Inzre vrouwe der comme ghinme
Oc benaine met sdetenzinne
Ode en het den sultknechten

Dat si den ridder louten berechten
Ende helpen dat hi slapen quame
Sme wisten nochtoe met sine name
No wanen dat hi was ghebore
Ie metten tortijsten ghinghe vore
En leeddene d hi wesen zonde
Ndie kemenade die met goude
As beslagen altemale
Een cussijn van sindale
En upenen setel van elps bene
Setten si den ridd rene
Nde daden ok met goed moete
Sme sloen en dwonghe sine voete
Et wan men wonne dat ie wane
En pellel lach d ghespreet ane
En vloer dat hi met vulen zonde
Sme voete doe ghinc hi slapen honde
P thedde ond die coverture
Ierlikelic was en goet tapture
Oene mochte met betert zijn
Oc mochtmen hem een orcussijn
En hooft cleet stone en sochte
I berechtene als si best mochten
I seide ie dem wel teghemake
Me begh el ghene sake
An ghi den ridd doe nu ve doghet
E ghemake doet so ghi best moghet
Ie taumont hier met m es comen
Ethen hebbi orlof ghenome
Si seiden dat zijt ghere daden
Us ghinghen si uter kemenade
En benaelne onsen hie
En ridder namen si bi den ghie
En ghinghen met hie die my· knulpe
Er cammere d hi soude slape
En leitene up een stene bedde
I was vut ene quade ghewedde
Ies duechs ontgae· bi wal' ghenecht
Ancte hijs he met hi dade onrecht
Ie den andre helpt vut zire noot
Si uter ampene vand doot
Als d hi mede was beuten
Nemmermee ne ware ontgaen
Elw die helpe gods en van walew·
Ie beswidene en elne ghelme
En die heuet hem behoude clenen

Mettien heilen orlof ghegheuen
D en knapen diene te bedde daden
E nde danckte hem zere alre ghenade
D e si hem hebben ghedaen
S i bedachte gode ende gaen
E r herlijc te zine here
S i haesten utermatenezere
B ede ridders eñ knapen
E r ghinc nyeman bedde slapen
E ñ ruften hem si hadden te doene
M ichtens ontspranc wal de coene
T luke metten lieuen zanghe
E nde hi seide ic hebbe te langhe
G heslapen ic sal te ser wile
G heredē hebbē ene mile
H addic wijsheide ghedaen
H i dede hem eñ es up ghestaen
E nde dede an couce eñ scoen
H en was rudder no garsoen
M ochtoe ontsprongen in de sale
E n stone beckijn eñ ene dvale
V ant d' walewein ghereet
D aer es hi comen ende dweet
S ijn oghen eñ zijn hande stone
H i seide god die vanden trone
M u moeti mi hedē ghelāde
G helpen d' ic vanden zwaerde
V aer hi liten mochte verstaen
D at mi dese pine heuet ghedaen
D i dus stont in deser tale
S o quam die comne in dezale
V an uter camere d' hi lach
W alewein onboet hem goedē dach
T erst dat hine heuet verlien
D e comne andwoorde hē mettien
E ñ seide god onser aller hē
G heue jou bliscap eñ groot ere
E t moete jou groot ghelucke vlēe
W at mogtedi hier mede menen
D at ghi dus vroech zijt up ghestaen
H er dinct mi hier de zere meldaen
H er nes menen vinden hone
P no graue no hertoghe
O ooc ruddren no knapen
T wine hadde noch ghelapen
E ñ hadt ghenist ene wile

H i seide ic hebbe menighe mile
T e varne die ic riden moet
D es zijt seker ende vroet
O c bem ic verlet bi desen campe
O m dat ic sach dat hi met scampe
D e den knape alle wilden deren
H e pensde dat ict soude verweren
E ñ behouden mochtic zijn lieuen
S o iet here dus bem ic hier bleuen
A udwis addic vort ghenaē
A lle die gone die d' waren
B inden hone zijn up ghestaen
E nde cominghinne qua ghegaen
D e haren camerieren in dezale
W alewein groetelde altemale
E ñ alte voren die comninghinne
S o andwoorde met zoeten minne
H ere ic hebbe wel vernomen
D at jou mēne mach becomen
A lzulke herberghe als hier es
W alewein andwoorde na des
V ollike de doet utermate wale
W at holpt dat ict langh' hale
H e hebbe ere nv te doene
B innen deser quam die rudd' coene
D e walewein adde beloudē diene
E ñ seide onsē here moete jou ghenē
B ede bliscap eñ groot ere
V ander dagher comme mē
B em ic v knecht eñ v ghersden
H i lachelde ende custe zine soen
E ñ seide hets recht hēne here
B i v hebbic hise ende ere
B e houden dat ic hadde vlore
D at weet ic sekerlike te voren
S i hadden mi mijn lijf ghenomen
D e van duechten es vul comen
H i nam den rudd' mettien
D e d' lach over zine knien
B ider hant ende dene up staen
H i seide lacet jou doch niet gaen
D oen ne doet met ghenē rouwe

I me maecht late bi minre trouwe
W ed ic weet wel dat' mijn lenen
D eet hebdi mi macht gode gheclagt
E ñ sal moete van v steden

Die ilke god moet iou ghelede
Als ghi met langhe hier wilt wesen
Wt alelwem hi sprac metteser
Doten comme een toter vrouwe
Ic bidde iou up rechte trouwe
Dat ghi den mudder diner ghenaden
Want ghehelpen een gheraden
Bi estermitene seghen sine viande
Een helpt hem dat hi timen lande
Come ende bliue m zme ere
Ic dunke sculde bi onsen hee
Ic sal doen dat ghi begaert
Doe riep walew· om zijn pt
Doe and worde die conighinne
Die heneesch was in allen sinne
Here laet staen noch bpt
Ic bidde dat ghi met ne baert
Dit deden houe heden mee
Ust venen dach of twee
Dame sd vaert d'ghi ghebiet
Wt alelwem seide damme diet met
Dat mens hem bade hi moeste uite
Dbadens hem alle diere waren
Me wilde m ghere wijs die vaert
Dberen doe brochte me hem zijn pt
Een zijn harnasch was al ghereet
Die comme hi sculde god weet
Baert v wille een bequame
Doudit ghierne ulde name
Oeten eer ghe henen baert
Oer walelwem sat up zijn pt
Dsculde dies ne staet m tonbine
Want ic wilde iou seggen ghierne
Owat sdmijns d'na ghesaet
Me name ne loochen it met
Ochtan ne was noit man gelewe
Oudste weten hme moeste te vore
Omme vraghen zijt v bequame
Wt alelwem es mine name
Alse die comme dat verstoet
Doe ver vroyde hem die moet
Een seide sidi arturs zuldere zone
Die der eren es ghelwone
Een d'men alle doghet oftelt
Een me mighe oudaet heeft ghemelt
Ic hebbe ulves horen ghewaghen
Waer ic ne sach iou noit te gend daghe
God die zijs ghebenedijt
Dat ic hebbe ghesleeft den tijt
Dat ghi zijt comen bin mine houe
Hi zint van sd grote loue
Uwert med' een laet iou paert
Pstal doen met' vaert
Un bluet hier heire bi m
Een staet m van hten bi
Mijn goet een al mijn lant
Dat ghene iou m' iouw hant
Ede te doene iou ghelod
Ñd'na alld helpe m god
Illic m uilwen dienste staen
Ndien dat ghijt wilt ontfaen
Et met m bluen al mijn leue
Ildi m al die warelt ghewen
Prac wal'· mme bleu met
Ghic iouwe ende verdriet
Ebben here het ware m leet
Ñ ic auontiure dewel ghereet
Mijn lijf vor iou bi mu trouwe
Oe nam hi orlof andie vrouwe
Es comte wijf die conighinne
Ñan alle die d' mme
Et hare waren m diezale
Sand worden alte te male
Uwert god onser alre hee
Erde iou van lachtre een zee
Ñ late iou dme ten beste comen
Us heuet hi orlof ghenomen
Ñ reet wech met deser tale
Idie marsme de vander zale
Ñ alle die bmde houe ware
Elweten hoe van rouwe vare
Mdat hem der walelwen ontfi
Ntie melve mdd' hi melbi
An rouwe utmate zere
Dat hem aldus ontfaer zijn lijf
Die hem behouden heuet zijn leue
Sculde god die moete iou gheuen
Grote bliscap emmer mie
Een lonen iou tgoet ende ere
Die ghi te m wt hebt ghedaen
Ulatic iou die tale staen
Anden·co· een van sinen leden

Ende wille Jou van walew· bedieden
D se vaste veet eñ node spaert
A s een die ghne wonne tlivt
Ly addijs stade entie macht
O il dach eñ oñacht
Ve eet wal' die nudd' bout
A) emcy forcest eñ memcy wout
Ve eet hi duere eñ memghe heide
Ly emghen berch memghe valeyde
Ll eet hi m dese auontiure
D ie hem dicken wert tezure

Up enen dach quā hi ghe vaē
sciē d' wilder zee baren
Eñ hi sach leepe in die zac
W i wilen mu bi wilen mee
D aer si m voeren up ende ned'
Ly et was herde stone wed'
D ie zonne steen anden tone
O ver al die warelt stone
D us quam hi mde sonne schine
G henaren neuen die marne
S ere dagh hende zijn ellende
O m dat hi met ne conste vende
D at hi dicken add' ghedocht
E ñ met memghe pme becocht
Ly i seide wat helppet mi dat ic leve
W ant ic ne can ghene memare
G henoechsche d' ic ome bem comē
M etten henet hi van vren vnome
E ne steenrocke hoghe eñ clene
D ie men hiet te ranenstene
A lscheen sde smāl sde was ghereet
W ouen ere halu milen breet
E ñ die zee baren heper ond'
D it hadde wale wene wond'
A ls hijt sach ende metten
Ly cafti ene casteel vorsien
D boven staen die hadde ane
M enghen tor· na minē wane
E ñ al van claren marberstene
S o' groot eñ some clene

Dit sath hi al te dester· wile
doe voer hi pensende ene mile
Dat hijre ghene ommē ware
O m te weetschene memare
D at hi nach niet of ne weet

Maer· het es hem onghereet
Ly et was al wat dat hi sach
M e ghenē wech die menschē mach
M o wed' ridē nochte gaen
S one sachi vor hem staen
M e ghoen gat d' menschē bmmen
A y ochte comen al wildi wmmē
D en casteel die vor hem stoet
A lsi wert ghewaer an enen sine voet
M it sant van memghen hoechlaghe
D ie ten castele wacht ghelaghen
Ly i sach wel dat mer moeste vare
A lle der wilder zee baren
W aren ghehebt ene wile
S o moeste men riden ene mile
E wat was weet alit was bloet
D oe pensdi m zmē moet
M ē wel dat hier es ghereet
D ier de zee ic ne werde ooc hede
S o verlaghet ic ne salre varen
O m here god moete m bewarē
M e sal weten w' ic zijn becomen
W ie hier of hebbe vernomen
D ie hoechlaghe van hare ptien
D oer walewem die onmeuaerde
V olghede acht' daer hi vant
D ie hoechlaghe staende mt sant
D ie gone hadden ghereden
S ijn pt was snel van allen lede
M et dronch smen here an dat ers laut
D ie vloet sde quam altehant
A s walew' oñ quam ghenaren
O m vent hem hepē des selves vare
D moeste hi bluen al wacst hem leet
E ckerne ware hem onghereet
W ant twat was bachtē hem te wijst
D es willic dat ghi sec zijst
Ly i hilt benedē up zijn pt
E ñ sach ter steen rocke up wt
O m den casteel doene sach hijs niet
Ly i seide hē god wats mi ghesciet
W m hebbic im selven brocht
M u hebbic diere ghenouch becocht
E swaert te sockene metten rmighe
Ly et sal m m groter· pmen bmeghe
E ñ henet ghedaen al nv ter· stont

Bedi het es mi zere omont
Waer waert ic nv gheraket bem
Oe sach hi enen wech vor hem
Sen reet hi voert metten
Euet dere walewein versien
Ne porte wilde ondaen
Nde den wech d' binnen gaen
Ild rechte alse hi doen mochte
Oe pensde mi zin ghedochte
Elder poorten moet ic mi
Ñ prouuen d' mijn ghelvm
O wane dat dit die strate si
Anden castele dus dinke mi
Se ic heden oec versach
Ii wesse die strate of het mach
Csalre emmer duere varen
Od selue moete mi bewaren
Doe sendi hem eñ zijn pt
Oer poorten reet hi mett' vaert
Up waert duer ene hagedochte
Die wech diene ten ende brochte
Pten berch eñ mettien
Euet deer walew' vorsien
En casteel die stone stoet
Oe pensdi mi zmen moet
Obem hier comen wel met eren
Od late mi wel wed' keren
Ond' lachter ende torzen
Emighen nidd' sachi d' vorzen
Ie alle speelden weet dat wel
Caec of werp tafel spel
Ñ vele sloeghen d' den bal
En steen wierpmen ouer al
Oorden casteel up dat plein
Is dat sach deer walewein
Ie houesch was eñ oindaert
Eertt ned' eñ liet zijn paert
Taen danne dedi met van vare
I wilde vreesschen memare
At castele dat dat si
Deer walew' die nidd' vri
Ettien heuet hi v' nomen
Ive garsoenen totem comen
Ie groetene herde hoofschelike
I leiden god van hemelike

Die ghene jou al dat ghi begheert
O p ghijst ghebiet ghesit ons v paert
Ende latet ons doen vp stal
Dat jou god ghene goet ghewal
W i bids jow dor jou tolks ere
O mogtsedi geen tonden he
Dmket jou goet eñ ghijst begaert
Doe gaf hi den garsoen zijn pt
Ut een kinelde hem vorzen
Eñ dede hem of zme sporen
Eñ ontgorde hem zijn zivt
Eñ ontwapende mett' vart
W alewine altemale
En par cled' van sindale
Hi addi an dat hem wel stoet
Eñ i-stone ghestoeite an zmē voet
Hi adde hem ghegheuen dies zijt wijst
Die rike comic amadijs
A l bedroopt met iden goude
O m dat hi om hem pensen zoude
In vremden lande als hijt adde ane
Dd een garsoen na minen wane
Si am walewins wapine eñ zijn pt
Ende ledet ten stalle waert
Hi i bestredde die wapine eñ heuet zaen
Dpaert upten stalle ghedaen
Ende lietere zmen ghesellc bi
W alewein die nidd' vri
Die bloeme was bouen allen heren
Hi i seide dat jou god moete eren
Soete knape nv segdi mi
Hi oc dat vanden castele si
Die name d' ic her allene
Ben comen here rauenstene
Spac die knape ende was vroet
Deer walewein was wel ghemoet
Ende houesch hem zmen sinne
Hi i seide vrient dat jou god minne
Oz ghenadē dat sect mi
W ie van desen castele si
Hi eue dicke hercnestaen
Die rike comic amoraen
Hi i dedene maken des zijt vroet
A ls walew' dat verstoet
W as hi vblijt herde zere

Hi seide dat jou god ghene ere
Soete knape dat sect mi
Doe uwe ghenaden wele dat si
Jouhere die comme anegaen
De knape hi andwoerde aen
Siet waer hi sit bi mire trouwen
Onder gone minde tuschen sij jonchrouwe
Ende met hem jonghe ridders uele
De spelen van menighen minde spele
De knape sprac al ouer waer
Gebenedijt here sie dat jou daer
Sa ic dat jou god ghene ere
Aldus ghinc walewein die hem
Ten comme waert ende metten
Hi eueten die comme verzien
Es hi stont up van zine stede
Ende alle zine ridders mede
Leten hare spel en si onthalen
Walewein ne met zoeter tale
Ende seiden here zijt wellecome
Ene rose ne bloeit met up de bome
Al lid stone als val: bouen hem allen
De comme seide mi es ghenallen
Grote ere god zijs ghebenedijt
Hi ere walew: dat ghi comen zijt
Te minen houedes hebbe god danc
Dat ic jou zoeken sonde sond' wanc
Hebbe ghepeinst alsd houde
Sine wildic om aj mare van goude
Ghine waert hier comen en om mere
Walewein seide god lone jou he
Ende andwoerde alse die vroede
Ghijst te mi waert sect mi goede
Aic here bi mire wet
Dat zuldi noch heten bet
Weten dan ghi hebt ghedaen
Nie wilden daer met langher staen
Iker hise nam andren bi hande
Ende die baroene vander lande
Ghinghen alle metten ij heren
Ende toomden walew: met eren
Toten castele in die zale
Gone jonchrouwe altemale
Waghen minen here walewene
De was so groot no so cleine

Vine bezaghene alle ghemeenlike
Was memen sine ghelike
Van scoonheden dat weet wale
Usziin si comen in die zale
De stone was als i paradijs
De hadde ghewesen letter wijs
Imoghte d' wond' hebben ghelesen
Hier moetti wille come wesen
Prac die comme here walewein
Wer ghelike nes ne ghein
Andogheden ond' semels trone
De vloer hi was al gader stone
Met stonen pellele ouer spreit
Ne die comme bimet gheleit
Walewein entie waert
Ghinghen te gader bachten haert
Peen bedde d' ghinc si bede
Itten dat met enen clede
Was ghespreet diet puilen wonde
Ic wane hine comme waken sonde
Emighen nacht het was so goet
En pellel lach ond' haren voet
Ghene heren altemale
Ghinghen itten mdie sale
Sodemidd's en jonchrouwen
De minen he val: beschouwen
Me consten met ghenouch bezien
Eer walewein sprac metten
Oten comme en seide here
Wondert uter-mate zere
Ghi mi kent bi mire wet
Nsach jou noyt d' ic te bet
Ghevroede meuwer mghene stede
Oghenen vem uwen midd's mede
De comme seide ghi zullet weten
Idzaen als wi hebben gheten
Ame salut jou doen vsteren
En gaf wat en ghi me dwaen
Ende sdude gaen eten in die zale
Gone hen altemale
Waren vn
Ende [illegible] seide ghine alld
Idwoeghen alle en zijn gholdte
Gherechten quamen men ghine eten
Ten tafelen bouen ende beneden

Den quam noit man mighere steden
Daer hi sach dienen met eren
Las men daer diende voz die heren
Segherechten quamer sd ghedichte
En mochte ghoen menschie lichte
Henomen sd menich quamer d'
Oeden wijn verschende claer
Zonken si alle dies begaven
Ende die binnen stoz hone waren

Als si der spisen adden ghenouch
Elker hie na zijn ghenouch
Sdiende men van clareite naer
Ende als men ghieten adde d'
Oheilt men scolakene up ghedaen
Ende heren een men liet staen
Te taflen twat was ghereet
Eponite warm ende men diveet
Te hande stone vand' spise
En diende d'm elk' wise
Aden watre gaf men wijn
Ist phet d' hoghie hedezijn
En schincte ende dede ommegaen
Oe spraec die comme amoraen
Ere valelwen nv eist tijt
Hoerst dat ghi berecht zijt
Hes ghi im vraghet heden eere
Staet ic sal jou seggen mere
Te waer hiet al bi minre trouwe
Chuwede een nam ene jancfrouwe
Hes mach heerde wesen lanc
Hen jaer ic wists gode danc
Ele meer hadde ghelenet
An hise mach ghehaelt heuet
Oe was stoz dochter van irlant
Hare schoonste die men vant
An ghelate een van mameren
One vintmer sd stone viere
Ndie waren als de was ene
Iere bin ghe ende hoghie stene
Chuwede een menighe stede
Si hebedde im groter waerdichede
Eer dem ic ghesegghen cam
Dat ic hare zieden jam
At moet hare hedden comen te stadē
Chope sdē es toz gods ghenadē

Doe isde haelde dat was waer
Voer ic tartuus houe naer
Wes ooms die mi grote ere dede
Ic ne quam noit m ghere stede
Ic nidder horde prisen
In so menighrande wisen
Als ghi d'hoert van grotē houe
Alle die gone die vanden houe
Waren si saden allegader
Dat ghi der auenturen vad'
Waert dies ne vergatic met
Als ic uten houe saet
Si wi uter porte waren
Haemdi ieghen ons ghenaren
Ende met jou ander ridd's viere
Als ghi ons saghet hildi sciere
Al stille een groetet ons houesschenke
Si onden hemelrike // ven
Ic maerte dat ghi vand' stedē
Iet ne quaemt voz wi ledē
Ende alle die gone die met ons waren
Gh tyme lieter jou ghoen ontsaren
Gh tyme groetet elken een een
Datter jou ontghinc ne ghoen
Hy me moeste van jou ghegroet wesen
Als ic ghewaere wart vandesen
Doe wals ic gram bi minre wet
Dat ghi im ledet ic ne hadde bet
Gh heweten hie wie ghi waert
Ende gaerden die up een paert
Als ghi waert leden quam ghenaren
Hy riddre god moeste im bewaren
Ende comme een alle dandre heren
Ic seide dat jou god moete ere
Doete knape seggiet mi
Wie gone stone midd' si
Die gand' maer een gone viere
Hy riddre van minen hie zdiere
Dat hi was doen een lancloot
Wes doghied en dat zijn sd groot
Dat men aue spreken mach
Hier na oi menighen dach
Ende dand'een minen hie zijvem
Die vierde es mijn hie walewem
Die jou groette comme here

Sme doghet eñ zme ere
E s mee re eñ van bet̄e̅ loue
D an yemens b̄mme̅ claȳ houe
V an al gad̄ zmen lieden
W at mocht̄c jou van hem bedied̄e̅
H i es der auentueren vader
H i belaudde alle gader
D se der hulpen hebben noot
S me doghet es so groot
H i wonter weduen eñ weiden
E ñ alle die h̄ vint m̄ vreden
B elaud hi ende hi let d̄ woren
S ijn lijf die knape clouch met hore̅
A ls hi m̄ hadde beredt here
D na ne sagtic v nemmeer mo
V or heden up desen dach
E nde talre eersten dat ic jou sach
S o kendic jou b̄ uwer ghedane
G od belue na minen wane
S ende wonlier tote mi
M me mach memen danne ghi
G helpen van dat mi daert
W alew̄ sprac lieue waert
S o sect mi danne m̄ goods name̅
O f ghijt ghebiet uwemelduame
S ijnt saken die m̄ staen te doene
S prac deer walewein die coene
E ñ ict mach doen bi mire ere
H elpe jou ghierne comic hie
Die comic sende bi mire wet
Here walew̄ ia ghi nele bet
Danne enich mensche die nv leuet
E ist dat jou god die gracie gheuet
E ñ ghi vulbringhen moecht die vaert
S o gheuet jou minen goede zwt
D at met verbetert mochte zijn
H et gaf m̄ een mijn peter ijn
E ñ hetet zwt metten tiue tringhen
D ontsict jou te voren bringhen
H e soudt jou toghen maer neen ic met
W ant wat manne diet met oghen ziet
S me nature es duer fel
H et neemt hem tijf wetic wel
D ne dar memen omme vraghen
D at het yemene sal verdraghen
H me ñ van duechden nit beraden

Voor alle die gone die zijn ghebo̅e
E ñ van rudderstepe mede
A i heneter omme menighe bede
G hedaen die rike comic wonder
E ñ zijn lone ahdi sonder
H euets hem ghepijnt met liste
O m dat hijt im hebben wiste
T e ghewinnene alzijn leuen
H ere nochtan cilt m̄ bleuen
A i jou so eest al ghereet
V p een couent up een beleet
D at ghi ma bi uwer ghenaden
V an ere bede wilt ghestaden
E ñ houdet liu̅t metten tiwe rmighen
W alew̄ was vro van dien dmighen
D at hi den comic honde nomen
T liuaert d̄ hi dm nit was comen
A i hme wils hem met ghevaghen
H ere soudic durren dragen
T liuaert of ghijt m̄ hadt ghegheuen
H ere walew̄ jagh al v leuen
A i ochta wel draghen tgoede zwt
E nde zeker zijn een omere nit
H ndien dat ict jou gaue bedect
V p wat manne d̄ghijt up trect
D iene mochte vor jou met ghestaen
A l wild̄ mi leuen slaen
E ñ van minen liue deren
W ilt: ume mochte mi met viueren
T roch tliu̅t dat wetic wel
S me mamere die es so fel
H ndien dat ict jou hadde ghegheue̅
H ochtan dat ict al mijn leuen
H ebbe ghehadt m̄ mijn bedwanc
A i et rechte weet mens den gone̅ danc
D iet maecte hi was wel bedacht
H i staecker an als hijt ghewracht
H adde so wat manne die leuet
D ie dit zwt ghetrighet of heuet
H e rade hem dat hijt houde wel
S me manieren sijn so fel
O f ghijt yemen wille gheue̅
V oort ende behoudt zijn leue̅
S o gheuet m̄den lade bedect
E ñ tooghet hem met bloot ghenect
S o mach hi zmen vrient behonde̅

Entie gone mach zwaerts ghewonden
Wen hijs Jan entien hijt ghenet
En es ghecn man dien ic leuert
Ic mach kennen sine mamere
Et es fel ende goeder tiere
Iet draghet dien cilt goeder tiere
Ic mach mer an leden saere
Ant het staet an ghesaruen
Ere dit zwaert wille Jou ghenen
Oochdi mi ere bede ghestaden
Eer walewein stride bi ille ghenade
Omme toghet mi dat zwaert
Ic wille al doen dat ghi begaert
Ndien dat ict vulbringhen mach
Oe ghine die comic daert lach
Et enen pellele bewonden
Si reket voort ten selue stonden
I toghet walew· die begheerde
Staet te winnene metten zwerde
Scoon ste dat men oyt vant
Hijt uten pellele went
Nt walewein met oghen sach
Me herte ontploec alle die dach
Em dochte wel in zinen moet
Me sach nont ghecn so goet
Ic appel entie hilte bede
Aren root goudijn entie stede
Ter ic medie ten zwaerde behoerde
As van enen blakende goutborde
Ic ghilpe die d'ane stont
Oe hadde ghecost menich pont
Sinelt vander riemen entie lede
Aren alle goudijn mede

Den sach noyt man ghecn so stone
Der walewein stride dat v god lone
Here comic trecket vter stede
Dat soude Jou comen tallen lede
Ere walew· verstaet dit wel
Trecke die tsiwt het es so fel
I haddi al die wapnie ane
Ic ghi noyt drought na minen wane
One mochti met d' voren staen
Et ne soudse alle dor slaen
Hme mochtets altoos met ontvlien
Alewein and wordt mettien
En appel entie hilte bede

So togheden in entie stede
Wet mi doch den eggshe zien
Die comic trecket vut mettien
Sin eer hijt hab brochte uter stede
Uer appel en oi hilte bede
Pranct vor walew· uptie aerde
Et ware een menschedie begijde
Moede te decken en hi meldaen
Hadde en wils mi boeten staen

Alous so ghebarde dat zwaert
Die comic tart d' nater vaer
Tusschen appel ende hilte bede
Nam hijt ende staect inde stede
En hi stride bi onsen here
Ow es ghesciet groot ere
Eden wordit goedezwt
God sciue heuet Jou ghespaert
Oit man mochter vorzen ghestaen
Walewein and worde zaen
En stride dies dankelmendelike
Ode onsen hre van hemelrike
Ic bouen ons allen heuet ghebot
Ere comic alld help mi god
U sect wat ghi ane mi begaert
I wille met dat ghi mi spaert
Idi mi pmen of mi deghen
Ute so wille Jou borghe
Hier ne en staen te staden
Ughi zult m dor uwe ghenade
Heuen tsiwt hets myn ghe ic
Ic co· was bider en louch
Is hi dat horte en zere wo
En hi stride wldi alld
Helouet im dan bi ille trouwe
I mudderstepe bi onser vrouwe
At ghijs met ne sult onbaren
Ic Jou sende ghme zult varen
Uer noot no duer ghene dinghen
Oghenut Jou tsiwt mette i minghen
En ware recht dor ene zake
At Jou noot sin ghebrake
Oot sin breket al belof
Ic wille Jou sek doen hier of
Prac walewein bi minre trouwe
I mudderstepe bi onder vrouwe
Ere comic van desen dinghen

Ghenet mi tliwaert mette-ſ rnghe
ſlochtan ne weet ic met wat ghi begh
Doe gaf hem die comme tliut
Dat met verbeteert mochte weſen
Ysleide hé walewein metteſen
Mn oeti een goet ghelue ontfaen
En ñ atte die gone weder ſtaen
Dieomrecht willen eñ jaghen
Hen mochte ghecn bet rudd' dzaghen
Enaen ics bet ionſte mñ no mere
Tliwaert es comen tlinē rechtē hé
Bedi makicker jou voghet of
En ñ hout mi vort mjn belof
Entics ne moeti met of gaen
Dus heuet wal' tliut ontfaen
Die met blid' mochte weſen
Ysprac ten comme metteſen
Sect mi hé wie ſal varen
Jn wils langh met onvaren
Jſ me wille quitē mine trouwe
So moeti halen ene jonctiouwe
Her walew' die ghi mene hmt
Jc hebbe menighen dach ghemmt
Dat leggh hen de gone die ſe kmnē
Hen es mi die warelt bmnen
Jſ eghene ſo ſtarke no ſo goede
Edi es mi onſdochte te moede
Dat icker ſo langhe moet derben
Jc vruchte ic ſal te comme ſterben
Dartide met ne can ghewinnē
Jſ u willic wen bekinnen
Hare ſcoonheden vut ende vut
Wt alle die mee heeft ſoe die huut
Eñ heet jonctiouwe ysabele
Oe heuet ſcoonheden thare deele
Dmme vemis doet die godinne
Degheboot heift onſ de minne
Soe es ſcoone dume olympias
Die hey ſterinne te rome was
Soe es ſcoonre uele ſond' thare
Dmedie tiwalef vrouwen ware
Degheſtreuen zijn te rome binnen
Ic waren die xij godinnen
Men of telt eñ ſaghet
Eñ hare ſcoonheit achte lande deaghet
Om lof eñ om prijs tontſane

Loe es bie ſcoome na minen wane
Dmme yſaude noelene
Jſ och die ſcone tzabene
Soe es ſcoonre uele dame vghinc
Die ſte jonctiouwe barbelinc
Jſ och yſaude van perlant
Jſ och ysaude metter witt' hant
Jſ es met ſo ſtone als ysabele
Soe heueter uele tharen dele
Die ſcone jonctiouwe die ic minne
Want venus die godinne
Gaf hare dat ſcone goudine haer
Doe ſeggh ic jou al oñ waer
Dat up hare houet es gheſtaen
Daer hare ſcoonheit bi es vulduen
Dit es die jonct' die ic minne
Die wert de onvroet van minen minne
Here walewein ghine haelſte mi
Jſ u hoort wie hare vader ſi
Die rike comme allen tijn
Ende heuet ghedaen mijn minnekijn
Jn hoeden verren gont endi
Jn nenen caſteel ſeghet men mi
Die ſene winnē ſoude het ſoudē tliut
Werden d' gaen xij mure
Omme elc heuet tlinen dele
Der warf tiwinach tonrele
Up ghewrocht ſtaerc ende diere
Uſſchen elken tiwe murē loopt ene riuiere
Dat men te caſteel mene mach winnen
Die poorten d' men gaet binnen
Zijn van cupere eñ van metale
Hebonden met ysere eñ met ſtale
Elker poorten zijn gheſtaen
Der warf tiwinach man ſond' waen
El ghewapent m dier ghebare
Als of ſi alle ſoudē varen
Ene wighe al ſond' bliſſ
Dm te beſoedene tſcone wijf
Atte ghene man ſoude ghewinnē
Comen inden caſteel binnē
En moeſte eer weten wat hi begaert
Jn can ghewerken wat hare dt
Oe heuet d' binnen groot gedrut
Want ſdene comt altoos met vrit
Eghenen tiden binden jare

Soe gaet haer merghen harentare
In dien boongaert inden vergiere
Die darzijn goet ende diere
Dars zulc praeyeel wel ghereet
Ere groter aluer milen breet
Dm staet menigherande ware
Peper anijs eñ ghinghebare
Fighen ende notemusscaten
Staen d' eñ pumeghernaten
Amandelen eñ castaengiere
Eñ d' ond' goet menighertiere
Dat ic al qualijc soude ghenomen
Lelien rosen ende blomen
Staet d' eñ menich soete cruut
Des van voglen zoete luut
Dgaet soe hare merghen inde rosen
Wat mach der stoonre Jonckr' nosen
In can ghemarken wat hare deert
Hens niet dat hare h'te begh't
Dne eis binnē een groot deel
Noch es d' een and' praeyeel
Dstaet een boom es so ghedaen
Als ic v mach doen v'staen
Hi es beneden herde groot
Eñ al van finen goude root
Mi wondt hoet noit man ghedochte
Dat hi den riken boom ghewrochte
Hi heuet alse menighen telch vā goude
Als enich man ghefegghen soude
Elc telch es hol van binnen
Nu hort ic sal v doen bekinnen
Waer bi het es ende doen verstaen
Vpelken telch al sond' waen
So staet een goudijn voghelkijn
Dat zere proper es ende fijn
Die boom es rikelic ende diere
Eñ wel gheraect in alre maniere
Eñ van stoneden wel vuldaen
Noch moet ics mee doen v'staen
Want an elc stone bladekijn
Hanct een goudijn bellekijn
Dat stone ludet eñ claer
Oc esser an ghemaect d'
Dat seide die gone diet wel wiste
Behendelike ende met liste
Ene duwiere eñ d' in staen
xvi. manne eñ hebben beuaen
viij. blasebalghen die si verdraghen
Eñ den bome wint toe jaghen
Van beneden inden wertel up
Tote bouen inden top
Met groter cracht met grot' pinē
Ende d' hi bewaeit die voghelkine
Dstaen si recht ende beuen
Inder ghelike of si leuen
Dsinct elc voghelkijn zine steuene
Zesse te gad' ende zeuene
Eñ so clinken die bellekine wed'
Some hoghe ende some nede
Dus gheuet elc voghelkijn zinē sanc
Eñ elc bellekijn zinen clanc
Als si den sanc danne werpen vut
Die moeste horen dat soete luut
Al ware een toter doot ghewont
Wari d' ene corte stont
Eñ moeste horen die voghelkine
Hi worde quite van alre pine
So soete hoormense singhen d'
Ene fonteyne staet d' claer claer
Scone onder enen oliuiere
Die herde rike es eñ diere

Hets recht dat ic den borne prise
Want uten ardschen paradise
Comt ghesprongheñ een aderkij
Ende sprinct inden borne fijn
Die stone es ende harde claer
Dat segghic jou al ou' w'
Diese maecte was wel bedocht
Een goudijn aren stater ghewrocht
Die den borne heuet verdect
Eñ met zinen vlerken so verdrect
Dat ne gherande quade zaken
Den riken borne mach ghenakē
Die so stone es ende so claer
Oc mach men bouē den borne d'
Scouwen bome die stone blozen
Lauwer bome ende rosen
Staenre ende menich soete cruut
Daer sinct elc voghelkijn zijn luut
Scone ende upden oliuiere
Bouen den borne die also diere
Was als ic v hebbe gheseit

Daer wandelt sond' dagher heit
Die joncfrouwe die ic minne
Ende mi ontroet van minen sinne
Sal maken minne wils jou met spelen
Met haren camerieren spelen
In die lehen een middel wolden
Wat mach der sconre joncfrouwe nolden
Wild ten borne hare hande dwaen
Ontwitten vanden borne een traen
Sochaert sdoe ome and' stont
Vanden aerne den mont
Spranct die borne voz hare claer
Al ware een man out vc jaer
Een nutte hi vanden borne een traen
Sond' twifel een waen
Hi worde alse staere een alsd jonc
Als hi was upten elluen throne
Als hi was doe te waren
Doe hi out was van xxv jaren

Aldus leet sde d' hare lenen
Wilde jou god die gracie gheue
Dat ghi mi haelt die joncfrouwe
Sochquiti tiwit een iuwe trouwe
Want met elne ghenen dingen
Sone mochte di v ghelof vulbringhen
Soquite wesen te ghen mi
Waleuen die rudd' vri
Andworde den comine honestichelike
Hi seide wi jomi mi god die rike
Dat icse jou hier moete halen
Een dat ziwt d' mode betale
Dat ghi mi gauet up minre trouwe
Dus sal waleuw die joncfrouwe
Alen god ghelefs hem die macht
Het was een goet stic in de nacht
Er si vul enden mochten die tale
Ende ghinc slapen midie zale
Ende men bedde waleuw met eren
Die comine een alle dandre hen
Te ghinc up zijn bedde slapen
Tsilkenechte joncfrouwen ende knapen
Een waleuen die hem mene verlaghede
Uitem tote tot daghede
Eerst dat hi den dach verdach
Tont hi up so hi erst mach
Minne te quitene zine troulbe

Ende sonte ten comine die joncfrouwe
Hi alen conslik wel gheswinnen
Alle die ten kastele binnen
Wchozen die zijn up ghestaen
Een quamen te waleuw ghegaen
Een groettene hem de honestichelike
Waleuen sprac god die rike
Segghene jou blischap ende ere
U bluet te gode comine here
Sal jou halen die joncfrouwe
Ende quiten tiwit een minne trouwe
Wi ihs xpc van nazarene
Erst wed' kere ter auen stene
Ist dat mi god mijn leuen spaert
Doe ghinc men wapine ter naert
Waleuw wel ter core
Een brochtem gringolette voren
Dat hi minde voz alle paerde
Hi sater up die onuermaerde
Ende semdem mett' rechter hant
Dus nam hi orlof die wigert
An alle die heren mi diezale
Sandworden alle temale
Den heere v leuw honestichelike
Ende seiden w waert god die rike
Soete jou van onghemalle beureten
Hi was up gringolette ghereten
Dene dicken adden ghedraghen
Dene wildi d' met langhi daghen
Doe nam hi minzijn gheleide
Gode een zine moeder beide
Een hi reet wech mett' tale
Ten kastele een uter zale
Een woeret ziwt mette hi ringhen
God late hem zijn ghelof vulbringhen
Erstil strate reet hi nedere
Hi up quam en tekerte wedere
Er passage d' hi was comen
Ettien heuet wal' vernomen
Water voz hem ghestelbet wel
Ijsn paert was dapper ende snel
Een vlooch ghelijc enen vogelc
Erwaleuen riden togelc
Es hi quam up acmarmc
Sme herte was in groter pine
Waert hi hem mach bewinden

Dat hi die jonckvrouwe mochte vinden
Dat was meest dat hem vervach
Oe dochtem dat hi ve hem sach
Nen wech ter rechter hant
Ien sal hi varen ende laten stant
Achter hem vluen entezee
Walef m̄ len oftemee
Meer hi wegthes bindien dagthe
Emgthen busschende memgthe hagthe
Eer hi daert was ongheheuere
Ettien quam hi up ene riuiere
Ie heerde diep was ende wide
Ñ hi ouer anden zide
Nen rudd' comen ghereden
Ie steen van herde fellen zeden
Peen ors was herde groot
Nde zme wapne waren voot
Ood was zijn stalt ende zme vane
Nde rode wapme addriane
U zijn ghelaet anzme maniere
O steen hi fel ende puerliere
Oe sach hi comen up een rollide
Ghenaren neuen srudders side
Ene jonckr' ghecleet wale
Er groenen cleeden van sindale
Ñ up hare hoet wert ghevare
We vlechtkme van ghelouven heare
Ie ouer hare stoudren hmgthen beide
Ote upt archpen vanden ghereide
I vut ghetoect eñ zere verweret
Ie rode rudd' die zé veret
As up hare hadse vut ghetoect
Aire & cleder ghesaert ende ondect
Aire sto ne lijf eñ hare lede
Ne ghecele d' hi mede
Er jonckr' dede memgthen pant
Rochta ghenoert mzme hant
Hemaect met vnis stanken riemen
Hi mede grote stricmen
Er jonckvrouwe slouch m̄ haren anlichte
Rote slagthe ende ghedigte
Af hi haer ende harde uele
At haer haer hals ende haer kele
Etten bloede al was bevlommen
Oe sede hé ghi moet m̄ jonmé
Oz ulve omoet doz ulve ghenade

Maect m̄ quite vandiere ondaden
Ie m̄ dese doet omierdient
Ame nochjemch gods wient
Ie m̄ verledichte van desen
Oe soudezijn dienst wijf wesen
I doet m̄ leuen m̄ grotenzere
Oe spac walewem die here
Nochtic jou te spraken comen
El rudd' het sd nde jou lettel vromen
At ghi doet der scoonre jonckvrouwe
Euen met sd ghedame vrouwe
Mi dinkel wel neen ic mét
Waert dat deer walew' ziét
Ach up of sach ned'
Me sach no voort no wed'
Nggthe ooc no ghereuére
Assage oú die riuiere
Emch menschje mochte varen
Ter jonckvrouwen melbaren
Ededen hé hare heme sd mee
At hijs ne mochje nemmee
Hedogthen dat hi dat sach
At men hare gaf sd memgthen sach
Ettien wierp hi omme tpert
Ende keerde ter riuieren wt
Aldat het gheloopen mochte
Nde grimgolet die bezochte
En hoeuer eñ spranc m̄ter maert
Ote ouer die medemaert
Ander riuieren eñ hi zwam vort
Ú tote an tand' boort
Oe bete walewem die heere
Ñ droochte zijn pt met zmen ghé
Nde beter de hem al dat hem daert
Als hi verbeidelt adde zijn pt
Owert deer walew' ghevare
Egthen die sdme die sd clare
Een sach hi blecken van verren
Salde oft waren ñ steeren
Laer van zelue eñ van goude
Ñ hi sach stumen die monde
Oe pemsdi dat die ruddere waren
Ie naden rudd' quamé ghenaren
Nde jonckvrouwe wilden beuruchte
Ñ naden uoden rudd' reden
It pemsdi mzmen moet

Walewein die ridder goet
Hi met weet hi wat hi begheren
Wed hi hem helpen ofte deren
Wille hi waren ute die wile
Ende hi van hem ene sterke mile
Hi emmer heuet hi wel vernomen
Dat hi naden gonen comen

Mettien begonsti hem gherceiden
Hine d' met langher berden
Up auontuere wat hi begaren
Doe sat hi al zond' sparen
Vp gringolette zijn goede pt
Een volghede achter metter vaert
Ome beneedene die ionchiouwe
Die was benaen met groter rouwe
Hi voer sd na dat hi zach
Den ridder een als hi spreken mach
Heer Walewein die ridd' vn
Riep hi onbeit spreect teghen mi
Een lettel eer ghi voort vaert
Hand' houdi met spoet tpaert
Een ghebaerde of hijs mene sporte
Ende anderwerfde met van enen worde
Ende hine sprac no hine louch
Hie hiet die ghecle een houdi
Die ionchiouwe in hare anlichte
Grote slaghe ende ghedichte
Bi wilen stac hise metten salde
Alde dit sach Walew' de milde
Alsi hem mee dan te voren
Doe houdi hi zijn pt met sporen
Een pensdech hi dinct hem doen ontgheldē
Ende sprac Walew' inne wille met scheldē
Preect tegheu mi sd doedi wel
Doe keerde hem ōme die ridd' snel
Ende seide ghine doet met weld' vaert
Dat ghi die selue strate begiert
Die tegh mi vor jou zaghet tēde
Waendi dat ics vinde
Vor jou inne sonde die ionckf' slaen
Een ic ic doe jou zeluen zaen
Enen met wel groter onmere
Preuti emdi wort mere
Ende mi waert danne mi dmet goet
Heer Walew' was wel ghemoet
Ende hoeslic van zinen sinne

Hirte doghet addi mue
Hi and worde vrient te waren
Hi ne ghene om v dreghē met ij paren
Een ōm dat ghi mi moecht ghederē
Inkets vgoet ghi zullets onberen
Alde te blouwene die maghet
Die tegh mi selnoert hebt eñ ghenaghet
Wat heuet de segheu v meldaen
Eenne soude ghene rouwe slaen
Vam rouwen comt ons alle ere
Onberets eñ ne doets nemmere
Selaues met ghi zullets toren
Hi ebben ic dat jou wel te voren
Die selle heuet and worde ghegheuē
Hi et doet goet met ghemake leuen
Een seide noch spreidi als een domme
Waendi noet ghi voert al omme
Vam mi dat segghic jou ouer waer
Oz jou ne hetics met een haer
Inne soude blouwē ende slaen
Een wildijt oot weder staen
Ic soude jou sulē een spel oot leren
Hi zout met scandē weder keren
Een het soude jou costen tleuen
Ettien sd heuet hi verheuen
Die ghecle eñ houdi die ionctrouwe
Des was benaen met groter rouwe
In hare anlichte dats mochte ontsīnē
Nen stene de riep wachaermen
Del ridd' doz ulve doghet
Prac die ionchiouwe of ghi mocht
Verlecht mi van desen
Ach ic der groter slaghe ghenesen
Ic van hem hebbe ontfaen
Ic wille mi ulven dienste staen
Oet dit mi alre vrouwē ere
Heer Walewijn seide bi onsen he
Ic selt doen tone ionctrouwe
Die ridder stepe bi mire trouwe
Heeft hi v meer anē slach
Anrechtzijn domesdach
Dat segghic hem te voren wel
Doe keerde hem omme die ridd' snel
Een hiet Walewein oc hi wilde
Dat hi hem decke metten schilde
Doe decten si hem ute die wile

Doen vloghen nest tlie
Daer men mede mede sluet in boghen
Doe zeide als sire gaet vloghen
Me hoghde met ter iacht gen
Anden allerghe alle die maelgt
Aelgierde es hi hem ondstake
In hare clier slechte bake
Een was den anderen herde fel
Te oorsten waren bede mel
I cāselieerden onde vesten
An zulke joste mochte men tellen
Ter na ouer menighen dach
Ndeals die rode rudd' sach
Alelw- staen te voet
Erhuegheede hem sin ende moet
Nde waende wel varen all
Isn leet eñ zijn ongheual
Ebben verwonne hi met
I trac zijn zuit walew ziet
In hi was verhueghet zere
Nde sende vnent bi onsen hje
C wane wtsullen onlanghe dinghen
Oe trac hi tiwt metten-ij- ringhen
At ghi wel hebt horen nomen
Ntie tlive rudds zijn comen
E gaet nv laets gode wonden
Te veghe es hi moet ter monden
Ilene god met langhjne spaert
Eer walelvem adde zijn zwt
Henect het moeste nature plegtje
In henet den rode ghesleghen
At hi den helm altemale
Loofde ende den hoet van stale
Ed' toten tanden duere
Oe quam gheremmē doz de stone
Te herstene ende dat rode bloet
At upde arde weder sloet
Oe moesti tumē ommelanc
Eer walewem sende god hebs danc
Im zuit henet hem ghepoenet wel
Ndesten roden rudder fel
C macher mi wel toe verlaten
Omme sould te den gonen haten
Set mi gaf hi es ghenouwe
Anc hebt rudd' spac die jonchrouwe
Ette den slagtje bem it ghenesen

C wille jou dienst wijf gherne weten
Ghi hebt mighenroken wel
Egken den roden rudd' fel
Te im met sdeghen dede leuen
In een mijn bi-oeder die es bleuen
Oz hem doot een rudd' coene
Me ghecrech noyt ander zoene
Amme ghi sughet up desen dach
Nd verdriet eñ menighe clach
At was die zoene die hijs im dede
Oe ghime walewem terzelver stede
Die rudd' lach ghewont
Nde zere ziec ende onghesont
Nde dede hem den helm of ende sach
Ghi jet jeghen hem spreken mach
I lach in ommacht vandien slaghje
Walewem leide nauwe laghje
Ghme jet mochte ghenesen
Ijns selues helm nam hi tedesen
Nde hoper mede ter riuiere
In haelde water eñ hackene scare
En rudd' eñ als hie bequam
Ander ommacht walewein nam
Te wonde eñ loofde metten hande
Te gome spac bim den tanden
Del rudd' ic bidde ghenaden
C hebbe ontfaen van minen mesdade
Emitenae die mes te zu'
C hebbe der doot ou menich jaer
Verdient eñ nv es sde comen
Ghi hebt im mijn lijf ghenomen
At es bi minen sculden wel
Mac die rode midder fel
Me mesdaden nezin met diene
Waert an dese jonchrouwe allene
C hebs verdient eñ mekel mere
Oe spac deer walewem die hie
Nent sd lates jou bevrouwen
Ndi vecpt ghenade up onder vrouwe
O mach mi zielen goet raet
Werden na dien dat met jou strac
Ghi hebt emer jou lijf vlozen
In laet jou bevrouwe alte nozen
At ghi der jonchrouwe hebt ghedaen
Te rode rudder and' worde zaen
Walendicker mede te ghenaden

Comen ic soude van minen melden aden
Ghene te sou te biechten guen
Aer ic hebbe so viele melden
Comt mi wert mijn zielen raet
Een alt wereit meldaet
Prac waleu · es hande clene
Eghen die gods ghenade allene
Des bedmet sou wel te voren
God die wert doot ons gheboren
Ontfine doot ons bitre wonden
Mach v wel van miven zonden
Uten secle al vut ende vut
Ou biechte mi al oñ huut
Went sie laet sou met bedwellen
En grote duuel uter hellen
Oedi dat so fidi voet
Raet dinct mi wesen goet
Prac die rudd die d ghewont
Ach ic wille sou maken cont
Me meldaet groot ende clene
Ie bevrouwen mi maer allene
Ebbic viele te merren vrouwe
Heden dese stone Jonckrouwe
Nam spelende vut haren hone
Ende een hare broed van grote lone
En Jonc rudd · een coene
Een staere van zmen doene
Ese reet bi haere zide
Longhen ende waren blide
Ende voeren meyen harentare
Al spelende en ic wards ghewaere
Als si quamen in een wout
Voghelkine menich sout
Ongen en dreuen spel
Prac die rode rudd sel
Ere dit bevrouwet mi
Et mi quamen rudd drie
Elker hie henet ene Jonckrouwe
Ie es benaen met graten rouwe
Fin tonghemake zere
Segghe sou waer omme hie
Den dien dat ghes ghelouet
Werden alle drie ghevouet
Aren mannen en haren magen
Si ooc alle toe sagen
Aemwilt dies ne heten vi met
Ende dese Jonckrouwe die ghi hier ziet
Are dedic grote pine daer
Ebben ghelevet xx jaer
Aken ende morden aren
Me heten ons noyt ende ontvaren
Vme vonden vme dade hem pine
Nes in die quaetheit anschine
Ere ende vv hebbics rouwe
Als ic dese stone Jonckrouwe
Ach doe voere hare bet naer
Ende doodde haren broed d
Me wilde sloit wat ic hem weet
Aer seluen dedic menich leet
En gaf hare menighen zwaren slach
Ic bidde sou hi oft wesen mach
Raecht hare of soet mi wille vghene
Me dne ghesellen die zijn bleuen
Chter ende soude vn beireden
Aghen si yem comen ghereden
Vme tesaeme die Jonckrouwe
Comen si here bi mire trouwe
Nemen sou thijt dat wetic wel
Oquaet zijn si ende so fel
Mickens lettel dat si sou voren
Oen vv wachtete sou te voren
Hme hebt hier ghleen langh sparen
Yt dat si sou bi mi bevaren
Hi moet emmer sou leuen laten
Ware leet bi caritaten
Oude sou yet bi mi mesdaden
Eer waleuem and worde mettien
Ende sidde ghi sect alle die goede
Ie rike god doe sine omoede
Oete sou vergheuen alle meldaet
Dese Jonckrouwe vv hebt raet
Prac waleu · doe liue ghenaden
En vant mi ene bede ghestade
Oe vlves broed zielen wille
Ie Jonckrouwen ezweech met stille
Als doe dat horde en side hie
Hi doet sou seluen grote omere
Dat ghi mi bidt ghine heet mi
O wat saken so het si
Sal ic sou doen bi mire trouwe
O bidde sou wel stone Jonckrouwe
Dat ghi vergheuet alle meldade

Desen rudd' dor uwe ghenade
Ic hi heuet jeghen v meldaen
Edi het es alld vergaen
Ou ne maechs werden ander wake
En li dattene die duuel drake
Ndie pme vander hellen
Die arme ziele quellen
Ies ne wil met te bet ghenesen
Uweract jou van desen
Si vanter mede verlosten sae
Ter pme vanden hellsche vie
Wes broeders ziele en sinders mede
Oz god ghenet mn dese bede
Ies biddic jou up rechte trouwe
Oe and wrde die jouchfrouwe
I heuet mn brocht m gwt noot
Si mnen wel heuen broed doot
Ien ic mnde voz alle die leuen
Aer die bede willic jou ghenuen
En vergheuen die meldaden
At mijns broeds ziele te ghenade
Et ouden hie moete comen
Ic rudder heuet een sin ghenome
Ild aanc alle hi d' lach
En sede jonchfrouwe up desen dach
Iddic jou vrede hie ghenade
En vergheuet mi mne meldade
Nae jonchfrouwe heuet ont faen
And at hi jeghe hare hadde meldaen
En and worde hem taen stonde
Od vergheue jou alle zonden
Te doe ons oos die bitter doot
Hi hebt mn brocht m gwt noot
Die rudd' en m zuli pme
Mi m staet te zme
Ter na ouer menighen dach
Alew was blide als hyt lach
At alld die stane jonchfrouwe
Adde vergheuen met goed trouwe
En rudd' alle zme meldaet
A smen sin na zmen raet
Na bego nu ze breken
Ant hi qualijc mochte spreken
Us lach endezweech al stille
Cht waechdem walewein wat hi wille
En of hi aders yet begaert

Wochtoe and wordi mer vaert
Ic rudder die daer lach sd aanc
Ja ic leit hi mellanc
Ocht m ghehelpen d'of
Nde doet mi up een kerchof
Rauen hie dr uwe doghet
Eer walewein sciede of ghijst duen mog
Helooft mi dan dat ghi te m
Ild wat stadē dat het hi
Ult comen als ic jou v'mane
Ic rudd' spraet nam nen wane
C comer ghere he bins de macht
En laens mi die gods aracht
O salut doen bi mire trouwe
Walew sciede bi onder wouwen
C sal ooc doen dat ghi begaert
Ijst dat god mijn leuen spaert

I nam aerde d'hi stoet
Ond' zme rechten voet
En sciede nv gaept in godsname
C monegie jou dat moete bequame
Ode zijn ende zire moed me de
Us staerf hi d' ter zeuer stede
En heuet zmen ende ghenomen
Uzijn die and' drie d' come
Ild ghehende en ild bi
At walewein die rudder mi
In ghere wijs ne mochte ontvlien
I ghereedde hem mattien
En sat up grimgolette zijn pt
I bloot addi ghetrect tsvaert
D' hi hem mede sonde ter were
Etten: hi was sond' spere
Ant hi hadt al d' te broken
D' hi die jonchfrouwe adde ghewroken
Oi den roden rudd' fel
C leit jou eer nv weet dijt wel
Oe die zaken toe zijn comen
Een vanden dnen heuet v'nomen
Ie d' up walewey ne wilde
At hi hem dede mette stilde
En hi lach zmen ghesellе doot
Ies hadde den rouwe groot
En hi pensde hi salme wreken
Us quam hi al sond' spreken
Alde toe claende metten sporen

Ommē te wrekene sinen tornen
vp walewēne met groter cracht
T er steke hilt hi zmē steacht
d hmē mede dor steken wilde
lv alelū dede hem mettē sulde
E ñ hilt bloot zijn goedē zwt
E ñ slouch den steacht ontwe t vaert
Timen desen es die and comē
E ñ hadde hem ghine tijt ghenomē
al dies ghelikes dede dien
d oc quam die leste vanden dren
Y em dochte dat hi was verlet
d elc heuet wal doncket
a ett steke die hi hem gaf
d at die maelgen vloghen af
v anden hallberghe te memghstede
E ñ hadde wel na hem zelue mede
v ten sadele ghedraghen
d and tlve ooc met ne daghen
s me trecken zijde lond steide
E nde reden bet an eñ wilde ghelden
W alewī sine achtor stelle
O m te wrekene haren ghesellē
D es was dronlieden ioncktrouwe
E nde bat gode met goed trouwe
O uer walewī den here
d at hi moeste bliuen mzme ere
H egheu die die up desen dach
E ñ als die ioncktrouwe sach
W alewēne mzulke noot
d oe dreef sde den trouwe groot
E ñ wranc haer hant de eñ trac haer haer
E ñ dreef wel groot mesbaer
s oe sciet hem m meerre noot
d an doe ic minen broed doot
Y eden sach claen voz minē oghē
Y oe sal mijn lijf dat ghedoghen
d at ic die desen ruddē sterue
H e sal dor hem sluesderuen
E ñ werden van minen sinne onvroet
E de ioncktrouwe siet wat ghi doet
s prac walewein druwet ghenen trouwe
d oz mi bi ghere chter trouwe
H nhebbe ghene dinc die mi deert
m ectien sō verdrouch hi tlvt
E ñ ghere chter enē metten claghe

Dattene d ne man nomaghe
stemmer mee ghehelpen mochte
Y i rumde tghere ede eñ sochte
d ie arde die lond beide
m u hoort wat der walewī seide
v an desen hebbic vasten vrede
a i dmke al lond semens bede
xl iaer ende xl daghe
G af hi mi verde te sen claghe
H e mach er mi wel toe v laten
E nde gone diene haten
G hmghen hem an met ommīne
H e wane li zullen lettel winnē
C omt walewein mzijn ghedochte
d ie ene haelde uit eñ hi brochte
lv ed verlaij siert zijn paert
T e mmen hie walewī waert
d ie heden eer of spraec
w ant hi den here walewēne slaec
E ñ ghere chtene wel t aure
E ñ slaec hem den scalk al dine

b W alewein spraec tmte marie
Y elpt mi vrouwe ic hebs te doene
H egheu desen ruddē coene
lv aren minē wapnie met so vast
H e hadd an enē quadē gast
d ies machte hem wel ghetrouwē
a ic hope het sal hem trouwen
ectien so verdrouch hi tlvt
E ñ slouch den steacht ontwe ter vt
voz sine hant mi dren stedē
E ñ den ruddē van sellen seden
G here chti met enen claghe
d at hem binnē den derden daghe
d er hoaftzwere mene mochte ghewreke
Y i wel ter aerden lond spreken
H nommacht vanden groten claghe
d ie gone sculde biden goedē daghe
d e d acht hilt al ghedolt
m u hebdi tot doot ghewont
Y men ghesellē die zijn doot
d ies hebbic den trouwe groot
E ñ ic moets emmer ghenoghē wesen
d us vgenderden li metten
o nd hem tween die met ne daghen

A d at wed stont up die caurie

Balewein was van groten slaghen
Dicken ghenesen uptien dach
En als die gone die gonder lach
Vander ommachten bequam
En hi walewems zwt vnam
So verdijt metten ringhen
Ende hi sprac mettesen dinghen
Lieue ghezelle ziet wat ghi doet
Ghi pijnt al gad' ieghen spoet
Ic zie tswt ic kennet wel
Het es uter maten fel
Ghine moghet vor hem niet ghenesen
Die gone andworde mettesen
Suldi met dus ghedanen treken
Onse ghesellen hebben wreken
Die hier ligghen ghesleghen doot
Haddi ghezijn in zulker noot
Sine hadden niet also ghesprokē
Ghine waert eerlike ghewroken
Dies mochti wel an hem ghetrouwen
Ende so mochte ons beeden rouwen
Soudsi onghewroken bliuen
Men soude segghen gone keytiuen
Lieten hem enen rudd' dwinghen
Weten ons wachten van zulkē dinghē

Nu sit up eñ vant vdraghen
Jou seer eñ laet jou niet v'saghē
Al hebdi enen slach ontfaen
So vant enen andren wed' slaen
En laet ons onse ghesellen wreken
Die gone sat up al zond' spreken
Omme wrekene sinen toren
Deen van achter dand' van voren
Ghinghen si minen he walewein ane
Met groten steken met grotē slane
So daden si hem grote pine
Deer walewein pein sden al stillekine
Mochti hi souds zijn ghewroken
Ouer hem die die hoghe sproken
Eerst sprac conste hijt vulbringhen
Hi verdrouch tswt mettē ringhen
Ende seide wacht v vandesen slaghe
Mach ic biden goeden daghe
Ghi zult onlanghe vor mi staen
Ende gone andworde zaen
Om v dreghen ne gheuic niet

Met minen zwde dat ghi hier ziet
Salic jou emmer nemen tleuen
Walewein heuet tswt verheuen
Hi slouchem thouet of dat vlooch
Hi seide maria die noit ne looch
Nu moetijs hebben lof ende dach
Dese rudd' al maectijt lanc
Heift zinen ghesellē wel ghewroken
Eerlike met hoghen sprokē
So dat mer of spreken mach
Hier naouer menighen dach
Salmens hem segghen prijs ende ere
Het es recht bi onsen here
Sprac die gone die den slach
Eerst adde als hi versach
Dat zijn ghesellē was bleuen doot
Ghi adt den hoghen moet so groot
Ghi adt wel vor tswt ontstaen
Haddi minen raet ghedaen
Ghi adt jou leuen wel behouden
Hen es niet bi minen scouden
Dat ghi dus zijt bleuen doot
Duer jou hebbic den rouwe groot
En om mine andre twe ghesellen
Die doot zijn wie mach ic tellen
Mine rouwe of die mi raet
Gheuet nadien dat met mi staet
Ic hadde wel goeds raeds te doene
Dese rudd' dinct mi so coene
Werit mi ic bem verloren
Ieghen hem dat weet ic te voren
Ende te vliene hebbic ghene macht
Waer dese rudd' also bedacht
Of ic ghenaden an hem sochte
Dat hem danne mijns vdochte
Men sout hem prisen emmermē
Ic saels ooc prouuen bi onsen he

Mettien beetti vanden pde
Vore walewein uptie aerde
Viel hi neder in kine ghebede
Ende seide dor uwe edelhede
Here rudder hebt mijns ghenade
Ic wille werken bi uwen rade
Ende der quaetheit aue staen
Die ic hier vormaels hebbe ghedaen
En gheloue jou bi mire trouwe

Dat nemmermē vrouwe no ionchrouwe
Dor mīne comt mī pmen meer
Laet mī leuende hēne here
Dor god eñ duer uwe ghenaden
Der walew· seide uwe meldaden
Sijn groot die ghi hebt meldaen
Wildijs noch mī boeten staen
So mach uwes welen raet
Adiē dat ghestopen staet
Ic hadde iou emmer tijst ghenomē
Ic wils an vzelluen comen
Prac die gone die den wede
Wel ghine nam up die stede
Oet damme dat ics sel· si
Prac walewein die rudd· vri
Doe iaest eñ vinc tenzwde
Ende leid vor walewein up dde
Eñ hi seide hē ic bem ghereet
Te doene sekerhede ende eet
Van al dien dat ghi begaert
So hest up iou hant ende zwt
Up dese hilte wel ghereet
So salic v stauen den eet
Dat ghi zult eren die heilghe lēke
Eñ starken gods ghelouen
Eñ helpen wedūwen ende weisen
Eñ alle die ghi vmt mī weisen
Ic bestuit eñ set iou d' vorzen
Om te wrekene haren vorzen
Eñ ghelouet mī bi uwer trouwē
Dat ghi selen dzen ionchrouwē
Ult helpen dat si wed' comen
Si eerst waren ghenomen
Eñ alter quaethēt aue staen
Ic ghi hier vormaels hebt ghedaen
Dat ghelouet nu altemaer
Ic and' heuet hem ghezworē
Wel te houdene bi zīre trouwe
God ghenes iou cracht eñ onse vrouwe
Dat dat so salit iou laten gaen
Eñ vghenen dat ghi hebt meldaen
Dat ghi dese sake doet
God ghenes iou cracht ende spoet
Aldus vlaet d' die sanct
Sijn baert wel herberghens tijt
Want die zonne die ghinc and'
Die tiue rudds hens ghecen wond'
Sadden wel der rusten noot
Die andre die d' ligghen doot
Si moeten bluuen bouen d' aerde
Ontie leuede si begaerde
Herberghe te lodekene wilt si
Me hadde ghecen langh leide d'
Sullen si bi daghe comen
Der herberghen die hē mochte vromē
Of d' si ghenade hebbē mochten
Owē tijt dat sise mochten
Want d' ne was ghene bi
Pene mile haesten wi
Prac walewein eñ laet ons varen
Apperlike al sond' haren
D' wi herberghen moghen
Die ionchrouwe began vlooghen
Te des daghes was te blouwē
Doe seide here bi mire trouwē
Her woont emmer m weet water
Pene mile of alld naer
Sijns vad' broed' een mijn oom
U maert wel eñ nemet goom
Of ghi ons d' raet te vaerne
Si sachte mī iuer maten ghine
Ic bidde iou dat ghi d' met mī
Vaert bi gode ionchrouwe dat si
Prac walewein ic doet ghine
Doe noodde hi mede te vine
En rudd' ontie ij· ionchrouwen
God lone iou hē bi mire trouwen
Prac die rudd' ic ne does met
Der de ruutere die ghi hier ziet
Solic herberghen te nacht
Ist dats mī jan die gods cracht
Ic sal ooc dese ij· ionchrouwē
Met mī ledē bi mire trouwen
Si benalne gode eñzuie ghespele
Wat helpe dat ic der talen uele
Maecte si moetē emmer strēd
Derike god moete v ghelede
Prac walew· eñ emmer zijt moet
Eñ nemet were dat ghi wel wet
Dat ghi gheloofet hebt eñ ghezworen
Si dede hi sonde doe eer hi voren
Die rudd' ontie ionchrouwe naer

Walewein bleef biden doden smal
Dwe
Hy ietwat ghine ter aerden brocht
Hy et es lanc tomen tijme mochte
V ander jonchrouwen dus met sceden
Hy me moeste ende sins ghelaten
Dloe te wetene begarde
Der walewein nam die paerde
D se d' stonden zond' hyere
Ende leide jonchrouwe nuu no mè
Dese pte die ghi hier ziet
Ewillic achterlaten met
C salde coppelen ende ghereden
Euwes oorlofs zullen leden
Hy ets beter dan si waren verloren
Dde sette hy die jonchrouwe voren
V p tlidoonste part dat hyre sach
Ende hy sat up so hy eerst mach
Ende voer wech hyerder dan dè telt
I nachte oft dat woeste velt
V oer walewein met gonen paerden
Ende met jonchrouwe zire vaerde
Ende bevaal die dode dies si waren
Dus quam d' walewein ghevaren
W el ene mile metnachte
Dde hoordi grote hyere cracht
H ene bierch eñ groot ghelluut
Eñ hi sach ter porten uut
Nen knape van stonen leden
V p een ors comen ghereden
Hy et was dapper ende snel
Eñ dunc was hi ghewapent wel
V anden houede totten voeten
Ger si hem comen ond' moeten
V oeten walewein hyerde stonde
Eñ leide alle die ingle vand' tronde
Dse moetè v ghenen ghedè nacht
Dse knape was wel bedacht
I was hi tongheraken zere
Ende leide god moete jou lonè hye
Doeden nacht addic te doene
Dde vraechde walewein die corne
Euet v jemen yet misdaen
Knape dat doet mi verstaen
Ses biddic v up houeschcheit
V es deser burch beleit
Dder se dit ghelluut binnè honè

Hadden ghereten eñ ghenoech
Hy euet men die ameten up ghedaen
Dy en haester mede name verstaen
D m walewein wille dat hi soude
Hy em ruten gaen eñ slapen houde
Dhem [illegible] ghemenich draecte
Dder walewein leide dorecte mi
Dcke knape dor uwe doghet
Dses biddic of ghijt doen mogh
W ome dat si zijn loze
Dongheraken sett jou hye
Dses ne willic latè met
I nder burch die ghi hier ziet
Dde dronken ende vele mere
Dan ic ghelegghe mach hene hye
I cleghe jou w' omme tiu
Dse vand' burch hye si
Hy euet enè ridder tenè broeder
Dheen ber ghemaect no vroed'
Dewoent hier neluerinc ghehende
Dse es heten comè in melivende
Hy ere eñ m groot roof
Hy em es een zijn sone doot
Dhellegghe hyme weet wiet dede
Ende ene jonchrouwe zijn dochte mede
Dde hem ontboert tijme were waer
Dses dijsset hi rouwe ende merbaer
Dñ heuet ghelent bote hyre
Dmme te weeldhene mèniare
Dk mer selver set of weet
Hy ere nv bem ic ghereet
Dñ soude varen alden nacht
Dñ vergaderen grote hyere cracht
Dijns heren mannen eñzime magtse
Ende wi souden morghen mettè daghe
V aren soeken die jonchrouwe
Dde si om hebben grotè rouwe
Hy ter omme hebbi groot melbaer
Dm dat si ne weten waer
Dse stone jonchrouwe becomè si
Dder walewein leide nv varen wi

Vrent eñ laet ons wedkerè
Verhoghte alle die hoge hèn
Ic hebbe die stone jonckr' brocht
Dse ghi morghen vro ghedocht
Dout hebben: knape sidde hyer

Dat nemmermē vrouwe no ionckfrouwe
D or mijne comt mi pmen mere
L act mi leuende hēre
D or god eñ duer uwe ghenaden
D er walew· leide uwe meldaden
S ijn groot die ghi hebt meldaen
a wildijs noch mi [illegible]
S o mach uwes· heren
N adien dat knape zien keer
H c hadde hi hiel zijn beleit
H c wijs at hi heuet ghelest
S pe· omen heuet d' buten
W heere sprac d' men yet sluten
e pcete bi gode nenet met
S prat die knape hie ie liet
v wes broed' tocht' al hier bi
a octe knape leiti: sech mi
W· lde es· here binden hone
D oc stondē up die rudds van loue
a et tortijsten eñ met stallechtē
S coten up knapen eñ knechtē
G ñ vergaten allen rouwe
S i ghinghen bezien die ionckfr·
N u zijn si uter zalen comen
D ie heren alle eñ hebben vnomen
W aleweine entie ionckfrouwe mede
D es waren si alle blide ter stede
G ñ danctens vriendelike onden hie
D er ionckfrouwen oom weende zere
A ls hi zure mchten sach mel maect
H i leide mchte ghi waert ghenaect
D' men v grote pine dede
D at mach men merken an uwe lede
H chope ghi zult ghewroken weden
D ie ionckfrouwe and worde mettele
O om ic bens ghewroken wel
O uer den doden rudd' stel
E ñ oi zine ghesellen mede
D ie mi die grote pine dede
D es ne danct no mu no me
D anne namelike desen hie
D at ic mijn leuen hebbe ondraghen
H i es van velez waerre clagben
v an hem vieren heden ontfaen
a j god danc hets sa vgaen
D en dien heilā thijs ghenomen
E nde die vierde es te ghenadē comen
D ien heuet hi ghelaet leuen

Die ruwe
S i adden hen cuel moet vghenē
D ie andre dat hi hem ghenaden bat
S i nds· wddi hem up die stat
a j et zinen ghesellen thijs ghenomē
S iet hie die pte w' si comē
N ochzijn si alle ghewijwet root
a j etten bloede die d' doot
H i ggheu ghesleghen bi onden hie
D oe worden si alle verlmeghet zie

Si waren blide om die ionckfrouwe
dat de aldus van haren rouwe
was ontgaen ende wed' comen
D er ionckfrouwē oom heuet ghenomē
D en here walew· ende leide hie
G od moete iou lonē alre ere
D at ghi mire mchtē hebt beiondē
H are leuen het wt iou noch vgondē
A dā met ons yet te doene
D oe spac walewein die coene
E nde leide hie god weet
H are vnoy dat es mi leet
H c wldict adde moetē doghe
E nde dat de vor munē oghen
D ie claghe mene adde ontfaen
N el ware god danc hets sa vgaen
D iet have dede hem es berouwen
E ñ hi bat ghenaden der ionckfr·
v riendelike van linē mesdaden
H chope hi es ter gods ghenadē
W ant als hi ghewoede zure wondē
D oe berē wen hem zniezonden
A lle die hi oi te ghedade
Z ijn pt eñ zure ghesellen mede
N el wldic achte laten met
H chebde brocht uv bezīet
H cghenede ghine der ionckfrouwe
O ū have pine eñ oū haren rouwe
H n dien dat doede wille ontfaen
H addic beter ghewīn ghedaen
H c gaeft have ghine m gods name
D ie ionckfrouwe sade hets mi bequame
v an iou ruddre god oude hie
L one iou al goet ende alle ere
D ie ghi mi heden hebt ghedaen
D ie knapen hebben die pte ontfaen
E ñ ghmede leden up dat stal

Die blijscap diene was met groot
Die si hadden om die joncfrouwe
Si vergaten allen rouwe
En zijn comen met desder tale
Ende brochten walewein mi die zale
Ontie joncfrauwe neuen zinen zide
Die here comste waren si blide
Hi endede walew· dat hi begaerde
Die knapen kamelten uptie aerde
Den here walewein te tuoren
Ende diden hem af couer ende spoer
En ontgoordden hem zijn zwert
En ontwapenden ter vaert
Den hie walew· des zijst ghewes
Et als hi al ontwapent es
Die· joncfrouwe oom was wel berade
En par cleet met menigen naden
Zochtemen te hant vand siede
Cleeddemen walew· mede
Doc ende sinroot hi dedi ame
Dat rike hi was na minen wane
Dus heuet hyme eerst ontfaen
Hi en gaf wat en ghinc diwaen
Hi et bliden zinne mi die zale
Hi en decte gone tafelen wale
Hi et nappen en met diere spisen
Hi ale den rudd· goet van pruse
Sedemen sitten ende die joncfrouwe
Sie hi loste vut allen rouwe
Int alre stoonste hi was wel wit

Ende der joncfrouwe oom quam vaert
En ghinc sitten neuen zinen zide
Die heren waren alle blide
Hi si met rechte wesen mochten
Die knapen quamen ende brochten
Die spise ende dienden wel met eren
Die walewein en voz dandre heren
Die gone die te tafelen setten
Die wane si onlanghe letten
Ine vermeuweden die spise
Hi en diende d· wel in elker wise
Hi anteit van wine di waer
Doc ende wit versch ende claer
Des dronken si alle dies begaren
Ende die d· te houe waren
Als si der spisen hare ghenouch

Hadden ghesten en ghenouch
Huet men die ameiaken up ghedaen
Hi en haester mede na minen verstaen
Hi walew· wille dat hi soude
Hem rusten gaen en slapen houde
Die hem daghes zi melancolie
Hi wane hem lettel vaecte
Hi i adde uele meerre ghiere
Die te zine d· hem dere
Wel mochte ghesteen zond waen
Et als men up adde ghedaen
Doe ghinc men die bedde reden

Done joncfrouwe wi moete stede
Spaec walew· ic ende ghi
Die joncfrouwe andworde hi
Here rudd· wildi van ons steden
Et ware lachter· groot ons beden
Et mi alte uoren mere
Hine vaert meuwer· bi onsen hie
Hi an deser· nacht hen sal eerst daghen
Et rust jou vand groten daghe
Die ghi hedd· hebt ontfaen
Doe· walewein andworde zaen
Ime bleue hier met om ghene hane
Die ic mi aldie warelt gane
Ime lette toten daghe met
Hi en doden rudd· die ic het
Hi moetic emmer· wederkeren
Et sect alle desen hen
Et moest ghelouen up mine trouwe
Het horde jou mochte die joncfrouwe
Hi at ichene helpe soudeter aerde
Et sal ooc doen dat hi begaerde
Hi ic loochende mire trouwe
Et ware bleuen met joncfrouwe
Hi et met jouwe ware desen zake
Hi doe wi si alle tonghemake
Hi m walew· dat hi soude houde
Hi an hem hieden stedt soude
Hi at was die rouwe die hie daert
Hi doe joncfr· oom hier zijn pt
Hi heresten hi wilde met hem varen
Hi et alle die bliden houe ware
Hi men hie walew· gheleden
Hi ic hie soude wine zullen met steden
Hi ild helpe mi god ic ende ghi

Ghi sult moeghen met mi
W eder keren ter Jonchrouwen
D ies bidde Jou met goeder trouwe
Jn damme eer wi zullen riden
[illegible] die Jonchrouwe gheleden
E ouders vaders die met groter trouwe
E sheuwen bi minen trouwe
Ghi werd dattine verhueghet zere
D er walew' seide nomm no me
Aj et mi sone vaerdi met
T en doden rudd' dien ic niet
S alic allene wed' keren
D oet Jou te passe met desen ghen
E n vant verjueghse die Jonch'
D e beuaenes met groter trouwe
D at es tbeste dat ghi doen moghet
I c bidde Jou ghe doe uwe doghet
D oet mine wapine ghereden
Ghi ets tijt dat ic henen rede
I me mach hier met langhi beiden
T we knapen ghingen hem ghereiden
S me wapine en daedse ten ane
E n and' knape na minen wane
Gh aelde hem gringolette voort
E n als die here dat verhoort
D at hi cammer varen woude
D ed' van zelue ende van goude
E nen domer claere ghereden
E nde rede desen moeca met v leden
E n si sijn knapen up sijn rollide
D e zullen neuen uw ziden
V aren entie gheuet v here
O m dat ghi mine michten dese eer
V p desen dach hebt ghedaen
D eer walew' seide nv laet staen
I on goet ne beghijt met
Aj der Jonch' die ghi hier ziet
E n heuet hine ic weets v danc
Aj sijn beiden es hier alte lanc
Al dit goet staet mi tonbine
Aj weet ghi wat ghi Jo name ghine
E nen talt die mine was duer secke
D e die Jonchrouwe coude wreken
S tackene mi doe een rudd' sel
I c ware Jo wrac mi telue wel
O ner hem en wrac minen seacht ontive

L heuet mi dit mine wille nemmee
V an v ende dies weet ic Jou dame
E nen stacht staec ende lanc
E nde enen salt gaf men hemter ure
E heuar wer met goude en met alme
D en heuet d' walew' ontfien
D e Jonchrouwe es up ghestaen
E nde quam te walew' ter stont
E nde custene an sinen mont
V oz haren oomen voz hare magse
D i alle toe laghen
D ed' sone liet des met
E nde seide hem zijn verdriet
S o moetic doghen om dit steden
D e rike god moete Jou ghe leden
A s ghi met langher hier wilt weden
D er walewein andworde metteden
E n seide ne denke ghenen rouwe
A l varic wech stonc Jonchrouwe
I c hope ic sal noch weder keren
S ijt te ghemake metten hen
I ou rudd' willic altoos wesen
D eer walewein hi sat metteden
V p gringolette zijn goede paert
E nde nam oz lof an zinen waert
E n ah al de heren mide zale
S i andworden alle temale
D e droeue waren om dat steden
S i seiden god moete Jou ghe lede
W aer waert te ghi henen waert
D eer walewein clouch met spoze spt
E n reet wech zere dan ten telt
T er poorten vut ende oli cueit
E oet hi wech met zire trauwe macht
T wemuen vordie mddernacht
Q uam hi den doden alid naer
D at hi sach bernen bi hem claer
T ortijsten ende stallichte vele
E nde hi horde singhen met lud' kele
Gh yrielej sdn memchfout
D er walewein die rudd' bout
A s hi dat horde reet hi d'
S outelike sond' baer
O m dat hijt bet wilde bezien
E nde dat ne comste nimmet ghesien
D at scone licht dies hi sach uele

Ende die d'zonghen met' kele
verloos hi hme wiste waer
En mach ghoen menschē comen d'
ielijst heuet des zijt vroet
God selue mirakle doet
Eltoulvē sine verholichede
Us quam Walew· ter stede
Hi den doden rudd' vant
Oz hem ligghende m dat lant
Me horde d' no clene no groot
O creature die god ghebroot
Ond' den doden dien hi liet
Isghenals hi van danen sciet
Ild heuet hme vondē daer
Oc beeth ende ghme bedt naer
Den doden ende bant zijn pt
Ut sinen sceedt eñ nam zijn zwt
Sī bearijtter hem mede mt sant
Dat hem ne ghoen gods viant
Ic mochte ghenaken ōme te doerne
O wed' m ghele no m steerne
Ōme ded ijt na zijn verstaen
Ñ als hijt aldus adde ghedaen
Dat hi ned' mett' vaert
Vp zinē stoot leide hi zijn zwt
Alb bloot ghetrect utev stede
Atev no ster eñ zijn arede
Eidi menich ouer die ziele
Ende beualle sinte michiele
Dat hi ld moeste beureden
Us sat Walewēn ter stede
Iden doden dien hi wacht
Tote bider nnder nacht
Ettel d' voren of d' naer
Oc ld hordi groot melbaer
Ere dicke ende horde uele
I hoorde cristen mett' kele
I Wilew eñ metten tanden
Ende d' toe groot ghellach van hande
Ic gone riep ic bem verloren
Ic vre dat ic was gheboren
Oc moet zijn vermaledijt
Oed' waer wt dat ghi zijt
Dat ghi mi draecht dies hebt ondanc
Ende ghi mi hadt in jou bedwanc
Dat ghi mi helt ic bems onvro

Ghme adt m ghelcert alld
Dat ic duechet adde verstaen
Solvaric der pme ontgaen
Die ic moet doghen emmer me
Ñ ghi mede vad' here
Jou ghelcente moete quellen
Ende pme vand' hellen
Wi v mach ic mi deser noot
Ghme achtet noit clene no groot
Wat quaet heden dat ic dede
Ghme starker m d' mede
Ende loechtd' onme eñ wt blide
Addi mine lede eñ mine zide
Ote bloulven ende ghelleghen
Dat ic stille adde ghelegghen
Ic hadde der quaetheit onbozen
Die ic siter ende te uozen
Egghen gode hebbe ghewracht
Ict m hebdi mi vad' bracht
Deser noot m deser pme
Mi langhe m staet te sine
Welke sonder keren
Ant jou lander wel leren
Ghi rike hēdrende ghi wise
En sal v memene mesprisen
Ies zijt seker ende goet vroet
Ijt dat jou kint bi v meldoet
Die boec wijst ons ende seit
Die meldaet wert vp v gheleit
Achtets v ld doedi wale
Oc horde Walew· dese tale
Anden gonen die hem mesliet
Ozere ende mettien hi ziet
Wt hem tiet stoot ut' kele
Oc stach hi tomen dmele vele
Edemet craullelen eñ met haken
Ute vaste anden gonetraken
Ñ an zmē ghelelle die d' lach
Iden Walelvem uptien dach
Are bed' hijt adde ghenomē
Uzijn si tote hem beden comē
Ic gond dzeuē groot melbaer
Ñ seutē ghi helt ons menich jaer
Hedient ghi zulets loon ontfaen
I ghi mesle steken ende slaen
Ñ daden hem pme herde uele

Elc toghede d' van zmen spele
E nde ghinghi mede tsollen alle
A lld men doet met enen balle
E nde dadden hem wel groot verdriet
W alew· verwarde hem als hijst ziet
D at si hem naerre mochte comē
M etten heifa tlivt ghenomen
T uschen appel ende hilte wel
E n seide ghi zijt den tween to fel
W aerdi alsd te mi wt comen
G hmet mi te dade ofte vromen
I c soude weten wat ghi begaert
O f ic leendere enen mijn zwt
Hi soudes ghenoelen dit naeste jaer
M ochtan blue di mi lieuer daer
D anne ghi mi naerre comt entrouwe
Hi bevalt hem gode ēn ont vrouwe
E n hi sendem metten zwde
D e dmuele vloen hare vaerde
M oert oost ende dzeuen groot ghescal
D e tlve sollet si als enen bal
D i comme ware comen
E n d' walew· hevet vnomen
D en dach die uten hemele spranc
Hi seide onsle hie hebs dach
D at ic mijn leuen hebbe ontdraghen
Hi me wilde d' met langhi daghen
Endoten leidi upzijn pt
E n hi reet wech met vaert
A l d' hi ene capelle sach an tlant
D' ben ned altehant
E n dronch hmme zime ghesellc
D e doptter der walew· ene belle
D oe hime een pape es comen
E n hevet walew· vernomen
E n vraechde hem wat hi begaerde
I aer ons helpe ter aerde
D eden doden hers wel ghedaen
E n vant ons meste ongheslaen
W e sal im dienen dat sal ic weten
S prac walew· ic can wel leden
D es ne ben ic met andole
M e ghime vijf jaer ter stole
M in mineloutsheit dat was ib
D e pape ghecrowede ine daer
E n sach meste ou die ziele

E n benalde sinte michiele
D oe ghime walew· mette zwde
E n maecte enen pit mi d' te
E nde dede zme honesticheit
D' hi den doden mid' mi leit
E n seide hier quitic mine tuive
M e bidde gode ende onser vrouwe
D at de ou ziele moete bewarē
D oe sat hi up al sond' sparen
E n voer de kende die lonctionibe
D e hi ghelouede up zme trouwe
D en comme te bringhene die hetlivt
G af dat meinghier mare was wt
W ant hijst mi hoofdtsheit te draghene het
A ls ic van zmen hone stact
Hi sede mi grote honestheit
M ane dadic dan grote oetmoet
S ondict hem omighande laten
S een ic met bi caritate
A l sondicker om dolen vijf jaer
M e sal noch ghenake d'
D e comme seide dat de si
M den casteel van enda
D e hi mi met alld zere
D ns voer walew· die here
D en wech voz nem met ghenende
A ench foz est ende menich ellende
W eet hi duere ēn menighe woestme
D' hi doghede grote pine
A eer dan ic ghestedighen mach
D' na quam hi up enen dach
D' hi ene riuiere vant
E nde sach ouer an tand' lant
E nen casteel die stene stoet
D oe pensdi nu zmen moet
T ote d' salle nenen teste riuiere
V aren maer haddi hare mamere
G hekent hi hi hadde bet of ghereden
D oe was van herde fellen sede
A l was tvat bonen claer
D at segghic jou al ou wb
Hi er was and' herte sel
D at sildi ooc noch heden wel
Hi ore een deel van haren zeden
A ls hi aldus adde ghereden
W al' ene goede wile

Dmde mate van ere mile
s oes die edel mdder comen
hi vor hem heuet vnomen
E nebrugghe liggh̄ende diuers
d er truwēre hen was noit scers
G helmet van ysere no van stale
a lle scarp dat weet ic wale
a lle die brugghe was upte camt
d e deer wal vor hem vant
d es hadde mit herte rouwe
H i spranc maria stone vrouwe
E s dit die brugghe d men vaert
O nt ic wane wel mijn paert
H euet heuer tlivenmen nas mmē wat
d ant dese brugghe sonde oū gaen
H en mochte mēnē d oū brugghe
d oe ben of metten dmghen
E n vergonde vaste zijn paert
E nde ghereedde hem ter vaert
O ver die truwere te varne
H e riedes hem bed tonbne
s o sdudi ooc ware hi moet
w alew · bepemste d hi stoet
d ese truwere es mi onwont
H e wille ooc tinte naden gront
O fmer onec mochte wnuen
d oene wildijs hem met vmme
H i heuet mzme hant ghenomē
s men stracht eñes comen
o te up der truwēren camt
t mte hi ned alte hant
a etten stachte om den gront
d e hem teerst was onwont
H i mochte cume een wort tspreke
s o sach hi zmen stracht ontsteken
W o hem twat yer ghenaect
s o verbernt hi ende verblaect
A gad teere coud cole
d oe was deer walew · mi dole
E n sterde hare hoe mach dit wesen
H e horde noit lmghen no lesen
v an zulken wonde als sie
H i er vor mi dat dmke mie
H e sal vander truweren spaert
E en al ghyme ic achter waert
H e wane sie sdude mine stene steken

Ende viel ic upwt ic sonde breken
a y me nese dat dmke mi hier
d it water bernt als een vier
E nde brugghe diere legher divers
d uet mi starp dar me een sters
d es bem ic dsonne mi mme moedt
H e waent mijn onghenal al doedt
W et god ic moet wed keren
o ngheraent met ommeren
E ndes nemach ic met ghenesen
H y are god wat sal mijns ghelveren
s prac walewem aue marie
E n ist elfs ghedrochte of touere
d at ic zie ende dat mi duvelt
E n als die blaxeme was ghenelt
v or hem m die truwēred
t ere and stede daert wat tiaer
W as: es deer walewem comen
E n heuet simen stracht ghenomen
H i sterte ic sal al oū al
v anden proeuen mijn ghenal
A tes twater gonder· sel
d es ghelvat wame wel
H e sneit weren moetic leuen
H i heuet stracht vbeuen
d i twat sach sd claer
d at hi metten stachte naer
E r hi den ware conste ghenaken
s ach hi den trachten ende blaken
E n verbernde met vaert
T ote oū de medevaert
d es hi verdronnet zeere
E n sterde god wel hēne hē
W i wat saken mach dit wesen
H e hadde met ghelooft vandesen
T enoze nv moetict oū n
H y ouden dies es mi thtezw

Ic bidde den riken god ghenaden
Ic lie wel dat mine meldaden
sijn groot dat mach ic merken wel
d e water dmet mi zijn sokel
H e cam hem mew ghenake
H y en wille mi bernen en blake
E nde brugghe diere legher div
s oe es sterper dam · i · steers
d e oū waren sonde

Dem̃ gauc̃ marc van gonde
Sone loudic met durren beslaen
Dat ic d' oi zoude gaen
Ter elder brugghe ic ware vloren
Dat weet ic seker like te loren
Ochtan warc m' hener doot
Ay isn lachte zoude zijn te groot
En ñ ic ne durste nemmermie
Comen vor arture emmẽ hie
Est dat hi van minen vernie
Weet: ende caent ooc mijn hẽ hie
Helpe sidhe de ware mijn lachte mere
Henaden god wel hẽne hie
Omme heboi m dus ondaen
Ay etten sach hi voren staen
Ne lmde ne boze veere
Waleiñ · die droeue eñ ere
Was sat upzijn paerd
En hi roet ter linden wt
Idruende wel groot melc
Midden wert gout wat claer
Ndie ruuere allt ware gout
Waleiven die memchfout
Ay elbte nam des waters goem
En ñ seide bi gode het was een droem
Dat mi quam m minen moet
Ters wateres re̅ne ende goet
Et loopt hier vor mi de claer
Edi weet die wel ghewaer
Et was een droom wetic wel
Een waleiven die rudd' siel
Rotroet upter ruuere caut
Die met zmen voeten vaut
Water ende beslouddehẽ zie
Die blaxeme stoot alle de ere
Adde ghedaen neuen de stachte
En grmgolet trac het achte
Ñ alld staende bleuen
Sadden bede vlote cleuen
En hadden verbrndt altemale
Ond' emighe wedertale
Des zijt idr' ende vroet
Waleiñ was drouue mi zmẽ moet
Als hi met rechte wel weten mochte
Ijn was ni memighen ghedochte
Ay i sidde alden muc groot inelbaer
Ic ne hebbe tebet met i haer
Ic salden rouwe late varen
Doe reet hi wech al sond' spare
Ote hi quam der linde bi
Er waleiñ · die rudd' vri
Ie bezach hi wel an elke side
Ie telghe die waren wide
Heleet esi wel ondaen
I hadden een stone plem benaen
Ay en mochter nele legghen of
Ie lmde stont m een vrijthof
Ay er enen muur al omme belopẽ
Doe begonste waleiñ · hopen
Dat hi sonde vrecsidhen saere
Wat salden die ruuere
Alt bernde eñ hare medaen
Dus reet hi vort eñ zier
En portkijn ant hof ondaen
En ñ binnen den muure sach hi staen
Sone crude menighuere
Die roken vanden eggelaere
Voor de met ghebolc
Oc stont d' menighe stone wolc
Coleysen ende violetten
Elken die ghine simetten
Dier stont d' een groot deel
Dus quam waleiñ · m dat prayeel
Dat met stoomme mochte wesen
Deette hi ned' metteden
En ñ moeste herbergh en
Me was m vij · milen naer
Hene herberghe die hẽ mochte bringe
Ghenaden mochte comen
Me adde ghereeit oi die ruuere
Die berrent altoos ghelijc den viere
Mochti qualike oi come
Ay etten heilti trenden ghenome
Dat hem tiser bleef m te hant
Hi ghrmgoletten an hant
I wranct vor hem m die aerde
Waleiñ sprac te lime pte
Grmgolet ghi moet hier staen
En stic dan zuldi wed' gaen
Ndit prayeel m dit vrijthof
Estal v stekeden breidel of
Hi zijt hier harde wel ghemect

Nochtoe ne weet hi wat hi maect
Hi wandelt in vaerte so dat hi niet waerde
Elna viel die omeruaerte
Te rouwe vullede hem den moet
Hi mi quaet of zijt mi goet
Es claeps ne staet im met tonbine
Rouwe heerte die claept gherne
Ic waent mijn ongheual al doet
Hi douds onberen wart broet
Wilt watt hem of comē soude
Me salt die met goude
Was ghenarwet heilich ghenomen
Nō die minde es hi comen
Wierpens in dat groene gras
Mengde stone bloeme was
In leider thouet in ende wert zaen
Et enen soeten slape bevaen
Aer hiep hi ene corte wile
Dien mochte met ene alue mile
Gaen binnen dien es comen
Te vos roges eñ heilt vnomen
Walewine mi zijn vrijthof
Hi hie ende voghet of
Adde ghezijn mengden dach
Ñ als hi walewine versach
U moghedi horen wat hi dede
Hise so quam hi ter stede
Walewein lach metten dinghen
Ñ stal hem tlijf metten tween ringhen
Dat hi drouch an zine side
Ist walew hi wacrs onblide
Ende hi hads hem wel ghewaghet te vore
Dat hi zijn zwt mene adde vloren
Nv eist alsd vergaen
Et es verloren het es ghedaen
Te vos besteedet eñ es comen
Ñ heuet walew pt ghenomen
Ende leder buter porten schie
Effens den muren ene duivere
Het hijt allene staen
Ñ quam te walewine ghegaen
Te van slapene wert onblide
Te vos ghinc nenen zin zide
Men hallberch trecken eñ stre
Ende maecte vemstren ende doe
Ende ghinc maelgen leden vut

So dat men die liden ente hiut
Dat ochte couwe dor die maelgen
Dat eer dat xx sonder staelgen
Ochtoe nontsprac walew met
Et es die vos die wel verliet
Nd walew houet den salt van goude
Dan binc hi alle die houde
Ende ghinckene houwe na minen wane
Uterde mensghen clenen spane
Uheuet hi walewein met vaert
Gheuet bede salt ende zwt
Eñ sine wapine zijn ongheveet
Hi dicken wel ghedeet
Ede was in mengh stede
Ñ ghestuet dalomme mede
Ochtoe hem ontleet zijn pt
Eer walewein ontspranc ter vt
I sach bi hem sitten gont die
Ñ leide brochte jou die duel hier
Als hijt sach began hi beven
Et allen leden eñ heilt verheven
Te vuust d hine mede clouch
Ende ghevochtene met ghenouch
Vonen der scouderen mde necke
Dat hi zine lede begonste strecke
So wel ghevochtine metter vust
Te vos viel nedt mett dmust
Ñ als doe walew verliet
Vp hem selven went hem tliet
Van zine wapine eñ wart vnaect
Ende vinc achte zijn zwt
Ende wanet hebben an zine side
Doe vant hijs met ende wert onblide
Als hi te rechte wel weden mach
Den vos die d varen sach
Hi begrijp hi eñ yslene vaste
Ende leide te wane van desen gaste
Al die grote duel wonde
Inhebbe een tlint met behonden
Et rechte macht zijn ver eret
Me wapine zijn vviert
Isn hallberch ende mijn salt
Dat ics nont een tlint behilt
Ichebbe verloren mijn goede zwt
Aer toe gruwelette mijn pt
Es mi ontleet mine weet waer

Hoch toe adde walewein vaer
dat gont die duuel mochte welden
E nde wie vos die sprac metten
E det rudder laet mi leuen
H ou goede zwt willic jou gheuen
E nde v paert es al gheelont
D eer walew sprac so maect mi cont
D e ghi cont spreken jaic hie
G henaden dat ulves selues ere
H e was in heerde dommen rade
D at ic spiede onme jou sceide
H o saechte wel ant zwt te uoren
D at ics lachter ende toren
S oude hebben bi mire wet
E nde doe wandic mi wetict bet
A ndie hilte sachtic gheselleue
D at jou een comic adde gheghheue
D e gheseten es amoraen
E nde anden appel sagtic staen
W at rudder dict soude draghen
H i moesten zin binne zine daghe
D e beste die ware ond der lomme
O ndanc hebbedies v wancommen
A l hebbic lachte ende toren
T wine addics mi gheuacht te uoren
O m dat ic jou vant mi min wijthoc
W aendics wel welen comen oc
S ond lachter en sond sceide
G e rudder doet mi ghenade
S prac die vos ne doot mi met
E n als doe walewein verziet
D at hi ghenaden hebben wilde
D oe sprac walewein de milde
S uldi mi dan dies ic v vraghe
B e rechten binnen desen daghe
O f ic jou tijst hebben late
D e vos andwerde bi eritate
H aic dies zijst zonder vaer
D oe liet hine leuende daer
D eer walew die na it zijns gheuoet
S e vant al hadde een man doot
S men vad badi ghenaden
H i vergauen die meidade
A lsd heetti den vos ghedaen
D us es hi der doot ontgaen
S v es die vos verhueghet zere

Doe vraechdem walewein die heere
W at saken mochdi spreken
E nde weet dus uele quad treken
W oondi hier ond desen hude
G hi hebt mi brocht mi meswide
E nde ghi zijt mi eens vos huut
G hedect ende hebt menighen luut
O f ware een man alsd hebdi sprake
D it heuet mi ane benende zake
A s ict horde hoe macht welen
E nde vos andwerde metten
E nde hi sceide wel heue hie
XL jaer ofte mere
H ebbic ghezien onder desen hude
E nde mighen brocht mi meswide
D e hem waende rusten hier
H i mijn praysceel mi mijn vgier
D at ic selue dede maken
E n ic seggic jou bi wat saken
A ijn vader es een edel man
D ie grote duechet legget an
E nde selue heim ic een troestlic
E n moet bluen al mijn lijf
H i verdenden lande een mesdeende
D us wonic ond desen lande
A lleneem desen wilde woestine
D en menighen doe ic grote pine
W ant ic hebbe hier ene waraude
A lle die gone vanden lande
S nie mochten mi met ghewinnen
H i dien datticker ware binnen
D es mochte welen sond vaer
D eer walew sceide es dit w
S o hoert dan wel dat ghi zijt
A ijn edlic so sect mi het es tijt
W aerd nort ghedaen kerstijn
O f hidi noch een sarcasijn
E n mi wat lande wdi ghebozen
H ou name sect mi alre uozen
E n wie dat v vad es
D e vos sceide [illegible] oges
H ere so es mine name
O f v wille es ende bequame
A ijn vad heet dies ghehilte
D e comic toges van yslie
S o es hi comic ende here

Menich goedman doet hem ere
Hy es van herde hoghen liede
Vrient sd moeti mi bedieden
Hy eist v zelue dus ghestent
Ende vt zinen lande ghesent
Of waer di aldus ghesworen
Dat ie vos and worde hier te voren
Hy ere sd walic ene stonde knit
Ende met mine lede zie ghemmit
Ende rm hoefd mijn vrouwe mijn moed staerc
Ende mine bliscap ommeverdarf
Sone leerde mi riden up een pt
Sone sadde mi lief ende waert
Ende sdo leerde mi die slaghe ontfaen
Up minen helt ende wed slaen
Sone leerde mi tafel ronde plien
Ende vt dat toe volghen ende vlien
Ende vt hoe ic speren soude breken
Ende rudders uten sadele steken
Sone leerde mi dienen vor ionckr.
Ende stonde met ene zwaerde houwe
Sone leerde sdo mi spelen wel
Met een werptafel spel
Ende vt hoe ic slaen soude enen bal
Ende werpen enen steen mit dal
Sone leerde mi vlieghen haren tare

Ghelike ene valke oft sperewaere
Dajet sint vlerken pleecht te doene
Dit can ic wel hier mede coene
Sone leerde mi mit wat zwemmen
Alde een vilch met zinen vennen
Dit can ic al gad wale
Ende vt spreken selter ande tale
Des wondt sdochte mi dat clene no gt
Ghenen man doe quam die doot
Al ist god wilde een deidse sterven
Dus moeste mine moed derven
Ende blinen mdit meslvmde
Welke sonder mde
Van dien daghe vorwt mi
Of mi me helpe god onsalich
Sone cust dan met bi ruwe stoude
Sicent hie mijn vad dede mi houde
Sint vremden lande dies zist ghewes
Dat ic erdsch hie ende comme es
Binnen desen quamen die hauene

Ende Rieten hem hi welke te doene
Hy i wrochte bi haren rade
Dat quam ic eerst an dese stade
Si daden hem nemen ene ionckvrouwe
Die mi heeft brocht in desen rouwe
Ende selue heeft doet alde zw
Doe walic langh dan een iaer
Dat mi mijn vad mene sdach
Doe lijt hi hof up enen dach
Dajet een deel van zinen lieden
Doe ded mi te ioste onbieden
Sdoe quam dmet grote eren
Aj mi vad ende alle den de heren
Waren mine comsten vroo
Ende mijn sieke moed ontlaedde mi do
Dajet grote eren up ten dach
Dat icker- omme penisden mach
Hier na over menighe tijt
Des wille dat ghi dit zijt
Ende sette mi neestens hare zide
Des was mijn vader herde blide

Dus sate wi met groten spele
Dwaren liede herde vele
Als die maeltijt was ghedaen
Doe solden die heren spelen gaen
Sulc spel als si worden terade
Doe ghinc mi hare kemenade
Als si vergadert waren daer
Sprac mijn mu vetote mi nen hie
Une gheloui nemmermere
Ingheren wijs dat ghi mi mint
Ende ghi hebt dus stone een hert hint
Ghehadt alle menighen dach
Ende ict noyt met oghen sach
Ende nv alre eerst es tote mi comen
Gact mi te state of te vromen
Van mine stedet nemmermee
Sowilne honden een hem doen ere
Ende ghenen hem rudders enighe scone
Ende selt mi echte een dies hi hulpe te doene
Wille hem ghenen tinen lone
Indien dat hi bijsse te houe
Ende latene vor mi dienen hie
Aj en tacls v seggh en prijs ende
Dies bidde v dat v god lone

Hies houesch̄ sconе
Ij et ware lachter ende spanде
S endine meer in vremden lande
T choudene ende ghijzijn vadzijt
Ij mochts tem waert hebben mijt
E n̄ wanen dat bi minen rade
Q uatme doet dor uwe ghenade
E nde ghenet mi deste bedе hē
Ij c salme houden dat ghi ere
V an hem zult hebben eer iet lanc
aj ijn vad̄ seide ic weets v danc
V rouwe vandesen stoomе tale
Ij outene cn̄ ic sans v wale
D at elc anderen doet ere
aj inn vrouwe seide god loons v here
Ij ier mede heten si de tale
E nde quamen wed̄ mede zale
D ie rudders ghinghē en̄ heeren
E nte mi alle gader eerden
S prac die vrouwe tote im̄
S one croges waer lidi
G aet here te mi ic wille jou ghecken
Ij n peinsde om ghene valsche treken
E n̄ ic seide vrouwe dat doe ic ghine
D ies ne staet mi niet tonbine
T ote jou wilbe emmer come
Ij n steden d ic v mochte vromen
D an dadic niet waert uwe scade
W i ghinghen mi ene remedе in
aj mi vrouwe nam mi bider hant
V p een bedde dat sde d vant
D ed soem sitte neuen hare side
S oe seide son ic bem wel blide
D at ghi zijt comen bi onsen here
aj i langhede uter maten zere
O m v mine conste jou noit ghezien
aj nv hopic het sal ghescaen
D at ic met v minen wille
S al hebben bede lide en̄ stille
Ij n vad̄ heuet mi v ghesghenen
A lle die dagh je die ghi zult leuen
aj i tedaenene vort wt mere
W ildi mi dienen ic doe v ere
Ij c ghene v ees ende ghelimde
T e varne bi wives vader zide
Ij n dien dat ghi bluet met mi
E nde staet mi van dienste bi
Ij c and wordе metter vaert
E nde seide god danc dat ghijs begijt
G hi biet mi een sconе ghebod
S oe seide sone alsd helpe mi god
X staet oot wel dat ic v jan
B et dan ic v ghesedeghen can
D at willic jou nv maken cont
Ij n sault man minen mont
E er wi van desen bedde gaen
Ij c seide vrouwe dat ware meldaen
D ie zonde wi mē in nemmer mē
V ghien gode onsen here
E n̄ quament mi nien vad̄ oot to more
S ekerlike ic ware vloren
G od verbiedt mi dor sine ghenaden
S oe seide sone het sal jou scaden
S ijst dat ghijst laet bi mire wet
Ij c riet jou te doene bet
Ij c weet wel ghi datet houde
W ist iwatt jou of comen sonde
G rote doghet en̄ grote ere
S alic v doen bi onsen bi onden here
E n̄ al wildi oot ghime moghes ontgaen
V or dien dat ghijst hebt ghedaen
S one dies ic an v begheere
Ij n edoe dijs niet jou sal redere
O f comen ic set jou te vorен
T er quad tijt ware gheboren
V rouwe sondic minen vad̄ scende
A lwaert dat ics m̄ dinste ghenende
D at verbiedem onse here
S one het sal jou lijf ende ere
C osten ghime doet haestelike
G hime moghet m̄ slaen ghene zwike
Ij c hebbe jou som mijn bedwanc
G hi moetet doen an uwen lanc
Ij oc leet soot jou te doene si
Ij c seide hē god sonne mi
D at ic met eren moete ontgaen
aj ette den sd waendic up staen
V anden bedde d ic up sat
aj ijn vrouwe diene was met lat
S oe greep mi en̄ trac mi wed̄
E n̄ seide ghi moet sitten ned̄
Q uaet hey tijt ghi hebt ghedaen

Het sal jou an jou lenen gaen
Dkant mijn bi onsen hē
Ajn vrouwe die mellet hare zē
Aj et haren hande trac sdie hare vlechte
En sde stoot m haer an tlichte
Aj et haren nagelen trac sdie huut
Et en wonden quam ghelopē vut
Et rde bloet te mengher stede
Ende hep oū hare hande mede
En sloudy hare zelven vordie tande
Ontfarmelike wranc sde hare hande
Ende deef arde groot mels
Als ic dit sach ic adde vaer
Dat het biden duuel ware
Doe trac hare zelue biden hare
Ende stoerde hare des altemale
Anden hoofde ned te dale
Ende bleef d staende m blotē lme
Doe riep ay m keytane
Altm memen te hulpen comen
Ordien dat m henet ghenomen
Ajn hijf die duuel die hier staet
Hi doet m scande ende ouerdaet
Ic bevonde jou alre ere
Omme pijn di m dus sere
Als of ic ware van lichter voere
Ghout hof wert m vvere
Als li mire vrouwen horde mellare
Er camere liepen li sond spare
Ajn hē die quamer eerst inme
Ende seide vrouwe doete mme
Ic helpt vbrocht m dit vdmer
Ese duuel he die en ghi hier ziet
Ic ghi waent dat jou sone si
Er quad tijt quam hi te m
Ic was om hem verhuechter zē
En henet m brocht m desen zē
En m deser groter noot
Uut dje minen lue eñ mire doot
Equamc noit m zulk vresen
Als doe hi m wilde aneresen
P dat bedde an minen danc
El na walic hem te cranc
Goddanc ic bem ontgaen
I ghme m steken ende slaen
N mocht te met spreke mer tongē

Doe zere addi m bedwongē
Aldus poocht om uiven lachē
Here eñ ic trac emmer achē
Ic waende hem zijn ontgaen met ere
Doe began hijt ten quaetsten kere
En hi leide hi sondezinen wille
Aj et m hebben lude eñ stille
Dus persti m an minen danc
Dat ic nep dede m bedwanc
Aut hi quelste m wel zē
Ajn vader and worde bi onsen hē
Vrouwe mochdi hier of ghenesen
Hi zullets wel ghelroken wesen
En stonc rat salic doen maken
Dp sal menne radebraken
Als hi die doot henet ontfaen
Alle zinen lechame zaen
Doen verbernen m een vier
Uten mire porten hier
Ende tpulver wech wpō mettē winde
Dit nedede noit man zniē linde

Aldus salic jou wrechen vrouwe
Want verdragen des an rouwe
Dies waren mine vriende zē
Ontgemake ic leide hē
Hebt ghenaden van uiven kinde
Nzulk noot m zulker melsvinde
Sone bringt m met ghine weit wbi
Ende oec bi minen sculden si
Doet met m al jou ghebot
Npemsde noit also helpe m god
At m mijn vrouwe het ane
At mach men zien an hare ghedane
Prac mijn vad ende an hare lede
Oute mach helpen ghene bede
Sekerlike Ghine moet sterven
Er anont eñ uves lues dernen
Ses ne mosghedi met ontgaen
Ihiet m zine nudders vaen
Ende doen vaste m zijn belout
Ne was ghheen so stout
Ic hant ane m [illegible]
Was memch mdd [illegible]
Ire moed broeders wnere tlvec
Onder tuddcers ende mee
Zochtli te houe met hem d

Dat segghic v al ouer waer
Ly adder ÿemen zme hant bestaen
T edoenesane mi omme vaen
Ly et nelware alsd mēt bleuen
S i hadder omme vlozen cleuen
D omme tvocken si alle acht
A) ijn vad' leide dits grvot lachter
D at ic niemen can ghebieden
V an al gad' minen lieden
T e vanghene desen moedenare
A) ijn vad' hi sach harentare
E ghi ne tert d' niemen voet
A) i dinke ic hem harde ongheboert
S prac mijn vad' in mijn hof
E ghier ÿemen die omme lof
W ille dienen hi vandetoe gaen
E n desen mordenare vaen
H c ghenelijen half mijn commatie
2B i onsen here van hemelrike
E n vande minen lachter wreken
H n can mi met d' toe verbreken
D at icken doodde of dade smerte
A ÿ lace aldus es mijn herte
H n beden zieden sere ghepijnt
Ly ets wonder dat doe niene vorwijnt
O m dit vernoÿ dat doe moet doghen
E n ic hie voz minen oghen
A) ijn wijf meswoert aldus zere
D oz die minne van onsen here
W ie sal minen lachter wreken
A) ijn oom stont up al sond' spreken
E nde quam ghegaen totezinen broeder
D ie vele ouder ende vele broeder
W as dan hi ende vraechdem raet
V an sd dozperliker daet
E nde hoe hine bi rede te vaerne
Ly i seiden minen neue nemic ghine
V ten hone mochtic met eren
S ijn broed' leide laet ons keren
V orden comme tghelof ontfaen
W ldi en dinket hine goet ghedaen
E n tegghen dat hi ne zullen otline
D us mach hi bliue in mijn ere
S o comen wijf of al sond' strade
D us vonden hijt bede m haren rade
E n dochte hem zijn goet ghedaen

Voz men vad' quam si ghegaen
A) ijn oom die groetene hoofdelike
E nde leide god van hemelrike
G hene jou al jous herten wille
2B ede lide ende stille
S iet here ns dien dat nv staet
V andesder dozpliker daet
D ie jou sone hevet ghedaen
S o loudi ghine wrake ontfaen
Ly ere dit mach jou wel ghescien
H c ende mijn broeder zijn m dien
T ote jou comen ende zullen jou ghine
W reken staets jou met tonbine
W ant hi heuet ons grote lachter
G hedaen ic ne trecs heden achte
S prac mijn vad' bi onsen he
Ly aesder mede ic bids jou zere
D at ic ghelouede salic houden
H ou pine wert jou wel vergonde
E nde doetene m vut minen oghen
H n cans langhen met ghedoghen
D at icken hier voz m zie staen
S leedet hevet hi m ghedaen
2B ernten d' bute m een vier
E n tpuli brinct m wed' hier
D' mede salic jou quite laten
A) et rechte machic den gonen haten
D ie m dit vernoÿ beriet
A) ijn oom leide wme latens met
H ou ghebod dat doe wi ghine
D es ne staet ons met tonbine
Dus hēten si die tale staen
E n quamen tote m ghegaen
A) ijne ooms en helpen mi genoch
E n alle die met hem ivare comen
G hinghen neuen haer rezide
A) ijn stuc moed' wert wel blide
D at sde mijns sonte quite wesen
E nde sde vraghede metten
W e gome ij hoghe hen waren
D ie met uwen zone varen
A) i dinke si doen hem sd grote ere
H n can ghelouen nemmermē
Ly ere dat sine sondē dodē
A) i dinke sine latens hem
S varen wech ghenen dinke

Hem ne slaet ghene zwike
Ghesladhte volghet hem al gad
Wie zijn si hi doe sprac mijn vad
Hi et zijn zine moed broeders tlwee
Wet god nv ne werdic nemmerme
Oñ hem ghewroke sprac mijn bruwe
Ic delue bi mine trouwe
Oner hem mi selven wreken
Tenen vos moet hi vbreken
Aer bedezme oom toe zien
Endealsd bliuen tot hie madi gelde
Ende mi die hic hem sette sal
Of hem god gheue zult ghenal
Dat hem came sal ghesclen
Dat hi te gader mochte zien
Den riken comme van den wonde
Ñ zine zone altijd onderde
Wi zimen houe ten ghi stede
Enten hie walewene mode
Ende ons comincs dochte die assentijn
Heet dan sal hi quite zijn
Van desen stucken en met eer
Ende dit ne zhenalt hem nemmeer
Ic vane hime sal eer wesen doot
Oe doeuen si den wouwe groot
Mi me magdie ende mine vrient
Si wilden wel dat ic omer dient
Was comen mi alzult verdriet
Doe was mi hof doe dat ghesaet
Mine moeder zuster ene
Ñ hiet die hertoghinne alene
Oe andworde haestelike
Oer cominghinnen van ylike
Oe seide bi gherechter trouwe
Hi hebt ons brocht mi g̃te wouwe
Om oulden neue en mi vdriet
God die hem cruden het
Ende hie es vanden tume
Die moete jou brengdie tliute lone
Zouwe als ghi hebt vdient
Hi hebt me menighen dronne met
Hem aect mit hof om oulden reize
Ic saelt jou ghelden eist dat ic lene
Of ghi zult mi mi d de onsinke
Onstact alld quaet ghedinke
Des sone dwi mistenmet

Onsen nene dien ghi hier ziet
Tote hi quite wert van desen
Tote dier wile moeti wesen
Ende padde ende litten al stille
Wi wil porte onder die zille
Ñ alle die bi vzullen gaen
Die moeten jou steken ende slaen
Ende spuwen up v vel
Des alld quaet dat wamc wel
Als dat ghi voges hebt ghegheuen
Dus hiep sc wech en si zijn bleuen
Doe mi mit hof mi wil verdriet
Ic wamc minen vad het
Waen met herde groten wouwe
Doe mi en doe zijn wijf die vrouwe
Ñ sal zijn tote dat ic here
Mijn vrouwe ghinc met grote zede
Sitten oud hare sitte
Ñ ic hiep wechte mine onwille
Die ne keerdic zider nemmere
Oo was onlenden zere
Wt ic mi machte te vrede
Dat ic den hie walew. sonde vrede
Die van duechden es vnlaten
Want wie sdiche hore nomen
Sc hore dat zine alle pinen
In dochten en mi altewilen
Ñ dienezien en diene hinne
Here dat jou god moete minne
Oect mi of ghine yet kint
Ic hem de gone diene mint
Ñ ic ken consten noyt ghezien
Ic hem zeker wel van dien
Vondicken hime hets om ghene zake
Me sonds mi helpen quite maken
Ñ corten mijn zware verdriet
Dat mi mijn stiefmoed behiet
Omijen te ziene langhet mi zo
Dus hem ic hier bleuen here
Ñ maecte mine hermighe hier
Dit praey eel ende desen vergier
Edic der zinen wille maken
Ic pensde hi sdud mi gheraken
Om me te zoekene die jonchi wouwe
Dat segghic jou in goed trouwe
Die haer nad hemet ghedaen

Inden casteel dien ghy siet staen
Ouer dese riuiere inden behout
En waer nieme alle stouc
Dese halen dyde dese wende wel
En waer weleween die nidder sieck
Des dese dreuentuen vader
Es waer nuyn gelue al gader
Ende ghy vaut haer yeer gewagen
Ine liets heme niet v slagen
Sheerdike ghine soude comen
Ende heen te seaden als te vromen
En proeuen oec syn ghewal
V hebbic v bereydo al
Bereydo mi so doedt wel
Van wat den nidder sinel
An salue v bereydeen voro
Ic hebbe dichc wile ghehoor
Van wat spreken inceudi dien
Meme so moeste mi goet ghescien
Ieme puyste me dede nieo wel
Al es dolper een fel
Ac hebbic dicken wel vnamen
In steden daer ic up heen be comen
Aer ommie puystome dus sere
Ic vos seide hi aulen heere
Addich v nieo ghelouec te vroeden
En oec so diepe gelooren
Ende ghine ontghurges nemmmeere
In soude waleweme den heere
Aulen een vandiche in enedy laire
In soue hem seere dien beeme
En lachter dien ghe heen tyer ane
Ic seide aulsdich na minc waine
Ane hi nes dorper nochte fel
Ic sal v bereydeen wel
In wat steden dat hi si
Ende gode roges mi segt mi
Wi dio water aldus comsteet
Ic ben die gone die nie spreek
Eghen in nidder emmmeere
Ende lachter wal den heere
Ic van dogeden es volcommen
Oeide nieo dit water nomen
Een es tgheredyte vaghenee-
Alle die zielen moeten hier
Als si verseden comen baden

Sellen si ter gods ghenaden
Amen een blijuen emmermeere
V hebbic v bereydo heere
Hier bi es water aldus heer
Ic es die gone die dio weer
Ac die wiederhede mochte wesen
In ghelouc niet van desen
Mael wi in hadt ghelien
Ni die vos antwoorde mechien
Ni seide heere ic sieto w eaghen
Hi sulo sien mer uwen aeghen
Ac ghi mi nieo sulo heeren hegghen
Ieder gone swaure vogele vliegghen
Ic me wat vallen tore ouer dpouer
Elieese alsu dat ghise ghelouer
Oe ghedaen comen si weder vuer
Er wal spraec auer huuo
Ele wettre dan die sneo-
Eliese wel no nuyn no mee-
Ere dedo syn zielen alle gader
Ule es thuse sule es die vader
Ic swaure vogele syn gebonden
Ni belieuo mer vulen sonden
Oec dedo si ouer moghen gaen
Ic buggde dec ghe hier sieo staen
An baden si se ni werden sonne
Ni vaten ten hoghen tronc-
In die blusatje emmmeere
V hebbics w bereydo heere
Bereyse mi so doedi wel
An wal den nidder sinel
In wat steden dat hi si
Er wal hi es hier bi
Ochte w ieo vele-monen
Hi sout hem wel te spraken comen
O sidise dan wel lieue heere
Van w ne sadic nemmmeere-
Ghine sulo mi helpen vaer noot
Ip w hebbic den troolo so groot
Ni oeo mi nuyn swaer verdoet
Des ne wille laeten nieo
Ebbics die mindre ic helpe w gheme
Des ne staec mi nieo toubeens
A dien dat ghine wilo welen wet
O sio hier neder ni dio come
Piete die vos ni bep ter vaeto

Ō haelde walewene sijn swaert
ē gaede hemc in sine haut
t sede hauc hier delen paut
ac ic w sal dienen here
t rouwec ver maten sere
ac ic legghen v hebbe meldaen
aer ic wils al in baten staen
legghen w bi onsen here
egc mi dor uwes selues ere
te ghi muyn her wal sijt
c hads w ouer mencegen tijt
ereght noges haddijs ghecuriger
ghi machc wanē dat ic vlagec
duc. sedut w te waren
n arcurs lant walic ghebozen
c wal' scamines arcurs neue
t mach rouwen dat ic leue
ac ghi mi dus hebo ghelaten
mc wapene hebt dijs verbuten
legghen mi widec w slaen
ic vas sede ic hebbe meldaen
aer ic wilo beten dies lijf vmec
ec es oec sulc die mcldec
prac wal' dies na berouwec
aer hi es dul die vos berouwec
ec si belouen si mcdicens adjec
tare sede esi groot ladjer
heue hem god dien dat ghesciet
ere dies nontlicn w mcc
an mi sijd dies al anuechtaec
ichcrc ic sal w halen w paec
ē goede wapene sijn w ghereet
c sulle halen daer icse weet
t sijn vast na minen wane
mc quamen in ge-saten ane
sijn ander vad drouchte vp crouwe
aer na gaffe ma muyn trouwe
ac icse dragen sonde vp dogec
oec ver die mc os ghi mogec
chale v dancke sonder bede
a en wate hi ries die dit ontsede
prie wal' se hebt te doene
oc ghine hi die nod doene
ē anwapende sa hi best mochte
oc quam die vos die dande brochte
sijn her wal'. hi dede ane

ere blide was na minen wane
waren hem wel ghemoche
o te dinne no te dache
t waser mede wel ghecleec
oc brochte hi hem sijn paeid ghelecc
ē liec vor hem int vijchos staen
oc lieg die vos eñ haelde laten
men sulc daer hinc hinc eñ vane
nen sachc brochte hi te hant
ē gruene wal'. ter waec
ē sede here mene staec
ese wapene daer ghise hebc te doene
mmer strouc eñ doene
hi mogeter v wel vp betrouwen
c sal al sonder mc berouwen
n desen maesten deden dagheu
ere uwen hallberch draghen
aer hondere mulen heuen
aer wenē enen wilden weuen
ic sal sceten dese maelgen
ac si nemmmeer en sullgen
segec wat begerde mere
oc sijc wal'. die here
ac ic begerc dats mi diere
ewelene ouer dese riuiere
aer her es mi onghereet
ic vos hi sede godweec
aerwaec sa ghi w wile beleuden
hinc moget mer comē ten enden
vocide vijf hondo mulen oc mere
al vocide vijf hondo mulen os mere
ñ al wlerde ten ende here
gdan ne leerde twater mer
ac verdelec wel eñ beliē
een ende sprauc ter hellen
aer die dinne zielen quellen
ñ valler in die leuer zee
a en ghelide wijf nemmmeer
prie walewein bi mere trouwen
t mocten blauen in den trouwen
t dunch noges ic eñ ghi
c waende w helpen eñ ghi mer mi
ouc blauen dies ghi nochi van desen
uite sprac sijn eñ ghenesen
in eñ w ghehelpen mer
ies aiget mijn herte swaer daues

Dane ie ben gram bi miere trouwe
Ende adden wi moghen die jonchrouwe
Ende alen daer myn zin toe staet
Ende vtveste eñ vp toebehoert
Ende staet an hare suldt ghenesen
Dat ic hi moet ewelike wesen
In desen twinte vrouwe mere
Die ic vos hi seide wel lieue here
Doe soudt magen emmermere
Al waerdt twater leden here
Den starcken casteel ghewinnen
Daer noch man mochte omme binnen
Doe men wilde daer in ontfliên
Al wilden sijn hulpen sticken
Alle die in die weerde sijn
Al sulc es dat ghelouc mijn
Doen mochte niet ghewinnen
Die ene poorte nach daer binnen
Comen here des sijt ghewes
Al sulc alser daer xij. es
Ende sijn van copre eñ van mensse
Gheboren niet ydele eñ mi scalc
Onder elke poorte loepe ene muere
Eñ also menich muer staet eñ dore
Ewelike van grauwe mabestene
Hier bi eest here dat ic mene
Ic soude den casteel gewinnen
Elker poorte daer men binnen
Mach slaen mit was yeman
Hewapent here hoe waerdt dan
Dorgen den casteel gewinnen
Riuget dat god moete minnen
Pijnt wal' bi miere trouwe
Wille mi god eñ onse vrouwe
Helpen ende te scalden staen
In die die eerste poorte ontdaen
Eñ ic her mochte binnen comen
Ic waene dandie wel ghewinnen
Des bens ic seker eñ stund' vaer
Die ic vos spreke here es dat waer
Doe dunne dat ic iu sal raden
Ic sal v helpen eñ staen in staden
Dat ghi sulc liden die muere
Alewijn antwoorde sdeere
Eñ seide roges liene ghesellc
Dwaer te vacme dor die helle

Here dat mochtic liden
Een cleine mere hore lijd medē bliden
Dat hi sulke nacht tallone weten daer
Dat segge ic vp al ouer waer
Ende raedt dat moete hier achter bliuen
Bi nachtijde daer men sauc ontfliên
Des sijt seker eñ ghewes eñ waer
Ende es beter dat ghi oec daer
Die dunc die ic iu doe verstaen
Later hier ure vrijschap gaen
Ende ringelen in goede paeren
Dat seker dies eñ ontwaken
Ic saelc iu wel behouden here
Der wal' seide god ghene iu ere
Rogers ghesellc dat werde wel
Ende weer mijn trouwe al gader snel
Dese waer dat ghi mi doet verstaen
Die vos seide comen eñ hiec ons gaen
Ende mi volgen ic sal u leden
Voor den casteel eer wi scaden
Eñ ghi sulc sien die stonc velle
Als ghi daer sijt so doet iu beste
Addics maecte ic holpe iu mere
Doe ghinc wal' die here
Ten pinijele die vos naer
Ende ringelde lieten si daer
Die vos sloot dat vrijschap wel
Eñ seide nu volget mi ridder snel
Daer ic sal gaen sijt seker dies
Ende ou ne sullic af comen ghenc vlies
Ende ebbic die macht hec sal iu vromen
Die ghinc si bede tote dat si comen
Ote bider muere teen stede
Daer ghinc die vos eñ hi ontdede
Ende duerre scutte in die aerde
Eñ hier waleweine ofte hi begerde
Die ic jonchrouwe te hebbene tonde jn
Ende dunct dat ic vertrauen bin
Pijnt waleweins van iu gesellc
Doe maecte veinen in die helle
Hier ofte ic iu vertrade
Hier ware mi lachter eñ scade
Anjou staet al mijn toeuerlaet
Eñ sijt dic meerct wel eñ verstaet
Dat mocten gaen dor dese duuvere
Willen wi liden dese muere

Die ghi heden so sagen blaken
Aire ne mach gheen man ghenaken
So liden heer en si bi liste
Die waine noit man en wiste
Den werch die ic nu sal leden
Wildi mi volgen eer wi sceden
Aer wi moeten gaen onder daerde
Al. die scare begerde
Die jonchrouwe die sciene hi daer riep
En sende hem wanne hi hadde daer
Aften die vos verraden wilde
Doe daer in die rudder milde
Ic vos namene bi den gheer
En sende daer ons gaen heer
Doutelike ic sal gaen voer
Tappens so loec die doer
Is sciere binnen waren beraen
I waire een man up die doer gestaen
Si sochtse mer al den liste
Die hi conste en die ho wiste
Doen vonde hi mer die stede
Aer waer daer die doer ontbrac
A behendeliker waerd ghewrochte
Iesse maecte was wel bedachte
Doe daer hise hebben wilde
Us ghine der val' die milde
Onder die aerde en sijn ghesellе
Daer donker was als in die helle
Die haghedochte was wel mer liste
Ghenaecht die den weech wel wiste
Dat was die vos hi ghine ter cuere
Ende hi ten ende quam al dure
Daer si buten souden gaen
Alewein sach die doer ontdaen
I worden vur die doer loec weder
Alewein cloudi sijn oeghen neder
Esciene waer hi vor was comen
I hadde hem vele mogen vromen
Doen vonde hi die stede mer
Aer als hi den calkeel versiet
Erhogede daer heere binnen
Al hadde mede mogen winnen
En commerlike na mijn verstaen
Doen hoechijs mer hine soude gaen
Orwaert een calkele sciere
Uten muere wi ene cluisere

Duamen si nabine ter veste
Doe dochte wal. daer beste
Dat hi noit hadde gesien
Eer voer waer ghinge si meenden
I sconcluse onder hem beden
Ic vos wilne al ammie leden
E beliere gone goet wonder
Ic zonne sine so ghine onder
Als sie dicken heuer ghedaen
Doe die poort quamen si gegaen
Doe dochte soe hem bellogen valsce
En begheer hier ghene galsce
Prat walewein bi mire wer
Ic vas seide men heuer geser
Aften here men gaer eten
Er walewein sede hoe mogedise weren
Een ic sie daer binnen knechte
Dragen sonlakene en gherechte
Si die wilder staer al ontploken
Doen gauue mire diе noten
Prat walewein om hem allen
Ochte mine dine een beste vallen
Ic hope ic salle wel bedwinghen
Doe trac hi tswert mer avec ringhen
Si vager stone an sinen gheer
Ic vos seide wel lieue here
Luter te gode ic moer gaen
Aer keere god ic hebbe ghedaen
I dese ic mach tuwer vromen
Ouste binnen der veste comen
Ic ghingse mer te heer sier
Aer mijns graens nes daer mer
Ic hebe al te dicke vermoghe
Er wal. seide ghi hebt nu bloghe
En besten vrient bi mire trouwe
Aet lane te god en onse vrouwe
Als ghi wilt so mogedi keren
Ic sal den werch hier binnen leren
Die wile daer ics hebbe stade
Ic bidde gode dor sine genade
Eer wal. daer hi te beuerde
I beliken al mine lede
Al om dede ic van te steden moer
Ic bem dies seker en tuwer
Ou staer te makene swaer verduer
Ic bade te ghenc holper per

Dat ghi ons hier weder keren
Soo moet w loner alre eren
Noges die ghi nu hebt gedaen
Spraet wal ghi moget wel gaen
Ic beuele w onsen here
Ende dinch ghi sijt al vten lere
Dat ghi nu gewaget dies
Ende die dat so waere dies
En ic dua wel te staden bin
Ende stake tuiken vp een ghinc in
Et bloet hilt hi ghemeken claer
Die gonc scoten vut ter vaer
Die ten talden waren ghesteen
En lieten alle staen dese een
En seiden mee groter haestichede
Die corts ridene nu ter stede
Die tuelef ontlaten hier
Ende ons ridder wier w mee
In te comene ghi waert dies
Dat ghinc quaeme sijd seker dies
Eere weder wt here w the stede
Hine here wart sonder bind vester
Of men sal w vte doen gaen
En wal-atwapede saen
Ende dinke ghi sijn al ombedachte
Al en sie dar wel her es in dachte
Wat soudic herberghe soulken
Ende sijn die gonc dies mene wulken
Spraken si alle wtt een monde
Dat wel een sieke so wedi sonde
En lieten hem si w onbedeuen
Ende es heuet dat ic steruen
Hier binne dan ic soude gaen
Eer vte en si antwoorden saen
Soo sulden eenich dese in binnen
Ende vingen een swerden en een sinne
En doden hem dan meester waren
En walewein hi nam sijn swaert
En sloudi valde dan elke side
Dat was niemen hine was blide
Dat hi den slage ontfinge mochte
Soo wart der wal-ghemochte
Dat moeste al dese dingen
Goede swaert metten ij-ringen
Dat hem gerachte dese voer as
Die machtigen vloge als were dat

Vanden halberghe mee ghewelde
Dus ghinc mee ontfine en mi ghenede
Ende hem wel weren ghinc vaste staden
Die gonc begonsten he verbladen
Die de eerste porte hilden
En beten wal den mulden
Alle staen en bloen ter vaert
Alle ter andre porte waert
Ende liepen onder dese ons binnen
Ende verlesen dijs mee ommmen
Dede ons lange hier buten staen
De daden si vp die porte slaen
Die binne waren en diese hilden
Die vrageden he wat se wilden
Dat we begeren vragede dies
Menighe lange so lide nies
Hier es comen binder veste
Die stercste ridder en die beste
Een wapine die ouo doeste leuen
Ese hertoghe ons allen verdriuen
Sie wader hi comt hi es ons bi
Die andren liepen si alle gader sijt
Een w enen rudder dwingen
Hi moet vor minen here dinghen
En ander payement ontfinen
Die w dicken heuet gedaen
Eer eren dan ghi weder sijt
Al w leuen en al nieuwe tijt
Ende dat ghedaen van sinen goede
Een soude sijn ontdachte te moede
Hadde doch gehouden uwe veste
Hes die sterkste en die beste
Die enech es onder der zonnen
Ende hebben ontfine dies ons vonnen
Liepen si alle hoer v des
Nies sijn seker en gheues
Ende sal sterke die uwe winnen
Eer dien tijt der wal binnen
Tontelike als die nieu en spaen
Doe spraken si alle meester vaert
Die de andre porte hilden
Een here wal den mulden
Hi dijs dorper ontfinen
Sie saelle ghi sijd ghenaken
Eer dat vonder enen vaer
Nies sijn seker en vroet

Dt nemen v dieuen mede vaec
ghyo neder-ucer haire w suaec
n ghecte w up hees w tbesta-
ghinc hebe wat dae bind veste
er walewein antbid uz stadan
n sede ghi hete god sach ghenade
t dunke dat ghys lettel achte
e sieden niec hec es al nachte
ano ic penste in minne moec
aer ic buten alstele soec
l haddic bi voec wallen liden
c en wiste waer henen tidan
aer ic hec herbergen mochte
er penstic in minn ghedochte
er icse hier binne dat genaden
idden soude ic vaste te statten
wilcec hopen ic ghinc binnen
t ontbaeden mi mz ommmen
ic gonc die icher binne vante
t soete ane mi al thaue
n wilden mi doe stelen buten
c sieden en mochte niec besluten
te si dorpelike dadan
c bat hem allen mee geuaden
te si mi binne souden laten
oe swoere vaste bi tantaten
ic heren dat ghys mew en daden
aenie haddememen geuaden
t sieden si souden me ontfaen
n trocken swerde en enlicen
n torden mi an mee ommmen
c sieden si mochte lettel winnen
c bat hem dat ghys onberen
n als si emin mins begaen
ieraic die tale en mineten swerde
ic alre eerst mins begherde
nthieldic so ic eerst mochte
a dorter niemc mee en rochte
ghis tantbeidene en si vloen
t hieten iv die porte ondoen
t quam in en ic quam mede
v baddic iv up houetsede
te ghi mi lace hier binne blaen
chte rieden si ghi hetghen
te ghi ghi en enc man ber dwingen
idere iv en helpe ghean dingen

Dheete iv up ghi ghi ghenaden
s ekerstlac hec es ghedaen
t hi hebe een euel spel beseru
t hi were qualiker ghenoeg
n man in my-saten was
t hinc beseru[illegible]
l quaemde toe pote binnen
te ghe daudic sake ghewinnen
o dor vriendscap na dor miede
er walewein siede goede liede
te helpe die in wille mee sceiden
ene iv ice sculdich ic wile iv ghelden
agic daer-mede quite wesen
oe-bolghen si mee desen
n torden walewene hec an
aer waren wel mersaets ge-mach
ic hem lettel dogeden soulden
al. toghede hem sine ermsden
ic hem sijn moeder-heeste ghelaeu
c waene neman een en leeue
ic hi mesten swerde ghenochte
s hijo ten wallen slaghe bondte
mee moeste die heide soulen
c waens die ander-lettel rauken
ic te waren waer versproken
t sieden god dane wi sijn genochte
hi heren up mine hoghe sale
ic bequam walewene wale
n vaghe haider dan te voren
oe sieden si in desen toten
ebat ons brochte dat hi ermen magic
wilcec ontsloten en ontdaen
addise gheloec des en waer mee
hi hebe ons brochte in die verdriet
aer mi in moeten bedriuen
t vlien helt eer mi alle liefden
ochten mi mesten hine ontgaen
oe lieten si walewene steken
n trocken sichten mesten waere
er-wal die hadde sijn swaerte
ieuer dan hi noit eer dede
t ruste hem en valgede mede
l swerdhine be lieuer lade
ic antdet riepen die ghenade
ndier en lace ons binnen comen
l hadde men ons thus ghenomen

Wt dinke ghine achtes ñ een haer
S t antwoorden wat es daer
D ie binne waren eñ ondaden
S t seiden wi sijn alle verraden
D ie gone die van buten quamen
D ies nrogede w siere seimen
S praken si dicre waren binnen
W aer omme hete wre twere winnen
T wi settedi w niet ter weere
V olger w een cracht ich here
N eent waer omme wildi dan
O ns allen doen jaghen een man
L aet ons ñ sluut die veste
E ñ hem daer buë dats ons vreste
C omt hi daer in wi sijn verloren
V aer de lake blaser den horen
O m meer beraets van d binnen
H i sal den ellendt vp ons winnen
W ine gelvachten ons heden dies
S idi sot of sidi nies
D at ghi dus deser dinc gelveget
O ft prouft dat wi sijn v sieger
O ft so quame dats waer te doene
A l quamer hondert alsoe coene
E l ser een allene en es
W t een vlaen nicr des sijd gelves
C hunnen ons of sulc van luie
E t sonder wederstaen wel mue
W aer of souden wi ons ontsien
G hi moget seker sijn van dien
I v sal gemaken swaren toren
A lden comme sal te voren
C omer dat w heuet versaget
E en man allene eñ versaget
V an uwer twrte eñ hetse slaen
E ñ die vander antwoorden saen
H oert w iegher of ghi wilt
H t capen gedect ouer sinē salo
O nd anes w allen wi sullen sien
E t per lane dat ghe sulc vlien
E ñ bidde ghemde mochte gewinnē
M et den quam der wal binnen
S toutelike als een hebaert
D ie van binnē trachten t swaert
E ñ ontheelden wal den here
S e seiden mer wel groten scre

Widdir hier moet laten bleuen
W aer di ter erster twre bleuen
Mer w beer haddes ghewilt
D oer as uwen helm eñ uwen salt
I uwen salt moet ons gheuen
D an sulde toren daghe leuen
A y orgen mouch sal v onse heer
D oen sterken mer wel groten scr
E ñ wi w dan doen menē bleuen
S o waer nies soudi w gheuen
A y ine waene maer menē mer
H i es dul die te scre ontsiet
E en ongeual eñ om een gewin
T e blide weer in sinen zin
D ies hebbic dicken wel gepreuet
G hi moget doen al dat w voeget
A l dat gedi mi te moets ghewesen
I c ben dies wel waere gheneesen
E ñ van desen ghedreighe al ongraen
V an groten ghedreghe eñ ontgaen
I c hope te sal oec dit ontslaen
D ies wille gode wel ghestrauwen
D oe ghinet metē swerden houwen
V p waleweins helm van stale
D ie steine vielen in den dale
D ie ridderlike waren eñ dieer
W al slauch so dat metten mēre
A l verlichte dat daer was
W i moghen seer seimen das
S eiden si alle dat ons sal
E en man verwinnen allene al
W een prinsen om die eere
D ie andre twre bi onsen here
D ie te voren waren v dreuen
T e andre twre dat ghi w leuen
V erloeit dat duncht ons cleine scade
G hine weerde mer bi onsen rade
A er ghi verspreect ons vele seere
S v prinst am der wereld eere
E ñ verweert w of ghi moget
W al die vul groter dogede
W as hine ontsach hem mer
V an allen dien dat hi daer sier
S o wel betrouwede sinen siverde
D ie daer meest sijns begherde

Dedi so dat hine ghevochte
dat hi dicken togen mochte
en den sulken moede coste dleuen
dare die nooc moedē si begheuen
eer te vechtene eñ vlien
dat was hem een blide vp sien
valeweine als hi dat ghesach
i volgede naer so hi meest mach
henen delike merket naer
l bloet hilt hi ghenuchter thuert
se die ghene soude winnen
en casteel eñ comen binnen
ervierder poorte mochs hē ghesaen
ē daer vloen vepen metten
ndert ouder mer en spaert
ē van binnen waren verraert
oc si horden al dat ghelumt
ondaden die poort eñ sughē vut
n te wetene wat daer waer
al. hi brochte gane scaer
or heme ghedruet merct siverde
ls een trop scaep vor enen heide
slo liepen si vore waleweine
dē en was loghene en ghene
e were wel dat si alle sochten
ē die poort eerst hebbē mochte
i liepen in al sonder beiden
i hieten den andren ghereiden
are wapene die si binnen vonden
ñ alle sughen die grote wonden
ñ tbloet dattet vte ran
corten si hare wapene alle an
i sceiden wie heeft nv dit ghedaen
ē gane grauen antwoorde sulen
en iaddare es hier comē binnen
i sal den casteel vp ons winnen
i heeft allen verdriuen
or die nooc moete wi begeuen
nse poorte eñ hier in comen
f hi hadde ons elfs ghenomen
o hi den menegen heeft gedaen
o wane hi sal comen wel saen
tuere die poort daers ons tbeste
erbien tuen hi binder veste
al. diese alle verlaget
aer wi doe die menege vlaget

Als si waleweine sughen comen
n wart oec niet tharen vromen
vergaet hem lijf spel ten besten
s v es hi binnen der vierd veste
od wouds hoet hem sal vergaen
ē van binnen ghingen slaen
p waleweine sonder sparen
ie hander quam eere sceuen
ē beste ghenuste quamē voren
ē andre soudē haren toren
herne wreken hadsijs macht
aer sijne mochtē niet die ruchte
olbringen dat was hem te swaer
aste onder vorē eñ neder
ase wel xx. voet bleuen
en wal hadde ghenomē dleuen
ñ den menegen so ghewone
at sijs ne wisten ghesone
ñ die menegte lutsen ghegeuen
i mochten bedogē al hare leuen
edi dat hilse wel gerechte
oc stonde wal eñ rechte
oc hi die slaghe mochte ontfaen
ē ene poorte heo hi saen
ñ warpi den vigghe an ene malsene
at nienne in gheen manieren
ochte gewinnē dan van doden
en stonde te makene grotē noden
ene teerst verlochen sal
oc vepen si al ouer al
aer toe eñ nemmene saen
ond pine mogedine vaen
ane hi es van rechtene moede
hi mogetene nemen sonder hoede
lb dat ghine hebben wile
erbien swaerde waleweine hilt
edi so wart dat hi ghevochte
ē gane dien eerst belochte
i wrec hē die been bereet enen
l die andre dat verdaen
vepen si vaste nieme sparen
aer wart ghestect menich stumpe
ē wal was scone eñ snel
ñ daer toe gelpe wel
i vechte gelijc enen boere
anne was niemen so coene

Nar te soukene begherde
h ien gaf hem metten swerde
l ticken daer hine ghevelte
d dat hijt wel bewaghen mochte
e ee moesten sterc laten dicke pant
g ule en en voet sule ene hant
g ule sinen aerm sule sijn die
g ule sijn been beneden den knie
e ñ sule dat hoefd van sinen buke
v ore waleweine laghen stucke .
h ande ëñ voete ëñ ander lede
d at hi wel nas oec daer mede
w as bedect al daer hi stoet
e ñ hi stont tot ë moesele toe bloet
d oe riepen si alle nu beliet
d at wi pinen dats om niet
w ine moghen ons niet verdriten
h et regghen dë duvel dat wi vechten
w een alle den niet ghelien
e ñ ghetelen dat wi antulien
t oter andre poete binnen
t ine moghen up hë niet ghewinnë
h et es die duvel die ons jaget
R laus hebben si verslagen
e hierbi sie andren ëñ vlien alle
d at was van waleweins ghetalle
h t was so moede dat hem dochte
d at hi nemmer verdrë en mochte
w aren si doe stande bleven
g hadden hë lichte genomë dleven
D us vloen si mer droeuë moede
als wal was bin siere hoede
t rac hi sinen helm op ter stede
e ñ ruste hem eñ drogede mede
a l soenkine bi lieuer laden
g i riepen alle wi sijn verraden
a s sine sa ghen hi es hier bi
w ie sullen wi doen o wi
e hierbi lieu andre ter neder
d e wal' die salt sette hi weder
d en helm up dhoefd eñ tgat maer
d oe hadden si alle ene groë vaer
e ñ waenden dleuë laten slaen
t helden geluche vonden si ondaden

Ne porte ën liep w alle binnen
w alewein die geine souden winnen
d en casteel hi tair in mede
d e wile dat hijs hadde stede
d aer dede hi grote dulheit an
e en heete mach wel enen man
v erwinnë al heete hijs vlager
v p sijn swaert dat hi drager
d ees hë coenheit so groot
d at hi liehter mach bluë doot
d aer ëñe ën steruë sond hoede
h i was van vechtene so moede
t wi en hadde hem ghenuc dan
h i hadde allene drie haude man
v erwonnë ën van hë verdreuen
o nder dade ën dieke leuen
d atter nemmer een en doeste
g ijns ontbeidë sonder voeste
e hmeli voer waleweine vlien
d ame was gheen van dien
d e so langhe doeste daghen
t er poete dat hi mochte daghen
d e si daer vandë van hauë siere
d aer waser hondert oec meere
d e lichten mochten vaghen
g ule hadde vloten nese ën oegen
g ulke voete sulke handen
g ule sine kinnebacke tandë tanden
g ule die arme taten buke
g ule die beene tatte up den stoke
a ecken crupë ën volghen naer
el laus waser menech daer
g ule dene side vanden hauedr
h me leefde niet dien gelouedr
h oe dattet mijn hi waleweï maedr
g a verdoede was hi van slagen
s odan ne dursten si niet dlagen
t er poete van hauë groten steer
o m dat si wal den heer
h en slagene comen alle bi
g i riepen lude alf nu alf nu
w eer god nu moeten hier steruen
e ñ aldus ons lijfs derruen
d es ne staet ons niet tongune

Mochtoe sa staen die mane
also langhe mochte si vechten
oe wilden die gone berechten
ie de vijfte porte hilden
n sloegen vp wal' den mulden
echen swaerde so dat clane
e was spade die sonne sune
ie mane eñ ghine onder
e waer so donker als een wandel
ar bequam waleweine wel
t was ten waepenen so snel
n slouch vaste menigh
ar hem genaecte an elke side
echen swaerde dat hi drouch
e was qualike hare ghenouch
iere van binnen dat hē dochte
ar hare ne ghecen sien en mochte
iden lucht vander mane
inen her wal' te clane
ie een slouch voer dander maer
t vrepen alle waer es hi waer
aue hi hem vp so waer hi viver
er es so comen dese hi moet
teruen sijs voer sijs naer
t was waleweine wel swaer
e hauc waine hē seluē duchte
ar hi nemmeer vechte mochte
o moede waren hem die lede
t haeste hem so dat hi dede
ar hi vter poessen quam
ē ander wapen sa gram
lo vechte was om hare scade
t wilde ne doden ofte vaen
ie hem die scade hadden ghedaen
us was daer tgheselscap so groot
ie een slouch den anderen doot
o sere waren si onberaden
de sine wilden wat si daden
ume wiste ele wat hi sochte
ls doen den anderen ghewachte
o slouch hine wedt mette swaerde
ar hi tumede tote up die erde
n waenden waleweine slaen
vechtende quamē si ghegaen
oter sester poorten wedro
e wal' hilo sijn swaer

Al bloot ghetreet eñ ghine naer
aer hadde die menegte groot vaer
Vrepen ontdder mee groot scre
Om die minne van onsen here
los wi blijuen alle verloren
t antworden bliscer voren
ie gone dicre waren binnen
aer omme hier uwe poorte winnen
t sijn te bedde hier eñ nacht
ndaden wi iu eñ hare crachte
p ons quame wt waer vloren
t hebber lieuer dat ghi daer voren
teruer dan wi alle stauden
teruē wi sullen ons wel onthouden
nsen poorte tote den daghe
oe was daer menegte claghe
n muste her wal' die stoer
ncedē ander brugghen voer
aer was hem tweder keren dicre
ander brugghe in die ruiscre
oesten si vlien dor die noot
n dor die wesle vander doot
o sere onsagē si wal swaer
ach en hecte hi nicr wat hē begaer
o en weer hem so hoge niet
en daer te hidene groot bescet
er hisp gecregee na minen wane
v sijn si alle hars luies ane
ie hē ter vijfter poorte vaen
ader anape no sekerne
oe ne bleef daer hise wijfe
ine waers ontgaen mee lijfe
es was hi tongemake sere
n hare gode ansen here
n den goeden sente michiele
uer al der gote ziele
ie daer doot sijn bleuen
n die hem vlooen bleuen
oe bete hi gode mee sine monde
at hi hem vgaue die zonde
ie hine an heuen ghedaen
aer na dancte hi haide saen
menichlike onsen here
an dicre sonder linger ere
ie he hē dies daghes dede
t der gruter ouermoedichede

Mechi an hem vaint so gwoet
So sijn se alle bleuen doot
en bi der angenadichéden
de si hem die ghetwee ontleden
do dreefse meest dat wetic wale
v willic van hem die tale
Laten bluten tote her dagen
en sal iv seggen ongelooghen
van waleweine die ter vaert
Eerde ter vlaster ghinc waert
Der sach hi in ene zale
en lavine lichte dat wetic wale
Se tasten staenden bi den viere
Enich ghecochte goet en diere
Hadden se ghereet dier waerde eten
en ouer tafle sijn ghesetten
Alle wal' ter ghetic ghaen
Des si alle worden gram
Vaen hem dus wetic wale
De taft wal' in die zale
Tourschine als die nicc en spaen
De doe loet hi twe ter vaert
en floetse valle van binnen
So menfe vp he wilde minnen
Do hi waer in sine hoede
Der dedi an alle die wode
De ontwapende hi hem saen
Dat dochte mi dulleke ghedaen
Der he was so moede dat he dochte
Dat hi niet langer leuen mochte
Doe hi sine wapene ane
Der bi quaene bi minen wane
En dit walch dat hi dochte
Do ontwapende als hi eerst mochte
Men halberch bestach den maelgen
Ofer hem ver vele stielgen
Vaertse alle goet en valt
De weenfede hi om sinen galt
De hem de halberch hadde ghegeuen
En hi sine moeste he leuen
Hi wode hem noch vergolde wale
Sone bedurt en wirde dwale
And doen her wal' ghereet
Aeves hi binnen en diepe
Mit hande en sine oeghen saen
De wapene die he hadde ghedaen

Te lede hi bi siere side
Hi ghinc sieken en maecte he blide
Al sullen als hiere vaert
Sijn swert lede hi ter rechte haut
Der hi hem sere toeverliet
Bleef ghetrect en hi sier
Die leemele van stale
Bequa hem vechten wale
Sonder nade sceden af
En comine dier hem gaf
Neboer hi mer siere moet
El dicken wel goeden ruoet
En alle die gone die mi he waren
Sidi hine wilde mer onthaten
Des sweefs om al dese laet
Om dese hise so gewapent vaet
Als he hadde en sine haet
Als hi blide van den straet
Hi minnec leef en sane
Want loslene wat der pine
En nen nap mer goeden wine
Dam hi en drane ene taghe
De doe wal' in hoghe
Dan hi reste was hi hilds te drene
En ene die van enen hoene
Wouldi als hi eer mochte eten
De moechte dier hi wau gesten
De dedene sluipen haut saen
Dat holgo tou lane ghedaen
Ic wille weten mine tale
Alhus sie he in die zale
Slapende weten samen daghe
En vergeet al siere maghe
Doe die lauerke sanne sane
En die dach van hemele spane
En hair die sonne ande trone
Erlichte ver merken saene
De riep si mer groten vaert
Van binnen als se wilde gewaer
En dach ghi heren her es tijt
Dat wi ons reden ons maect bliit
De wapende sa he wel ter aue
Er si verstaen after duue
Adaden ghingen si te rade
En si mochten sonder scade

Heeldē ēn binnen beleacr
oen senden si ter and prēt waer
er derder ēn ter vierder mede
dat men hem bade vp houeede
dat sise beten vort weten
he die casteel ware beseten
ñ van eller porte seere
uamen dine man ofte viere
ñ dat si he sweden seer
er gaer an hare weere ere
ñ om te behoudene cō rike
ñ he hem segghe scherpelike
dat wi niēr ne sullē ontsluten
nse porte iegen die van buten
me hebben beseet van binnen
t mochtē die porte vp ons winnē
te doet he allen verstaen
wa sal die bode daneen gaen
onder enech lānge respijt
er was na der prieme tijt
er he die boetscaft ghedade
dat eller porte brochti mede
man als men hem hiet
de si quamē si seiden siet
t sijn hier nv regt ter vaert
de ghi wilt ēn begrijpe
dat wi begerē mogede weten
te casteel hi es beseten
se wel groter heercracht
te onse van binnē waren tenachte
ter vter porte sere verladen
t riepen vp ons der genaden
dat wise beschudde sonde buten
ñ wi en dorste niēr ontsluten
te porte wi ontlagen dheere-
lāus vloren si sonder meere
dat leuen ēn sprongē saere
ander brugghe in der riuiere
te dede hem die grote noot
ñ die viese vander doot
dat si hem selue namē dleuen
ter wet vnde sulde ons gheuen
vmmer den cō. luten weten
dat sijn casteel es beseten
een wi her ware groot anneer-
willen wi beiagen prijs ēn eer

So laet ons doen bi wroeden rade
dē cō-he heuet grote scade
henomen al en weerhijs niēr
ē waine ons naect groot verdriet
Quaeme yem te voren hi sonder weerē
ullen wiene haddē beseten
ñ wine connens he niēr bedieden
te hem of sonich sine lieden
ñ dese scalde heuet ghedaen
aer taet ons gheeerden saen
te houde man ēn vaer wt buten
ñ weten die porten ontsluten
ebbe wijs te doene dat wi vlien
eder in dan laet ons sien
te onsen casteel heuet ghelein
ñ onderuinden die waerheit
te si sijn wane si comen
ls wi die waerheit hebbē vernomen
ullewijs den cō. doen verstaen
mbier wi allen goet ghedaen
oe seiden si alle ghi segt wel
die te wapenē waren snel
gr ghereerden hem ter vaert
ñ sloten vp al ongespaert
ñ leeden weder sonder beiden
ldus ghinch hem ghereeden
te van binnen sonder spaen
te hadden quamen tote scaren
ñ sijn ter porte vte ghetoge
n ēn man al verdert
t waren sware ēn toene
en weedes lichte te doene
er yet lane dus sijn si comen
uten der porte ēn hebben vernomen
en metegen verslegen dloet
ñ metten bloede gemaeuwet
te stadē eis ne sagen si niēr
reature die god yeleuen hier
oe seiden si alsa si ghevroeden
t sijn ghereet in hare hoeden
te hier te nachte te werkene waren
eten hē volgen sonder sparen
uer een wi ons dies gheminden
t sullen varen tote wise vinden
ldus reden wt den porten vte
grote gestal ēn grote ghelu

Maechen sĳ een groot gheclanc
Soo dat der wal' ontspranc
Vut sinẽ slape bi den gheruchte
Ilanc waest eer hi hem bedechte
Inwat manieẽ hi d'was comen
Als hi die talen heeft vnomen
Vor hem geladen mect spise
Ponsde die rudder goet van puse
Ic ben hier so wel gheseten
Ic sal van dese spise eten
Er ic heden vt stat god weet
Ic es onwijs maer ic dus gheeter
Al vinden allie henen siede
Ten eẽ drinken bede
Want hi daer wel sijn gheuoudy
Vant hi drane vijns gheuouch
Om dese hi te blider wilde wesen
Als wal' van al desen
Hadde gheeten genoudy en al sijn genoudy
Doe dede hi sine wapene ane
En ghereetde hem te gane
Ware hi gheeert vute der zale
Vwillic nv van hẽ corte die talle
Es laten bliue eẽ leggen voet
En deel vanden gonen nv hoet
Die haestelike henen waren
Er porte vut sonder sparen
Om te souhene haer viande
En te wrekene haer scande
Aer sine hebber niemẽ vnomen
Als buter porte sijn comen
Een clene vonde si clene no groot
Een creature die god gheboet
Ende quam daer bi daer ne was neet
Ic nẽpen ay nu waes ons gheseet
Wi sullen nv den comine
Berechten moghen van deser dine
Wie heuet die ghedaen
En die waerheit doen vtstaen
Dien daden sijn ons ontuloen
Wat souden wiere meer we doen
Wi sullen we hẽ seggẽ die es waer
Deene lecken sĳ niet langer daer
Si heerden neet dreuẽ moede
Vwas wal' in siere hoede

Hen heeft die doden ontsloten
Die gauenico dine noten
Al waren si nv vp hem comen
Echten heeft hi dwaer ghenomen
Dat hi goet eẽ gedurich vant
Al bloot geuecht in sine hant
En sende hem eẽ tuc ver duc
Tod gheue dat sine auentuc
Heden ten besten moete vergaen
Ic lach die poete hopen staen
Dat ghine hi in mester vant
En hilt al bloot ghevecht sijn swert
Als hi binder porte es comen
Sone heuet hi niemen vnomen
Die hem dat ingaen wille wieren
En die buten waren gheuaren
Ic sijn weder binnen comen
En hebben wal' vernomen
Vor hem lieden gruende comen
En hebben waleweine vnomen
Voer hem lieden gaende alleine
Heredelike ouer sine bene
Dat sieden si alle gader saen
Vsiet gonder euen gaen
Die hem nwaer maect te vaere
En dinget al naect geuecht sijn swert
Ic waende dat casteel wel winnen
Er sijele hẽ comen tonnumen
Ic heuet dullheit groot bestaen
Dat radijs wille wijf waen
Een wijf maer wille wi mer ghenaken
Nderuinden alle die saken
Dader die gone sijn gheuaren
Die hier te nacht te werke waren
En dese andaer hebben genuocht
Als wijf hebben onderlacht
Dan alre eerst sullen wine vaen
Niemene latene hem ontgaen
Ic sulne leueren den comine
Waleweĩ vlamo al dese dine
En penilde in sinen moet
Eens vermaus raet es dicke goet
Ic hadde eens seggẽ eniẽ paep
Als die wilt es onder die slape
Danne eest te spade te weene
Doen hebbẽ wi wille te drinke

Wer horde hem seggen mede
aer-goer hoede es d'es goer vrede
e sonder-sonne ghesie wanc vroer
ee wake nu tijt god ghene nu spoet
n grate vele doene
ee weer vanden bi der noene
ſi ie ben ter sester-poorte binnen
ne sullen nu niet so lichte winne
ergaer me na nuſn ghedoghe
oe loer hi als hi eerste mochte
ie poorte en ghinge valer sluten
n die drie hande bleuer buten
e de hoghe tale sinde
i mocten daer een slac ontbeiden
ullen si waleweine vaen
er sieer lichte heefte hi ghedaen
ee hise alle buten floer
ae dreuen si den wouwe groet
ie gone dier buten houden
i sullen waleweine den nulden
e deser poorte ghenen vroet
er ander en ee daude mede
ſi ter vierder dus heuen hiere
aer wo he daer sel an sliene
odan sal hise al beslaen
od vaude hoer hem sal vgaen
auentane moeten gewouden
ie gone die daer binne houden
nen beuaen mer dreuen moede
ae si aldus mer nuaden haede
uter poorte beslaten waren
ne weren vaen wonne hoe gebaren
ſi helpe he met her blisse ghedaen
oter-tienster-poorte binnen
aermen ontbaelde met onminne
en eersten dee hi daer-binne quam
i vaarter-de menegen die was graem
p hem waren als sine sughen
oren si an hem al sonder dagen
i riepen op wolts ons ghesaet
n suaer-vernoy in suaer-vroede
isn wi comen in grote noden
i hadden ghenouch te doene
henomen al wat si binne bleuen
ie daer buten uw haue leuen
ebben vlaten dat vliet wel
en es ghespeelt een euel spel

Ie gader nier hem samen
nier dalden si beginnen comen
O wi ouer watz v ghesiet
h er es een vande gonen sier
d ie de-oudaet heuet ghedaen
w de nieede ofte wine vaen
d de wi hem dleue hebbe genomen
e er sing ghesellen op ons comen
s o sullen wi al met gemalie
w el volbringen onse salue
w e sulse een esi een ontbalen
e n sullen hem haude wel betalen
h aer toelne eer si die poorte liden
w aleuen tauo ay eer si den
e n warp den vigge an ene maliere
t ulle twee ofte drien esi stede he slaen
t e were segen die vaudbinnen
h i sieide cam na die wille winnen
l e sal hier waes ontbeiden
d oe stonden daude esi seden
l uwe were mach v met bestaen
a l waren sieie binne die sijn buten
v anden dieie sijn buten bleuen
w e soudes hem allen neme dleuen
d ie-souder nemmer een ontgaen
w aleuen antworde saen
s i sieide dies noutlicx v met
l e ne weer met wat ie buten lieet
g emene die mi wille vromen
d ie binnen der veste wille comen
e n waer namelike god
d ie macht heuet esi ghebod
o uer ons allen beghene
l e hadde lieue hem allene
l n hulpen dan v allen gader
d ae es bedi hi es nuſn vader
h i sal sijn hand wel bedrinnen
S i trecken die swerde met armen
v p wal in allen staden
e n begonsten op he stonden
a lous ontbaelde si haren gaf
a aer wal waysene ware so vaft
d ae die gone van binnen
v p hem met en mochte gewinnen
D ie was qualike haer ghenoucx
a etten swarde der wal droucx

Maecte hi plaetse sa hi best mochte
wi ten so hiere mede gheuechte
d ten dede hi aumei sond houaerde
ay etten siwaerde vp die aerde
d dat hi heerde die voete upwaire
d de pijlde wal sijn siwaert
e n pijlde sere diep hem gat
d de hi gheraecte dat ghine as
ay etten siwerde dat hi draget
d de seden se weden wi v sagen
v an delen die hier es comen binnen
c n sullen wi hem laten winnen
d en casteel vp ons aert aechte
s i namen glauien en seachte
e n liepen up he daer hi stoet
v alaruen was van sinne viuet
c n dechs hem onder sinen salt
ay etten siwaert dat hi hilt
j n sine haue geraect al bloet
s louch hi weder slaghe groet
e nde die seachte mids ontwee
a lle waerle nam no mee
t es merregher hede vor die haue
d de seden se hees een viant
w me moghen up hem nee winnen
w etten sen den etten bode binnen
t de oulen heer den comme
d at hi ons te delen dinne
b etaende of wi sijn verlozen
h ier es die duuel comen vozen
d e ons sal doden alle gader
w al dat auentuern vader
h i pijnde als hi die verstoet
e od gheue mi aracht en d tue sloet
d at ghi mi nee en mee ontgaen
ay es delen so was gheslagen
d e sanchia ouc vor haren vader
e n vor die barone alle gader
e n gheerbine haide heuasterlike
e n sende god van hemelrike
h e ghelue v bliscap en minne
v an delen daghe vorwaer hier
t e nacht so quam mi te varen
j n drome dat iv groot teren
s ache mi nalene en siwaer wandee
n ae in dats iv ghewagen nee
e n moetse bi iuwen wille sijn

Die comme seide dochter mijn
e s dat sake die te seggene es leet
s o biddic v god weet
d at ghijs mi lage dat v gud lone
z i mete rechter comme done
e ne bede weet v ghereet
t eerst dat ic die waerheit weet
A lse die gehoorde die sanctamme
scrifte here bi iuwer trouwe
s ukdse mi dan ghene ghenen
a lso moetse mer eren leuen
j a alse die waerheit weet
l eue vader so verstaet
w dp dese dinc bedieden mach
ay i quam te voren daer i lach
t e nacht ene heude uernade dinc
a i dechte daer een rudd een jongelinc
w el ghemaect in allen seden
ue vanen lande quam ghereden
o vame end mene dies ghelouen
p sine stoydic stamt eenpaert
la ofte waere van sonentwine
re dechte wat en walker tornoie
i wat salden mach dat weten
j a nelpwine wildi den dan
w elen se sacke v segghen ghene
d e sebue rudd plegen te vaene
a dieu lande om auentuere
ay enich comme rike dure
s o wien hi viere in enegen noot
a l sande hiere comme bliden doet
d i sande hiere comme bliuen doet
h i sal beuen sinen touwe
d at bedieden thoefte vand ionchuwe
d e ghi an den ridder sagen
s o hebbi v dies ghi mi vragen
z erchpwine wildi weten mere
j c sacke iv seggheu lieue here
s ach saghic under alme daer ane
s un vaderuwe ni mine wane
d e was van der liebaerds hant
d e comme sijne al ouer lant
d es liebaerds hant die ghi sagen
d at es die coenheit die hi draget
d e rudd in sijn herte binnen
h me laetse niemene bekinnen

Dorperheit te ghenen male
Maer altoes van scoenee tale
Onrecht eñ quade saken
Die wille hi te nieute maken
Doemen hem oec mesdaet
Hi es die gone diese wederstaet
Mettē swerde wel stoutelike
Eñ hine slouch manne swike
Die siere hulpe iet begheerde
Dit es dat teken vanden liebarde
Dat hi draget min no mee
Vader nu wetic die twee
Dat derde moeti mi bedieden
Vor al gader iuwe lieden
Willic iu vraghen of ghi kent
Een dier dat men heet serpent
Brochti ghevoert stare eñ groot
Ic sach dat hem ter kele uut scoet
Tuier dat dede iu grote scade
Eñ hadde altoes eñ ghene ghenade
Van iu no van iuwen lieden
Si waren te gadre eer si scieden
Hadt wel die twedeel doot
Also helpe mi die god die mi geboet
Tuier dat hi brochte in sine haut
Dochter mijn dat was een brant
Die mi noch in groter scaden
Sal bringhen eñ in ongenaden
Mach hi comen binnē miere vesten
Maer vergaet mi ten besten
Hine salse niet so lichte winnen
Doe nam soe orlof daer binnen
Die ioncfrouwe an haren vader
Eñ ane die baroene alle gader
So seggic v here wacht v dies
Een man comt dicken in vlies
Als hi waent wesen best in vrede
Eht sijd mi scuddich ene bede
Wanneer so ies v vermane
Die conine seide wel ghedane
Ioncfrouwe soe es iu gheteet
So willic bidden na dien dat steet
Gode dor sine ghenaden
Dat hise mi biddē latē te staden
Doe ghinc soe wech v desen tale
Doe leidemen taflen in die sale

Die conine eñ sine baroene
Ghinghen eten na desen doene
Eñ eer si alle consten voldwaen
So quam een bode in gheghen
Vor den conine daer hi sat
Over die tafle eñ at
Eñ hi sprac met groten sere
Staet up seithi conine here
Van iuwer tafle laet iu heten
Iuwe starcke vesten sijn beseten
Daer es een ridder comē binnen
Hi sal den casteel up ons winnen
Hi heuets ghedaen een scone ghewin
Hi es ter eerster porten in
Hi magher lichte no winnē twee
Eñ oec die tweedel ofte mee
Van iuwē volke heeft hi doot
Die conine was stare eñ groot
Eñ hadde in sine machte
Wel tiene mannen crachte
Numeluc oec ofte meer
Hi seide al es mi thiefe sere
Hets vrome dat selk bidd leuet
Kentine houdt
Het quam miere dochter wel te voren
Del verdiet eñ desen toren
Dat mi nu te doghene staet
Mine ridders sijn gheteet
Staet up alse eñ haest iu sere
Die mine vrienscap eñ mine ere
Minen staet mi boden bi
Waer sijn mine wapine hele se mi
Daer haeste elkerlijc eñ socket
Sine wapine die hē eerst gesoet
Gheredē maecte hē dar waer
Den conine delemē an ter vaert
Sine wapine eñ brochte hē te voren
Een stare ors eñ dat was uut vercorē
Daer hi up sat met groē cracht
Hi nam den scilt eñ den scacht
Die men hē brochte stare eñ groot
Met cynopre ghevaerwet root
Daer omme ghinc een stalijn bant
Van den orde toter hant
Dien nam hi al sonder sparen
Eñ reet wech te waren

Hoe dade hi wal' sach staen
Die den sinen hadde ghedaen
Des daghes ende en swaer verdriet
Inoch en stont hi salle niet
Vachte ghelijc enen hoene
Die comme wils staen een wene
Een leet ber na mee groter aerdte
Er sterte hilde hi sinen stradte
En wende dat hi ter eerster vloghe
Eghen den rechten ellebooghe
Als hi hem die stede groot
Dat hem niet hadde ontgaen
Hijn swaer ghij noeten vare
Doe was mijn her wal' ware
En dreuc in sinen moet
Anden vollic dat voer hem stoet
En can slechte weder niet ghewinnen
Doe vblijde thoere binnen
Dat en een die mee hem waren
Si sieden ghine suke ontaaren
Si sullen in mee wel gaten dare
Ende dijs ne daer niemare
Dijc die comme in wilde vaen
Eraen sach wal' voer hem staen
Een mee enen blooten swaerde
Als die cammes sijns begherde
Aet hi bat niet en praet
En gonen elkeer ter hant
En verdrouche mee beden armen
En sieden hoe waer rauwen wachamen
Dat ie cammer steuen moet
Doen up den stalin hoet
Herneden also den comme
Dat die slach dader dore ghine
Aer hine heeftine niet ghewone
An desen daghen bleef hi ghestone
Ie comme warp amme sijn paert
Te minen heer wal' wtert
Eghen endelike sonder waren
Alevel hoedde hem voer die steden
En teert an eer siden
En vdrouch dat siin mes nide
En gaf den comme enen slach
Dat hi ne hoorde na en sach
Anden slaghe was hi so wee

En wal' swaer spranc ontave
Der helpe voer dien heine
Ie en. hi riep up dat saet
Inommachte van dien slaghe
Oe dieuen sine lede groot claghe
Om den comme haren heere
Er wal' vaderdat hem leere
Nie wiste hi wder mede tweren
En dander die sijns begeren
Torden an meder-vaer
Ie comme sat weder up sijn paert
Als hi vander ommachte bequam
Erbolghelike en seer gram
Sloech up mee groet aerdte
En wal' ghegreep den slach
En werpchene den en. vd haue
Sach al en lebbic ghene bauue
Sal mi hier mede tweren
Eghen die me willen deren
Alle eelen minen moet
Als een mayeer toren doet
Als vellede wal' mede slachte
Touteliic en mee aerdte
Dade den meneghen groten pine
Ie comme troestte die sine
Hielde pensen om doere
Doe dioede moede mi groten seere
Oarde die comme sijn swaer
Oe torden si an meder vaer
Dat wal' mee groter aerdte
Ie sterdde bande valde slachte
Rauwen si medt swerde ontwee
In seuene steden en dee mee
En velden wal' den heere
Oe warden si eedste vlogen
Ie comme en die mee hi waren
En muns ther wal' mesbaren
En sijn rouwe die was groot
Wacnde te haue bliuen doet
En hi bat gode mee trouwen
En manen onser-mouwen
Te hi daer vloor sijn leuen
Doe soe sieie ziele dioede pleghe
Sieden daer soe selue waren
Ier en wanes nie ontsiepen

Hee es mer mi also verzaen
e ghewe mi vp te bluue ghewaen
n mach mi nieuw mede bueren
ñ die seue sijns begeren
t voerdne ten ellebele waerr
oe sidi daer een sier wal swaerr
t waner nemē daer hoo tach
swaer gus hem sulc enen sidi
ar hi droege dallen sier
nr goede swaerr daer liggē bēv
ine was nier sulc dat hi eer oe dochte
ar hi cliverr vp yetten mochte
ns praseut bringē sinen line
eer dan si honderr eñ vure
en allen daey die gehlo
ter seggie v gewaerlike
i lieten daer an haer daue
ar holpe daer ie maerte lane
n beslooer hem nier te dele
oe quamē si binnē den ellebele

Doch doene wiste die ioncs nier
hans vad toie eñ sijn verdiere
var dien dat soenere mē sidi
en veinsteren daer soe lach
eo eamerieren eñ sidi vutwo
oe haeste soe haie eñ quāter vr
hrien vader si soe eerste mochte
ñ wal dien hi brodite
heuaen stone bi sieue sidr
ie eñ seide nv weleo blide
ochter sier oe ghine per heire
esen hi es die dar serpent
heu oerr brodite in sine hane
i dineke daerie ondervaue
men droem te sinen sere
ie ioncs sede vader heer
t es leer van uwer seide
aey ie bade iou vp ghenade
ar ghi mi gheeste mine bede
oir gud eñ dir edele
ie ghi mi gheloue heden
ie eanne seide uwer bede
ochter ne wille nier onsaken
aer dar mach niemē gemaken
l baedde mi om eluans leuen
ar ieker iou soude gheuen

Anders bide mi dat ghi wilc
a ar men wal vor haer hilc
w eo die ioncs van binnen
s o aneleken van siere minnen
s oe ne wiste wat soe doen mochte
a enich sijns es vio uñ ghedochte
d aer si toe keren haer zinne
g oe es beuaen meo udds minne
s o danne hadsoene nier ghesien
s oe answorde den eonine mechten
s here ōme sijn lijs en biddie nier
h i heeft mi brodte mi swaer v diner
ē ñ w heer in gwter side
s v biddie v vader dat ghenade
d ar ghine mi gheeft tore morgen
c hine dorter nier ōme saugen
d i ghewene v weder also goet
e ñ leer mi eoelen minē moet
o uer hem te nachte eñ morgē ghi
d ie eñ seide dochter dat si
w ildine mi morgē weder ghewen
ll die mach hi so langhe leuen
e ñ es hi daer sinen lechame
s alle w ghewen in gods name
Ionchouwe es dit uwe bede
vrauwen hebben eueu zede
gi moeten hebben haer begeren
h e en wack hē mennē minnen
a l soude enen man sine eie
c asten wy biddie v seie
d ar ghine doer vaste en w behoue
v iere vaders saue eñ sauue
s amen wale weue ineder vaer
d l daer die ioncs' begaue
l eerden sine neuen haue side
c one eamerieren sighen te saude
v p wal' daer mennie brodte
o m dat hi hē si sonne dochte
B aden si alle in goeder trouwe
e ode eñ ouser lieuer vrouwe
d ar hi mee eten mōeste aengaen
d us brodtauen wal' ghewaen
d aerne die ioncs' in hebben wilde
a y en dode mē kunde dir nod vnlae
ē ñ ghingen wedr sluten vaste
s v nemet waer van uuē

Spraken die ridders ter stonde
Sal bi niet rechter trouwen
Ende hem nemen sullen ware
Dat seggic u al openbare
Hem ware beter ware he dot
Sijn tourment were so groot
Spake die stonde een sine pine
Ic seggic oec al sallekine
Mijn vader niet openbare
Ende wilde leet quame die mi ende
Echter haue ic hem een wijs
Dede te eren man sijn lijf
Ende sine live oec dorden niet
Dat sine sinere een sijn verdriet
Dat weer groot bi nieren tonwe
Doe namen si sine die stonde
Clos die ridders alle viere
Die stonde stadegroeten mi sciere
Mijn here den cō mine vader
Ende sine barone alle gader
Ende danck hem vele maten seere
Des groten goets der groter ere
Die hi mi heuet gedaen
Een ridder die hier os gheraden
Salic hem morgē weder gheuen
Ende mach hi also langhe leuen
Ende sal hebbē wel sinen bedwanc
Doe spraken vaken dgne
Die ere dede
Ende hi mi gaf mine eerste bede
Die ic hem nader eer bidden dorfte
Doe ghinc hoc al sonder vorste
Ende gaf hem oclos die stonde
Een cō die mere groten tonne
Des beraden si quamen seere
Met ridders alle viere
Ende spraken met gheliden zinne
Here die stonde coninghinne
Mijn stonde groeten wi sere
Ende danken u der groter ere
Die ghi hebt hieden hebt ghedaen
Een ridder die lachende gheraden
Dat soe haren morgen gheuch
Mach hi also langhe leuen
Dat hi sal eer wesen doot
Ende wanneer es so groot

Ens niemen dier vertellen mochte
Doe stonde hi dare huis niene mochte
Aer mochte den dach anbeiden
Ende soudene in wel corten tiden
Doen steruen met wel groter seere
Ende gewaghets mi nemmere
Wesen al stalle latene daer
Ende sendes mijn herte swaer
Pine die cō lijf scheer dies
Ende nu nine stonde om mijn verlies
Dat ic hieden hebbe ontfaen
Ende laet ons gheraden saen
Hoe wi dit gonen dier leuen
Ende halen die daer doot sijn bleuen
Ende gane die daer sijn gheworpen
Ende elpe hem dattie weiden gheconte
Des biddic u dure ghenaden
Doe mocht bescouwen mijne staden
Ende mi hieden es gheraden
Doene wilden si langhe leeden niet
Doe cō reet hem volghede en
Menich ridder menich man
Ende des daghes bleuen gheslaen
Ende dit gane dier sijn ghewonnen
Ende ghinc mē aenvechten sochte
Ende slaten quame cō so hi eerst mochte
Ende sonden achterwaren
Ende comme hier voren varen
Ende sluapen en ontfluten
Alle die poorten cō buten
Varen bestouwe sine vesten
Doe daden sijn na here beesten
Ende cō. hi reet oec selue naer
Ende dese hi quam al daer
Ende walwens sijc liggen sach
Daer die menighe in dien dach
Ende hadde dijs verloren
Ende sijn sach doe reet hi voren
Ende hier dannene hē sonde geuen
Ende here souue ons neme cleuen
Ende spraken alle sine man
Wi hebben ghepoocht spetue an
Ende nemen vp ghenomen dinder
Ende comme beide selue ter vlien

Wanden paarde neder-mee dal
en sende dese twee mine bloetheeren al
s dese ghijs mee doen en wilde
i derde hem ond' sinen sale
n waende nemē dadre lach
siveer sub hem sulc enē slach
te hem cloende wel ter cure
alc enē helm al dure
n die slach weder-sloer
nder-vp den scalin hoer
oe trac hi achter-meē vaer
ers die duuvel ons ghoē swaer
prie die comme dese dinke me
em en mach niemē comen he
ade den gonen mocten blīuen
ee bivelde hi hadde meer-kenne
hemaeet dan hi ghedaen
der god dane hi es ghevaen
e waue hise nemmmeer en leo
oene wilde lange leuen mee
ie cō een die mee hē waren
eden bet vuo al sond' spaē
ethen hebben sy vnomen
der die gone weder comen
e de porten soudē ontsluten
i senden haer cō vi vaendi buten
er sesten poorte ghi sijse vloren
aer legen een endich heere wē
ay hebbe wi hande wel vnomen
ie sijn om den gonen comen
ie hier binnen es ghevaen
y weten ons ghevaden saen
lle minne ridders her es tijt
ns sal nakē meenne strijt
prie die cō segghen nachto
allic groetr sine crachte
ns allen weiden wel te doene
ie ten wapenen waē avene
estē he eē trochē hant siveer
oe ontfaet men ter vaert
e poortē segghen die van buten
ē alle die porten soudē ontsluten
e gone die daer buten hilden
o haestan si hem eē wilden
n comen eer sise was ontdaen
ē die van butē ghingen slaen
p die ander eer sise wel sagen

Eē begonste weder-achter raghen
Doe vrepen si mee groten ghere
y oute vp houte vp cō here
d oorde ons here in verlies
w t sijn vi liede wachy vlies
Alle die cō. die verstoet
verblijde he sin eē moet
eē beual den anderen tervaert
d ae elleriise beleet sijn siveer
d oe ceet he buten sunder dinghen
e ē begonste hem seere vraghen
y oe die slage eerst begonste
d deene was mennen die he comste
z erechten sine vnstens mee
ay aer si seiden here nu sieo
w i moghen y segge dat wijs weten
ll nuve starke velt waē beseten
a en del vor die nuddē nachte
ay e uel groter heercrachte
e ē sijn si alle blenen doot
b ede dene eē groot
d ie de vijfte poorte hilden
g i vrepen vp ons eē nulden
d de vi die poorte hadden ondaen
w me dorstens niet bestaen
w i ontslugen tpoorte heere
e ē verloes si sunder weere
A lle gader haer leuen
d ader nemmt een nus blenen
h ere dat es ons een siveer slach
e ē alle houde als wi de dach
g aghen dadden wi vi ontsluten
d ie poorte eē wi voere buten
o nder-winden die waerheit
w ie den casteel hadde bestaen
ay aer als wi bute sijn comen
a. oen hebbē wi vnomen
e ē als wiere niemen en sagen
s e wilden wi daer mee langē dagen
ay ethen hebben wi vnomen
als wi y acsdan wed' in comen
e nen nadde gheende allene
T e poorten groot te maten clene
d ie quame hier binnen mede vaert
e ū dinudy al bleef ghenoech sijn siveer
e ē als wine wel ons sagen gaen
p e insdan wi wi sunderlē vaen

Metten heuer hi ons vnomen
Is wi vp hem souden comen
Aghyne hi die poten sluten
Eue aldus bleue wine butten
Ñ hi es daer binnen bleuen
Nweer ofte hi noch mach leuen
Te was al dese wiere oe sagen
I dincke sy magie sere clagen
Mare die cō muse verlies
Es gheuuen sid seker dies
Heuer brochte in dese stade
Me liede ware van cōme rade
Ae sine lieden comen
Te scalc die ic hebbe vnomen
Alle ghenesen so ic best can
Ic hadde wel x. honderd man
Ic hilden mine stercke vesten
Ic ghemarken can ter besten
Anne water maer hi nun
V dincke mi in minen zin
Ic ere neder mit mi hande bleue
Me hebben alle bloten dauen
V mille vaen sonder leuen
Ende weder doen bestaten
Ayne poten so ic best can
Aer tierlb waren vierwb ge-man
Ullen wi nv yl. houden
Ic do die laghen vp die mouden
Aer ēn weder-vp dese zaete
Hine men souden tes meise vaste
Ese dede die comme draghen
Ede vp paerde ēn vp waghen
Aer-meise mede soude ter-vaere
Oeren ten castele waere
At holte dat ic vi langhe leede
En dalf die dade esi leede
Ic leuende daer si gebaken
Ic cō. en mochte niet ghemaken
Er wal. heuede also ghevele
At si nemmer-me weder ghere
Lo wel alse si te voren waren
Us quam die cō. al sonder sparen
Ē heuen ghedaen sy hi best mochte
An dat volke dat hi brochte
Ede hi ten tween poten an
Eller poten el-man

Es si waren bleue sonder hoede
D en cō was onlochte te moede
A lbrechte was van sticre souden
Xy draghene al vol gheladen
V wchtenen gheuoer sond zale
Ay ee doen ēn leide al temale
V p een heirhos dat meise soude
S morgens leggen ond diemoude
D aer-mosten si ligghen trāe daghe
D ie cō. ghine mer groter-daghe
H em ontwapēne in die zale
E ñ dandie heuē al temale
G emoedē verghieten haē rouwe
Q V hoetvoet vander sonnebouwe
E ñ vem well die ghinds lach
D aer hi zonne no mane en lach
D es was hi dooden in sinen zinne
E ñ die songhe comen ginne
D ē alle die engiene wiste
V. an den hurdue soe dede mi liste
E ne dueren vp ēn wilde gaen
O n dat soe horen wilde ēn vlaen
W ederwens daghe die daer in lach
D aer hi zonne no mane en lach
S och niemen dien hi daghē mochte
S och oec vertellen sijn ghedochte
E ñ wane gude ēn onser-vrouwen
D en sal hi daghen sinen rouwen

Ic sende wel hieue here
Hv ne achtē min nomere
Vp dese doet bi miere-vrouwe
Achte nach sieet die sonne ponkte
En dedijn na mijn gheuoech
O haddic bliscapen ghenoech
Anne willic wel bliuen doet
Aer sterfpat es so groot
Aer-volger emmer-dogen naer
En verweghen mee een haer
Ese sinerte ēn dese canne
Ic ic hier daghe ēn dese pine
Ide soe mi selue nemen dooden
E sende haer mine zuele gheuen
Heuaen also soe mi mi selue aer
Aer welc haer velder-sinē moet
Uer mi dat sal mi rouwen
Hepeins van der sconne jouthē

Dat ne laet nu dueuen niet
ay lieue heere dinct dat soete lieu
e in bede haer aemen ondaen
hy dat minne heeft nu daer in ghenaet
d ic ic langhe hebbe hebbe ghedraget
w der ome soudic die pine clagen
d ic ic dueue haue hebbe ghedaen
d uer al dat ic hier ben ghecomen
Di aue daer ute binnen trouwe
v orden ellendeen dies sonchtouwe
hy ier binnen waer ic sould in comen
e hinct nu te laden also te vromen
hy aet minne heeft nu so ghenaen
a loet ghebiet mach soe nu slaen
s achtan salic haer minne
v alle draghen in minen zinne
el lso helpe nu god die me ghebeet
B ede leuende een doot
A l en sal soes meten niet
Jl n delir noot in die vendinet
B ente daer haue minne aemen
S oe es wse bouen allen blomen
hy addiese also wel beluut
v linder tijd daer ide hebbe ghemint
Jl e waer dor haer bleuen doet
hy aet dogen die es so groot
hy es nu bequame wael soe nu doet
d ie horde soe al daer sijt stoet
d ic weder also seere clagen
S ine minne die soe draget
A l swerchte salle merken mondr
S oe ptrulde heet waer groote sonde
d a die den nadie dleuen nemen
hy oe soude minen heere mogen ghenaen
h shut seere dan ic hem doe /minne
B enaden in een ghepens van minne
d ic ca. een alle die daer binnen
ay es hem waren sijn ghesteren
O uer talle een ghinghen eaen
ay aer si aten tertel goet
D ic wonne wilde hem der moet
El se die maeltijt was ghedaen
wilde die ca. clapen gaen
die hi des daghes seere micsmaecte

Aer was menich dien seere valede
e le weede hi een bedde waer
d oe dede die sonde eer vaer
G erden [illegible] ende vaer
hy aer boden waren niet laet
d ede soe gheboet was ghedaen
d oe ghinne die sonchtouwe saen
e n dede die lieden dueue ontfaen
d oe brochten men waleweine buten
n s hi die scone sonde sach
g ine heere ontfoet hi alsdie dach
h aet minne heeretne so ghenaen
hy t was wel na tote haer ghegaen
d aer soe bi haren lieden stonde
O m te cussene an haren monde
S e waer dat hem bedochte
e n penste daer haue dach mochte
T er auentuere sijns ontfaemen
T we nadde namen bi den armen
e n binchtene ter sonde gheleet
hy ine was in langhe niet ontleet
d oe begonst die sonchtouwe boude
d de men seere ontwapenen soude
e n menne dinne bonde ontfoete
T e gudie heinden een voete
e n menne vor haer neder leide
S v ghenaken minne dibedde
S pracveil een minen trouwe
n iu ghebod scone sonchtouwe
S o doet mer nu in goda name
D oedt nu heer nu bequame
S o waer pinen ghe me doet
d e sonde pruide in haren moet
S v ne was nidder noit ghenoet
ay ijn vadt heuet nu minne diue gesele
d at dinct nu wel te minne belden
Jl c wilde mer heer buten velden
S tonde een heer sijn wille waer
e n ic ne quamme hin enen saet
hy t binne wedr te minne vader
e n iu moeden blijue te gader
ay er hem in sijn ghesellesap dan
e uwe lude bluen soude voer an
ay t waer vele bet dan bequamme
S ijn soete ghelaet sijn soete lechamme

Die melodie die hi soude
Hl egen mi driuen ofte hi woude
D anne mi te mergē inde boemge
D ien mijn vad' heuer so waert
E ñ daer die goudine boem in staet
D aer so vanne nienaue af gaet
D ar dat groter wond dan ñ en sieck
D e vogellume ne cesseert niet
G loes te lungene soeten sanc
D aer es der bellekine ghedranc
D aer segghen te hoene den soete moete
D anne staet die aern daer het veut
D e merken vierchen bevangē heuet
D e claue soutene die altoes gheuet
L angh leuen eñ ghelande
J e dar nodan wel meerē monde
S eggheu dat ic mi van al gader
E r halmen soude eñ oec cumē vader
E ñ vrēsch vrieslen cumelike
E r ic den ridder sieughe swike
D e hier voren mi legen ghebouden
D oe spraec soe ten selven stonden
T otten ridders dese tale
D ien wal' hadden in die zale
V ten harde ghebroeht vorwaer
E t sieder ghi heet god weet ic waer
V an desen ridder ghevroet gemeet
D e mine vader pijnde te deene
W edare mi quaet/ofte goet les
J e moet emmer mine moet
O uer hem coelen maer mi ware
L eet wijf ymen hopenbare
D ar ic die bem ene jonchiouwe
E n ridder soude doen sullē rouwe
H eet ghi heten waue ens niet
W el bem melijc dat ghi siet
W aue ic sal hem groten toren
D oen ic segt vmel te voren
Aldus in deser selue manieren
Heeldem vten harde wed saet
Die ridde eñ alle waren buten
D ede die jonck' ymabele de harde sluten
D e camē vaste metē spoet
T we camerien geraouwe eñ goet
H adde ymabele die niet hare
D e hare sulle eñ hopenbare
Doe mi die vrouwe alle saken
E ene wilde ghene dinghe hire maken
E ñ alle die dare sake dede lijf wete
H ad dinek so heuer al leets vgete
S i dien dede soe haet lieue amijs
V er haet heuer mi haet verpijs
S ocht ne was sauck' in eenrike
D e so seere mi heerteliike
E nen ridde minder eñ so seere
A s soe wal' dede den heere
W ee wel dede die sconne maget
E s en gene dinc en sagen
D an te driuene hare ioliit
O etten her wal' te deser tijt
S oe weet haet selue selker daet
D at soe mach wesen sond vaer
D aer der wal' sach vte pauelioen
L iep soe tarte hem niet genoet
S e wiert dat haet die samelheit
E en weder trecken gus tier stede
S oe hadde thant den ridde van pale
E r helelde ghecuste in menegre wise
D e heuet soe haet den selue stonden
O nthoude mer pijn mate onbout
E heuet soe sieden den edelen man
E ñ mijn her wellewet die heet dan
W el ghelaten mer desen
A l ij sconne jonck' hoe sielewesen
W eder salie steruē ofte leuen
S alie steruē ic sal v gheuen
A ijne zielesconne jonchiouwe
S eende mijn lijs mer soete rouwe
V ilde steruen in iouwen scoet
D e jonck' spraec ne ghene moet
S e sulde heet van mi ontfaen
A ier mochte se soude vt saen
E ellueretē van al gader
V te den dingere mijns vader
S i dien daer nu ghescepen staet
W ete oec wel sullen mer
D at ic nuwel correlike sal
J n v tellueretē van al tal
D e jonck' nimene bi der hant
E n dede vp staen thant
S i ledene den selue tader
A n ene ridde camē dier besiden

Doe was in nederlic
cumere so grone na haer ghelike
hem nacht bi middernacht groot
ende bleeck vanden gruwe voor
een swarte haer menichfuude
meeghe soude hilpe oude
in nieuwe lauwen daer gespuugheit
der die cuere mede was vechten
an canope est van lasure
dat selue cleet van goude pure
die pijpen ghe est dat wonder-
der daer gruwoche was bouen ond
de ghenist van tuyen est oec mede
wonder dat al gaudy dede
n cam in ghemaken vroet
an al den wonder dachter stoet
n dat men sach al ontsiene
oeste sidet upe pauemente
ec sware daer ghenaect ene duuware
ubastlye in al sulker maniere
ec nienen ne ware so vroet vâzinne
eller neffens die soe sneder
e groten minne est soe groet
Quaeme den nacht die soe sneder
aure allene vp hem beraden
ongeual hore in wellen maniere
lso oude als he die duuwier
adde vulbrocht est twaer vollheit
tuppens was hem lisin payuaert
herteken so mach in seggen hoe
e ionefro uure adene die
sabele die gueder maet
dupp ens weyt in die vluer
aer he verdruut est lisins daer naer
emmermeer ne ware niemaus
us ne wilde niemen vanden dinc
an die ionef est die ghine
den her wal neder sieten
p ene lise die nieu warden
denen clederen was v deb
aer heuet soe hem vrouet
l haer wesen al haren nieu
f hoe dese daer binnen sneet
oeghede hem die duuware ghewijfde
Die nisin haer waleuer seer prijst
aure soe behaegde haer wale
sabele die sone smale
n waleuein die riddere
aren ghenoe ele anderen bi
ae groet solaes die soete vie
egroete amoers die melodie
e si onderlinghe dranen
er saue van minnen beseruen
dinc so en eneue gheseggen nieu
n bis si oec spreken so
nder hem twee ar minne spel
an eenic so ghesegge nieu wel
emelike al sonder wouwe
a waleuein est die ionchouwe
r hebben haren wille al gader
sabele haer haren vader
erghens est sine nauwe groot
o hadde liever ware hi doot
an soe dan ridder stoute vnseten
aleweine saude verghetten
die vader die co. allenisin
r waent wel wat die wilde spu
ete wal heuet die pine groet
ruche v anguisse tenen daer
edel adyn hi dese hi so wale
eo sieke dochte der seuene tumle
a te gemalle nieu soete spele
e ghelaede dichten est vele
oe danse daer hi dade bedruen
n nieu diuersin tonnene dat hi
Es wal alle id eerst seder
Est ysenbele hadden beide
anoers solijs est groet ionste
ae ne was haer ghene couste
n dan anderen werden sie als moede
haer selfs behaues hoe sie soe ene moede
sabele gesiet so waene
oerwerte haer qualike ane
n de ghelue est groet ghenal
e redenen die si in seggen sal
dese nieu een ridder nie hoe die seere
ogede onder ionefs ouuere
r hadde bi nachte est bi dage
eerdelike ghesien laghe
si ghewaghe bi suptilen tieken
t haer seggen al haer spreken

Die amoes eñ die feeste
de soe drees mer bliden gheeste
Jegen den ridder-goet van pulle-
walewein die in dit wise
de sanct' minde mer heerē groot
hem dinct hi sijn vut alre noot
t hadden hare hemelsche ge-
ē hare grote ruscel mede
der toe sijt eñ soete salue
des hadde die ant groter nijt
hine was weer sel no slaer
ubt alheit hadde in den muer-
hemaect een gat daer hi sach
de feeste die te drijene pleeg
ijn heer walewein eñ die scare
Jegheen die magen goedertiere
i sach se te meneger stont
de sanct' cussen an haren mont
ē heilsen na der-minnen spele
de was so dichten eñ so vele
dat die selle ridder weere
aten comme hep hi gheeret
dat hi in ene cameren vant
lene hi lundelde alte haut
ē leide liene cō-here
ijn heere weent vā groter leu-
hi sijt vrouden selden mer-dine
ē ghi si le denen cortelike
Juwer werelt ere eñ tuw comt
Jouwe ydelheit die leene
este iu be subtijlheden engiener
en raden. jo staet te ghestene
oten tamp eñ swaer vlies
de cō spore bereyt mi dies
dat ob saudie weteē gruene-
eliker mi musa doch comme-
a waert iegheen natuer sere
dat mi een ridder goet eñ ere
dat hoe mochtic ghelouen dat
de ridder spe here vp een tijt
dat oec mi leggijen ceste mer waer
v comt selue tote daer
e sal iu leden te stillen stade
dat ghi selue die waerheide-
p openlike sult bekennen

Die cō die antwoorde mer trouwen
dat mocht mi leden sulen
dande spijse heere wetē gruen
e sulre iu leden wanic wale-
ghingen te gader na der tale-
de cō. eñ die ridde wreet
men heeft leedde hi gheeret
ater camere daer die ghelieue
n waric dachten groter grieue
em beden sal comen in corten vre
ine hebben meer dan auenture
Die ridder leedde den comē mechte
Beer voor daer hi mochte dursen
die maliere eñ heuer te hant
erlsen den ridder achemant
al' sidende mer truele
i sieke dochter der damoisele
ñ sachse sieken allene tuer-
ere sweene tafelen neemmer
n hande menegerande wise-
ade plaintheine van goed spise
ñ van wine drienande ostre viere
lluen oec na sine maniere
ore die goedertiere so sueet
al'. die moissele-gheweet
er die maeltijt was valdaen
e segghe iu sonder minne waen
at sieke manlijc andren binnen
i den tade van der minnen
ulsen se eñ heilsden hande waert
de van rouwe doe nieu en sueet
de cō-hare vader- doe hi dit sach
tallehuue seet hi o wach
uen salmen het rouwe ost ghelauen
ñ dat mi iu wilic rauen
ijns selfs huwe minne weerdt ere
oc sulre comme steruē mi gren sere
ls een die al es verwoet
hine hi danen mee groter spoet
e ridde volghede hem ter vaert
de cō. ghinc ter zale waert
ridders serjante al dadter uuis
erlsandi sijd seker das
ñ dertse daen mo hare
enegen ridd steute eñ

Was daer gewapent wel
Sentijn die comme sel
Eertse met hem alle gader
Daer der auenturen vader
In die camè was sand rouwe
Ey ey ysenbeken der jonchouwen
Als alle sine hede waren daer
Doe spranc die cō ouerwaer
Eñ telde hem die backdadichede
Die ysenbele sijn dochter dar
Ñ dat soene mer vaster hone
Ondheuē wilde van sieke come
Ñ al gader sijn vole vanden
Ñ verradelike sijn vole doen sterue
Ñ vertelde hem dat soe drouch
Es nodes mūme die hē vlouch
A menegen cachtegē baroen
Me liede waren am dio doen
Dat grām ter selver vie
Ñ die cō die hiet die muur
Ontwee steken met vaste
Doen was daer lange niet gespaet
Ñ sine dadē ghen ander were
Ey hautbomen groot eñ sterc
Egansten elkanderen eñ steken
Et dochter ysenbeken bieden
Die heren eñ sceren muds ontwe
An gruē vaue hadde sō wee
Doe spranc soe te hauen liēue
Wel sdaet mūme te groter grēde
Sal onser tweer-mūē enden
Hu vader comt eñ wille ons landē
T sijn beschēt eñ gewelde
Vllike toe-metter jachte
Liet in die duuestare met haestē groot
O ghē sijn nu schenkelike dode
Ñ ic sal hier buten blūen
Er nu mijn vader sal ontdūen
Dwaren dat ghi iu sceter ter were
N mochte iu helpen mijn no meer
Ies spō mijn her walewein
O waren dan een groot vilein
Oudiō nu selue daer toe gheuen
Ey vlieme dese ghi vloet iu leuen
Ey waer mijn lachter al te groot
Ey salue bi iu blūen doot

Helpt me wapenen seone jonchūe
Sod sal ons helpen vite desen rouwe
Eñ heden sijn onse weerelaer
Ich [illegible] comme hoe soer grief
Ñ sal niet steruen sonder were
Men heer wal den heer
Alp die jonchrouwe dan
Appelike so soe best can
Er wal vor alle dinghen
Laechde sijn swaer metten yser dinge
Ette hi so daer niet en heuet
Inde der mageden dat soe begruet
Die weenen eñ haer cammen
Echten beuinchsie in sinen armen
In herteliken die ie iu come
Uitelijke an haren voden monte
Inde sceiden liēs seer nauwen troest
An onsen heer eñ ghelooft
Dat al ten besten comen sal
Echten maecdē so groot ghedrau
Des cō. liede ieghen die duere
Ette sise mee cachten in corter vie
Aden sluten eñ sloetsieren
Inde riepen inwaer eñ crāyeren
Der lidē inbaud pauteliker
Hi hebt valgrien ghi blūes hier
Doe stracti seere dan te voren
Al en lief hem niet verdoren
Ore die duere ghine hi steken
Echte bloet swerde eñ sal ontbinden
Ie grote dieren willen liden
Daer hebben si en sceuen taden
Die duere gestreken in eleue sieden
Al en can niet ghenucken
Doe hi sijn lijf sal ondraghen
Ey haude menichfeliken slaghen
Inde haelde hi die vorderste daer
Die heden waende sonder waer
Die nodes steue eñ sier
Eest hi doer ghesleghen hier
Ellen mee enen slaghe groot
Dese die buterhēd velad doet
Volcan ie ō si grauē den ghast
Inde sule ghestal al sule tempeest
Is mijn her wal daer maecte
Eghode nie man dien he ghesiede

Die mochte die bliscap daer hueren
en heyden menich heyre arthen
p waleweine den ridder sijn
ie comme selue assentine
sep up sijn volc war doen dieue
aer en dede nie noch blue
aerte w enen rudd' verwinnen
hi mochtes andersins beghinnen
uldi vaen vlugede hertine
quame blode heyre clau als wine
v heren w ghene puerde tughen
hine comt die slaghe nier ghoogen

Die o wel sier en heer sier
ghesciet pero vermaten wel
den hare waleweine weert
aerte hem en heuet sijn swaert
hertoch dat sarcep was en bier
haelde hem en slouch ghereet
p wal' nier beden handen
el waendine al tatren tanden
ebben ghesleghen hi mistie dies
er wal' die en ghen vlies
aerlick no ghene auentuer
loegen weder ter selue vre
p den comme assentine
ie dieer stene diesme
ten helme strongen ghemene
n vand dunsd mochte up sine bene
ie comme langer niet ghestaen
at hi viel ter aerde staen
erdoues vanden slaghe so seere
at he was al vten heere
nie horde no en spake oec niet
o en wiste wat hem was ghesciet
as at sine lede verlagen
egunden sine seere slaghen
esleden dits jammerlike dine
at aldus doet die comme
aer-tarcer harde vele ane ree
ie den comme dreghen doe
ter pellen achterwaert
ruaren om sijn lijs vlaert
adder he os den heim smeuen
en soude w ghesleghe niemen
ae dat sine alle en euen gedichte
eenden en worpe he nie an sichte

Later en oec nu dien
egunste die o vp hem sien
esende ghi hem sijt ontwaect
en hebbe ghem aerch haet mijn
an nieuwes wilde vp he senden
awt toe van allen siden
ine sal niet langhe mogen gedueren
n hi sal in den scantelueren
oec bliuen alte mael
emen wele tragte no let
er delen so es up ghelyeuen
die e.n hem es ghegheuen
sijn swaert dat was vn goet wet
el grammelike he ghebaerde
n tarc met ghewilleger haue
or waleweine den wigume
el mer vj. houde rudds van puse
ele ghingen in alre puse
p den hare waleweine houuen
ur mochtme selle vanelege sauue
n wal' den deghen goet
ilderen menich staue ghemoet
enegheu slach menegheu slaue
oec vaghe man so deghenelike
ie vaste salde die helme staue
ede hi sperren in dat paue
n dorslouchse in dien swaen
bloet bey vaen versten wonden
n goyde welpe ala ene beke
aer nep menich jammerlike
ese die ons hier dus scarpe
s van den duuel hier ghekeue
ilders so en ghedade hi nie
ie grote moze die hier ghelaet
ees belebues cnape os sijn ghesellc
n dat he ons allen wille vanuen
adde mogen verdruen
ware ouerlane vlieghen
e n assentijn die deghen
aer grim an dese tale scare
n sende hertine grote anuere
aet hebben ghi sa vlugen
adde n stoutelike ghewagen
i hadden den rudd ouer-lane
oec ost ghewaen an sine dare
n he es comen vra-helle

Ies menschе alse wel als ghi
c mach wel twee jou segghen ghi
at ic iv goet en heerschupe
heue ghi sijd so blode partie
Dechen worden die barone
Seue beschreme van desen done
en al gader dan comen
Begonsten mer bichechden goet
alle vp walewene den heie
echen en slaen al euen sere
n hellde dor so langen stonc
ar si den nidder-neme wine
en ruchte velleden der erden
n rochdene van linen sweden
n bondene en melvoesdene sere
n brochte vuc haren heie
iene wiedelike ontfine
n die stappens siere dochs vine
adsoe ghewide die goeder tiere
o weue wel ontfoden m die dunniere
der side mer datsoe sidi
en gonen daer haie troesb an lady
nder sine viänden ghenaen
der soe die doet mede antfaen
n nier langher leuen meer
l sule jammer al sule seer
e was noit ghehoert in ghere stede
n den kauker dat mense dede
e anrine was en quic
n walewene den nidder-stoet
edemen in enen andren beiden
ewaine noit te ghenen riden
o felle vangen elle was ghenisier
nsochte was hi daer in ghenier
n in boyen so sere beslegen
e hidde een ors hinne gedregen
ntfinnelike mer gaten ewine
lagede sijn hees die sonchinne
n sede taer wel soete vriendinne
oete hees en was noit minne
n aen drike so sere vriden
lle die onse-ay god ghenaden
dat men nimen sonen soeten lechame
e so scone es en so bequame
al sugeren en verderuen
ewilde dat ic moeste steruen

Duer iv dine dode allene
e si men iv uten kamer stene
d ade en sculde v quine vort sa
w ie was die diet die vaste man
d ie ons verseden liggen dede
w lede mer me te deser stede
w e sauden bede in dit melinal
t ebet verdraghen onse ongeual
A l hadde der wal' groten rouwe
V ele moeie hadde die jonchowe
S oe wisine haue hande en steet hi haer
ay en cuchsuus bewende soe daer
d en houeslen mosi her walewene
h ee was daer vul en seer onwine
d aer soe sat dat edelwijf
S ere meslmaedde soe haer lijf
A lsentijn die selle en wiede
h adse ghedreechs dat hise bede
o nclinen soude mer groten wonene
h ue lieu nieu om al sine vrente
e e clagede sere van hem beden
d no si alsi waren v sleden
e si si mallme andren niet
v ertroesten moeste si dat vonet
e e clagede andre meer dan he selue
d ene mich dat mense sal deluen
A ende ofs baren in een vie-
d andre mich nu weide hier
v erhangen os vp een rat ghelet
ay er ausghedaene serieheit
d adem si clagde eere hem antfaehe
A l tote ouer die nidder nacht
V latie hier os die alle
le sulre weder toe heren-welle
ohe hebt wel ghehoert hier vorn
h oe wal die radd' vut veranen
h egghen den roden ridder vaehe
A egghen der jonchomen dede eriehte
h oe hise clauch mer heeraue nemen
S o eere no na was daer niemen
d ie haue mochte helpen vte rouwe
d an wal die ons ghenouwe
e roeste was in allen sere
A llen jonch mer salde si uit sere
v algede hi ouer ene riuiere
d en wisten raden nidder sijne

Doe hine achterhael ẽn bat dies
Dat hi nier en wair sa ries
dat hise sloughe vor sine oeghen
want hine machts nier ghedoghen
die rode was van groter dangiere
ñ slouch die mager go der aere
ele te meer oec al in een
oc worde si vechtende ond hi tween
Doe dat mijn her walewein
ooc slouch den fellen vilein
Aer hi bicchtene oec een
ñ nuenechdene daer na dus meer
ether aende eñ daer nae
Aan hi den doden eñ voer aan daer
want hi belauer den doden man
Oe groeshine vp een heirhos dan
On dolde dogee die wal. dede
Quam hem groter nome nede
Doe ic ew sal maken vroet
Des doden ghoelt quã metter spoet
Tote wal in den harder aneme
Doer hine vant in groten were
Ic spare tote hẽ nader ne sin
Leo verdacte te deser tijd
Ic sal jw verlossen wel
Ic ben die rode ridder fel
Die ghi verslouger and die ontrouwe
Die ic dede der joncfrouwe
Nu ne dat ghi nu dicke ter aerde
Ja nu nu moeghet also te begraede
Doe sullic jou verlaten vanhier
Walewein den ridder fier
Ondanke seide van desen saken
Ic sende mijn gud heeft wel gewaket
Ghi moet varen in abrahãs scoot
Ende ghi mijns ghedenct alle noot
Ñ in deser swaere ghenoet pine
Sal ic u bringhen sine vingerline
Ende wal waer verloest thaut
Die dade nam wal bi der hant
Ñ in leden uten harden bende
Tote ytalien der joncfrouwe
Inden harder daer sise vonden
Lagende here in dien stunden
Die dode verloste die gudertiere
Die vingherline brachte sijn here.

Ñ walewein sprac ieghen hare
Sone liet sijn niet in vare
Use vernoy eñ onse meisual
Al ten beiden comen al
Ic sijn verloest wi moghen gaen
Wine bliuen hier nemmee ghenaen
Die dade leedde die joncfrouwe
Eñ wal vare al sond rouwe
Dame was in ghene stede
Loc sa wale her en oudede
Doe waer so die rode quam
Doe leide hi wal daer hi nam
Sine wapine die hi daer brochte
Aer hi els ne ghene ne rochte
Onder die sine si wapene soet
Doe leerde wal metten spoet
Ne stal eñ dede hẽ nemen thaut
Beide ors dat hi daer vant
Walewine leide hi voren doe
Tote ter vesten ghinc toe
Quamen eñ sise doe leden
Hi ewer wal dat ors beiseden
Ñ sterte vor hem und ghereede
Die joncfrouwe dus reden si beede
Ende reden vaste eñ sloege niz ghewin
Die dade die wapine minnen vaten
Ñ alsi quamẽ ter douvieere
Die ghine onder die vesteere
Doe sterte reden vam den paede
Ñ sijn lieue lopen sieke vaerde
Aer dat hine mochte ghẽ ors lieue
Die dade ghine ten sieke riden
Doe in die hage gheraechte
Al volgede als hi eerst mochte
Ñ sterte vor hem bi der hant
Sijn lieue die joncfrouwe nochtant
Wi hoort se hebbe vghecrẽ hier
Walewein die ridder fier
Doe hi voer sine oge poynste
Dat hi tgheede swaere vã pinste
Dat men hier metten swerde ringhen
Dat noit ne mochte bedwingen
Onder hi die ridder waere
Als hijs hadde in sine vaere
Doe quamen sijn here ghereden
Doe ecten riden eñ besaeten

Den wech en ghingen haere vaderen
Soo langhen stont onder die eeke
dat sie alle onder die ruscie
Bander side quamen saciere
Des was blide die joncvrouwe
Aere dinct si heuere alle wouwe.
Vergheten dat si haue lues
Ende haue weer al sunder grues
De dode nidder leede doe
Alewene emmer toe
Al tuter burch daer die vos
In woende die gaerne ware los
Van dat hi vernam sijn suetmoeder
Ende gheene waerheit woeder
Oec metten hi wal ware vergaen
Ende sciere weten haerden sinen
Ilke die dode nidder wijs
Al heuet brochte unes vos panijns
Spake hi tote hem en sede
Vp bliscap in die goods gelede
In hebbe mer lange te dester tijt
Env te blijuene hier respijt
Al' danckte den doden sere
Ende dogher en tot groter ere
De hi regheu hem hadde gedaen
En die dode sciere van hem saen
En wal es ine vuschoefte bleuen
De vos quam tote hem ghedruuen
En groetene mer groten vruede
Des wandede sere ysabele
En hadde groot wonder ter stonde
Doe spuchen mochte sulc een hont
Doe vragede di vos den nidd' waer
Hoe hi hadde ghevaren en die vaer
Wal' telde hem sine aventure
En sede hem ter selue vre
Dat dat des en allemans hunt
Was. dede hi sere hadde ghenuwe
Des was die vos in groter vreese
En spake bi den hetegen gheeste
Ende moet emmer werden wndre
Van den riken conine wandre
En van alo diu ander dinen sone
Achte noch ghelien die gone
Ede te gridre en iu tween
Soo ne dinghedic pine ne gheen
Swaerdie weder menske saere
Alewen spake in gheere manieren

Ne wille w beghenen vordienen
Dat ghe ons vieren hebt ghelient
Des danke hem die vos sere
Doe vrageden wal' die here
Hebdi wel geachtewaere
Ringhelete muin goede vader
En minen helm daer toe mede
Die vos antworde en sede
Al ie here doe spake die degheen
Orghen moeten wi nidens plegen
En varen den eu wonder soeken
Hi mogge uw suemoed vloeken
Die sy hier ter heuet brocht
Sodan heuet soet wel bedacht
Inden vuschoue sijn seker das
Soo stont een harde scone palas
En die vos dede waleweine
En ysabelen dr ioncs' reine
Dat bouen te gadre saden
En teetse weten meeten bliden
Si hadden ghenouch des auonds dare
Doe ghinch slapen dat naer
Smorgens is vruede van doyen
Die vos begonste hi vernamen
Wer vp dat sancvuc saude
Iden wal' antworde houde
En sede daer mede ne hebe ghe lieten
Die salle vpo pard wel vor mi seeten
Die vos dedem hebben sijn paert
En waleweyn sine vp ter vaert
En sette vor hem mer nuucle
Die scone ioncs' ysabele
Si vuruden vau dannen doe
Die vos liep voren emmer toe
Weder was sette en stonde
Die zonne verbaerde ande stonde
Olisteleke ene die morgenstunde
Enich vogelijn dar begonde
Dat singhen mer wel spaen lude
Edn ruyer waren bonte en saude
Doe dien dat die zonne vp quam
Sodat nuun hi wal quam
Ine ghemoette wijs no mein
Soo creature no ghene dinc
Der alle bidden auonde ghinc
Dat segghe iu in waere dinc
Doe quam een ionc ridd' gheraden
Vp een ors van staerken laden

Hel ghewapnie was hi daer twe-
den heer wal' ghemoerde hi doe
en alsene muyn heer wal' v̄ sluch
i' ontboet hem goeden dach
i' gheerne voer houetelike
te ander sach onwaerdelike
v̄ hem eñ leet al sonder spreken
van onweder wilde hē niet ghebeiden
dat hi hadde ghemoet een waer
wal' sweech eñ reet voer
i' was so houesch so goeder aer
dat hi die wilde in ghenaemte
dat handen als menich soude doen
aer als leden was die selfden
iene te groetene dangiere niet
i' heerde sijn oes eñ lief
a wal' den nidden uit
en hi spiet te hē seluen sijt
dat ic desen ommme lief leden
de mer hem, voere te desen tiden
so sonne een openbaer wijt
i' laetse hier os hem cost mē dijn
doe nam hi achter walewene
vader die daer vp den pleine
vde merk jones nichemaene
heer wedert laet hier ene paue
dats die jones eñ el me ghenen
aus ne wille. wilde mi nemen
uer mede spraec der walewein
so waerd dan een groet vilein
vraet me die jones nemen
oe soudic mogen ghemmen
den hebbic v̄ niet me baen
er soudic me laten vlaen
e er ic ghedogede merk duerzin
te ander spiet houdi v̄ laten
oudt niet me ume ghijt
anet os der quader wile
te v̄ nalven duo ulfhere vele
in weet os ghijo hauet in spele
prael wal' hets neren so mer me
is ghenalle dueder os ghesene
dat emm̄ die jones hebben
es sal penneme an sine tebben
van ons tween scheerlike gnen
te ander spijte te wile beiden
te jones hier vp die weerde
alle winnen meden sweerde

Ic vulie w hoese er slachē om houwen
w al' sede te wille beroumen
oē dat ghijt qualic an lieger
en se dat me muyn swe bedwinger
sc sal w leren vp desen dach
oe ÿ slem gripm te spechē pluch
eghen eseuce dander side
ē dit is me ouermodich pde
ñ mine middach dat ghi toger
eer w ommme eñ poger
dat ghi merk dat volcomt
ese groet worde die ghi nocmt
hi liegt wel spiet der walewein
le heerde ommme m dit plein
en verre hē meten alle groot
m dat si te meeren swer
eder joeste souden ghesien
le spelde om dudens leuen
le hadde me glauie me lis ghesouch
van blisaqē die nidder touch
dat hi soste hebben soude
etten spuren vā uden goude
qwerslagedi tors daer hi vp sat
er walec en was eer mer lat
sijn gued ons gringolet
pesslagedi in lane so ser
en sal te voerde nidderlike
ñ den seelde ghemendelike
anetkangene sijn wederlike
le qua vp andrē ale een duke
heregen mer salde eñ mer spie
le ons slac vp andren side
ñ alse vermaet nie ghewichte
en stouten wal' so onslachte
egen den helm dat sijn houet
under siehe was al verdouet
ñ dat vander groter dusche
t te steken bat sijn seelde
ñ muyn heer wal' scalken vechte
o seer dat ons eñ man t nedre
eder ammoi v loech ter side
te middē mids nie en beide
an ele hi daer hadde gewelen
ñ lach een lant spic mē delen
ander spreken dat hi bequam
ñ hi walewene vernam
vtrac vp sijn ors tot pusi
ñ ist dueder sach in sullucs wide

Doe sciede ridd' wat soes ghesciede
Ende nae hi' vanonden niet
Doe riep monteren se sal hi sciere
Ende ment doe minne mannen
Ende helpe mi god die mi ghebood
Dat ic den menschen hebbe ghedaen
Dat sciede dies sonnendaechs
Die ghi mi dreecht te noetsce mi wel
Veilen want tswaert sel
Hi ligt hier nach vor minne voete
Ende sciet op mijn goeden moede
En sie op in ors een mede
En dannen vechte iuwe vrienscepe
Doe es in theide weide wale
Te ander spraec hens haudesa tale
Dat ghi slegt was dat ghi viecht
Ende op ghecelt swaert en sal
En vor mi ontfelen en bidde genade
O saude mi daer af bewaren
En doen iuwe ghenadichede
Doe walw antworde en sciet
Ridder hoe comt dat ghi dus slegt
Ende niet dat ghi hier legt
Oder vor minne voete niet saet
Ridder ic slaughe in dese chanse
Ende ic op sie op in paerde
En doen doe dat ghi begheerde
Ic felle ridd' in dese op mesten
En beschiet sijn ors ma dien
Sijn swaert trac hi sonder beden
Doe goet een vaughet was van siede
Ende begonste dader na sijen
Op den here walduwijn sciet
In dien ghebuere weet vor waer
So hine te stucken sloude houwe daer
En als mijn here walsiet
Doe ander ne mach wesen niet
Egon sie hi op den ridder neder
Saen en hadde ne dat ter moder
Geslegen mesten eerste slaghe
Ende sijne broeder goeden daghe
Ridder ghi sijt te mi waert weet
Doe ic doe in enen heet
Dat ic sal hi dootsla af sijnen
Ende hi wep vel in hebbe in niet mesdaet
En ghi verdect mi doot te sijne
Doe ghine hi mijn wal' ane

En warden al achter een
Ende sieden oec hi ghebeen
En die ander weide hi noetsam
Oder wegen den sconen man
Ende hadde een ors daer een goet
En dede menich fel ghemoet
En menegen heet op walewijne
De gras was alsmeet rode gheine
Elperlo also waest ghedaen
Oe sijne slaghe sach niet man slaen
Ende op hier beden
Doe ochwas die vechte in eest vladen
Ane hine conste mee ghenen dingen
Ende daer swaer mesten ringen
Ende wal' was hem so weet
Doe hi sijns ghenen raet en weet
En noden van groten dangiere
Doen wilde in ghenemanieren
Hen ende bidden den ridd' scone
Ende hem te waer hi vlau en oure
Ors bloet dat hi vus sijne wonden
Ende stoten was in dien stonden
Ende sijn sijne ontwillen swaer
Ende ech est weder dursch hine daer
Op hem wal' in dat paer
Ende sijne slaghe waren so sware
Dat hi den ridd' daer verslede
Doe sciet meliocrde dat hi te heer de
Twee behoude mochte niet langher
En mesten sijde goet en vaughet
Ende hem daer sond' liegen
Sijn hoofde af sciede vie ob vliegen
Ende lichamen viel der aerde doot
Ende ziele voer daer god ghebood
Die ysabele in den steden
Den ridd' doot sach soe was blide
Ende dagerame die joncheren oec
Op sijn heer wal' liet den goet
Ende wegen en nam des ridders paert
En sietter boven mesten vaert
Sabelen sonder loeten
Ende ghingen hem den weghe sceten
En reden haren vullen tele
Ende vos liep voren op dat velt
Ende wade hi dat der walewein
Ende ellegen hadde den vilein
Doe begonste die zonne gaen
Ende gode vanden saen de laen

Maer dies waren sy comen
ons ingheen casteel no huus
no nieuwer daer sy mochte varen
en die nacht quam sond sparen
so dede si moesten bi donker riden
ende voorwaer toren tiden
als sy die mane sagghen risen
dat hem lichte mer solden
ende sy lichten hem die steerren
dese vianen si van verren
ommeringhe als ene tempeste claer
dat water voren si valste naer
so langhe stont in dat groene
dat si van enen pauwelioene
ende ware worden een alle quamen
dat daer voren een alle vernamen
dat duse steende casten gheredde
dat dat was hare stonc lecht
en dat ware een hertoghe gheseten
met vele ridders die ic u weten
dat dien enighen houeschlic
ende wal die spranc haeschlic
ende hies al sond dangier
ende moesten tallen ogenblic hier
als haer wille die hier sijn nu
die sonck' sidse se seggher u
ende hongerde noit also sere
ende gode spranc wal' groter ammere
dat weten wel sy sullen hier in sen
dander si ons van hare spisen

Doe berde wal' vander paerde
een sette die sonck' up die aerde
vanden selle daer lobe up sat
en hi hant bede die paerde dat
in enen boom die daer stoet
en hi nam metter spoet
ider hant die sonck' daer
en ghinc int pauwelioen daer naer
ende ghewapent maer hi dede
sinen helm op dien houeschede
en hertoghe gheerde hi voren dan
in dat hi hem dochte een edel man
en hi hoghelyc gheseten was
daer na groette hi alsiet las
ende andre heere al auenture
als hertoghe spranc ter selver uur

Die ridder een hoe sidt bedachte
dat ghi te dese tijt vand machte
hier comt ghereden in dit woestine
wat antwoorde heere te moeste
esen aldus hier stonc so nauwe
te hertoghe spie een dese sonderlinge
ende u suldet sal uwe anne
wat antwoorde heer te lie
dat doe mijne anne si
doe spranc die hertoghe hier mogedi uit
ameer wesen een sal u doen
heuen dien een ventoen
sal u ghenne doen tameer
ende een dier alre ridders ere
dat alre vrouwen ere mede
dat lone u heer uwer houeschede
pure wal'. die hertoghe sien
ende tote hem sidde grote dwalen
hi een uwe anne anne beide
ende wal' dede dat hem te leide
amen sal in corter vre
ine hebbe meer dan auentuere
salsele een die ridder sier
ebben ghedweghen een si gaen hier
ne clocenste van der tafle ee
ouerschlic diende men hem ee
ende van dese een van dinghe
aerst ghesteerst af dandre
een als si ten besten saten
doe verlangede vermaten
dat hertoghe om sinen sane
een si sidse hi een es niet ghewone
dous te meene waer mach he wesen
als hi dus sidse rechte niet desen
orden si crijschen een melberen
een ioupen hoe hebbe wi ghewaren
ende wat sulle wi doen nu meer
eure doet es ons lieue sondheere
us quamen si ten pauwelgoene
een brochte ghesladen uz venstoene
een zomer. si trecken onwach
ende up enen andre zomc so lach
dat doet lichame sonder houet
een si si brochten dies ghelouet
doe hoefde sijne beden sware
doe weene een mer melbare

Ic beerden vor dare pauwelioen
en lieten staen dare venioen
Ic beerden inwelc alsō v seggē mach
en zomer dach die duer vp lach
ic duerlichen was en duerhomen
acer men ane mochte so vnwen
enege diepe versche wonden
ic lichame die was vā dien stonden
bervoet na sijn verstaen
en hadden sijn bloeden laten staen
e ware also houde als hi doe
ne pauwelioē quam alō ene ave
ic men dode ende andere
egonste hi bloeden merken spoet
ic wanden onder alle wide
bloet lieg vter an ellie side
ic hemet dat wal versien
en hi bequāde hem mer dien
i sīde helpt god van hemelrike
ō es die nader selderlike
ien ic verslouch vp dare woeste
as ene dine die wesen moeste
exemple magic hier wel sien
wat eer hi hier quam vordien
e bloede hi nuer under nv ten stonden
o verstommen sine wanden
n dede ic ben diene verkloudi
e duechte dattō mē ongenouch
ō annen sal dat wetic wel
o sō god en bene selue mijn spel

Alsō oude als die heroghe ghesach
Daer sinen sone nēt hi omvach
en wach ammermen vernamen
en begonste hem sere meklagen
t wrame sine hande hi tarte sijn haer
t gaten steenen wat al daer
t nieu wie heeft nu minnen sone
heuesse die mi was ghewone
e vtvoestene mi in allen sere
o ben vlaemen vorwijf mere
n mach nēt meer blide wesen
en hi sidi neder mer desen
p den lichame van sinē sonde
er hundert gaten elleude
i begreepe hoeft en dwanc an hem
e wert wel dat en selder ben

Ne noit man in al erderike
o sere en so herteliike
ermelbaerde so hi dede dieren stonc
t custe die oeghen en den mont
ie valu waren en ongedaen
als hem tbloet was ontgaen
t vel vijf-waf achter een
n ammache eer hi ghesten
en hi addemenne nieē dō ōdaruen
i cruchte hi wante doot up bleuen
en om dat hi van erst begonde bloede
e dode lichame en hem vt spreden
en hi te voren groot no diene
e bloede begonsten sī al ghemene
ar te merkene hande sere
en sedē alle tote hauen here
ere lijfs seker wel tevoren
ie iv gedaen heuet desen toren
en biechte heeft in parlemente
i es binnen in desen tende
en nie wanens wel wesen vast
ar hier heeft ghedaen iv gast
ie mochte anders hebben ghedaen
ie hertoghe antwoorde saen
stie die waerheit vander saken
o soudic te beter te ghemake
esen. want ic soude nu wreken
o wel men souder af spreken
en nu tote ane den donresdach
er wal' die noet en plach
ijt te lochene dat hi dede
aer hi ob wiste die waerhede

Doe begonste die hertoghe tyen
wal' dat sere. dies hi lyen
Begonste dat die meneghenoē soude
es hertoghe spade taten baden
hi liet een coene mordenare
a' ghe diue lyen openbare
ander moet van minen hande
ar ic so sere mer heren minde
er wal' ne sweech merstille
i spade hē ghi segenuwen wille
n wels nacht morden die ghehenc
ou sine wilde nie crum weeten
en mijn lijf ontrechten oec
i hier mi stoden eē goec

Ende hi ontsaelde sinen loep
en sceide te saude hebbē den coep
van minen lieue sond ande vrie
Wilde hi maken sine amie
Ende ter vp mi mer sine swer-
Ende doe sedde mi ter weer-
en veldene enwaers ter neder-
en als hi vp gestrien was weder
Dat bi minen ghedoghe was
Ende wilde hi mer gewoedē das
Aer hi begonste swaren saen
Dat hi mi daer soude doen slaen
en hi verwoende die dat segge
Elna haddic ghesproke ter suegge
Aer god gaf mi die auenture
Dat ic hene daer ter selder vrie
Eder velde al verdoen
Ende beette en slouch hē os thouer
Veuer dedic hem dan hi mie
Esere daer os wats ghesschie
Minnen rechten heilsinnede
Ende hebbe vp hier die rechte waerhede
Heseten al bloet also soe was
Ende hertoghe sprac ghelooft mi das
Aer hadden een edelman doot
Ende haddic en ghene noot
Aer dachten een dorp heeft vp slegen
Dat mach mine here wel tregen
Dat sulic mi wreken also behoeft
Van vp dienuijn heere vp droeuen
en hebbe broeder vp swaren wene
Ende hier den ridder ghemene
Dat si den ridder sullen vaen
en sine amie also saen
Ende quade puer die quade valandē
en si haie daden alle die sandē
Ende doe hoeren was bereit
Des hertoghen vole en mer nie daden
Dan si soeten alle ghereet
Vp den stouren waldenē
Aer hē ghine sieke den ridder
Ende hi sine maghe mer bede
Dan dat ghene heuesede haddege
Hadde gewaest goet mer desen
Een diene-mi wille doen steruen
en ooc ysabelen bedeuen

Vp ghine claghen die ridder hier
Dat hi mee en hadde al here
Goede swaer mer vijftich ridghen
Dat vole ghinc vp hem dringen
en dienden hē van groten slagen
Some wierpsi bancke en sargen
en some vingen sterken swaerde
Aer was menich die begherde
Al' te sinen wachtmanen
Inamen pilen en ghesturmen
en glauien en stauen
Teken en slaghen si hē gauen
Al' den ridder mulde
Ende van enen valsken saldē
Men ridder hoech ghevoert
Ende trocken ter aerde al verdoert
en ontvinc hem meester drumb
en mer crachte ter vuste
Des verbaude hem die wigande
en ghine hem weren al te hant
en slouch valsche wech en weder
Dat was slauchte al te neder
Vijftich slouch hi daer te vijf slaghen
en starcker hem en laghen
en gauen scappans sinen gheeste
Die dat hi maecte groot herecht
Ende sciede menege te sinē lande
Ende meo quam en mer tranen
In die bene en mē aenlichte
Lesch en vel haeldi bedichte
Eder daer dat rode bloet
Appelike ver lief en woet
Ende elene helpe es dicke goet
Ende dese daer menich ghemoet
Vp die wal' meeldvp laghen
Dat groot sineere mi swaer slaghen
Ende daer ene partie gheuiel
Sabelen en na minen verdriet
Dat wilden sise meester jacht
Ende erch leden en hebbe verdraghe
Aer daer daer was te diere noot
Een edel man die dat verdroot
Ende sciede hine sonder in ghenē heere
Dat hedoghen duer alre vromste eere
Dat men hadde dat sullē temp
Ende hadde elis al sullen rumpe

Dese stucke mer wal' wel nouwe
en mer ÿ sabelen der ionewe
er wal' stucx hi sterct hi lueste
Hie es die den menegē ontieste
en barace totten en sande
t dede os v liegē arme en hande
en macte so guote moet
o dat die dor weder en voet
agien so dichte dat was wonder
er wal' moeste bluē onder
me des heretoghen tachte
es altoes mer groter macte
en vele hadden hem bin dien
an wapenen wel vorsien
t sloughen van bachtē en vā voren
e re hi den ridder vue verdroech
en harsendan dit also langhe
t sine velden se bedwanghe
Hem den hem voete en hande
en daden hem wet grote scande
e alde dus leden wens dese vlaghe
e heretoghe sede tōten daghe
e mesme sanden dat ie sal varen
n unie en sonder spaken
er willen he mit hauen
endan hare sine best verdroen
en sine mie die gude ritte
alie doen stonde te verwiete
em die mi dō heuet ghedaen
en men dede alle sien
e die heretoghe die ghebeet
en nam wate en machte groot
e minen her walewine maet
e heretoghe saumbe ghebaet
ine slien binnen al de nacht niet
t dede hem sin guote verdriet
at hi hadde eure dioete ghelaet
morgens in die daghecrite
ouede hi met sere meinsiede
er weiden veie dieneu bede
n die dode en ysabele
as ghestoete mer sellen riuele
en die vos als hi sach
at hi sinen he niet helpen mach
iet hi hem vangen sie men nie
en men vinchene oec bi di

Dm dede hi tue hoede de nod sine
en om dat hi hem halp so wel
ume hi den menegē hadde ghebeet
es hi qualike mochte verghete
en ghestaet vlesch en vel
er bi vincenenne dite weet wel
v vaert die heretoghe my siere pro
e sine eusele my gotā vermoē
at pauuelioen was ghetuist
en wal' doot es ghevuist
ote dat die heretoghe weet mach
oe hine leuchte sonder verdriet
ach dien steruen conterlike
u comt die heretoghe seuchtlike
e sinen eusele en hi ontboet
rieue en magse te siere noot
en dat si souden vor alle dinc
omen belien den iongelinc
en iongheu hoghe hare here
at quam menich my gien siere
eclise na lands heren doene
as des heretoghē sone die coene
ehuut en ghenaen ter arde
oe quam die heretoghe en begrafde
at men trappens openbare
oude rechten ouer den noordmure
ie hem die rauue hadde ghedaen
oe antwoorde he nod sien
i seide here ghi waert omvroedt
an een kine sien sinē broeder
iet comt en he sien die walke
i souder sinne sin iongheuno
en hi sal mi en siegē mine maen
an den tornoie sin comen sien
i sal den ridder helpen ontnemen
ie iv heeft broche in delder pinen
i sal driuen den rouuc groot
m sinne liefs broeds dioc
ariuene in den harde blauen
es hi comt men salue ouchtuen
or hem en vor ons allen dan
es volgede menich edel man
o dat die heretoghe ontsiende
l vildet selue ie en vlie de
iet hoe sware vaugenuil si dade
adden en so groot melbaer

Mijn here wal' die coene deghen
was mer ÿ scire so scer bellegen
en ÿ sabele die ionch' fille
hadde anteren haer bene ongetelme
en die harder ongheduden
was so diep dat sevan couden
na daer vdruen waren
ans daer liepen die zee baren
alomtrent haer onbaten
oec vloyder in de zonegē gate
ele waters ser tote dien
a dat si sammale tote luuen
ne water saten ond he tween
ewee wel daer hare gheen
adere ghelatē d sijn leuen
ewaer den troest die si gheuen
allic andren in dat mesluet
er wal' seide wel sheer bet
outrecht hebdi dē mestual
ur mi hebdi dē ongeual
nddie in ghelaten in rouc ere
hme waer niet cume telen sere
ebeuue ob oedium bedē
ÿ sabele antworde ay mē
dat ghi dit segt soete annis
n wilde niet sijn me paradijs
si tō in wilde in delen rouwe
al deen den andē sijn gheuouwe
en mocten begheren eens te sine
n weeden en in alre pine
al' hadde die quen delichede
e ÿ sabele voer hem stede
prul. te wel dit die ionchrouwe
en mer herten was gerouwe
ridder en die goedertiere
sijn in den harder ongheture
den nacht vp deser claghe
en brochte he ten andē daghe
root en water en bore wat
t hadden varine gheten dat
e kurwardre was haude sel
t haretse dicken clagen wel
an hongheren en van coude stonden
me achte niet vp hare melbaer
aer menich waruen leidi daer
at men wal' vp een rat
ecliē coude en sicer-anie

Dheuen soude sand andie vrie
al kuechē en vulen garsoene
aren wille mede te doene
tō leidē om hem te vēnen
ec nam he enen stoc van venen
en sleuch wal' daer mede
ec qualike verdrouch en leide
u best een sel pautenier
dat dus emē prisonier
auds slaen in dus daenne leide
e gheen ghebuuue heeft sine lede
echen seet hi achter hem sitten
aer hine mochte niet vane gheten
an den ÿsere dat den dreghen
meuw die bene vnde ghetleghen
al' was serech en tongemake
at hijs neme mochte gheue wlle
ere weende oec ÿ sabele
e goedertiere damoisele
mme die grote pijn liede
e men haren lieue dede
en dach duue en den nacht lane
leuen si daer-groot en sterme
as hare claghen en hare mesbaer
ÿ sabele weer wel coraedi
mhelcdē oger dese ghedanen
al-en maecte mer hare ermen
o nacht sijn anclayn dat ter stede
en mochte gedwegē d weghe
al' dede die selue manere
en weende om die goedertiere
at hijse sach in al sullker naot
oec sprake lieflijc aan die maet
aus hellende ontfunghen
ane hier en es gheen angenge
e hare wonde die ongetrouwe
quā sandō tot ionchrouwe
en tote wal' den here
en brochte hare lyfnere
at was een bradelijn sa clene
en main haddet nijs allene
el gheten te sinen dele
en water te enen vierendele
as he geghenen and hem tween
es dvoeghen si wel auentheen
en deelden mallic andre ieghen
ach ander wat heuer ghetlegē

Die harewaerdie den rodt slouc
Ic sciede twe beslu mi dus onhaue
Dunc soudes ghenen pulouer
Dus antwoert haddic te hie
Ic soude di so bereghten dan
Dunc duechs nemmune edelen man
Calde no lachē mi dese meniere
Die ander was sel eñ quaetaere
Eñ slouch mette stocke te meer
Den here wal die sijn leer
Vermidde eñ begonde veriaen
Ic spijc twe slaefslu mi van vien
Wine comslu mi bet haue
Dander spijc hem moedwaue
Hi hadde nu vele lieue saude
Dan ic quame under uwe hande
Dat slouch hijne dadewōt echte
Eñ ghevechte die sonct vechte
Vp haue hauet dadet bloedt
Al' sliechte eñ hi sweedt
Een selden eñ wary hē vten here
Wel na verwoet eñ vter weere
Al vt̄baud heuestu te blouwen
Die sonct hem sal dē louwen
Eñ hi ghetauwe meesten heilden
Dat es al sieke aruchte eñ die beiden
Eñ traeste ontwe die degen coene
Dat onmoghelijc es te doene
Ic wilen die gods aruchte dat
Aer selue-wette die waerheit
Dat hiere hem seluen maecte quade
Te selue hep hi te vruchte
Al den quaden vallōt dieb
Den harlewaert die sijn lieb
Eñ hem seluen hadde te blouwen
Hi ghelouwen bi den-mouwen
Dat hi doe ter selue uure
Den eenen voet hadde buten duure
Dat trachtine den quaden spele
In waere eñ name bidde hele
Eñ warpene ander sine voete
Eñ stelene also on doete
Dat hi hem die herstene spaelen dede
Eñ hi gaf den gheslt ter stede
Hi spijc sich dat ic hebbe dit wel
Etuele dachtu te mi waers sel

Den stal dat hi mede was gheslegē
Slaen mijn her wal' die degen
Dat sonct ghijnc hi siere
Hi sciede lies wel goeden eere
Ic hebbe iu ghewroke van dat ghi
Te blouwen waert oec sulle wi
Van hier ontgaen ic hebbe vlegen
Den harewaerde hi mochte plegen
To biter doot dat ic twe slach
In weer wacker ob comen mach
Anders dunc tonser baet wo graec
Ic wille iu segghen mijnen raet
Den stal dat hi ons mede slouch
Dat es wel mijn ghenouch
Ure vingerline benic oeclos
Dat saude sijn wilt die vos
Dat mi gelue dus es vbaet
Ouer ne sijc nie vbaet
Ic ne laets om ghene pine
En make iu quite der vingerline
Der wal' hi ghijnc harentare
Eñ waer van enen stene gewaue
Den so heeft up ghenomen
Eñ es tarter sonct comen
Eñ slouch haer tsier ob ter vaert
Hi sciede ay gud ob mijn sivaert
Ic ne wil wael mette-hi-vrijghen
Dat ic hertoghe soude mi niet dwingen
In saudene slaen mi sine zale
Eñ sine lieue al te male
Dat och sulke neme mine auenture
Eñ hi ghijnc ter selue ure
Doen harewōt die dade hi lach
Den sweert hi hē hebben sach
Tegore dat heeft hē ghenomen
Eñ sine slaefle eñ hi es comen
Dat harlewaert die hi sloet
Hi clouede gode dat hijnc ter noet
Adde vlos. eñ hijnc also
Tegonste sueruelen blide eñ uro
Hijnc hi wter ylabelen eñ seide
Oec liet ic weet wel die wt heide
Dat god ons mer sieke sende
Hi ende verlien wi sullen te nacht
Van hemelt pinen te goeder beede
Ic ons sal leiden te groten lieede

Dadelo hē cumen te groter stride
de ie sonck' spitle ghime mocte in hande
an mienene doen wat ghi moget wale
al te vole verlouren in die sale
ñ vp ons make groot ghevochte
wi dete dat alle comen mochte
de wi outghinge metten liue
doen ghevuel nowe man no wiue
so sonderlinghe auenture
er wal' spitle stone creature
des en hebt en ghenen duchte
e hebs hande dienen vruchte
me sullen hebbe onsen wille al
i bleuen duer sonder ghetal
oten auonde houe lesen
al lange weer wel nochtwesen
alichten bi der middernachte
er wal' spitle me sal ons ñ wachte
eten nu gaen al te hant
i naen die sonck' achemanno
ñ lodse mer hē sond ghelaue
al liselue ten hurde vaec
liwaer dinoch hi baer die nadt' vri
us trecken wech sue eñ hē
li die harder dore leden
me wisten te weller steden
de si ghenedden no bestonden
eue dueue comes si eñ vinden
ar sac bellotes was newaer
i sieghen lichte in die camē daer
ie claetde die te dinghene p lach
ie luttel' dore man wal' eñ sach
ter eneeh daer ghime tae
ach heuet yemen vonde dae
ñ onslaet die camē sterre
i ghime in ghere manere
ewaldi achte taet sijn lues
ar nu ge dat vechten wi mechtes
daer hebbe ten seluen stonden
were nadt's slapende vonden
p mi. bedde van groē wercke
i hem hingen haer goede swde
ñ haer wapene an die maliere
dat sach wal' die degnen hiere
ie nadt slaet am ghenen goec
e dadi hem ands dan ab gaet

Doi pensde hey ware dat perihede
dat vant hi ter selue stede
me goede balde wapene al
i was blide om dat ghevuel
ñ hi dertle stappens an
ie sonck' halp hē al dat si cam
nemene ne waer ontvaē daer
ter camere ghingen si d' naer
swaerd drouch eenen die degnen
od wilde sieere hulpe plegen
hadde in die camere te voren
eer hiere vut ghime die degē vonē
ene seame te bliete ontdeghen
dat mede es hi vut ghestreken
ester sonck' dat wetde wale
enen grade quā hi die ter zale
auen ghime ne waer die dure
onden si bellotē ter selue vre
er wal' hi ontsloetse sestere
i ghime in eñ die goedertiere
l duere leden si die zale
ñ ghingen nedrewt te dale
en anderen gaten daer wal' eelre
maloet die dore heere eñ kuechte
e sterke segghen no en dede
i ghingen en ghene beide
nedden si lijf sekere dies
al' en hadde am ghenen verlies
helpen hime hadde stade eñ sonde
hebben den heere vanden lande
e waer dat hijse hier āme dat
dats hem die sonck' bat
ñ am dat hise wilde behouden
ñ mer v luchten bi linen sonden
si ber voer waren ghegnen
uamen si eenē stulle sitten
ñ vanden die coec alreest stonde
ede sijn si daer binnē gaende
daer houden si die stallunedpeinkē
ie claet dades so vele hadde ghedaē
dat si alle waren verslaē
ñ en hebben niet ghehoe
en her wal' die sijn ghesel
el pasen mede dat he was mēstal
ie vos die quam voer ghesloten
p den hē wal' metten luten

Hi seide lieue hie sidi dat
ic hebbe gheuē iouwe ghehaet
om uw ēn ghesin in sorghen
Ic sie wel god wille iv vō borghen
Hebenedijt si god vande paradise
Ringelen w ors vam puse
Dat hiēr in den stal ēn merken
Suer dus sinen here verstien
Ēn dat omwer sinen hant
Ēn hiep tote hem al tehant
Ēn neyede ēn dicke groter vreesde
Al' spraec iv sier dese beeste
Ones' hoe gheliike soe ghebaert
Er es dar alre beste paert
Dat men soude vinde in arderike
Ic sonest' spraec dapperlike
Weten waren ic bids iv sere
Ies seide wal' die here
Dat ghi wilc dat sal wesen
En teldrijc paec nam hi na desen
Dat hi sadelde ēn bridelde scone
En sinen dedi die selue manieren
Hi ledersc bede vue ter waert
Ēn ledersc ter eerst voere waert
Ic hi ontsloec daer ter stede
Want hi hadde den sloet mede

Die poere ander si wel wide
Ēn reden vter vuu ēn blide
Daer seide vp dat palaes
Waren die sonest' menighe
Ēn gaf hare spaerd biden sadle
Vp springhende ghelijc enē vogle
Sprane der wal' na dat
Ēn voeren soetelike haren pat
Ic vos liep neuen hem ghemeet
Er wal' spraec ic ne weet
Aerwo ic best mene mine vaert
Es ēn-anonijs houe waert
Daer so moetic emmer waren
Ones' ic segh iv wel te waren
Ic beloued hem ouer water
Dat ic iv sonde bringen daer
Ic swere iv hi nadert sage mede
Ēn bi mire man waerhede
Ēn om te vulbrene dese dinghen
Als hi mi tlijf mede ij. ringhen

Dat ic sammerlike hebbe vloren
Dic sonest' hadde gheren toren
Oe seide ay hare waer segdi
Uldi enen veranden comme mi
Ocrer ēn purseuere vp minne
O bē ic eue groter heyminne
Er salic nit tleuen nemen
Ur ēn hoe sondige ghetemen
Ēl soete amijs wante ic ne dede
Die iegheu iv aerghede
Vore weelde hebbic ghelaten
Ēn heerscaplie vtermaten
Al' spraec lieue sonestonne
Ic lieue dat wel laet minen vonne
Ic belaue iv gueden
Ic belijuke iv mire trouwe iu in desen
Ils ghi wilc also snelc wesen
Oe seide heie ic weets iv danc
Ic reden vore ēn eer yeer lanc
Namen si ghereden in dat gras
Daer die heeroghe te voren was
Helogiert uto selue plein
Ēn al daer der waerheyen
Heuinge was mer groot onwāt
Daer so vaert hi vp die aerde
Ighghen tlijf mede ij. ringhen
Dat mene van danc mochte būge
Ēn alse mijn heer wal' ghesach
Ijn hekte verlichte als die dach
Ic beerde ēn mene mire gras
Ic gurdeo hoe blide hi was
Dat hijs also hadde vonden
Ēn hi spranc ten seluen stunden
Ies sonest' mere desen paert
Aghic iv loesen sonde saut
Eghen den ēn amoerse
Ic swaere es vam so groter puse
Dat die ēn-mere ghenē en sonde
Slene am dusent mare vā goude
Onder-allene om mire paraue
Ic hoede seggic ghi wo so sanc
Ēn so salijs ēn so saloers
Ēn hadde tauō so groter amoers
Ēn gaf mi tlijf mede ij. ringhen
Vp dat ic iv hē mochte bringhen
Iv hebbics die macht ne ware
Dat wato so ghi hebt ommare

Dat ne doe ic nemmmeer
Se dat antwoorde god lane v hee-
A dese tale spake waleweit
Sv toe wullic berch eñ ylein
Wine hebben wat leetē telen uden
Ay en sal ons volgen van allen siden
D dat weetic wel als mer ouse doen
V overlijen sal enē garsoen
G heuoeten si in die daghereet
W al' ne pene eñ vingede hē niet
W ele hi naest voere te rauen stene
D ic garsoen sende heere ne ghene
2 xx. mulen neest bi zeuue te vaene
G ñ stonde iv elvaets niet tonbue
G he soud ter stepinghe weten saen
O ee willic iov wel doen verstaen
V dat de lande sa hebdi mulen
U x. te nidene tesen wilen
D eelc eñ hues wat ghi wilt doen
D en wal' spake totem garsoen
G doe beuolen vrieuw so vaste
D v heues nu wel bereghs dat ware
U iep die garsoen woch te haut
D oe vingede die tidd' dehemaut
D en sanes' wats wat hare riet
S oe spake dieten es ons quaet
D at wi sarpeden wi v wille
S me hulden doe niet langē stille
G ñ reden dae wo hare vaste
S niene saghen si die maste
V an den scepen in die zee
W el xx. scepen ofte meer
V onden hie ghereet si hueden een
G ñ voeren auer ond' heut meer
Ay etten vos ter seluare vre
S i hadde den wine gheet ter taue
T seil tocht in den tap al hoghe
H aue scip was hande wel te vloghe
G ñ voeren wech sonder teliqē
S o dat si vor der vesperijc
A vrieden voer rauenstene
D ic veerstaet ne wat mee dene
D ic si den stieuman gruet dee
T en redenen comic wederome
S o ic eerst mach v langhe vp niet
M er hore een letel eerst the segge
D ic meinde liep gheeree

Als men den lauewdre gheminde
Eñ men van wal' niene wilde
G ñ van ÿ sabelen d' ionchvouwen
D ic heretoghe hadde meeste vrouwen
D an olv menne stake mee ene dame
W al' dede hē soulen rūe
G ñ die ioneg' dehemaut
G ñ als menic mee en vaut
D ede die heretoghe hē volgē ter varre
xxx. voere ter zee ware
G ñ xxx voene soulen vr landen
Ay aer wal' es vut haren handen
G ñ die ianeg' als dande quamen
T er stepingen si vriamen
D at hem die wine cantarue was
D rocke eñ gram waren si das
H e waert god dede ouv wal' eer
O ee ne mochte si min no meer
G heunen die volgede vr lande
O m wal' te vene stunde
S t hecten wed' dame si quamen
S t hadden belaeth letel vramen
S waren grim eñ hadden toren
H er na sidi noch meer horen
V anden heretoghe eñ den memoure
Ay aer w heric vp mine hystoure
G ñ sal iv vanden ndueven
W al' tellen wetic ho dae hi
T e trauenslv was groot vmeel
H addi hi sidi den casteel
V or hem staken al te hant
G en harden scoren scepture
G enoech die hi in dese wise
V olgede van den al amoure
G naf dat god v de vanstee
B ereeht nu wat voer mijn heere
A morijs die comic mulac
D ic enape antwoorde hē ic wilde
D at ic ē sijns mene hoede vmane
Ay eeken liepen hē die tranen
V an oeghen hē ianuñ de leere
H e spake tote wal' den heere
H ere die comic amorijs
D at hapic en nie paradijs
V an der werelde es he verleden
G od moete sine ziele gheleden

Spraec doe walewein gheraect
Aer hi doe vanden seruane
Oec sciet hijse der sonc̄b' al bloet
Wy socte lieb nv es hi doet
Ie nike comme amoeijs
I soude hebbē gheslijn w annijs
Adet ghegaen na minen wille
Ie sonc̄b' ne swecch niet stille
Od heuet mi wel vorsien bedi
E segghe wel al hadde hi nu
Hehadde hen waere niet toe comen
Al sprac̄ het sal ons vromen
Aren wi herbergē in den castreel
En sal ons spel doen en̄ nuecel
I dadene en̄ man ontsiet daer
Te groter eren wesse vorwaer
Al eghedet dat hiet daer saen
Det sine boetscap was wel gedaen
I warens ghepaet wel al gader
Aet was der auenture vader
Te en̄ groter feeste ghedaen
Ie dinghe was hi daer sond waen
En vierden daghe tumedē den castel
Ie nadere gheleedene dnoeste drel
Ne halue mile van tauerlone
Alē deeste alle ghemene
Eren weder-tharen castele
I voer-wech metē dat oselc
I metten vos die gheme soude
Enscche werden ob god wolde
Ee beloedde hem walewein
E vacme berch en̄ plein
I niet te rustene vor die stonde
Det hi den comme vonderde vonde
I linen sonc̄ vladerlonder
Nwaere van gheer diue houde conder
Dan van hem tween weeke wel
Aer es noch een steec spel
Det ie moet hebben twelke io sal
Houe vochten hebbics gheual
Aer-tyeedt swe-meesten hi. minghen
Octic daer laten mee gheuē dinghen
E sullich eles ghenaegen maghen
Ecken sceeckele sulch verhogen
Enegen man in sā hob
E dedet ob een steare gheslos
Ie ich den en̄ halen soude

Wi ende so comen alle god woude
Ae io wane gheraecken wel
E een sorghe mēn ōme el
An hoe wi daer sullen gheraken
Us iraen si van desen saken
En vie. saē alle verdi
Ie vos volghede ammerud
Ie sinne sceen vechtaen heere
O danoene moyet van suerte
Aren hoe waleweesde dee mede
Det si nieuwe te gheer steede
Enegen bamen machē aemen
Si vochten allic hebbe vromen
Ild vermoyde wee ouer-noene
Aet steet stonde was eē groene
Wanen si teer solisen stede
Det ene stunde sprake mede
Eesch en̄ duer couw als een ys
Een dochte si waren nae paradijs
Ie si daer gheresen quamen
Auen der stunde si vernamen
Ne alsuec̄ solijs eē groene
Ueghedelijc na den saldene
Aer beeste in dat groene plein
Ie stoute her walewein
Si halp die sonc̄b van der waerde
I liet trollen vp die waerde
Aen penstren en̄ sijn eerwerden
En waser te stane hem waes te ber
Ie vos ghuie ten seluen staden
Ne gints liggen daer beiden
U es der wal die vrie
Sheleden bi siere anne
Uijp die tenteme bi heueladen
Ie dolme ter mee sinen bladen
Adde bedect solselekc
I sinten auontsuselekc
Ede te gader de ie in verlinen
En helm hadde ob gheslaen
Si hi sieh die nader vechtinc
Under stunderine mette haste
Si drinckes ob die sconc̄ was
Oec en̄ cael sijn sceker dat
Ab selue dede oec ȳ sabele
Nis satten si mee g[illegible]ten spele
En lane stie onder hem tween
Euere wel daer ne was harte ghem

Sine hadden ele andren dese
aj er soulsten ghecoget hoperlaue-
d an si dadri. ayaer st vp huldens
h en dan datti nice en wilden
d de die vos slighe haue salue
e si alsi also enen laughen ose
h adder ghelesse vp die stontsne
b egonste muss her walewene
v alsen vermaten sere
h t spe sonc bi onsen heue
ll n mach mer lestren ie en maec
s lapen slappens mester suer
s oe sede heue doer dae ghewlo
h eide sijn hoest vp sinen salo
h me wilde nicc slape in haue sweer
o n dae hem haue pine vdinoe
h en valedes si sere dae he chame
s lapende waro dus sterke wisdme
v ermate valse. en die sanctinme-
d ene sere munde en was ghecomme
st e constes hare anchoudn nicc
a ene culde den nader no dat dae sich
d ie vos al doe ter selnes unse
aj en soude ene grote halue mile
h ebben gegiten dae were wel
e er sae noes begis haresset
ll egen den nadder te dinene daer
d ie mme gas haue ghenen vaes
g n oeghen an mone en an hume
c usde soene het nec hare die mme
e noer salijs hadde soe in dien
e si als soe up soude sien
h euer soe van vien vnamen
e. nen gerte swane nadde comen
v p een hoghe ars swo als een raven
st ier ne dede hijs telden no arnen
aj he qua arnende als een tempest
n edse gelie die quade ghesest
h adde ghesagen ghesecheno hals
d ie nadder nae ene vele ghesenls
d aer hi nicc sprae sladende quam
t eerst dinde die sanct vnam
v erlaes soe nalies haue memonie
a oene hadde gene macht sine dijsme
d de soe sprelien mochte een woes
a o sere was soe doe verdyes

Dan gusten vene en verlyeme
d ie soerte nad el nice en mecm
d an die sanct wody te vgeme
d ie nicc macht en hesse ter a meme
d je swame nodde sperre twitte
h i come spetlagrude als e wme
s luchtes so rusch ta sonchen
d ie was beunen in grote wouen
e en lectel buchede neer vacre
e si ghegiepse mede vaen
e si sw ancle vp sijn pad wozen
e si slaudy weder wedy mede spren
a lle die die vos heuer verlen
h i sancte en duude sere mer ben
d en-wal hoest ghsme hi swen
d ajserlike mer sinen spoen
s o dae wal' omsoier te hime
e si sede heuesti den vane
ll n. dathi nu dus ghebans
t wi drincsti dus vele mesbans
b esti vwoer ie wane iaesti
d ie vos sijme ie wane ghi nu
s eluc eer vwoeden sulu
aj ijn sonc es bi unverlade
v erlaen. her voerse niz ghenene
e en swaer nad als atremene
v p een swaer ars als een pee
h eheuer inder helleu sere
l aughe ghesijn daerwene wel
h er es die duuel en ulemen el
a vlaer wao sal hier ghesdien
d er wal' hwoer mesdien
v ervoey en veen sinne wel nae-
v reselike symane hi vp al daer
d en helm serke hovp sijn houer
e si nam die gla une dies gelouer
e si sprane vp ors ghenendelike
d ie vos bep voren dapperlike
e elise enen hals diene sagen
w al' valghede al onversagen
a t hadde ghewesen bar labeen
h me hads achter nice ghegaen
h me hadde ghenalge voer helle
h adde ghenogen alid ie telle
e numer toe lief die vos voren
e si wal' volghede mede spoen

So langhe dat si den nidder slaghen
de hem leffel wilde man haghen
en wal dat hine comen hoere
en nimmer vsse hi sinen nedy voere
te walder no te sochten dee
en wal' gheuee hi niet een loee
ee en wilde hē niet dangieren
em te leeine segen den fieren
et wal' neep hem sa naee
at hine mette glauie daee
adde gheslaghen hadde gheuilo
aer am dat hi die jonefr hilde
er jonefr. duchte die heere
at hilde quetsen mochte sine
ede vermeet hi sieie stelde
ñ hi spraee een udd' diehelelee
v toe nv toe ghi hebo volghen
de jonefr. gheeft nu sieen
hi hebste te langhe gheuoeio
me hertsent sijn vp iou vioee
i nidder saete hier sal die een
n nuee stanen van ons tween
de swaere steete neder haeselelee die
de jonefr esi seide tote hare | jonefre sieherlike
el steene jonefr. de beghare
ou nadde te sine steene jonelive
ñ meylee ni ghere autro nuu
oeh in ghere tarpe heee
nuo alsie iv ond'den oluiere
o steene sueh sieten goedertiere
oe vaudio mette nimme viere
l steppens so sere ontsteken
de nu theere dochte bieken
si v baunen doe vocie sinen
n v tontsaeliene. hebbe mesdaee
n jv seluen wille beeren al
ebe unijns ghenade jonefr se sal
ter jostieren dure uuen uulle
de wal' ne sweech nieo stille
t seide heeft om nieo iv vrien
e sal iv noch heden praye wijen
ñ sieren ernne neo minē siuude
le trac doe achteruo vp die waide
eden oesse steur esi groee
le hadde glauie dader ter nade

Met scrupen tanghere ysere voie
le heede weder esi slouch mz spre
en andren waeir ghenendelike
oeende hadde nadderlike
e grote glauien esi die selle
eehte voee die swerte oe hi ve helle
Adde geromen dalieende daee-
oee nadde was hi auer waer
ñ wal' neep hem in den sioee
el was die steke esi siwaer die siuee
slaeueden mede orsten
o daee si nee groter passen
e stanke seade fiorsieren dadn
en nese ten nonde morste wadn
at bloee uee al euen seie
ewoeden sa seer uten hete
li nee groter dradhe te samen
ede seilden esi nee liehamen
egridet daee si onwaeide
ede vieten vp die deide
me moehten horen no spreke nier
me wisten wat hem was gheseiet
i luigen een lanestae sond spreken
ey nee die vos hi ghine hem wreken
v pden swē nadde nee sine tandn
o nuesendelike begoustine vandn
ñ siueede hē meneghen uieliē ewaee
oe quadn des swaerē nadde graee
ñ slouch mz de vos hadde me gerneede
e puinte hi hadde sere nebuaede
d och dee dene vlieghen in daee gras
d ne seelden vane sa daee hi was
l in ommaehe esi verdouee
ee bloede hi antwens houee
en leo ne mochte nieo vioeren
v wullue iv segghe hoe daee voeren
e tiue nadde van groē weeden
i laghen een lanc slie vp der eeden
de se nieine weeden een leo
sabele sae waeue vele beo
de hi doe es dan hi leuee
ade sueee annis d sie sine heuee
nare eouwe esi hand gheslaeh
oe lieg nare hem daee he laeh
e ñ antlede den helm sieen

Ē onderstē den helm staen
ē ñ heerkenne hē vanē houede ghedaen
o in dat hoe hē den wilde en wilde
w dyen. hoe sal den ridder milde
aꝫ dē comen te quade dan te gode
d ie swaerte rodē die stelle die wrede
v an orloghen segher die hy stoude
h addē ghesin in sine memorie
d de weerē wel hine hadde den deghen
w al' alrede niet gheslegen
aꝫ dat vand' stadic die hē die yeare
w al' gras was hi so steere
v erdoesto dat hem zinē ghebrac
ē en word hi noch de niene spraec
aꝫ dat hi stoet vp met stoutē zinne
v erwoet als ene lichaerdinne
d dat men haer sone wille rouen
t swe trac hi grime stout ghelouen
h oc sonne hem was en hoe breet
v p wal' lieu hi gheeret
d als hi ghedaen hadde om ghēē ghelo
h addē ghehadde sieke zinne ghemelo
ſ o om pine no om arbeit
ſ e hadde ghedaet die voerleden
t swaer verdriuchte die rudd' hier
ē ñ sal staen den ridder stare
d dat hi al bloets houets lach
ȝ n der jonē' stoet o wach
w de hadde bina dat ghedaen
ē od ne wils niet ghedoghē so staen
w al' quam hem seluen soere
ē ñ sach den ridder ongheheere
v p hem comen lopende sere
h i warp den scilt der segher tes were
ē ñ outsine den groten slach
v p den salo sijn dunesdach
h addē ommeuaen ghegaen
ē ñ hadde niet alsi ghedaen
ȝ o groet was dat sūd van stale
d dat hi dunsloudi alte male
d en valden salo dies ghelouen
ē ñ slouch wal' in sijn houet
ē ne grote wonde en oec diepe
ē n waer niet groter dat ie liepe
aꝫ en dunsdaē slaghē spraec walewein
d ridder man wat quaet vilein

Hebdi dese baldaerdie ghedaen
ē gode ghi scuftar dine saen
d ese scelsehede sal ñ staen
d en yelm brochtē my groē pine
v p sijn hoeft in dit ouerede
d dat wond was hoe hē ghedede
ſ v hadde wal' bi siere mannē hede
ē ñ bi ridder scape niede
ē helsaē dat hi bi ghenē dunghē
ȝ oude aerdē stuc met ijnghē
v p kerstine mān dur ghene noot
ſ v heuet hē rauwe groot
w auo hi hads nv niet te doene
ē en and trac die hē coene
d dat hem te rauen stene was
ē heghenē te voren alsē las
aꝫ en wilde niemer ghen sadel
d de trac hi met die ridder snel
d en swaerē ghinch alsē gieren
ȝ ittewlike in sinder manieren
o de hine in die aerde soude maken
d ie swaerte achters niet y-raken
h i gaf hem wed sijn verheten
ȝ ine slaghe dat hē hē beiden
v p den helm slouch hē walewēine
ȝ o dat die preciēuse stene
ſ eder noch ē vallen in dat gras
h ec ne twijfele niemen das
d als wal' sine oeren soughen
v p den swaerden es hi ghedroughen
ē ñ lieu vp hem metten swarde
ē ñ hadde ne gheraect ter aerde
d och ne leec hijs niet so liehte
h ine hadde ene wonde ine gemaket
d ie siere bloede sonder maten
ē ñ dat gras in corten staden
w als ghemenlike in den grene
d oc lieu vp den heere walewēine
d ie swaerte en ghindiene valden
h i begreep tswe met beden handen
ē ñ warp den salo achterwaert
w alewēine hi lettel spaerde
aꝫ dat ers puerlike sond' taken
ȝ slouch hi vp wal'-v-maken
d ede hi vlieghen in dat gras
ſ i was der wal' vlughe en sas

Huic wonder te ghere weer comen
dē stūte ghuic alroes vp hē dromai
sē telende eñ claende mee ghenene
ē helise den dinke dide al verclare
d ie vraghe hisbaē v tele ons hier
d at hē den stoutē mēd sier
w al' wonder te ūy-stoden
d at hem thiep vue tē leden
g o bedichte ~ at hem die here
d aer ob vertaede harde sere
h i sterde maria mijns vnaem
w ame ni hadde mee ghevaene
d at jemē in al endinke
n idder ne vonde des gelike
st oē en vandie man vā sulke aridse
h i sul mi wee daen in aenadse
ē heduecs laughe dese tempels
s ere vstormde hem die ghesels
q i es te moede ofte hi wine
u ten zuine sine ghebaere
t heuet oec wel iē sie mi bloeden
s o sere nu ie moet mi hoeden
o ñ ne ghenesen dese
v oruie die moetsoete heuet bouen
d at hem adem ghebreet eñ dese
m aghie vollen desen stoutē man
d us prinse wal' alle die moede
ē ñ die swaere mee wanē moede
d ie slonch emmi slach ni slach
v p wal' dien hi ver hem sach
w onder waerde dade die nidd' goet
w alewem die waene so on stoet
st s hi den swaerden in den sede
st machtich sach was hi blide
d en sake hilo hi bi den vienen
o ñ lieh vp den stoten sinenen
ē ñ sede al was groot in loep
s v moet ontfinghē den coep
w ande wal' ghetogen so wel
d at hi verbi moedē houede vel
g o onsochte in den nisoghede
d at hem wel tot die endinge inde hede
v ruallen waren hi lach langhe
In ommachte in swaue bedwanghe
n' es van den nidden swaert
wal' los die heu so heet
ñ sa wieet was in die bathuelge
ē ñ hē so menegha valde maelge
h adde ob ghesleghē mesten liuende
subele die ghebeide
h adelike eñ sede heet
hine hebe wat leeten maet
ieet ob den helm den thiaute
h aet hē thoeft ob tehaute
ē n es ghene ommeet god weet
o ec so dadis nauen heet
ē ñ swoert dat ghine saut ontliuen
ay ochtine viuinē die sal bliuen
s ijne wal' totet soueliouwe
h es waere sinde eñ antaouwe
s oudie- dus sauue nidd' oden
st daus in taets mi nieo verbloden
sl e sal hem helpen dat hi beuaet
ē ñ wien dero seedt ofte vroente
sl e sal hem stijfē teueren den
ay eedien steet hi den nidd'an
ē ñ tiede hem ob allie lije
b ede den helm eñ die anlie
ē ñ maecte hē danslichte blaeo metie
ē ñ ala hine heuet beden
-sl n anslichte hard groot melbaeu
b egonste wal' driuen daet
s ijn hoeft stac hi in den saue
d en duuel selue beualhste doe
h i swaende sijns zins- wden anroed
h i sach dat was tancloets broed'
ē stor diene hadde sa waet
ay endich waers utaude hi sijn siuen
d aer hi mede wande den nidd' vi
h i sijnie ay tancloets nu sulde
ē uelnoet vp mi draghen groot
w al' hadde selue te suther noet
w ert eñ salue nienen tien steuden
st e verstoute hē bet an wouden
d ichten haddis selue te doene
h i antwapende den nidden doene
ē staet eñ ghine hem v binden
d ie wanden die hi conste vinden
a n hem die sel waren eñ on sinne
v an dien vaus hiere vientiene
h i bantte sochte eñ uel
st ieo verpede hē die nidd' siel

Estor die ouer stoute nachtoc
w al' trac een vingerlin doc
e ñ sein dene nechtē dieren scone
a lle die wanden groot eñ done
a a der die rudd begonde napen
e ñ wal' nieu scat in hapen
d at hi te huebluen soude
a ls hine sach noch also houde
g ecte hi sine helm vp sijn houet
h ine wilde niet dies ghelouen
d ulsere maec hebbē van goude
e ñ daden estor beteemen soude
b edde dede hi sijn andachte
e ñ die rudde die niet lachte
s ekere mochte wesen doe
s prac den ij wal' aldus toe
e erlerlike ic maelde hier an
d an ō ane enen edelen man
B en gheraect in gheen lande
v anden noit so houeschē maet
e hi hebben gunen goet ghedaen
d e ñ niet erachte wilde verstaen
Dse quade estor sijn gheselle das
a ls hi them selue comen was
wal' die rudde goet van pruse
e wilde daer in gheen wise
e stoute antworde wat hi
d ar hine daer bi niet heuē soude
d e wal' hi sach hatemare
e ñ waren van enē rudd gheware
d e vp een tellende paert quam
o nghewapene alde vuam
h i hadde an enē scarlaken roc
e ñ mantel daer boue. eñ enē hoet
h addi in die hant dor houaerdē
s nelende quam hi vp die waerde
e ne sone knapen volgede hē naer
w al' sē versach hi daer
a rdende biden rudder vpe velt
h i trec daer wart sinen telt
a ls die wel vermoede die salue
d e wal' was tanghemalie
d ese was houesch eñ goedertiere
T oe wal' so quam hi sciere

Ñ als hi quam in dat gheuē
d aer wal' sat die rudder coene
B i den ghewondē due dat gras
n oot hadde gemaect hē wonder das
h i machte an hē beden couwen
d e scalde dor stekē eñ dor houwen
d e valsche hallberghe onmaelaect
d e helme ghecroeyt gesteelt
c ieclingen eñ
e ñ wal' den rudder. goet
s ach hi beuochte den machē daer
t blaet vre dringhen voor eñ claer
v an den scouden roter hant
w as hi al bebloet die wighant
d es ontfarmede so den here
d at hi begonste weuē sere
h i groetene eñ seide god weer
a y t es vter maten leer
ll ou vernoy dat doe te hu come
e hi hebt manlic an dē gewonē
d e rudde die daer leget vor hu
h ine mach niet lange leuen nu
a lso me dinct te delen stan
B edde so meneghe diepe wonden
e ñ stekē sie te in sijn hoftmalich
h i moet van herte wesen walch
e ñ sonderlinghe goet sal hi grenden
w al' antworde na desen
s o hine dede tegheu dē goedē man
s men helm niet af dan
o n dat hi duchte die rudd vā
d atten estor hemelē mochte bi du
a er also ons dy storie telt
e hine hē ten rudd al d' hi helt
e ñ ledene bet af eñ seide
d at alre ridders edelheide
h ere so soudie hu bidden gheerne
e ne bede. staens hu niet touberne
d ese rudd die hier legen ghewonē
e ñ de hebben langhen stonde
a lhier [illegible] felle lantsgegedē
e i gheet rumte es an dy sneeuē
t oe comen hadde elc and re wat
e helfen wat hadde suldes ambochē

Daer desen ghewandē radd in stride
Wand' wort heeft aenrij twinne
Hebbe hē ghenen duechts ondwinne
Ic hebben vnaect eñ vbondan
Hebbe eñ belgen niet de desen stondan
Dat ic minen helm niet af en stelle
In laet nieuw ommē scherdelle
Onder om dat mi die radd' helpe
Ennen moet ic in nijn anlichte
Die radder spranc als hijse vnam
Hy es wel ghescaet dat ic hier quam
Stander neder in grone valle
Daer in ene soete contrecē
Een calfvel die te pasche es scerē
Eñ daer af so benic heere
Een radder salic voeren daer
In hebbe om hem ghenen waer
Ene latte hem niet ghebreken
Al soudic blijnen ex-weken
Eñ dio wille spranc die beiden
Om alre radders ere doen
Al' danck hem daer af scere
Eñ nam orloff an den here
Hi beswerre sijn ors niet groet vnmē
Eñ sette vor hem die sonckvnmē
Eñ reet sinen weeg vorwaert
Een groenen abuere waert
Om te haelne d' sonē vrolijc
Ende lieh achte scrich eñ blijc
Lude om dese wal' was vandanen
Eñ hander slide luepen hē die tzamen
Over die ghenen neder-ware
Om dat hi so seere was vnaert
Dat wal' niet en soude ghenesen
Hee droeuer sinne machti wesen
Isabele die sinne sonē we
Die dreeg angemaect rouwe
Om wal' ter seluer stonde
Dat sone sach so sere ghewonde
Sa melsiande eñ weende altemen
Al onet ghinc moet vp niet vhenen
Spranc wal' eñ die io verlaten

Dat io nu sal ghenesen saen
Ic doe quamen si in cortē stonden
Onder den boem daer sō vonden

Talende der sonē vnaert
Doe beere neder-mede waert
Al' ontwapend hē mede sach
Dat hem wondt was seere diep
Ende sonē dede die edel man
Sine wonden vbinde dan
Si wiste hare selue daer toe
Ise die ghedaen was wo hi daer
Up eñ sach vpe ors staen
Si halp der sonē achtenaen
Up dat paert die lochte ghinc
Eñ sine daden ander dinc
Dan si weder reden ghemeene
Ane wal' waer hardelec
Die men wiste wie he ware
Die vos volghde emmer mare
Eñ reden totten auande toe
Tot auonts was si gecommē toe
Ener casteel burghel eñ groot
Al' stracs wel waer ons noot
Do wi hier te herberghe trecken
Ne sonē sede vaer wi dan heren
Eñ si hebben alsō ghedaen
Dat wi den hardel onechten
Ons ghenel sulc hoven comelike
Daer io mocht iv eerst haestelike
Ende eleuē een deel legghen
Die radder dedene stappens leggen
In ene lettre als wijs horen
Dat hi dinne sadde ghelesen vort
Oetlike vocade hi dē radd' waert
Es liete scrocuue herberghe waert
Daer hine wel dede achter waren
Dat elder die ghinc seer vnsaren
Dat hi niet en hente den haec
Daer hi ieghen vechte sa here
Ere prisliche eñ seer al doer
Dat sinre heren vanne sijns ghenoet
Sa man die sullic weere dede
Eñ die vnio van so houe es sede
Eñ si up sine vaenne so goeder eere
Enich wanne liever hi dede
Up dat hijs wesen moeste vroet
Die dede vaer die radder goet
Dat hijse hē lieat es sten een let
Ic wille in hier af spoeden bet

Een van ghenade corten die tale
Die goede man dede harde wale
Soen wille een hi plach:
Ysns so wel dacr men tot sich
Ghinas hi van daghe te daghe
Vwlgic hier af een ghewaghe
Van wal' dacr ic af las
Ic ten eersten male ghevaren was
Dacr hi ghestreect was sere
Ec was nechte waent dat was he
Die selue knape die selue segane
Den hi mit wilder stroome vant
Eghe he comende te ghemoete
Te maghere wolde dat sine moeder
Mit mochte vroeden ica
Een knape sach hi groot vanc
Truwen een sine hande wringhen
Die tranen liepen hem van allen dinghen
Dat was wal' die dacr quam
Als hi so ynghemalic vernam
Een knape een hi he ghine seggheu
Soen wrouw een te voren leaghen
Doe dat hi eenich hadde ghenomen
Een hi te shade soude comen
Dacr stont vor sine moeder
Dat hem ghenomē was mit stonde
Een hi sine ammachtechede
Oude vertiesen een sijn lijf ontsedde
Een hoe hi mit sochte vnder dinc
Een te vertonne tot comme
Tsaer den edelen prinche waere
Dat hi he golden stoude sijn swaere
Een ridder maken he hoopte dan
Dat hi tseghen den wreden man
Dacr hi wghen vechten wonde
Ebbe zeghe hebben sonde
Een te bette ghelue vn den anxt
Een clagede dat hi hadde den vrant
Dat he ten houe mene mochte ghenesen
Doe wildene wal' blide wesen
Een teenre tijn sijn des van puste
Dacr hi mede in slive wiste
Soen wille vnderwonden clene een ge
Vt hem dat knape sinen moet
Verwonnē een sine vrnoede
Een es wedr te sinen goede

Een es een ridd' van groter doene
Vt hi eucr he den vrden doene
Al te diere herbergen binnen
Niemen so doer hi he bekinnen
Dat hi hem jan hetrillic
Een sonde vor hem staestelic
Een sijn lant wille comme
Te nimen casteel te vuur vromen
Hijn lijf mijn goet hem bi gode
Dat stal al tuwen ghebode
Eso bene mijns goets hem
Dat mit ghelaet ware nemmaer
Een hadde allene gedaen
Al dat sinen wedr op staen
Een sijn goet weer nie es lief
Dat hi vwanne hebbe vp grief
Spraken hadde menighe tale
Dies ongods te gedure in dier sale
Tote dien dat men een ghinc
Een hadden ghenoech vijn alre dinc
Van dat men vant binnen casteele
Een hem sine ioncfr' ghebele
Dacr men hoofscelike woren sueet
Te middele hoe dat es were
Al no die ionch' mede
Een quamen noch te ghere stede
Dacr men he dede so groter feeste
Dat bede munste een meeste
Truwen hem groot solijs
Dat hadt heren wille tier tijt
In een iv al nieu doen verdriven
Es die tafelen op waren ghedaen
Ebben si seiden ghedwegen sier
Doe quam voer die bortelgier
Een brochte cruce mentgracie
Dacr op den wijn van vele manieren
Te een waer wasch een plasiure
Dacr op stonden al dat men vant
Dacr as en hadde een ghene herte
Dacr na ghinghe si ter herberge
Laten alle groot een clene
In eine cameren van marbersteene
Dien hi inheelike bedde ghemaect
Cume een diere wel ghemaect
Op coene tuē blinkende clere
Sijn heren wal ghine al daer

Hi dese sauen slapen binnen
Als si des nachts oer mee minne
Sie vergolden dat sie mit ouerste
Si hadden te voren langhe stout
Vermoye ghewesen van vele tiden
Sie slepen lange hem sterc te vbidene
Vander ruste een van den paise
Die men dede in den palaise
Si hadden langhe ghewesen vpstaende
Also si wel sliepen mennen en waende
Doe quamen vrauwen een luyden
Een die maysmeet sijn gaen slapen
Si hadden alle minste een meeste
Sueens wel ghedunke hen weeste
Een sliepen slechte in alre maniere
Dat dat sie lude in den vergiere
Die nachtegale sanc een die calandre
Een die vogelkine menichermaniere
Dat sieke bi onspringen sliep
Die dach teerste was vp ghestaen
Sie ons die scelp hopenbaren
Dat was wal die ridder waren
Die vechtdaghe hi sterken die coene
Een sulch wetwaen in dat groene
Jn allen staden an allen wegben
Aldi hi pauwelioene ghestoghen
Groene blau ghelu een rooc
Dat er vp menich aren groc
Vn lijen goede bleckende claer
Den ridder waren sijn here swaer
Als hi sulch dat herteke straue
So groot so bitter een so lane
Sehen nep hi god here ghenaden
Die here ons dus sere verladen
Doe en dat groot heere vp mi comen
Nuerlien nu were ghenomen
Une helpe god wys een goet
Eghine dancken nieder sijnen
Dat mijn her wal ghinc hi staen
Aer hine in die schaerre vaer
Jn stonc vp een ghinc tot waer
Die vechtdaghe dat hi sulch wetwaen
Enich pauwelioen ghestelt
Al wacht bedect dat groene vele
Al wanderers hadde sere
Een hi spade alsus totten here

Dullic doet ene bode varen
Dat dede buten louder staren
Een dach ghevechte wat si menen
Saynans wes nien dat erenen
Eyaue die de boetscap dede
Een snellen ruiter gas men heim mede
Die hi sande raden die seriaue
Jn munde den calsteel thaue
Een trec buten alle die coene
Als hi quam onder die pauwelioene
Ach hiere een van dieren prale
Er was ghestaet in menege wale
Van sindale van siglatvene
Enich ridder scaut een coene
Eyndden trotse ontrieue den bode
Sichen sieden si bi gode
Dat hi ghien bode si sidune vangen
Een dien van binnen te sachten hangen
Die segghe in no dan in waren sieden
Dat sieke toe sieden ofte spreken
Jn behoerdene een leedene sieke
Enen pauwelioene wel dieke
Der sine vaten beten dalden
Een leedene in bi dieuer laden
Der vaste hi tanen scalcsele
Een here sichende een ridders vele
Jn hem die waer van groten doen
Als die bode sijn binde pauwelioene
Melde hi een groetse den here
Jn sinde heere in groeten sere
Vander calsteele een vaigen v dieke
Eder dat ghi een hare verlies
Oo amme hare eie hier comen sijn
Visten si dat ghi begheere sijn
Een hadden si in nu meldaet
Jn wilden in gherne beriden sien
Heime loudemijn here weten
Die dat hi nu es beleen
Jme here he segen nuene meldaet
Een sal no dan wel oughenadich
Jns welen sie die hertoghe saen
Ege sumen here in ghere maniere
Se mach hi metten liue ontfaen
Jme sende mi den rade sinen
Den hi met wel dullen rade
Erberechde ghisbrecht van oue spade

Ei ene ionet behaghet mede
Emmerme ghecreghen hi verdr
Do hine sentene mi ghenangen
Jn sulne eer vorsine veste hangen
En hopenbaren mordenare
En hi mer hem houdee dare
In sine herberghe in sijn twijfels
Eerst dat die bode was wijs
Vander boetscap heet hi ghenomē
Dlos eñ es weder comen
Si dede aldus sinen hē ghewach
Dat die hertoghe vore lach
Dē hadden ghesloten sine poort
Jn soude hē niet haesten groot
En ridder die hier ghebleven quam
Herberghen hi sal sijn gram.
Egdure tegben want openbare
Ullinc priveē mordare
Ulieder wat ghine mede helpen dede
Oe ghinc der wal die weghe
Eñ strijdic weer die wandrāt des
Et nie dese hertoghe es
Ichen heeft hi in toren ghesloten
Eñ wal verrelde hem sinen
Jn vilanich den jongelinc
Hertogen sone eñ diene vine
Dē hertoghe meet jonchere
Eñ hoe quam dat sinen moder
Jgader so dede hise hem horen
Ueer ghesturet staet hier vaen
Die hoede dē castelein
Eñ hi te dunne hē wt lauen
Die ruwpeer in ghere manne
Jc sal hebn dre sonden seere
Ende dan wt reden eñ dan magben
Sullen hier comen eñ wagben
Die hē alle dat minen wille
Es sal daer niet lange stille
Dat volken boden wt ghesent
Die hepen alomme eer
Eñ om onser
Die es wale niet lang mede gelet
En alle gheben mochten liden
Dat si een deel
Die sinnes dat si een deel
Hi te minen duchte in den castel

Dan si daden maer nedertoy.
Wat si binnen dyen van mengemā
Eñ mochten wedel sijn ghejaghe. legēs
Dat si bedachten alle die pleine
Dat bi den tweste van waleween
Endemen boden haestelike dan
Oten hertoghe den edelen man
Dat hi beslaghe wat hi haddre mane
Dat hebben den nader eneē
Jnoer anders begrijpen
Eden sweede noctine quinnen
Orwaer so ontsenden si mede
An huren eñ vair binnen mede
Eñ sijn woude doetlegē vrende
Et sal poghen om anders sterke
Aer so si moghen andien beden
Dē van binnen in corten tden
Aren minen here waleween
Eyen beslaedē alle ghemeene
Et oedmeerde eñ sterke
Od watwaire d goeden-swaerde
Elme glauen eñ pinoene
Helm gmen roet eñ groene
Turkie oelle eñ groet
Dire.v. duseneñ hare tweinder
Er hem dese luten outberuen
Sullen si mer negen man dē sterke
Hi oedmeerd als ene bruut
Rochen die van binnen vut
Eñ hebben munder-heere vlien
Hem apent eñ ghesellet mechen
Sunderde ondaon dē vā sinthamme
An die glauen die pinghoene
Eden van pouwe vp die helmē
Sal sule liggen in die duelue
Serrech duchtech es te sterke
Hurech sijn si an elke side
Do anderen tonthouene vpte velo
Ghuderden vp mer ghewete
Eden glauē in waren saken
Reselije si hare andersticken
Dat ghecrine was harde groot
Enech man viel daer doet
Dē hertoghe hadde an sine side
Nudds goet van sterke
Daer sone der wal die weghe

Nder stad der wal' die coene
ende rodere merken tguu locue
der den lechame eñ warpene vut
en sadele doe vp daer groot ghelumt
van den hertoghe eñ van den sinen
lle gude uulden ghem pinen
erwichene den nader goet
ant hi den hertoghe na bestoet
en trac daer an bedi siden
Mayenich swo dat cunde sti den
ayen ghine daer houe eñ heruc
enich sloute man moeste streuen
ie hertoghe was tonsiene sere
ñ een man van groter were
i togede daer nddelike puuaetse
ant hsere menegē in die pluetse
allen dede mer groter sca nden
hoese aurlegen torten tnaden
uelde hiere nor wal' aeghen
lwaeth hem leet hi moeste ghedagen
ant ghenouch hadde te doene
aerne was peys no sone
ie blode beueden daer vā vare
ie hertoghe hadde in sine soute
ueghen nudde van gode uaetse
e hadde gedaen was onecht
ie van binnen watē al bilegen
i verclaren menegē daghen
i sachte slaen eñ vallen bi hopen
ie menegte moeste daer bestaen
ñ stauren sijn bloet aenstunedlike
ie hertoghe vachte ghenendelike
i trueste sine liede in den vare
chue verboudi alle sijn saute
ueghen slouch hi merken swaerder
er nddele onewe man eñ paerde
ache eñ vellede auer daer
ore man sach al sule ghelooy
ule ghestene eñ sule ghescal
ere wachtmen daer aue al
aer quam wal' die here
ie ghelme dur slaet hi eñ dur houe
i maeth dat groene ghers bedaut
ey roden bloedt in den tornoy
ll die zeysene mayo daer hoy

Doe hilde en uuep on der voet
i daer sijn swt in herssen bloet
o vreselike waren sine slaghen
ant si stonden die slaghen
emene ne was daer so goet
ie ghene quam in sijn ghemoet
aer was wal' sere ghepuyst
ñ mer vingeren vp hem ghewyst
ie meneghe riep nu sterne daer
hem stoute nes hier vare no naer
ride grim was sere bystoute
die hertoge om die mortune
die daer dede her walcuen
i reet vp den castelein
ey een speer groos eñ stade
ñ sprac slaghe an elke side
etten sporen van sinen goude
ors dat lief als in den woude
en vogel vlieget duemen sagen
ie ander en was ace niet verslagen
hi ne wet seghen wat hi conste
aer dadem si ene bertsoeste
aer si ridende quamen te haue
e groot was thertoghe ors vā laue
ie hi den casteleim daer ter stede
l merken ossie vallen dede
er wal' was sere vuaete
l so hi sich vallen sinen waere
ere so vuchte hi sijn sueuen
ief en gheefe hi am sijn leuen
ñe loestne vter nooc
en speer gegreep hi stare eñ ge
ñ reet den stouten hertoghe an
ñ hi wedersceghen hem dan
ere si mauliste andie arteghieren
ie valte salde daden si clorlieren
ey eeten glauen in die sankebare
ie pulsene noeren dure
ie waren van samite groot
e le audren gauen si wondan ge
ie bloet ne conden niet ghedagen
ie soeste sijne mer hauen oeghen
ie glasuen brulden muds ommee
aeric merden si neumee
ie claue ghebeuneerde swaerden
wchen si en ieden merken paerden

Hi clevp andren eñ begonsten
T ogghen wapē die andren jansten
D aer cloeghen si claghe gō eñ stranc
S o dacter crijcke vier vee spunc
E ñ dat die helme wederclonken
V an slagen maecte die andren dronke
C tam was wal eñ nier an hoghe
D arbene so moyde die hertoghe
V ijē claghe gas hi hem dan
D at wonder was dat ouch man
V ander munster mochte ontkomen
h addemen hē oec nūc wel sien
T hulpen ghecomen dies ghelouet
T e prande hadde ghelaten thouet
S me lieden slaghene verladen
E ñ quamen hem archtelike te buden
a) aer die hertoghe maecte in den pleine
d loulzende vlien vor waleveine
E ñ he nep tote hem hoemboec
d ÿ quaet ondādich moedwoec
d I hebdemmen hem dur broken
a) vn hene kume tal sijn ghewoken
D at ghi mordeer jammerlike
D oe bat die hertoghe vrienderlike
S ūen vrienden sinen maghen
d at sijn also sonden waghen
E ñ si hem bi stonden also
d at hijē blūen mochte vro

V ele spreken was dach ghecē tijt
a) aer vele bitter was die strijt
V an den goeden sūder vā stede
W eder lueden bergh eñ dale
T ghelyuc was groot eñ die sache
a) en stalue menege groté sūche
d uer die lichamen al bloet
d aer ghedaemte na moet
E ñ die dicke doet ÿ worden
S t crerlichen sere en si vlieten
D aer sach men halberghe ūmaelgaē
h elme durhauwen salet quarteren
I e dbalme hoede alwaelē goet
W elkonchūn dacker duer bloet
T e guyde al euen dē dachte
D ie welpūe e claer van gheest luchte
D uer hi ennē ny sijden vā stale

N ie wapēn rachet van sindale
g uedemen daer eñ die bridere
I n soude v niet ganē vulieten
h oe men daer stac hoemē d cloude
h oe die quarele eñ dē stalle
d aer vlogen pungoene van sindale
v anuden daer mē me rode bloet
d e walewein die nādi goet
Q uam daer claende dur hem vallet
I x. hadde ghedaen vallen
d e nemmūmer vp ne rijsen
T elen ruegghe maecten wijen
E ñ menegghe weefe wedē walle
d at vele lach bi nul atemale
B edde mer arden eñ mer paruen
d aer was geclame gō van quaden
d aer was tghecame eñ tghune
a) enegghen stac men dur den hūc
a) etten glauien dat die pensate
V at quamen tam achterlaen artlene
d e hertoghe hadde gō vole te voet
E ñ die ten stonde waren goet
a lle mer glauue eñ mer pilen
a) enegen daden si vor hē valen
E ñ dijē sin achter waert
a) at enē hadden groté scaet
h enete wal in ghehauwen
d aer mochtmē seine gruete scouwen
d e wal ade vp dat vele
h i dader wel hondert meregelade
E ñ maecte so vluchtic dat hem
d e mense clouch al sond weer
a) aer dede vole doden onder
D aer was ghenomen lijf eñ let
S ond ghenade gō was die ghene
a) enich veldijē van den alle
d at hem die hemelīne in die hele
I esum. die sonne ÿ claerde
d e goedertieren al vrienden
I ach bouen hoghe ten tijne
E ñ sach wal mertē averde
W ondr-maelen eñ velle upde ende
a) enich man daer ende hier
S ūnen waren so ongelijc

-o. lyde gō die sache was eine gelouich

Alle der wal' no so wel
Se hadde hyse nuec ghedaecse wel
Sen eenemaer hadden hem bereme
de van binnen daer si ghecomme
den heroghe hadden inden stasse
woec was die wijch te diene tsse
en harde die sulde een speer aenhen
en ghine daer blodege houedemalle
le pine he te bliuene in dee eer
der so vachte die grote heer
e heroghe mer sinen swaerde
s een wuls die noit en spaerde
ine pijn daer loe vor hem ghine
an stoute ridde menege dine
er brac hi mer groten moede
e was al voet vanden bloede
nelinghen coulen een spuren
nogen dede he die vlueren
n sijn bloet dien hi ter aerde
allen dede ander die paerde
inen sine wrac he dicke
e hebben haude herte mere
ouchte al nu up dat pleen
e hadde hem nuec den walewein
romen hi hadse alle doot
de van binnen elene een groot
er wal' sijch die peelde groot
een die sine in groter noot
he sijchse sluten een sloten
hemen dat hi voer hise wichen
erste te weere he slaues bi
de glauien grauen den dat mer
ac hi mede wrac sine heren
e walewein nam noch ghestaerde
de were hadde een mogen hede
o hi ernste te diene die he dede
adden was tsparoge machtelo ge
de die van binnen dit die noot
aestan rumen een vluen
ure die heroghe was so ontsten
e sterre manlijker daet
n bi den slaghen die he slaet
de mennen sijns onbeden den
sijn riddersijp wels hem ghenen
n ghehulpich tallen puncte

Een walwein hadden van groter pine
e eerde ridders van groten daden
s hadden dicke haure swaerde laden
n bloede een vanden grimmen moet
an den bloede dat een wonde soet
o dat si vluchten machten daer
de van binnen een volgede naer
laende een vellende al te haude
aer was menich die niet bande
uer die aenwille vanden doet
o swaer tempeest een dese noot
uec den walewein verdien
ude nep he wael wilde vlien
el heren soe w ten keere
en staet w voet al sander were
o sere dep die edel man
at si hem aenne heeden dan
n gauen ene grote hauue
al' veer enen in den buue
e ere glauues sijde een stranc
o quam al duer ter helme lanc
at warp hi den doden neder
n veer up die ander weder
s sijn stoutste ridde he dur slane
e ere dat note die glauie brac
de vijne he aue swaere ter vaert
aer he in dede man een paert
t vel grieder so ontsochte
at men sijns onbeden machte
e waene sijn swo sere duine vā bloede
en heroghe quam seer ungemoede
de vluchte van dien vā binnē de voet
v grieden wael wiste stoten
alde halberghe een die sine
sijn beemden vander pine
de men hem te voren dede
od was lachter up die heide
dders verdegen in allen siden
al' ne wilde niemen vinden
vellende al dese he qua te voren
sijden gewanne ab al vlaren
ere ghewonne een sere mosaert
o was nijns sijns wal' weert
e sinen ende was he ins comen
och was he mer pine vp genomen

Ghi vadhe te voer medē swaerde
Ende mide hi te mēnete paerde
Ho dan wan huis sieger die seeste
Mer dan vuic in den tempeeste
Mer tellien als hi. hidde gewonnē
Ghi hiet up sonde sieten begonnē
Want emme een and dat toe
Dēne achtawe ob trac doe
Des waer wal ghewaer
Ghi ieet up enen vand straet
Dat hine velde in den sine
Ors nam hi eer hē ontghinc
Ghi voeret thuus sinen waer
Ghi sade nu sō up ter waer
Eer ghelouch al dio heer
Sine sullen niet lange in de weer
Hi duren eē medien so sere
De casteleins upo ors na dat
Hi voert te gadre sine ponghis
Al ghereet hi gaten puis
Ghi daechte hem sere vand ghichte
Dat waer groot dat ghenichte
Der wal en sine ghedueghe
Mer moet eē grote vuechte
Dede hi and des krogē liede
Den his naer van ghenē diede
Dat hē sa sere weerde nadien
Den lach daer starc menegē man
Den ende sagten dan andē steden
De hadt helme van stalle bieden
Mer holpe dat ict so maecte lanc
De van buten an haren danc
Erden ghehuuch eē ghesagen
Het ontsiet eē verslagen
Den vellende eē slouchte bi haren
Eē ume mochte enich ontgaen
Hi ghinc daer te quaden speie
Al die doegene hadde vele
Menegen dede stuurē der doede
Den hertoghe slouch hi vandē pde
Dat he voer sine voeten vel
Dinchene daer die rudd sinel
Ghi dede voeren ten casteele
Die riepen daer mer ludē kele
Ghertoghen luden hers al vloren

Hie ontsie doestre was te vozen
Ende ghenaen maegt aus gheraen
Dat en es ons niet sa goet alst vlie
Dat dulo al dattē wats uys vele
Dat liede waren al ongheerte
Dat men daer slouch ūi die pleine
Dat hadde niet benamē die nacht
Den en waere niet antgaen
Dat van buuren trachten saen
Haren casteele als uuis horen
Dat hondē man hebbē vloren
Dander tors eē te voer
Den trechtege lieden eē goet
Dat slande hadde die vā buren
Ende moesten buten haer tante sluten
Eer dan v. van haren ghesellen
Den moeste sy niet ghestellen
Dat oo groot sanuē hoe gē leet
Den deel sijn die van buuē vlieten
Dat slegte hadden in den stride
Ander side hadde wuwe groot
Dat so menich man wats doot
Des duonts was in elke side
Groē rouwe nā alre vozen
Dat adde die vā buten den meeste wie
Dat es dagedē si haren heer
Den yemeghelage my groē leet
Dat un ommadte vele vele dieden
Den emmūne willen si mieden
Dat pūē te houdē in grenē zinne
Den vloghe seghen die vā buuē
Dat es duonts dedemē te genaken
Dat mer menegen sake
Den hē was dioene liege tgedaget
Dat in den sijn water pie grondste
Dat adde ghelaē so menegen man
Dat ur sinen wille. nu voer ān
Den alle dreuen mi lane so nare
Dat uluch v dorē hoe ghine al slapen
Den edelmodis heren eē kuaden
Dat oto timongens dat men sach
Dat de daer zonne eē den dach
Den el dieg wal die heer
Den dat hi was vmoēr sinen

Ysabele sine lieue amie
die hadde harde grote melodie
die hy den wijch hadde vwonne
smorghens talche metten zonne
ende wal-toten herroghe cōmen
in die gheuangenisse hebbie vnomē
daer best hē van sinen mesdaden
die herroghe sere ghenaden
en sende wildine letten leuen
vms sons doot wille hē vgeuen
so vele bat hi eñ carmede
dat wal' sijns ontfarmede
en maecte paye iegē den here
dat wal' die hi voer sere
i sonde vlerde sijne weder sende
die hi hadde bi sinen dade
en te liuene rechte dade
den herroghe wel vor wace
en sijn lieden te sinen liede varen
die sere comste blide waren
erwane hi daer anlange dagen
ende eren hi bestagen
overlelike rumde den dor
al' quam tome sinen waert
en wilde van dane te vache togen
dat sijn waert wilde niet gedogen
vijf nadse hilde hi daer den hare
dat hi eñ sildrechte sere

Doe trecte der wal' sine vaert
up i dach eñ dande sine waert
der groter ere die hē dede
en hi claghede dee sere mede
de sende die hi dur sine wille
adde ontfaen dies swighe stille
en segghe jw voer dōt die dan
sijn waert gelobene nv menege nāt
nt ende sende eñ walewein
ere sine wech bulch eñ plein
en mer hem sijn saume anije
euen hi liep in die prayerie
die vos die sere was blide
die muijn her wal' van stede
eschaes comē eñ ure bedwange
den herroghe diene langhe
adde ghepijne water doot

Sy reden dach vaerde groot
so dat si quamen sere die steede
binnen dinen daghen so sere vheede
vor enen casteel dacr si vnamen
come nidder slaen te samen
en hadden enequīn tuenge ghesleten
en reden iegen hare gheweten
sijn her wal' die quam ter stede
en vinghede enen nidd' dede
amen dat noder spijt waere
die gonc antworde al haestbare
en sende here heo sijn hede
an des eñ wonders maisniede
clue sloghe onder ghonē boem
en neemt te desen spele goem
en aldus sonder sijn sone
die der wal' harde egone
pine hi slaghans tonen vos
v sijs blide waere ghewert los
an tuner pine in corten tiden
en si begonden slaghans riden
en boene waer alsō in here
en muijn her wal' die here
eerde eñ die sonech'ng daer
dar so yaghe een comune sere
e wilde hi nie nēt als hi quam
dar hi den riken eñ vnam
t meeghē groetene sone
n was wijs onder den trone
die hare dee ber gelacē comste
an ysabele sue begonste
en eñ-te groete al daer
en sinen sone mede daer naer
die bede up springen in dat plein
en namen minē her walewein
n haren arm die te sende
o dō vole ne was so blide
v es die comune eñ sijn sone
al' eñ ysabele die scone
ergrotede te hope alle riere
en die vos sach up hem sclere
en als hise in die oeghen sach
lle riere daer nien toe sach
sijn vel dat wort was eñ claer
adde hi van sinen halse daer

Een vrouwe van sieve vouwe
droech sulcke haue heren sconne te schouwe
van groten wonder een nu die dinge
als hi die seconde jongelinge
te sinnen sughen ere
al' dancte onsen here
een vrouwe van sulken wive
een wonder die aventure
een aldus sonderlinge
hadden wonderen een vrouwelijc
een louden gude menichfuldich
die vingheren sonder
mede vijf-vinghen
ende ic later mi van desen dinghen
luden hier een male mi voeder
een deel van des vos sachmoeder
ic also houde alse die vos
an hare cleine wat oec los
ende soe langhe hadde gheseten
onder ale zille oec ic mi wetten
adden wijs verkeerde siere
are gheslane een hare manieren
een wat van hude een van hare
een same wijs een hopenbare
een es bouen der zale gheslagen
als men die sidi menich hebben waen
dat daer groter bliscap was
dan si waren seker das
dat die vos was varen man
ic een selue hine can
een van bliscapen hoe gheslaten
dat bliscap bouen maten

Men hore vanden een wonder
een van sinnen sinne aldus sonderlinge
wal gas den coninc wacht
ende vijf-vinghen tgoede swaert
dat hi bliclike antfinc
want die ghifte vor alle dinc
seer bare een dat diere spel
claerder doe den ridder snel
eerst dat si quame ten palaise
vp es die een alre eerst te paise
dien dat hi tswo bi hem heuet
dat hi mer poyen comme louet
dat postemene dat dedi seden
een doe wal gheleden

Mer groter ere een inen wtele
een hem te sinnen sconen talele
dat so quam minste een mensche
een daden wal' groter feeste
een alle gheheuen waren alle
een leerde die ridder den stalle
een dede hem wel hare bedurfte
dat was menich rad vorsten
ic algader dat gheneine
ic al gader dat gheneine
eoden minen her waleweine
brochten bouen mder zale
een ghesichene ontfinc mi altemale
een hals een an sieper duaen
een brochte een paer cledre saen
dat vterste was een diere
een enen mantel van sulken maniere
dat hi was te prisene sware
t was van swarsijnen waruwen
een scemerde van claerheden groot
de brochten wel minute voor
sabelen wel haestelike
iere cledre een alre
oc somber een mantel mere
dat holte dat ic her vele toe sade
een dede den jongelinge dar voren
ic een vos was als wijs haren
el cleden singuerlikelike
twaren des manghens eerlike
hi sat er mi alre wijs
ic edelike dinne die beste spise
ic men mane hadi planeten
a der-maestise dat claerheit
ic diere sprac een dat anut
an al hudden si hare dedut
aer na ghune ete als hi wonde
sleep mi-t- comne die vil goede
was vlucht als ans seggen
ic hi sanen dede men leggen
al een die sonenoute
een den jonghelinc ghesonne
coninc sone van ysake
p diere bedden eerlike
eerst mer dieren annunen
i sliepen sachte tes si horen
ic vaghelinc singhen clare
Als si des dages wonde ghewaer

Een sî ontwechen na nunē wane
Sy gheredden hem vp te stane
Es quamē ter zale wacre
Dat so vonden sî haren waer
Den cō wondre eñ sinen sone
Die harde gram warē omme gone
Dat sî so tuhte vp waren
Al' sedde hier nen gheen swaren
Sy moeten hemen sonder bedē
Dat watē wal' toe sedē
Sy moeste dat sieghen dat ventuere
Nimer bliuē die wrake duere
Doch wildē eñen van dāē sieden
Die cō voeren gheleden
Si sijn sone eñ warm gruwen
Dat he so vanme galgē nam
Doch en wildē sî niet onbaren
Mē daden met wal' varen
Vdders eñ serpentē mede
Eñ zomers dur sine weerdicheden
Nē mēsen gheleden sine were
Dat was mijn her wal' ere
Dat aten die cō sō vierre ghebrochte
Vlokē nam hi so hi eerst mochte
Eñ dede den cō wedē keren
Sy vaer sinen wech met eren
Alswel eñ sine sonne anne
Uw meneghe sonne prijs erne
Eñ roger die sangelīc mede
Sleden menegher sonne sedē
Ennich cattel menich gheuē
Ne mach ne so ich ghedichte hier
Eden sî dach vaer eenē noot
Er sî in die grote nood
Te eerdel mochte gheraken
Te spalaise ghinge sî he maken
Et wilde sy allen malsen comdē
Die rike cō van den wandē
Eer dat wal' sinen eerdel
Nu nide hadde hem al geheel
Te sedelijk ghegruē dat was sî diere
Eñ dat here-uw comt die sere
Al' dach mede eñ sine anne
Es sieten soenre cōpagie
Aer tpalais beraden sî al
Dar was tghuur gē eñ ghelal

Die mēnare lief haren aire
Dat der wal' amen ware
Die cō aran tare segē han dan
Er zalen vut mer menegē man
Volwen sonte' an dander side
Vochten hē vut te sterde
Dat broedren munste meeste
Er zale bouē nis gruē steede
Wal' eñ sine sonne anne
Dat was groter melodie
Hedruē sî ich hebbe vnomen
Dat was tes cō haue amen
Die rike cō alsentijn
In te sulene sijn dochterhijn
Sidē was hi als hise verdoen
Dat wal' die nader goet
Jeue doche hadde ghewannen
Hi sterde hi wilde hē wel sonnen
Es segghen dicke ghelike
Dat die cō van yrlike
Oges sinen zone tyram souden
Hi louede gode eñ ander vwen
Dat hijne hadde brochte te dien
Dat mochten gruē steedelīc
Den heē binnen in allen siden
Die cō hilt hē ten seluen tiden
Dur wal' wille segge die stede
xxv. daghe ghedueret die stede
Dat verdel wal' al
Den cō sinē oem sijn gheual
Eñ sinen tamp op ander side
Van menegher sellen swarē strijde
Es verteldē hem al bloet
Van den vos dat woud' groot
Er dat hi mensse woude was
Roet wond hadde die cō dras
Sulke willen segghen hier
Dat wal' die nader hier
Nauwedē ÿ subele die sonne
Eñ hi sette cō crone
Sijen na des cō aires doot
Dat in ghelocht clene na groot
Sy wilde nadan niet segen lesen
Waer hem mochte wel vt weten
Oges die cō van yrlike
Vaer te luide bidelike

Mer sinen sone hare ghewaghen
al sine mee langer walden daghen
dat ne hoes moeste cō aenare
enighe sconne menighe vare
ter eer sine lande quamen
voer bisscop al te samen
reet dat volc hauentale
ander comste vand' nienare
ogen slachmoed quā uit tgone
tappelius en ielende vorhare sone
ē bat ghenaden den sonichere
ē sī weende vter maten sere
ē sī vogen bi sinen vaders rade
vergus hare dae sī mesdade
ie cō hadde groet bisscop miede
aire hē sinen sone dede
eb ben tote t. serpente
ē daer toe gaf dine bisscoppe
aide vī wapene eē and goet
sī dvaden dat sī alsie bē viaet
vt erfdeels dat erue vp sinen sone
v mochte keren vp die gone
dat ie die tale oē lief te voren
al' die edel ridder boren
vt sentende dat wetic wel
sinen oem dat saet sel
ede voer heren eē uot viaue
dat sī alle mochten staen
ns oedme die walsse tale
dat hem verdroech alle die sale
o vterste waest eē sī dare
dat gas men ī alre maniere
aleneine pīse eē los
t sinden dat des cō hos
erdsceomeer was vā hē allene
alme vanden beste ende gemene
ie belooden ter minnen
sal ī corē te delen staden
ese ysaone mee ie legge ī hier
dat ester die ridder saen
ne has was ter selscaftinden
aire beterde ter selscaftinden
ī wael die ridder goet
ie hē storte dat sin bloet

Daer hī negen vacht to sere
sī sente sīn die grote here
v oer te lande mer sīne dochter
hem was te moede vele
dan te voren eer hī wiste
we wal' was die bi liste
sīne dochter vrēde eē minde
ī bē wed hem verstinde
en vūre oer ghestaruē in bretaine
dat wal voer mee sīnē sone
e lande waer d' men hem dede
te eē groet weerdichede
ter wel en wesse die vō hede hiet
o bi hise trouwede die vader siet
ae hē wille laten de sulken
sten, eē een ende maken

Emme die dichte desen boec
som wie hoet nome woe
hine was nee wel bedicht
hine hadde seeste ten ende brocht
ester vaste maerte vaec
a hī best mochte na die woord
ie hī van penninge vaec bestaruē
eo dochē stade wo ochō bleuen
ie seeste mael daer ende dede
ewane mens tertel eer querde
en dichte oec vlieb hī mede
ede pine vī arbeide
dat soe mēr weer es eer leerde
maene drie eē xxx hande vle
ester pīes os ghedichte
o hī vrāp so mochte ī dine sledse
v bidde hē allen sere
dat ghī mit gode saelde here
uer heni bidden dat hī in laede
oer heb bē gedrē sulke puaede
eo penitencie eē mee de gedan
dat hī tusschē vul vā vrienden
elaauwen moeter in hemelrike
ī ghī alle gad' dies ghelike
ie almachtighe god moet os sāe
men segge alle die redene saimen

. amen.

LEIPZIG.

Dese boue was ghescreuē int jaer
d at seggiē w̄ wel vorwaer
a ls men screef m cto cū L. mede
God gheue ons sinē euwegē vrede.

Amen.